

སྒོ་བྱེད་གསུམ་པ།

༡༡། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བའི་དཀར་གནད་རྣམས་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་
ཉི་ལྔའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བརྩམས།

དགེ་ལྡན་སྟན་བརྒྱད་སློབ་རུལ་ཕྱིས་འཁོར་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

༡༡། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྒྲེང་བའི་དཀར་གནད་རྣམས་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་
ཉི་ལྔའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

།པོད་གསུམ་བ། །

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སྣོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བཅམས།

དགེ་ལྡན་སྟན་བརྒྱུད་སྟོག་རྩལ་ཅིས་འཁོར་ཁང་ནས་བསྐྱེགས།

2023

དཀར་ཆག

ཡང་ཞུགས་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་ལ་ཁས་ལེན་འཛིན་ཚུལ་མི་འབྲས་བ་དུ་མ་ ཡོད་པ་ལས་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ།.....	1
རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེས་ལ་དབྱེད་པ།.....	18
ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་སྐྱོར་ལ་དབྱེད་པ།.....	31
ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ལ་དབྱེད་པ།.....	35
ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ལ་དབྱེད་པ།.....	44
བཞི་པ་དག་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་ལ་དབྱེད་པ།.....	101
ཞུགས་གནས་བརྒྱད་བཤད་པ།.....	127
མཛོད་དང་ཀུན་བརྩམ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་བཞོད་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ དབྱེད་པ།.....	137
མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་དབྱེད་པ།.....	166
གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུར་འབྲེན་ཚུལ།.....	244
སྟོར་ལམ་སྐབས་ཀྱི་དོགས་དཔྱད།.....	295
ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ལ་དབྱེད་པ།.....	328
མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྟོར་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།.....	370

གཉིས་པ་གྲེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་ནམ་བུ་གཉིས་ཅ་བས་བསྟན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ།	387
དེ་བཞིན་དུ་ཅེ་མོ་དམིགས་ནམ་འཆད་པ་ལ།.....	390
སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོགས་དཔྱད།.....	447
ས་དང་པོར་སྒོམ་ལམ་དང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་དབྱད་པ།..	573
དགོངས་ལྗེས་དགོངས་ཀྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།	582
ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་མ་ངེས་ལ་དབྱད་པ།.....	598

༡༡། །ཡང་ཞུགས་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ས་མཆམས་ལ་ཁས་ལེན་འཛིན་ཚུལ་
མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན།

ཀུན་བདུས་ལྟར་ན་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་
ལ་སྒྲོར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བདུས་༡༩༥ ་ེལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་
འབྲས་བུ་ལ་འབྲུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་མཐོང་བའི་
ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་གང་
ཞེ་ན། གང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
གོ། མཐོང་བའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཚོས་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། ། འདོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་གང་
ཟག་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་
ངོ། ། བལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་
ཞུགས་ནས་ལན་ཅིག་སྤྱིར་ཁོང་བར་འགྱུར་ངོ། ། འདོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྱིར་མི་ཁོང་བར་འགྱུར་
ངོ། ། ཞེས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ས་མཆམས་སྒྲོར་ལམ་ནས་ལམ་རྗེས་བཅོད་ཀྱི་བར་
དང་། སྤྱིར་ཁོང་དང་སྤྱིར་མི་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པའི་ས་མཆམས་མཐོང་ལམ་ནས་འཛིན་
པར་གསུངས་སོ། ། ལེགས་བཤད་ལྟར་ན་ཀུན་བདུས་དང་མཛོད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་
ཐོད་ཀླལ་བའི་ཞུགས་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གསུངས་
ཏེ།

ཐོད་ཀླལ་བའི་སྤྱིར་ཁོང་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསེར་ཕྱེང་༣༠༠ ་ེལས། སྤྱིར་ཁོང་

ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དབྱེ་
བ་སྤངས་ལ་བདུན་བརྒྱད་སྤངས་བཤམ་མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་དགུ་བ་མ་སྤངས་བ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཅོལ་ནས་ལམ་ལ་རྗེས་བཅོལ་གྱི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གནས་བརྟུན་གས་
པའི་བྱང་པར་ཏེ་སྤངས་རྟུན་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་
ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་བ་སྤངས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གོང་མ་
ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བ་དང་བྲལ་བཤམ་མ་བྲལ་ཡང་རུང་བའི་རྟུན་པའི་
བྱང་པར་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་སྤོང་༣༠༠ ་ལས། གཉིས་
བ་ལ་གསུམ། ཐོད་ཀྱལ་བ། མཐར་གྱིས་བ། ཅིག་ཅར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཞུགས་པ་
དང་། གནས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་
དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དབྱེ་བ་སྤངས་ལ་བདུན་བརྒྱད་སྤངས་
བཤམ་མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་དགུ་བ་མ་སྤངས་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཅོལ་ནས་ལམ་
ལ་རྗེས་བཅོལ་གྱི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གནས་བརྟུན་གས་པའི་བྱང་པར་ཏེ་སྤངས་རྟུན་
དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། ཞེས་ཐོད་ཀྱལ་བའི་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཆམས་
མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཅོལ་ནས་འཛིན་པར་གསུངས་སོ། ། མཛོད་དང་ཀུན་བདུས་
གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པ་ནི་མཛོད་ལྟར་ན་བརྒྱད་ཀ་ལ་འཕགས་པས་བྲབ་པ་དང་།
ཀུན་བདུས་ལྟར་ན་ཞུགས་པ་དང་པོ་ལ་སྦྱོར་ལམ་བ་ཡོད་ལ་ཞུགས་པ་གཞན་རྣམས་མཛོད་
དང་མཚུངས་པ་གསུངས་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤོང་༣༤༥ ་ལས། དེ་ལ་མཛོད་ལྟར་
ན་བརྒྱད་ཀ་ལ་འཕགས་པས་བྲབ་སྟེ། ཞུགས་པ་དང་པོ་རྟུན་པ་དམའ་ལོས་ཡིན་ན་དེ་
ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཅོལ་ཚུན་ལ་གནས་པར་བཤད་པས་སོ། ། དེ་དང་ཆགས་བྲལ་
སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་མཐོང་ལམ་བ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་ཞུགས་པ་གསུམ་ནི་
སྒྲོམ་ལམ་བ་དང་། འབྲས་གནས་གང་ཡིན་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་པས་བྲབ་སྟེ། བཅུ་དབྱེ་བ་

སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པས་སོ། ། ཀྱན་བརྟམ་ལྟར་ན་ཞུགས་པ་དང་པོ་ལ་སྦྱོར་ལམ་བའང་ཡོད་
ལ་ཞུགས་པ་གཞན་རྣམས་མཚུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཡིག་
ཆ་ལྟར་ན་ཀྱན་བརྟམ་ལུགས་ལ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཞུགས་པ་གཉིས་ལ་འཕགས་པ་
ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོར་ལམ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོ་འདུན་
ཉི་ཤུ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལྟ་ལས། ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་ཆགས་ལ་གནས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ། ཕྱིར་འོང་
ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་
བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དེ་གཉིས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གང་ཞིག་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་
ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་བར་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་དང་། ཡང་
དེ་ཉིད་ལྟ་ལས། ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་
རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སྦྱོར་ཆུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་
ཆགས་ལ་གནས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། འབྲས་
བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་
པ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་
དང་རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག་གཉིས་
པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་དེ་དོན་གཅིག་གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་ལྟ་བུ། དང་པོའི་ས་མཆོམས་རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་བདུན་པ་སྟོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་དེ་དགྲུ་པ་སྟོང་བ་ལ་བཙོན་པའི་
བར་ན་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཆོམས་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་
སྤྱོད་ལས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡིག་ཆ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་
པས་ཁུངས་ནི། རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ་

༡༥༩ ་ལས། ས་མཆམས་སྒྲིང་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུས་
 བསྐྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དོ། ཞེས་དང་། ཕྱིར་འོང་གི་སྐབས་སུ། ཐོད་
 ཀལ་བའི་ཞུགས་པ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟར་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྡོན་དུ་སྒྲིམ་སྤང་བྱུག་པ་ནས་
 བརྒྱད་པའི་བར་གང་རུང་སྤངས་པ་ནི་བྲད་པར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐབས་
 སུ། ས་མཆམས་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་ས་མཆམས་ཐོད་
 ཀལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་འབྲལ། ཞེས་ཐོད་ཀལ་བའི་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ས་
 མཆམས་ཡང་སྒྲིང་ལམ་ནས་འཛིན་པར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། གུན་བརྟམ་ལུགས་ལ་
 འབྲས་བུ་ཐོད་ཀལ་བའི་ཞུགས་པ་གཉིས་ལ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྲབ་པ་འདོད་པ་དང་།
 མ་བྲབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལས་རང་ལུགས་གསེར་སྤོང་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་གུན་
 བརྟམ་དང་མ་ཐུན་ཆབས་ཆེད། ཡང་འབྲས་གནས་ལ་བཞིར་འཛིག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་
 བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ལེགས་བཤད་གསེར་སྤོང་༣༥༠ ་ལས། གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་
 སོགས་འབྲས་བུ་བཞིར་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཕྱིར་འབྲས་བུར་འཛིག་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་ལྟ་སྟེ་
 ཞུགས་ལམ་སྡོན་དུ་བཏང་བ་དང་། འབྲས་གནས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་སྤང་སྤངས་
 བའི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྲལ་ཐོབ་གཅིག་ཉིད་པ་ལྟ་བུའི་ཟད་པ་བསྐྱེམས་པ་དང་། ཤེས་
 པ་བརྒྱད་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་བྱུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཆན་འདི་ཡང་བཞི་
 བོ་དེ་ལ་སྤིང་གི་གཞན་དུ་མེད་པས་བཞག་སྟེ། མཛོད་ལས། འབྲས་བུ་བཞི་རྣམ་བཞག་
 པ་ནི། །རྒྱ་ལྟ་དག་ནི་སྤིང་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་སྡོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་
 དང་ཟད་བསྐྱེམས་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པ་བཅུ་བྱུག་ཐོབ་པ་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དབྱེད་པ་ནི། གསེར་སྤོང་
 ༣༠༥ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། སྤར་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་སྤོང་དུ་བཅུ་བྱུག་པ་
 ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་སོ། །དེའི་བྲད་པར་ལ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་

ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་ལོ། །ཞེས་འདོད་ཀྱང་།
འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཤད་ལས་སྒྲོམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་
སྤོང་བ་ལ་མི་བཙོན་བར་བཤད་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་རྒྱན་ཞུགས་སྤིང་བ་ལན་བདུན་པ་བ་
ཡིན་ན་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་པས་མ་བྲབ་པ་བཤད་དོ། ། གསེར་
ཐེང་ལས་གསུང་ཚུལ་འདི་ཡིག་ཆ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མ་ཐུན་ཏེ། ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། རྒྱན་ཞུགས་
སྤིང་བ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་པས་བྲབ་པ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་འདུན་ཉི་ལྔ་མཐའ་དཔྱོད་༤༩ ་ལས། ཁ་ཅིག་ངེས་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤིང་བ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་
ཡིན་པས་མ་བྲབ་སྟེ། དེ་དང་རྒྱན་ཞུགས་བྲད་བར་ཅན་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
སྤིང་བ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །ཅེས་སྒྲོས་
ནས། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བྱ་མི་བཙོན། །ཞེས་མ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་
ན་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤོང་བར་ངེས་པའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤིང་བ་ལན་བདུན་
པ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤིང་བ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། འདོད་
བར་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤིང་བདུན་ལེན་པས་མ་བྲབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
དང་། ཡང་དག་འདུན་ཉི་ལྔ་མཐའ་དཔྱོད་༥༠ ་ལས། འདོད་ཉོན་དང་པོ་མ་སྤངས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་གང་ཞིག་སྤོན་
སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་སྤིང་
བཅུ་བཞི་དང་། བར་སྤིང་བཅུ་བཞི་སྟེ་སྤིང་བ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པའི་ལས་བསགས་པའི་
རིགས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་སྤིང་བ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཆན་ཉིད། དཔྱེ་ན། ངེས་པའི་རྒྱན་

རྒྱལ་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
 གཉིས། ཞེས་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་ཡིན་
 པའི་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ལན་གནས་ཙམ་པོ་བ་ཡིན་ན་རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་
 བྱུང་མ་རྒྱལ་སྤྱི་པའི་བྱུང་བ་ཡིག་ཆ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་
 མཐའ་དཔྱིད་༦༣ ་ལས། གསུམ་པ་ལ་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ལན་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་བྱུང་
 པར་ཅན་གཉིས། རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ལན་གནས་གང་ཞིག་རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བྱུང་མ་
 རྒྱལ་སྤྱི་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེ་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་པས་རབ་ཏུ་
 བྱེ་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཛོད་འབྲེལ་དུ་
 ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་རྒྱལ་སྤྱི་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ལན་བཤད།
 གུན་བཏུས་སུ་ཐོད་བཀྲལ་པའི་འབྲས་གནས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ལན་བཤད་པ་
 རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་སྟོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི། དེ་གཉིས་དང་རྟོགས་པ་མཚུངས་པས་བཤད།
 ཕྱི་མ་ནི་ཐོབ་དུས་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྤྱི་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཀྲད་
 ལེན་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གསེར་ཐང་༣༠༥ ་ལས། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡང་མའི་རྟོན་ལ་
 རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ཐོབ་ན་མིར་ལན་དུག་ལྟར་ལན་བདུན་སྐྱེས་ཀྱིང་མཐར་མིར་སྐྱེས་ནས་འདའ་
 ལ། ལྟའི་རྟོན་ལ་ཐོབ་ན་འདའ་ལྟར་ལན་དུག་དང་མིར་ལན་བདུན་སྐྱེས་ནས་མཐར་ལྟའི་རྟོན་
 ལ་འདའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། མའི་རྟོན་ལ་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ཐོབ་པའི་
 རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་བདུན་སྐྱེས་ནས་སྤྱི་པ་ལས་འདའ་བ་ཡོད་
 དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། མའི་རྟོན་ལ་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ལན་
 བདུན་པ་བ་དེ་ལྟའི་རྟོན་ལ་སྤྱི་པ་ལས་འདའ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མའི་རྟོན་ལ་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་
 ཐོབ་ན་མིར་ལན་དུག་དང་ལྟར་བདུན་སྐྱེས་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་བདུན་པ་ལྟའི་རྟོན་ལ་འདོགས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མའི་རྟོན་ལ་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་ལན་

བདུན་པ་བ་ཞིག་ལྟའི་རྟེན་ལ་སྤྱི་པ་ལས་འདའ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རྒྱས་སྟེ།
མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་མི་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་སྤྱི་པ་ལས་
འདས་དགོས་པ་དང་། ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ལྟ་ཁོ་ནར་ཡོངས་
ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱི་པ་ལས་འདས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༡༥༠༽
ལས། མི་རྣམས་སུ་ལན་བདུན་ཞེས་སོ་སོར་ཡང་འདོན་པས་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་
མི་བྱའོ། །གང་ཞིག་མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཡོངས་
ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱི་པ་ལས་འདས་ལ། གང་ཞིག་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་
གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཡོངས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱི་པ་ལས་འདའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་
པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་སྟེ་བ་གཅིག་ནས་དྲུག་གི་བར་སྒྲངས་ནས་སྤྱི་པ་ལས་འདའ་བ་ཡོད་
ཀྱང་། བདུན་སྒྲངས་ནས་སྤྱི་པ་ལས་འདའ་བ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གསེར་སྒྲིབ་༣༠༥༽
ལས། སྤྱིར་རྒྱན་ཞུགས་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ལ་སྟེ་བ་གཅིག་སྒྲངས་ནས་འདའ་
བ་ནས་བདུན་སྒྲངས་ནས་འདའ་བའི་བར་དུ་ཡོད་པས་བདུན་དུ་མ་ངེས་མོད། ཅེས་གསུངས་
པ་དང་།

ཡིག་ཆ་དག་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དཔྱོད་༥༣༽ལས། དྲུག་པ་ལ། འདོད་པར་ལས་ཉོན་
གྱི་སྟེ་སྤྱིད་གཅིག་ཀྱང་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། དེར་སྟེ་བ་གཅིག་ལེན་ཀྱང་གཉིས་
མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས། གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་གཉིས་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་
ཞུགས། རིགས་མ་ཐུན་གྱི་གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་བཞི་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས།
རིགས་མ་ཐུན་གྱི་བཞི་ལེན་ཀྱང་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་བདུན་མི་ལེན་པ་དང་། རིགས་མ་ཐུན་
གྱི་བདུན་ལེན་པ་དང་དྲུག་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྤྱིར་ཡང་དོགས་པ་
ཞིག་ལ། ཀུན་བདུས་དང་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། ལྟའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་

དང་པོར་མིར་སྐྱེ་བ་སྦངས་ནས་དེ་ནས་ལྟེན་སྐྱེ་བ་སྦངས་པའི་སྤེལ་མར་བྱས་ཏེ་མྱ་ངས་
ལས་འདའ་དགོས་པ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་དེར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་གྱང་གཉིས་མི་ལེན་
པ་ཡོད་པ་གསེར་སྤང་དང་། ཡིག་ཆར་བཤད་དོ། ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྟེན་ལ་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་མཐར་ལྟེན་ལ་འདའ་བས་མ་བྱལ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་
དེ། མངོད་རང་འགྲེལ་༡༥༠ ༽ལས། །གང་ཞིག་མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་
པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ལ། གང་ཞིག་ལྟ་དག་གི་ནང་
དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདོ།
ཞེས་དང་། མཆིམས་མངོད་༡༩༡ ༽ལས། གང་ཞིག་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སུ་གྱུར་པ་
དེ་ནི་མཐར་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ལ། ལྟེན་ནང་དུ་དེ་ཐོབ་པའང་མཐར་
ལྟེན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། མངོད་རང་འགྲེལ་དང་
གསེར་སྤང་དང་ཡིག་ཆ་སོགས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་གིས་སྔོངས་
སྒོ་ཤར་ཆོད་ནི། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན། མཐར་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ།
དང་པོར་འདོད་པའི་ལྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་ན། མཐར་ཡང་ལྟེན་ལ་མྱང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན། དེའི་བྱི་མ་
ལྟ་དང་། ཡང་དེའི་བྱི་མ་མི་སྟེ་ལྟ་མིའི་སྐྱེ་བ་སྤེལ་མའི་སྒོ་ནས་བདུན་བདུན་ལེན་པའི་བྱིར་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་དང་པོར་ལྟེན་ཅན་ཡིན་ན། དེའི་བྱི་མ་མིར་སྐྱེ་བ་སོགས་རིགས་
འགྲེ་བའི་བྱིར། མངོད་རང་འགྲེལ་ལས། །གང་ཞིག་མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་
གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེས་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་ལྟར་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་མ་དེས་
པའི་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལ་ནི། དང་པོར་མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན། མཐར་ཡང་མིའི་རྟེན་

ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་མ་ཁྲབ་པ་འདོད་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ན་གསེར་སྒྲིང་ལྷགས་ལ་སྐྱེ་སྤིང་བདུན་ལེན་པར་ངེས་ན་སྐྱེ་སྤིང་བཅུ་བཞི་ལེན་པ་ངེས་
བའི་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།

[illegible]

ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་ལྟར་ནས་ལྟར་རིགས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱང་བྱུང་དང་།
དེའི་རྗེས་མི་ནས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱང་བདུན་ཁྲངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་ཁྲངས་གང་ཡོད་
མེད་དཔྱད་དགོས་སོ།།

ཀུན་བདུས་༡༠༡ ་ལས། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་སྤྱང་པ་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཏུ་
ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉིད་ལྟ་དང་མི་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཡན་མན་དུ་སྤྱང་པར་
འཁོར་བར་བྱས་ནས་གང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ།
མཁས་པ་ཁ་ཅིག་། དེས་ལྟའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་ལྟར་རིགས་མཐུན་
ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱང་བྱུང་། དེའི་རྗེས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱང་བདུན། དེའི་རྗེས་ལྟའི་སྐྱེ་སྤྱང་གཅིག་ཁྲངས་ནས་
རྟེན་དེ་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་མིའི་
རིགས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱང་བྱུང་། དེ་རྗེས་ལྟའི་རིགས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱང་བདུན། དེ་རྗེས་
མིར་སྐྱེ་སྤྱང་གཅིག་ཁྲངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་
མི་འཐད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས། ལྟ་དང་མི་དག་གི་ནང་དུ་ཡན་མན་དུ་ལན་བདུན་འཁོར་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཀུན་བདུས་རང་ལུགས་ལ། ལྟའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་དང་པོར་མིར་སྐྱེ་བ་ཁྲངས་ནས་དེ་ནས་ལྟའི་སྐྱེ་བ་ཁྲངས་པའི་སྐྱེ་ལ་
མར་བྱས་ཏེ། མཐར་ལྟའི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་དེ་ལས་བརྒྱུད་སྐྱེ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ལ་མར་
བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་ཁྲངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟུང་ན། བདག་གིས་སྔོངས་སྒོ་ཤར་ཆོད་
འོ། ལྟའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ལྟའི་རྗེས་དང་། ལུས་དང་།
ལོངས་སྤྱོད་ནམས་ལ་གཡེང་བ་སོགས་ལ་སྤྱན་སྤྱང་སྐྱེས་པས་བྱིར། དེ་ནས་ཆེ་འཕོས་
ནས་མིར་སྐྱེ་བ་ཁྲངས་ལ་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་དགའ་བ་ན་བ་དང་ཤི་བ་སོགས་མང་
པའི་དེ་དག་ལ་ཡིད་སྤྱན་ནས་སྤྱར་ཡང་ལྟའི་སྐྱེ་བ་ཁྲངས་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་ལ་མར་བྱས་ནས་

མཐར་ལྟའི་རྟེན་ལ་འདའ་ལ། དང་པོ་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གང་
ཟག་དེས་དེ་ལྟར་སྤེལ་མར་བྱས་ནས་མཐར་མིའི་རྟེན་ལ་འདའ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ། སྲིད་པ་
ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་ལེན་ཚུལ་གསེར་སྒྲིབ་དང་། ཀྱན་བརྟུས་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་ནི།
ཡིག་ཆ་དག་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐར་དཔྱོད་༤༤ ་ལས། འོན་དེས་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་ལེན་
ཚུལ་དེ་རིལ་བུ་ཞེ་ན། གསེར་སྒྲིབ་ལྟར་ན། ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་
པ་ལན་བརྟུན་པ་བ་དེ་ཆེ་འཕོས་ནས་ལྟར་སྒྱེ་སྲིད་བྱུག་ཆངས། དེ་རྗེས་མིའི་སྒྱེ་སྲིད་བརྟུན་
ཆངས་ནས། མཐར་ལྟའི་སྒྱེ་སྲིད་ཆངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། དེས་
མིའི་རྟེན་ཅན་ལ་རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གསེར་སྒྲིབ་ལས། སྒྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡང་
མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་ན་མིར་ལན་བྱུག །ལྟར་ལན་བརྟུན་ཆངས་ཤིང་། མཐར་མིར་
སྒྱེས་ནས་འདའ་ལ། ལྟའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་ན་འང་ལྟར་ལན་བྱུག་དང་། མིར་ལན་བརྟུན་སྒྱེས་ནས་
མཐར་ལྟའི་རྟེན་ལ་འདའ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྟུས་ལྟར་ན། ལྟའི་རྟེན་ཅན་
གྱི་དེ་ལི་འཕོས་ནས་འདོད་པར་མིའི་སྒྱེ་སྲིད་གཅིག། དེ་རྗེས་ལྟའི་སྒྱེ་སྲིད་གཅིག་དེ་རྗེས་
མིའི་སྒྱེ་སྲིད་གཅིག་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་སྤེལ་ནས་མཐར་ལྟའི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་
དུ་བྱེད། འདིས་མིའི་རྟེན་ལ་རིགས་འགྲེ་སྟེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། དེ་ལྟར་ཐོགས་ནས་ནི་ལན་
བརྟུན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉིད་ལྟ་དང་མིར་ལན་མན་དུ་ལན་བརྟུན་
དུ་སྲིད་པར་འཁོར་བར་བྱས་པས། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བརྟུན་པས་སྲིད་པ་ཉིད་བརྒྱད་ལེན་ཚུལ། རྫོ་
གསལ་བཤོད་པའི་ཐེམ་སྐས་༥༣ ་ལས། ཅེ་སྲིད་པ་ལན་བརྟུན་པ་ཞེས་པ་འགྲོ་བ་གཅིག་
དུ་སྲིད་པ་ལན་བརྟུན་ལེན་པའམ་འོན་ཏེ་གཞན་ལེན་ཞེ་ན་འདི་ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཏེ་
ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤེ་བ་འགའ་ཞིག་གོ། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་
བ་ནི་ལྟའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེ་ཆེ་འཕོས་ནས་མིར་སྒྱེ་སྲིད་ལན་བརྟུན་བར་སྲིད་

ལན་བདུན་སྒྲངས་ནས་སྦྲར་ཡང་འདོད་ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་པར་སྲིད་བདུན་སྒྲངས་
 ནས་ལྟའི་རྟེན་ལ་སྐྱུངན་ལས་འདའ་ལ་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལས་བསྒྲིག་པའོ། །འོ་
 ན་སྐྱེ་བ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པས་ལན་བདུན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེན་དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་ལན་
 བདུན་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བདུན་ཚན་དུ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་ལ་ལར་
 བྱས་པ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཤིང་འགའ་ཞིག་
 ལ་འདབ་མ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ལོ་མ་རེ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་
 ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་དགོ་སྒོར་དག་ཅི་ལྟར་
 ན་དགོ་སྒོར་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། གཟུགས་འགོག་པ་དང་། གཟུགས་
 འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རོ་སྒྲོང་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། དེས་
 པར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ། ཞེས་སྤང་པོ་ལྔ་ཆར་ལ་གསུངས་པས་
 ན་བདུན་ལྔ་སྟུང་ཏུ་སོ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཀྱང་བདུན་ཚན་དུ་འབྲུབ་པས་གནས་བདུན་ལ་
 མཁས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྟེ་པ་གཞན་དག་ནི་གང་ཞིག་མི་རྣམས་
 ཀྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་གསུམ་འཁོར་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་
 ནང་དུ་ཡང་ལན་གསུམ་ཁོ་ན་འཁོར་ནས་དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོངས་ནས་ཡོངས་
 སྐྱ་སྐྱུངན་ལས་འདའོ། །གང་ཞིག་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་
 བཞིན་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་གསུམ་འཁོར་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་ལན་གསུམ་
 འཁོར་ནས་དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོངས་ཏེ་ཡོངས་སྐྱ་སྐྱུངན་ལས་འདའོ་ཞེས་སྒྲུས་
 སོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་ཤད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་འདོད་དོ། ། ཤེས་བྱེད་ནི་མདོ་ལས་ལྟ་དང་མི་
 རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་འཁོར་ཞེས་འབྱུང་གི་སོ་སོར་འཁོར་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་གང་ཟག་འཕགས་པ་རྣམས་སྲིད་པ་བརྒྱད་མི་འགྱུར་པར་

གསུངས་པས་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པ་ལ་གཞི་ལ་གཤམ་ཉི་མའོ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲོ་བ་གཅིག་
ཏུ་སྤྲིན་པ་བརྒྱད་མི་ལེན་པ་ལ་འདོད་ན་ཡང་མི་རུང་སྟེ། སྤྲིན་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཆོངས་
རིས་ནས་ཆོངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་
རང་ཉིད་འདོད་པས་ན་ལྟའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྤྲིན་པ་བརྒྱད་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་
ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྤྲིན་པ་བརྒྱད་མི་འབྲུག་པ་ལ་དགོངས་པ་སྤང་བར་ཡང་མི་
རུས་ཏེ། འདི་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པས་ལྟ་མི་གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་བསྐྱེམས་པའི་ལན་བདུན་
མིན་པར་སོ་སོར་ལན་བདུན་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཤེས་བྱེད་མེད་དེ་སྤར་མདོ་བྲངས་པ་ལྟར་
ཐུན་མོང་དུ་ལན་བདུན་ཞེས་འབྱུང་གི་སོ་སོར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་བསམས་
པའོ། །དེ་ལྟར་སྟེ་པ་གཞན་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྤྲིན་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པར་འདོད་པའི་
ཕྱོགས་ཐེ་ཆོམ་དུ་བྲས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱོགས་འཐད་པར་གཟིགས་ནས་དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར་འོད་སྤངས་སྟེ་པའི་ལུང་
ལས། ལྟ་རྟེན་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་མི་རྟེན་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཞེས་སོ་སོར་འབྱུང་
བ་ཡོད་པས་ལྟ་མི་བསྐྱེམས་པའི་ལན་བདུན་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་སྟེ་
པ་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྤྲིན་པ་བརྒྱད་མི་ལེན་
པ་དང་། སོ་སོར་བདུན་མིན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་བདུན་ལེན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅེས་སྟུངས་
པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་ལྟ་དང་མི་རྟེན་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཞེས་
པ་སྐྱེ་སོར་བཞག་བྱེད་ན་སྐྱེ་སྤྲིན། ཉི་ཆེ་ལན་བདུན་ལེན་པར་འབྱུང་གི་བར་སྤྲིན་མ་སྟོས་
པས་བར་སྤྲིན་མེད་པར་འབྱུང་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སྐྱེ་བ་
ལེན་པ་ལ་བར་སྤྲིན་མེད་པ་མི་སྤྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་རྟེན་སེམས་
སོ། །འདིར་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བོ་སྤྲས་གྱིས་ལྟ་མི་སོ་སོར་ལན་བདུན་ཞེས་པའི་ལུང་འདོད་
པའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྤྲིན་པ་བརྒྱད་མི་འབྲུག་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་

གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པས་དེ་གཞོན་མིར་མི་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་མི་རྣམས་སྤུ་སོ་སོར་ལན་བདུན་འཁོར་ཞེས་པ་མི་འཐད་གསུངས་པ་
 ཉི་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་ཆེན་པོའི་གསུང་ཡིན་ཡང་དབྱེད་ན་འཐད་
 བར་མི་མངོན་ཏེ། འདོད་པའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་མདོ་ནི་གང་ཟག་ལྷ་
 བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་
 མེད་ཅེས་པ་འདི་ཡིན་ལ་འདིའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་འོད་སྤངས་
 གྲེ་བ་རྣམས་ལྷ་མི་སོ་སོར་ལན་བདུན་ཅེས་འབྲུང་བས་འཕགས་པས་སྲིད་པ་བརྒྱད་ལེན་
 བར་བསྟན་ལ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོས་ཀྱང་ལྷའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པ་བརྒྱད་ལ་
 སོགས་པ་ལེན་པས་ན་ཁམས་འདོད་ཁམས་པ་དང་། འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་
 མི་ལེན་པ་ལ་མདོ་སྤྲེའི་དགོངས་པ་མི་ལེན་པར་སྤྱིར་སོར་བཞག་ན་དེ་གཉིས་མི་འཐད་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་དེས་ན་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་གཅིག་ལ་དགོངས་པའོ་ཞེས་
 བཤད་ན་འགྲེལ་པའི་རྩོད་ལན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་འགྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། ། སྤར་བཤད་པ་
 དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཡང་རི་སྐད་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ན་རེ། དེ་
 ཉི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་བདུན་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་བདུན་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་
 རང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་དག་གི་རང་དུ་ཡང་ཉིང་མཆམས་
 སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་
 རོ། །སྲིད་པ་བདུན་ཆོད་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད་
 དེ། གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ལོ། །
 ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཡང་མདོ་ལས། གང་ཟག་ལྷ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་
 མངོན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། འདི་ནི་གནས་
 མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ། ། འོན་ཏེ་

སྒྲིའི་བཞིན་དུ་བརྟག་ན་ནི། སྲིད་པ་བར་མ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྲིད་
པའི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་གོང་དུ་འཕོ་བ་འགོ་བ་གཅིག་དུ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་བརྒྱད་པར་མི་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་དགོངས་ཏེ། གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་ལ་
ཤེས་པར་བྱེད་པ་མདོ་འམ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་སོ་སོར་
ལན་བདུན་སྐྱེའི། གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་ནི་ལན་བདུན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
འདི་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་སྐད་དུ་ལྟ་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
ལན་བདུན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འོད་སྤངས་པ་རྣམས་ལྟ་རྣམས་སུ་ལན་བདུན་མི་རྣམས་
སུ་ལན་བདུན་ཞེས་སོ་སོར་ཡང་འདོན་པས་འདི་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །གང་
ཞིག་མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་
སྤྱང་ན་ལས་འདའ་ལ་གང་ཞིག་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་
ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་
ལུགས་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ནི་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པའི་སྤྱོགས་བཞེད་པར་
འགྲེལ་བཤད་དུ་འབྱུང་ལ། ཀུན་ལས་བདུས་སུ་ཡང་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གང་
ཞེ་ན། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉིད་ལྟ་དང་མིར་ཡན་མན་དུ་ལན་བདུན་དུ་སྲིད་པར་
འཁོར་བར་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའི་ཞེས་འབྱུང་པས་གཅེན་ཡང་སྐྱེ་བ་
ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པ་བཞེད་པར་བརྟག་བྱས་ཏེ། ལྟ་མི་ཡན་མན་ནི་པན་རྒྱན་སོ་སོར་གྱི་དོན་
དུ་བཤད་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་བར་སྲིད་ལེན་པས་བྱུང་བའི་
སྤྱིར་རོ། ། ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། འཕགས་པ་ལ་ཡང་ངེས་མ་ངེས། རྣམ་
གཉིས་ཉེར་བརྒྱད་སྐྱེ་ན་ཡང་། བདུན་ཆོན་འབྲེལ་སྤྱིར་བདུན་ཞེས་དང་། དང་པོར་ཐོབ་པའི་
ཉེན་དེ་ལ། སྤྱི་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྱི་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི། སྤྱི་མཆེད་
གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསྐྱབས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །རྒྱན་དུ་

ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་ཙམ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྲིད་པ་ཉིད་བརྒྱད་ལེན་ཚུ་ལ་སློབ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་
 སྐས་དང་། གསེར་སྤེང་གཉིས་སྐྱས་ཟིན་མི་མཐུན་ཏེ། རྗེའི་སློབ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་
 སྐས་ལས། ལྷའི་ཉིན་ལ་རྒྱན་ལྷགས་ཐོབ་པ་དེ་ཆེ་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེ་སྲིད་ལན་བདུན་
 བར་སྲིད་ལན་བདུན་ཁྲངས་ནས་སྤར་ཡང་འདོད་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་བར་སྲིད་བདུན་
 ཁྲངས་ནས་ལྷའི་ཉིན་ལ་སྤྲུང་ན་ལས་འདའ་ལ་མིའི་ཉིན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལས་བསྒྲིག་
 པའོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་སྤེང་ལས། མིའི་ཉིན་ལ་རྒྱན་ལྷགས་ཐོབ་ན་མིར་ལན་དུག་ལྟར་
 ལན་བདུན་ཁྲངས་ཤིང་མཐར་མིར་སྐྱེས་ནས་འདའ་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་ངེས་པ་མེད་དམ་སྙམ་མོ། ། མདོར་ན། ལྷ་མི་བསྟོམས་པས་བདུན་ལེན་པར་འདོད་པའི་
 ལྷགས་ནི། རྒྱལ་སྤྱས་མ་ལས། གང་ཞིག་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་གསུམ་དུ་འཁོར་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་ལན་གསུམ་ཁོ་ན་འཁོར་
 བས་དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདའ་འོ། ། ཞེས་སོགས་
 ལྟར་རོ། ། དེ་འདོད་མཁན་ནི་མཆིམས་སྡིག་ཏུ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཞེས་དང་།
 ཀུན་མཁྱེན་དགེ་འདུན་ཉི་ལུའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་ལ་བྱེ་སྤྱེའི་སྡེ་པ་གཞན་དག་ན་རེ།
 ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། ། རང་འགྲེལ་ལས། ཀུན་ཏུ་
 སྦྱོར་བ་བདུན་པོ་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གཉིས་དང་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྷ་ལུས་
 པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཀུན་སྦྱོར་དེ་བདུན་མ་སྤངས་པས་སྲིད་པ་བདུན་ལེན་པར་ཡང་
 གསུངས་སོ། ། གང་སྡེལ་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྒྱད་སྟེན་པ་སྟེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ངེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པའམ་དེ་ལས་གཞན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པའོ།
 ཞེས་སོ་སྐྱེ་ལན་བདུན་པ་ལ་ཆོགས་ལམ་བའང་གསུངས་སོ། ། རྒྱལ་སྤྱས་མ་ལས། གང་
 དུ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པར་བཤད་པའི་ས་དེ་ཁོ་ནར་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་

བཀག་པར་ཟད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྟ་མི་བསྐྱེམས་ནས་བདུན་ལེན་པ་རང་
ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་ཚུལ་སྟོ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལྟར་རོ། །དེས་
ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས་ནི། འདོད་པར་ལྟའི་སྲིད་པ་བདུན་
དང་། མིའི་སྲིད་པ་བདུན། དེ་དག་གི་བར་སྲིད་བདུན་བདུན་ཏེ་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་
ལེན་ཀྱང་བདུན་ཆན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤིང་ལོ་མ་
བདུན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ལས་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་
པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མི་ལེན་ལ། སྲིད་པ་བདུན་མ་རྩོགས་
གོང་དུ་དབྱ་བཅོམ་མངོན་དུ་ཡང་མི་བྱེད་དེ་སྤྱལ་གོམས་པ་བདུན་པས་ཟིན་པ་དང་། རིམས་
ཉིན་བཞི་པས་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན། བདུན་ཆན་དུ་མ་བྱེན་ལྟ་མི་བསྐྱེམས་པས་སྟེ་
སྲིད་བརྒྱ་བཞི་ངེས་པར་ལེན་ཅིང་། བརྒྱ་བཞི་པ་དེའི་ཆེ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། མིའི་
རྟེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་
པ་དང་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
དགོ་སྟོང་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་ནི་སྲིད་
པ་བདུན་ལེན་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་སྲིད་པ་བདུན་ལེན་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་
བྱ་ལ། འོན་ཀྱང་། རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་ལ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྲིད་པ་
ལན་བདུན་པ་བ་ལ་ནི། དེས་པའི་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་
ན་རེ། འོ་ན། སྒྲོམ་སྤང་འདོད་ཉོན་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
དེ་ཡིན་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྲིད་པ་ལན་བདུན་
པ་བ་ལ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་བྱེ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ནི་
འདོད་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ། འབས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་
བདུན་ལ། །ཞེས་པའི་དངོས་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེས་པའི་

རྒྱུན་ཁྲུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས་འདོད་པར་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བརྒྱད་
 ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་འདོད་པར་མིའི་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན། ལྷའི་རིགས་
 མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པ་གང་ཞིག་། དེ་གཉིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐྱེ་སྲིད་
 ཏུ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། འོ་ན། དེས་འདོད་པའི་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་
 སྲིད་བརྒྱད་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་འདོད་པའི་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན། ལྷའི་སྐྱེ་སྲིད་
 བདུན་ལེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་གཉིས་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་ཏུ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་སྤྱན་སུམ་ཚེགས་
 པ་སྲིད་པ་བརྒྱད་མདོན་པར་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས། སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་
 ལེན་དེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་བསྐྱུས་ཏེ་བདུན་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ལྷ་ལས། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་ལན་བདུན་འཁོར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་མིའི་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན། ལྷའི་
 རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་འོད་སྤངས་སྡེ་པས་འདོད་པའི་
 ལྷ་ལས། ལྷ་དག་གི་ནང་ཏུ་ལན་བདུན། མི་དག་གི་ནང་ཏུ་ལན་བདུན་འཁོར་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༢༡ །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཁྲུགས་རིགས་སྐྱེ་སྐྱོར་ལ་དབྱུང་བ་ནི།

གསེར་སྤང་༣༠༥༽ལས། གཉིས་པ་ནི། བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། འདོད་ཉོན་
 གསུམ་མཐ་བཞི་སྤངས་ལ་ལྷ་པ་མ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་
 གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་མི་རིགས་མ་ཐུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་
 སམ་གསུམ་ལེན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་ཏེ། མདོད་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་

བ། །ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་སོ། །ལྷ་བ་མ་སྤངས་བ་ཡང་རང་འགྲེལ་
ལས། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ལྷ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྤངས་ན་དུག་པའང་གདོན་
མི་བ་བར་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་དང་། །ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ། དོན་
ནི་ལྷ་བ་སྤངས་ན་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་པས་དུག་པ་སྟོང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱིར་འོང་དུ་
འགྱུར་བས་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་གཅིག་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རིགས་སྐྱེར་མི་
རུང་ངོ་སྟུང་དུ་དགོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལེན་བ་མ་གཏོགས་པའི་རིགས་སྐྱེ་
ནི་ལན་ཅིག་སྐྱེས་ནས་མཆན་ཉིད་འཛིག་གོ། །འདིས་སྤང་བྱ་སྤངས་བ་རྣམས་བཅུ་དུག་
པའི་རྗེས་སུའམ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་སྤངས་ཤེ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། །སྟོན་རྣམ་པ་གསུམ་
དང་བཞི་བ་སྤངས་པའི་བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་བ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་ངེ་སྲིད་དུ་འབྲས་
བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའམ་
བར་ཆད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་འདོད་
ཉོན་གསུམ་དང་བཞི་སྤངས་པའི་རིགས་སྐྱེའང་བཤད་པས་གཉིས་ཀའང་འདོད་པར་
བྱའོ། །ལུང་འདིས་བར་ཆད་གཅིག་པ་ལའང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་
ལྟར་རིགས་སྐྱེ་དེ་ལ་ལྟ་མའི་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་སོ། ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། །རིགས་སྐྱེའི་
གཉིན་པོའི་ཁྱད་པར་འཛིག་ཉེན་པའི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན། །སྟོ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་
སྐྱས་ཤིང་། །ལས། །འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྟོང་ན་ཡང་ཟག་མེད་འཐོབ་སྟེ། །ངེ་སྐྱད་དུ་
མངོད་ལས། །འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ཐོབ་པ་ལ་
སྤར་ཡང་དེ་དབང་པོ་མ་ཡིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི། །རྩ་བར། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཆགས་
བཅས་ཀྱི། །སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་བདུན་འཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་ལྟར། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་
འོངས་པ་ཡང་ཐོབ་པས་དེ་འཛིག་གཤམ་སྟུང་། །ཀྱལ་སྤྱས་མར། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་
གྲོལ་བ། །ཞེས་པས་ལྷ་བ་མ་སྤངས་པ་དགོས་ཞེས་མ་མཐའི་ཆད་ཅམ་བསྟན་ལ་ཉོན་མོངས་

གཅིག་གམ་གཉིས་ཙམ་སྤངས་པ་དེའི་ཆེ་ལྔ་ལྔ་ཙམ་ལེན་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལྷགས་
 ལ་བསྟན་པར་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་མི་འཐད་ཚུལ་ཡང་སློ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་
 ན་གསལ་ལོ། །རིགས་སྐྱེ་ལ་ལྔ་བ་སྤངས་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ལྔ་བ་སྤངས་ན་དུག་པ་
 ཡང་ཆེ་དེ་ལ་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། ལུང་འདིས་
 ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ལ་ལྔ་པོ་སྤངས་ན་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་བར་ཆད་
 གཅིག་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཁམས་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་ཕྱིར་འོང་ཐོབ་ཆེ་ཁམས་ལས་མི་འདའ་བས་དུག་པ་གཅིག་ལུས་གོགས་བྱ་མི་
 རུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷགས་འདིར་སོ་སྐྱེ་རྣམས་དང་། གོང་མའི་ལྷགས་
 ལ་ཐོད་བརྒྱལ་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་སོགས་ཀྱིས་ལྔ་བ་སྤངས་ན་ཆེ་དེ་ལ་དུག་
 པ་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་གསར་ཐོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད་ནི། ཡིག་ཆ་དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་
 ༤༥ ་ཡས། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་
 པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་གང་ཞིག་ འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་
 སྤིད་གཉིས་ལེན་པར་ངེས་ཤིང་། བཞི་མི་ལེན་པར་ངེས་པ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེའི་
 མཆན་ཉིད། དེ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པས་ཁྲབ། བཞི་བ་སྤངས་མ་སྤངས་
 གཉིས་ཀ་ཡོད། ལྔ་བ་མ་སྤངས་པས་ཁྲབ། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤིད་གཉིས་
 ལེན་པས་ཁྲབ། གསུམ་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་ཡོད། བཞི་མི་ལེན་པས་ཁྲབ་སྟེ། མཛོད་
 ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་
 དང་། སློ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས། །རིམ་
 བཞིན་ངེས་སྤང་ངེས་པར་ལེན། །བཞི་བ་སྤངས་དང་སྐྱེ་བ་ནི། །གསུམ་པ་སྤངས་དང་མ་

སྒངས་འབྲ། །སྤང་བྱ་ལྔ་བ་སྟེ་བ་བཞི། །དེས་པར་མ་སྤངས་མ་སྒངས་པ། །རིགས་ནས་
རིགས་སྟེའི་བྱད་ཆོས་སྟ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཉིད། ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་དང་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་གཉིས་ཡོད།
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསེར་ཐོང་༣༠༥ ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ལྔ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྤངས་
ན་དུག་པའང་གདོན་མི་བ་བར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ། དོན་ནི་ལྔ་བ་སྤངས་ན་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་པས་དུག་པ་སྤོང་
ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་བས་འདོད་པའི་འགོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་བ་གཉིས་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར་རིགས་སྟེར་མི་རུང་རོ་སྟུང་དུ་དགོངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་
ནི། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྟེ་ཆོས་ཅན། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྔ་བ་དང་དུག་པ་སྤངས་པ་སྤྱིད་
པར་ཐལ། དེ་དག་གྲང་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་རང་གི་གོང་མའི་
འབྲས་བྱ་ཕྱི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དཔྱོད་
༤༩ ་ལས། གསུམ་པ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅན་སོ་བ་དང་བྱད་པར་ཅན་གཉིས།
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག་རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བྱར་མ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་
ཕྱེ་བ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། གཉིས་པའི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བྱའི་བྱད་པར་བྱ། །ལམ་ཐོབ་མེད་
པས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འབྲས་གནས་བྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱན་
ཆགས་ལ་མ་གནས་ན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་མི་འགྱུར་ལ་དེའི་ཞུགས་པ་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་
སྦྱོར་བ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སྟན་གཅིག་པ་ལ་འགྱུར་གི་གཞན་
ལ་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟོགས་ལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་༥ ་ལས། འོ་ན་

སྒྲ་གཅིག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གང་ལ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དེའི་བྱ་མཐོང་མ་ཡིན་
པའི་སྤང་བྱ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་མི་བཙོན་ན་དེ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞུགས་པའི་དོན་འབྲས་
བྱ་ཐོབ་པའི་འགལ་ཁྱེན་སེལ་བ་དང་། མ་བྱུན་ཁྱེན་སྦྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤང་
བྱ་སྤྲོད་པ་ལ་མི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་བས་སྤང་བྱ་སྤྲོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཁྱེན་
ཆགས་པ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སྒྲ་གཅིག་པ་ལ་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲ་གཅིག་ཅེས་པ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་
བྱ་ཐོབ་པ་ཞིག་མི་དགོས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒོ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་༥ ་།
ལས། དེ་ཡང་སྒྲ་གཅིག་ལ་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པའི་
སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ལ། ཆེ་བཟེས་ནས་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་བ་དང་། ཆེ་འདི་ཉིད་
ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་ཀྱང་། སྒྲ་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་
ལ་མི་བཞེད་བར་མངོན་ཏེ། ཀུན་བདུས་འགྲེལ་བར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་བྱུན་
བ་སྒྲ་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དང་པོའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་འོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན། རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྦྱོར་བ་ཁྱེན་ཆགས་
ལ་གནས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་
བྱ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིབ་པའི་དངོས་གཉེན་འཛིག་ཉེན་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དེ་རང་
གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྦྱོར་བ་ཁྱེན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་དེ་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་རོལ་དུ་འདོད་ཉོན་བཞི་བ་སྤངས་པའི་
ཁྱེན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་ལྔ་པའི་དངོས་གཉེན་འཛིག་ཉེན་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་རུང་ལ་གནས་

པར་ཐལ། རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྒྲོར་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པ་སྤངས་པ་སྲིད་པར་ཐལ་
ལོ་སྟམ་དུ་དོགས་སོ། ། མཁས་བྱུང་བསྟན་དར་བའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྒྲི་དོན་༣༣ །
ལས། སྒྲོར་ལམ་སྟན་ཅིག་པ་བྱོད་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་དོན་ཡང་
མཉམ་གཞག་མཐུན་གཅིག་པ་སོགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟན་ཐོག་དེ་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲེ་རུས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་
ཐོང་༣༠༩ །ལས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲེ་བ་གསུམ་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི་རིགས་སྒྲེ་ནི་ལན་
ཅིག་སྒྲེས་ནས་མཆོན་ཉིད་འདིག་གོ། །འདིས་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་རྣམས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་
སུའམ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་སྤངས་ཤེ་ན། རང་འབྲེལ་ལས། སྟོན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་
པ་སྤངས་པའི་བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་སྲིད་དུ་འབྲས་བུ་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བའམ་བར་ཆད་
གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་འདོད་ཉོན་གསུམ་
དང་བཞི་སྤངས་པའི་རིགས་སྒྲེ་འང་བཤད་པས་གཉིས་ཀའང་འདོད་པར་བྱའོ། །ལུང་འདིས་
བར་ཆད་གཅིག་པ་ལའང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རིགས་སྒྲེ་
དེ་ལ་ལྟ་མའི་རིགས་སྒྲེ་གཉིས་སོ། ། ཞེས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་རོལ་དུ་འདོད་ཉོན་བཞི་པ་
སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྒྲེ་ཡོད་པ་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་
གྱི་སྤར་རོལ་དུ་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྒྲེ་ཆོས་
ཅན། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྒྲེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆ་ལས། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་
དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་

གྲི་སྟེ་སྲིད་གཉིས་ལེན་པར་ངེས་ཤིང་། བཞི་མི་ལེན་པར་ངེས་པ། རྒྱུན་ལྷགས་རིགས་
 སྟེའི་མཚན་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་
 རོལ་དུ་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་ལ་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་མཐོང་ལམ་
 ཐོབ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་
 པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་འབྲའི་རྒྱུན་
 ལྷགས་དེས་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་།
 འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་ཐོབ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། བདག་གིས་མོངས་སྟོ་ཤར་ཆོད་ནི། མོ་
 གསལ་བཤོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་པ་༥ ་ ་ ་ ལས། དེ་ཡང་སྟན་གཅིག་ལ་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་
 གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ལ། ཆེ་བརྗེས་ནས་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པའི་
 སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་ཀྱང་། སྟན་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེད་པའི་སྦྱོར་
 ལམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་མི་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། ཀུན་བདུས་འབྲེལ་པར་ངེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དང་པོའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའི་
 བར་དུ་འོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྟན་གཅིག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། །གང་ལ་
 ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་མི་བཙོན་ན་དེ་ལ་
 ལྷགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷགས་པའི་དོན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བ་དང་། མ་ཐུན་
 རྒྱུན་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤང་བུ་སྦྱོང་བ་ལ་མི་བཙོན་པ་ནི་ལྷགས་པར་མི་
 འགྱུར་བས་སྤང་བུ་སྦྱོང་བའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་པ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སྟན་གཅིག་པ་ལ་
 འབྱུང་གི་གཞན་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུན་ལྷགས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་
 སྟན་གཅིག་ལ་འམ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱུན་ལྷགས་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་བྱལ་ཀྱང་། སྦྱིར་

རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྒྲོར་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱན་
ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་དེ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྒྲོར་བ་
རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤང་དགོས་པ་གང་
ཞིག་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤང་པ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་མི་
འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་འོང་དེ་དག་བཙོན་ཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་
ཉོན་དུག་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་
ཉོན་དུག་པ་སྤང་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་རེ་རེ་ནས་བྱུབ་སྟེ།

དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དཔྱིད་ ༤༠ ་ལས། གསུམ་པ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
ཙམ་པོ་བ་དང་ཁྲད་པར་ཅན་གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག་རང་གི་གོང་
མའི་འབྲས་བུར་མ་ཞུགས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེ་ལ་
ཞུགས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ ༥༥ ་ལས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་དེ་ཁྲད་པར་ཅན་གཉིས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས་གང་ཞིག་རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ལ་མ་ཞུགས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ། དང་པོའི་
མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞུགས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་
པའི་མཆན་ཉིད། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་དང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་
དོན་གཅིག་ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷོ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐས་ ༡༡ ་ལས། ལན་
ཅིག་ཕྱིར་འོང་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། བཙུ་དུག་པ་ཐོབ་ལ་འདོད་ཉོན་དུག་

བ་སྤངས་ཤིང་དགུ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཅ་མ་ལ་གནས་
 བ་དང་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
 གནས་གང་འདོད་ཉོན་བྱུག་པ་ལས། གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་མི་བཙོན་པ་དེ་ནི་
 འབྲས་བུ་ཅ་མ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། རྣམ་པ་བྱུག་པ་ཟད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་
 ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གང་བདུན་པ་
 རས་དགུ་པའི་བར་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཕྱིར་
 མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་བར་ཆད་
 གཅིག་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་འདོད་
 ཉོན་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་གཅིག་
 གིས་བར་དུ་ཆོད་ལ་མྱང་འདས་འཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་གང་ཡིན་པ་
 སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་
 བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། ཞེས་པས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
 ༡༣ ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 འོང་འབྲས་གནས་དེ་ཉིད་བདུན་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་ཅན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྦྱོར་བ་
 རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྟན་གཅིག་ལ་འམ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱན་ཞུགས་
 གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་
 འབྲས་བུ་བཞིའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན། ཕྱིར་རང་གི་
 གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་དོན་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོར་རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྦྱོར་བ་གང་བྱས་
 པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཐོར་ཏེ་སྦྱོར་བ་གཞན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་སྤར་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་

ཉིད་ལ་གནས་ནས་འབད་པའི་སྒོ་ནས་སྐབ་པ་དེ་སྤྱིར་རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་
དུ་བཙོན་པའི་སྤྱིར་བ་རྒྱུ་ཆགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཆེ་འཕོས་པ་འཕ་
ཆེ་རྗེས་པ་ན་ཡང་སྤྱོན་མེད་དེ། ཆེ་སྤར་བྲས་པའི་སྤྱིར་བའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་
འབྲུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་སྟེ་དབྱུད་དོ། ། ཡང་མཛོད་འགྲེལ་༡༥༩༽ལས། ཅིའི་ཕྱིར་
རྣམ་པ་ལྡ་སྤང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྤངས་ན་དུག་པ་འང་གདོན་མི་བ་བར་སྤོང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ནི། བར་ཆད་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་
བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཁམས་ལས་མི་འདྲའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དག་འདུན་
ཉི་ཤུ་མཐའ་དབྱེད་༥༩༽ ལས། ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཉོན་བཞི་བ་སྤངས། ལྡ་བ་མ་སྤངས་པའི་
རྒྱུ་ཁྱགས་རིགས་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཁྱགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ།
རྒྱུ་ཁྱགས་རིགས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་
སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེ་འདོད་ཉོན་ལྡ་པའི་དངོས་
གཉེན་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེས་འདོད་ཉོན་བཞི་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྡ་བ་སྤོང་ངེས་སུ་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་
ཉོན་དུག་པ་སྤོང་ངེས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྡ་བ་སྤོང་རུས་སུ་
མཐོང་ན། འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་
ཡང་ངེས་པར་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། དེ་འབྲའི་རྒྱུ་
ཁྱགས་རིགས་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྡ་བ་སྤོང་བ་ངེས་ན་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་
དུག་པ་སྤོང་བ་ངེས་པས་བྲབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་ལྡ་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་
གནས་བཞིན་པ་འཕ་འདོད་ཉོན་ལྡ་བ་སྤངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སྐབས་ཞིག་ལ་
འཆི་བའི་རྒྱུ་དང་འབྲད་ནས་ཆེ་འཕོས་པ་མི་སྤིད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེའི་ཆེ་འཆི་བའི་རྒྱུ་དང་མཆོན་ཆ་མེ་རྒྱ་གཡང་ས་གཅན་གཟན་སོགས་

གྱི་གཞི་དཔ་དང་། ས་གཞི་འཛིན་པ་རིམ་གྱི་འབྲུང་ཁམས་འབྲུག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ས་གཡོ་
 དང་། ཁང་པ་རྒྱུ་པ་དང་། སྒྲན་བཅོས་ལོག་པ། ཟས་མ་འདྲུ་བ་སོགས་གང་དང་ཡང་འཕྲད་
 མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེ་འདྲི་ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་
 ལེན་པ་ལ་ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 སྐྱེ་འཆི་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་སྟེ། རང་དབང་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་
 སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་འཆི་སྐྱབ་པའི་དོན་ནི། མདོ་ལྷགས་ལྟར་ན་
 གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་འཆི་བདག་གི་བདུད་
 མི་བཅོམ་སྟེ། ཆོའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་བའི་བྱིད། ལྷགས་
 ལྷགས་ལྟར་ན་གསང་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་འཆི་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་ལམ་
 གྱི་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེད་ནས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པ་
 དང་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་པ་མ་དང་། ཡུལ་སོགས་བདམས་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་
 བ་ལེན་སྐྱབ་པ་དེ་རབ་དང་། འབྲིང་ཞིག་ཡིན་ན་རང་ཉིད་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པ། འཕོ་
 བའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་གང་འདོད་པའི་དག་པའི་
 ཞིང་དང་གནས་ཡུལ་སོགས་སུ་སྤྲང་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་རོ། །

ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ལ། རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་
 ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དང་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་
 ཡོད་པར་ཐལ། རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་
 བྱིད། མ་ཁྲབ་ན་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཡིན་ན་རྒྱུན་ལྷགས་
 འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་སྟེ། རྒྱུན་ལྷགས་

འབྲས་གནས་གང་ཞིག་རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བྱར་མ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་དེ། རྒྱན་
 ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གཞིན་དུ་རྗེས་ཤེས་ལ་
 གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དེ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་པའི་མཆན་གཞི་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་སྟེ། ཡིག་ཆ་དག་འདུན་ཉི་ལྟ་མཐའ་དཔྱོད་༤༩༽ལས།
 སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆན་
 ཉིད། དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 སྒོ་མ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྩེ་རྩེ་དགྲུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་རིགས་ཅན། དེའི་མཆན་
 ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དཔྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་
 དང་། དེ་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་
 ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲུ་
 བཅོམ་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག་ཅས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༤༠༽ལས། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་
 འབྲས་གནས་གང་ཞིག་ས་དགྲུའི་སྒོ་མ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྩེ་རྩེ་དགྲུ་རིམ་ཅན་
 དུ་སྤངས་པའི་རིགས་ཅན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གསུམ་པ་
 ལ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་གང་ཞིག་རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བྱར་མ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ། དང་པོའི་
 མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བྱའི་བྱུང་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་ཡི་བྱིར། །འབྲས་
 གནས་བྱུང་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །མི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 དང་པོ་ནི། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་
 ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདྲི་བ་ཉོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་འདྲི་བ་ཉོན་ལས་འདས་
 པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལྟ་བུའོ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདོད་པའི་བསྐྱེད་སྤྱད་པ་མ་སྤངས་པ་ལམ་
 ལ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་
 གཅིག་ཏུ་སྦྱེ་བ་གཉིས་ངེས་པར་སྤངས་ནས་འདའ་བ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་
 སྦྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་སྟེ། སྒྲོགས་ལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་༥༽ལས།
 དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ནང་དུ་གཉིས་ཤིག་སྒྲོས་པ་ནི་རྒྱུན་
 དུ་ཞུགས་པ་ཕྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ན་དེའི་གཉིན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་
 བོ་ཐོབ་པ་ནི་མ་སྒྲོས་ཀྱང་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སྐྱེད་སྤྱད་
 གསུངས་པ་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་
 པ་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྦྱེ་བ་གཉིས་ངེས་པར་སྤངས་ནས་འདའ་བ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་
 རིགས་ནས་རིགས་སྦྱེ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱོན་
 མེད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྦྱེ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་རྣམས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དངོས་སུ་མི་བཙོན་པ་
 དང་། བཙོན་པ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རེ་རེ་ནས་མཆོད་ཉིད་འཛོག་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བསྐྱུས་པ་རྗེས་གནང་༥༽
 ལས། དབྱེ་ན་ཙམ་བྱུང་གཉིས། མཆོད་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། མཐར་ཀྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་
 འབྲས་གནས་གང་ཞིག ། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དངོས་སུ་མི་བཙོན་པ་དང་།
 བཙོན་པ་ལོ། ཞེས་དང་། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དཔྱོད་༦༥༽ལས། གཞན་ཡང་། ལམ་
 རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྦྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་
 འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་
 གསུམ་པ་སྤངས་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྦྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་

ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་པ་དངོས། གཞན་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྡོན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་བ་
སྤངས་པ་ལས། བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་འབྲས་བུ་བྱད་
བར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའམ་བར་ཆད་
གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་
ན། འབྲས་བུ་བྱད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྒྱུན་
ཞུགས་ཅམ་པོ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བོང་
དུ་བྱང་པའི་སློབ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱི་ལུང་དེ་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༡༡། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་སྐྱོར་ལ་དཔྱད་པ་ནི།

གསེར་མེད་༣༠༥་ཀྱི་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཞུགས་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་དེས་ཕྱིར་འོང་ཐོབ་ཕྱིར་བཙོན་པ་ན་སྐྱོམ་སྤང་ལཱའི་བར་གང་ཡང་མ་སྤངས་པའམ།
དུག་པ་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་པའི་བར་ནི་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྣམ་པ་ལྔ་
ཡི་བར་བཙོམ་པ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞུགས་
པ་དེས་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པ་ན་ཕྱིར་འོང་སྟེ། རྣམ་པ་དུག་པ་བད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་
ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་
བཞིན་པ་ན་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་དང་དགུ་པའི་བར་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ན་བྱད་པར་ཅན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། ཀུན་བདུས་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་ན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་
ན་འདོད་ཉོན་ལྔ་བ་སྤངས་ནས་དུག་པ་སྤོང་བའི་སྐྱོར་བ་ལ་བཙོན་པ་ཅིག་དགོས་པ་འདོད་
སམ་སྐྱམ་སྟེ། ཀུན་བདུས་༤༤་ཀྱི་ལས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འདུག་པ་

གང་ཞེ་ན། གང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ལྷ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཞེས་དང་། སྒྲོ་གསལ་
བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་༥༣ ་ལས། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ལ་འདོད་
ཉོན་ལྷ་པ་སྤངས་ནས་དྲུག་པ་སྤོང་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་བཙུན་པ་ཅིག་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། ཀུན་
ལས་བརྟུས་སུ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བསྐྱོམ་
པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པ་ལྷ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞེད་པའང་ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་པ་ནི་ཕྱིར་
འོང་གི་ཉེ་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བྱའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྒྱ་ཚམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་ཡིན་
ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུང་ལ་དེའི་ཕྱིར་གང་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པའི་སྤང་བྱ་དེ་ཉིད་སྤོང་བ་ལ་བཙུན་པ་ནས་ཞུགས་པར་བཞག་རིགས་ལ་དེ་ཡང་ལྷ་པ་
མན་ཆད་སྤོང་བ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པ་བ་འགའ་ཞིག་ལྷ་པ་སྤངས་པ་ཞེས་འབྱུང་
བ་ཐ་མའི་མཆམས་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདི་དང་ཕྱིར་
མི་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་ཆར་ལ་ལྷ་པ་སྤངས་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པ་ངེས་པར་སྒྲོས་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ལྷ་མ་ཉིད་དགོངས་པ་ཡིན་པར་འཐད་པར་རྟོགས་སོ། །དྲུག་པའི་བར་
སྤོང་བཙུན་པ་དང་། ངེས་པར་དྲུག་པ་སྤོང་བ་བཙུན་པ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་ཡིན་ཞེས་པ་
ནི། གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཤད། ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་ཀུན་བརྟུས་ལས་དེ་ལྟ་གསུངས་པའི་དོན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ཡ་མཐའི་
ས་མཆམས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་ལྷ་པ་སྤངས་
པའི་བྲུབ་པ་བསྟན་པ་མ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དཔྱད་༥༡ ་ལས།
ཁ་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་ལྷ་པ་སྤངས་པས་བྲུབ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།

ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་
ན་སྟོན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལ་ལྷ་བ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ཡ་མཐའི་ས་མཆོམས་སྟོན་
པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་ཅན་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཞུགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པ་གསུམ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་
པ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་ཁྲབ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་ཁྲབ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་
ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་ནི། མཛོད་ལ་ཆ་རྒྱས་མེད་པའི་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མཛོད་
རང་འགྲེལ་དང་། མཆིམས་མཛོད། མཛོད་ལྷེ་ག་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་སོགས་ལ་ངལ་བ་
ཆེན་པོས་གཟིགས་དགོས་སོ། ། དེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་དེ་ལ་ལུང་རིག་གཉིས་ཀྱིས་
གཞོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཞུགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གསུམ་ལས་
ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་མཛོད་རང་
འགྲེལ་ལས་གསལ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༡༥༠ ་ལས། ཞུགས་
པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གསུམ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་
གྱིས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་ཀྱི། བལ་ཆེར་དང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྱལ་བ་དག་གཅིག་ཡིན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་
མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ཡིན་གྱི། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་

འོང་བ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྒྲོ་གསལ་བསྟོན་པའི་ཐེམ་སྐྱས་
 ༡༡ ་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བར་ཞུགས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་
 གསུམ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ཞུགས་པ་དང་པོ་
 མ་གཏོགས་པ་ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་
 དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་
 ཆ་ལས། རང་ལུགས་ནི། ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་གཞོད་བྱེད་ནི། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་
 བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སུ་ཐལ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུ་བ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་
 པ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ་
 ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་སྟོན་གཅིག་ནས་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་བར་གང་རུང་ལ་
 གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲོ་གསལ་བསྟོན་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། ལན་
 ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་གནས་
 བཞི་ཀ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རེ་ཞིག་
 འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། ། དེས་ན་བཙུ་བྱག་པ་ཐོབ་ཅིང་འདོད་ཉོན་
 བྱག་པ་མ་སྤངས་ལ་དང་པོ་ནས་བྱག་པའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་སྟོང་བ་ལ་བཙོན་པའི་གང་
 ཟག་དེ་དག་ནི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་བྱུང་པར་ཅན་དང་རྗེས་གཅིག་པའོ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས། ལ་ཅིག་ན་རེ།
 བཙུ་བྱག་པ་ཐོབ་ཅིང་འདོད་ཉོན་བྱག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་གང་ཞིག་ འདོད་ཉོན་དང་
 པོ་ནས་བྱག་པའི་བར་གང་རུང་སྟོང་བ་ལ་བཙོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ། འབྲས་བུ་རིམ་
 གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་ཉོན་བྱག་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་

གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་བྱ་སྤྱེ། གློ་གསལ་བགྱོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། འདི་ནི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དང་རྩལ་གཅིག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་སྤྱེ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་བྱ་སྤྱེ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་པ་དང་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆ་དག་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དབྱེད་༥༠༽ལས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གང་ཞིག་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ། འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༣༡ ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

གསེར་ཐོང་༣༠༥༽ལས། ཕྱི་མའི་བྱུང་པར་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་སྐྱེ་བ་ལྷག་མ་གཅིག་ལུས་པ་སྤྱེ། མཛོད་ལས། ཉིས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདིས་ཉོན་མོངས་བདུན་ལས་མ་སྤངས་ན་ཆེ་གཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་བར་ཆད་གཅིག་པ་མིན་ནོ། །ཀུར་བདུས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་པ་ལྷར་ལེན་པ་དང་དེའི་འགྲེལ་བར་བར་ཆད་གཅིག་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་

བརྒྱད་པ་སྤངས་མ་སྤངས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་འདོད་པའི་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་ཙམ་སྤངས་པའི་
ཉེན་དེ་ལ་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་འོང་དེ་ལ་ནི་ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་
བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགྲ་བཙུག་ཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་།
ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཅ་བར། གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་འདོད་ཉོན་བདུན་པ་ནི་ངེས་པར་སྤངས་པས་བྱ་བ། བརྒྱད་
པ་སྤངས་མ་སྤངས་ཅི་རིགས་ཡོད། དགུ་པ་ངེས་པར་མ་སྤངས་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ཡང་མཆིམས་མཛོད་༡༥༥ ་ལས། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་གནས་འདོད་
པའི་སྒོམ་སྤང་གི་ཉེས་པའི་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་(དགྲ་བཙུག་ཐོབ་
པ་ལ་)ཆེ་གཅིག་པ་དང་(ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་)བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ་གནས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་མོངས་སྒོ་ཤར་
ཆོད་ནི།

གསེར་ཐེང་དང་དགེ་འདུན་ཉི་ལྔ་བསྐྱུས་པ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མཁས་པ་གཞན་
ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། སྒོ་གསལ་བཤོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་༡༡ ་ལས།
འབྲས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་འདོད་ཉོན་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་
འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་ལ་མུང་འདས་འཐོབ་པ་
ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། ཉེས་ཆ་བདུན་
དང་བརྒྱད་ཟད་པ། ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན།
ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཟད་ན་ཆེ་གཅིག་པ་དང་བར་ཆད་གཅིག་པ་གཉིས་

ཆར་ཡིན་ལ། བདུན་ཟད་ན་ཆེ་གཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་བར་ཆད་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་འགའ་
 ཞིག་འདོད་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་བདུན་ཟད་པ་ཡང་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ་བར་ཆད་ནི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དགུ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། ། བར་ཆད་གཅིག་པ་མངོན་པ་བ་འདི་ནི་བདག་གི་སྒྲ་མ། བདུན་
 པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་དགུ་པ་སྤངས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
 གྱི་ཆེ་འཕོས་ནས་དགུ་པ་སྤངས་ཕྱིར་མི་འོང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་ཐུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་གིས་བར་ཆེད་ཐུང་འདས་ལ་
 ཆེ་གཅིག་གིས་ཆེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཉོན་མོངས་དགུ་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཆེ་དེ་ལ་འཕྲོལ་བ་
 ལ་བར་ཆད་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་སྐྱེས་ལྔ་པ་སྤངས་ན་དུག་པ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་
 བར་སྤོང་བ་བཞིན་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཁམས་ལས་འདའ་མི་འདའི་བྱེད་པར་སྤར་བ་ཤད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། རི་སྐད་དུ་མངོད་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་ན་འདི་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་
 གིས་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་རུས་ཤེ་ན། ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་
 གཅིག་པའི་སྒྲ་བ་ཤད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་འདོད་ཉོན་གཅིག་
 ཅམ་གྱི་བར་དུ་ཆེད་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆེད་པ་ཞིག་
 དགོས་ཀྱང་སྤྱི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པ་འདོད་ཉོན་གཅིག་ཅམ་གྱི་བར་དུ་ཆེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་
 ཉོན་བདུན་པ་ཅམ་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
 ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆེད་
 པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི་ ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆེད་པ་

ཞེས་འདོག་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་དང་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉི།

མཛོད་༡༩༥ ་ལས། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་གནས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གི་ཉེས་པའི་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་(དགྲ་བཙུགས་ཐོབ་པ་ལ་)ཆེ་གཅིག་པ་དང་(ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་)ཉོན་མོངས་ཀྱི་)བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གནས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། ། ཞེས་དང་། དགོ་འདུན་ཉི་ལྔ་སྟེ་དོན་༡༠༩ ་ལས། ཁ་ཅིག་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་གང་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྟེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྟེང་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ཁོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་། དགྲ་བཙུགས་པའི་འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྟེ་བ་གཅིག་ཁོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་བྱུང་སྟེ། ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། འདོད་ཉོན་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པའི་བར་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག །འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཉུ་འདོད་ཉོན་

བརྒྱད་པའི་བར་སྤངས་པའི་བཙུངས་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་དེ་འབྲས་
 གནས་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲས་བྱ་གོང་མ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་
 པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ནམ་འབྲས་བྱ་གོང་མ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་ནས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པར་ཡང་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་ལ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་
 པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་སོགས་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན། ཡོད་པར་ནི་ཁས་སྒྲངས་དགོས་སམ་སྙམ་སོ། ། བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ན་
 འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། རྫོགས་ལ་བགོད་པའི་
 ཐེམ་སྐྱེས་༡༡ ་ལས། དེ་ལྟར་ན་བར་ཆད་གཅིག་པ་མཛོད་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་དུ་
 འགོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་མི་འབྱུང་ལ། ཀུན་ལས་བདུས་སུ། བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། ལན་
 ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལྟ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནིད་དུ་གང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཐ་མ་འཛོལ་བའོ། ཞེས་འབྱུང་
 བས། འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་གསལ་ལོ། ། རི་སྐྱད་དུ། མཛོད་ལས། རྣམ་
 པ་དུག་པ་ཐད་གྱུར་བ། །དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། ཞེས་འབྲས་བྱ་ཅམ་ལ་གནས་པའི་
 ཐད་དུ་འབྲེལ་པར་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་སོང་ནས་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་
 ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ་དེ་པན་ཆད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱིར་
 འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་དེས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་སྤང་བས་ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་ལ་སྐྱེ་པའི་བྱུང་པར་མ་སྒོས་སོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ལྟ་དང་མི་གཉིས་
 ཀར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགོ་བ་
 གཅིག་ཏུ་ལན་ཅིག་ལས་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། ། ཁ་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་
 འདོད་པར་ལན་ཅིག་འོང་བས་བྱུང་ཅེས་པ་ནི་རང་གི་མཆན་ནིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་

ལྷ་ན་ཕྱིར་འོང་གི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཕྱིར་འོང་བར་
ཆད་གཅིག་པ་དེ། ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། ཆེ་འཕོས་འདོད་ལྟའི་རྟེན་
དག་ལ། ལྷང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་
བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། ཆེ་འཕོས་འདོད་ལྟའི་རྟེན་དེ་ལ། ལྷང་འདས་མངོན་
དུ་བྱེད་པར་ངེས། ཞེས་ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་ཕྱི་མ་ངེས་བར་འདོད་
བའི་ལྟའི་རྟེན་ལ་ལྷང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསལ་བ་གསུངས་ལ། དེ་ལྷར་ན་དེ་དང་
རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ངེས་བའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་ཡིན་ན། དང་
པོར་ལྟའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད་དགོས་
ཏེ། དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པར་ངེས་བའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་
པ་བ་དེ་ནི་མཐར་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་ལྷང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ན་དེ་དང་
རྒྱད་གཅིག་པ་འབྲུང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་རིགས་ནས་
རིགས་སྐྱེ་ལ་ཡང་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ངེས་བར་དགོས་འདྲ་ཞིང་། ཡང་དེ་དང་རྒྱད་
གཅིག་པའི་མ་ངེས་པའི་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལ་ནི་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་
ཐོབ་པ་བཞག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་འདྲ་སྟེ། དེས་རིགས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་བར་
མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

༣༡ ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་སྐྱོར་ལ་དབྱད་བ་ནི།

གསེར་ཐོང་༣༠༩ ། ལས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཞུགས་པ་དང་། གནས་པའོ། ། དང་
པོ་ནི། ཕྱིར་འོང་དེ་ཉིད་བདུན་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི།
ཞུགས་པ་དེས་སྐྱོམ་སྤངས་དགུ་པ་སྤངས་པ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ཏེ། མངོན་ལས། དེ་དགུ་
ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་སོ། ། དེ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཅམ་དང་བྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་

གཉིས་སོ། ། ཞེས་དང་། གློ་གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་༣༠ ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་
 འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤར་བ་ཤད་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དེ་ཉིད་བདུན་
 པ་ནས་དགུ་པའི་བར་སྤོང་བའི་སྦྱར་བ་ཅན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ཉེས་ཆ་བདུན་
 དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་
 ཡིན། ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེང་བྲེང་དང་གློ་གསལ་བགྲོད་
 པའི་ཐེམ་སྐྱས་གཉིས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 གི་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་
 འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འབྲས་
 བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
 གནས་ཁྲད་པར་ཅན་ནི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་
 འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ཟད་པར་ནམ་སྤངས་པ་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
 བུ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་
 ཅན་ལྟ་བུ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་
 པ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོབས་
 གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འབྲས་བུ་
 རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྡོན་དུ་
 འདོད་ཉོན་དུག་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་ཆོས་
 ཅན། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྡོན་
 དུ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་གང་ཞེ་ག ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ནི། དགོ་

འདུན་ཉི་ལྔ་མཐའ་དཔྱིད་༥༥ ་ལས། རྒྱགས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་ཐ་མའི་ཆ་
མ་ཐུན་ལྔ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་
པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ། ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱགས་པའི་མཚན་
ཉིད། དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་
བའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱགས་པ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱགས་པ་
དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་དང་རྒྱན་རྒྱགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱགས་
པ་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་དེ་དོན་གཅིག་གསུམ་པ་ནི། འབྲས་
བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་ཅན་ལྟ་བུ། དང་པོའི་ས་མཚམས་རྒྱན་
རྒྱགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མེས་སུ་འདོད་ཉོན་བདུན་པ་སྦྱོར་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་དེ་དགུ་པ་
སྦྱོར་བ་ལ་བཙོན་པའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཚམས་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་
ལམ་མེས་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོ་ལོགས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་༣༠༠ ་
ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་
པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག་གོ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། གང་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་
པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
གོ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱགས་པ་ཡིན་
ན། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པས་བྱུང་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ན། འདོད་ཉོན་བདུན་པའི་
དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས།
རྒྱགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུང་དོན་ནི་ཡིག་ཆ་ལས་

༡༡། བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ལ་དབྱད་པ་ནི།

ཤོག་ངོས། 44

དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་། འདོད་པ་ལ་
འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་སོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཞེས་
བྱ་ཞེ་ན། ཐ་མའི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ལ། འདི་
དག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་ལ།
གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ཕྱིར་སྒྲོག་བྱེད། ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དག་གིས་
ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་མི་འདའོ། ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་སོགས་པ་དག་གིས་ནི་
འདས་ཀྱང་ཕྱིར་སྒྲོག་པར་བྱེད་དེ། སློབ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཁོང་ཁྲོམ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་རྩ་ཉོན་དང་
ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ཏུ་ཐལ་ཏེ། འདོད་པ་ལས་འདས་ཀྱང་ཕྱིར་བསྒྲོག་པའི་
ཕྱིར། ཞེ་ན། གཙུ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྲོ།

འོ་ན། རབ་འཛུམས་སོགས་ལས། འཛིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་
འཛིན་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་། གསུམ་
པོ་དེ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན། རྒྱན་ཞུགས་
ཀྱིས་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
གསུམ་པོ་དེས་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བ་བསྦྱས་པའི་ཕྱིར་
གསུམ་པོ་དེ་སྤངས་པས་མཐོང་སྤང་གཞན་དག་ཀྱང་སྤངས་པར་ཤུགས་ལ་གོ་བྱས་པའི་
ཕྱིར་གསུམ་ཁོ་ན་སྤངས་པར་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་འཆད་ལ། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི།
དཔེར་ན། ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་ལ། འགོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བར་འགོ་བ་དང་།
ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གསུམ་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལྟར། འཛིག་ལྟས་བདག་ཆད་དོགས་
ཀྱིས་ཐར་པ་ལ་སྒྲག་ནས་འགོར་མི་འདོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་
འཛིན་ཀྱིས་ལམ་ནོར་བ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གསུམ་པས་ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་སློབ་

ནས་ཐར་པར་བགོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་གཤགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པོ་དེ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཞེས་
བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མཛོད་རང་འགྲེལ་༥༩ ། ལས། གཞན་དག་ན་རེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་མ་
སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ལ། གཉིས་གྱིས་ནི་ཁམས་གྱི་མ་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་
མི་འདའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་
གི་ཆེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་ཀྱན་དུ་སྒྲུབ་བ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཏེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
ཉོན་མོངས་པ་དུག་སྤངས་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་གསུམ་པོར་ལ། འཛིག་ཆོགས་ལ་
ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གསུམ་ཁོ་
ན་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཛོད་པར་བྱ་བ་ནི་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་། སྒོ་དང་
རྩ་བ་བསྐྱས་ཕྱིར་གསུམ། །དུ་བཤད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་
པ་གཅིག་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྣམ་པ་བཞི་དག་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྒོ་ནི་འདི་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱས་སོ། །གཞན་ཡང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བས་རབ་ཏུ་
བརྟུག་ལ། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
པས་རབ་ཏུ་བརྟུག །འོག་པར་ལྟ་བ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྟུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྩ་བ་
བསྐྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གྲག་གོ། །གཞན་དག་ན་རེ། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་
དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དེ་སྟེད་ཅིག། ཐར་པ་བགོད་པ་བཤགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་
གསུམ་བཞུན་ཏོ། །ཡུལ་གཞན་དུ་བགོད་པར་བྱ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ནི་གསུམ་ཡོད་
དོ། །འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ནོར་བ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཐ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐར་པ་བགོད་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་བར་ཆད་
བྱེད་དེ། དེ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བས་ནི་ཐར་པས་སྐྱག་པར་འགྱུར་བས་འགྲོ་མི་འདོད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་ནི་ལམ་གཞན་ལ་

ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ནོར་བར་འགྱུར་རོ། ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ནི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་
ན། དེར་གྱུར་པའི་དབང་རྒྱལ་དད་མོས་པ་དང་། དབང་ནོན་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས། སྤང་བྱ་
སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཆགས་བྱལ་སྤྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་། འབྲས་
བུ་རིམ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དང་གསུམ་
ཡོད། དེ་ལ་འཕགས་ཚོས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་
ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དང་། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
གནས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཆགས་བྱལ་སྤྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲ་
རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དེའི་སྤྲ་རོལ་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་དོན་གཅིག་། རང་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས། འབྲས་བུ་རིམ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་
གྱི་མཆན་ཉིད། འདོད་པར་འཕགས་ཚོས་སྤྱེ་བ་བརྒྱད་མར་བསྟན་ནས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་
མྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་
ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤེད་པ་
ལན་བདུན་པ་བ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་ཐོབ་
པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས། འདོད་པར་
ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་
ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས།
ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཚོས་ཞི། ལུས་མཛོན་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་ཉི་
འཕོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྲར་ནས་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་

མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་།
 གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། དག་འདུན་ཉི་ཤུ་བསྐྱུས་པ་རྗེས་གནང་༥ ་།
 ལས། །ཁམས་སུ་འདའ་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། ཁམས་གོང་མར་འགྲོ་བ་དང་།འདོད་པར་འདའ་
 བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
 འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་དགོས་
 བ། དབྱེ་ན་བར་དེར་འདའ་བ། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་གསུམ། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་སྤར་བ་ཞིན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་
 འདའ་བ། དབྱེ་ན་ཆང་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གནས་གཞན་གྱི་བར་དེར་འདའ་བ་བཅུ་
 སྟག་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་སྤར་བ་ཞིན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་
 རྒྱངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་འདའ་བ། དབྱེ་ན། སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་དང་།འདུ་བྱེད་མིན་པར་དང་།
 འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་
 སྐྱེ་གནས་འདའ་བ་གང་ཞིག་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་དང་པོ་དང་། ཆེ་དཀྱིལ་དང་། ཆེའི་
 མཐུག་ཏུ་འདའ་བ། ཕྱི་མ་ནི་མཛོད་དུ་གོ་ལྟོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཀྱུན་
 བཏགས་པ་ཡིན་པས། སྐྱོབ་དཔོན་སྐྱེ་མཆེད་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་གསུམ་ག་ལ་ཆངས་
 ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གནས་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་བ་བཅུ་སྟག་པ་རེ་རེ་ཡོད་དོ། ། ཅེས་
 དང་། གསེར་སྤེང་༣༠༩ ་།ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་ཉི་
 བར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བར་དོར་དང་། སྐྱེས་ནས་འདའ་
 བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་
 ཀྱི་བར་དོ་བཅུ་སྟག་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ། འདི་ལ་
 བར་སྤྱིད་གྲུབ་མ་ཐག་དང་། གྲུབ་ནས་སྐྱེ་སྤྱིད་ཆོལ་བའི་སྤང་བ་མ་བྱུང་ཙམ་དང་། སྐྱེ་སྤྱིད་
 དུ་འགྲོ་བར་སེམས་པའི་ཆེ་ལྟག་མེད་དུ་འདའ་བ་གསུམ་མོ། ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་

གྱི་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱེ་བྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་ནས་རྟེན་དེ་ལ་སྣག་བཅས་
 སྦྱ་འདའ་བའི་བྱིར་མི་འོང་སྟེ། འདི་ལ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་།
 དེ་མེད་པར་འདའ་བ་གསུམ་མོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཁས་པ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་
 སྦྱ་ཉི་བར་འགོ་བ་ཡིན་ན། མཐར་ གཟུགས་ཁམས་གྱི་རྟེན་ལ་སྦྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་
 པའི་བྱུང་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།

འདི་ལ་སྲིད་ཅིང་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློ་གསལ་བསྐྱོད་པའི་
 ཐེམ་སྐྱུ་མ་༣༥ ་ཧལས་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གང་གཟུགས་ཁམས་སུ་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་སྤང་འདས་འཐོབ་པའོ། དེ་
 ཡང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིད་མཆོམས་སྒྲོར་མི་དགོས་ཏེ་བར་དོར་འདའ་བ་
 ལ་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟོན་ལ་འདའ་བ་ཡང་མི་དགོས་
 ཏེ་སྲིད་ཅིང་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་
 འདའ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། གཟུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དང་རྒྱུད་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 གསེར་སྤང་༣༡ ་ཧལས། སྐྱེས་ནས་སྤང་ན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་བ་
 གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་བར་དོར་སྐྱེ་བའི་བག་
 ལ་ཉལ་ལུས་ཤིང་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྟོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བར་དོ་གྲུབ་
 ཟེན་ཉེར་འགྲོའི་བར་དོར་འདའ་བ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདའ་བ་བཞི་དང་གོང་འཕོ་སྤྱི་
 ལྷ་ལ་ནི་གོང་མའི་རྟོན་ཅན་གྱང་ཡོད་ལ་ཉེར་འགྲོ་གཉིས་ལས་ཕྱེ་བའི་དེ་དག་ནི་འདོད་རྟོན་
 པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སློ་གསལ་བསྐྱོད་པའི་ཐེམ་སྐྱུ་མ་༣༥ ་ཧལས། བོད་ཁ་

ཅིག་གང་དག་ག་ཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དང་བར་སྲིད་དུ་ཉིད་མཆམས་སྦྱར་བེན་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ག་ཟུགས་ཀྱི་ཉེར་འགྲོར་འདོད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱ་མོ་རང་གི་
 རྩོ་གོས་ཀྱི་འདུག་པ་ཅིང་པོས་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་
 པར་བྱའོ། །ག་ཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དེ་ལ་ཡང་བར་དོར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་
 འདའ་བ་དང་གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བར་མ་དོར་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན་
 ག་ཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་གང་ག་ཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཆངས་ཆེན་ཀྱི་བར་དོ་མ་གཏོགས་
 པ་བར་དོ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་དུ་ཉིད་མཆམས་སྦྱར་བའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་འཕོབ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་དང་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་
 བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བར་དོར་སྐྱེས་མ་ཐག་དང་། ཆེ་དཀྱིལ་
 དང་ཆེ་གཞུག་ལ་འདའ་བ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མཛེད་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་བར་
 མ་དོར་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བ་མ་ཡིན་
 པ་དང་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གང་
 གསུངས་བའོ། །དཔེ་གསུམ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཞོགས་མའི་མེ་སྟག་གྲུབ་མ་ཐག་འཆི་བ་
 དང་། ལྷགས་མགར་གྱི་ཐོ་བས་ལྷགས་བརྒྱངས་བའི་མ་སྟག་གནམ་དུ་ཡར་བ་བྱིར་ལྷོག་
 ཁར་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཆ་ཆ་གནམ་དུ་ཡར་བ་བྱིར་ལོག་ནས་ས་ལ་མ་སྦྱང་ཅམ་དུ་
 འཆི་བ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ་གྱི་དཔེར་སྐྱེས་བྱ་དམ་བའི་འགྲོ་
 བ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་གོང་དུ་འདོད་ན། འདོད་
 རྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མེ་རུས་སྟེ། ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་
 བར་མ་དོར་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་འདི་ལ། ཞོགས་མའི་མེ་སྟག་ཆུང་དུ་མཛོན་པར་གྲུབ་
 བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཆ་ཆ་སྦྱང་དུ་ཡར་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཆ་
 ཆ་སྦྱང་དུ་ཡར་ནས་ས་ལ་མ་སྦྱང་བར་འཆི་བའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བ་

མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྤངས་ལས་འདའ་བ་གསུམ་དང་། སྐྱེས་ནས་སྤངས་ལས་འདའ་བ་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་དང་། འདྲ་བྱེད་བཅས་དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་ལ་འཕར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས་གཟུགས་སུ་ཉི་བར་འགོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་དགྲར་བཤད་དོ། ། འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་གསུམ་དང་དགྲ་པོ་དེ་དག་གི་བྱང་པར་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ལས་བར་སྤྱོད་འགྲུབ་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྲུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྲུར་གསུམ་དང་། དབང་པོ་རྣེ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་འབྱོར་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལའང་རྣེ་པོའི་རྣེ་པོ་དང་། སྤངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་བྱ་ལས་ཡིན་ཏེ། བར་མ་དོར་སྤྱར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། དེ་ཡང་གསུམ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱེད་བྱ་ཡོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་ནི་མེད་དེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་སུ་མཚུངས་ལ། གཉིས་པ་གསུམ་ནི་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྲུར་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གསུམ་ཚན་ཐ་མ་ལ་ནི་ལས་དབང་ཉོན་མོངས་གསུམ་གའི་བྱེད་བྱ་ཡོད་དོ། ། གསེར་མེད་ ༣༥༧ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཉོན་དགྲ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ་དེ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་བར་དོར་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་དངོས་ནི་སྤངས་ལ་དེའི་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ནི་མ་སྤངས་པས་བར་དོའི་སྤྱོད་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲུབ་པ་ན་ཡང་རུང་སྟེ། བར་དོར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། ། འདི་ཆོག་གསལ་ལས། ཆངས་པའི་འདིག་ཉིན་དུ་སྐྱེས་ནས་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་བསགས་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་བཤད་ལ། དག་ལྟར་དུ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་འོག་མིན་ཉིད་དུ་སྟེ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་མ་ཡིན་པའོ། ། ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་ནི་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པས་

གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱལ་བ་སྤུལ་གྱི་ཐ་མ་འཛོལ་བའོ། །འདི་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་བ་དང་
ཆེ་ཆད་མེད་པར་བྱས་ནས་ཆེ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བའོ། །གསུམ་པ་བྱེད་བཅས་དང་།
བཞི་པ་བྱེད་མེད་ཀྱིས་འདའ་བ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་འབད་ཚོལ་གྱིས་
ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་པས་འདའ་བ་སྟེ་ཕྱ་དན་ལས་འདའ་བ་བཞི་འོ།
ཞེས་དང་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་༣༠༣ ་ལས། བར་མ་དོར་ཡོངས་
སུ་ཕྱ་དན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤངས་ལ་མངོན་པར་འབྱུང་
བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་མ་སྤངས་པ་སྟེ། བར་མ་དོར་སྤྱིད་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ན། གང་
ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱལ་བ་སྤུལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པ་དང་། བར་མ་དོར་སྤྱིད་པ་མངོན་
པར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིད་པར་འགོ་བར་མི་སེམས་པ་ཉིད་ན་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་
སྤྱལ་བ་སྤུལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་བསམས་ནས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིད་པ་ལ་མངོན་
པར་འབྱུང་བ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་སྤྱིད་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ན་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱལ་བ་
སྤུལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་ཕྱ་དན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གཉི་གར་
ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་མ་སྤངས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལམ་མངོན་
དུ་བྱས་ནས་སྤྱལ་བ་སྤུལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་
སུ་ཕྱ་དན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལམ་
མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱལ་བ་སྤུལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་
པའི་ཡོངས་སུ་ཕྱ་དན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་
ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱལ་བ་སྤུལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱ་མཚན་༡༩ ་ལས། དེ་ལ་གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ། གཟུགས་མེད་ཉར་
འགོ། མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད་རྣམས་སོ། །དང་པོའི་མཆན་ཉིད། མཐོང་ལམ་

ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གང་། གཟུགས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་
བ། དབྱེ་བ་ལ་ལྷའི་དང་པོ། བར་དོར་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཀུན་སྒྲོར་སྤངས།
མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྲོར་མ་སྤངས་པས། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་ཉེན་ལ་མུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲེས་ནས་འདའ་བ་ནི། ཀུན་སྒྲོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་
པས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་སྤྱིད་བྱུང་ཅམ་ན། ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མུང་ན་ལས་འདའ་བའོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སུ་ཉིང་འགོ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་
འདའ་བ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་སྤྱིད་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྲོར་སྤངས། བར་སྤྱིད་མངོན་པར་
འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྲོར་མ་སྤངས་བྱུང་བར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་
བརྟུས་པ་ལས། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མུང་ན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། སྒྲེ་བའི་ཀུན་དུ་
སྒྲོར་བ་ནི་སྤངས་ལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་དུ་སྒྲོར་བ་ནི་མ་སྤངས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་།
ནམ་བཤད་ལས། བར་དོར་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཀུན་སྒྲོར་སྤངས། མངོན་
པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྲོར་མ་སྤངས་པས། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་ཉེན་ལ་མུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་
བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོར་མངོན་དུ་མི་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ།

ཀུན་བརྟུས་དར་རྟེན་༡༤༩ ་ལས། ལས། སྒྲེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཉོན་
མོངས་མངོན་གྱུར་མི་སྒྲེ་ལ་བར་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
སྒྲེ་བས། དེ་དག་གི་ཀུན་སྒྲོར་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གཅིག་ལ་ཆགས་
བྲལ་མ་བྱས་པའི་གཟུགས་སུ་ཉིང་འགོ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་སུ་ཉིང་འགོ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དེ་ལ་བསམ་བཏན་

དང་པོའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་ནས་དེའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་པ་ལ་
 ཆགས་བྲལ་བྲལ་པའི་བར་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན། བར་འདའ་བའི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་
 སྤངས་ལ་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པ་དང་སྐྱེས་འདའ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་
 གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སློལ་མང་སྟེ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་
 སྦྱོར་དང་། མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་གཞི་ཉོན་མོངས་གཅིག་ན་ཡང་གཉེན་
 པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱས་པ་གཙོམ་ལ་བར་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
 རྒྱས་པ་མ་གཙོམ་པ་དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱབས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་ལ་
 མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པ་དང་དེ་འདྲའི་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་པ་མ་
 གཙོམ་པ་ལམ་རྒྱས་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱབས་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་། མངོན་པར་
 འགྱུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་
 དང་། མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ཉོན་མོངས་རྩ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། བར་སྤྱིད་དང་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཟེར་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་། མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན་
 སྦྱོར་ཉོན་མོངས་རྩ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བར་སྤྱིད་གཅིག་བྱ་ལ་འཕེན་པའི་ཡན་
 ལག་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་མངོན་པར་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མངོན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་དོགས་པ་ནི། འདོད་ཚུལ་
 དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་དང་བར་སྤྱིད་དུ་ཉིང་
 མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་རྩ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་སྤྱིད་
 དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མི་སྐྱེ་ལ་བར་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་
 བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་ཞིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་སྐྱབས་ལ་ཀུན་

སྐྱོར་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་ ༣༥ ༣ ་
ལས། དང་པོ་བར་དོར་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་དངོས་ནི་སྤངས་ལ་
དེའི་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྐྱོར་ནི་མ་སྤངས་པས་བར་དོའི་སྲིད་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་
དང་། གྲུབ་པ་ན་ཡང་རུང་སྟེ། བར་དོར་ལམ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐ་མ་ཐོབ་
པའོ། ཞེས་དང་། ཡང་ཀུན་བརྟུས་དར་རྒྱུ་ ༣༥ ་ ལས། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱོར་
བའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་མི་སྐྱེ་ལ་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་
གྱུར་སྐྱེ་བས། དེ་དག་གི་ཀུན་སྐྱོར་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བར་སྲིད་གཅིག་སུ་ལ་འཕེན་པའི་ཡན་
ལག་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། བར་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་
འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བ་གང་གི་བར་སྲིད་དང་སྐྱོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པ་ཡིན་པས་ན། འགྲོ་བ་གང་གི་བར་སྲིད་ནི་དེའི་
སྐྱོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་ཤུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་
སྐྱོར་ཀྱི་ལས་དང་། མཛོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྐྱོར་ཀྱི་ལས་གཉིས་ལས་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོན་རྩ་བར། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་
ཚུགས་ཅན། ཞེས་དང་། མཆམས་མཛོན་གནས་གསུམ་པ་ ༣༥ ་ ལས། སྲིད་པ་བར་མ་
དེ་ནི་སྐྱོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཤུགས་དང་ཆ་བྱད་ཅན་ཡིན་ཉེ། འབྱུང་
བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་བར་སྲིད་གཉིས་འཕེན་པའི་ལས་གཅིག་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་བོའི་མོངས་སྐྱོ་ལ་ཤར་ཆོད་ནི། བར་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
གཅིག་གིས་འཕངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་དང་
བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ཐད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་འགལ་

བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་རྗེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་ན་བར་སྲིད་
དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྒྱེ་བའི་སྐབས་ཡོད་ན། སྲིད་དུ་ཉིང་
མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྒྱེ་བ་སྲིད་པའི་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན།
གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྒྱེ་བ་སྲིད་པར་
ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་སྟེ། བར་སྲིད་གྲུབ་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་ཐུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དར་རྟེན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་
མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མི་སྒྱེ་ལ་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་
ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྒྱེ་བས། དེ་དག་གི་ཀུན་སྒྱུར་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ལོ། །

གསལ་བྱེད་ ༣༠༩ ་ལས། འདི་ལ་བར་སྲིད་གྲུབ་མ་ཐག་དང་། གྲུབ་ནས་སྒྱེ་སྲིད་ཆོལ་
བའི་སྤང་བ་མ་བྱུང་ཅམ་དང་། སྒྱེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་པའི་ཆེ་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་
གསུམ་ལོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་ཀུན་བརྟས་དར་རྟེན་ ༣༤༦ ་ལས། གསུམ་པ་ལ་ལྷ་ཡོད་
པའི་དང་པོ་བར་དོར་འདའ་བ་ནི། བར་མ་དོར་ཞེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་བར་དོར་འདའ་བ་
ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་། འདོད་པའི་སྒྱེ་སྲིད་
དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཀུན་སྒྱུར་སྤངས། བར་སྲིད་འབྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྱུར་མ་སྤངས་པ་
གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་མ་ཐག་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྱེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་
བར་མི་སེམས་ཤིང་བར་སྲིད་ཀྱི་ཆེ་དཀྱིལ་དུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྱེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་
བར་སེམས་ཀྱང་། བར་སྲིད་ཀྱི་ཆེ་བཞུགས་སུ་ཐུང་འདས་ཐོབ་པ་ཞོགས་མའི་མེ་སྟག་གི་
དཔེས་མཆོན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་མི་སྒྱེ་ལ་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྒྱེ་བས།

དེ་དག་གི་ཀུན་སྐྱོར་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་འདའ་བ་ནི། སྐྱེས་
ནས་ཞེས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་། ཀུན་སྐྱོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་
པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་པ་འདྲུ་བྱེད་མེད་
པར་འདའ་བ་ནི། མངོན་པར་ཞེས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་། ལྷན་
གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རྟེན་ལ་འབད་ཚྩ་ཆེན་པོ་
མེད་པར་ངམ་ངམ་ཤགས་ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དག་བཅོམ་ཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་
འདྲུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་ནི། མངོན་པར་འདྲུ་ཞེས་ཏེ། གཞན་འདྲ་བ་ལ་གཟུགས་
སུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་པོ་ལ་འབད་ཚྩ་དང་བཅས་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དག་
བཅོམ་ཐོབ་པའོ། །འདིར་དངོས་བསྟན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་དབྱེ་བར་བྱེད་ཀྱི། རྒྱས་པར་
ན། གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་ཡིག་ཆ་དག་འདུན་ཉི་ལྷུ་
མཐའ་དཔྱིད་ ༡༠༡ ་ལས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྒྱར་བར་འདའ་བ། སྒྱར་བ་མིན་པར་འདའ་
བ། དུས་ལུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་
བའི་ཀུན་སྐྱོར་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྐྱོར་གཉིས་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱེ་མིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དེ་སྐྱེ་འདའ་བའི་མཆོན་ཉིད།
དབྱེ་ན། སྐྱེ་ཅམ་ནས་འདའ་བ་དང་། འདྲུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། འདྲུ་བྱེད་མེད་པར་
འདའ་བ་གསུམ་ཡོད། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོ་བྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་གང་ཞིག་གཟུགས་
ཀྱི་སྐྱེ་མིད་བྱུང་ཅམ་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་
ལམ་སྒྲོམ་པ་འབད་ཚྩ་ཆེན་པོས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མིད་བྱུང་ཅམ་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
པར་(སྐྱེ་དོན་ལས། མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་འབད་ཚྩ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་
བ་ལྟར་ཆོག་སྐྱོར་བདེ་ཡང་། དོན་ལ་ཁྱད་མེད་པས་མ་བཅོས་སོ། །) ལམ་སྒྲོམ་པ་འབད་

ཚུལ་ཆེན་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གསུམ་པའི་མཆོན་
 ཉིད། ཞེས་པའི་སྤྲུལ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསུགས་སུ་ཉར་འགོ་བྱེད་མི་
 འོང་བར་འདའ་བ་སྤྲུལ་བར་འདའ་བ་དེས། གསུགས་ཀྱི་བར་སྤྲིད་བྲུབ་མ་ཐག་ཏུ་སྤང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འདོད་པ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་འཕོ་བཞིན་པ་
 དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩི་རྟུ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འཆི་སྤྲིད་འགགས་པ་དང་། བར་སྤྲིད་བྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པ་གང་
 ཞིག་ཁྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཆི་སྤྲིད་སྤྲིད་པ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་ཀྱན་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བར་དོའི་རྟེན་
 ལ་མཛད་པའི་བྱིར་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་འཕོ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩི་རྟུ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་མ་
 ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་རྩི་རྟུ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་
 དང་ནས་ཆེ་འཕོས་པ་མི་སྤྲིད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ཅེ་གཅིག་སེམས་མེད་
 ལ་དེ་མེད། ཞེས་དང་།

མཆིམས་མཛོད་གནས་གནས་པ་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་སྒྲོ་ཅེ་གཅིག་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་སྦྱེ་བ་དང་འཆི་བ་
 མེད་དེ། རིས་མི་འབྲུ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་པར་
 འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱོར་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་རྟེན་
 ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༩༩ གྱུ་ལས། འཆི་འཕོ་བ་དེ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སེམས་
 ལ་མེད་དེ། འཆི་འཕོ་བ་ནི་སེམས་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་སེམས་ལ་པན་
 འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། རང་སྒྲོར་འཆོམ་
 པའི་དབྱུད་པ་འགའ་ཞིག་ཞུས་ན། རང་ལུགས་དེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། བར་སྤྲིད་

གྲུབ་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་པོ་དང་། དེའི་
ཆེ་དཀྱིལ་དུ་མྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་འཇུག་དུ་མྱུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་ཞོག་མའི་མེ་སོགས་དཔེ་གསུམ་
བྱིས་བསྟན་ནས་ཤེས་ནུས་པའི་བྱིར། བར་འདའ་བ་གསུམ་ནི། བར་དོའི་ཆེ་སྟོང་ཆེ་དཀྱིལ་
ཆེ་མཇུག་གསུམ་ལ་འདའ་བར་བྱེ་སྤྱིའི་འདོད་ཚུལ་དང་། བར་དོ་འབྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་དང་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་འགོ་བའི་འདོད་པ་མ་བྱུང་ཅམ་དང་འདོད་པ་བྱུང་ནས་ལམ་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་གསུམ་ལ་གོང་མས་འདོད་དོ། ། བར་དོ་གྲུབ་མ་ཐག་དང་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་
ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནམ་མ་སྤྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་མངོན་
དུ་གྱུར་པས་སྤར་ལྟར་འཛོག་དགོས་སམ་མོ། ། ཡང་ན། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་
བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤར་བྱ་ལྟག་མ་སྤངས་ཏེ་མྱུང་འདས་
ཐོབ་པ་ཡོད་ལ་བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པར་འདོད་སམ་སྟམ་སྟེ། སྟོ་གསལ་བགོད་
པའི་ཐེམ་སྐས་ ༣༩ གྱུ་ལས། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པས་བར་དོར་འདའ་བ་
གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི་དང་པོ་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་
སྤར་བྱ་ལྟག་མ་སྤངས་ཏེ་མྱུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། བར་སྤྱིད་གྲུབ་ཅིང་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་འགོ་བའི་
འདོད་པ་མ་བྱུང་ཅམ་དང་། བར་སྤྱིད་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་བགོད་པར་འདོད་པ་ན་ལམ་
མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་མྱུང་འདས་ཐོབ་བར་བྱེད་ལ་དེ་དག་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་གནས་
སུ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བར་སྤྱིད་འབྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་
པས་བར་དོར་སྐྱེ་བར་བཞེད་དེ། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྤར་ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ནི།
གོང་མའི་ལུགས་ལ་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་དུ་མཉམ་དུ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤར་བྱ་ལྟག་
མ་སྤངས་ཏེ་མྱུང་འདས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་གོང་དུ་བཟོད་ཟིན་པའི་སྟོན་དེ་དག་འཇུག་
མི་འཇུག་དབྱེད་པའི་གཞི་སྤང་ངོ་། ། དེས་ན། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཟུགས་

ཁམས་སུ་སྐྱེ་མིན་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྲངས་ཏེ་ཉེན་དེ་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་
 སུ་ཉེར་འགོ་བྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགོ་བྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བའི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེ་ཅམ་ནས་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་གསུམ། དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 གྱི་སྐྱེ་མིན་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འདའ་
 བ་དེ་དང་པོ་དང་། སྐྱེ་མིན་གྲུབ་ནས་འབད་ཚེ་ལ་རགས་པ་ལ་མི་བཟོས་པར་སྤང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འདའ་བ་གཉིས་པ། འབད་ཚེ་ལ་རགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་གཟུགས་
 གྱི་སྐྱེ་མིན་གྱི་ཉེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འདའ་བ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་དོན་
 ཡིན་ནས་སྙམ་སྟེ། རྒྱལ་དབང་མངོན་༡༦༥ ་ཧལས། ལྷུང་བར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ཅམ་
 ནས་འདའ་བ་གཉིས་ལ་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་བར་སྐྱེད་གྲུབ་མ་ཐག་དང་། སྐྱེ་མིན་སྒྲངས་མ་
 ཐག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དུས་ལྷུང་བའི་སྤྲུལ་བ་ཤད་མངོན་པ་ལས། མིན་པ་གཉིས་གྲུབ་
 མ་ཐག་ཏུ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྐྱེད་དེ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
 པས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐག་མེད་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཆོག་
 སྐྱོན་གོང་ལྷར་གཅོད་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱིར་མི་འོང་
 བར་འདའ་བ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཉེར་འགོའི་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་
 ན། གཟུགས་ཉེར་འགོའི་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
 གྱི་བར་སྐྱེད་གྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་བྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་
 ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་བྱེད་༣༡༧ ་ཧལས།
 སྐྱེས་ནས་སྤང་འདས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པ། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་བར་དོར་སྐྱེ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ལུས་ཤིང་སྐྱེ་མིན་གྱི་
 རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐད་པར་བཤའ་བའི་བྱིར། བར་དོ་གྲུབ་ཟིན་ཉེར་འགོའི་བར་དོར་འདའ་

བ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདའ་བ་བཞི་དང་གོང་འཕོ་སྟེ་ལྷ་ལ་ནི་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཀྱང་
ཡོད་ལ་ཉེར་འགྲོ་གཉིས་ལས་སྤེལ་བའི་དེ་དག་ནི་འདོད་རྟེན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།
འདོད་ན། འདོད་རྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་སྤྱིར་མི་འོང་དེ་ལ་གནས་དང་རིགས་དང་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་དབང་པོའི་སྤེལ་བྱ་གིས་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། ཁྱིམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་
དྲུག་ཅུའོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་གཅིག་ན་རིགས་དྲུག་གོ། །རིགས་རེ་རེ་ལ་འང་སྤངས་པས་
དགུ་དགུ་སྟེ་དགུ་དྲུག་ལྷ་བརྒྱུད་བཞིའོ། །ལྷ་བརྒྱུད་བཞི་པ་བརྒྱ་དྲུག་ནི་བརྒྱད་བརྒྱ་དྲུག་
ཅུ་ཅ་བཞིའོ། །དེ་དབང་པོའི་སྤེལ་བྱ་གིས་སྤངས་འགྱུར་དུ་བྲས་པའོ། །འཆད་པར་འགྱུར་
བ་ལྷ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་བས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ནས་གཟུགས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་མི་
འོང་ཁྱིམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་མི་འོང་
བ་ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་སྟེ་
སྤྱིར་མི་འོང་བདུན་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་སུ་འགྲོ་བ་གཅིག་དུ་བཟངས་ན་ནི་གསུམ་ཡིན་
ནོ། །བར་མ་དོར་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་འང་གནས་གཞན་
གྱིས་སྤེལ་བས་མ་གཏན་ས་བཞི་ལ་ཁ་ཆེ་བ་ལྟར་ན་མདུན་ན་འདོན་ལས་གནས་གཞན་ཐ་
དད་མེད་པ་དང་། ལྷ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱ་དྲུག་བརྒྱ་དྲུག་
དང་། རིགས་ཀྱིས་སྤེལ་བ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དྲུག་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བས་སྤེལ་བ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་ནས་རང་སའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་དགུ་དགུ་དང་། དབང་པོས་སྤེལ་བ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ན་བར་མ་དོར་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་ལ་དབྱེ་
ན་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤེལ་བ་ཟུང་ན་ལས་
འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་འང་སྤྱར་ཏེ་སྤྱིར་སྤྱིར་མི་འོང་བ་ཁྱིམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་

རྒྱལ་ཁྱུང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིག་ཆ་དག་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དཔྱད་༥༥ ་ཤེས་ས།
 རྒྱལ་པ་ལ། གཟུགས་སྤྱིར་འགོ་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། ཁྱིམ་སྤྱོད་དགུ་
 བརྒྱ་རྒྱལ་ཅུ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནས་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤར་བཞིན་ཕྱེ་བས་ཉིས་སྤྱོད་ལྔ་བརྒྱ་
 གོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉེར་འགོའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་དགུར་གསུངས་པ་ནི། སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་བར་འདའ་བ་ལ་སྤར་བར་འདའ་
 བ་སོགས་གསུམ་དང་། སྤྱིས་འདའ་བ་ལ་སྤྱིས་ཅམ་ནས་འདའ་བ་སོགས་གསུམ། གོང་
 འཕོ་ལ་འཕར་བ་སོགས་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལོ། །དེ་དག་གྲང་ལས་དབང་ཉོན་མོངས་གསུམ་
 གྱི་སྟོན་ཕྱེ་བ་སྟེ། བར་འདའ་བ་གསུམ་ནི་བར་སྟོན་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་གྱི།
 སྤྱིས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གཉིས་དང་མི་ལྡན། སྤྱིས་
 འདའ་བ་གསུམ་སྤྱིས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་ལྡན་ལ་ཕྱི་མ་དང་མི་ལྡན། གོང་འཕོ་གསུམ་
 ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཉེར་འགོའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དེ་སྤྱིས་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་ལྡན་པར་ཐལ། དེའི་
 ལེན་བྱར་བྱར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་སྤྱིས་གནས་སྤྱོད་
 འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཏགས་མ་བྱབ་སྟེ། སྤྱིས་གནས་སྤྱོད་
 འགྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་སྤྱི་སྟོན་པའི་རྟེན་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་
 ལ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལེན་བྱར་བྱར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྟོན་
 པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་སྤྱོད་འགྱུར་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོལ།
 སྟོགས་ལ་བསྟོད་པའི་ཐེམ་སྒྲས་ ༣༡ ་ཤེས་ས། དེ་བས་ན་སྤྱིས་ནས་འདའ་བ་ནི་ལྷག་བཅས་
 གྱི་ཕུང་འདས་ཡིན་ལ་བར་དོར་འདའ་བ་ནི་ལྷག་མེད་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་བར་དོར་འདའ་བ་
 ཡང་ཆེ་འདོར་བ་ལ་དབང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་། བར་དོར་འཆི་
 བ་ནི་ཆེ་མ་རྫོགས་པར་འཆི་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་བར་སྟོན་དང་། སྤྱི་སྟོན་གཉིས་འཕེལ་བྱེད་

གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་བྱིར་རོ། ། དེས་ན། བར་དོར་འདའ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་
མ་ལུས་པར་སྤངས་མ་ཐག་ཏུ་ཆེད་འདུ་བྱེད་གཏོང་བས་ལྷག་མེད་ཏུ་འདའ་ལ་སྐྱེ་གནས་
སྤྱིའི་མཆོམས་སྦྱར་བ་ནམས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ལྷག་བཅས་སྟོན་
ལ་ཐོབ་ནས་ནམ་དེ་ཆེད་འདུས་བྱས་པ་དང་ལྷག་མེད་ཏུ་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྐད་ཏུ། མངོད་
འགྲེལ་ལས། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལས་མི་འཆི་བར་
ལུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། མངོན་བར་བཙོན་པ་
དང་ལམ་དང་གིས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ། གཞན་དག་ན་རེ་དེ་ཡང་ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་
པས་སོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་། གཟུགས་
ཉེར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དེས་ལུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་ལྷག་
མེད་ལུང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར།

དེ་ལ་ཁོ་བོའི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ལན་བཏབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་པའི་
གནས་ལ་འགོད་པར་བྱ་སྟེ། འོ་ན། དག་བཙོན་པ་ཆེད་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་སྤངས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་ལྷག་བཅས་
པ་དང་། སྐྱེ་ཆེད་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ལུང་པོ་རགས་པ་དོར་ཞིང་དག་པའི་
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་བརྒྱའི་སྤྱབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་གནས་པ་ནི་ལྷག་མེད་ཏུ་
བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཉེར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དེས་ལུང་འདས་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་ལྷག་མེད་ལུང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱིར་འདོད་མི་རྣམས་
སྟེ། གསེར་ཐེང་༢༣ ། ལས། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ནི། དག་བཙོན་པ་ཆེད་འདུ་
བྱེད་མ་བཏང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་ལྷག་བཅས་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ཆེད་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ལུང་
པོ་རགས་པ་དོར་ཞིང་དག་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་བརྒྱའི་སྤྱབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་

གྱིས་གནས་པ་ན་ལྷག་མེད་དུ་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་མ་
 ཟད། དེས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནས་ཞི་འཕོས་པ་དང་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་
 དུས་མཉམ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནས་
 འཆི་འཕོ་བཞིན་པ་ཡང་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་མཉམ་
 པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མ་སྤུང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འདྲ་བའི་གཞི་མ་སྤུང་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་
 ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལས་ཉན་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་
 འཕོ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མངོད་ལས། འཆི་འཕོ་སྟེ་བ་བཏང་
 སྒྲིམས་ལ། །ཅེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 དེས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་ལུས་རྟེན་དེ་དོར་བ་དང་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་
 མཉམ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་
 རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 གཟུགས་རྟེན་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤ་བར་ཕྱིན་ཡུམ་དོན་
 ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཤ་ལས། །ཅེ་གཅིག་གཟུགས་སུ་རྟེན་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའེ་
 བ་དེས་མུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། དང་པོར་ལྷག་མེད་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཞི་
 བ་དང་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པ་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཆི་སེམས་མངོན་གྱུར་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་
 དུ་འདའ་བར་བཤད་པས་མི་གཞོད་དེ། གཟུགས་སུ་སྟེ་སྲིད་མི་ལེན་པར་མུང་འདས་མངོན་
 དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེས་དང་པོར་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་མངོན་དུ་

བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྤྱོད་དང་སྤྱི་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་
པའི་རང་གི་ཕུང་པོ་གཉིས་སྤངས་དཀར་སྤྱོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་
འགོ་བྱིར་མི་འོང་སྤྱེས་འདའ་བ་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱི་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་
འཕངས་པའི་རང་གི་ཕུང་པོ་གཉིས་སྤངས་དཀར་སྤྱོད་པའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་ན། གཟུགས་
སུ་ཉེར་འགོ་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་ཕུང་པོ་ལས་སྤྱེས་འདའ་བའི་ཕུང་པོ་སྤྱི་བར་ཐལ།
མ་ཁྲབ་བ་དེའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགོ་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དེས། བར་
དོའི་ཉོན་ལ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕུང་འདས་དེ་ལྷག་བཅས་ཕུང་འདས་ཡིན་ཟེར།
ཁ་ཅིག་དེ་ལྷག་མེད་ཕུང་འདས་ཡིན་ཟེར། གཉིས་ག་མི་འཐད་དེ། དེ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། དེས་ཐོབ་པའི་ཕུང་འདས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཕུང་འདས་ཡིན་ན་དེས་མ་ཐོབ་དགོས་
པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མེད་པར་ཐལ། དེས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་བ་དེ། དེས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་དེ་མ་འོངས་བ་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། དེས་ན། སློ་གསལ་བགོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། དེ་ལྷར་གསུངས་པའི་དོན་ལ།
ཁོ་བོའི་བསམ་ཆོད་ནི། བར་དོར་འཆི་བ་ནི་ཆེ་མ་རྩོགས་པར་བར་སྤིང་བྱུང་བའི་དུས་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་ཕུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་
ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་དང་། སྤྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི་སྤྱེས་བ་ཅམ་ལས་
མི་འཆི་བར་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །
མདོར་ན། བར་དོར་འཆི་བ་ནི་ཆེ་མ་རྩོགས་པར་འཆི་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བར་སྤིང་དང་། སྤྱེ་
སྤིང་གཉིས་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་འདི་སྤྱེ་སྤིང་དུ་སྤྱེ་
བ་མི་ལེན་པར་བར་སྤིང་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་བ་ནས་ཕྱར་དུ་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་
ཡིན་ལ། སྤྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི་སྤྱེས་བ་ཅམ་ལས་མི་འཆི་བར་ཆོད་

དེ་རྫོགས་ནས་འཆི་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བུ་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་སྤྱི་
 ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གློ་གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་
 ༣༡ ་ལས། ཅི་འདི་དག་གི་སྤྱི་ལས་འདའ་བ་དེ་སྤྱི་ལས་ནམ་པ་གཉིས་ལས་གང་
 ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱི་མ་ཚམ་ནས་འདའ་བ་ནི་སྤྱི་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ལས་
 འདའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་མ་ནས་འདའ་བ་འདི་ཆེ་མ་
 རྫོགས་པར་ནི་འཆི་བ་མི་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་ཚམ་ནས་སྤྱི་ལས་འདའ་བ་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་
 ན་སྤྱི་མ་ཚམ་ནས་འཆི་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལོ། །དེས་ན་ཆེ་མ་རྫོགས་པར་འཆི་ན་ཆེ་
 འདོར་བ་ལ་དབང་ཡོད་དགོས་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཆེ་འདོར་བ་ལ་དབང་བ་ནི་རབ་
 མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་མ་ཐུལ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྤྱིར་གསུམ་གྱི་སྤྱི་མ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྟེན་
 ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །དེ་བས་ན་སྤྱི་མ་ནས་འདའ་བ་ནི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་
 ཡིན་ལ་བར་དོར་འདའ་བ་ནི་ལྷག་མེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། བར་དོར་འདའ་བ་ཡང་ཆེ་འདོར་
 བ་ལ་དབང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བར་དོར་འཆི་བ་ནི་ཆེ་མ་རྫོགས་
 པར་འཆི་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་བར་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་སྤྱིར་གཉིས་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་
 འབངས་པའི་སྤྱིར་ལོ། ། དེས་ན་བར་དོར་འདའ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་མ་
 ཐག་ཏུ་ཆེད་འདུ་བྱེད་གཏོང་བས་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་ལ་སྤྱི་གནས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱིར་
 བ་ནམས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ལྷག་བཅས་སྤྱི་ལ་ཐོབ་ནས་ནམ་དེ་ཆེད་
 དུས་བྱས་པ་དང་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྐད་དུ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྤྱི་མ་ནས་
 ཡོངས་སུ་སྤྱི་ལས་འདའ་བ་ནི་སྤྱི་མ་ཚམ་ལས་མི་འཆི་བར་བྱུང་པོ་ལྷག་མ་དང་
 བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་སྤྱི་ལས་འདའ་བ་སྟེ། མཛོན་པར་བཅོན་པ་དང་ལམ་དག་གིས་
 འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ལོ། ། གཞན་དག་ན་རེ་དེ་ཡང་བྱུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པས་སོ། ། ཞེས་ཟེར་
 ལོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཆེ་འདོར་བ་ལ་དབང་མེད་པའི་སྤྱིར་ལོ། ། ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། ཞེས་

དང་། ཡང་གསེར་ཐོང་༣༩༠ ་ཧེལས། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱེ་སྤྱོད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་ནས་ཉེན་དེ་ལ་ལྷག་བཅས་སུ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ། ཞེས་དང་། མཛོད་རང་འགྲེལ་གནས་དྲུག་པ་༥༩ ་ཧེལས། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་ཅ་མ་ལས་མི་འཆི་བར་སྤང་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྦྱང་ན་ལས་འདའ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། མངོན་པར་བཙོན་པ་དང་། ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ཡང་སྤང་བའི་ལྷག་མ་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། མ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་འདོར་བ་ལ་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ། བར་འདའ་བ་དེ་ཐོག་མར་ལྷག་བཅས་མ་ཐོབ་པར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆིམས་མཛོད་༤༠༠ལས། དང་པོ་འདི་ནས་མི་འཕོས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་༽གནས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གི་༽བར་དེར་༽ལྷག་མེད་༽དག་བཙོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་པ་འབྲས་སྟེ། མཆིམས་མཛོད་༤༠༡ལས། བར་དོར་འདའ་བ་དེ་ཆེ་ལ་དབང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་དབང་ཡང་བར་དོར་གནས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་སྐྱེས་ནས་སྤོང་འབྱུར་ལྷ་བུའི་མཐུ་ཅན་མེད་པས་སྦྱར་ཏུ་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་ལ། འདི་ནི་ཆོད་དེ་རྫོགས་ནས་སོ། །ཞེས་ཞིབ་ཆ་གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་། ཉེ་ལྷོ་ག་༣༩༡ ་ཧེལས། གཟུགས་ཀྱི་བར་དོར་སྐྱེས་ནས་དེར་ལམ་ཐག་མེད་བསྐྱོམ་ཏེ་དག་བཙོན་ཐོབ་ནས་ཆེ་མ་རྫོགས་པར་སྦྱར་དུ་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་འདའ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་དང་བྱེ་བྲག་སྦྱ་གཉིས་འདོད་ཚུལ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་༣༩༠ ་ཧེལས། འདི་ལ་སྐྱེས་ཅ་མ་ནས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་མེད་པར་འདའ་བ་གསུམ་སོ། །དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་ཞིང་བཙོན་པ་དང་། བཙོན་ལ་ལམ་ངང་གིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱེ་སྦྱ་འདོད་དོ། ། ཅས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་

ཞེས་གྲག་གོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་ནས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་ལ་མ་
 རངས་པའི་ཆོག་སྤྱོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་རང་འགྲེལ་གནས་དྲུག་པ་༥༩ ༽ལས།
 མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་སྤྱིས་ནས་སྦྱོར་
 བ་མ་བཏང་ཞིང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་
 གང་ཡིན་པ་སྟེ། མདོན་པར་བཙོན་པ་དང་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རོ། །མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་མདོན་པར་འདུ་
 བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། མདོན་པར་མི་བཙོན་པ་དང་ལམ་
 ངང་གིས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གྲག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོགས་ལ་བགྲོད་
 པའི་ཐེམ་སྐྱས་༣༩ ༽ལས། ཞེས་དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་གོ་རིམ་ཀྱང་བྱེད་བཅས་སྟོན་
 ལ་བསྟན་ནས་བྱེད་མེད་བྱིས་སྟོན་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོགས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་
 གཉིས་པས་ལྷགས་དེ་བཛོད་ནས་དེ་ལྟར་གྲག་གོ་ཞེས་མ་རངས་པ་མཛོད་ནས། རང་གི་
 ལྷགས་ནི་འགྲེལ་བར་མདོ་ལས་ནི་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་
 ལས་འདའ་བ་སྤྱར་འབྱུང་བས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་དང་། རང་གིས་
 འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་འབད་པ་མེད་པ་དང་། འབད་པས་འཐོབ་པའི་སྟོན་ནས་མདོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རོ། །སྤྱིས་ནས་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་ལམ་ཆེས་རང་གིས་འབྱུང་བ་དང་། ཆེས་
 ཆེ་བ་དང་། བྱ་རྒྱས་ཆེས་རྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ་དང་། སྤྱིས་ནས་
 འདའ་བ་གསུམ་དང་གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་སྤྱིས་བྱ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བཞུན་པའི་མདོ་
 ལས། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་བྱེད་བཅས་ཀྱིས་འདའ་བའི་སྟོན་ལ་འབྱུང་བས་གོ་རིམ་
 ནི་མདོ་དེའི་ལྷགས་ཁོ་ན་བཞིན་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་ཡང་འབད་པ་དག་པོ་ལ་མ་བསྟོས་པར་
 ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་བྱེད་མེད་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་བྱེད་བཅས་སོ། །ཁོ་ན་བྱེད་མེད་དང་

སྐྱེས་ཅམ་ནས་འདའ་བ་ལ་བྱད་པར་ཅི་སྟམ་ན། སྐྱེས་ཅམ་ནས་འདའ་བ་ལ་ནི་ལམ་ཆེས་
ངང་གིས་འབྱུང་དང་། སྤང་བྱ་ཆེས་ཚུང་བ་ལ་བྱེད་མེད་བྱེད་བཅས་ནམས་དེ་ལྟ་མིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དུ་ཀུན་ལས་བརྟུན་སུ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་
ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་ཀར་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་མ་སྤངས་པ་གཟུགས་ཀྱི་
ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཐ་མ་འཕྲོབ་
པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་
སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཐ་མ་
འཕྲོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་གང་
ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་
ཐ་མ་འཕྲོབ་པའོ། །ཞེས་གོ་རིམ་དང་དེ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཡང་སྐྱེམ་ཆེད་དགོངས་པ་གཅིག་
དུ་འདུག་གོ་དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་མེད་དང་བྱེད་བཅས་ནི་གང་ཟག་
དེ་དག་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་
པར་ལམ་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བ་ནི་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་ལྟར་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་གང་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ། བྱེད་དང་བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་ནི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་རོར་མཛད་པ་ཅམ་དུ་ཁོངས་སུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉི་བར་འགོ་བ་
གང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་གནས་བཅུ་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བར་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་
དེ་ཉིད་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའོ། །འདི་ལ་ཡང་སྐྱེས་པ་ཅམ་ནས་འདའ་བ་དང་། མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ནས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་
ལས་འདའ་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་དག་གི་བྱད་པར་ཡང་རིམ་བཤུར་འགྲེལ་བཤད་དུ།
དེ་ལྟར་མངོན་པར་བཙོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་

བའི་བྱད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བ་ལ་ནི་མངོན་
 པར་བཙུན་པ་དང་། ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
 དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བ་ལ་ནི་མངོན་པར་བཙུན་པ་ཡོད་ཀྱི་འདི་
 ལ་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་
 ལས་འདའ་བ་ལ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མེད་དེ་མངོན་པར་བཙུན་པ་ཡང་མེད་ལ་ལམ་ངང་གིས་
 འབྱུང་བ་ཡང་མེད་དོ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉི་བར་འགྲོ་བ་གང་གཟུགས་
 ཁམས་སུ་དང་བོར་རྒྱུས་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱང་འདས་མི་འཐོབ་པར་གོང་དུ་འཕོས་ཏེ་འདའ་བ་
 ཡིན་ཏེ། མངོན་རང་འགྲེལ་༡༥༦༥ །ལས། གོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་གང་དུ་རྒྱུས་པ་དེ་ཉིད་དུ་
 ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གོང་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གོང་དུ་འགྲོ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འོག་མིན་ཡིན་ལ།
 གཟུགས་མེད་གྱི་བཟོད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྤྱི་ཅེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་འཕོ་ལ་ཡང་འོག་
 མིན་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱི་ཅེ་འོ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གཉིས་སོ། །འོག་
 མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྤྱང་
 འདས་འཐོབ་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་
 ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་འཕར་བ་རྣམས་པ་གསུམ་མོ། །འཕར་བ་གང་ཞེ་ན། འོག་མིན་
 གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཆངས་རིས་སུ་རྒྱུས་ནས་གནས་གཞན་བར་པ་ཐམས་
 ཅད་བོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདར་རུང་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །བྱེད་དུ་འཕར་བ་གང་
 ཞེ་ན། འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཆངས་རིས་སུ་རྒྱུས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་
 ཏེ་བར་བ་རྣམས་བོར་ནས་གནས་གཅིང་མ་དང་བོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་རྒྱུས་དེ་ནས་ཀྱང་
 བར་བ་རྣམས་དོར་ཏེ། འོག་མིན་དུ་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕར་
 བ་གང་ཞེ་ན་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་གནས་

ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱུད་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༡༥༩ ་ལས། དེ་ལ་འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བསམ་
གཏན་ལྡན་སྤེལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་སྤངས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཆངས་རིས་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྦྱེས་ནས་སྡོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་
བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྤེལ་ཏེ་དེ་ནས་ཕྱི་འཕོས་ནས་འོག་མིན་པ་དག་གིས་ནང་དུ་སྦྱེ་བ་
གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་བར་དུ་མི་འགྲོ་བས་ན་འཕར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིད་དུ་འཕར་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དེ་ནས་གནས་གཅིང་མ་ལྡན་སུ་སྦྱེས་ལ་བར་ནས་གནས་འགའ་ཅམ་ཡང་བཞུལ་
ཏེ་འོག་མིན་དུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཕགས་པ་ནི་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་ནང་དུ་
མི་སྦྱེ་སྟེ། ལྟ་བུའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཙུ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་བྱིར་རོ། །གནས་
ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ནི། གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་ཞིང་འོག་མིན་དུ་འཇུག་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ལ་འཕར་བ་
དང་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་གསུམ་དུ་མ་ངེས་ཏེ། མཆིམས་
མཛོད་༤༠༣ལས། གང་དག་འོད་གསལ་མན་ཆད་དུ་རིམ་གྱིས་སྦྱེས་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་དབྱ་
བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པར་རིགས་པའི་བྱིར་འདི་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི་མ་
ཡིན་པར་གསལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གསུམ་དུ་བྱེ་བ་གང་གི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་བཅའ་དགོས་སོ། ། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་
བ་གང་གཟུགས་ཁམས་སུ་དང་པོར་སྦྱེས་པའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མི་འཐོབ་པར་གོང་དུ་
འཕོས་ཏེ་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༡༥༩ ་ལས། གོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་གང་དུ་
སྦྱེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གོང་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གོང་དུ་འགྲོ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འོག་མིན་
ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བཟོད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྤིང་ཅེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གོང་འཕོ་

ལ་ཡང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱི་ཅེ་འཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གཉིས་
སོ། འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་འོག་མིན་གྱི་
རྟེན་ལ་སྤྱང་འདས་འཐོབ་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། དེ་ལ་ཡང་འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་
དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་འཕར་བ་རྣམས་པ་གསུམ་མོ། འཕར་བ་གང་ཞེ་
ན། འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་གནས་གཞན་བར་
པ་ཐམས་ཅད་བོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདར་རྒྱང་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། བྱེད་དུ་འཕར་
བ་གང་ཞེ་ན། འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་དེ་ནས་ཞི་
འཕོས་ཏེ་བར་པ་རྣམས་བོར་ནས་གནས་གཅང་མ་དང་པོ་གསུམ་གང་རྒྱང་དུ་སྐྱེས་དེ་ནས་
ཀྱང་བར་པ་རྣམས་དོར་ཏེ། འོག་མིན་དུ་འདར་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་
འཕར་བ་གང་ཞེ་ན་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་
གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱུད་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདར་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། དེ་ལྟར་
ཡང་རི་སྐད་དུ། མཛོད་རང་འབྲེལ་ ༡༥༤ ་ ལས། དེ་ལ་འཕར་བ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། འདིར་
བསམ་གཏན་རྣམས་སྤེལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་སྤྱངས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་
ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཆངས་རིས་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྡོན་གོམས་པའི་དབང་
གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་ཏེ་དེ་ནས་ཞི་འཕོས་ནས་འོག་མིན་པ་དག་གིས་ནང་དུ་
སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་བར་དུ་མི་འགྲོ་བས་ན་འཕར་བ་ཞེས་བྲའོ། བྱེད་དུ་འཕར་བ་
ཞེས་བྲ་བ་ནི་དེ་ནས་གནས་གཅང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ལ་བར་ནས་གནས་འགའ་ཅམ་ཡང་
བརྒྱལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། འཕགས་པ་ནི་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་
ནང་དུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལྟ་བུའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་
རོ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ནི། གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་ཞིང་འོག་མིན་
དུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་འཕར་བ་གསུམ་གྱིས་དང་

པོར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་མར་བསྐྱོམ་
པ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་མ་ཉམས་ན་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གནས་གཙང་མ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་སྲིད་པས་རོ་ཐུངས་པའི་མཐུས། བསམ་
གཏན་གྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་ཏེ། དེ་ནས་འདི་ནས་ཆེ་འཕོས་པ་དང་ཆངས་རིས་སུ་
སྐྱེས་དེར་སྡོན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྤེལ་བསྐྱོམ་གོམས་པའི་མཐུས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
སྤེལ་མར་བསྐྱོམས་ནས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ནི་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་
ལ་འཕར་བ་གསུམ་པ་ནི་ཆངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་འོག་མ་འོག་མའི་རྟེན་ལ་
གོང་མ་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་བསྐྱེད་ནས་གོང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་
རྟེན་ལ་སྤེལ་བསྐྱོམ་བསྐྱེད་ནས་གནས་གཙང་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་
ཐེང་༣༠༩ ་ལས། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ལན་གཉིས་བརྒྱད་ནས་
འདའ་བའི་བྱིར་མི་འོང་སྟེ། །འདི་ལ་རྒྱུའི་སྟོན་ནས་བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་སྤེལ་དང་། འབྲས་
བུའི་སྟོན་ནས་འོག་མིན་དང་སྲིད་ཅེར་འགོ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་
དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱད་ནས་མཐར་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱིར་མི་
འོང་དེ། འདི་ལ་འཕར་བ་བྱེད་འཕར་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་གསུམ་ཡོད་པར་
མངོད་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་དེ་ནི། །བསམ་གཏན་སྤེལ་ནས་འོག་མིན་འགོ། །དེ་
འཕར་བྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། །འཆི་འཕོ་གཞན་སྲིད་ཅེ་མོར་འགོ། །ཞེས་སོ། ། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དཔྱད་༡༠༥ ་ལས། གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད།
གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ་བྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་བརྒྱད་
སྐྲངས་ནས། འོག་མིན་དང་སྲིད་ཅེ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
རིགས་ཅན། གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ་བྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོའི་མཆན་ཉིད། དཔྱེ་ན། གཟུགས་
སུ་ཉར་འགོ་བྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགོ་དང་དེ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་

འགོ་གཉིས་ཡོད། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགོ་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་གང་ཞིག་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་
 ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་
 སུ་ཉེར་འགོ་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕར་བ་དང་། དེ་བྱེད་འཕར་བ་དང་། དེ་གནས་ཐམས་
 ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཕར་བ་གསུམ་སོ་
 སའི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགོ་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་ཆངས་རིས་དང་
 འོག་མིན་ཏེ་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་ཁོ་ན་སྒྲངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཆངས་རིས་དང་གནས་གཙང་དང་
 བོ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་དང་འོག་མིན་ཏེ་སྐྱེ་སྤྱིད་གསུམ་ཁོ་ན་སྒྲངས་ནས་འོག་མིན་
 གྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་
 ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་གཟུགས་ཁམས་རྣམས་
 རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན།
 གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། ། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགོ་ཕྱིར་མི་
 འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགོ་ཡིན་ན་ངེས་པར་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་
 གོང་འཕོ་འཕར་བ་ཞིག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་ཀྱང་གསུམ་པ་
 དང་གཉིས་པ་ལས་མ་ཉམས་ན་ཞི་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གནས་གང་རུང་
 དུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལ་སྤེལ་སྒྲོམ་ལྔ་པོ་གང་རུང་བསྒྲོམས་པ་ལས་གནས་གཙང་ལྔ་པོ་གང་
 རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ་མ་ཁྲབ་པོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགོ་ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བ་ཡིན་ན། ཆངས་
 རིས་དང་འོག་མིན་ཏེ་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་ཁོ་ན་ལེན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མཐར་རིགས་ཅན་སྤྲུལ་པ་ལ་

དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕར་བ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པའི་
 ཁྱབ་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་དབང་མངོན་ཏེ་༡༥༦༥ ལས། གོང་དུ་བཤད་པ་
 འདི་དག་ཀྱང་མཆོན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་འཕར་བ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་
 རུང་ཡིན་ན་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་ནི་མེད་དེ། འཕར་བ་དང་བྱེད་འཕར་བ་གང་
 རུང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་ཆར་ལས་ཉམས་ངེས་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་
 ཅིང་། ཞི་འཕོས་ནས་ངེས་པར་ཆངས་ངེས་སོགས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བས་
 ཀྱང་མ་ཁྱབ་ལ། ངེས་པར་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕར་བ་ཞིག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་
 གཞི་ལས་ཉམས་ཀྱང་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་ལས་མ་ཉམས་ན་ཞི་འཕོས་ནས་བསམ་
 གཏན་གསུམ་པའི་གནས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལ་སྤེལ་སྒྲོམ་ལྔ་པོ་གང་རུང་བསྒྲོམས་
 པ་ལས་གནས་གཙང་ལྔ་པོ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྱིད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གནས་གཙང་འོག་མ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 ཡོད་པར་ཡང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གོང་
 འཕོ་འཕར་བ་དང་བྱེད་འཕར་བ་གང་རུང་ཡིན་ན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྤེལ་སྒྲོམ་ལས་
 ཉམས་ངེས་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པ་འདྲ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕར་བ་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཚུང་དུ་གསུམ་སྤེལ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་ཞིག་འདོད་པ་ནས་ཞི་འཕོས་
 ནས་གནས་གཙང་ལྔའི་འོག་མར་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལ་བཙོ་ལྔ་སྤེལ་བསྒྲོམས་པར་བྱས་པ་ལས།
 འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་སྤྱིད་དམ་སྟུམ་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐོང་དང་། ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མཐར་
 རིགས་ཅན་སྤྲས་སོ། ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆངས་ཆེན་དུ་འཕགས་པ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ།

གྲེ་སྤྱ་ལམ་མཛོད་ལུགས་ལྟར་ན་ཆངས་ཆེན་ལོག་ལྟའི་གནས་ཡིན་པས་འཕགས་པ་མི་
 སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་རྒྱ་མཆན་དེ་མ་ངེས་པས་དེར་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དགུ་པ་བ་དེ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་
 པོའི་སྐྱེ་བ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤོང་༥༦༦ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། ས་བརྩུ་ལ་གནས་
 པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་པལ་ཆེར་འཛུམ་བྱ་གྲིང་དང་། གྲིང་བཞི་དང་། སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་
 དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འབྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་དང་། སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་། གནས་
 གཙང་མའི་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་འདྲིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆ་སྐབས་དང་པོའི་
 སྤྱི་དོན་༥༡༥ ་ལས། གཉིས་པ་ལ། ས་བརྩུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་
 རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདྲིན་ཚུལ་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་བས་འཛུམ་བྱ་གྲིང་ལ་དབང་
 བའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འདྲིན། ས་གཉིས་པ་བས་གྲིང་བཞི་ལ་དབང་
 བའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འདྲིན། ས་གསུམ་པ་བས་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་
 དང་། ས་བཞི་པ་བས་འཐབ་བྲལ་དང་། ས་ལྔ་པ་བས་དགའ་ལྡན་དང་། ས་དྲུག་པ་བས་
 འབྲུལ་དགའ་དང་། ས་བདུན་པ་བས་གཞན་སྤུལ་དབང་བྱེད་དང་། ས་བརྒྱད་པ་བས་སྟོང་
 གི་བདག་པོ། ས་དགུ་པས་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་། ས་བརྩུ་པ་བས་གནས་
 གཙང་མ་རྣམས་སུ་ལྟའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འདྲིན་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གྲེ་བྲག་སྤྱ་བ་དང་མཛོད་ལུགས་ལ་འཕགས་པ་ནི་ཆངས་ཆེན་
 པ་དག་གི་ནང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གཙཾ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༡༥༥ ་ལས། འཕགས་
 པ་ནི་ཆངས་ཆེན་པ་དག་གི་ནང་དུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གཙཾ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསེར་སྤོང་༣༠༡༠ ་

ཤྱག་ངོས། 77

འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲིར་བསམ་གཏན་ནམ་པར་སྤེལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་
སྤངས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཆངས་རིས་པ་དག་གི་ནང་དུ་
སྤྲེལ་ནས་སྡོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་
ནས་འོག་མིན་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྤྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བར་དུ་མི་འགོ་བས་ན་འཕར་
བ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིད་དུ་འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ནས་གནས་གཙང་མ་ནམས་སུ་སྤྲེལ་ལ།
བར་ནས་གནས་གཞན་འགའ་ཙམ་ཡང་བཀྲལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་འཕོས་ནས་འོག་མིན་དུ་
འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་འོ། ཞེས་དང་། ཐེམ་སྐྱས་ ༣༥ ་ཧེལས། འཕར་བ་གསུམ་གྱིས་དང་
པོར་འདོད་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་གནས་གཙང་མར་སྤྲེལ་བའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་མར་
བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། སྤེལ་མ་བསྐྱོམ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྟེན་རི་ལྟ་བུས་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་འདྲ་བ་གཅིག་
བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་ནི་བྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཙུམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ནམ་
གོལ་གྱིས་བསྐྱོམ་སྟེ། བསམ་གཏན་ཐག་མེད་དང་སྤེལ་དགོས་པས་འཕགས་པས་བསྐྱོམ་
དགོས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་དང་བྱིར་འོང་ནམས་གྱིས་བསྐྱོམ་མི་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གིས་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསྐྱོམ་
ཞིང་བྱིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱོམས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མཛོད་རང་འབྲེལ་ ༡༥ ་ཧེ
ལས། དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྲིང་གསུམ་དག་ཏུ་སྤེལ་བར་བྱེད་ལ་བྱིས་ནི་ཡོངས་
སུ་ཉམས་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྤེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དང་པོར་གང་སྤེལ་ན་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་སྤེལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དེ་ནི་ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པས་ལམ་སྐྱ་བ་
ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ལས་སུ་བྱང་
འོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱིས་ནི་བསམ་གཏན་གཞན་ནམས་དང་ཡང་སྤེལ་བར་བྱེད་དེ།
མཛོད་རང་འབྲེལ་ ༡༦ ་ཧེལས། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་ནས་དེའི་སྟོབས་གྱིས་

གཞན་དག་ཀྱང་སྤེལ་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་དང་། མཛོད་ཅ་ལས། དང་པོར་བཞི་བ་སྤེལ་བར་
བྱེད་ཅེས་སོ། །ཅི་ལྟར་བྱས་བས་སྤེལ་བར་བྱེད་ཅེན་འདི་ལ་སྤེལ་བའི་སྒྲིབ་བ་དང་། བྱབ་
བའི་དུས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་བ་ནི་རི་སྐད་དུ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༡༦༤ ་།
ལས། འདི་ལྟར་སྤེལ་བར་བྱེད་དེ་དག་བཅོམ་པའམ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡང་རུང་ཟག་པ་མེད་
བའི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་རྒྱན་དང་ལྟན་པ་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་ཅིང་དེ་ལས་ལངས་ནས་
དེ་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱན་དང་ལྟན་པ་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་ལ། ཡང་ཟག་པ་མེད་
པ་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་ཕྱི་ནས་གང་གིས་ཆེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་
ཟག་པ་མེད་པ་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་ཅིང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་
སྟོམས་བར་འཇུག་གོ། །ཞེས་གྲགས་ཏེ་འདི་ནི་སྤེལ་བའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
བའི་བྱིར།

སྒྲིབ་བ་གཅིག་གིས་ཡིན་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཐ་དད་པའི་མ་ཡིན་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྒྲིབ་བ་གཅིག་
གིས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཟག་མེད་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག། དེའི་འོག་ཏུ་ཟག་བཅས་ལ།
དེའི་འོག་ཏུ་ཟག་མེད་དེ། རྒྱང་དུ་གསུམ་སྤེལ་ལ། རྒྱལ་དེས་དུག་དང་། དགུ་དང་བཅུ་
གཉིས་དང་། བཅོ་ལྟར་སྤེལ་བ་ནི་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། ཆེས་
ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཅོ་ལྟར་སྤེལ་བའོ། སྤེལ་སོགས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྤེལ་རྒྱལ་ནི། རྒྱ་
ཟེར་ལས། སྤེལ་རྒྱལ་ཡང་ཟག་མེད་གཉིས་དང་ཟག་བཅས་གཉིས་སོགས་སྤེལ་བ་མ་ཡིན་
པར་ཟག་མེད་ཟག་བཅས་རེ་རེ་ནས་སྤེལ་དགོས་ལ། དེས་ན་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
ཟག་བཅས་གཅིག་ཙམ་སྤེལ་བ་རྒྱང་དུ་གསུམ་སྤེལ། དེ་ན་ཟག་མེད་གསུམ་དང་ཟག་བཅས་
གསུམ་རེ་རེ་ནས་སྤེལ་བར་འབྲིང་དུག་སྤེལ། ཟག་མེད་ལྟ་དང་ཟག་བཅས་བཞི་ཙམ་སྤེལ་
བ་ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཟག་མེད་དུག་དང་ཟག་བཅས་དུག་ཙམ་སྤེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་
གཉིས་སྤེལ། ཟག་མེད་བརྒྱད་དང་ཟག་བཅས་བདུན་སྤེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་

ཤོག་ངོས། 80

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་བཤད་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕངས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་མཁས། དེས་ན། མཛོད་ལུགས་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལས་
ཉམས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་བྱེ་བྲག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལས་
ཉམས་པ་སྲིད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕངས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་
ཀྱང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལས་ཉམས་པ་སྲིད་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ། ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་བ་ལྟར་ན། འདི་ལྟ་གནས་གཙང་
ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་པས་དེ་དང་། དང་པོར་ཐོབ་པའི་སྤེལ་སྒྲོམ་ལ་བཞི་པའི་དངོས་
གཞི་དགོས་ལ། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་དང་ཉོན་མོངས་ཐག་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་
དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་ཀའི་དངོས་གཞི་ཡོད་ལ། སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་མཐར་ཆགས་དང་ཐོད་
གལ་དུ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཡོད་དོ། ། དེ་ཆངས་རིས་སོགས་བསམ་གཏན་འོག་མ་གསུམ་དུ་
སྐྱེས་ཆེ་གོང་མ་ཉམས་པར་གསུངས་པ། བཞི་བར་སྐྱེ་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་སྤེལ་སྒྲོམ་ཉམས་
པ་ཡིན་གྱི། དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་དེ་ཉམས་མི་དགོས་སོ། ། འོན་
ཀྱང་དེ་ཆེ་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐག་མེད་མི་ཉམས་ཀྱང་། སྤེལ་གཞི་ཐག་མེད་དེ་སྤེལ་
ཆོས་ཉམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྤེལ་སྒྲོམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་དངོས་
གཞི་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་ཕྱིར་དུ་སྤེལ་སྒྲོམ་
བསྒྲོམ་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དེ། གནས་གཙང་
གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དུ་ཁ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ཁ་བསྐྱར་བའི་ལས་དེ་གསར་བསགས་
ཀྱི་གང་ཐག་དེ་སྐྱེ་འཕགས་སུ་ཡིན། གོང་མའི་ལུགས་ལ་དེ་འཕགས་པ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་
མདོ་འབྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། བྱེ་
བྲག་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལ་ལས་དེ་འཕགས་པས་བསགས་ཀྱས་ན་སྤེལ་སྒྲོམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་

ཤོག་ངོས། 82

སྤེལ་སྒྲོམ་ཐོག་མར་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བྱིང་བསྒྲོམ་དགོས་སམ་སྒྲུམ་སྟེ། སྤྱིང་
 ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མི་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱིང་། གསེར་ཐོང་༣༡༣ ་ཧལས།
 དེ་ལ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ནི་སྤྱིང་བ་གཙང་བས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟག་བཅས་ནི་འཛིག་ཏེན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བའི་བསམ་
 གཏན་ཡིན་གྱི་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མ་ཡིན་པའི་བྱིང་ཏེ། འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མེད་པའི་བྱིང་། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་༡༩༩ ་
 ལས། སྒྲོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་དེ་
 ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་བ་དག་པ་པ་བསྒྲོམས་པས། གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་སྐྱུར་
 བར་བྱེད་པའི་བྱིང་། བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཡང་སྤྱིང་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་
 བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིང་། དེས་ན། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་
 གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་སམ་སྒྲུམ་སྟེ། མཛོད་
 རང་འབྲེལ་༡༦༤ ་ཧལས། དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས་དེ་དག་
 ཏུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་སྤེལ་ཆོས་ཟག་བཅས་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དེར་སྐྱེས་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི་འཕེན་བྱེད་མིན་ཏེ། ལམ་ཡིན་པས་སོ། །

འོ་ན། སྤེལ་སྒྲོམ་གྱི་སྤེལ་གཞི་ཟག་མེད་དང་། སྤེལ་ཆོས་ཟག་བཅས་དེ་རིམ་བྱ་ཞེ་ན།
 ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་སོགས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་མ་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་དང་། བྱི་མ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉ་རྟེན་༣༥༥ ་
 ལས། ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཟག་བཅས། ཞེས་ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་སྤེལ་སྒྲོམ་རྒྱུད་ལྔ་དེའི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟེན་དེ་ཞི་རགས་རྣམ་
 ཅན་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་མེད་པ་གསེར་ཐོང་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིང་། དེར་
 ཐལ། གསེར་ཐོང་༣༡༥ ་ཧལས། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་དོན་ལ་སྤྱི་བྱེད་ཐམས་

ཅད་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་བར་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་
 ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྤེལ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་ཆོས་མཛོད་པའི་དོན་དུ་མི་སྣང་སྟེ། བསམ་
 གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ་རིགས་པས་
 ཀྱང་མི་འཐོབ་སྟེ། ས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་བུ་བཞི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བའི་ལམ་ཡིན་
 ལ་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ནི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ས་ལས་ནི་ཉིར་
 བསྐྱོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཟེན་ལ་བཅུགས་པས་ཅིག་པ་ལས་འབྱུང་མི་བྱས་པ་ལྟར་ཟག་བཅས་
 ཡིན་པས་རང་ས་དང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ་བར་མི་བྱས་སོ། །དེས་ན་འདྲིའི་ཟག་བཅས་ནི་
 འཛིག་ཉིན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། དེར་གྱུར་པའི་སྤེལ་ཆོས་ཟག་བཅས་དེ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྐབས་འདྲིའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་ཀྱི་
 སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཀྱི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོམས་འཇུག་དག་པ་
 བ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲལ། དེར་ཐལ། རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་
 བསམ་གཏན་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་
 བསམ་གཏན་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་རྒྱ་རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་
 ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་
 ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤེལ་སྒྲོམ་ཀྱི་སྤེལ་ཆོས་
 ཟག་བཅས་དེ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ཡོད། དེ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བྱེད་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་
 པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་

ནི། ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་དངོས་གཞི་མེད་པར་ཐལ།
གསེར་མེད་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ནས་ཀྱང་
མ་བཤད་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཞི་རགས་
གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གྱིས་སྒྲོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུ་སྟེ།
རྣམ་བཤད་སྟོང་པའི་རྒྱ་ཇ་༢༡༠ ་ལས། ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་
པའི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་སྒྲོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་
ཐོབ་ལ་དེ་ཐོབ་ན་ལམ་གང་དཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་སྐྱེད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་
བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་ལོ་སྟུང་ན། ཁོ་པོའི་སྔོང་ས་སྟོ་ཤར་ཆོད་གྱི་ལན་ནི།
གསེར་མེད་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཞི་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་ཀྱང་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
མེད་དེ། འོག་ས་ལས་ནི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་རྒྱལ་བེན་ལ་བརྟེན་པས་ཕྱིག་པ་ལས་འབྱུང་
མི་རུས་པ་ལྟར་བྲག་བཅས་ཡིན་པས་རང་ས་དང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ་བར་མི་རུས་ཀྱང་།
གོང་ས་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཅན་ལྟ་བུའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་འམ་
མཆོག་དུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱིར་དུ་བརྩོན་པ་གང་ཞིག་དང་པོ་བའི་རྒྱལ་བ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
མེད་པས་དེ་འདྲའི་ཐོབ་བྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་སྟོ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལས་འོས་
མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཞི་བ་འམ་མཆོག་དུ་མ་བལྟས་ན་དེ་ཐོབ་བྱིར་དུ་མི་བརྩོན་པའི་བྱིར་
སྟུང་ལོ། ། དེས་ན། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཞི་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་སྒྲོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་

ངེས་པར་ཐོབ་པའི་དོན་དང་། གསེར་ཐང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ལ་གནས་འོག་མ་ལ་རགས་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བུ་མེད་པས་ན་རགས་པའི་
ནམ་པ་ཅན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ནམ་སྟམ་སྟེ་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་དབྱུད་དོ། ། ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ལ། གནས་ཐམས་
ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་འདིར་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བརྩུ་བུ་ག་པོ་མཐའ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་
བརྒྱད་ནས་མཐར་ཡང་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ་
པར་འདོད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་ཚུགས་གཉིས་ཡོད་
དེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་ནམ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་དེ་ཡིན་ན་མཐར་ཡང་འོག་མིན་
གྱི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ།
རྒྱལ་དབང་མངོན་ཏེ་༡༦༦ ་ལས། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་མི་འོང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་
བ་དེ་ཡིན་ན་ནི། དང་པོར་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟེ་ལ་སྟོམ་ཐོབ་ནས་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་
གོང་མ་གསུམ་ཆར་ལས་ཉམས་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་གི་འཕོས་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་ལ་
ངེས་པར་ཆངས་རིས་ནས་བརྩུང་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བརྩུ་བུ་ག་པོ་མཐའ་དག་
ཏུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་ཐངས་དགོས་པ་གང་ཞིག །གོང་མ་གསུམ་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་
བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིར་པའི་བྱིར། དེ་ནི་མཐར་ཡང་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཐུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། བར་མ་དོར་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ན་
གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་དོན་མ་ཆང་བའི་བྱིར། དེ་ཆངས་ཆེན་དུ་ནི་སྐྱེ་བ་མི་
ཡོན་ཏེ། ཆངས་ཆེན་ལོག་ལྟའི་གནས་ཡིན་པས་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་བྱིར།
དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་ཡིག་ཆ་ནམས་སུ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་འདི་ཡང་གཟུགས་
ཁམས་གནས་རིས་བརྩུ་བུ་ག་པོ་ནང་ནས་གནས་གཅིག་ལ་འཕར་དགོས་ཏེ། འཕར་བ་
གསུམ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་རྩ་འགྲེལ་ནམས་སུ་

གསལ་ཁ་མ་གསུངས་པས་ངེས་པར་འཕར་བ་འདོད་དགོས་པ་མིན་འདྲོ། ཁོང་འཕོ་
འཕར་བ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དང་པོར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བཞི་པའི་དངོས་
གཞི་སྤེལ་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་དགོས་པས་བྱབ་བཅ། ཞེ་ན། བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་མཐར་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བཞི་པའི་སྤེལ་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་པོ་གང་རུང་འབྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
སོ། ། དེས་ན། རང་ལུགས་ལ། དེ་ཡིན་ན་མཐར་ཡང་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ལྷང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་མ་བྱབ་པར་འདོད་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། ཡིག་ཆར་ཆངས་
ཆེན་མ་གཏོགས་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་གཟུགས་ཁམས་རྣམས་རིམ་གྱིས་
བརྒྱུད་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ལྷང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གསུམ་པའི་
མཆན་ཉིད། ཅེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་ཉེ་ལྷ་ལྟ་བུ་པོ་གང་རུང་འཕོ་བ་ལ་མཆན་
ཉིད་ནི། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་གནས་གང་། གཟུགས་སུ་
སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས། འོག་མིན་དང་སྤྱིད་ཅེའི་གང་རུང་ལ་ལྷང་ན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་
ཅན། དེ་བཞིན་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རིགས་ཅན་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་
ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། ། དང་པོ་ལ་ཡང་། འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་
དང་། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་འཆེ་འཕོ་བའི་
རིགས་ཅན་གསུམ་ཡོད་དོ། ། ཅེས་རིགས་ཅན་སྤྲུལ་སོ། །

གསེར་ཐོང་༢༠༡༠ེལས། དེ་ལ་འཕར་བ་ནི་སྤེལ་མ་ལྟ་བུ་བསྒྲིམས་པས་བྱབ་པའི་ཆེ་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་ལྷངས་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་ཆངས་རིས་
སུ་སྐྱེས་ནས་སྒོན་གོམས་པའི་མཐུས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་ནས་བར་པ་རྣམས་དོར་
ཏེ། འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བའོ། །བྱེད་དུ་འཕར་བ་ནི་ལྷང་ལྷང་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་
ནས་བར་པ་རྣམས་དོར་ཏེ་གནས་གཙང་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནས་གནས་གཞན་འགའ་ཞིག་

བོར་ཉེ་འོག་མིན་དུ་འདའ་བའོ། །གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ནི། སྤར་ལྟར་ཆངས་
 རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱད་ནས་
 འོག་མིན་དུ་འདའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་
 དག་འདུན་ཉི་ཤུ་བསྟུས་པ་ལས། འཕར་བ་གསུམ་འོག་མིན་འགྲོར་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་དང་དེ་གསུམ་འོག་མིན་འགྲོ་བར་མ་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀའི་མཆན་ཉིད་
 འཛོག་པ་མཛད་ཀྱང་འཕར་བ་གསུམ་འོག་མིན་འགྲོར་མ་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་རྗེ་
 རང་ལུགས་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ། དག་འདུན་ཉི་ཤུ་བསྟུས་པ་རྗེས་གནང་བ་དང་
 ལུགས་གནས་༤ ་ལས། དེ་གསུམ་ག་ལ་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གནས་གཞན་གྱི་
 རྟེན་ལ་འདའ་བ་བཙུ་བྱག་པ་རེ་རེ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད། གང་ཞིག་སྤར་བ་ཞིན་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྤངས་ནས་འདའ་བ། དབྱེ་ན་འོག་མིན་དང་། སྤྱད་
 ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོ་གོང་འཕོ་གང་
 ཞིག་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་རྟེན་ལ་འདའ་བ། དབྱེ་བ། འཕར་བ་དང་། སྤྱད་དུ་
 འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོའི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་
 སུ་ཉར་འགྲོ་གོང་འཕོ་གང་ཞིག་འདོད་པ་ནས་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བར་གྱི་གནས་
 གཞན་ནམས་དོར་ཉེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། གང་ཞིག་
 སྤར་བ་ཞིན་འདོད་པ་ནས་ཆང་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས། བར་གྱི་གནས་གཞན་ནམས་དོར་ཞིང་
 གནས་གཅང་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་བར་པ་ནམས་དོར་ཉེ། འོག་མིན་གྱི་
 རྟེན་ལ་འདའ་བ། གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད། གང་ཞིག་སྤར་བ་ཞིན་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་
 པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཙུ་བྱག་ཏུ་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་
 ལ་འདའ་བ། རྒྱལ་འདི་ཉིད་འཕར་བ་གསུམ་འོག་མིན་འགྲོར་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ལ། མཛོད་འགྲེལ་དུ། དེ་གསུམ་འོག་མིན་འགྲོ་བར་མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན།

དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འདོད་པ་ནས་ཚང་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བར་པ་རྣམས་བོར་ཏེ། གནས་
གཙང་ལྷ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་འདའ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། འདོད་པ་ནས་
ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བར་པ་རྣམས་དོར་ཞིང་། གནས་གཙང་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་
དུ་སྐྱེས་ནས་བར་གྱི་གནས་གཞན་འགའ་ཞིག་བརྒྱལ་ཏེ་གནས་གཙང་ཐ་མ་གསུམ་གང་
རུང་གི་རྟེན་ལ་འདའ་བ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་འབྲས་བུ་
ཆེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱུད་ནས། གནས་གཙང་གི་རྟེན་ལ་འདའ་བ།
ལྷར་གྱི་གང་ཞིག་འདི་གསུམ་ག་ལ་སྦྱར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྤྱིང་ཅེ་མཐར་ཐུག་
འགྲོའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདོད་པ་འདྲིར་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་མི་སྒོམ་བར་ཆེ་འཕོས་ནས་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིང་བཞི་པན་ཆད་སྤངས་ནས་གནས་གཙང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་གཟུགས་མེད་
དུ་སྐྱེས་ནས་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཀྱི་འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ངོ་། ། དེས་
ན། འཕར་བ་གསུམ་ལ། གནས་གཙང་ལྷར་འདའ་ངེས་ལྷ་དང་། སྤྱིང་ཅེ་འགྲོ་ལ་གཟུགས་
མེད་བཞིར་འདའ་ངེས་བཞི་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་སོ། ། དེས་ན། དེས་ན། མཛོན་པ་མཛོད་
དང་། ཉི་སྤྱང་དང་། འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སོགས་ལས། འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འཕར་
བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛོད་ལ། མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམས་ལས་ནི། འོག་མིན་དུ་འགྲོ་
བ་ལ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛོད་པ་ཡིན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱིང་དུ། མཛོད་རང་
འགྲེལ་༡༥༩ ་ལས། དེ་ལ་གང་གིས་བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་དེ་ནི་འོག་མིན་དུ་སོང་ནས་
ཡོངས་སུ་མུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་འཕར་བྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། །འཆི་འཕོ། གོང་
དུ་འཕོ་བ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡང་འཕར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་
པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྤྱིང་གི་བསྟན་འགྲུར་ཤེས་ཕྱིན་། ༡༡ ་ ཉི་སྤྱང་ ༣༩ ་ལས།
འཕོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་
མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྤྱིང་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་

བར་འགོ་བ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྟོན་པ་གང་
 དག་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་
 ཐམས་ཅད་ཉི་བར་སྐྱབ་ཅིང་ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
 སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བརྩུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞག་ནས་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་
 རྣམ་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྦྱེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་རྣམས་སུ་སྦྱོར་ན་མེད་
 བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་བྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བའི་གོང་དུ་འགོ་བ་
 གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཕར་བ་དང་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་གནས་
 ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའོ། ཞེས་དང་། སྤེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་ཆ་ཉི་ལྔ་རྒྱུ་
 ༡༥ ་ཉི་ལས། ལྷ་བ་ནི་གོང་དུ་འཕོ་བའོ། །དེ་ཡང་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་དང་།
 སྤིང་བའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བའོ། །དེ་ལ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་
 རི་འཕར་བ་དང་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་
 མིན་དུ་འབྱུག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །སྤིང་བའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་ནི་གཟུགས་
 ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་དང་ལྷས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
 བ་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་༡༩ ་ཉི་ལས།
 དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་སྟེ། འཕར་བ་དང་བྱེད་དུ་འཕར་
 བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་༡༠༡ ་ཉི་ལས། གོང་དུ་འཕོ་
 བ་གང་ཞེ་ན། གང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ས་ནས་སར་སྦྱེ་ཞིང་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་ཞུགས་
 ར་ན། དེར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་སྤིང་བའི་
 རྩེ་མོའི་བར་དུ་སོང་ནས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །སྤེལ་

མར་བསྐྱོམས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
ཀུན་བརྟུས་ལས། འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་གང་
ཡིན་བརྟག་དཀར་བར་ཡིན་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། ལྷོ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་
༤༣ ་ལས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འཕར་གསུམ་ངེས་པར་འགོ་སྤྱིར་འོག་མིན་དུ་མཐར་ཐུག་
འགོ་ལ་འོག་མིན་དུ་འགོ་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅེས་པ་ན་མི་འཐད་པར་རྟོགས་ཏེ། འཕར་གསུམ་
འགོ་ལས་གཞན་པའི་འོག་མིན་འགོ་ནི་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་
བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་པ་མཛོད་དུ། འོག་མིན་དུ་འགོ་བ་ལ་འཕར་བ་གསུམ་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་མཛད་ལ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་ནི། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ས་ནས་སར་སྐྱེ་ཞིང་འོག་མིན་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱེགས་ནས་དེར་ལམ་
མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཀྱི་ཐ་མ་འཛོལ་བའོ། །ལ་ལ་ནི་སྤིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སོང་
ནས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཀྱི་ཐ་མ་འཛོལ་བའོ། ཞེས་སྤིད་རྩེར་འགོ་དང་
འོག་མིན་འགོ་ལ་ཡང་འཕར་བ་གསུམ་པ་ལས་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་
མཛད་པར་སྒྲུང་བའི་དགོངས་པ་ནི་བརྟག་དཀར་བར་འདུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེ་ལ་མཁས་པ་ཆེན་མོ་ཁ་ཅིག་གིས་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པ་
ནི།

འདི་ལྟར་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་མ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་
ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ཁྲུངས་མ་རྣམས་ནས་འདི་དག་མ་གསུངས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རང་
བཟོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་མི་འཐད་དེ། ལྷོ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་
༤༣ ་ལས། འདི་ལྟར་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་མ་སྒྲོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་བརྟན་པས་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས་གོ་བ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར་
དང་། བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ་ལ་ཡང་གང་རུང་གཅིག་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་

མདོན་པའི་མདོ་ཁུངས་མ་རྣམས་ནས་འདི་དག་མ་གསུངས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་རང་བཟོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་སྦྱ་མི་རུས་ཏེ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ་ཡང་འཕར་གསུམ་
 མི་གསུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཞན་
 བྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་མི་མཆུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྒྱན་དུ་དུས་གསུམ་
 རྩས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 རྣམས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་སྒོ་བསྐྱུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་
 བ་རྣམས་ནི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཅིག་
 ཏུ་བགྱངས་པ་ནི། མདོད་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་བྱེ་བར། །དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་
 འདོད། ཅེས་འདོད་ལ། སྦྱོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི་མདོ་དེ་ལས་གོང་འཕོ་ལ་འཕར་བ་རྣམས་
 གྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པའི་རྩེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་འདི་ནི་ཤེས་ལྡན་དག་
 གིས་དབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སུ་ཉིར་
 འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་སྦྱས་པ་མི་འཐད་དེ། བར་
 འོར་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་བསམ་
 གཏན་བཞིའི་བར་འོར་འདའ་བ་བཞི་དང་། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་བར་འོར་འདའ་
 བ་བརྒྱ་དྲུག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་
 འོང་བར་འོར་འདའ་བ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་འོར་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
 ཆངས་རིལ་ལ་སོགས་པའི་བར་འོར་སྦྱེས་ནས་འདའ་བ་བརྒྱ་དྲུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
 གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་སྤིང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་ཟེན་པ་རྣམས་དང་སྦྱེ་སྤིང་དུ་ཉིང་
 མཆམས་སྦྱར་ཟེན་པ་རྣམས་ཉིར་འགྲོའི་བར་དོ་དང་སྦྱེས་ནས་འདའ་བ་དང་གོང་འཕོར་
 ཡིན་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། སྒོ་གསལ་བསྟོད་པའི་ཐེམ་སྐས་༤༣ །ལས། ད་ནི་
 འདི་དབྱུང་དེ་ཅི་གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ་ཞེས་ཁྲིད་གྱིས་

སྤྲུལ་པ་མི་འཐད་དེ་བར་དོར་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་སུ་འབྱེད་
པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ཉིད་སའི་བྱེ་བྲག་གི་གཞིའོ། ཞེས་དང་གནས་གཞན་
གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྒྱ་དྲུག་གོ་ཞེས་བསམ་གཏན་བཞིའི་བར་དོར་འདའ་བ་བཞི་དང་། ཆངས་
ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་བར་དོར་འདའ་བ་བརྒྱ་དྲུག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་ཉིས་པ་མེད་
དེ་འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་དོར་འདའ་བ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་
དོར་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆངས་རིལ་ལ་སོགས་པའི་བར་དོར་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་
བརྒྱ་དྲུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ཁམས་གྱི་བར་སྤིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བེན་
པ་རྣམས་དང་སྐྱེ་སྤིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བེན་པ་རྣམས་ཉིང་འགྲོའི་བར་དོ་དང་སྐྱེས་
ནས་འདའ་བ་དང་གོང་འཕོར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། མཛོད་ལས། གསུམ་ལ་རྣམ་
གསུམ་སྤྱེ་ནས་ནི། །གཟུགས་སུ་ཉི་བར་འགྲོ་བ་དགྲུཌ། །བཤད་དོ་དེ་དག་ཁྱད་པར་
རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས། ཞེས་བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ་མངོན་པར་
འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་དང་། སྐྱེ་ནས་འདའ་བ་གསུམ་སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་དང་། འཕར་
བ་གསུམ་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་མི་རིགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། བར་སྤིད་གྲུབ་བེན་པ་དེ་དག་ཐོབ་བར་སྤིད་འགྲུབ་པ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་བེན་པའི་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་དེ་ཡང་སྤིད་ལེན་མི་སྤིད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེས་བེན་གྱི་འཕར་བ་དང་པོ་དེས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་མི་སྤིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཆངས་རིས་དང་སྤིད་ཅེ་སོགས་གོང་མའི་གནས་གཅིག་དུ་ལན་གཉིས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་མེད་དེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༡༥༥། ་༡༥། ལས། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་རྣམ་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་
མཆེད་དེ་ཉིད་དུ་ཆེ་གཉིས་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་མི་བྱེད་དེ། ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ན་འདིའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་

དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོག་དང་དེར་གཏན་དུ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དགོས་པ་དེ་དགུའི་བྱང་པར་ལས་གྱི་བྱེ་བྲག་
 གིས་བཞག་པས་འགྲུབ་པོ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སྒྱུར་ཁམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་དམ་
 ལྷམ་ན། ཡིག་ཆ་དང་། གསེར་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་པའི་འཕགས་
 པ་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དབྱེད་
 ༥༥ ་ལས། ལས། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས། འདོད་
 པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
 ལས། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སྒྱུར་པའི་འཕགས་པ། ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། ། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡང་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དབྱེད་༦༣ ་ལས། ཁ་ཅིག་
 ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཕྱིར་འོང་
 གི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་པའི་འཕགས་
 པ་ཁམས་གོང་མར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། འཕགས་ཆོས་
 བསྟན་ཚུལ་གྱི་སློན་ལས་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འདོད་པར་
 ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཡོད། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱད་དུ་
 འཕགས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། དེས་པའི་རྒྱན་
 བྱས་སྒྲིབ་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། རྒྱན་བྱས་རིགས་སྐྱེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་།
 གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་
 འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་བཞི།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསེར་ཐེང་༣༡༥ ་ལས། དབྱེ་བ་དེ་དག་གི་མི་འོང་འདོད་པར་
ཆེ་གྱུར་ལའང་རུང་ངམ་ཞེ་ན། མེད་དེ་མཛོད་ལས། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་བའི་
འཕགས། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགོ་བ་མེད། །ཅེས་བས་སོ། །འདོད་པར་ཆེ་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་
མི་འོང་གི་དོན་ནི་ཆེ་དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་ནས་ཆེ་གཉིས་པ་
ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་གྱིས་བཤད་དོ། །འདི་ཆེ་དེ་ལ་འདའ་བ་
དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་ཆེ་གྱུར་སྲིད་ཅེར་འགོ་ལྟ་བུ་ནི་ཁམས་གཞན་གཟུགས་མེད་
དུའང་འགོ་བར་རང་འགྲེལ་ལས་སོ། །དབྱེ་བ་འདི་དག་མི་རུང་བའི་དམིགས་བསལ་མཛོད་
འགྲེལ་ལས། དེ་གཅིག་ལྟ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་
ལམ་གྱི་སྤར་ཅི་ཡང་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་ལ་དབྱེ་བ་འདི་དག་མི་རུང་ཡང་དེ་ལས་
གཞན་པ་ལ་རུང་བར་སེམས་ཏེ། ཁམས་དང་ས་དེ་དང་དེའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་
ངང་ནས་ཤི་བ་ན་དེ་དང་དེར་སྦྱེ་ཞིང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་
ཐོད་ཀྱལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་མི་སྲིད་ལ་དེ་དག་འདོད་རྟེན་ལ་འདའ་བར་ཡང་མ་ངེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མཐར་གྱིས་པ་ལ་དབྱེ་བ་འདི་དག་རུང་བ་ནི་ཤུན་ཏུ་གྲགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
སོ། ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་མཛོད་ལུགས་ལ་ཁམས་གཞན་དུ་མི་འགོ་ཡང། གོང་
མའི་ལུགས་ལ་སྟོགས་ལ་བཞོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྟོགས་ལ་
བཞོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་༩༩ ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ་འདི་དག་ཀྱང་འདོད་
པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་བ་ནི་ཁམས་གོང་མར་འགོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར་ཅི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཆེ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་འདི་ཡོང་དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ། འདི་ལྟར་མཛོད་ལས། འདོད་
པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགོ་བ་མེད། འདོད་པའི་ཁམས་
སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་འགོ་བ་མེད་དེ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་

མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་༥༥ ་ལས། ལྷ་འདོད་པར་ཆེ་གྱུར་ཁམས་གཞན་དུ་མི་འགོ་
 བ་དང་། ཆེ་དེ་ལ་འདའ་བར་བསྟན་པ་དང་འགལ་བར་བསམ་ནས། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་
 ལུགས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་མངོན་པར་འདོད་པར་ཆེ་གྱུར་ཁམས་གཞན་དུ་མི་
 འགོ་བར་གསུངས་པ་པལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྟམ་སྟེ་དབྱུང་དོ། ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་
 འབྲས་བུ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་ནས་པ་རྣམས་བཤད་ཅིན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ། མངོན་ལྷོ་ག་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༥༦ ་ལ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་
 བ་ཕྱིར་མི་འོང་ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགོ་བ་མེད་དེ། འདིར་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་
 ཁམས་གཞན་དུ་འགོ་བ་མེད་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། བདག་ནི་ཐ་མར་ཉམས་ན་ལྟ་གང་འོག་
 མིན་ཞེས། །རྣམ་པར་གྲགས་པ་དེར་ནི་སྤྱི་བར་འགྱུར་བར་ཤོག། ཅེས་སྤྲོས་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མངོན་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འོན་པཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་དེ་མི་དགག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བརྒྱ་བྱིན་
 དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་གོང་མར་སྤྱིས་པའི་འཕགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་
 དང་དབང་པོ་འཕོ་བ་མི་སྟོན་ཏེ། མི་ཉམས་པའི་རྟོན་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་ཅིང་། ཆེ་རབས་
 གཞན་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་འདྲིས་པས་དབང་པོ་རྣམས་ཆེས་སྤྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཡིན་ན། གཟུགས་མེད་དུ་སྤྱི་བ་མི་ལེན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་
 གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་དུ་སྤྱི་བ་མི་ལེན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་སྟེ།
 དེས་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་དེ་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་མི་འགོ་བའི་
 རྒྱ་མཆན་ནི། འདོད་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བས་ཆེ་དེའལ།

ཕྱི་མ་གང་རུང་ལ་ངེས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང།
ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་རང་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་རྒྱ་མཚན་འདིའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སོགས་ལ་འབྲས་བུ་
རིམ་བརྒྱད་པ་འཛོག་ན་དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གང་རུང་ལ།
ངེས་པར་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་བ་ཁས་ལེན་
དགོས་ཀྱི། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ན་སྤར་ཡང་འདོད་པར་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་
འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་འཕགས་པར་སོང་བས་གཟུགས་ཁམས་སོགས་སུ་འགྲོ་
བ་མི་སྲིད་པས་ན། ཉེར་འགྲོ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བ་འཛོག་དཀའ་བ་དང་ཆགས་
བྲལ་སྟེན་སོང་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་རིགས་བ་འདིས་ཀྱང་འབྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆེ་
ཡོངས་གྱུར་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་གོང་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། ། སྲིད་ཅེའི་
མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་
ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༡༩༥༥ ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཆེ་ཡོངས་
སུ་གྱུར་བ་ནི་གལ་ཏེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ཏུ་ཡང་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱིར་མི་འོང་སྲིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དེ་ཆོས་ཅན་གཟུགས་ཉེར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཟུགས་སུ་ངེས་
པར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཉིད་དུ་འཛོག་གོ་ཡང་
འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱིར་མི་འོང་སྲིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་ན། དང་པོར་འདོད་པའི་རྟེན་
ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཁྲབ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དང་པོར་
འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་དབང་མཛོད་༡༩༥༠ ་ལས། འོ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་སྲིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་

འགོ་དེ་ཡིན་ན། དང་པོར་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱུང་
བཅ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་འདྲ་སྟེ། དང་པོར་
འདོད་པའི་རྟོན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ། དེ་ལས་ཉམས་ནས་གཟུགས་སུ་
སྐྱེ་བ་སྤངས། སྤང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ཞིག་དང་།
ཡང་། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྤང་གཟུགས་ཀྱི་
རྟོན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་དམ་སྟུང་མོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་གྱིད་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
གི་དགྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་འཕྲེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དང་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་
ཕྱིར་མི་འོང་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པར་འཕགས་ཆོས་སྐྱེ་བ་
བརྒྱད་མར་བསྟན་ནས་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འགོག་སྟོམས་
ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་བྱུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་
བྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་པའི་གནས་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་
པ་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། །ཁ་ཅིག་ ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་
གྱིད་དང་། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་
སྟོམས་དང་པོ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེན་མི་ཁོ་ནའི་རྟོན་ལ་ཐོབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །འགོག་
སྟོམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་འདོད་ལྟའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། མངོན་ལས། འགོག་པ་དང་པོ་མའི་ནང་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
སྐྱོན་མེད་དེ། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དག་འདུན་མཐའ་དཔྱོད་
༡༡༩ ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་

འོང་དུ་སྤྱི་དོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ལས་ཤེས་པའི་བྱིར་དང་། ཞེས་དང་། དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་སྤྱི་
དོན་༡༠༡༠ ་ལས། འཕགས་ཆོས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་
སུ་གྱུར་པའི་བྱིར་མི་འོང་དང་། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་བྱིར་མི་འོང་གཉིས་
ཡོད། འདོད་པར་སྤྱི་བ་གཉིས་བརྒྱད་དུ་འཕགས་ཆོས་བསྟན་པའི་བྱིར་མི་འོང་། དང་པོའི་
མཆན་ཉིད། དཔེར་ན།།ངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་བ་ལན་བདུན་བ་བ་དང་། རྒྱན་ཞུགས་
རིགས་སྤྱིའི་རྟོགས་བ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་
བྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་བའི་བྱིར་མི་འོང་། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉར་
འགོ་བྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་མེད་ཉར་འགོའི་བྱིར་མི་འོང་། བྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི།
ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་བྱིར་མི་འོང་དང་བཞི་ཡོད། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་
བས་ཁམས་གོང་མར་སྤྱི་བ་མི་ལེན་ཀྱང་། གཟུགས་སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་འཕགས་
བ་ལས་ཉོན་གྱིས་གཟུགས་མེད་དུ་སྤྱི་བ་ལེན་བ་ཡོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།གཟུགས་
ཀྱི་ཁམས་སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ནི། གལ་ཏེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་འགོ་
བ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་གང་ཡིན་
བཅོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་སྤྱི་དོན་༡༠༡༠ ་ལས། མཐོང་
ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་མི་འོང་དེ་བྱིར་མི་འོང་མཐོང་
ཆོས་ཞིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གཞན་ནི་འདི་ལ་ཐུང་ན་འདལ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། གསེར་ཐོང་༣༡༥ ་ལས། བྱིར་འགོག་ཐོབ་ཀྱི་བྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་འགོག་སྟོམས་
ལས་མ་ཉམས་པར་ཆེ་དེ་དང་། ཉམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྤྱི་སྟེ་དེར་འདའ་བ་དང་།
དེར་སྤྱི་ས་ནས་འགོག་སྟོམས་བསྐྱེད་དེ་ཤི་འཕོས་ནས་སྲིད་ཅེར་འདའ་བ་གཅིག་དང་
གསུམ་བཤད་ལ། དང་པོ་ནི། མཐོང་ཆོས་ཞི་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་བྱི་མ་གཉིས་ནི་ཉམས་
ནས་སོར་མ་རྒྱུད་པའི་བྱིར་མི་འོང་ནི་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་གནས་བ་ན་གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ་

ཡིན་ལ་ལུས་མངོན་བྱེད་མིན་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་
སྐྱེད་ནས་ཆེ་དང་ཉི་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་འདའ་བ་གཉིས་ནི་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡིན་པར་
སེམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །འགོག་
པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་འོང་བ་ནི་སྤྲ་དན་ལས་འདས་པ་དང་འབྲ་བའི་སེམས་ཞི་བ་མངོན་དུ་
བྱེད་རྒྱས་པའི་བྱིར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ། འགོག་པ་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་སེམས་མེད་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ལུས་ཀྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དུས་ན་དེ་
དང་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལས་
ལངས་པ་ན་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཞི་བ་ཐོབ་པས་ཀྱེ་མ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
ནི་སྤྲ་འདས་དང་འབྲ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ཞོ་སྟམ་དུ་ལངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་སོ་སོར་ཡང་
དག་པར་སྟོང་བའི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འོ་ན་ཅིའི་བྱིར་མདོ་ལས། སྟོབ་པ་བཙུང་བ་ཆུད་ཅེས་གསུངས་
པ་དེར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་མ་གསུངས་ཤེ་ན། སྟོབ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་ཐག་
མེད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་འགོག་པའི་
སྟོམས་འཇུག་ནི་སྟོང་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་ལ། བྲལ་བའི་
རང་བཞིན་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་མ་ཡིན་པས་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུ་འང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
པོ། །དེ་ལ་སྟོབ་པ་བཙུང་བ་ནི་མདོ་ལས། བཙུང་ལྷན་འདས་ལ་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་
ཟས་སྦྱིན་ཀྱིས་ཞུས་པ། བཙུན་པ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོན་གནས་དུ་ཞིག་མཆིས་ལགས། བཀའ་
སྩལ་པ། བྱིམ་བདག་ཡོན་གནས་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའོ། །བྱིམ་བདག་དེ་
ལ་སྟོབ་པ་ནི་བཙུང་བ་པོ། །མི་སྟོབ་པ་ནི་དགུའོ། །སྟོབ་པ་བཙུང་གང་ཞེ་ན། རྒྱན་

དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའི་བར་བདུན་དང་། དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དང་། རིགས་ནས་
རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། བ་ར་མདོར་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདའ་
བ་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་བར་ལྷ་སྟེ་དེ་དག་ནི་སྟོབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། ། མི་སྟོབ་པ་
དགུ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་
དང་། རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཉོགས་པའི་
སྐལ་བ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་དག་
ནི་མི་སྟོབ་པ་དགུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བ་རྣམས་སོ། །

མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱངན་ལས་འདའ་བ་ལ་རིགས་ཀྱིས་བྱུག་དང་། དབང་པོས་གསུམ་
ཀྱིས་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱའི་རྟེན་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་མེད་དེ། རྟེན་
ནི་འདོད་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་རྟོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་ནི་ཕྱིར་
མི་འོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱང་། རྟེན་ཀྱིས་སྤྱིང་གསུམ་ཀྱི་མི་དང་ལྷ་
རིས་བྱུག་སྟེ་དགུ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་སྤྱིད་ཅེའི་
བར་ཀྱི་དགུ་བརྒྱད་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སྤངས་པས་ཁྲི་ཆེག་སྟོང་བྱུག་བརྒྱ་ཅུ་ཙུ་བཞེར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ།

༢༡། །བཞི་པ་དག་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་ལ་དབྱད་པ་ནི།

གསེར་ཐེང་༣༡༩ །ལས། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཞུགས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
གནས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམ་སྤང་དང་པོ་སྟོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་དགུ་པའི་

བར་སྲིད་བ་ལ་བཙོན་བ་སྟེ་མཛོད་ལས། སྲིད་ཅེའི་བར་ཆད་བརྒྱད་ཟད་པ། །དག་བཙོམ་
 ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །དག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཡང་། །ཞེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། ། བཞི་བ་དག་བཙོམ་བ་འཆད་བ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གནས་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བྱི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་བ་གཅིག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
 བལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཟད་པ་ནི་དག་
 བཙོམ་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་བ་དག་པ་སྟོང་བའི་
 བར་ཆད་མེད་པའི་ལས་ལ་གནས་བ་དེ་ཡང་དག་བཙོམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དག་པའི་
 བར་ཆད་མེད་པའི་ལས་དེ་ནི་དོ་རྟེན་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱ་རྒྱས་
 འཛོམས་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་མི་མ་སྤུན་སྟོགས་ཀྱིས་གཞོམ་བར་མི་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དོ་རྟེན་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཡང་སའི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན་དག་སྟེ། བསམ་གཏན་
 ཀྱི་ས་དུག་དང་། གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པའི་སྟོ་
 རས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པའི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན་བཅུ་
 དུག་སྟེ། བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་དམིགས་
 བ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་དབྱེ་ན་ནི་རྣམ་པ་ཤེན་ཏུ་མང་སྟེ། མི་སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་
 པའི་དོ་རྟེན་སྟེ་ཉིད་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་ཀྱི་སྲིད་ཅེ་ཁོ་ནའི་སྟུག་བསྐྱལ་
 དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ་སྲིད་ཅེའི་
 སྟུག་བསྐྱལ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སྟེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་
 ལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སྟེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་བདེན་
 བ་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྟུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཡིན་ཏེ། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་
 སྲིད་པས་འདོད་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་ས་གོང་མ་བརྒྱད་ཀྱི་
 འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཆོན་བརྒྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ལ་དམིགས་

བ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་བཞི་དང་། གོང་
 མའི་ལམ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་བསྟུས་པའི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ལྟ་བུ་ཅ་གཉིས་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་སྟག་མ་ལྟ་ལ་བཞེན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་དང་
 སོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དང་ཅ་བཞི་དང་ཉི་ཤུ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་ལམ་དང་ས་འོག་མའི་འགོག་པ་ལའང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་
 ལམ་ནི་པན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས། ས་དྲུག་ས་དགའི་ལམ་ནི་དེའི། སྟོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས་འོག་མ་གཟུགས་ཁམས་པའི་གཉེན་སོ་ལམ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གིས་བསྟུས་པ་ལ་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་དང་།
 གཟུགས་མེད་དང་སོ་གསུམ་ལ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ་བསྟོམས་པས་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་
 ཅ་བཞིར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་རིགས་དྲུག་དང་དབང་སོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུར་ན་དྲུག་སྟོང་
 དགུ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཚོས་མཛོན་པ་བ་གང་དག་ལམ་གྱི་བདེན་པའང་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲ་བར་ས་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་གོང་མའི་
 ལམ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་མི་འབྱུང་བས་ས་དགའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་
 པའི་ཚོས་ཤེས་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་སོ་རེ་རེ་ལ་
 བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། བསྟོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་སོ་
 གསུམ་ལ་རང་ས་དང་གོང་སའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་བརྒྱད་དང་
 བཞི་བསྟན་པ་ས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞི་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ཡིན་
 པས་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ན་ལྟ་བུ་བདུན་ཅུ་ཅ་དྲུག་དུ་
 འགྱུར་ལ། དེ་དག་སྤེལ་ལྟར་རིགས་དང་དབང་སོའི་བྱེ་བྲག་གིས་དྲུག་འགྱུར་དང་སུམ་
 འགྱུར་དུ་བསྟུར་ན་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་

བར་བྱའོ། །དེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ནི་སྤྲོད་པའི་ཅེ་མོ་པ་ཁོ་
 ན་ཡིན་ལ་འགོག་ལམ་ནི་སྤང་བུའི་དབང་གིས་ས་དགུ་ཆར་གྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བྱུང་པའི་མཐའ་ལས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་
 ཡིན་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དག་
 བཅོམ་འབྲས་གནས་ནི། གསེར་བྱེད་༣༡༩ ་ལས། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིབ་པ་སྤངས་ཚུལ་
 གྱིས་ཕྱེ་ན་མངོན་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་གཅིག་
 ཤོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཏེ་གཉིས་ནི་
 ཉོན་མོངས་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ལ་རྒྱན་ཅན་རྒྱན་མེད་
 ཅེས་ཀྱང་བེད་རོ། །དབང་པོས་ཕྱེ་ན་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་ཏེ། མངོན་ལས། ལྷ་
 ནི་དད་པས་མོས་ལས་སྦྱེས། །དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར། །མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་མི་
 གཡོ་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྦྱོར་གྲོལ། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །ལྷ་
 ནི་ཉམས་པ་དང་། བདག་གསོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྤང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་པ་ལས་
 མི་བསྦྱོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱན་པས་
 དག་བཅོམ་པ་དུག་ཏུ་འབྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྷ་ཕྱེ་སྤྱིས་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱན་
 ལྷགས་བར་དུ་འགོ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་བས་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་མི་སྤྲོད་
 ཅིང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཅན་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ་སྟོབ་དཔོན་སྐུ་
 མཆེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མཛད་དོ། །

དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་སྟོན་ས། རིམ་གྱིས་པ་དང་། གཅིག་ཅར་བ་གཉིས་ལ། ཉོན་
 སྤྱིབ་ཅན་སྤངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིབ་པ་དང་གཉིས་
 ཀ་ལས་གྲོལ་བས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྟོམས་འཇུག་
 གི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ནི་མདོན་གྱུར་ཉམས་སྟོད་པར་བྱས་པའི་དོན་ནོ། ། དེ་གཉིས་

ལ་རྒྱན་མེད་རྒྱན་བཅས་ཀྱང་ཟེར་བར་ཡིན་ཏེ། གསེར་མེད་༣༡༩ ་ལས། གཉིས་པ་ལ།
སྤྱིབ་པ་སྤངས་ཚུལ་གྱིས་སྤེན་མཛོད་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཤེས་
རབ་གྱིས་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་
རྣམ་གྲོལ་ཏེ་གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་དང་སྟོམས་འབྲུག་གི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ལ་
རྒྱན་ཅན་རྒྱན་མེད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བོད་མྱ་རབས་སོགས་
ཁ་ཅིག་། དག་བཅོམ་པ་རྒྱན་ཅན་དང་རྒྱན་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱན་
ཡོད་མེད་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། འགོག་བདེན་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འགོག་
པ་རྒྱན་མེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རིག་པ་གསུམ་དང་མངོན་ཤེས་བྱུག་
ལྟར་གྱི་འགོག་པ་རྒྱན་བཅས་སུ་གསུངས་ཀྱི་དག་བཅོམ་པ་ལ་ནི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་མ་
མཐོང་ལ་ཅེ་སྟེ་ཐ་སྙད་འདོགས་ན་ནི་ཤེས་རབ་གྱིས་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་
གྱི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་རོ། ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། རང་ལུགས་ལ་དག་
བཅོམ་པ་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་འགལ་བ་མེད་པ་དང་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་
བྱས་པ་མ་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་༣༥༠ ་ལས། གང་ཞིག་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་
སྟོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཀའི་
ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལས་ཅིག་ཤོས་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་དག་ལས་དག་
བཅོམ་པ་རྒྱན་ཅན་དང་། རྒྱན་མེད་ཅེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེས་ན། རྒྱན་བཅས་རྒྱན་མེད་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ་ཀུན་བརྟུས་དང་མཛོད་
གཉིས་ཀྱང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡང་ཀུན་བརྟུས་༡༥༩ ་ལས། རྒྱན་མེད་པས་ངེ་
ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །རྒྱན་དང་བཅས་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རིག་

བ་གསུམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ལྔ་ན་པའི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་
 གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་དང་། ཡང་རྟུན་བརྟུས་༡༩༩ ་ཡས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་པ་ཟད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་པའི་གང་ཟག་གོ། གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་བཟང་བ་
 དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མངོན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། རི་སྐད་དུ། མངོན་རང་འགྲེལ་༡༩༩ ་ཡས། གཉི་
 གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 ནི་གང་ཞེ་ན། འགོག་ཐོབ་གཉི་ག་ལས་རྣམ་གྲོལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །གང་
 འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྟོམས་པར་
 འཇུག་པའི་སློབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཤོས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྫོགས་ལ་བསྟོད་པའི་ཐེམ་སྐུ་༩ ་
 ཡས། དེ་ལྟར་མཁས་པ་དག་ལ་ནི་དག་བཅོམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་གྲག་མོད་
 གང་ཡང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་ཞེས་བཅའ་སྦྱར་བ་དེ་དག་ནི་ཁོ་ཁོ་
 ཅག་ལ་འདི་དག་གི་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་མིང་ཅམ་ཡང་འཆད་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་གསལ་
 བར་སྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རབ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་ངོ་མཆར་བ་ཞིག་གོ་པར་ཕྱིན་པ་དང་སྤྲ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་ །ཤེས་རབ་དང་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་སློབ་པ་གཉིས་ཆར་ལས་གྲོལ་བ་
 མིན་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་པའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཤེས་རབ་ལས་གྲོལ་བ་
 ཞེས་མཁས་པར་རྫོམ་པ་དག་ཀྱང་བཅའ་སྦྱར་ན། ཀྱི་ཏུད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་འབྱེད་

བ་པོ་རྣམས་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་རྟོ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་དགེ་འདུ་
ཉི་ཤུ་མཐའ་དཔྱིད་ ༡༢༥ ་ལས། ཡང་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་
རབ་རྒྱུད་བའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུགས་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུགས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། འགོག་སྒྲོམས་མ་ཐོབ་པའི་ཉན་
ཐོས་དག་བཙུགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འགོག་སྒྲོམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུགས་པ་
ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་
གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་མཆོམས། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནས་ཐེག་
ཆེན་ལས་དུ་འཇུག་པའི་སྤྲོད་ལ་གྱི་བར་དུ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྐབས་འདིར་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྐྱབ་པ་ལྷ་པོ་གང་ལ་ངོས་བཟུང་ཞེ་ན། མཆོམས་
མཛོད་ ༤༣༢ ་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་༼ལེ་ལོ་དང་༼དམིགས་པ་བརྩེད་
བ་དང་བྱིང་བ་དང་གློད་བ་དང་རྩལ་བ་དང་མི་རྩལ་བའི་ཉེས་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་ཉན་ཐོངས་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་སྐྱབ་མ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་
མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྐྱབ་པ་ཤེས་སྐྱབ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཆོམས་མཛོད་
༤༣༣ ་ལས། ཡང་ན་དབུས་མཐའ་ལས། ཉན་ཐོངས་པ་ཡི་སྐྱབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་
སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པར་འདུས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཉན་རང་གི་ཤེས་སྐྱབ་སྤངས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་སྐྱབ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ལ་ནི་བྱུང་བ་མེད་ལ། ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་སྤངས་པ་ནི་འདོད་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ས་འགྲེལ་ ༥༤༣ ་
ལས། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉན་ཐོངས་པའི་
སྐྱབ་པ་སྤངས་པས་གང་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། དངོས་གཞི་ཐོབ་ཅིང་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྐྱབ་
པའང་སྤངས་པས་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དུ་བྱེད་ཀྱས་ཤིང་ཡོན་ཏན་གྱི་

རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གོ་། དེ་དག་ཀྱང་། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་ནམ་གྲོལ། །ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། སྟོམས་འབྲུག་གི་སྤྱིབ་པ་ནི་དབྱུང་མཐའི་
 རྒྱུ་ཀར། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པར་བཤད་པས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པའི་བྱང་
 པར་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་ལའང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་མེད་ཀྱང་། ཅི་རིགས་པ་སྤངས་
 པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བེར་ན་ལེ་ལོ་སོགས་ཉོན་སྤྱིབ་ལས་གཞན་དུ་མི་
 འཐད་པས་དེ་འབྲའི་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པའི་མཆན་གཞི་གང་འཛོག་དབྱང་དགོས་སོ། །
 ཡང་དེ་ལ་རིགས་ཀྱིས་སྟོན་སྟེ་ན། རིགས་དུག་སྟེ། སྤྱོད་བཤད་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་
 ཡིན་པས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། གསོད་ན་མི་ཉམས་ལ་མི་གསོད་ན་ཉམས་པས་
 བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། སེམས་བསྐྱང་ན་མི་ཉམས་ལ་མ་བསྐྱང་ན་ཉམས་པས་
 རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆེ་འདིར་ཉམས་བ་དང་དབང་བོ་འཕོ་བ་གང་ཡང་མི་
 བྱེད་པས་གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཆེ་འདིར་མི་ཉམས་ཡང་དབང་བོ་འཕོ་བས་
 རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། དབང་རྣམས་ཆེ་འདིར་ཉམས་བ་དང་འཕོ་བ་གང་ཡང་མེད་
 པས་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་བེར་བ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཛོད་རྩ་ལས། ལྷ་ནི་དད་པས་མོས་ལས་སྦྱེས། །དེ་དག་ནམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར། །མི་
 གཡོའི་ཆོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། །དེ་སྤྱིར་དེ་དུས་མི་སྦྱོར་གྲོལ། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་བཟུས་༣༠༣ ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
 དག་བཅོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཡོངས་
 སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །
 བྱེ་སྦྱས་དབང་བོའི་བྱང་པར་དང་པོ་ལྷ་དབང་རྒྱལ་དང་དུག་པ་དབང་རྣམས་ཡིན་པ་འདོད་
 དེ། སྟོགས་ལ་བགྱོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་༣༩ ་ལས། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་དག་བཅོམ་པ་དང་པོ་ལྷ་ཀ་དབང་བོ་བརྒྱལ་བོར་བྱང་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་འཛོག་ཉེན་པའི་

བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱ་ལས་
ཉམས་མི་ཉམས་གྱི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་དག་བཅོམ་དབང་
པོ་བརྟུལ་པོ་འདོད་ཡིན་གྱིས་དབྱེ་ན་བཅོས་རུང་མ་བཅོས་རུང་ངེས་པར་བསམ་གཏན་
ལས་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཡིན་གྱིས་སྤྱོད་སེམས་སྤྱོད་ཀྱང་རང་གིས་རང་མི་གསོད་
ན་ངེས་པར་ཉམས་ལ་གསོད་ན་གཏན་མི་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཡིན་ལ་སེམས་བསྐྱུངས་
ན་མི་ཉམས་ལ་ཆེད་ཆེར་མ་བསྐྱུངས་ན་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཡིན་ལས་བསྐྱུངས་སེམས་
མ་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཉམས་མི་སྤིད་ལ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ལས་རྒྱུན་པོར་འཕོ་མི་སྤིད་དང་།
ཉམས་མི་སྤིད་ཅིང་དབང་པོ་འཕོ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་རིམ་བུ་ལྟར་ཉམས་པའི་ཆོས་
ཅན་ནས་རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བར་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་
སྟུ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན་གང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་སྤྱོད་ཀྱང་རུང་མ་སྤྱོད་ཀྱང་རུང་
མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རིགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཆེ་འདིར་དང་པོ་ནས་རིགས་ངེས་
ཡིན་པ་དང་། བྱིས་སྐྱུངས་ནས་དེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཉམས་ནས་དེའི་རིགས་སུ་
གྱུར་པ་གསུམ་ཡོད་པས། དང་པོ་རིགས་དྲུག་ཆར་ལ་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་བྱི་མ་ལྔ་ལ་དང་།
གསུམ་པ་དང་པོ་བཞི་ལ་ཡོད་དོ། ། སྦྱོར་བའི་བྱེད་པར། དང་པོ་གཉིས་ནི་སྦྱོབ་པའི་གནས་
སྐབས་ཁོ་ན་རྒྱན་སྦྱོར་དང་གྲུས་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྒྱན་སྦྱོར་ཅམ་
དང་། བཞི་པ་ནི་གྲུས་སྦྱོར་ཅམ་དང་། ལྔ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་དབང་རྟུལ་དང་། དྲུག་
པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་དབང་རྒྱུན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། ། འོ་ན། གྲུས་སྦྱོར་དང་། རྒྱན་
སྦྱོར་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གྲུས་སྦྱོར་ནི་བཙུན་འགྲུས་དྲུག་པོ་དང་། རྟེན་སྦྱོར་འམ་རྒྱན་
སྦྱོར་ནི་བཙུན་འགྲུས་རྒྱན་ཆགས་པར་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། བྱེ་སྤྱོད་གང་ཟག་གང་ལས་
ཉམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉམས་པའི་བྱེད་པར་ནི། རིགས་དང་འབྲས་བུ་ཉམས་པ་གཉིས་ལས།

རིགས་དང་པོ་ཉམས་པའི་ཚས་ཅན་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་དང་། ཐོད་ཀྲལ་
 བའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་སོ་སོའི་དང་པོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལས་ཉམས་པ་མེད་ལ།
 རིགས་བར་པ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་། ཐོད་ཀྲལ་
 བས་རང་གི་འབྲས་བུ་གོང་མ་གཉིས་སམ་གཅིག་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། ། དེ་
 ཡང་དག་བཅོམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་དབང་པོ་གང་སྤངས་པ་དེ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 བ་སློབ་ལམ་དུ་དབང་པོ་སྤངས་ནས་རྗེས་སུ་བསྤང་བའི་ཚས་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་དག་བཅོམ་
 ལྟ་བུ་རྗེས་སུ་བསྤང་བའི་བར་དུ་ཉམས་ཚག་ལ། སྤྱིར་དེ་ལས་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེ་སློབ་
 མི་སློབ་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་འགྲེལ་དུ་ཉམས་པའི་
 ཚས་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་ལ་སོ་ན་གནས་བཞིན་དུ་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་དང་། དབང་
 པོ་འཕོ་བ་དང་། ཉམས་ནས་སློབ་པར་འགྱུར་ངེས་གསུམ། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ལ་སྤྱི་
 མ་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་རིགས་འོག་མ་བཞིར་འགྱུར་ངེས་བཞི་སྟེ། བདུན་སོགས་ཡོད་པར་
 གསུངས་ནས། ཁམས་གསུམ་ག་ན་དག་བཅོམ་རིགས་དུག་ཡོད་པར་བཤད་དེ། སློབ་གསལ་
 བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐས་༥༣ ་ ལས། གང་ཞིག་གང་ལས་ཉམས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་
 དུ། བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྷ་འབྲས་ལས། །ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་གང་
 གསུངས་བའོ། །དང་པོ་ལས་མ་ཡིན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ། འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་
 ཁོ་ནར་མ་མཛད་པར་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཡང་བཤད་པ་ནི་སྐབས་དེའི་འགྲེལ་བར་
 གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་འཐད་པར་རྟོགས་ཏེ། གནས་གཉིས་པར་ཐོད་ཀྲལ་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་
 ཕྱིར་མི་འོང་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། གནས་དུག་པར་ཡང་། གལ་
 ཏེ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ནི། བལ་ཆེར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 དང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པ་རྣམས་དང་ལེགས་པར་གྲུང་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཡོངས་

སྤྱི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་དེའི་སོ་ན་གནས་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤྱི་
སྤྱི་ངན་ལས་འདས་བའོ། དབང་པོ་འཕོ་བའམ་ཡོངས་སྤྱི་ཉམས་ན་སློབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བའོ། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་བཞི་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་། ཡོངས་སྤྱི་
ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱི་ལོངས་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་
རེ་རེ་བསྐྱེད་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་དྲུག་དང་བདུན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
ཞེས་པ་ལྟར་དབྱེ་བ་བྱེད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སྤྱི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་གདོན་
མི་བླ་བར་ཡོངས་སྤྱི་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ལ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་
གྱི་བར་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྲིད་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་
ལྟར་བྱས་ན་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དྲུག་ཡོད་པར་རུང་ངོ་ཞེས་པ་བྱེ་
བྲག་དུ་སྤྱི་བའི་འདོད་པའོ། དེའི་འཕྲོས་ཉིད་ནས་གང་དག་གདོན་མི་བླ་བར་ཡོངས་སྤྱི་ཉམས་
པར་འགྱུར་བ་ནས། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདོད་པའི་
ཁམས་ན་ནི་དྲུག་གོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གནས་པ་ལས་མི་
བསྐྱེད་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་ན་ཡོངས་སྤྱི་ཉམས་པ་དང་། འཆི་
བར་སེམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཀུན་ལས་
བདུས་དང་མཐུན་ཏེ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱེ་སྤྱིའི་དང་པོ་ལྔ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པ་འདོད་
པ་དང་། མདོ་སྟེ་པ་ཡན་ཆད་གྱི་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་ཀྱང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་
གནས་ཅོམ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐེང་ ༣༡༩ ་ལས། དང་པོ་
ལྔ་བྱེ་སྤྱིས་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱན་ཞུགས་བར་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ལ།
མདོ་སྟེ་བས་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་ཅིང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཅོམ་ལས་
ཉམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ་སློབ་དཔོན་སྤྱི་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མཛད་དོ། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱེ་སྤྲུལ་དག་བཅོམ་ཉམས་པ་ཡོད་པར་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་
 ཆད་ལ་མདོ་བཞེས་སྤྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྫོང་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐས་༤༡ ་།
 ལས། འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱེད་གང་མཐོང་
 ཉན་འདོད་ཅེ་ན། མདོ་ལས་རྒྱན་ལྡན་དང་། རྒྱ་ལྡན་དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་
 པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྡན་གང་ཞེ་ན་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་སྤྱོད་བ་
 ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། ཅོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རིང་དུ་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན།
 ཉན་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡུན་རིང་པོ་ཉན་ཐེབས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས།
 དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། ཀུན་དགའ་
 བོ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་རྟེན་པ་དང་། བཀའ་སྤྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ང་སྤྲོ། །ཆེ་
 དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤྱད་དུ་འདི་སྤྱད་ཅེས་ཀུན་
 དགའ་བོ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་རྟེན་པ་དང་། བཀའ་སྤྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ང་
 སྤྲོ། ཞེས་གསུངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཀུན་དགའ་བོ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་
 པར་བྱ་བ་དང་། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མཛོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་མཛོན་སུམ་
 དུ་བྱ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་བཞི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིས་ལྷག་པའི་སེམས་ལས་
 རྩལ་བ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་བཞི་པོ་ཐོབ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་ལས་འདི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ང་སྤྲོ་སྟེ། །དེ་ཡང་འདྲེས་པར་
 གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཏུ་མ་འདྲེས་པར་བག་ཡོད་པ་བརྟན་པ་པར་གནས་པ་འདིས་
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་རྣམ་
 གངས་གང་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ང་མི་སྤྲོ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་
 བས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་རྟེན་པ་དང་བཀའ་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐེམ་ཀྱིས་
 མནན་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀའ་སྤྱི་རྩལ་བ་ལ་སེམས་ཀུན་ནས་དཀྱིས་ཏེ་མི་འདུག་

བ་དེ་ལྟར་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ལས་མི་གཡོ་བ་
ལ་ཉམས་པ་གཏན་མེད་ཅེས་བྱུང་བར་དུ་སྟོས་པས་དུས་སྟུང་གི་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་
པར་བསྟན་ནོ། །ཡང་མདོ་ལས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གནག་ཆོགས་ཅན་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་
ཉམས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སོལ་བའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས་འཕགས་པ་ཉན་
ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་སྟོད་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་བརྒྱལ་ལ་རེ་འགའ་ཞིག་བྱན་པ་
ཉམས་པ་ལས་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་ཀྱང་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་མི་དགེ་
བའི་སེམས་སྦྱེས་པ་དེ་སྟོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གང་དག་དེའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སེམས་དབེན་པ་ལ་གཞིལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཕྱ་ངན་
ལས་འདའ་བ་ལ་འབབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་ཤིང་མདོ་གཞན་ལས་དེ་དག་
དག་བཅོམ་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། བཅུན་པ་དགེ་སྟོང་དག་བཅོམ་པ་ཟག་
པ་ཟད་པའི་སྟོབས་དུ་ཞིག་མཆིས། ལྷ་རིའི་བྱ་དགེ་སྟོང་དག་བཅོམ་པའི་སྟོབས་ནི་བརྒྱད་
དེ། ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཞེས་པ་ནས་འབབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་དང་། ཟག་པའི་གནས་ལྟ་
བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་བསིལ་བར་གྱུར་ཅིང་བསིལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་དག་བཅོམ་
པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ཤེས་བྱེད་དུ་བངས་ནས་དག་བཅོམ་
པ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་དམ་འཆའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་
དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཡོད་
དེ།

མཛོད་རང་འགྲེལ་༡༤༤ ་ལས། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ན་རེ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་རི་ལྟར་ཁོང་དུ་
ཆུད་ཅེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་སོ། །ལུང་ལས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགེ་སྟོང་དག་འཕགས་

བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 སློབ་པ་ལ་བག་ཡོད་པ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ང་སློའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་དག་བཅོམ་
 པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེས་བར་ཆད་
 བྱེད་པ་ཡིན་པར་ང་སློའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་དེ་ལས་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་
 གནས་པ་ཅོམ་ཁོ་ན་ལས་ཡོངས་ སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པར་བྱེད་དེ། འདིས་
 སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་གཡོ་བ་ལུས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་
 ནི་རྣམ་གངས་གང་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ང་མི་སློའོ་ཞེས་གསུངས་
 མོ། །གལ་ཏེ་དུས་དང་སྦྱོར་བ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྐད་ཅེས་ནི་ཟེར་རོ། །ཅི་
 དེ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དཔྱད་པར་
 བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་དུས་སུ་མདོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དུས་དང་སྦྱོར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
 པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཅའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞེས་ཀྱང་
 བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས་དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བར་གསུངས་མོ། །ཡང་ལན་གཞན་ཞིག་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
 དེ་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པར་བཤད་ཚུལ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་སློམ་ལམ་ཀྱིས་
 འབྲས་བྱ་བར་བ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤངས་པ་
 བདེར་གཤེགས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐབ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
 དེ། སློ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐས་༤༩ ་ལས། འོན་འདི་ལ་མཛོད་འབྲེལ་དུ་མདོ་སྡེ་པ་
 རྣམས་ན་རེ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་འདི་
 ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཅི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅི་ན། ལུང་དང་རིགས་པས་སོ་ཞེས་སངས་
 རྒྱས་གཉིས་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་དུ་སྤྱོད་པའི་ལོག་རྟོག་སུན་འབྲེན་

བར་མཛད་དོ། ། འདིར་འགྲེལ་བཤད་དུ་གྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་
བྱ་བ་སྤངས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི་དག་བཙུག་པ་ཉིད་
ལས་གྱུར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལན་
ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སྤིང་དེ། དེ་
ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་སྤིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲས་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སངས་རྒྱུ་གཉིས་པའི་ཡང་བཞེད་པས་འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ངེས་པར་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འཐོབ་པ་མི་ཉམས་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་འཕགས་
པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་གྱུར་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་སྤིང་དེ་
འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་བ་ནི་ལྟོག་པ་སྤིང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བསྟན་ནོ། །དོན་
དེ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ཞོར་བུ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཡང་བཞེད་
བར་མཛོན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང་། །མ་ལུས་བྱུང་བར་མཐེན་པར་
འབྱུག། །གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་བ་དང་སྟོབ། །མི་སྟོབ་
ལས་ལྷག། །ཅེས་བྱུབ་པའི་རྟོགས་པ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐེན་པ་དང་། མཐེན་པ་བརྟན་པ་
དང་། མ་ལུས་པ་མཐེན་པས་རིམ་བུར་ཕྱི་རོལ་བ་དང་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་ལས་ལྷག་
ཅེས་པ་ལྟར། ལྷག་བསྐལ་བརྟན་མིན་ཕྱིར་ལེགས་ཡིན་ཞེས་དང་། བདག་ལྟའི་ས་བོན་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། །སྤང་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གོམས་ཕྱིར་མ་ལུས་
སྤངས་པ་ཡིན། ཞེས་བྱུབ་པའི་སྤངས་པ་ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་། སྤང་མི་ལྟོག་པར་
སྤངས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤང་བ་བྱུང་བར་གསུམ་ལྷན་ཏེ་རིམ་བུར་ཕྱི་
རོལ་བ་དང་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་དང་ལྷག་པར་བསྟན་པར་དགོངས་པ་བརྟགས་བྱས་
ཤིང་སྟོབ་པའི་སྤངས་པ་སྤང་མི་ལྟོག་ན་མི་ལྟོག་པར་སྤངས་པས་སྟོབ་པ་ལས་བྱུང་བར་
དུ་གྱུར་པར་བསྐབ་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་སྤངས་པ་ལྟོག་སྤིང་

བར་མཁས་པ་གཉིས་མ་སྤུན་ཡང་ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་འདྲ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པའི་ལུགས་
 བ་འདད་ཟིན་ལ་རིགས་པའི་དབང་སྤྱུག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་སྤྲོད་ལ་མ་སྦྱིས་ན་
 སྤངས་པ་མི་ལྷོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་བདག་ལྟའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་ངེ་སྲིད་བདག་
 འཛིན་བྱངས་མ་སྤྱང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་འཇུག་པས་ན་སློབ་པ་ནམས་ལ་
 བདག་འཛིན་བྱངས་སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །འོ་ན་དག་བཅོམ་པ་
 ལས་མི་ཉམས་པ་ལ་ལུང་གང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་ལས་དག་སློང་དག་འཕགས་པའི་
 ཞེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དེ་འདྲ་བའི་སྤངས་
 པ་དེ་སྤྲོད་ཉོན་མོངས་མི་སྦྱེ་བས་སྤང་ངེས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སློབ་པ་ལ་བག་ཡོད་པ་
 ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་དག་བཅོམ་པ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་མི་
 གསུངས་པ་དང་ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་གནས་གསུམ་གྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 ཀྱི་སྤྲ་རྒྱས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་
 སུ་མ་ཞེས་པ་ཡིན། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་
 ནམས་སྤང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཞེས་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་བ་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་གསུམ་ཆོགས་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དག་བཅོམ་
 བས་སྤྲ་རྒྱས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ན་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཚང་ངོ་། ། རིགས་པ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་གཏན་མི་སྦྱེ་བའི་གཉེན་པོ་སྦྱིས་ན་ངེ་ལྟར་
 ཉམས་པ་ཡིན། འོ་ན་ཏེ་མ་སྦྱིས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་བརྩེད་ནས་མ་བཏོན་ན་ཅི་ལྟར་
 ཟག་ཟད་ཡིན། ཟག་ཟད་མིན་ན་ཡང་དག་བཅོམ་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་དག་བཅོམ་
 པ་ལས་ཉམས་པ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བས་བྱངས་པའི་མདོ་དེ་དག་གི་
 དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདིར་དག་བཅོམ་པ་ཉམས་པ་ནི་དུས་སྦྱོར་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལས་
 ཉམས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཉམས་པ་མདོའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། མདོ་

གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལས་ཉམས་ཞེས་
འབྱུང་བ་དང་སེམས་རྣམ་གྲོལ་ལས་གཏན་མི་ཉམས་པར་གསུངས་པས་ན་མདོའི་དོན་དེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །མདོ་གསུམ་པའི་དོན་ཡང་གནག་ཆོགས་ཅན་ཡང་ཡང་ཉམས་ནས་ལྷེབས་
པ་ནི་དེ་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཡང་ཡང་ཉམས་ནས་ལྷེབས་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གནག་
ཆོགས་ཅན་སྟོབ་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་སྤངས་པ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་
བསམ་གཏན་ལས་ཡང་ཡང་ཉམས་པ་དང་། ཡིད་ཆད་ནས་རང་ལ་མཆོན་བསྐྱུན་ནས་
འཆི་ཁའི་ཆེ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཕྱི་དན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་བཞི་བའི་དོན་
ཡང་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དག་བཅོམ་པའི་སྟོབས་དེ་
ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་སེམས་དབེན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་
པ་མེད་དེ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སེམས་དབེན་པ་ལ་གཞིལ་བ་སོགས་ནི་སྟོབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་
ལ། དག་བཅོམ་པའི་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་བྱུང་བར་ཡོད་དོ། །དག་བཅོམ་སྤངས་
པ་སྒྲིག་ཅེས་པའི། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ངན་རྟོགས་རྣམས། །སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་ལུང་
རིགས་ཀྱིས། །ལེགས་པར་བཀག་རྣམས་རྒྱས་པར་བཀའ། །མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་
ཤེས་བྱེད་རྣམས། །རྒྱས་པར་མ་བཀོད་རང་འགྲེལ་དང་། །འགྲེལ་བཤད་དགོངས་པ་ཚུལ་
བཞིན་དུ། །བྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སོམ་ཉི་དོར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱ་བའི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། བྱེ་སྐྱ་ལྟར་ན། མདོ་ལས། དག་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་
ཆོས་ཅན་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་དག་བཅོམ་
པ་ལས་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡོད་དགོས་ཏེ། བར་སྤྱིད་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གནས་གསུམ་པར་། འབྲུ་ཡི་རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་དག་བཅོམ་པ་དག་བཅོམ་པ་
མ་ཡིན་པར་བྱུང་ནས་ཉམས་པ་མེད་ཀྱང་དག་བཅོམ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་དེ། ཀུན་

བརྟམ་ས་འབྲེལ་༥༩༣ ་ལས། སློབ་བ་ལ་ཉམས་བ་སྲིད་གྱི་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
 ལས་ཉམས་བ་མི་སྲིད་ལ། ཉམས་བར་གསུངས་བ་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་བ་ལས་ཉམས་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྟེན་དང་བཀྱར་
 སྟེས་དབྱེན་སྟོས་བས་དབང་བོ་ཉམས་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉམས་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལྔ་
 ནི་རྒྱལ་བོའི་སྤྲུལ་གྱིས་མདོ་བྲངས་བ་ལྟར། ལས་གྱི་མཐའ་ལ་ཞུགས་བ་དང་སྤྲུལ་ལ་ཞུགས་
 བ་དང་ཚོད་བ་ལ་ཞུགས་བ་དང་། རིང་དུ་རྒྱ་བས་དུབ་བ་དང་ནད་ལུན་རིང་བོས་ཐེབས་
 བ་ནམས་ཡིན་ལ། མི་ཉམས་བའི་རྒྱ་ནི་བྲན་བ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སེམས་རྗེས་སུ་སྤང་
 བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་གྱི་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་བ་ལ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མདོན་དུ་གྱུར་མི་དགོས་ན་
 འདོད་བ་ལ་ཆགས་བ་དང་བྲལ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མི་ལྟན་བ་ཡོད་མེད་
 སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན། མདོ་སྟེ་བ་ཡན་ཆད་གྱི་ལུགས་ལ་དབང་བོ་རིགས་
 སྦྱོར་བའི་བྲུང་བར་དང་བོ་གཉིས་པལ་ཆེར་འབྲུལ། གང་ཞིག་གང་ལས་ཉམས་བའི་བྲུང་
 བར། ཐེམ་སྒྲས་སུ་གསུངས་བ་ལྟར། དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་བ་མེད་བར་མདོ་བྲུང་གསུམ་
 དང་། རིགས་བ་ཉོན་མོངས་གྱི་ས་བོན་སྤངས་བས་སྤྱབ་ནས། ཉམས་བའི་དོན་མཐོང་ཆོས་
 བདེར་གནས་ལས་ཉམས་བ་ཡིན་པས། འདོད་ཡོན་གྱིས་དབྱེན་བཅོས་སམ་མ་བཅོས་
 གྲང་ངེས་བར་ཉམས་བ་དང་། འདོད་ཡོན་གྱིས་སྦྱོས་སམ་མ་སྦྱོས་གྲང་རང་མི་གསོད་ན་
 ངེས་བར་ཉམས་བ་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་མ་བསྤང་ན་ཉམས་བ་དང་། འདོད་ཡོན་
 ལ་སེམས་མ་བསྤང་གྲང་མི་ཉམས་ལ་དབང་བོ་མི་ཉམས་ལ་འཕོ་བ་དང་། ཉམས་མི་སྲིད་
 གྲང་དབང་བོ་འཕོ་བའི་སྒྲལ་བ་ཅན་དང་། དབང་བོ་རྣོ་བས་ཉམས་བ་མེད་བར་གསུངས་
 སོ། ། ཡང་དག་བཅོམ་བ་བར་བ་བཞི་བོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རིགས་ལས་ཉམས་སྲིད་པས་
 བྱབ་བར་ཐལ། ཅ་བར། བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྔ་འབྲས་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སློབ་ལམ་ནས་རིགས་དེ་དག་ཏུ་ངེས་པའི་དགྲ་བཙུགས་བར་པ་བཞི་ཚས་ཅན།
ཁྱོད་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
མཆིམས་མཛོད་༤༡༧ ་ ལས། འོན་ཀྱང་དང་པོ་ནས་རིགས་ངེས་པ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཙུགས་འཆི་བར་སེམས་པ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པ་ནི་སློབ་
པ་དང་མི་སློབ་པ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པོར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། དེས་ན། སྐབས་འདིར་དོགས་པ་ཞིག་ལ། ཁམས་གོང་མ་ན་དགྲ་བཙུགས་རིགས་བྱུག་
ཡོད་པར་ཐལ། མཆིམས་མཛོད་༤༡༧ ་ ལས། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་དགྲ་
བཙུགས་པ་བྱུག་གི་དབྱེ་བ་རུང་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་རང་འགྲེལ་༡༤༥ ་ ལས།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡང་དགྲ་བཙུགས་པ་བྱུག་ཡོད་པར་རུང་རོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉམས་པའི་ཚས་ཅན་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་
ཅན་སོགས་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། དེ་དང་གོང་མར་སྦྱེས་པ་ནི། ཡོངས་ཉམས་
དབང་པོ་འཕོ་མི་བསྟེན། ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་༤༡༧ ལས། གོང་མ་གཉིས་ན་ནི།
བཞི་བ་དང་བྱུག་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་གོང་མར་སྦྱེས་པ་ནི། ཡོངས་ཉམས་
དབང་པོ་འཕོ་མི་བསྟེན། ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པས་དང་པོ་གསུམ་
མེད་ལ་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པས་ལྷ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་མཛོད་
རང་འགྲེལ་༡༤༥ ་ ལས། གང་དག་གི་གདོན་མི་བ་བར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་
ནས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་
བྱུག་གོ། ། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ན་ནི་གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་
དང་། མི་གཡོ་བའི་ཚས་ཅན་དང་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། འཆི་
བར་སེམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་དག་ལས་གང་ཞིག་འབྲས་
བུའམ་རིགས་གང་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྷ་

འབྲས་ལས། །ཉམས་འགྱུར། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་བཞི་ནི་རིགས་
ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་རང་གི་རིགས་
ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་
ལྔ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་། དང་པོ་ལས་མ་
ཡིན། །གང་གི་རིགས་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་དག་གིས་བརྟན་པོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་རྗེས་སུ་སྤང་བའི་ཆོས་ཅན་དབང་པོ་མ་སྤངས་
བར་ཆེ་འཕོས་ནས་ཁམས་གོང་མ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཆེ་འདིར་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པ་དང་གསུམ་ཁོ་ན་དང་། རིགས་
ལས་ཉམས་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། དབང་པོ་འཕོ་བ་བཞི་པ་དང་
དྲུག་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ལ་ཡོད་པ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
དེ་ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཆོད་ཀྱི་ལན་ནི།

གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ལན་འདེབས་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། འདི་ལྟར་
མཛོད་འགྲེལ་དང་མཆིམས་སྒྲིག་ལས། ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དྲུག་
ཡོད་པར་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་དེ་བྱེ་སྤྱིར་རང་ལུགས་ལ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་
རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དེའི་སོ་ན་གནས་བཞིན་དུ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོངས་
སུ་སྤང་ན་ལས་འདའ་བ་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་སློབ་པ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་བལ། །ཞེས་པ་ནས་དྲུག་དང་བདུན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དང་
པོ་ལྔ་ལ་འབྲས་བུ་སོགས་ལས་ཉམས་མི་ཉམས་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་
པ་འདོད་ལ། མཛོད་འགྲེལ་སོགས་ལས། ཁམས་གོང་ན་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ལས་
མེད་པར་བཤད་པ་དེ། མདོ་སྟེ་པ་དང་ཀུན་བརྟུས་པའི་ལུགས་ལ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་རང་

འགྲེལ་༡༤༥༽ལས། གང་དག་གི་གདོན་མི་བ་བར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནས་
མངོན་པར་ཉོགས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ལྟར་ན་འདོད་པའི་ཁམས་ན་དུག་གོ།
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ན་ནི་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་
དང་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་གཉིས་ཏེ། ཞེས་དང་། གུན་བརྟམ་འགྲེལ་བ་༥༩༥༽ལས།
ཕྱི་མ་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆེ་དེ་ལ་མཐོང་
ཆོས་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ངེས་པར་ཉམས་ངེས་དགོས་པ་ནས་ཉོགས་པའི་སྐལ་བ་
ཅན་ལ་ཆེ་དེར་ངེས་པར་དབང་པོ་སྐྱོང་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ་པས་ཁམས་གོང་ན་གཉིས་
ལས་མེད་པ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། ། འོན་
ཀྱང་། རྒྱལ་དབང་མངོན་ལས། ཁམས་གོང་ན་བཞི་བ་དང་དུག་པ་གཉིས་ལས་མེད་པར་
བཤད་པ་དེ། བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་ལ་ཡིན་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རྒྱལ་དབང་མངོན་༣༣༠༽
ལས། འོ་ན། དག་བཙུང་པ་རིགས་དུག་པོ་དེ་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་དམ། ཞེ་ན།
ལུགས་འདིར་ནི། སྒར་བཤད་པ་ལྟར། དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ནི། ཡོངས་ཉམས་དབང་
པོ་འཕོ་མི་བསྟེན། །ཞེས་ཁམས་གོང་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པས་དང་པོ་གསུམ་མེད་
ཅིང་། དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པས་ལྷ་བ་ཡང་མེད་པས་བཞི་བ་གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་
དང་། དུག་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཅན་ཡོད་ན། དེ་ཉིད་དབང་རྒྱལ་དུ་ནི་འདོད་དགོས་
ཤིང་། ཡང་དེ་དབང་པོ་སྐྱེན་པར་ཡང་ནི་འདོད་དགོས་པས། དེས་ན་དབང་པོ་སྐྱེན་པ་ལ་
དབང་རྟོན་གྱིས་མ་བྱབ་པར་འདོད་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་ལས་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སྐྱོད་པ་ཅན་ནི་དག་བཙུང་དང་པོ་སྒྲ་ཆར་ལ་ཡང་ཡོད་པ་འོག་ཏུ་འཆད་
པར་འགྱུར་ལ། ལྷ་པོ་དེ་དང་དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་ཉམས་ངེས་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པར་
ཡང་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ལ་དང་པོ་གསུམ་དང་ལྷ་བ་མེད་པ་དང་། བཞི་

བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཅིག་ཡོད་པར་མ་མཐོན་ཡང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་
ཚུལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། ཁོ་བོའི་སྤངས་སློབ་ཤར་ཆོད་ནི། སྤར་བཤའ་
བ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་འདོད་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེད་གོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། མཛོད་
འགྲེལ་ནང་འགལ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།

མཛོད་འགྲེལ་༡༩༥ ་ལས། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་གདོན་མི་བ་བར་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་བར་དུ་ཡང་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་དེ་སྐད་ཅས་བཤའ་དོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁམས་
གསུམ་ཆར་ན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དུག་ཡོད་པར་རུང་ངོ། ། གང་དག་གི་གདོན་མི་བ་བར་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནས་མཐོན་པར་རྟོགས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་
ལྟར་ན་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་དུག་གོ། ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ན་
ནི་གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ན་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། འཆི་བར་སེམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་
དག་ལས་གང་ཞིག་འབྲས་བུའམ་རིགས་གང་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྔ་འབྲས་ལས། ཉམས་འགྱུར། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་
སོགས་པ་བཞི་ནི་རིགས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་
ཆོས་ཅན་ནི་རང་གི་རིགས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཡོངས་སུ་ཉམས་
པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་
དག་ཀྱང་། དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། ། གང་གི་རིགས་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་དེ་ཡོངས་
སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་དག་གིས་བརྟན་པོར་བྱས་པའི་
བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དེས་ན། སྤར་ཡང་གསལ་བར་བཤའ་ན། རུང་ངོ། །
ཞེས་པ་ཡན་ཆོད་བྱེ་སྤྱོད་འདོད་ཚུལ་དང་། གང་དག་གི་གདོན་མི་བ་ཞེས་པ་མན་ཆད་

མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཡིན་ཏེ། རིགས་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་དག་གིས་བརྟན་པོར་བྱས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱ་མཚན་བཀོད་པ་གང་ཞིག་དེ་མདོ་སྡེ་པ་ཡང་ཆོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆིམས་མཛོད་༡༣༥ ་ ཡིག་རྒྱུད་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་རིགས་
ནི། དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ལ། དེར་རིགས་གཏན་དུ་ངེས་པ་ན་མིན་པ། དེ་ནི་རིགས་དེ་
ལས་ཉམས་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ་དང་པོ་ནས་དེ་རིགས་ངེས་པ་ནི་གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་དང་པོ་ལྷ་གཤང་འབྲས་སུ་བར་བ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་སྤྱིད་བར་
འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་འབྲས་སུ་བར་བ་གཉིས་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་
ཉམས་པ་སྤྱིད་ཀྱི་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་ལ་འདོད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་པ་
དང་། ཡང་སྟོ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་༥༣ ་ ལས། ལུང་དང་རིགས་པས་སོ་ཞེས་
སངས་རྒྱུས་གཉིས་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་ལོག་རྟོག་
སུན་འབྱེན་བར་མཛད་དོ། ། འདིར་འབྲེལ་བཤད་དུ་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུལ་ནི་མཐོང་བས་
སྤང་བར་བྱ་བ་སྤངས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་
བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་བར་བྱེད་དོ། ། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་
ལན་ཅིག་ཕྱིར་ཁོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་ཁོང་བའི་འབྲས་སུ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སྤྱིད་དེ།
དེ་ནི་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སངས་རྒྱུས་གཉིས་པའི་ཡང་བཞེད་པས་འབྲས་སུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ངེས་བར་
འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འཐོབ་པ་མི་ཉམས་ལ་འབྲས་སུ་བར་བ་གཉིས་
ནི་འཕགས་པས་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་ལས་ཉམས་
པ་སྤྱིད་དེ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་བ་ནི་ལྟོག་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བསྟན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས། ཐ་མ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་

བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གོང་མའི་ལུགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དབྱད། ཡང་དེ་དག་ལས་དང་
 བོ་ལྷ་དུས་སྦྱར་དང་དུག་པ་དུས་མི་སྦྱར་དུ། འདོད་པ་མ་ཐུན་ཀྱང་། གྲེ་སྤྲས་འཆོ་བའི་
 ཡོད་བྱད་དང་ལྡན་པ་དང་ལུས་ལ་ནད་མེད་པ་དང་། ཡུལ་མི་མ་ཐུན་པ་མེད་པའི་དུས་སུ་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གནས་ཀྱི། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་བྲལ་བ་སོགས་གསུམ་
 གྱི་ཆེ་ཉམས་པ་སྲིད་པས་དུས་སྦྱར་དང་། མ་ཐུན་རྒྱུན་གསུམ་ཡོད་མེད་གང་གི་དུས་སུ་
 ཡང་ཉམས་པ་སྲིད་པར་རྣམ་གྲོལ་གནས་པས་དུས་མི་སྦྱར་བེར་ལ། མདོ་སྟེ་བ་ཡན་གྱིས་
 མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་བ་རྒྱུན་གསུམ་ལ་སྟོས་པ་དུས་
 སྦྱར་དང་། མི་སྟོས་པ་དུས་མི་སྦྱར་དུ་འདོད་དོ། །མདོ་ལས། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་མི་
 ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་བར་ལྷ་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་མི་སྟོབ་པ་དགྲ་ཡང་
 གསུངས་སོ། །རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ལ་མི་གཡོ་བས་བྱབ་པར་འདུག་དོགས་ལས་གསུངས་
 སོ། །མཛོད་ལས། སྟོབ་དང་འཕགས་མིན་རིགས་དུག་ལྡན། །ཞེས་པ་ལྟར། སྟོབ་པ་འཕགས་
 པ་དང་སོ་སྟེ་ལ་ཡང་རིགས་དུག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་ལ། སྟོབ་པ་མཐོང་ཆོས་བདེར་
 གནས་དང་འབྲས་བྱར་སྦྱར་ཆོག་ལ། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་སོགས་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་
 པ་དང་སོ་སྟེ་རིགས་ཅན་གྱིས་སྦྱར་དགོས་པས། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ཉམས་
 རས་དེར་གྱུར་བའམ། ཆེ་དེའི་དང་པོ་ནས་རིགས་ཐ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་གྱི་ཆེ་དེར་ཉམས་
 རས་རིགས་དེར་གྱུར་མི་དགོས་ཏེ། དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར། བདག་
 གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། ཆེ་འདིར་བདག་གསོད་ན་རིགས་དེ་ལས་མི་ཉམས་མི་གསོད་
 ན་ཉམས་པ་སོགས་རིགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ག་དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་སྦྱར་དགོས་ཏེ། ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་མི་གཡོ་བ་ཁོ་ནར་གནས་པ་སོགས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། དབང་རྣོན་མངལ་
 གྲིབ་སོགས་ལག་དྲུས་སྟོབ་ཆེ་བྱི་མར་དབང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པོར་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེས་ན་མི་གཡོ་བ་རིགས་ལས་ཉམས་བ་མེད་ཅེས་བ་དང་། གནས་བ་ལས་མི་སྐྱོད་བ་
དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་བ་ཆེ་དེར་སྐྱར་ན་ཐེམ་སྐྱས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་བར་འགྲོའོ། མདོར་
ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་རིགས་ནི། དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ལ། དེར་རིགས་གཏན་དུ་ངེས་བ་ན་
མིན་ལ། དེ་ནི་རིགས་དེ་ལས་ཉམས་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ་དང་པོ་ནས་དེ་རིགས་
ངེས་བ་ནི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དག་བཙུངས་དང་པོ་ལྷ་གཤང་འབྲས་བུ་བར་བ་གསུམ་
ལས་ཉམས་བ་སྲིད་བར་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་བ་ནི་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པའི་
ལམ་གྱིས་ཐོབ་བ་ལ་ཉམས་བ་སྲིད་ཀྱི་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བ་ལ་མི་སྲིད་བ་ལ་འདོད་
དོ། །མདོ་སྡེ་བ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལས་ཉམས་བ་མེད་བར་མ་བཟང་
དག་བཙུངས་བ་ལས་ཀྱང་ཉམས་བ་མེད་དེ། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤྱོད་
བའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་བས་གཏན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྲག་བ་བཟང་བ་མ་
ཡིན་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་བས་དག་བཙུངས་
བར་འདོད་ན་ནི་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གང་
དག་ཐེག་བ་གོང་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་
མོངས་བ་དང་རྣམ་བར་རྟོག་པའི་ས་བོན་སྤངས་བ་རྣམས་ནི་སློབ་པའི་འཕགས་བ་ལའང་
ཉམས་བ་མེད་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར། གང་ཡང་དེ་དང་དེ་ལས་ཉམས་བར་བཤད་བ་ནི་སློམ་
སྤང་གི་ས་བོན་མ་སྤངས་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། སློབ་བ་དང་མི་སློབ་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་དུས་
དང་སྐྱོར་བ་དང་མི་སྐྱོར་བ་དང་ཉམས་བ་དང་མ་ཉམས་བ་ལ་སོགས་བ་ནི་དབང་པོ་བརྟུལ་
པོ་དང་རྣོན་པོ་གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྣམ་བར་ཐར་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་འཇུག་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ། རིགས་བ་མཆིན་བ་དག་གིས།
བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྱིར། སྐྱར་མི་སྡོག་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་བ་བཞིན་
ནོ། །

གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་པ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་ཆེན་
 དུའང་འཇུག་པ་ཡོད་པས་དབང་པོ་འཕོ་པ་ཡོད་དགོས་ལ། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ལས་
 ཉམས་པ་མེད་པས། བདག་མི་གསོད་ན་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མ་བསྐྱུང་
 ན་ཉམས་པ་རྣམས་མེད་དོ། །དེས་ན་དང་པོ་གསུམ་མ་བཞག་གོ། ཆེ་དེ་ལ་ཞེས་མ་སྦྱར་
 ན་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཉམས་ངེས་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལུགས་ལ། དེ་དང་
 རྒྱུད་གཅིག་པའི་ལྷག་མེད་དུ་འཕོ་ཁ་མ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷག་
 མེད་དུ་འཕོ་ཁ་མའི་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཆེ་དེར་དབང་པོ་རྟོན་པོར་འགྱུར་
 དགོས་པས་སོ། །རིགས་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་ལས་ཉམས་པ་མི་འདོད་ལ་རིགས་
 སྦྱང་བའང་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཁོ་ན་སྦྱང་བར་འདོད་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་ལམ་
 གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་བར་བ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་མདོ་སྡེ་བ་དང་རྣམ་འགྲེལ་རང་
 ལུགས་གཉིས་ཀས་འདོད་པར་སློབ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་གསུངས་སོ། །བྱེ་
 སྤྱིའི་ལུགས་འདིར་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་རྗེས་
 སུ་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་སྟེ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་བཅོམ་ལས་
 ཉམས་ཆེ་རིགས་ལས་ཀྱང་ཉམས་སྟེ་དང་པོ་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཆེ་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེར་
 གྱུར་པའི་སྤྱིར་རྟེ། རང་འགྲེལ་༡༥༩ ་ལས། སློབ་པར་གྱུར་ན་གང་གི་རིགས་དང་པོ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་
 ལས། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་དབང་པོ་སྦྱངས་པས་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་
 གཞོན་མི་ཟ་བར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སློབ་པ་འབྲས་
 བྱ་བར་བ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་ལ་ཡང་འདྲ་སྟེ་རིགས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་གང་
 ཐོབ་པའི་རིགས་དེ་ལས་རིགས་བྱུང་བར་ཅན་ལ་གནས་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་དེ་ལས་མི་
 ཉམས་པའི་སྤྱིར་རྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རིགས་བྱུང་བར་ཅན་རྟེན་པའི་

ཕྱིར་དེ་འཕེལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དག་བཅོམ་པ་ལའང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ཉམས་པ་འདོད་
པས་དག་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་གྱི་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་
ཏེ། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ་མི་བྱེད། ཞེས་འབྲས་བྱ་ལས་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་འགའ་ཡང་ཉམས་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་དེ། བྲན་བ་དང་ཤེས་
བཞིན་གྱིས་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྤོང་དག་
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བྲན་པ་ཉམས་པ་ཆུང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི་འོན་
ཀྱང་ཡང་ཁོ་ནར་རྒྱབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་བྱང་བར་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྤིད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་སྤིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འབྲས་བྱ་ལ་གནས་
པ་དེ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སློག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་དེ། ཟག་པ་
མེད་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
རྩལ་སོ་ཆེ་འབྱེད་ཀྱང་དེག་མི་འཆའ་བ་བཞིན་ནོ།།

༢༡། །ཞུགས་གནས་བརྒྱད་བཤད་པ།

འོ་ན། དེ་ལྟར་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་སྤང་བྱ་མཐར་གྱིས་སྤོང་བ་
དང་། འབྲས་བྱ་མཐར་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་གྱི་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་དེ་དག་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དུ་འབྲས་བྱ་འཕྲོལ་བ་ལ་ཐོད་
ཀླུ་བ་དང་ངེས་གྱིས་པ་གཉིས་དང་། སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་ཡང་མཐར་གྱིས་དང་། ཅིག་ཅར་

དུ་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཏེ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱིས་བ་ནི། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་
 བ་དང་མི་འགལ་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བ་ནི་ཅིག་ཅར་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་ཅེན་འབྲས་བུ་དང་སྤང་བྱ་མཐར་གྱིས་
 བ་ནི་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཆར་ལ་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱིས་བ་ནི་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་
 གི་ཞུགས་གནས་བཞི་ཁོ་ན་ལ་བཞག་སྟེ། བཅུ་དྲུག་བ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཆེ་འབྲས་བུ་སྤྲ་
 མ་སྤྱོད་དུ་མ་བཏང་བར་འབྲས་བུ་སྤྲེ་མ་ཐོབ་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱིས་བའི་དོན་ཡིན་ཅིང་
 རྒྱན་ཞུགས་ལ་འབྲས་བུ་སྤྲ་མ་དོར་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཅོམ་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་
 ཆེ་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་དུ་སྤྱིད་ཅེའི་སྒོམ་སྤང་མི་སྤྱོད་བ་དང་མཐོང་
 ལམ་གྱིས་ཀྱང་བསྒོམ་སྤང་དེ་སྤང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ནི་
 འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཉིད་ལ་བཞག་སྟེ་ཕྱིར་འོང་ལ་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་
 གང་ཡང་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་དགྲ་བ་མ་སྤངས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་མི་
 འགྱུར་ལ་དགྲ་བ་སྤངས་ན་ཁམས་གསུམ་གའི་དགྲ་ཆར་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་དུ་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཉིད་ལ་
 བཞག་པ་འདི་གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གོང་མའི་ལུགས་ལ་
 བཞག་པ་ཡིན་གྱི་མཛོད་ལུགས་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ཡོད་མེད་དཔུང་པའི་གནས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོ་རྩ་འགྲེལ་དང་། མཆིམས་མཛོད་དང་ཐར་གསལ་སོགས་ལས་
 སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་རྩར་ཅམ་བཞག་པ་མེད་ལ་འོན་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་མཛོད་ལས། སྤང་བྱ་
 ཅིག་ཅར་བ་ཡོད་པ་བཞག་དེ། དེ་ཉིད་༡༣༩ ་ལས། ཁ་ཅིག་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་
 ཞུགས་མཛོད་པ་གོང་མ་བ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་འོག་མ་བ་ལ་མ་གྲགས་ཟེར་ན་དེ་མི་
 འཐད་དེ། མཛོད་ལས། ཟག་མེད་མི་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་
 ཆགས་བྲལ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྒྲགས་མི་སྤྱོད་མེད་ལ་

བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པ་དང་བྱས་པ་བར་པ་གཉིས་
ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ངེས་པར་དོན་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེ་ན། གསུང་
འདིས་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་
ཅར་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་ཅིག་ཅར་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཟིན་པ་འབྲས་གནས་
བར་པ་གཉིས་ལ་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་ལྟར་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པར་བཅོན་
བཞིན་པའི་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། བྱས་ཟིན་པའི་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་
པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་བྱངས་མ་ཐག་པའི་མངོན་ཅ་བའི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པར་མཛད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གསུང་འདིས་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་
འདོད་ཉོན་སྤོང་བྱིར་དུ་བཅོན་བཞིན་པའི་བྱིར་འོང་དང་། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
སྤོང་བྱིར་དུ་བཅོན་བཞིན་པའི་བྱིར་མི་འོང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཚམ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཡོད་
བཞིན་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཅིག་ཅར་བ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟ་ཞོག་མཁས་པའི་གསུང་
དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ཡོད་
པའི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡང་འགོད་དུ་ཡོད་དེ། གནས་བཞི་པར། འཛིག་རྟེན་པ་
ཡི་དགེ་བ་ལ། །སྤྱི་ཆེད་མེས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། བྱལ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འབྲས་བུ་ཆེ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་
སྤངས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཅ་འབྲེལ་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་པའི་ཆེ་རང་རྒྱལ་དང་
བྱང་མེས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
མིན་ཞེས་མཁས་པའི་གཞུང་དུ་མ་བྲགས་པས། དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྒྲུབ་མི་རུང་
བའི་བྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་བྱལ་འབྲས་ལ་ཁམས་
གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་ན། དེ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུད་ལ་འཛིག་པ་

ལས་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུད་ལ་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༡༧༧༥ ་
 ལས། །དེ་ལྟར་གཞུང་ཙ་འགྲེལ་གོང་ལོག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་
 རྣམས་ནི་པལ་ཆེ་བ་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱང་། སྤང་བྱ་ཅིག་
 ཅར་བ་ཡོད་པ་ནི་གོང་དུ་རིམ་བར་བྲངས་པའི་ཙ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཤུགས་བསྟན་གྱི་
 རོན་དུ་སྤང་བས། །དངོས་བསྟན་ལ་བསམ་ནས་ཤུགས་བསྟན་དོར་བར་བྱ་མི་རིགས་པ་
 རང་རེ་མཁས་བྱུང་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་མ་ཟད། མདོ་སྤགས་རབ་འབྱམས་སྤྱི་བའི་
 མཁས་དབང་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། །དེ་ལྟར་
 སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་སྒྲོར་འདི་གཞུང་ཙ་འགྲེལ་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་དང་། དེས་
 ལས་བསོད་ཚུལ་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་འདི་ནི། མཁས་བྱུང་ཆེན་
 པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་གི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ནས་དགྲུས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་
 པ་ནི། ཞེས་པའི། བར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཁོང་གི་
 བྲངས་པའི་ཙ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ཡོད་བསྟན་མ་བསྟན་དབྱེད་
 པ་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདིར་ལྟར། མཛོད་གནས་བཞི་པ་ལས། འཛིག་ཏེན་པའི་དགོ་
 བ་ལ། །སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི། རང་འགྲེལ་༣༣༩ ་ ་ ་ ལས།
 ལས་དགོ་བ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མེའི་སེམས་པ་འབྲས་བྱ་རབ་ཏུ་ཆེ་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་ཁྱིམ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་
 སྤྲོན་པའི་འབྲས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྤྱད་བཤད་ཀྱི། བྲལ་བའི་འབྲས་བྱའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དོ་མེ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སེམས་པ་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཀུན་དུ་སྒྲོར་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་གཏུགས་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་པའི་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་གནས་བཞི་
 པ་༣༣༥ ་ ་ ་ ལས། འཛིག་ཏེན་པའི་དགོ་བ་ལ་ནི་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མེའི་སེམས་པ་དགོ་བ་འབྲས་

བྱ་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེའི་ཚུལ་སྤྲོད་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཁྱིམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་
ཅད་ཉི་ལྔ་ཞེས་པ་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཟག་བཅས་དག་བའི་ཚུལ་སྤྲོད་ཀྱི་འབྲས་
བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ལ་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་ཆེ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མཛོད་ཅ་
བ། ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་བསྐྱེད་མས།
ཞེས་བའི་ཐད་རང་འགྲེལ་གནས་ལྟ་བུ་པ་༩༣ ་ལས། འདི་ལྟར་ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དང་། འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་བསྐྱེད་མས། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོམ་
ཞིང་། གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི། ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འབྲས་
བྱ་ཐོབ་པ་དང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་ན་སྤྱི་
བས། དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་མས་ཉི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །
ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་གནས་ལྟ་བུ་པ་༡༡༥ ་ལས། རྒྱན་ཞུགས་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་ལ་ནི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བྱ་སྤྱར་མེད་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་ནི་
གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་ཤེས་སྟོམ་པར་མི་བྱེད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེས་
ན། ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པ་དངོས་སུ་མི་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་།
མཛོད་རང་འགྲེལ་༡༩༢ ་ལས། དགུ་ཡི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་། །དེ་སྤྱི་བའི་ཅེ་མའི་
རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ན། ཡང་དག་བཅོམ་
པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དེ་ནི་
སྤྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་

བྱའོ། །བཅོམ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདིས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། བར་ཆད་མེད་
 པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་
 རུས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་༡༡༡ ་ལས། དགྲ་པའི་བར་ཆད་མེད་
 པའི་ལམ་དེ་ནི་དོ་རྩ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། (སྒར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་
 གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་རུས་པ་ཆེ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །) ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤ་རྒྱས་འཛོམས་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་
 མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིས་
 ལུགས་འདྲིར་སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བ་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་
 གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་རུས་པ་དོ་རྩ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེས་
 དངོས་སུ་ཅིག་ཅར་མི་འཛོམས་ཏེ། སྒར་བཅོམ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། ། མདོར་ན། གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་པའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་སྤང་བྱ་
 གཅིག་ཅར་བ་ཡོད་པ་མ་བསྟན་པ་མ་བྱེད་མཛོད་རང་ལུགས་ལ་སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་
 རྣམ་བཤག་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སློ་
 གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་མཛོད་ལུགས་ལ་གཉེན་པོ་རྩལ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་གཏན་མི་འདོད་པ་དང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་
 ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཆེས་གསལ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློ་གསལ་བགྲོད་
 པའི་ཐེམ་སྐྱས་༥༠ ་ལས། སྤང་བྱ་གང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞེ་ན། བཛོད་པར་བྱ་
 སྟེ་སྤྱིར་སྤང་བྱ་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ་མཐོང་སྤང་དང་བསྐྱོམ་སྤང་རོ། །དེ་ལ་མདོན་པ་མཛོད་པ་
 ནི་མཐོང་སྤང་ཀྱང་རིམ་གྱི་སྤོང་བར་འདོད་དེ་འདི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་
 ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྩེས་བཟོད་རྩེས་
 ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་

ནམས་ལ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་དེ་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན་ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་
མཛོད་ལས་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་ཁམས་གསུམ་
བའི་གཉེན་པོ་ཡིན། ཅེས་མ་བཤད་དམ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ་དེ་ནི་ཤེས་པ་བརྩུ་ལས་འགོག་
པ་ཤེས་པ་དང་ལམ་ཤེས་པ་བསྒྲིམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོ་རྩལ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་ཁམས་གསུམ་
གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བར་གཏན་མི་འདོད་དོ། ། ཀུན་ལས་བདུས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་
བཅོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་། སྤྱོད་པ་
སོགས་སུ་འདོད་པས་ན་མཐོང་སྤང་ནི་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བར་
འདོད་དེ་དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅར་དུ་
སྤྱོད་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤར་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་མ་
ཡིན་ནི་དེས་ན་བསྒྲིམ་སྤང་བ་ཁོ་ན་ལ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་གཉིས་སུ་འབྱུར་
རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོ་སྤྱགས་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་པའི་མཁས་དབང་བསོད་
ནམས་གྲགས་པའི་མཛོད་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་༥༡༣ ་ལས། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་རྒྱན་ཞུགས་
ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་དུག་ལ་ཟག་མེད་འཛོག་དཀར་བ་འདྲ་
སྟེ་དབྱེད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༥༡༣ ་ལས། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
དང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ནི། བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་མིན་པས་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་གསུངས་པ་ནི། གོང་མའི་ལུགས་
ལ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་མཁས་མཆོག་མི་ཉག་རྒན་སྟོ་བཟང་གིས་ལྟ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱལ་
མཆན་དཀར་པོའི་འོག་ངོ་བོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་མདུན་དུ་ལྟ་རམས་དམ་བཅའི་སྐབས་
སུ་སྟོན་མེད་པའི་གསུང་ལན་མཛད་པར་རང་རེའི་མཁས་རྒྱལ་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག་པས་

བསྐྱུགས་པའི་མེ་ཏོག་འཐོར་ཚུལ་སོགས་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། ། ཞིབ་ཆ་དེ་ལྟར་གནང་
 བ་ནི་མདོ་སྐྱུགས་རབ་འབྱུངས་སྤྱི་བའི་མཁས་དབང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་མཆོག་གི་
 དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། མཛོད་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་༥༡༥ ་ཧེལ་ས།
 འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་
 བྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག་འདས་ལམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་དགོ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
 སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་འབྲས་བྱ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་འཛོག་པར་གསུངས་པས་ཞུགས་པ་
 གཉིས་ཀྱང་སྦྱར་དུ་བྱང་བར་བཤད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་གྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་
 ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་
 བརྟམ་༣༠༥ ་ཧེལ་ས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་
 པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱེན་པའོ། །མཐར་གྱིས་
 པ་ནི་ངེ་སྐྱད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་རྣམས་
 མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྤོངས་
 ཏེ་འདི་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཉིས་
 ལ་གདགས་སོ། །པལ་ཆེར་ནི་མཐོང་པའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཀྱན་ཤེས་པ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་དེ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོགས་ཅན་ཡིན་ཏེ་སྟོན་ལམ་
 གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེས་དེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་རང་རྒྱལ་
 བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། དུས་གང་ནས་ཅིག་ཅར་སྤོང་
 ཞེ་ན། བདེན་པ་བཞི་མཛོན་པར་རྟོགས་ཟིན་པར་བྱས་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་གྱིས་ལམ་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མཐོང་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡང་བསྟོམ་སྤང་སྤོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་

རི་ལྟ་བུས་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་འདས་ལམ་གྱིས་སྤོང་སྟེ་མི་ལྟོགས་པ་
མེད་པ་ལ་མི་བརྟེན་ན་དེའི་གོང་མའི་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་དགུ་བ་མ་སྤངས་པར་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་
ཅིང་ཅིག་ཅར་བས་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་དང་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་རྣམས་ངེས་པར་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། འདི་འམ་གོང་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནི་དགོས་ལ་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟོ། ། ཡིག་ཆ་དག་འདུན་ཉི་ལྟ་མཐའ་དབྱེད་
༣༥ ་ལས། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་ཞིང་།
དེའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། བདག་འཛིན་
ཀུན་བཏགས་སྤངས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡིན་ན། དེའི་དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་ན་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་སྟེ།
དང་པོར་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད། དེ་རྗེས་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད། དེ་རྗེས་འགོག་པ་ཆོས་
བཟོད། དེ་རྗེས་ལམ་ཆོས་བཟོད་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུང་རབ་ལས། དང་པོར་སྤྱག་བསྐལ་
བདེན་པ། དེ་རྗེས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། དེ་རྗེས་འགོག་བདེན་པ། དེ་རྗེས་ལམ་བདེན་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་འབྱོར་བའི་རྒྱད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་

བའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་གི་དེ་སྤངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། ཁམས་གོང་གི་དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འབྲས་
 བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ཉོན་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་
 བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་
 སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆོས་
 ཤེས་དེ་དག་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། དེ་རྗེས་འགོག་
 བདེན། དེ་རྗེས་ལམ་བདེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་འབྱོར་བའི་
 རྒྱུ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམ་དེ་དག་དང་མཐུན་
 པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
 མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་གི་དེ་སྤངས་པས་བྱབ་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་གི་དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ཉོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
 ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་
ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་
བ་ཡོད། དེ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ས་ལམ་རྩེད་བ་ལ་༢༣ ་ཤམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་
བ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཁྱེད་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེམ་
ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་བའི་རྒྱད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་རང་སངས་
རྒྱས་ལ་རིགས་འགྲེལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༡། །མཛོད་དང་ཀུན་བདུས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་
བཅུ་བྲག་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

སྐྱོ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་༢༠ ་ཤམ། སྤང་བྱ་གང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཅིག་ཅར་སྤང་
ཞེ་ན། བཛོད་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱིར་སྤང་བྱ་ལ་ནི་གཉིས་ཉེ་མཐོང་སྤང་དང་བསྐྱོམ་སྤང་རོ། །དེ་
ལ་མངོན་པ་མཛོད་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཀྱང་རིམ་གྱི་སྤྱོད་བར་འདོད་དེ་འདི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་
ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་སྤྱག་བསྐྱལ་
ལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྤྱག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་དེ་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །འོ་ན་མཛོད་ལས་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་འཕམ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་
དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉིན་པོ་ཡིན། ཅེས་མ་བཤད་དམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་དེ་ནི་ཤེས་
པ་བཅུ་ལས་འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་ལམ་ཤེས་པ་བསྐྱོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལ་རིགས་

གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོ་རྩལ་གཅིག་གིས་
ཅིག་ཅར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བར་གཏན་མི་འདོད་དོ། ། ཀུན་ལས་བདུས་
བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
མཐོང་སྤང་། སྤྱོད་བ་སོགས་སུ་འདོད་པས་ན་མཐོང་སྤང་ནི་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བར་འདོད་དོ་དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གཤི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་
མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་ཞེས་བ་ཡིན་གྱི་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་དེས་ན་བསྐྱོམ་སྤང་བ་ཁོ་ན་ལ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་
བ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་དང་།

གསེར་བྱེད་སྐབས་གཉིས་བ་༥༧༽ལས། གཉིས་བ་ལ་གཉིས། བཤད་ཚུལ་དགོད།
འཐད་མི་འཐད་བསམ་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་མངོན་བ་ནས་རི་ལྟར་བཤད་བ་དང་།
རྩེས་འབྱུང་གིས་རི་ལྟར་བཤད་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་དུ་ཆོས་བཅོད་བཞི་འདོད་
བའི་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞི་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
དང་། རྩེས་བཅོད་བཞི་ཁམས་གོང་གི་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྩེས་
ཤེས་བཞི་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བཤད་དོ། །ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་
བཅོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གཤི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་
ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་ལྟག་མ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་རྩེས་བཅོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་
ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་འཕགས་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་འཛིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་
རྩེས་ཤེས་ཀྱིས་རྩེས་བཅོད་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་ལྟར་འཛིན་བའོ་ཞེས་ངེས་བར་བྱེད་བ་
སྟེ། ལྟག་མ་གསུམ་གྱི་རྩེས་བཅོད་དང་རྩེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྩེས་བཅོད་
རྩེས་ཤེས་གཉིས་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་མ་བཤད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་

ཤེས་པའི་བཅོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤར་རྣམ་པར་དབྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོ་རང་ལ་
མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་བས་
སྤར་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཅོད་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་
གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་
འདི་གཉིས་འབགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་
ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན།
སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དེ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །བདེན་པ་སྤྱག་མ་
རྣམས་ལ་ཡང་བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པའི་ཆོས་
ཉིད་ལ་དམིགས་པས་གཟུང་བ་དང་། རྗེས་བཅོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་
དམིགས་པས་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་གི་ཆད་ནི་རི་ཅམ་ཀྱིས་རང་ཡུལ་
རྟོགས་པ་རྫོགས་པའི་བར་ཉེ་བྱ་རྫོགས་ཡིན་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ནི་
ཐ་སྙད་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡང་མིང་གི་མཆན་མ་དང་མ་འདྲེས་
པ་ཡིན་ཉེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་པ་
རྟོགས་སོ། །བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཆན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣམ་
འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྟེ་
བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
༡༩ །ལས། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འདོད་པ་དགོད། འཐད་ཚྭ་གས་བསྟན། ལུང་ནས་གསུངས་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལུགས་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ལྟོས་
 རྣམ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ལྟོས་
 རྣམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྲག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དོན་ནི་བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་
 ལྟར་ཤེས་པ་དང་སྔོང་བ་དང་མངོན་དུ་དང་། སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱ་བའི་
 ལམ་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ལྷག་
 བསྐལ་མཐོང་བའི་ཆེ་ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྔོང་ལ་དེ་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཀྱན་འབྱུང་
 ཡང་སྔོང་ངོ་། །དེ་སྤངས་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས་འགོག་པ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་
 ལམ་སྒྲོམ་པ་མེད་ན་མེད་པས་དེ་དག་དུས་གཅིག་གོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་གཅིག་
 ཡིན་ཀྱང་བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འབྲ་བ་བཅད་ནས་རྗེས་སུ་ངེས་པ་
 སྒྲེས་པའི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅུ་བྲག་ཏུ་བཞག་པའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་བཞི་
 ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་རྣམ་བཅུ་བྲག་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་ལ། ཤེས་སྔོང་ལ་སོགས་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་རྣམ་རིམ་པ་མེད་པས། འདིའི་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་
 གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ནི། སོ་སོར་རྟོགས་
 པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པའོ་
 ཞེས་བསྒྲོམས་པས་སྒྲོམ་པ་མཐར་སོན་པ་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་། བདག་ཉིད་
 མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཆད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞེག་
 ཡོད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཀའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་སྒྲེ་བས་སྤང་ཡང་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བྱ་སྔོང་ཚུལ་
 ཡང་འདྲིག་ལྟ་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀྱན་
 རྣམ་བསྐྱང་ལ། དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་ཡང་རིམ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་

གཅིག་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་རྣམ་པ་ལྷག་མའི་སྒོ་
ནས་མཐོང་ལམ་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལ་ཁྱུགས་གནས་གྱི་རྣམ་བཞག་རི་
ལྟར་བྱང་། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། །ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་རྣམ་
པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཡོན་ཏན་གཞན་སྦྱར་མི་བྱེད་ན། ཞེས་པ་
ལྟར་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བསྒྲགས་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོ་འདོགས་པར་མི་བྱེད་
ན། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་། གང་གི་ཆེ་འབྲུལ་
པའི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་ལས་བསྒྲགས་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་བྱངས་ནས་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་སྒོམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ཁྱུགས་ཁྱུགས་པ་དང་འབྲས་གནས་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱང་འཐད་པ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྐབས་འདི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་སོ་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་དང་། ཆོས་སྤང་བའི་སྡེ་པ་གཉིས་གྱི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་
ལ། དེ་དག་གིས་བདེན་པ་ནི་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབྱུང་བ་འདི་
ཡོད་དེ་བདེན་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་སམ། འོན་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཡིན། དང་སོ་ལྟར་ན་
བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་དྲུག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤང་བུ་
རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་ན་སྦྱོང་ཆེན་མོ་རབ་ཏུ་འཛོམས་པ་ལས། ལྟ་བུ་འདི་ལ་སྦྱར་མ་
ཐག་ཏུ་ནི། །འདིགས་ཆོགས་ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཁྱུགས་དང་། །ཐེ་ཆོམ་དང་ནི་ཉོན་
མོངས་གསུམ་སོ་དག །ཅིག་ཅར་སྤངས་ཏེ་འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་ག། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པ་དང་ཆོས་སྤང་བའི་སྡེ་པ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ན་རེ་བདེན་པ་ནི་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་རྟོགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་
བཤད་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཆོས་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བཤད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་
ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤང་སྦྱོས་པའི་མདོ་དང་འགའ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ལ་ཐམས་

ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བཙུ་བྱ་ག་རིམ་
 གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདེན་བཞི་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་
 རྟོགས་ན་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་གྱིས་དཔེ་དང་བཅས་པའི་མདོ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 ནི་བཙུ་བྱ་ག་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདེན་བཞི་ཅིག་
 ཅར་མངོན་པར་རྟོགས་ན་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དཔེ་དང་བཅས་པའི་མདོ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མདོ་དང་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། བྱིམ་བདག་མགོན་
 མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བཙུན་པ་ཅི་ལགས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་མཐར་གྱིས་མངོན་
 པར་རྟོགས་སམ། འོན་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། བྱིམ་
 བདག་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་མཐར་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་གཅིག་པ་ནི་མེད་དོ། །བྱིམ་བདག་གང་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་བདག་གིས་སྤྱག་བསྐུལ་འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པར་ཀུན་འབྱུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྤྱག་བསྐུལ་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 མངོན་པར་མ་རྟོགས་པར་སྤྱག་བསྐུལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྤྲོ་བ་དེ་སྐད་དུ་ནི་མ་སྤྲོ་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་མ་རྟོགས་
 པར་ཀུན་འབྱུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །སྤྱག་བསྐུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་
 རྟོགས་ནས་ཀུན་འབྱུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་ནི་གནས་ཡོད་

ཅིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་ལ་འང་སྐྱར་ནས་དཔེ་
ནི་ཁང་པ་བཅེགས་མའམ་ཁང་པ་བཅེགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤང་དང་ཅིག་པ་དང་བྱམ་སོ་དང་
གཡོགས་མ་ནམས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལ་ཀང་པ་མ་བཞག་པར་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་ཀང་པ་གཞག་པར་
བྱ་བའི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལ་བཞག་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་
གཞག་པའི་གནས་དང་གོ་སྐབས་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་སོ། །མདོ་གཉིས་པ་ནི་དགོ་
སྒོང་ཞིག་ལ་དོན་སྡུ་མ་བཞིན་ལ་དཔེ་ནི་བང་རིམ་བཞི་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལ་འཛེག་པའི་སྒོ་
ནས་གསུངས་སོ། །མདོ་གསུམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་དོན་སྡུ་མ་བཞིན་ལ་
དཔེ་ནི་གདོང་བྱ་བཞི་པའི་སྐྱས་ལ་འཛེགས་ཏེ་ཁང་བཟང་གི་སྤྱང་དུ་འཛེག་པའི་དཔེའི་སྒོ་
ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་ཅིག་ཅར་མདོན་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་
བའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྡུལ་
མཐོང་བ་ན་དེའི་ཀུན་འབྱུང་སྒོང་ཞིང་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱེད་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ལམ་གོ་མས་
བས་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །འདིར་རིམ་གྱིས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་མདོན་པར་
རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསེར་ཐེང་ལས་ལྷགས་བྱི་མ་མི་འཐད་དེ།
ཅེས་འདོད་ཚུལ་བྱི་མ་མི་འཐད་པ་བཤད་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་དང་པོ་ལ་དགག་པ་མ་མཛད་
བས་འདོད་ཚུལ་དང་པོ་རང་ལྷགས་ལ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདོད་
ཚུལ་བྱི་མ་ལ་དགག་པ་དངོས་སུ་མཛད་པས་དང་པོ་མི་འཐད་པ་དོན་ལ་གོ་བའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པ་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
རྣམ་བཤད་སྤྱིང་རྒྱན་༡༡༡ ༽ལས། ༼བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བཅོད་
པ་བརྒྱད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་
པ་བརྒྱད་དེ། རྟོག་པས་བྱི་བ་བཙུ་བྱུག་གོ་གསུམ་པ་ལ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འབྲེལ་ཆེན་
དུ་དགག་བཞག་ཅི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱན་

བ་དང་། འདྲ་བྱེད་གི་མཐོང་ལམ་དང་། འདྲ་བྱེད་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ཚུལ་གི་རིམ་བར་དབྱེད་
བའོ། །དང་པོ་(སློབ་དཔོན་གིས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དགག་བཞག་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་)
ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་སློབ་གཅིག་གིས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་
སུམ་གིས་རྟོགས་པས་དེའི་དུས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་སྤྱོད་། འགོག་པ་མངོན་
དུ་བྱེད། ལམ་བསྐྱོམ་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་སམ་འབྲས་
བྱེད་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རིམ་ཅན་
དུ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་
ཡིན་ལ། དེས་ན་ཁྱེད་གས་གནས་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། །འདི་སློབ་དཔོན་
གི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་གི་ཆོས་ཉིད་གསར་
དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ན། འགོག་བདེན་ལ་ལམ་བདེན་སྡོན་དུ་
འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞི་གཅིག་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཟེར་
ན། སྤྱི་བཞེད་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་བཅུ་དུག་གི་རྣམ་དབྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
དག་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་
ལ། ། ཆད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ། ཅེས་པའི་
ཚུལ་གིས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་
ཅོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། །འདི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྤྱི་བཞེད་དུ་མི་སྐྱེ་
བ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་རྟེ། གཞན་དུ་ན། ཁྱེད་གས་གནས་གི་རྣམ་གཞག་མི་
འཐད་པའི་ཐལ་བ་འདིལ་འཕེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་གི་བཞེད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་སྤྱི་བཞེད་དུ་སྐྱེ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། ཉ་བྱིས་ལ་དདུལ་རྣམ་པ་

ལྟར། ། གལ་ཏེ་འཁྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ། ཡོན་ཏན་གཞན་སྒྲིབ་མི་བྱེད་ན། ། དེ་ལྟར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་འདོགས་དུ་མ་ཡོད་པས། རིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ། ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ལ།
བཟོད་བ་དང་ཤེས་བ་སྟེ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྒྱེ་བས་ཞུགས་གནས་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཐད་
བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ཉིད་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་བཞེད་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཆ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་ཡིན་ཡང་། སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་རྒྱས་བ་ལ་སྟོས་
ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྟེ་ཕྱི་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྒྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་མཉམ་
གཞག་སྟན་གཅིག་གིས་རྒྱས་བ་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་
པས་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྗེས་སྟོན་ཏུ་ངེས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྒྱེ་བའི་དོན་
ཡིན་གྱི། ངེས་ཤེས་འདྲན་པའི་ཆད་མ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། ། སོ་
སོ་སྒྱེ་བོ་ལ་ཡང་མངོན་སྲུང་གཅིག་གིས་ས་སྟོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་སྟམ་པའི་ངེས་
བ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་བ་བཞིན་ནོ། ། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། གང་ལ་
སྒྱིབ་བ་སེལ་རྒྱས་བ་དེ་ཆད་མར་བཤད་པའི་དོན་ཡང་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྟན་
གཅིག་ལ་ཆད་མ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་
ན་སོ་སྒྱེའི་ཆད་མ་དང་ཁྱད་པར་བྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་དོན་ཡང་།
ས་བོན་སྒྲོང་རྒྱས་བ་དང་མི་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡིན་མོད་གྱི། སོ་སོ་སྒྱེ་བོ་ལ་མངོན་
སྲུང་གྱིས་གཟུང་ཡང་ངེས་བ་མི་སྐྱེད་པའི་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་བ་ཡོད་ལ། འཕགས་བ་ལ། སྒྲོ་
གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། ། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་
བ་ལྟར་འཕགས་བ་ལ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་བ་མི་སྐྱེད་པའི་ལན་འདེབས་བ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་
དུ་ན་དེའི་མཐུག་ཏུ་རྣམ་བ་ཇི་ཅམ་ཞིག་གསལ་བས། དེ་དག་གི་ཤེས་བ་འཁྲལ་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་དག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་

བའི་ལན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེ་ཉིད་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱེས་ཤིང་། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆད་མར་སོང་
 བའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་བཞི་གའི་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་སྤོང་བཞིན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་(སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་)ནི། བདེན་བཞིའི་ཆོས་
 ཉིད་སྤང་མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་
 བྱ། སྤང་ལཁོར་བར་འདིས་མ་སྤོང་བའི་ཐབ་མོའི་ཆོས་དེ་ལ་སྐྱག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྱག་
 བས་ན་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་འཇལ་བའི་ལྷོག་
 བ་ནས་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དེའི་རྗེས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་སོང་བའི་སྒོ་དེ་
 ལ་སྐྱག་རིགས་པ་ལས། མི་སྐྱག་བར་རྟོགས་པས་རྗེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལྷོག་པས་སྤེལ་བ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་
 བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་བརྒྱད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུ་ལ་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་དུས་
 ན་སྒོ་བྱར་ངི་བལ་གྱི་འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་
 ལ་ལྷོས་ནས་དེའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ལས་མ་
 ལངས་པར་སྒོ་བྱར་ངི་བལ་གྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་རྣམ་པོལ་ལམ་སྦྱེས་པ་ན། བདེན་བཞིའི་
 ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ལྷོག་པས་སྤེལ་བ་བཞི་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུ་ལ་དུ་ཡོད་པས་
 མཉམ་གཞག་སྤྱན་གཅིག་གི་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཤེས་བཟོད་
 སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བཟོད་སྦྱེས་པའི་རྗེས་སུ་
 རྗེས་བཟོད་སྦྱེལ་བ་སོགས་ནི་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་སྤང་ངོ། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་
 མ་གཅིག་གི་དོན་ཡང་། སྤོང་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་སྤྱན་གཅིག་
 ཡིན་གྱི་དུས་ཀྱི་སྤང་བའི་མཐར་སྤྱག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་

ཆེ་ཞུགས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཐད་ལ།
མཉམ་གཞག་དེའི་ཆེ་སྤྱོད་སོགས་རེ་རེའི་ནང་དུ་བྱུག་བྱུག་ཆང་བར་བསྟུས་པའི་རྣམ་
འགྱུར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་
དུན་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བོན་འཛམས་མི་རྒྱས་པས་སོ། །ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་
བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་མདོན་གྱུར་དུ་བསྐྱོམ་པ་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་
སྤར་བསྐྱོམས་ཤིང་། ཕྱིས་ཀྱང་སྐྱོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པས་
འགོག་པར་ལྷུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་གི་གངས་འཛོག་
ཚུལ་ལ་ནི། སྤོབ་དཔོན་འདི་དང་རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཁྱད་
པར་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་མི་ལེན་སོགས་ནི་ཁྱད་པར་ཆེདོ། །གཞན་
དུ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོ། ཀྱན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་མི་
ལེན་པ་ལ་ནི། མཉན་བྱ་སྤྱོད་མི་རྟག་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་
ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་མཐོང་དོ། ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས། དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མདོན་པར་
རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་
པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་བྱིར། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དོན་ཡོད་དེ། དེ་སྟོང་
ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་སྟུན་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པའི་བྱིར།
ཁ་ཅིག་། བཅུ་བྱུག་པོ་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཅུ་

ལྷག་པོ་བྱ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སེམས་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་ཤེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་ལྷག་རྩ་ཅིག་
 ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་པོར་སྐྱེ་བ་རྩ་
 གཅིག་ །དེ་རྩ་ཆོས་ཤེས་བཞི་སྐྱེ་བ་རྩ་གཅིག་ །དེ་རྩ་རྩ་བཟོད་བཞི་སྐྱེ་བ་རྩ་
 གཅིག་ །དེ་རྩ་རྩ་ཤེས་བཞི་སྐྱེ་བ་རྩ་གཅིག་ཟེར་ན། ཤེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནམ་
 གྲོལ་ལམ་གྱི་རྩ་སུ་དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཤེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེ་བཅུ་ལྷག་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཤེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། བཟོད་པ་
 བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ། ཤེས་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་
 བཅུ་ལྷག་རྩ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་རྩ་གཅིག་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཅུ་ལྷག་རྩ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཟོད་པ་བརྒྱད་
 རྩ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །ཤེས་པ་བརྒྱད་རྩ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་
 ཁས། འདོད་ན། དེ་བཅུ་ལྷག་རྩ་སུ་མ་གྱུར་པར་ཐལ། དེ་བཅུ་ལྷག་རྩ་གཅིག་དང་རྩ་
 ཐ་དད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཤེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་
 བཟོད་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་དེ་ཤེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞིར་བཞག། ཆོས་བཟོད་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཆ་ནས་རྩ་བཟོད་བཞིར་བཞག། དེས་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེམ་ཟེར་ན། འོ་ན།
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཤེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་ཆོས་བཅོད་བཞི་ཀ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་དང་འདའ་བྱེད་གྱི་
མཐོང་ལམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་
དང་། མི་རྟག་སོགས་བཙུ་བྱག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཙུ་
བྱག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེར་ན། མཐོང་
ལམ་དེ་གཉིས་མངོན་གྱུར་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མངོན་གྱུར་དུ་ཅིག་
ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཅོད་པ་བརྒྱུད་དོན་གཅིག་པ་དང་ཤེས་
པ་བརྒྱུད་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་ལམ་ཚུང་བ་^{༡༥} ་ཤེས། སྦྱོང་ཉིད་ལ་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རང་གི་
རྡོ་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྦྱོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གཉིས། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག །རང་གི་རྡོ་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་
ཀུན་བཏགས་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཅོད་པ་བརྒྱུད་ཡོད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དོན་གཅིག་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆ་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་
ཤེས། ཆོས་མངོན་པ་ནས་རི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་
བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། ཆོས་བཅོད་བཞི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་བདེན་
པ་བཞིའི་མཐོང་སྤང་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞི་དེ་སྤངས་པའི་

རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། རྗེས་བཟོད་བཞི་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་
 མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྗེས་ཤེས་བཞི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་དུ་བཤད་ལ། ཀུན་བདུས་ཀྱི་ཕྱགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་
 བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་ཤེས་
 དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་
 དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའོ་ཞེས་
 འཛིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱར་ལྟར་འཛིན་ཅིང་།
 དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ་བར་བཤད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན་སྤྱར་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོར་རང་
 ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་
 བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གི་བཟོད་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
 བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་
 ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའོ་ཞེས་སོ་སོར་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
 གྱུར་པའི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་གང་
 ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །བདེན་པ་ལྷག་
 མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས་མཛད་ཟེར་བའི་སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་
 བྱེད་ལས། སྤང་བྱའི་གངས་དང་། གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་རྣམས་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
 བཤད་ལ། སྤོབ་དཔོན་འདིས་ནི་སྤང་བྱའི་གངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་བདུས་ལས་

བྱུང་བ་བཞིན་བཤད། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་གི་ལེའུ་གཉིས་པར་སྤང་བྱའི་གངས་གཉེན་
པོས་སྤོང་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་པོ་བཙུ་མཐོང་
ལམ་དང་། བཙུ་བྱ་ག་བ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འདོད་པ་མཛོད་ལྟར་བཤད་ནས། ལེའུ་གསུམ་པར་
སྤང་བྱའི་གངས་ཀྱན་བརྟམ་ལྟར་དང་། གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་དང་ལམ་གཉིས་སུ་འཛོག་
ཚུལ་མཛོད་ལྟར་བཤད་པ་སོགས་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས་དེ་
ལྟར་གསུངས་པ་དེ་སྤར་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་སོ་སོར་གཏན་ལ་ཤབ་པ་འཕམ། ཁམས་
གོང་འོག་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མ་ཐུན་
དུ་བཤད་ལ། ཐུབ་དགོངས་ལས་སྤང་བྱ་ཀྱན་བརྟམ་ལྟར་དང་སྤོང་ཚུལ་མཛོད་བཞིན་དུ་
བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཀྱན་བརྟམ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། སྤང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་ཅེས་
པ་དེ་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བས་མཛོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་པལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བས་འདོད་པ་
བཀོད་པའི་བཤད་པ་བྱས། དཔལ་ལྡན་ཆེ་བས་དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱན་
རྫོབ་ཅམ་དུ་བྱུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་མཛོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་
ཀྱན་བརྟམ་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གི་འཕྲེང་བར། ཆོས་བཟོད་
ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཀའི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བཟང་པོའི་ཞབས་
ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་འབྲངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་ཚུལ་
ཡང་ཤེག་ཆེན་གི་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་ནི་སྤྱུག་བདེན་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན། དེའི་ཆོས་ཤེས་ནི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེའི་རྗེས་
བཟོད་ནི་སྤྱོད་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
དེའི་རྗེས་ཤེས་ནི་རྗེས་བཟོད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན།
དེས་ཤེས་བཟོད་སྤྱུག་མ་བཙུ་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྤྱད་ཅིག་

མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ཁོ་ནར་
 འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་རྗེས་བཟོད་དང་ལམ་རྗེས་ཤེས་གཉིས་མཐོང་ལམ་ཡིན་མིན་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། སོ་སོ་རང་གི་གདུལ་བྱའི་བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་ཐག་པ་མེད་པ་གང་གིས་སྤྱག་བསྐུལ་མཐོང་
 བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ནམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་
 བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་
 ཐོགས་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
 དེ་ནི་འབགས་པའི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་རྒྱལོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་
 བའི་ཤེས་པ་ཐག་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྤྱག་
 བསྐུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་ནམས་
 ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དག་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་
 མ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཉིད་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་
 ལ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ངེས་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་ཆོས་ཤེས་བཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་
 ཤེས་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་
 ལས། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་གཟུང་བརྟོགས་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་
 པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལ། དེ་
 ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བརྟོགས་སོ། །རྗེས་

སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་
ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལྟུང་པའི་སྟོན་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྒྲུབ་ལས། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གུན་བརྟུས་ལས། བཟོད་པ་དང་
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་
བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལྟུང་པའི་སྟོན་མཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་
བཞི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་སྟོན་མཆོས་བཟོད་བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཤེས་བཞི། ཆོས་
ཤེས་བཞི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་ཤེས་བཞིར་བཞག་པས། དེ་བཅུ་དྲུག་པོ་
དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
སྒྲུབ་ལས། དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པས་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་སྤར་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཚུ་ལ་ཚུ་
བཞག་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ན་སྤར་འཁོར་བར་འབྲིས་མ་སྟོང་བའི་ཐབ་མའི་
ཆོས་དེ་ལ་སྐྱག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྱག་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་ཉིད་འཇལ་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དེའི་རྗེས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་
ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་སོང་བའི་སྟོ་དེ་ལ་སྐྱག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྱག་པར་རྟོགས་པས་རྗེས་ཀྱི་
བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལྷོག་པས་བྱེ་བ་བཞི་རྟོགས་
པའི་རྗེས་བཟོད་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅོ་ལྔ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུ་ལ་དུ་ཡོད་

ལ། དེའི་དུས་ན་སྒོ་བྱར་བྱི་བྲལ་གྱི་འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་ཆོས་
 ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་
 གཞག་དེ་ཉིད་ལས་མ་ལངས་པར་སྒོ་བྱར་བྱི་བྲལ་གྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁོལ་ལམ་
 སྒྲེས་པ་ན། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ལྡོག་པས་བྱེ་བ་བཞི་དང་། ཡུལ་
 ཅན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ་ལོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་
 པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས། མཉམ་གཞག་སྤྱོད་གཅིག་གིས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱད་
 ཅིག་བརྒྱ་བྱུག་གིས་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྒྲེབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷང་འདི་
 དག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁོ་རང་མ་རྟོགས་ཟེར་བ་ལེགས་
 པར་བཀག་གོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་དོན་
 དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་སྔོད་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་བྱིར། མ་བྱུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན་རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་སོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེས་སྔོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་དེ་རྟོགས་པར་
 ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་མཐུན་པ་དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲིགས་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་
 དམིགས་པ་ལ་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པས་དེ་ལ་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་དེ་རྣམས་བྱ་རྒྱུ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
 མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྒྲེབ་པ་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་
 ངོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་ཡོངས་

སྤྲོད་གསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་
ལུགས་ལ། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པས་འཛིན་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་གསེར་ཐོང་དང་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་བཤད་ལ། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་
སྤང་བ་ལས། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་གསར་རྟོགས་ཁས་མ་སྤངས་པ་དང་དངོས་སྤྲུལ་ལེན་ཞིང་།
ཡེ་ཤེས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་ཀུན་ལས་བརྟུས་
སེམས་ཅམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སྤྲུལ་ཁས་སྤངས་ནས། སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སྤྲུ་
བྱུང་བ་ཁོ་ན་མཉམ་གཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་འདོད་པ་ལ། དམིགས་པ་དག་ལ་
བྱེད་པར་བྱ་འགྱོར་མེད་པར་ཐལ་བ་དབྱུ་མ་པས་འཕེན་ནོ་ཞེས་སྤྲུལ་ནས། སྤང་ཡང་ཀུན་
ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལུགས་ལ། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་སྤྲུ་
དམིགས་པར་འདོད་པ་ན་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་
བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་༡༡༥ ་ལས། ༼དབྱེན་ཤེས་བཟོད་སྤྲུལ་ཅིག་བཅུ་བྱུག་གོ་
དེ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
མོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་ནི། དེའི་རྣལ་གྱོལ་ལམ་མོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དངོས་སྤྲུ་དམིགས་པར་བྱེད་པར་མེད་ཅིང་། སྤྲུལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་
སྤང་སྤྲོད་བ་དང་། ཕྱི་མས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་འཕྲེན་པའི་
བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་བཟོད་དང་། རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དངོས་སྤྲུ་དམིགས་པར་བྱེད་པར་མེད་ལ། སྤྲུལ་ཤེས་བཟོད་སྤྲུལ་གཉིས་
ལ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འཕྲེན་པའི་བྱ་བ་
བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་མས་རྗེས་བཟོད་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ངེས་ཤེས་འཕྲེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
ལ། འདི་གཉིས་བྱེད་པར་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་

བ་དང་། ཚེས་ཤེས་བས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་དང་། རྗེས་
 སུ་ཤེས་བས་འཛིན་བ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། སྤྱག་
 བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཚེས་ཤེས་པའི་མཐུག་
 ཐོགས་སུ། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཚེས་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཚེས་ཤེས་པའི་
 འདི་གཉིས། འཕགས་པའི་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱེད་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་
 པའི་ཤེས་རབ་ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་ཡང་། ཁོ་བོས་བཤད་བ་འདི་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་
 རྟེན་བྱས་ན། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཚེས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རྗེས་
 ཐོབ་དུ་ངེས་ཤེས་འཛེན་ཚུལ་གྱི་རྒྱས་བ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་མཉམ་གཞག་དུ་རིམ་ཅན་དུ་
 ཐོབ་པས། མཐོང་ལམ་ལ་རྟེན་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཕྱེ་བར་བཤད་པའང་ལེགས་པར་གནས་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པར་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་བ་ལྟར་ན།
 ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཚེས་ཉིད་གསར་རྟོགས་ཁས་མ་སྦྱངས་བ་དང་དངོས་སུ་
 འགལ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་
 ཀུན་ལས་བརྟུས་སེམས་ཅམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཁས་སྦྱངས་ནས། སེམས་ཅམ་བ་ཚེས་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་བ་ཁོ་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་འདོད་བ་ལ། དམིགས་
 བ་དག་ལ་བྱད་པར་དུ་འགྱོར་མེད་པར་ཐལ་བ་དབྱུ་མ་བས་འཕེན་ནོ་ཞེས་སྦྱས་ནས། སྦྱར་
 ཡང་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལུགས་ལ། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་
 སུ་དམིགས་པར་འདོད་བ་ན་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས། དབྱུ་མ་ཆེན་
 པོའི་བསྟན་བཅོས་དང་། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྦྱང་
 མེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཁས་སྦྱངས་ནས། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་
 ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འདོད་བ་དེ་བས་ཀྱང་དངོས་འགལ་ལོ། །ཁ་
 ཅིག་ཀུན་ལས་བརྟུས། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཁས་སྦྱངས་ནས། ཀུན་

ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པ་ནི།
བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བཟོད་བཞི་བདེན་པ་ལྟག་
མ་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྐྱེའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལའང་།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་
ཀྱི་ཆད་མར་འགོ་དགོས་པ་ལ། ཁོའི་རྟེན་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྫོབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ན། ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན། མཐོང་ལམ་དེ་གཉིས་གོ་རིམ་རི་ལྟར་སྐྱེ་ན། སྦྱོར་ལམ་
ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་
པར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་དུ་ཡིན་ཅེ་ན།
འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། སོ་
སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་།
སོ་སོར་རྟོག་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་བཞོད་
ནས། ལུགས་ཐ་མ་ལ། ལྷགས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་བཟོད་ཅིག་ལུགས་
དང་པོའི་གཞུང་བཅུགས་པར་མཛད་དོ། །དེའི་དོན་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་དེ་
འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ལ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་
རྟོགས་ལས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཀྱི་མ། སྐྱད་ཅིག་བཅུ་
དྲུག་པོ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་མ་བཞོད་ནས་
འགལ་བར་ཁས་སྒྲངས་བཞིན་དུ། སྤར་ཡང་མཐོང་ལམ་དེ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར།

ཁས་ལེན་པ་ནི་ཆེས་ངོ་མཆར་རྟོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་གཅིག་
 གྲང་ཡིན། སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྐད་
 ཅིག་བཅུ་བྱུག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཆེས་ངོ་མཆར་རྟོ། །དེ་བས་ན། དོན་ནི་འདི་ཡིན་
 ཉེ་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཅེས་བ་ནི། སྒྲིང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བདེན་པ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ཅམ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བ་ནི་འབྲས་
 བུའི་མངོན་རྟོགས་དེ་ཉིད་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་
 མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཅེས་བ་ནི། མཐོང་ལམ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་
 ཅེས་བའོ། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ཡིན་ཅེས་བ་ནི། མཐོང་
 ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ཡོད། ཅེས་བའོ། །སྐད་
 ཅིག་གྲང་རང་གྲུབ་དུས་ལས། དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་པར་བྱས་པའོ། །དེས་
 ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་གྲུབ་དུས་ལས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཉེ། སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་སོ་རྣམས་
 པར་མ་གྲུབ་པར་དུ་དེ་ཉིད་རྣམས་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། བཅུ་བྱུག་རྣམས་ནས་དུས་གཉིས་
 པར་མི་སྟོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཆུ་བ་གཅིག་རང་རྣམས་པར་གྲུབ་ནས་དུས་གཉིས་
 པར་མི་སྟོད་པ་དང་། ཁོའི་ཆ་ཤས་ཞག་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 མཐོང་ལམ་ལ་ཆ་ཤས་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་དབྱེར་རྒྱ་མེད་ན་རྒྱ་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་།
 འབྲས་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སོ་སོར་དབྱེ་མི་བྱས་པས། ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་
 རུང་བའི་སྟོན་འཕེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཉེ། དེས་ན་འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་ལས་མཐོང་
 ལམ་དེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། མཐོང་ལམ་དེ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་རྒྱུ་ཅམ་ཡང་མེད་ཅིང་།
 འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་

ཅིག་བཙུ་བྱ་གོ། ཞེས་བཤད་ལ། སྐད་ཅིག་གི་གྲངས་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཅོད་པ་
 དག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱ་ཡོད་མེད་ཅོད་པ་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་དེ་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱ་
 ཡིན་མིན་ཅོད་པ་ག་ལ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་དེ་འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་གཅིག་
 ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་
 བློ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་མཐོང་ལམ་པའི་ལམ་གྱི་མངོན་བར་
 རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཙུ་
 བྱ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱ་མཉམ་གཞག་
 ཏུ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེ་ཡང་། རྗེས་སྐྱོད་ཏུ་རིམ་པ་འབྲེན་པའི་རྒྱས་པ་བཙུ་བྱ་མཉམ་གཞག་ཏུ་
 རིམས་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་བསྐུལ་ལ་ཆོས་བཅོད་ཀྱི་ཆེ་བདེན་པ་
 གཞན་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཡང་། དེ་དག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་ན།
 སོ་སྒྲེ་དང་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། གང་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་སྐྱོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དེའི་ས་བོན་
 སྒྲོང་མི་སྒྲོང་གི་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། ། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ལུགས་ལ་རྗེས་བཅོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གཞལ་བྱ་དུ་འདོད་པ་
 ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་གསར་རྟོགས་ཁས་མ་སྦྱངས་
 པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་
 ཡོད་ཀྱང་རྗེས་བཅོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་འདོད་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲིན་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་དེ་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་
 མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་
 ༡༥༣ །ལས། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པས་ནི་གཟུང་
 བ་རྟོགས་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པས་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་

སྟོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་
 དེས་ཁོ་རང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ལས།
 ལྷགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་དུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན།
 ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྒྲིན་མེད་
 དོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 དེས་ཁོ་རང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་
 བཟོད་དེས་ཁོ་རང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོ་མཐའ་
 དཔྱོད་༣༡༤ ་ལས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 གཞལ་བྱ་དེ་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་
 རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དེ་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 ན། དེའི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 ཅུ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་
 ཀྱི་གཞལ་བྱ་དེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་
 ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ན། འདོད་ན། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགག་པ་གང་ཞིག་རང་ཞེས་
 བཟོད་པའི་སྒྲིབ་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་
 སྒྲིབ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་དེས་གཞལ་བྱ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞལ་
 བྱ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་༣༡༥ ་

ལས། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་དེ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་དེ། དེའི་ལྷགས་གཞལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་ལྷགས་གཞལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དེ་ཡང་དེའི་ལྷགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཅིག་ཅར་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟེ་བར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན། བྱ་ཉ་གཡག་གཞོན་སོགས་ཀྱིས་དང་པོས་སྐྱག་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་སྟེ་བར་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཕགས་སང་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟེ་ཚུལ་གྱི་བཞེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་ཉ་ལས། མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་། སྐབས་འདིར་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་བཙུ་ལ་གནས་པ་ཞུགས་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་འབྲས་གནས་སུ་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་ཅར་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ནི། འཕགས་སང་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟེ་ཚུལ་གྱི་བཞེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་བཞེན་དུ་གཟུ་ལུམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་རྟོགས་བྱེད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འོག་ནས་དེ་ལ་སྟོས་སུ་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མདོར་ན། ལྷགས་དང་པོས་བདེན་བཞི་ལ་ཤེས་སྤངས་མངོན་སྟོམ་ཅིག་ཆར་བྱེད་པས་དེ་བཞི་ལ་

བྱ་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའམ་དེ་བཞི་སྒོམ་པའི་འབྲས་བྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་
 བའི་འབྲས་བྱའི་མངོན་ཏྲོགས་ཆོས་བཅོད་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཆེ་ཅིག་ཆར་
 བྱུང་ལ། བདེན་བཞིའི་ནུས་པ་ལ་ལོག་ཏྲོག་རིམ་གྱིས་སེལ་བས་ཤེས་བཅོད་བཟུངས་
 རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བས་ཞུགས་གནས་འཐད་ཟེར། གཉིས་པས་བྱ་བར་མ་ཟད་སོ་སོར་
 ཏྲོགས་པའི་མངོན་ཏྲོགས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཟེར། གསུམ་པས་བཟུངས་མཉམ་
 བཞག་སྐྱབ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བཞད་ལ། ལོག་ཏྲོག་སེལ་ཚུལ་དུ་
 མ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྟོག་ཆ་ནས་བཅོད་པ་བརྒྱད་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་དེ་བཟུངས་
 ཏུ་བྱེ་ཞེས་པས། ལུགས་དང་པོ་གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་བཀག་ནས་གསུམ་པ་རིགས་པ་དུག་
 ཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་སྡེ་བ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་རང་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་དར་རྒྱུ་གྱི་ལས། ལྟ་བུ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་སྤར་མངོན་སུམ་
 དུ་མ་ཏྲོགས་པ་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསར་དུ་ཏྲོགས་པ་ན། སྤར་འཁོར་བར་
 འདྲིས་མ་སྤྱོད་བའི་ཟབ་མོའི་ཆོས་དེ་ལ་སྐྱག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྱག་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་བཅོད་
 པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་འདུལ་བའི་ལྟོག་པ་ནས་བཅོད་པ་བཞིའོ། །དེའི་
 རྗེས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚུལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་སོང་བའི་སྤྱོད་པ་སྐྱག་རིགས་པ་ལས་མི་སྐྱག་
 པར་ཏྲོགས་པས་རྗེས་ཀྱི་བཅོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
 ལྟོག་པས་བྱེ་བ་བཞི་ཏྲོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཅོད་བཞི་སྟེ། བཅོད་པ་བརྒྱད་དོ་པོ་གཅིག་
 ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་དུས་ན་སྤྱོད་བྱུང་བའི་བྱེ་བའི་ལྟོག་པ་བདེན་མ་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཏྲོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཏྲོགས་པར་
 འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་
 ལས་མ་ལངས་པར་སྤྱོད་བྱུང་བའི་བྱེ་བའི་ལྟོག་པ་བདེན་ཐོབ་པ་ནུམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་ན།
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ལྟོག་པས་བྱེ་བ་བཞི་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད་

རྟོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་འོ་ཐོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་
དུ་ཡོད་པས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་གི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
ཤེས་བཅོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བཅོད་སྐྱེས་པའི་
རྗེས་སུ་རྗེས་བཅོད་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན། འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་ལ་ཅིག་ཅར་བ་མི་བཞག་ཚུལ་ནི། གུན་བདུས་
དར་ཁྲིག་༡༡༩ ་ལས། གསུམ་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གྲེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ།
མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་དུ་ཞེས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་
ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རིམ་གྱིས་པ་དང་།
ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་ནས། རྩེ་དུའི་རྩེ་
དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བའི་སྒྲོ་ནས། ཅིག་ཅར་ངེས་པ་འབྱེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། མཐར་གྱིས་པ་བཤད་ཅིན་བྲན་པར་བྱེད་པ་ནི། རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་སོ། །ཅིག་
ཅར་བ་ལ་གཉིས། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ཚུལ་དང་། དྲུག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་དུས་
སོ། །དང་པོ་ནི། ཅིག་ཅར་ཞེས་ཏེ། ཅིག་ཅར་བ་བྱེད་ཆོས་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་
གང་གིས། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས། སྤང་བྱ་རྗེ་ལྟར་སྤོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་གང་ལ་བཞག་
པས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་བྱབ་སྟེ། སོ་སྐྱེས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་གི་ས་པོན་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉོན་མོངས་སྤོང་སྟེ། འདིས་ཁམས་གསུམ་
གྱིས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞིང་། དེ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ན་རུས་གྱི། ས་
གཞན་ལ་བརྟེན་ན་ཅི་རིགས་སུ་མི་དགོས་ཤིང་། མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདས་ལམ་གྱིས་སྤོང་
དགོས་ཏེ། འདི་ག་ཉོན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤིད་ཅིའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཡང་སྤོང་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་ནས།

ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྒོར་བར་བྱེད་དེ། འདི་དབང་པོ་ཚོ་བས་ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་
བར་མི་ལྟ་བར། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་སོགས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སོར་མོའི་ཅེ་མོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་ལ་
འདི་ལ་མི་བཞག་སྟེ། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་དྲུག་པ་སྤངས་ནས། སྲིད་ཅེའི་དྲུག་པ་མ་
སྤངས་པ་དང་། འདོད་པའི་དགུ་པ་སྤངས་ནས་སྲིད་ཅེའི་དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་འདི་ལ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགུ་པ་སྒོར་བ་ལ་བཙོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་
རྒྱན་ཞུགས་དང་། སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་སྦྱེས་པ་ན། དག་བཙོམ་པ་བཞག་གོ། །ནམ་
བར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འོག་དེ་མ་ཐག་དག་བཙོམ་གསུངས་པ་ཡང་
འདི་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སལ་ཆེ་བའི་དུས་དང་། དེ་གཉིས་མ་ཐོབ་ན། འདོད་པར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་
དང་། རྒྱུན་དང་མི་སྤང་ན་བྱང་རྒྱུ་བཞག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སལ་ཆེར་ནི་
ཞེས་ཏེ། དུས་ནམ་ཀྱི་ཆོ། དག་བཙོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། མཐར་ཀྱིས་པ་ལྟར་སྲིད་པར་
སྦྱེ་བ་དུ་མ་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆས་སམ།
འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། སལ་ཆེར་ཀུན་ཤེས་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། འཆི་སྲིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་ཆས་སུ་འགྱུར་བས། དོན་གྱིས་བར་སྲིད་ཀྱི་
ཉིན་དུ་མངོན་ལ། རྒྱན་ཞུགས་ལ་བར་དོར་འདའ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་
དག་གི་ཞུགས་སོ། །སལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདི་ནི་མཐོང་ཆས་ཞིའི་རྒྱན་ཞུགས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། ཆེ་འདིར་ཐུང་འདས་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྦྱེ་བ་དུ་མ་རྒྱུད་
དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒོན་ལམ་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྦྱེས་ནས་སྦྱེ་བ་གཉིས་
པ་ལ་ངེས་པར་དག་བཙོམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞེས་ཏེ། དག་བཙོམ་
ཐོབ་པ་ན། དེས་པར་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་

འབྱུང་བ་དང་སྤང་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དུ་འགྱུར་ཡང་དེ་དང་མ་སྤང་ན། རང་རྒྱལ་དག་
བཅོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱགས་གནས་བརྒྱད་པོ་
དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིག་ཆ་ལས་རང་
རྒྱལ་ལ་བཅི་རུང་མི་རུང་གསལ་པོ་བཤད་པ་མེད་ལ་འོན་ཀྱང་རྗེ་སྤྲུལ་མ་མཆོག་གིས་རང་
རྒྱལ་ལ་རྒྱགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆུ་བཞག་འཐད་པ་གསུངས་ཏེ། སྒོ་གསལ་བསྟོད་པའི་
ཐེམ་སྒྲིམ་༥༥། ཉལ་ས། ད་ནི་འདི་དབྱེད་དེ་ཅི་རྒྱགས་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རང་རྒྱལ་
ལ་ཡང་ཅིར་རུང་ངམ་ཞེ་ན་འདི་ལ་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་རང་རྒྱལ་ལ་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་
མི་འོང་ཞེས་ཟེར་ནས་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡང་བཅུ་བདུན་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་བའི་རྟོག་བཟོ་མང་པོ་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་འཐད་པར་མི་རྟོག་སྟེ་འབྲས་བུ་
བར་བ་གཉིས་མི་ཅི་བའི་རྒྱ་མཚན་རང་རྒྱལ་ཅིག་ཅར་བར་འཆད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ། །སྤྱིར་
རང་རྒྱལ་གྱི་ཆུ་བཞག་ཆེ་ལོང་ཅམ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ངེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟོན་མ་སྦྱེས་པ་བསྦྱེད་པ་དང་། སྟོན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་ཡང་
རུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མཛོན་དུ་བྱས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་
བྱར་གྱུར་ཏེ། གཅིག་བྱར་གནས་པའམ་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོགས་དང་སྟོད་པ་གང་
སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མཐར་ཕྱིར་པ་འཐོབ་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་ན་རང་རྒྱལ་ལ། ཉན་ཐོས་
གྱི་ལམ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བ་དང་། བཏང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཆེ་རབས་སྤྱི་མ་ལ་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་བསྦྱེད་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར་སྦྱོར་
ལམ་ཅམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱན་རྒྱགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅམ་ཐོབ་
ནས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་མ་སྤྱི་བསྟོན་པའི་བྱང་སྟོང་སྤྱི་བརྒྱ་དཔེན་
པ་ཞིག་ན་གནས་པའི་སར་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་དུ་བསྐད་པའི་སྟེ་ཕུ་ཞིག་དེར་བྱིན་ནས་རང་
རྒྱལ་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་དེ་སྟེ་ཕུ་དེས་དེ་རྣམས་ལ་བསྟན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་

ལྟར་བྱས་པས་རང་རྒྱལ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིས་འབྱུང་བས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལྟར་
གནས་ལ་འཕགས་པ་དཀའ་ཐུབ་དུག་པེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ་སྐྱེའི་ལམ་ཙམ་
སྟོན་དུ་བཏང་བའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་ཆོགས་དང་གནས་པ་ཡང་
ཐེར་ལ་ཆོགས་སྟོན་ཆེ་ཆུང་ནི་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟ་བུའི་
རང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཙམ་ཐོབ་ནས་རང་
རྒྱལ་གྱུར་ནས་དེས་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་ནས་ཕྱིར་འོང་དགུ་བ་སྤངས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་
དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ལ་ཅིར་རུང་མི་རུང་སོགས་
ནི་འོག་ཏུ་བཤད་དོ། །

༡༡། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་དབྱེད་པ།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྣམས་པོ་དག །དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་
རིགས། །བར་ཆད་གཅིག་བར་སྐྱེས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་
གསུམ་སྟིང་ཅིའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཙུག་མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་ལ་
ཞེ་ལུས་མདོན་སུམ་བྱེད། །བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་
མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ནི། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཞེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་
ཡིན་ལ། མཆོན་བྱེད་ནི། ཐེག་དམན་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣེ་
རྒྱལ་སོགས་དམན་པའི་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་པོ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི། འབྲེལ་བ་དོན་
གསལ་༡༡ །ལས། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བའི་
ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་བཞེན་ནས་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་
འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལྟ་དང་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་པ་

གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་རྣམས་པོ་དང་བ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་
དག་འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་གཞན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྤ་
མ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་འབྲས་བྱ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ། བར་མ་དོ་དང་། སྤྱིས་ནས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་
བཅས་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་རྣམས་པ་བཞིའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་སྟེ། འཕར་བ་
དང་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཞན་
རྣམས་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་སྤྱི་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་ནི་གཟུགས་
ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་དང་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
བྱེད་པ་གཞན་རྣམས་པ་གཉིས་མོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དབང་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དཔེའི་
དགེ་འདུན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་འཕགས་པ་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མཆོན་པའི་ཚུལ་ནི།
ཐེག་དམན་ལ་གྲགས་པའི་དགེ་འདུན་དེ་རྣམས་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་
འཕགས་པ་རྣམས། སྤངས་རྟོགས་སྟེ་བ་ལེན་པ་ཅི་རིགས་པའི་སློན་ནས་མཚུངས་པར་སྦྱར་
ཏེ་དཔེའི་དགེ་འདུན་དེ་དང་དེའི་མིང་ཅན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཚུལ་སློས་ཏེ་འཆད་
ན། གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི། ཇི་ལྟར་དབྱེ་བའི་གངས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། མིང་
ཅན་སྦྱོར་ཚུལ། མདོའི་དཀའ་གནད་ལ་དབྱེད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་ས་མཆོམས། མཆོན་
ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྐབས་
འདིར། དབྱེ་གཞི་དགེ་འདུན་གྱི་ངོས་འཛིན་ལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་སྟོལ་མི་
མཐུན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། འདིར་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཤེས་ཏེ་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་

ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཡུལ་བ་ག་ལ་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་
དོད་ཅེ་ཡན་ཆད་ལ་བཞེད་ལ། འཕགས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན། རིགས་ཀྱི་ཞེར་འབྱུང་བྱད་
ནྟ་གྱི། ཨ་བླ་ཀ་ར་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་འབྱེད་པར་བཞེད་པ་དང་། འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ས་དང་པོ་ཡན་
ཆད་ལ་བཞེད་པས་དེ་དང་མཐུན་ལ། རྒྱུད་སྒྲ་དར་རྒྱུ་ཀ་༦༧ ་ལས། སྐབས་གནས་ལ་
སྐབས་གནས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ཟད་པར་སྤངས་པས་
རང་གི་སྐབས་གནས་དང་མི་བྱེད་ཅིང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་བགྱི་བར་
མི་རུས་པས་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་འཛོག་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསེར་སྤང་རང་ལུགས་ལ་འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་
གྱི་དགོ་འདུན་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་
པ་ཡོད་པའི་བྱེད། དེར་ཐལ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེ་འདིར་བསྟན་
མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། གསུམ་
པ་ནི། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་ནི་དབྱེ་གཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པ་ནི་གསེར་
སྤང་གིས་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་བྱེད། དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་༣༣༧ ་ལས།
དག་ལྡན་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་
གསུམ། ཞེས་པའི་དགོ་འདུན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱང་བཞེད་ལ་སྐབས་གསུམ་ཡ་གྲུལ་གྱི་དགོ་
འདུན་ནི་སར་ཁྲགས་ཡིན་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཞེད་པས་སོ། །དེས་ན་
ངས་འབྱེད་ལ་གནས་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་གི་དགོ་འདུན་ཅམ་དུ་རུང་ཡང་དགོ་འདུན་དཀོན་
མཆོག་ཏུ་མི་རུང་ངོ། ། ཞེས་སྐབས་འདིར་དབྱེ་གཞི་དགོ་འདུལ་ལ་རྒྱལ་སྤྱས་འཕགས་པ་

ཡིན་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། གསེར་ཐོང་༣༡༩ ་ལས། གསུམ་
པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ལོ། །དེ་གང་ན་འདི་ལ་བཞི།
བརྒྱད་པ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མཐར་གྱིས་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་གིས་སྔོངས་སྟོ་ཤར་ཆོད་ནི། སྐབས་
འདིར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་ཞེས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ལས་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་སེམས་སྟོབ་པ་ལ་བྱེད་པ་འཇམ་ཡང་ན་ཐེག་
དམན་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གསེར་ཐོང་སྐབས་བཞི་པ་༣༡༩ ་
ལས། ཏྲགས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ས་ཐོབ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་པས་སོ། །འོ་ན་ས་བརྒྱད་པ་དང་མཚུངས་
ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་རང་འཛིན་མ་ཟད་ལ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་
རང་ལ་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདུག་པས་རང་དོན་ལ་གཞིལ་བའི་རྒྱན་ཅམ་ཉི་བར་གནས་
ལ་བརྒྱད་པ་ནས་དེ་མེད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་ཏྲགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་
བཤད་སྟོང་བོའི་རྒྱན་༡༤༦ ་ལས། གཉིས་པ་མཆོན་བྱའི་དོན་ལ་དབྱེ་གཞི་ནི། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཅམ་སོ། །དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ལྟུང་ལ་ནི། ཞེས་
དང་། ཡང་ཡིག་ཆ་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་སྟེ་དོན་༡༠༥ ་ལས། ཁ་ཅིག་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཏྲགས་
ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེ་འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཏྲགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པའི་ཏྲགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་

གྱིར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་གསེར་སྒྲིང་
 རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་གྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྒྲིང་རང་ལུགས་ལ་གྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེ་འདྲིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་
 དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་གྱིར་ཏེ། གསེར་སྒྲིང་༣༩༣ ་ལས། ཆོགས་ལམ་པར་ཡང་མི་རིགས་
 ཏེ། གྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་བཤད་པས་ཤེས་། ཞེས་གསུངས་པའི་གྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། འདྲིར་བསྟན་
 མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ཞེ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་
 རྩབ་པར་ཐལ། གྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་
 གྱིར། འདོད་ན། མྱིང་གཞན་ནས་འདྲིར་སྒྲུས་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ལྟོན་ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་
 སྒྲུས་པའི་བྱང་སེམས་གཉིས་ཆོས་ཅན། གྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། ཞེ་བརྒྱད་
 པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་གྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། གསེར་སྒྲིང་༣༩༣ ་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་
 དབང་པོ་ནི་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་དུ་གཞོད་འཛོམས་གཉིས་
 ལས་བཤད་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་སྒྲིང་༣༩༥ ་ལས། ཆེ་སྲ་མ་ཞིག་ལ་དེར་སྒྲུས་
 གྱིས་མིའི་ནང་དུ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་དབང་རྒྱལ་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གྱིར།
 གོར་གི་རྟགས་ལ་འབྲིང་པ་མི་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་གྱིས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་
 གནས་སྐབས་ན་གྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གསེར་
 སྒྲིང་སྐབས་བཞི་པ་༣༩༥ ་ལས། དེའི་གྱིར་མ་དག་ས་བདུན་དུ་ཡང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་
 རྟགས་མ་ཐོབ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གྱིར། དེས་ན། འདྲིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་
 དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་མིན་དང་དེའི་དབྱེ་གཞི་ལ་འབྲིང་པར་
 གསེར་སྒྲིང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པ་འོང་དོན་མེད་པའི་གྱིར།

གཉིས་པ་རི་ལྟར་དབྱེ་བའི་གྲངས་ལ། ཐོག་མ་མདོ་རྒྱན་མ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་ལུགས་ནི།

ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཛོམས་དང་། འབུམ་གྱི་གནོད་འཛོམས་གཉིས་ཀྱིས། མདོ་ལས་
 གསུངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཞེ་བརྒྱད་རི་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། དེ་ལ་ཡུམ་
 གསུམ་གནོད་འཛོམས་ཀྱིས། མདོར་རྒྱལ་སྤྱི་ཞེ་གཉིས་པའི་འཐད་དེ། དགོ་བཅུའི་ལས་
 གྱི་ལམ་མི་གཏོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཞེས་མདོ་ནས་འཁོད་བ་མ་བཟངས་པར། རྩོགས་
 བཅུའི་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱི་བཅུ་གསུངས་པ་ལ། རྩོགས་བཅུའི་རྒྱལ་སྤྱི་བཅུ་
 དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་རྩོགས་བཅུ་བསྒྲམས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་གཅིག་བཅིས་ཏེ། ཞེ་བདུན་གྱི་
 བྱངས་བཟང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼པ༽ཡུམ་
 གསུམ་གནོད་འཛོམས་པ་༼པ༽ལས། དེ་ལ་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ནས་ལྷགས་ནས་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དུ་འཕོའོ། །བར་མ་ནི་དགའ་ལྷན་ནས་ལྷགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་མ་
 ནི་མའི་ནང་ཉིད་ནས་ལྷགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
 སྐབས་དེ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རིའི་
 བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཞི་བཅུ་ཙུ་བཞིར་གཏོགས་
 པ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་པ་ནས་ །སུམ་ཅུ་དྲུག་པ་དག་ནི་སྤྱིང་གི་རྩོགས་སུ་འོ། །སུམ་ཅུ་
 བདུན་པ་དག་ནི་རྩོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱས་ནས། རྩོགས་བཅུའི་
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་བསྟན་བཀུར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་མཐོང་བའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་གི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་བཟུང་ནས་བདག་གིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་
 དེ་ན་སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་གནས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆོན་འདི་
 དག་གི་གནད་ཀྱིས་རྩེ་ལས་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཛོམས་མཛད་པ་པོ་དབྱེག་གཉིན་གྱི་
 མ་ཡིན་པ་གསུངས་ཏེ།

གསེར་ཐེང་༣༩༥ ༼ལས། དེ་ན་གནོད་འཛོམས་ཆེ་བས་ཡོད་པ་བཞག་ནས་མེད་པ་

བཅ་ལ་བ་འདིས་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེལ། ཞེས་དང་། བྱང་བ་དང་ངེས་
 པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་༥༠ ་ལས། འདི་ལས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཏྲོག་བརྒྱད་རྣམ་འབྲེལ་དུ་ཁ་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་ཉི་
 བྱི་རྣམ་འབྲེལ་ན་ཡོད་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལུགས་དབྱེད་
 པའི་རིགས་པས་དབྱུད་བཅོད་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་
 དགོངས་པའི་དོན་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་རྣམ་བཤད་
 རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས་མཛད་པ་མིན་ལ། སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་རྟོང་པ་རྣམས་ལས་དྲིལ་སེ་ནས་མཛད་པར་གྲགས་
 པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབུམ་གྱི་གཞོན་འཛོམས་ལས་ནི། མདོ་ན་
 གསལ་བའི་དགེ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱལ་སྤྱས་དེ་དང་། འཁྱགས་བཅུ་སོ་
 སའི་རྒྱལ་སྤྱས་བཅུ་སྟེ། ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་མདོའི་སྤྱས་ཟེན་ལྟར་བགྲངས་སོ། །ཡང་།
 ཡུམ་གྱི་གཞོན་འཛོམས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་། དགའ་ལྷན་དང་། མིའི་
 རང་ནས་ཆེ་འཕོས་ཏེ། འཛམ་གླིང་འདིར་སྦྱིས་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་པ་
 མདོར་བསྟན་དང་། ལྷག་མ་ཞེ་ལྷ་བསྟན་པ་རྒྱས་བཤད་དུ་གསུངས་ལ། དེས་ན། སྐབས་
 འདིར་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་སྦྱོར་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དབང་པོའི་སྟོན་ས་
 སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྟན་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་རྒྱལ་
 གསུམ་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ། ལྷག་མ་རྒྱས་བཤད་ཞེ་ལྷ་ལ་ཡང་དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་རྒྱལ་
 གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ནང་འདུས་པ་ལ་དགོངས་
 རས་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་སྦྱར་བ་ཡིན་ནམ་སྟུང་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། གསེར་
 ཐེང་༣༡༣ ་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོ་དང་རྒྱན་མ་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བའི་འབྲེན་
 ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། འབུམ་ཉི་བྱི་ བྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་

གཞན་དང་། དགའ་ལྡན་དང་མིའི་ནང་ནས་ཆེ་འཕོས་ཏེ་འདྲིར་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱ། ཞེས་
གསུམ་གསུངས་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེས་པའི་མདོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དང་འབྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེའི་བར་ནམས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་
ཞེ་ལྷ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་དབང་པོ་ནི་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་
གྱིས་མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་དུ་གཞོད་འཛོམས་གཉིས་ལས་བཤད་ལ། འབྲུམ་གྱི་
གཞོད་འཛོམས་ལས་དང་པོ་གསུམ་མདོར་བསྟན་དང་ལྷག་མ་ཞེ་ལྷ་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་
སོ། ། ཞེས་དང་། དགེ་འདུན་ཉི་ལྔའི་སྤྱི་དོན་༡༠༥ ་ལས། དང་པོ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་
བྱང་སེམས་དབང་པོ་ནི་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་གྱིས་མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་
མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། མདོ་ཆོན་བྱི་མ་ཞེ་ལྷ་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལྟར་འབྲུམ་གྱི་གཞོད་འཛོམས་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། བྱིར་བྱང་ཆོན་ཞེ་བརྒྱད་གསུངས་
ཏེ་མདོར་བསྟན་གསུམ་གྱི་སྟངས་དུ་ཞེ་ལྷ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་
ན། རྒྱལ་སྤྱི་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱང་གངས་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་
ཅད་མདོའི་ཆོན་པ་རེ་རེ་དང་སྦྱར་ནས་འཛོག་ཚུལ་དང་། དེ་དག་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་
འདུན་ཉི་ལྔ་ནང་དུ་བསྐྱས་པ་སོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེ་ཡབ་སྤྱི་གསུམ་དང་རང་རེ་ཡིག་
ཆ་སོགས་གཞུང་ཆད་ལྡན་གང་ལས་ཀྱང་གསལ་པོ་མ་མཐོང་ཡང་། འབྲུམ་། ༡༡ ་ བ་
དང་། འབྲུམ་གྱི་གཞོད་འཛོམས་དང་། ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛོམས་སོགས་ལས་གསུངས་
པ་བཞིན་འགོད་པ་བྱ་བ་ནི། དང་པོ། རྒྱལ་སྤྱི་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱང་གངས་ནི། ༡སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་འཛོམས་སྤྱིང་འདྲིར་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས། ༢དགའ་ལྡན་ནས་འདྲིར་
སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས། ༣སྤྱིང་གཞན་ནས་འདྲིར་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས། ༤སྟོན་ལྷ་ཆེ་རིང་
པོར་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས། ༥བསམ་གཏན་སྤངས་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱང་
སེམས། ༦སངས་རྒྱས་སུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས། ༧རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་

ཤོག་ངོས། 174

གྱི་རྣམ་པར་སྦྱལ་བའི་བྱང་སེམས། ༣༣བདེ་གཤེགས་སྐྱར་སྦྱལ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་ཞིང་
བཟང་རྒྱ་མཚོར་འགོ་བའི་བྱང་སེམས། ༣༣དེ་བཞིན་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བའི་བྱང་སེམས།
༣༤དེ་བཞིན་དུ་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བའི་བྱང་སེམས། ༣༥དེ་བཞིན་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འགོ་
བའི་བྱང་སེམས། ༣༦དེ་བཞིན་བྱང་ཤར་དུ་འགོ་བའི་བྱང་སེམས། ༣༧དེ་བཞིན་ཤར་
ལྷོར་འགོ་བའི་བྱང་སེམས། ༣༨དེ་བཞིན་ལྷོ་རྒྱབ་དུ་འགོ་བའི་བྱང་སེམས། ༣༩དེ་བཞིན་
རྒྱབ་བྱང་དུ་འགོ་བའི་བྱང་སེམས། ༤༠དེ་བཞིན་འོག་དུ་འགོ་བའི་བྱང་སེམས། ༤༡དེ་
བཞིན་སྟང་དུ་འགོ་བའི་བྱང་སེམས། ༤༢མཚན་བཟང་དང་ལྷན་ཞིང་དབང་པོ་དག་པའི་
བྱང་སེམས། ༤༣བདག་ལ་མི་བསྟོན་པའི་བྱང་སེམས། ༤༤ཕྱིན་ཆད་དན་འགོར་མི་
འགོ་བའི་བྱང་སེམས། ༤༥ཕྱིན་ཆད་དགོ་བཅུ་མི་གཏོང་བའི་བྱང་སེམས། ༤༦འཁོར་
སྐྱར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དགོ་བཅུའི་ལམ་ལ་སེམས་ཅན་འགོད་པའི་བྱང་སེམས། ༤༧འཁོར་སྐྱར་
དུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟང་མཚོད་པའི་བྱང་སེམས། ༤༨ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་ནམ་
ཡང་མི་འབྲལ་བའི་བྱང་སེམས་དང་ཞེ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། ། གཉིས་པ། དེ་དག་མདོ་དང་སྐྱར་
ཚུལ་ནི། འདིར་ལྟར་དེ་དག་ཐབས་ལ་མཁས་མི་མཁས་དང་། དབང་པོ་རྣེས་དང་། སྦྱོང་
པའི་བྱང་པར་ལས་དང་པོ་གསུམ་མདོར་བསྟན་དང་། ལྷག་མ་ཞེ་ལྟ་རྒྱས་བཤའ་དུ་བྱས་
ནས་སྐྱར་རོ། ། དང་པོ་མདོར་བསྟན་གསུམ་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདིས་སྦྱོང་བ་དེ་
གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱལ་བ། ཤར་དུ་ཏིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདིས་རྣམ་པར་
སྦྱོང་བ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས། དགའ་
ལྷན་གྱི་ལྷའི་རིས་དང་མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤར་

རྩ་ཉིའི་བྱ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 གཞན་ནས་ཞི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 རྣམ་འབྱོར་ལ་རྣམ་འབྱོར་སྦྱར་བྱ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཆེ་རབས་འདི་འདས་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་
 མོ་འདི་དག་དེ་ལ་མངོན་ཏུ་འབྱུང་རོ། ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་མདོར་བསྟན་གསུམ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ། བཞི་བཅུ་ཙ་ལྔ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐབས་
 ལ་མི་མཁས་པ་དག་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡང་མཉམ་པར་གཞོག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། དེ་
 དག་དབང་པོ་རྩལ་ཞིང་མི་རྣོ་བ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི། དབང་པོ་རྩལ་པོ་
 ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་རྒྱས་ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་
 བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེར་སྐྱེས་པའི་རྒྱས་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་འདས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་
 བྱེད་ན་ཡང་དབང་པོ་རྩལ་པོར་འབྱུང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉིང་ནི་དང་
 པོ་སྟེ་རྣམ་པ་གཅིག་གོ། ། ལ་རྩ་ཉིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་ལ་ཡང་མཉམ་པར་གཞོག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དག་ཀྱང་དབང་
 པོ་རྩལ་པོ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི། དབང་པོ་རྩལ་པོ་
 ཐབས་དང་མི་ལྟར་བ་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་རྒྱས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྟར་མི་སྐྱེ་བར་
 འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉིང་ནི་གཉིས་
 པའོ། ། ལ་རྩ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་
 སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་
 འཇུག ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་ཡང་སྦྱད་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་
 ལྟར་སྐྱེ་བ་སྤངས་ཏེ། སྦྱང་རྗེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་ མཉེས་

པར་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས། བསྐལ་
པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉིད་
ནི་གསུམ་པའོ། །ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཡང་སྤྱིད་པ་ལ་བཞུགས་
པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་། དེ་དག་གི་དབང་གིས་
ལྟར་མི་སྐྱེ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྒྱལ་རིགས་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དག་
ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉིད་ནི་བཞི་པའོ། །ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་བཙོན་ལྡན་འདས་ནམས་
ཀྱང་མཉེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་ཀྱང་། ཐབས་མཁས་པས་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ལྟ་
ཆེ་རིང་པོར་མི་སྐྱེ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་རིས་དུག་ཏུ་སྐྱེ་
སྟེ། མཐུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དག་
ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉིད་ནི་ལྔ་པའོ། །ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དག་ཐབས་
མཁས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཙོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་ཡང་། ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། ཐབས་
མཁས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་དུ་སྐྱེས་ནས། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རྒྱ་ཞིང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་

མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་
 རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་
 རོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་པ་ལོ། ། འུ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་སྣ་ཆོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི།
 བསམ་གཏན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་ཀྱང་། དེ་དག་གི་དབང་
 གིས་ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་མི་སྐྱེ་བར་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱུའི་སྒྲིང་འདྲིར་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཆོགས་དག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔེར་
 ར་འཕགས་པ་བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་པ་
 ལོ། ། འུ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མངོན་
 པར་ཤེས་པ་བྱུག་ཐོབ་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་དུ་འདོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པའི་དབང་གིས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་དང་མིའི་ནང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་
 སྐྱེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྡན་འདས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་རོ་ཞེས་བསྟན་
 པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་པ་ལོ། ། འུ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་ཐོབ་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐྱ་ཡང་མི་གྲག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཡང་། མངོན་པར་ཤེས་པའི་
 དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་རོ་ཞེས་བསྟན་
 པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་པ་ལོ། ། འུ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དུ་འདོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི།
སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྐྱེས་ནས། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་
ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་བུ་ལོ། །
ཤར་བྱ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། གང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། མདོན་པར་ཤེས་པའི་དབང་གིས་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱ་མི་གྲག་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་སུ་སོང་ནས། དེར་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱ་དང་བཅས་པར་ཆོས་བཤད་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ལེགས་
པ་བརྗོད་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དགའ་བ་སྐྱེས་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་
བཞུགས་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ།
རྒྱུ་ལྡན་གྱི་བུ་ལོ། ། ཤར་བྱ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱིན་ཆད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དག་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་
རྣམས་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་
པར་སྐྱེས་ནས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། ལྷོ་མས་
པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཐོབ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱོམས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་
ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་བུ་ལོ། །
ཤར་བྱ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་དུག་ལ་སྐྱོད་པ་དག་། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་
མེད་པར་ཞུགས་ནས། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས། རིང་པོ་མ་ལོན་པར་

ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉི་
 བོ་བུ་གསུམ་པའོ། ། འུ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསྐྱེད་པའི་ལྷག་མར་གནས་
 པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། ས་དང་པོ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་མངོན་པར་སངས་
 རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་བྱས་ནས་
 བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ལུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་
 དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉི་བོ་བུ་བཞི་པའོ། ། འུ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འདོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་དུ་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས། འེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་བྱསྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་པར་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་བྱ་བ་དང་། །སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་དུ་འདོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉི་བོ་བཅུ་ལྔ་པའོ། ། འུ་ར་དྲ་ཉིའི་
 བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་། ཆོད་མེད་པ་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པར་མནན་
 ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་འེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ། ཐབས་མཁས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་དུ་གྱུར་
 པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་མཁས་པས་ཐོད་ཀླལ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་
 དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉི་བོ་བུ་བཞི་པའོ། ། འུ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་པ་ཉི་ལྔ་བར་གཞག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
དེ་དག་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྷན་ཞིང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་ཤེས་པས་
རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་མངོན་
སུམ་དུ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་འགོད་
པ་དག་ཀྱང་ཡོད་ རོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོའི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐོབ་ཀྱང་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་ལྟར་རྒྱུན་
དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་གནས་པར་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་
ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཉིད་ལ་
བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལྟར་བཟོད་པ་ལོ། །ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་གནས་ཤིང་། དགའ་ལྷན་
ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་གནས་ནས། བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་
མངོན་པར་སངས་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། དགའ་ལྷན་གྱི་
གནས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷའི་པོ་
བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱུ་ནས། དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷའི་རིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་
ཉེན་དང་། སྟོན་གྱི་འཛིག་ཉེན་ཡོངས་སུ་དག་པར་མངོན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལྟར་བཟོད་

བཤོ། །ཤར་བྱ་ཉིདེ་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དག་ནི་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་
 ཐོགས་པ་དག། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་ཤེས་
 བས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་
 མི་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྟར་བྱ་བའོ། །ཤར་བྱ་ཉིདེ་བྱ་
 འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྟོན་
 པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དག་ནི་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་ཆད་མེད་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་ལ་སྐྱར་དུ་མངོན་པར་འཆང་མི་རྒྱ་བར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྟོན་
 ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ཏེ།
 བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་ཆད་མེད་པ་འདས་ནས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་འཇམ་
 དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྟར་བྱ་བའོ། །ཤར་བྱ་ཉིདེ་
 བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་
 གནས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཞོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་
 བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་བྱུག་ལ་གནས་ཤིང་། བདག་ཉིད་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གསུམ་སྟོམ་པ་ལ་གནས་
 ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྟོམ་པ་དེ་ལ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ།

ཏྲི་ནི་ནི་ཉི་ལྷ་གཅིག་གོ། །ལ་ར་དྲ་ཉི་ལྷ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་ལམ་གསུམ་པོ་རྒྱན་
གཙོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་སེམས་
ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོང་ཞིང་ངན་སོང་གསུམ་
ཀྱི་རྒྱན་གཙོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཏྲི་ནི་ནི་ལྷ་གཅིག་པའོ། །ལ་ར་
དྲ་ཉི་ལྷ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྒྲིན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ཤིང་། བྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཅི་འདོད་པའི་དངོས་པོས་ཆོམ་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་
བྱིན་པ་ཉིད་ལ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཏྲི་ནི་ནི་ལྷ་གཅིག་པའོ། །
ལ་ར་དྲ་ཉི་ལྷ་འདི་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་
ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ཀྱང་། ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟར་
སྤངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་
ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཏྲི་ནི་ནི་ལྷ་གཅིག་པའོ། །ལ་ར་དྲ་ཉི་ལྷ་འདི་ལྟར་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ནས། གཞོད་སེམས་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱེད་ཀྱང་། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟར་སྤངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བཟོད་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ཏྲི་ནི་ནི་
ལྷ་ལྷ་པའོ། །ལ་ར་དྲ་ཉི་ལྷ་འདི་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མངོན་པར་བཙོན་པ་ལ་རབ་
ཏུ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་པ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 གཉེན་པོར་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་སྦྱངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་
 བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་
 བྱེད་ཀྱི་ཕྱུ་བྱུག་པའོ། །ཤར་རྩ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདོད་པ་ལ་དབེན་པ་
 ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
 ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་སེམས་གཡེངས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་སྦྱངས་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་ལ་འགོད་པ་
 དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱུ་བྱུག་པའོ། །ཤར་རྩ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་
 ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་
 པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་བྱུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་
 པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་སྦྱངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྐྱར་སྐྱལ་ཏེ་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་པ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ངན་སོང་ལས་བཏོན་
 ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་
 བྱེད་ཀྱི་ཕྱུ་བྱུག་པའོ། །ཤར་རྩ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་གནས་ཤིང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་
 ལུས་སུ་མངོན་པར་སྐྱལ་ནས། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གང་གྲའི་སྐྱང་གི་བྱེ་
 མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ལ་བསྟན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་
 དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་

དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་
ལ་སྟག་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། རྒྱུ་ལྡན་པའོ། ། ལྟོ་ཕྱགས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གྲུའི་ལྷང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་
སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཅིང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་བྲེ་
བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆན་མ་ཡོངས་
སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་
ཡོངས་སུ་སྦྱབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་སྟག་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། རྒྱུ་ལྡན་སྟུམ་
ཅུའོ། ། རྟུབ་ཕྱགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲུའི་ལྷང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་
བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་བྲེ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
དེ་དག་གི་མཆན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་སྟག་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་
ཀྱང་ཡོད་དོ། །

རྒྱུ་ལྡན་སྟུམ་ཅུ་གཅིག་པའོ། ། བྱང་ཕྱགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲུའི་ལྷང་གི་བྲེ་མ་
སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཚེས་ཉམ་ཅིང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་སྤེལ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་
 དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་
 གཤམ་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། དེ་ནི་སུམ་ཙུག་ཉིས་པའོ། ། བྱང་ཤར་གྱི་
 རྩོགས་མཆོམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞུང་གི་བྲེམ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཚེས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་
 དང་། ཚེས་ཉམ་ཅིང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་
 ཏན་རྣམ་པར་སྤེལ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་
 གི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་གཤམ་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་
 ཡོད་དོ། ། རྒྱ་དེ་ནི་སུམ་ཙུག་སུམ་པའོ། ། ལྷ་རུབ་ཀྱི་རྩོགས་མཆོམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་གཞུང་གི་བྲེམ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚེས་སྟོན་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཚེས་ཉམ་ཅིང་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་སྤེལ་དག་
 ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་
 སུ་སྤྱོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་གཤམ་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། རྒྱ་དེ་ནི་སུམ་ཙུ

བཞི་པའོ། ། ལྷོ་རུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་ལྷོ་གི་བྲེ་མ་སྟེད་
དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་
པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤིག་
སྟེ། བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། རྒྱུ་ལྷོ་གི་ཕྱོགས་
མཚམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་ལྷོ་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་།
ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་
རྣམ་པར་སྤེལ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་
མཚན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤིག་སྟེ། བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་
ཡོད་དོ། ། རྒྱུ་ལྷོ་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་ལྷོ་
ལྷོ་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དགོ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་དག་མཐོང་བར་བྱེད་
ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་
རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱབ་ཅིང་། སངས་

རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོ་གཅིག་གིས་
 རོགས་པ། འཕྲུག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། རྒྱེ་ཞི་སུམ་ཅུ་བརྒྱུད་པའོ། ། རྒྱེང་
 གི་ཕྱོགས་གྱི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་གསལ་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་དང་།
 ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་
 རྣམ་པར་བྱེ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་
 མཆན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་ཅིང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། ཆོ་གཅིག་གིས་རོགས་པ་འཕྲུག་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཅིང་། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཞིང་སྣ་ཆོགས་སུ། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་
 པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། རྒྱེ་ཞི་སུམ་ཅུ་བརྒྱུད་པའོ། ། འཕྲུག་ཏུ་ཉིདེ་བྱུ་འདི་
 ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྟོན་
 པའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡིད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
 བློ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལ་སྐྱེས་བྱུ་ཆེན་པོའི་མཆན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་ལྷན་པར་
 བྱས་ཏེ། ལུས་བལྟན་སྐྱུག་ལ་དབང་པོ་གསལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་ལ། སྟོན་ལམ་མཛེས་
 པས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་དེ་ལ་མོས་པའི་དགེ་བའི་
 ཅ་བ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་སྤངས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱེ་ཞི་སུམ་ཅུ་
 དགུ་པའོ། ། འཕྲུག་ཏུ་ཉིདེ་བྱུ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཞན་མི་སྟོན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བློ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྟོན་ཅིང་། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པར་

བྱས་ནས་སེམས་ཅན་བདག་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིན་པོར་བདག་དེ་
ལྟར་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སྟོན་མེད་ཀྱང་། བདག་ལ་མི་བསྟོད་གཞན་ལ་མི་སྟོད་
པའི་སྟོན་ས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ།
༼དེ་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའོ། ༽ལ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ལོག་པར་འགྲོ་བ་དང་ངན་
སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་གནས་ཏེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུས་དབུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་།
ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་སྟོང་བར་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་
བསྟན་པ་སྟེ། ༼དེ་ནི་བཞི་བརྒྱ་གཅིག་པའོ། ༽ལ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་
མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ནས་ཡང་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མི་གཏོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྟར་སྤངས་ནས་ས་
དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བ་བརྒྱལ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་
དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ༼དེ་ནི་བཞི་བརྒྱ་གཉིས་པའོ། ༽ལ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟོན་པ་དང་ངག་སྟོན་པས་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཁ་ཅིག་སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་
སྤངས་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྤྲུང་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བརྒྱལ་
བཀོད་དེ། བསྐྱེད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། ༼དེ་
ནི་བཞི་བརྒྱ་གསུམ་པའོ། ༽ལ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་ལྷན་པས་དེ་དག་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་
 ཅད་དང་། མཆོད་པ་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས་རིམ་གྲོ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། སྤྱད་དང་། མཆོད་
 པ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁ་ཅིག་སྦྱིན་
 པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་། ཆོ་རབས་དུ་མར་འཁོར་ལོས་
 སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་གནས་ཏེ། མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་
 མང་པོ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། མཆོད་པ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་
 རྒྱུ་བཞི་བཅུ་བཞི་པའོ། །ཤར་དུ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་སྣང་བ་དེ་དང་
 རྣམ་ཡང་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ཁ་ཅིག་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་བསལ་ཏེ། ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱས་ནས་མདོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་
 དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་བཞི་བཅུ་ལྔ་པའོ། །ཤར་དུ་ཉིའི་བྱ་འདི་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་
 བྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་སྟོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལྟ་བུ་དག་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལ་དར་ཞིང་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ་གསུམ་
 པ་ནི། མདོར་ན། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་དག་འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་ཞེ་བརྒྱད་
 སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཉི་ཤུར་བསྐྱུས་ནས་འཆད་ཅིང་དེའི་
 ཚུལ་ལ་ཡང་སྤྱི་ཐོག་ཞེ་བཞིན་པ་དང་། རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འདེན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། བྱད་རྩ་ལྷེ་དང་ལྷེ་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་བའི་སྤྱི་ཐོག་ཞེ་བཞིན་དུ་ཉི་ཤུ་འདེན་པ་བཞེད་དེ།
 རྩ་བ་ལས། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྩོན་པོ་དག་། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་རིགས། །བར་
 ཆད་གཅིག་བར་སྦྱེས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་གསུམ་སྤྱི་དྲུག་

ཅེད་མཐར་ཐུག་འགྲོ། ། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། ། ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་
སུམ་བྱེད། ། བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། སྤྲུལ་ཐེན་ལ་ངེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་དེ་ཡང་རྒྱན་ཞུགས་
ཞུགས་པ་དབང་བོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་དང་། བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དང་ཐོབ་གཉིས་དང་།
རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྤྱེ་གཉིས། ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ། ཕྱིར་མི་འོང་འདའ་
བ་བཞི། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ། ། འཕར་བ་གསུམ། སྤིད་ཅེད་མཐར་ཐུག་འགྲོ། ། གཟུགས་
མེད་ཉེར་འགྲོ། ། མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད། བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉི་ཤུ་ལ་
འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་གྱི་གངས་འབྲེན་ཚུལ་ལ། འཕགས་
པ་གྲོལ་སྡེ་དང་། སྤྲོལ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཕགས་པ་
གྲོལ་སྡེས། དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་གངས་ངེ་ལྟར་འབྲེན་པའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་ལ། ལེགས་
བཤད་གསེར་ཐོང་དང་། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་དང་རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་
སོགས་བཞེད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལས་དང་པོ་ནི། ལེགས་བཤད་གསེར་
ཐོང་གི་བཞེད་པ་བཀོད་ན། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་གངས་འབྲེན་ཚུལ་
ནི་འདི་ལྟར། ༡རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་བརྒྱད་པའི་མིང་ཅན། ༢ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་
ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དབང་རྣེན་གྱི་མིང་ཅན། ༣ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་
ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དད་མོས་པའི་མིང་ཅན། ༤ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་
གི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་མཐོང་ཐོབ་པའི་མིང་ཅན། ༥ཆགས་བྲལ་སྡོན་
སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་མཐོང་ཐོབ་པའི་མིང་ཅན། ༦རྒྱན་ཞུགས་
མིའི་རིགས་ནས་རིགས་ཀྱི་མིང་ཅན། ༧རྒྱན་ཞུགས་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་ཀྱི་མིང་ཅན།
ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན། ༨ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་མིང་
ཅན། ༩སྤྱིས་འདའ་བའི་མིང་ཅན། ༡༠འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཉི་འདའ་བའི་མིང་ཅན། ༡༡འདུ་

བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་མིང་ཅན། ༡༣ འཕར་བའི་མིང་ཅན། ༡༤ བྱེད་འཕར་བའི་མིང་
 ཅན་༡༥ གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་མིང་ཅན། ༡༦ སྲིད་ཅེ་འགྲོའི་མིང་ཅན།
 ༡༧ གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན། ༡༨ མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མིང་ཅན། ༡༩ ལུས་མངོན་
 བྱེད་གྱི་མིང་ཅན། ༢༠ བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཏེ་ཉི་ཤུ་འབྲེན་པར་མངོན་པ་
 ཡིན་ཏེ། གསེར་སྤང་༣༥༤ ་ལས། ལྷགས་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྒྱད་པ་ཞེས་གཅིག་དུ་
 དང་། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ལྷགས་པ་དབང་པོ་རྩལ་རྫོག་གཉིས་གཉིས་སུ་དང་། དེའི་
 འབྲས་གནས་གཉིས་གཉིས་སུ་བགྲངས་ནས་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་
 ཡིན་པས་དོར་ལ་གཞན་རྣམས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་བགྲང་རོ། །འདི་ཁོ་ན་རྗེས་བཅུན་གྱི་བཞེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དག་འདུན་འདི་དག་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་ཅིང་
 དེ་ཡང་དེ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ཡིན་ལ། མངོན་པ་ནས་རྒྱང་པ་དང་པོ་དང་དེ་ནས་
 བྱེད་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་སྤར་གྱི་ལྷགས་པ་གསུམ་དང་དེའི་འབྲས་གནས་གསུམ་བསྟན་ལ་
 རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ནི་འོག་དུ་བཤད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉི་ལྔ་ལས་ཀྱང་སྐབས་
 དོར་མངོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཤད་ནས་བརྒྱད་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་
 གི་ལྷགས་འབྲས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལྟར་བྲས་ནས་དག་འདུན་ཉི་ཤུར་
 བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་གསལ་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་
 མོ་ཆེས་འདིའི་དགོངས་པ་བཅའ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་བར་མ་གྱུར་ཏོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་སྤང་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་ལྷགས་ལ་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་དངོས་
 བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྲས་ནས་འཛོག་པ་ནི་ཉི་ལྔ་ལོ་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནམ་
 ལྟམ་སྟེ། བྱེད་དག་བསྟན་འགྱུར་ལེར་ཕྱིན་། ༡༧ ་ཉི་ལྔ་ལོ་དག་འདུང་༣༥ ་ལས། འདིར་ཡང་གསུངས་
 པ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྫོན་པོ་དག །དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་རིགས། །བར་ཆད་
 གཅིག་པར་སྦྱེས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་གསུམ་སྲིད་ཅེའི་

མཐར་ཐུག་འགོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་
བྱེད། །བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བ་ནས་བརྩམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་
པར་བྱེད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དེ་དང་དེས་རེ་ཞིག་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་
ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་
འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

མདོར་ན། རྒྱལ་བ་ཙོང་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དབང་
དུ་མཛད་པ་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པ་ལན་གཅིག་མིན་པ་ཡང་
ཡང་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་༣༡༧ ་ལས། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཐ་དད་
པ་དེ་དག་ལས་འདིར་གང་གཟུང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་རིགས་ཏེ། གང་
ཡིན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། འདོད་པ་ཐ་དད་པ་
དེ་དག་གང་གི་འདོད་པ་ཡིན་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེས་ན། དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་བའི་ཉི་
ཟེར་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་དགོངས་དང་། གསུམ་པ་ནི། ལེ་བརྒྱད་
མར་དང་། བཞི་པ་ནི། རྩ་གྲི་རྟེན་གྱི་ཆ་ལས་དང་། ལྷ་པ་ནི། རྩ་ལྷ་གྲིས་མཛད་པར་
གྲགས་པའི་འབྲུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལ་འཛོག་དགོངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་
ཚུལ་དང་པོ་ནི། གསེར་ཐོང་༣༡༧ ་ལས། ལྷ་མ་རྣམས་བཙུ་བྱུག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
བཞི་ཁ་འགོངས་པ་འཕགས་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་དེ་བཞི་ནི་བརྒྱད་པ་བྱིར་འོང་བྱིར་མི་
འོང་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ཉི་ལྔ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་

ཡིན་ཏེ་ཞེས་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་གསུམ། སྲིད་ཅེ་འཕར་ཐུག་འགྲོ་སྟེ་ལྷ་ལ་གོང་འཕོ་
 ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགངས་པས་སོ་སྟེ་ཁྱེ་དུ་བསམས་པ་དང་། འདོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་ཐུབ་དགོངས་སུ་བཅུ་དགུ་དངོས་དང་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་ཆ་ལ་དག་
 བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་བསྟན་ནས་ཉི་ཤུ་བྱས་ཏེ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་སྒྲངས་པ་ཉིད་
 འཕད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདོད་ཚུལ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལེ་བརྒྱད་མར་ནི་རྩ་བའི་
 སྒྲས་ཟེན་ཉི་ཤུའི་སྟེང་དུ་བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཅོམ་ཞུགས་
 པ་སྟེ་ཉེར་ལྷ་ལ་མདོ་ཞེས་དང་། འདོད་ཚུལ་བཞི་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གྲགས་ཆ་ལས་ནི།
 དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་འོག་མིན་དང་སྲིད་ཅེར་འགྲོ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་རྣམས་
 དོར་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དག་བཅོམ་ཞུགས་
 པ་བཞི་འབྲེན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་དད་ཐོབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་མི་འབྲེན་ཟེར་རོ། ། འདོད་
 ཚུལ་ལྷ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འབྲུམ་འགྲེལ་ལས་ནི། དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་འོག་མིན་འགྲོ་
 གསུམ་དོར་ནས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ལུས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་བགངས་ནས་བཅུ་དྲུག་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྦྱོར་ཚུལ་འཕགས་སེང་དང་ཆེས་མི་
 མ་སྟན་ནོ། ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལས་འདིར་གང་གཟུང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་ཉིད་རིགས་ཏེ། གང་ཡིན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན། ཐུབ་དགོངས་སུ། སྒྲས་ཟེན་ཉི་ཤུའི་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་ཆ་ལ་དག་བཅོམ་
 ཞུགས་པ་བསྟན་ནས་ཉི་ཤུ་འཕགས་པའི་ཞུགས་སུ་བྱས་པ་ལྟར། ལྷ་ཉི་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་
 ཞུགས་ཞུགས་པ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དད་ཐོབ་
 གཉིས་དང་། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཞུགས་པ་ལྷ་དང་། འབྲས་གནས་བཅུ་བཞི་རང་
 རྒྱལ་ཏེ་ཉི་ཤུ་བྱས་པ་ལ། གསེར་ཐོང་དུ། རྒྱུ་འོད་ལས་རྒྱན་ཀྱིས་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་
 དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་གསུམ་གོ་སྟེ་བས་མ་བསྟུས་པ་དང་། སྲིད་ཅེ་འགྲོ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་

ཆགས་བཅོམ་དང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགངས་ནས་གཉིས་
བྱས། གཞན་འགྲེལ་ཚུང་བཞིན་བཤད་པས་ཨ་ཟུ་ལ་ཐུབ་དགོངས་དང་སྒྲོལ་གཉིས་ནང་
འགལ་བསྟན་ནས་བཀག་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྒྲིབ་༣༡༥ ་ལས། སྤྲ་མ་རྣམས་བཙུ་བྱ་ག་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཞེས་བ་ནས་འགྲེལ་ཚུང་འདི་ཇི་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
པའི་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསེར་སྒྲིབ་གི་འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཉི་ལྟ་པོ་གངས་
འབྲེན་ཚུལ་དེ་སྤྲས་ཇི་བཞིན་བ་འབྲེན་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉི་ལྟ་པོ་ཐམས་ཅད་དངོས་
བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གངས་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། སྤྲ་བས་འདིར་སྤྲས་ཇི་
བཞིན་བ་ཞེས་བ་རྩ་བ་ལ་གོ་དགོས་བ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྩལ་དང་རྣོན་པོ་དག། ། དད་
དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་རིགས། །བར་ཆད་གཅིག་པར་སྦྱེས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་
བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགྲོ། ཞེས་བ་སོགས་སྤྲ་ཇི་བཞིན་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཞུགས་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་འོག་མིན་འགྲོ་རྩ་བའི་དངོས་སུ་བསྟན་བ་གང་ཞིག་དེ་དག་
ཉི་ལྟ་ནང་ལ་མ་གངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྒྲིབ་༣༡༦ ་ལས། ཞུགས་བ་དང་
པོ་གཉིས་ལ་བརྒྱད་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་བ་དབང་པོ་
རྩལ་རྣོན་གཉིས་གཉིས་སུ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ནས་གཉིས་གཉིས་སུ་བགངས་ནས་འོག་
མིན་འགྲོ་འཕར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས་དོར་ལ་གཞན་རྣམས་སྤྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བགང་
ངོ། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉི་ལྟ་ལས། དག་འདུན་ཉི་ལྟ་མདོ་དང་སྦྱར་
ནས་བྲངས་བ་མ་གཏོགས་དག་འདུན་ཉི་ལྟ་འཛོག་ཚུལ་གསལ་པོ་མེད་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་གསེར་སྒྲིབ་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་མི་མ་ཐུན་བ་བྱང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སོ། ། དེས་
ན། ཉི་ལྟ་ལས་དག་འདུན་ཉི་ལྟ་མདོ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ།

སྤྲ་དག་བསྟན་འགྲུར་ཤེས་ཕྱིན་༼༡༽ ཉི་ལྟ་༣༡ ་ལས། ༼དེ་ལ་དག་འདུན་དགོན་
མཚོག་ནི་འདིར་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་

བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱེས་བུ་བྱང་བཞིར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་བསྐྱེས་པ་ཡང་གང་ཟག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བརྒྱད་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པའི་གནས་པ་འདིས་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་
 ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་གང་དུ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དབང་པོ་རྩལ་པོར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བཙོན་
 དེ། དད་པས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
 གི་ཕྱིར་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལ་ལྷ་རིའི་
 བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མི་
 རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པར་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་
 མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཀོལ་བ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་ལམ་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་
 ལྷ་རིའི་བུ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནམ། དགའ་
 ལྡན་གྱི་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་རྩུང་དུ་འཛིན་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
 བས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྣམས་པ་དགུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་དད་པ་དང་ཆོས་

གྲིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་པའམ། བདུན་
པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤྲ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་དེ་དག་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་
པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དགུ་ཡང་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཁམས་སམ་གོང་མ་
ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་
འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཕྱིར་
མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྤྲ་ཡང་སྤྲིད་པའི་ཅེ་མའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་
ཡང་སྤྲ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དད་པས་ལྷག་
པར་མོས་པ་ཞེས་བཞེད་དེ། དད་པ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལྷག་པར་མོས་པས་རབ་རྩ་མོས་
པ་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་རྣམ་པོ་སྤྲ་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་
གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བཞེད་དེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ན་མཐོང་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
པ་ལ་ཞུགས་པ་དད་པས་ལྷག་པར་མོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་
བུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་
སྐྱབ་པར་བྱེད། པ་རོལ་རྩ་བྱེན་པ་དྲུག་ལ་ཡང་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་
དེས་ཀྱང་ལྷ་ཆེ་རིང་པོའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་དེ་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་ན་དེ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམས་རྩལ་པོར་འགྱུར་བ་
དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མཐོང་
བས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་

རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙམ་བདུན་པོ་རྣམས་
 ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འབྱུག་ལ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 འོན་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གང་དང་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་མཉེས་པར་
 བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པའི་རྣམས་འགྱོར་དང་མ་བྱལ་བས་བསམ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལན་ཅིག་
 ཕྱིར་འོང་བའི་དབང་དུ་མཇུག་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱ་ཆེར་དགའ་ལྡན་ཀྱི་གནས་
 སུ་རི་སྟོན་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྦྱེ་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་པ་རྣམས་སུ་སྦྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་འཛིག་
 ཉེན་འདིར་ལན་ཅིག་འོངས་ཏེ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་
 མི་འོང་བའི་དབང་དུ་མཇུག་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་ཐོབ་པ་གང་དག་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་
 ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་མི་སྦྱེ། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོང་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གང་དང་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་
 རྣམས་བཞུགས་པ་དེ་དང་དེར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་ནམ་ཡང་སྦྱེ་མཆེད་དེ་ཉིད་དུ་སྦྱེ་བ་གཉིས་པ་མངོན་པར་སྦྱབ་པར་
 མི་བྱེད་དེ་བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་གང་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་དང་དེར་གཏན་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་
ནམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷའི་རིགས་
ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྣོམས་པར་འབྱུག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་
པས་མིའི་རིགས་ནམས་སུ་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་
ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། བྲིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རིགས་སུ་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ནམ་པ་གསུམ་
པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་
བ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟག་པས་ན་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་
པ་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་
བྱེད་ཀྱི་ལྟ་ནམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེར་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟ་བུ་འདས་
ནམས་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
རོ། །ལན་ཅིག་བྱིར་འོང་བ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ནི།
ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་
པ་བཞིའི་བར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ཆེ་གཅིག་
གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
ནམ་པ་བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་
སྐྱེ་བའི་ལྟག་མ་གཅིག་ལུས་པས་ལན་ཅིག་བྱིར་འོང་བ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་བར་ཆད་གཅིག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དགུ་སྤངས་པའི་བྱིར་ན་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
ས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་པ་ལྔར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བར་མ་དོར་ཡོངས་

སུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། འུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་
 བ་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཚངས་རིས་ནས་བརྩམས་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་འི་རིས་གང་ཡང་རུང་
 བར་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འདིར་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། འུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དག་ཡོངས་སུ་མུ་
 ངན་ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱལ་བའོ། །བསྐྱལ་བ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པ་
 དག་ཡོད་ཅེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་པས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། འུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྦྱོད་པ་གང་དག་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནས་འདིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འདོང་ཞིང་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་ཏེ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་པས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། འུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་
 དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་པ་ལས་འདའ་
 ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གོང་དུ་འགོ་འཁེལ། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་
ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ། འཕོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་
ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་ནི། འུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོད་པ་གང་དག་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་
ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱབ་ཅིང་ཟས་འདོད་པ་
རྣམས་ལ་ཟས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བརྟུའི་ལས་ཀྱི་
ལས་ལ་བཞག་ནས་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་རྣམས་སུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
མཛོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་
མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བའི་གོང་དུ་འགོ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
འགྱུར་ཏེ། འཕར་བ་དང་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའོ། །དེ་ལ་
འཕར་བ་ཞེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསམ་
གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྤར་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་དང་སྟེལ་ཏེ་དེ་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་
ནི་བར་མ་དོར་བ་ཡིན་པས་ན་འཕར་བ་ཞེས་བཞོད་དོ། །རི་སྐད་དུ། འུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་
ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་
སྐྱེ་ཞིང་དེ་དག་ཡང་བསམ་གཏན་བསྐྱབས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་རྣམས་སུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
མཛོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་དུ་འཕར་བ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གང་དག་ཆངས་རིས་ནས་ཞི་འཕོས་ཏེ་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནས་བར་
གྱི་གནས་གཞན་གཅིག་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་
སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་ཐམས་ཅད་
དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱུས་ནས་འོག་མིན་
དུ་འཇུག་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། །ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དགའ་
ལྷན་གྱི་གནས་སྤངས་ནས་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐབས་མཁས་
པས་དཔྱལ་བ་བ་དང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་བ་དང་། གཤེན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དག་ཕྱོགས་བརྩ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ནས་
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་
བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱང་པར་གཞན་
རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ནས་གནས་གཙང་མར་མ་
ཞུགས་པ་ཁོ་ནར་གཟུགས་མེད་པར་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་སོང་ནས་སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ།
ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཆངས་རིས་ནས་དགེ་རྒྱུ་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་
རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་
མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་འདི་ནས་ཞི་འཕོས་ནས་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། །ལྷ་

རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་
སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་ནས་
སྤིད་པའི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་སྤྱི་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཆོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་དུག་ཡིན་ནོ། །བདུན་
པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་ལུས་ལ་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་
ཞིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནམས་དང་ལྡན་ཏེ། ནམ་ཡང་ངན་སོང་ངན་
འགོ་ལོག་པར་ལྷུང་བར་སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཉིད་སྟོད་པར་མི་བྱེད། གཞན་
ལ་སྟོད་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་ལ་འགོ་བ་མང་པོ་བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་སྟེ། སེམས་
ཅན་གང་དག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་རབ་ཏུ་
དང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་
པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་འཁོར་ལོས་
སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤིད་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བུ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ལ་བཀྱར་སྟེར་བྱས། སྒྲ་མར་བྱས། མཆོད་པར་བྱས།
བརྗེད་པར་བྱས་ནས་བྱིས་འདི་ཉིད་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
ཏུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
འབྱུག་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
ཆོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་
དོ། །ཡང་རི་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། སེམས་མེད་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་
ཏེ་དེ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །རི་རྒྱད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཆོད་མེད་པ་དང་།

གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཅེ་ཞིང་། དེ་དག་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ལའོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནས་རྒྱ་ཆེར་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཐོད་ཀླལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
 བྱུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གལ་ཏེ་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོའི་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་འདྲིར་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
 ལ་བྱུགས་པ་ཞེས་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་
 དག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་
 བྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་
 རྣམས་ས་བཙུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་
 བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པས་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་
 གདམས་པར་བསྟན་པས་འདྲིར་ཡང་མ་སྟོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 གང་དག་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་
 སུ་རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དེ་དེ་དག་ཐབས་ལ་

མཁས་པས་སློབ་ཆགས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ལྷོད་མང་པོ་བྲིབ་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་སུ་ཡོངས་སུ་
སློབ་པར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

མདོར་ན། གསེར་ཐོང་ལས་འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་དངོས་བསྟན་
དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉི་ལྔ་ལས། བསེ་དུ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་པོ། ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནས་བརྩམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་
དང་། རྫོགས་དཀའི་སྤང་བ་ཡིག་ཆ་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་རྩ་བའི་སྤྲོས་ཐེན་བཅུ་
དྲུག་ཁ་བསྐྱང་བ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཉི་ཤུར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་གཞན་རྣམས་སྤར་དང་
འབྲ་བ་ལ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ། འཕར་བ་གསུམ། སྤིང་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་རྣམས་
ལ་གོང་འཕོ་ཞེས་གཅིག་དུ་བྱེད། ཁ་བསྐྱང་བ་བཞི་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། འབྲས་གནས་
བར་པ་གཉིས། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བཞིས་ཁ་བསྐྱང་ནས་དེ་ལྟར་འབྲེན་པའི་བྱིད།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉི་ལྔ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེས་གོང་དུ་འགྲོའི།
གང་དུ་སྤྲོས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ། འཕོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དག་འདུན་ཉི་
ཤུ་ནང་ནས་བྱིར་མི་འོང་ལ་བདུན་དུ་བྱེ་བའི་ནང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་
བའི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དག་འདུན་ཉི་ཤུ་ནང་ནས་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་གསུམ། སྤིང་
ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་སྟེ་ལྷ་པ་གོང་འཕོ་ཞེས་གཅིག་དུ་བགྲངས་པས་ན་དངོས་སུ་བསྟན་
པ་བཅུ་དྲུག་མ་གཏོགས་མེད་པའི་བྱིར་སྤྲོས་དུ་བསམས་སོ། ། གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་ཉི་ལྔ་ལས།
གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱིར་བྱིར་མི་འོང་ལ་འདུན་དུ་
བྱེ་བའི་ནང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དག་འདུན་ཉི་ཤུ་ནང་ནས་

ཕྱིར་མི་འོང་ལ་བདུན་དུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བ་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་དོན་མིན་ནོ། ། དེ་
 ལྟར་ཡང་། གསེར་སྒྲིང་༣༥༥ ་ ལས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གོང་འཕོ་ལྷ་བར་
 བྱས་པ་དག་འདུན་ཉི་ཤུ་འཕོ་ལྷ་བ་མིན་གྱི། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་བདུན་དུ་སྒྲོས་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་
 པས་སོ། ། དེ་ལྟ་མིན་ན་བར་དོར་འདའ་བ་ནས་དག་འདུན་གྱི་དང་པོ་བསྐངས་པ་དང་།
 གྲུན་སྒྲིང་དང་རྟོགས་དཀར་ཡང་གོང་འཕོ་ལ་ལྷ་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་
 ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་
 ཅད་དངོས་བསྟན་སུ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ནི། དག་འདུན་ཉི་ཤུ་སྟེ་དོན་༡༥༠ ་ ལས། རང་
 ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ནི། ཉི་སྒྲིང་ལས་འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་འབྲས་བྱ་བར་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཉི་སྒྲིང་ལས།
 གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ།
 ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་འབྲས་གནས་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། གཞུང་གིས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་བཅུ་དགུ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཁ་བསྐང་བས་ཉི་ཤུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་ཏེ། སྒར་བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྒྲིང་ལས། གང་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་
 པ་དགུ་སྒྲིངས་པ་ལ་ནི་ཕྱིར་མི་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་རུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། ། འདི་ལྟ་སྟེ། བར་དོར་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་དང་པོ་དོས་བཟུང་།
 སྟེ་ནས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་གཉིས་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་གསུམ་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་
 པར་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་བཞི་པ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་ལྷ་བ་དང་། གང་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་པ་

དེ་ནི་འདི་ནས་གི་འཕོས་ནས་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་དྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱི་
ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་བདུན་པ་དང་། གང་ཡང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྒྱད་པ་ངོས་བརྒྱུད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་ལྔ་དང་གི་ལུགས་ལ་
འོག་མིན་འགྲོ་ནས་སྤིང་ཅེའི་འགྲོའི་བར་ལྷ་པོ་དེ་ལ་གོང་འཕོ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་
དགོ་འདུན་ཉི་ལྱའི་གངས་ལྷ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་
སེམས་དགོ་འདུན་ཉི་ལྱའི་དྲུག་པར་འཛེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་སྒྲུང་གི་
ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྷ་ལ་གོང་འཕོ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འཛེན་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས།
གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉི་ལྔ་ལས། དེ་
ལ་གོང་འཕོ་ཞེས་ལྷ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དྲུག་
པར་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དེ་ལྷ་ལ་གོང་འཕོའི་མིང་གིས་བསྟན་ནས་
དེ་ལ་འོག་མིན་འགྲོའི་མིང་ཅན་དང་སྤིང་ཅེའི་འགྲོའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། འོག་མིན་
འགྲོའི་མིང་ཅན་དེ་ལ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། སྤིང་ཅེའི་འགྲོའི་མིང་
ཅན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་ཞེས་བཏགས་ནས་དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་
བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྩ་བའི་སྤྱོད་སོར་བཞག་ཉི་ལྱུར་འཛེན་པ་
མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་གསེར་མེད་༣༣༧༽ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཕགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་
ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་མ་རྣམས་བཙུ་དྲུག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བཞེ་ཁ་འགོངས་པ་
འཕགས་བའི་ལུགས་སུ་འདོད་དེ་བཞེ་ནི་བརྒྱད་པ་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཅོམ་ཞུགས་
པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཉི་ལྔ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འོག་མིན་

འགོ་འཕར་གསུམ། སྲིད་ཅེ་འི་མཐར་ཐུག་འགོ་སྟེ་ལྷ་ལ་གོང་འཕོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགངས་
 བས་སོ་སྟུང་དུ་བསམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྡེ་མ་རྣམས་ཞེས་བའི་བོད་སྡེ་མ་
 བོ་རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་ཡིན་ནམ་སྟུང་། དེས་ན། གསེར་སྤེང་ལས། སྡེ་མ་རྣམས་བཙུ་བྱུག་
 དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བཞི་ཁ་འགོངས་པ་འཕགས་བའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཕྱོགས་སྡེ་
 མའི་འདོད་པ་བཀོད་པ་དེ་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་རང་ལུགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་དེ་ལ་དངོས་བསྟན་བཙུ་བྱུག་ནི། ༡ རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དབང་རྒྱལ། ༢ རྒྱུན་ལྷགས་
 ལྷགས་པ་དབང་རྗེ་ན། ༣ རྒྱུན་ལྷགས་སྒྲིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ། ༤ རྒྱུན་ལྷགས་མིའི་
 རིགས་ནས་རིགས་སྟེ། ༥ ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ། ༦ ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ།
 ༧ ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་པ། ༨ ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་པ། ༩ སྟེས་འདའ་པ། ༡༠ འདུ་བྱེད་
 དང་བཅས་ཏེ་འདའ་པ། ༡༡ འདུ་བྱེད་མེད་བར་འདའ་པ། ༡༢ གོང་འཕོ་པ། ༡༣ གཟུགས་
 གྱི་ཆགས་བཅོམ། ༡༤ མཐོང་ཆོས་ཞི་༡༥ ལུས་མངོན་བྱེད། ༡༦ བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་
 བཅས་སོ། ། ལྷགས་བསྟན་བཞི་ནི། ༡ བརྒྱད་པ་སྟེ་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ། ༢ ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་པ། ༣ ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་པ། ༤ དག་བཅོམ་ལྷགས་
 པ་བཅས་བགང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱུན་༢༠༠ ་ལས། གཉིས་པ་མཆོན་
 བྱེད་དོན་ལ་དབྱེ་གཞི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཅམ་
 མོ། ། དེ་ལ་ཉི་ཤུར་བྱེ་ཚུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་
 བའི་འོག་མིན་འགོ་ནས། སྲིད་ཅེ་འི་མཐར་ཐུག་འགོ་འི་བར་ལྷ་པོ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ཞེས་ཉི་
 ཤུའི་ཡ་གྲུལ་གཅིག་ཏུ་བགང་བས། གཞུང་གིས་དངོས་སུ་ཟེན་པ་བཙུ་བྱུག་དང་། བརྒྱད་
 པ་དང་། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་གཉིས། དག་བཅོམ་ལྷགས་པ་དང་། བཞི་
 བསྟན་ནས་ཉི་ཤུར་འཆད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་
 ༡༩ ་ལས། འཕགས་པས་གཞུང་གི་འོག་མིན་འགོ་ནས་སྲིད་ཅེར་འགོ་བའི་བར་ལྷ་པོ་

གོང་འཕོ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་གངས་ཤིང་། བརྒྱད་པ་དང་འབྲས་གནས་པར་བ་གཉིས་དག་
བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་མནན་པས་ཉི་ཤུར་འཆད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཇི་བཙུན་ཡིག་ཆའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་སྟེ་དོན་ལྟར་ན། གཞན་ནམས་འབྲ་བ་ལ། རྒྱགས་
བསྟན་འདེན་པ་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་དོད་ལ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་
བ་བགངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་སྟེ་དོན་༡༢༣ ་ལས། གཉིས་པ་ལ། འཕགས་
པའི་ལུགས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་མཆོན་
བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དོ། །གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཙུ་བྱ་དང་།
རྒྱགས་ལ་བསྟན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྟོན་པོ་དག་ཅེས་
པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྩལ་དང་པའི་ཇིས་འབྲང་དང་།
དབང་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་ཇིས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་གཉིས། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་ཇིས་
འབྲང་གི་མིང་ཅན་གཉིས། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་
བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། དེ་མཐོང་ཐོབ་པ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་ལེམས་གཉིས། རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་
པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས། བར་ཆད་གཅིག་
ཅེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་པའི་མིང་ཅན་གཅིག་
བར་སྟེས་ནས་དང་། བྱེད་དང་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་འདའ་བ་བཞིའི་
མིང་ཅན་བཞི། འོག་མིན་འགྲོ། འཕར་གསུམ་སྟེ་ཅེའི་མཐར་བྱ་འགྲོ། ཞེས་པས་དངོས་
སུ་བསྟན་པ་འཕར་བ་གསུམ་དང་གོང་འཕོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་གོང་འཕོ་པའི་མིང་ཅན་
གཅིག་ གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གཟུགས་མེད་ཉིར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གཅིག་། མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་ལ་ཞི། ཞེས་པས་དངོས་སུ་
བསྟན་པ་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མིང་ཅན་གཅིག་ ལུས་མདོན་སུམ་བྱེད། ཅེས་པས་དངོས་སུ་

བསྟན་པ། ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་གཅིག་། བསེ་རུ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ།
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། བྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། བྱིར་མི་འོང་
འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་དཀའི་
སྣང་བ་གཉིས་ལས་ཤུགས་བསྟན་བཞི་འདྲེན་པའི་ཆོ། བརྒྱད་པ་དང་། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་
འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་གཉིས། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། བཞི་བསྟན་ནས་ཉི་ཤུར་འཆད་
དོ། ། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཤུགས་བསྟན་ལ་
བཞག་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། བརྒྱད་པ་དང་། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་
ཞེས་གསུངས་པས་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་གནས་ཞེས་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་བྱས་ནས་
བརྒྱད་པའི་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་ཤུགས་བསྟན་ལ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར། རང་
ཤུགས་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་འཐད་པར་མངོན་ནོ། དེས་ན། འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་
ཤུགས་བསྟན་ལ་འཛོག་ལ་གཞན་རྣམས་ཤུགས་བསྟན་ལ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་སོགས་
དབྱེད་བྱ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་དེ་ཅམ་མོ། ། ཟུབ་དགོངས་སུ། སྤྱི་ཐོག་ཉི་ཤུའི་འོག་མིན་
འགྲོའི་ཆབ་ཏུ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་བསྟན་ནས་ཉི་ཤུ་འཕགས་པའི་ཤུགས་སུ་བྱས་པ་
ལྟར། བྱ་ཉ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་། འབྲས་བྱ་བར་པ་
གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དད་ཐོབ་གཉིས་དང་། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཞུགས་པ་ལྟ་དང་།
འབྲས་གནས་བཅུ་བཞི་རང་རྒྱལ་ཉེ་ཉི་ཤུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གསེར་ཤེང་དུ། རྩ་འོད་ལས་
རྒྱན་གྱིས་རྒྱན་ཞུགས་བྱིར་འོང་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་གསུམ་གོ་སྟེ་བས་མ་བསྐྱས་པ་
དང་། སྟོན་ཅེ་འགྲོ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ལུས་མངོན་བྱེད་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་བབྲངས་ནས་གཉིས་བྱས། གཞན་འགྲེལ་རྒྱུད་བཞིན་བཤད་པས་ཨ་མུ་

ལ་ཐུབ་དགོངས་དང་ཆེ་འོད་གཉིས་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། ། གསེར་
མེད་༣༣༩ ་ཧེལས། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་སྒྲུང་དང་འབྲེལ་བ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། ། ལེ་བརྒྱད་མར་ནི་ཅ་བའི་སྤྲུལ་ཟེན་ཉི་ལྟའི་སྤྲེང་དུ་བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་
འོང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཙམ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཉེར་ལྷ་ལ་མདོ་བྲངས་སོ། ། ད་ལྟའི་མདོ་རྣམས་
སུ་རྒྱན་ཞུགས་བར་དོར་འདའ་བ་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས། སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་
ཐུག་འགྲོ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཙམ་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་མི་སྤྲང་ལ་འཕར་
བ་གསུམ་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མེད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བཞེད་སློལ་མང་པོ་ཞིག་སྤྲང་སྟེ། ད་ལྟའི་སྐབས་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ད་
ལྟའི་མདོ་རྣམས་སུ་མི་སྤྲང་ཅེས་པ་ནི། བོད་དུ་འགྱུར་བའི་མདོ་ནང་ལ་མེད་པའི་དོན་གྱི་
སྤྱིར་མདོ་ནང་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བོད་དུ་མ་འགྱུར་བའི་མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་དབྱུད་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བོད་དུ་
མ་འགྱུར་བའི་མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཡོད་པར་བདེན་ཡང་།

རྒྱན་ཞུགས་དང་། བར་དོར་འདའ་བ་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས། སྤྱིད་ཅེའི་
མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཙམ་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་རྣམས། བོད་དུ་
འགྱུར་བའི་མདོ་ནང་ལ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་གཟིགས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ད་དུང་དོགས་
པའི་གནས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་འདིར་སྤྲང་བ་བྱ་བ་ནི། གསེར་མེད་༣༣༩ ་ཧེལས།
ད་ལྟའི་མདོ་རྣམས་སུ་རྒྱན་ཞུགས་བར་དོར་འདའ་བ་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས།
སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཙམ་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་
མི་སྤྲང་ལ་འཕར་བ་གསུམ་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མེད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་ནས། འོག་ཏུ་
གསེར་མེད་༣༣༩ ་ཧེལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་དད་མོས་དང་རིགས་མཚུངས་

བའི་དབང་རྒྱལ་ནི། བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་བྱིན་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་
 ཆེ་རིང་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་དེ་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་
 དང་མི་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་བཙོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ན་དེ་
 དག་གི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཞིང་རྣོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། ཅེས་པ་
 ནས དེ་ཉིད་༣༧། རྟེན་སྒྲུབ་བཞི་པ་བསེ་རུ་ལྷ་བྱའི་བྱང་སེམས་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་
 ཆེན་གང་དག་སངས་རྒྱུ་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་
 ཀྱི་ཁམས་སུ་རང་བྱང་ཚུབ་རུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་
 ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྟོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་གྲེ་བ་སྟག་མང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་སྦྱོན་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་དག་
 ཡོད་དོ། ། རྟེན་རྒྱུ་ཞུགས་བར་དོར་འདའ་བ་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས།
 སྟོན་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཙོམ་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་མདོ་རྣམས་
 རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་བྱངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གསེར་སྟངས་གོང་འོག་ནང་འགའ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ་སྟམ་མོ། ། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་སྦྱོན་མེད་དེ། ད་ལྟར་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་མདོ་
 རང་ལ་དེ་འདྲའི་མདོ་ཆོག་མེད་ཀྱང་གསེར་སྟངས་ནང་བྱངས་པ་དེ་ནི། རྒྱན་སྒྲུང་དང་། ལེ་
 བརྒྱད་དང་། ལེ་མང་ནས་ཡོད་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་དག་རྗེ་སྒྲ་མའི་གསེར་སྟངས་ནང་ལ་བྱངས་
 པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ད་ལྟར་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་
 མདོ་ནང་ལ་གསེར་སྟངས་དུ་བྱངས་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་དག་རི་ལྟར་བ་བཞིན་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། ད་ལྟའི་མདོ་ནང་ལ་རྒྱན་ཞུགས་བར་དོར་འདའ་བ་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་བ་དང་
 པོ་གཉིས། སྟོན་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཙོམ་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་
 མདོ་རྣམས་ཡོད་པར་མ་ཐད་འཕར་བ་གསུམ་པ་ཡང་རི་ལྟར་བ་བཞིན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེ་

དགེ་བཀའ་འགྲུར་འབྲུམ་། ཀླུ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ ༡༩༡ །
ལས། ཀླུ་པ་པོ་མ་ལུན་འདས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདིས་སྟོང་པ་དེ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་
ལགས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སླུལ་བ། འུ་ར་དྲ་ཏིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདིས་རྣམ་པར་སྟོང་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་གཞན་
ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་ལས། དགའ་ལྷན་ཀྱི་ལྷའི་རིས་དང་མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་
ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། འུ་ར་དྲ་ཏིའི་བྱ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་གང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་འདི་
ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་ལྷུང་དུ་འབྱུབ་པ་སྟེ། ཆེ་
རབས་འདི་འདས་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་དག་དེ་ལ་མངོན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཀྱང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མཉམ་པར་གཞིག་གོ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
ཞིང་གང་དང་གང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམས་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྟོང་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དེ་དག་ལ་ཡང་
བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། འུ་ར་དྲ་ཏིའི་བྱ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་གང་། དགའ་ལྷན་ཀྱི་ལྷའི་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་
དབང་པོ་རྣེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དུག་ལ་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྟོང་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་
མ་འདུས་པ་མེད་དོ། འུ་ར་དྲ་ཏིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་
མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ནས། མི་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྷོག་

བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པར་དབང་པོ་རྩལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ནལ་འབྱོར་ལ་ཡང་སྤྱར་དུ་མཉམ་པར་གཞིག་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྒོ་ནམས་ཀྱང་སྤྱར་དུ་མཛོན་ཏུ་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཤར་བ་ཉིའི་བྱ། གང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲིད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ནལ་འབྱོར་འདི་ལ་སྦྱོམས་པར་འབྲུག་
 བ་དེ། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། ཤར་བ་ཉིའི་བྱ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་
 ནས་གང་ན། སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་འདས་ནམས་བཞུགས་ཤིང་། འཆོ་སྐྱོང་བའི་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་དེར་འགོ་སྟེ། ནམ་ཁྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་འདས་ནམས་དང་
 བལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཤར་བ་ཉིའི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཙུན་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་
 བྱ་བའི་བྱིར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་སྤྲུལ་
 དུ་བྱས་ཀྱང་དེས་ང་རྒྱལ་དུ་མི་བྱེད་དོ། །ཤར་བ་ཉིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་དག། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡང་མཉམ་པར་
 གཞིག། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡང་མཉམ་པར་གཞིག། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་
 ཡང་མཉམ་པར་གཞིག། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡང་མཉམ་པར་གཞིག་ཅིང་། པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཡང་སྦྱོད་དེ། དེ་དག་བསམ་གཏན་ཐོབ་པས་ལྷ་ཆེ་རིང་པོའི་ནང་དུ་སྐྱེས་
 ཤིང་། གལ་ཏེ་མེད་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་ཐོབ་ནས། སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་འདས་དག་ལ་བསྟེན་
 བཀྱར་བྱེད་ན་ཡང་། དེ་དག་དབང་པོ་རྩལ་ཞིང་དབང་པོ་རྫོ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཤར་བ་ཉིའི་
 བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་ལ་ཡང་མཉམ་

པར་གཞིག་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་སྟོང་དེ། དེ་དག་ཐབས་ལ་མི་མཁས་
པས། བསམ་གཏན་རྣམས་སྤངས་ནས་བྱིར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཤ་
ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཡུང་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་
ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཤ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་
འཇུག། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། བྱམས་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་
འཇུག། སྟོང་རྗེ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། དགའ་བ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། བཏང་
སྟོམས་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་
འཇུག། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། རྩང་ཟད་མེད་པའི་
སྟེ་མཆེད་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལ་
ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། དན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། ཡང་
དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། རྩ་འཕྲལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་ལ་ཡང་སྟོམས་
པར་འཇུག། དབང་པོ་ལྔ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། སྟོབས་ལྔ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་
འཇུག། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ།
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་ཐབས་མཁས་པས། བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་མི་
སྟེ། ཚངས་པའི་རྣམ་པར་སྟོང་པའི་དབང་གིས་མི་སྟེ། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པའི་དབང་གིས་མི་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་གང་ན་བཞུགས་
ཤིང་། འཆོ་སྟོང་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བས། བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ། ཟླ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཛང་བྱའོ། །ཤར་དུ་ཉིདེ་བྱ་
 གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡང་
 ལྷོམས་པར་འཇུག། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། བྱམས་
 པ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། ལྷིང་རྩེ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། དགའ་བ་ལ་ཡང་ལྷོམས་
 པར་འཇུག། བཏང་ལྷོམས་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་
 ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག།
 ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་
 མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་དག་ཐབས་མཁས་པས་བསམ་གཏན་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷོམས་པར་འཇུག་པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེའོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱིར་
 འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་སྐྱེས་ཀྱང་། རྒྱལ་རིགས་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེའོ། །བམ་
 ཟེ་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེའོ། །བྲིམ་བདག་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་
 ཡང་མེད་པ་ལ་བརྟམ་པའི་སྤྱིར་མ་ཡིན་གྱིས། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །ཤར་དུ་ཉིདེ་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་
 འཇུག། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། བྱམས་པ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་
 འཇུག། ལྷིང་རྩེ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། དགའ་བ་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། བཏང་
 ལྷོམས་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་ལྷོམས་
 པར་འཇུག། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། ཅུང་ཟད་མེད་
 པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་
 ལ་ཡང་ལྷོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་དག་ཐབས་མཁས་པས་བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་ངེ་

འཛིན་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྤྲི་སྤྲེ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྤྲེའོ། །སྤུམ་ཅུ་ཙུག་གསུམ་གྱི་
ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྤྲེའོ། །མཆོ་མའི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་
སྤྲེའོ། །དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྤྲེའོ། །འབྲུལ་དགའི་ལྷ་རྣམས་དང་
སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྤྲེའོ། །གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་
སྤྲེ་སྟེ། དེ་དག་ན་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་དོ། །སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱུས་བཙུག་འདས་རྣམས་ཀྱང་
མཉམ་པར་བྱེད་དོ། །ཤར་དུ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དག །ཐབས་མཁས་པས། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་པར་འཇུག། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་པར་འཇུག། བསམ་
གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་པར་འཇུག། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་པར་
འཇུག། བྱམས་པ་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་པར་འཇུག། ལྷིང་རྩེ་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་པར་འཇུག། དགའ་
བ་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་པར་འཇུག། བྱང་ལྷོ་མས་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་པར་འཇུག། རྣམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སྤྱི་མཆེད་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་པར་འཇུག། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་
པར་འཇུག། ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྤྱི་མཆེད་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་པར་(འདུག་འཇུག) །འདུ་ཤེས་
མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མེན་སྤྱི་མཆེད་ལ་ཡང་ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་འདི་
ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྤྲེའོ། །དེ་དག་དེ་ན་ཡང་ཆངས་པ་ཆངས་
ཆེན་དབང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་ལ་དབང་སྦྱར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ནང་ན་ཡང་མཆོག་དམ་པ་ལུལ་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་དེ་ན་འཁོད་ཅིང་གང་ན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་མངོན་
པར་སངས་རྒྱུས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ་བཞུགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་

ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རྒྱ་ཞིང་འདོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དོན་
 དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་བྱེད་དོ། །ཨ་ར་དུ་ཉིའི་བུ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་
 པ་དག་ཐབས་མཁས་པས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག །བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་
 འཇུག །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག །བྱམས་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་
 འཇུག །སྤྱིང་རྩེ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག །དགའ་བ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག །བཏང་
 སྟོམས་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་
 འཇུག །ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག །ཅུང་ཟད་མེད་པའི་
 སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
 ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག །དན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྟོམ། ཡང་དག་
 པར་སྦྱོང་བ་བཞི་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྟོམ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྟོམ།
 དབང་པོ་ལྔ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྟོམ། སྟོབས་ལྔ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྟོམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་བདུན་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྟོམ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་ཡོངས་
 སུ་སྟོམ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡང་
 སྟོམས་པར་འཇུག ཅིང་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་བསྟེན་བཀུར་ཅིང་། དེ་དག་ཏུ་ཆངས་པའི་སྦྱོད་
 པ་སྦྱད་དེ། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེའོ། །དེ་དག་དེར་ཆེའི་ཆུ་ལ་བཞིན་
 དུ་གནས་ནས། དབང་པོ་མཉམ་པ་དང་། དན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་དུ་ལྷ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་
 སྟོང་དུ་མས་བསྐྱོར་ཏེ། མདུན་དུ་བྱས་ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་བསྟེན་ཏེ། ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཚོགས་
དག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་
ཕྲག་བརྒྱ་པ། བམ་པོ་བརྩ་གཅིག་པ། །ཤར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་ཞེས་པ་བྱུག་ཐོབ་པ་དག་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་
ཡང་མི་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྟེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྟེ་
བར། དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ལ་རིམ་གྱོད་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། སྤྱད་དང་། མཆོད་པ་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་ཞེས་པ་བྱུག་ཐོབ་པ་དག་མངོན་
པར་ཞེས་པ་བྱུག་པོ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་རྩེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་ན་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་མ་གཉོགས་པར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྤྱི་ཡང་
མི་གྲག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོད་པ་དག་ཀྱང་
ཡོད་དོ། །ཤར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
མངོན་པར་ཞེས་པ་བྱུག་ཐོབ་པ་དག་མངོན་པར་ཞེས་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་རྩེ་ཞིང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་
ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་ཞེས་པ་བྱུག་ཐོབ་པ་
དག་འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་མི་གྲག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མི་གྲག་
པ་དང་། དགེ་འདུན་ཀྱི་སྤྱི་མི་གྲག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་ནས་འཛིག་ཉེན་ཀྱི་
ཁམས་སུ་འདོད་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལེགས་པ་རྫོང་། ཆོས་ཀྱི་ལེགས་པ་རྫོང་། དགེ་
འདུན་ཀྱི་ལེགས་པ་རྫོང་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་དང་། ཆོས་ཀྱི་

སྒྲ་དང་། དག་འདུན་གྱི་སྒྲ་དེས་སེམས་དང་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་ཞི་འཕོས་ནས་གང་ན་
 སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནས་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཏུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་
 དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་བྱ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་།
 གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་། རྩན་པ་
 ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་
 དང་། དབང་པོ་ལྟ་དང་། སྟོབས་ལྟ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་
 པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྒྱད་དང་། མི་འཇིགས་
 པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྟོ་བརྒྱད་དག་ཀྱང་ཐོབ་ནས། དེ་དག་ནམ་
 ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྒྲེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྒྲེ། གཟུགས་མེད་
 པའི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྒྲེ་ཞིང་། དེ་དག་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་ནས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་
 དོ། །ཤར་བྱ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྒྲོད་པ་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲོན་མེད་པར་ཞུགས་ནས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་འཕྲོལ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཤར་བྱ་ཉིའི་བྱ་
 འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་བྱ་ཞིང་།
 མངོན་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། སེམས་ཅན་གངས་མེད་ཆད་
 མེད་པའི་དོན་བྱས་ནས་བྱང་པོ་མ་ལུས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་
 སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་
 ཆོས་བསྐྱལ་པ་འཇུག་བསྐྱལ་པའི་ལྷག་མར་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་བྱ་ཉིའི་བྱ་

འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་དག་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བལྟ་བ་དང་། སེམས་
ཅན་ཡོངས་སུ་སླིན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་
དུ་འདོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་དུ་ཉིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ། ཆད་མེད་པ་
བཞི་ཐོབ་པ། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་དག་བསམ་གཏན་
དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་གིས། ལྷུ་དུ་
མས་རྣམས་པར་ཅི་ཞིང་། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། དེ་
དག་བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་ལས་ལངས་ནས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་མཉམ་
པར་གཞིག་གོ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས། བསམ་གཏན་གཉིས་
པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལས་ལངས་ནས། འགོག་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞིག་གོ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་
ནས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་
ལངས་ནས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞིག་གོ། འགོག་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལས་ལངས་ནས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་མཉམ་པར་
གཞིག་གོ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
སྟེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས།
འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞིག་གོ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་

བ་ལས་ལངས་ནས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། རྣམ་ཤེས་
 མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་མཉམ་པར་
 གཞིག་གོ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས། ཟུང་ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་
 མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། ཟུང་ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས། འགོག་
 པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞིག་གོ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 ལས་ལངས་ནས། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ།
 འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞིག་གོ། འག་ར་དྲ་ཉིདེ་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ། ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་
 རྣམས། བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 འདི་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པར་མནན་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འག་
 ར་དྲ་ཉིདེ་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྲན་པ་ཉི་བར་
 གཞིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ། ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་བཞི་ཐོབ་པ། རྩ་འབྱུང་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་ཐོབ་
 པ། དབང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པ། སྟོབས་ལྔ་ཐོབ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཐོབ་པ། འཕགས་
 པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཐོབ་པ། བསམ་གཏན་
 རྣམས་ཐོབ་པ། ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཐོབ་པ། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 རྣམས་ཐོབ་པ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཐོབ་པ། མཐར་ཀྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ་དགུ་ཐོབ་པ། སྦྱང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ། མངོན་
 པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཐོབ་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཐོབ་པ། གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་རྣམས་ཐོབ་པ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྒྱ་ཐོབ་པ། མི་འཛིགས་པ་བཞི་ཐོབ་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དག །རྣམ་

པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པོ་ཐོབ་ཀྱང་། རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད། ལན་
ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མི་
བྱེད། དག་བཙམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་བྱེད། རང་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་གྱི། ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་ཅིང་། ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས། འཕགས་
པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། སེམས་
ཅན་དེ་དག་དེས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བ་དང་། དག་བཙམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་
བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཤར་བྱ་ཉིའི་བུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོའི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤར་བྱ་ཉིའི་བུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྟོད་པ་དེ་དག་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཤར་བྱ་ཉིའི་བུ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བླ་ལ་གནས་ཤིང་། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ཡོངས་སུ་
སྟོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཤར་བྱ་ཉིའི་བུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
དེ་དག་ནི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཤར་བྱ་ཉིའི་བུ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ། བསམ་
གཏན་བཞི་ཐོབ་པ། ཚད་མེད་པ་བཞི་ཐོབ་པ། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
བཞི་ཐོབ་པ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཐོབ་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་
བླ་ཐོབ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་ཐོབ་པ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཐོབ་པ།
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་མ་འབྲས་བཙུན་ཐོབ་

བ་དག འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་ཀྱང་བདེན་པ་
 བཞི་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འཤམ་པ་ཉིདེ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། འཤམ་པ་ཉིདེ་
 བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་
 སྟོན་པ་དག ཁའི་གཉེན་གྱི་ཁམས་ནས་འའི་གཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་འདོང་ཞིང་དེ་དག་གི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡང་དག་པར་སྐྱལ་བ་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འཤམ་པ་ཉིདེ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་ཆད་མེད་པས། སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་འཆང་བྱའོ། འཤམ་པ་ཉིདེ་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ཤིང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྟག་པར་བཅོམ་ཏེ། རྣམ་ཡང་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོག་
 མི་སྟེ། གཞོད་པ་དང་ལྷན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་
 དོ། འཤམ་པ་ཉིདེ་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་
 དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྟག་པར་བཅོམ་པས། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་
 ལམ་གསུམ་པོ་རྒྱན་གཅོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། འཤམ་པ་ཉིདེ་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ཤིང་། འཁོར་ལོས་
 སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས། བྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྐྱབ་ཅིང་། ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་
 དང་། སློམ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སློམ་དང་། བཞོན་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བཞོན་པ་དང་། མེ་
 རྟོག་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མེ་རྟོག་དང་། སྟོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོས་དང་། བྱིང་བ་འདོད་

པ་རྣམས་ལ་ཐེང་བ་དང་། བྱག་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱག་པ་དང་། མལ་སྟན་འདོད་པ་
རྣམས་ལ་མལ་སྟན་དང་། གོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གོས་དང་། འོར་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
འོར་བྱ་དང་། ལྷ་ཉིག་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་ཉིག་དང་། གསེར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསེར་
དང་། དངུལ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དངུལ་དང་། སྤྱི་རྩ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་རྩ་དང་། རྒྱན་
འདོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱན་དང་། འཆོ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཆོ་བ་དང་། བྲིམ་འདོད་པ་རྣམས་
ལ་བྲིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ཅིང་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྟོན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱབ་པ་དག་
ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་བྱ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་ལ་གནས་ཤིང་། ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་
དོ། །ཤར་བྱ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་
ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་ལ་གནས་ཤིང་། བཟོད་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཁོ་བ་མེད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་
དོ། །ཤར་བྱ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་
ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་ལ་གནས་ཤིང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ། སེམས་
ཅན་རྣམས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་བཙོན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དག་
ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་བྱ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་ལ་གནས་ཤིང་། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟར་བྱས་
ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཞི་གནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། འདོད་པ་ལས་དཔེན་པ་ལ་རབ་
ཏུ་འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བར་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་
རབ་ཏུ་བཀོད་ནས། ཆངས་རིས་ཀྱི་སྟུང་རྣམས་ནས་འོག་མེད་ཀྱི་སྟུང་བར་དུ་སྦྱེ་ཞིང་། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་སྟུང་སྟེ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་

འཆང་རྒྱལ། རྟ་རི་དྲ་ཉིའི་བྲ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་བསམ་
 གཏན་བཞི་བསྐྱབས་ནས། བསམ་གཏན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་
 བོད་རི་མྱུངས་ནས། ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། རྟེ་ཡང་
 བསམ་གཏན་བསྐྱབས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཆོགས་
 རྣམས་སུ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱལ། རྟ་
 རི་དྲ་ཉིའི་བྲ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 རས་ཤི་འཕོས་ནས། གནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ། གནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གམ།
 གཉིས་ཀྱི་ཏེ། འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཆོགས་སུ། སྐྱ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱལ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། རྟ་རི་དྲ་ཉིའི་
 བྲ། འདི་ལྷ་རྣམས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་
 ལ་གནས་ཤིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷུང་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྐྱེ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་ལུས་སུ་མངོན་པར་སྤྱུལ་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་དང་། སྤྱོད་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། གཤེན་རྗེའི་འཛིག་
 རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཆོས་སྟོན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། རྟ་རི་དྲ་ཉིའི་བྲ། འདི་ལྷ་རྣམས་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅི་འདྲ་
 བ་དེ་འདྲ་བའི་ལུས་སུ་མངོན་པར་སྤྱུལ་ནས། འཕར་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་
 གཤེན་ལྷང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 དགོ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་
 བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་སྟེ། དེ་བས་

ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱབ་ཅིང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་
ཐོགས་པ་ལ་སྟག་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། རྩོམ་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་གང་གླའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དག་ཀྱང་
མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆན་མ་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་
སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་
སུ་སྤྱབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་སྟག་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། རྩོམ་གསུམ་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གླའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་
ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་
བྱེ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆན་མ་
ཡོངས་སུ་བརྒྱང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་སྟག་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། བྱང་
ཁྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གླའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་།
ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་
རྣམ་པར་བྱེ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆན་

མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱབ་ཅིང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤ་སྟག་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་
 རོ། །བྱང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་ལྷུང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དག་
 ཏུ་དོང་ཞིང། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་
 བསྟན་བཀའ་བྱེད་པ་དང། ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང། དེ་དག་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱབ་ཅིང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་
 དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤ་སྟག་
 སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་རོ། །ཤར་ལྗོངས་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 གསལ་ལྷུང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་བཀའ་བྱེད་པ་དང། ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་དགོ་འདུན་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་
 བར་བྱེད་ཅིང། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་
 བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱབ་
 ཅིང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་
 གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤ་སྟག་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་རོ། །ལྗོ་རུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་
 ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་ལྷུང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་བཀའ་བྱེད་པ་དང། ཆོས་
 ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་

པར་བྱེ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆོན་
མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་ལྟག་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་
དོ། །རྒྱབ་བྱང་གི་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་
ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་
བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དག་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་
དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་ལྟག་
སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འོག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞུང་ལྷུང་གི་
བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དག་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དེ་དག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་
ལ་ལྟག་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

སྟེད་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་། སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་

དང་། ཚེས་ཉན་ཅིང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་གི་ཡོན་
 ཉན་ནམ་པར་སྤེལ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་དེ་དག་
 གི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་གི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཅིང་། སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤ་སྟག་སྟེ་བར་བྱེད་ཅིང་། སངས་
 རྒྱུ་གི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་
 པར་འཛང་རྒྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་དུ་ཉིའི་བྲ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་གང་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་རོ་སྤྱོདས་ནས་ཚངས་རིས་ནས། དགེ་
 རྒྱུ་གི་བར་གྱི་ལྷ་ནམས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་སྟེ་མཆེད་ནས། སྤིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་
 གི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཤར་དུ་ཉིའི་བྲ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་
 པ་དེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ནས། སྤིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་
 དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཤར་དུ་
 ཉིའི་བྲ། འདི་ལྟར་ཡང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་དུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། མི་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྷན་པར་བྱས་ཏེ། དབང་
 པོ་གསལ་ཞིང་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ལྷན་པར་གྱུར་ནས། དེ་དག་ལུས་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་དེ་དག་གིས་སྟེ་བོ་མང་པོའི་དགའ་བ་དང་། མོས་པ་སྟེད་དེ། དེ་དག་འགྲོ་བ་མང་
 པོའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་མོས་པར་གྱུར་
 པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། མཐར་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པས་
 འདའ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་དུ་ཉིའི་བྲ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔལ་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། ལུས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཡོངས་
སུ་དག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཤར་ཏེ་འུ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་དག་དབང་པོ་ལྟན་ཏུ་གསལ་
བ་ཐོབ་ནས། དེ་དག་དབང་པོ་ལྟན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་དག་གིས། བདག་མི་སྟོང་ཅིང་། གཞན་
མི་སྟོང་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་ཏེ་འུ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱིན་ཅད། བྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་ཤིང་། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་
ཡང་དབུལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལོག་པར་མི་འགྲོ་བ་དང་། ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་དག་
ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་ཏེ་འུ་འདི་ལྟར་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་
པོ། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱིན་ཅད། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་དགོ་
བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མི་གཏོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་ཏེ་འུ་འདི་ལྟར་ཡང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་ཤིང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས།
དེ་དག་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། བྱིན་པ་
དང་། དག་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤར་ཏེ་འུ་
འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་ཤིང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་
སྲིད་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་བཟུ་སྟོང་དུ་མ་ལ་གནས་ཤིང་།
དེ་དག་ལ་གནས་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བཟུ་སྟོང་དུ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་དེ།
སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟོན་འདས་དེ་དག་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་། མཆོད་པ་སྣ་ཆོགས་

གྲིས་རིམ་གྲོ་དང་། བཀྱར་སྟོ་དང་། སྤ་དུད་དང་། མཚོད་པ་བྱེད་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །ལ་
 ར་དྲ་ཉིདེ་བྲ། འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་དུག་ལ་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བུའི་སྤྲོ་བ་ཅན་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆོས་གྲིས་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་གྲང་ནམ་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་གྱི་བར་དུ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་སྣང་བ་དེ་
 དང་། རྣམ་ཡང་འབྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །ལ་ར་དྲ་ཉིདེ་བྲ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་
 མེད་པའི་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ཐབས་མཁས་པས་སློག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་བྲེ་བ་སྤྲག་མང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་གྲིས་ཡོངས་
 སུ་སྟོན་པར་བྲས་ནས། ལྷ་ན་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གྲང་ཐང་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་མཆན་༡༥༠ ་ལས། གསེར་བློང་དུ། ད་ལྟའི་མདོ་ན་
 འདི་མེད་ཅེས་པ། བར་བ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྦྱེས་ཞེས་པ་ཡིན་སྟུང་མོ། །ཞེས་དང་། ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། གསེར་བློང་དུ། འདིའི་མདོ་ད་ལྟ་མེད་གསུངས་པ། ཆངས་རིས་ནས་འོག་
 མེན་གྱི་བར་དུ་སྦྱེས་པ་མེད་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གསེར་
 བློང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་དབྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཡིན་ནམ་སྟུང་
 མོ། ། ཡང་གསེར་བློང་༣༣༩ ་ལས། འོ་ན་ལྟར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན་བརྒྱད་པ་ནི་རྗེས་འབྲང་
 གཉིས་དང་བྱིར་མི་འོང་ནི་བར་དོར་འདའ་བ་སོགས་དང་། འོག་མེན་འགྲོ་འཕར་གསུམ་
 དང་སྟོན་ཅེར་འགྲོ་དང་གཟུགས་གྱི་ཆགས་བཅོམ་གཉིས་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་
 བྱེད་གཉིས་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་ཡང་མཐུན་
 ནོ། །འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་གྱི་ཞུགས་པ་འདྲེན་ཚུལ་མི་གཅིག་སྟེ། དེར་ནི་ཉི་

སྒྲིབ་ལྟར་དད་མོས་གཉིས་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་བསྐྱེགས་ནས་རེ་རེར་བགྱངས་པས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་སྲིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགོ་དང་
གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གཉིས་མི་འགལ་ལ་དེ་གཉིས་དབྱེ་གཞི་བྱས་ནས་དེ་ལས་ཕྱེ་
བའི་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས་དབྱེ་དགོས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་
མཐུན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།

འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་༣༩ ་ཧུལ་སྟ། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་
འགོ་བཙའི་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་དང་ལུས་
ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་གཞན་ནས་བ་གཉིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེས་ན། རྒྱན་སྒྲིབ་དང་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གཉིས་དང་། ལེ་བརྒྱད་མར་གཉིས་འབྲས་
བྱ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་བྲངས་འབྲེན་ཚུལ་མི་གཅིག་སྟེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་དང་
རྒྱན་སྒྲིབ་གཉིས་ལྟར་ན་བྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་རྫོན་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
འབྲེན་པ་དང་། བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་རྫོན་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེན་
པ་ཡིན་ལ། ལེ་བརྒྱད་མར་ལས་ནི། ཉི་སྒྲིབ་ལྟར་ཞུགས་པ་བར་བ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་པོ་
རྩལ་པོ་གཉིས་གཅིག་དང་། དེའི་དབང་པོ་རྫོན་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་ནས་རེ་རེར་
བགྱངས་པའི་བྱིར། དང་པོ། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་༣༩ ་ཧུལ་སྟ། དེའི་འོག་ཏུ་
དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་རྫོན་པོ་དད་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དག་འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་ལ་
ཞུགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལན་ཅིག་བྱིར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
དེ་ཉིད་གཞན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྷ་མ་བཞེན་དུ་དད་པ་དང་མཐོང་
བས་ཐོབ་པ་འབྲས་བྱ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་
ཤེས་བྱིན་༩ ཆ ་ཧུལ་སྟ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་པ་
མངོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲིབ་༣༩ ་ཧུལ་སྟ། དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྦྱོད་

པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། དབང་པོ་
 རྟལ་པོ་དང་རྣོན་པོ་དད་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དག་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་
 ཏུ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་སྤངས་པས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཡིན་
 ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལྟ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཅིག་ལྟག་མ་ལུས་པའི་ཕྱིར་གཞན་བར་ཆད་
 གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་
 སྤངས་པས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་
 པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་པ་སྤངས་པས་
 ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྟེ་དགོ་བསྟན་
 འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼༡༽ ཉི་ལྟང་༣༥ ༽ལས། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
 པ་ལ་ཞུགས་པ་དད་པས་ལྟག་པར་མོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་རིའི་
 བུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་
 སྐྱབ་པར་བྱེད། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་ཡང་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་
 དེས་ཀྱང་ལྟ་ཆེ་རིང་པོའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་དེ་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་
 ཁམས་སུ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་ན་དེ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམས་རྟལ་པོར་འགྱུར་བ་
 དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མཐོང་
 བས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་ཆ་
 ལས་ནི། དབང་པོ་རྣོ་རྟལ་གཉིས་འོག་མིན་དང་སྟོན་ཅེར་འགྲོ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་
 རྣམས་དོར་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དག་བཅོམ་
 ཞུགས་པ་བཞི་འདེན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་དད་ཐོབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་མི་འདེན་ཟེར་
 རོ། །འབྲུམ་འགྲེལ་ལས་ནི། དབང་པོ་རྣོ་རྟལ་གཉིས་འོག་མིན་འགྲོ་གསུམ་དོར་ནས་མཐོང་
 བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་ནས་

བརྒྱུག་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྦྱར་ཚུལ་འཕགས་སེང་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་
ན། གསེར་མེད་རང་ལུགས་ལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གསེར་མེད་༣༡༩ ་ལས། དེ་ལྟར་འདོད་
པ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལས་འདིར་གང་ག་བྱུང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་རིགས་
ཏེ། གང་ཡིན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་
ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་ཉི་ལྱའོ། །དེ་གང་ན་འདི་ལ་བཞི། བརྒྱད་པ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་
མཐར་གྱིས་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཅ་བ་
འཕགས་པ་བཞིན་འགྲེལ་ན་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྱུར་བས། འདི་ལ་
བཞི། བརྒྱད་པ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་། མཐར་གྱིས་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་
འཕགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྟོན་པོ་དག །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཁྱུགས་ཁྱུགས་པ་དབང་པོ་རྟོན་རྒྱལ་
གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་ལ་བརྒྱད་པའི་མིང་ཅན་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འབྲེན་པས། བརྒྱད་པའི་མིང་
ཅན་གྱི་མདོ་ནི། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ནས། འདིར་སྦྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
པ་དང་། མིང་ཅན་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་དང་འབྲང་གི་མདོ་
ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་མའི་ནང་ནས་ཤི། ནས། འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འདིས་
རྒྱལ་སྤྱི་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་གསུམ་པ་མི་ནས་མིར་སྦྱེས་པ་བསྟན། ཆོས་འབྲང་གི་མདོ་ནི། ལྷ་
བྱ་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་། ནས། མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་དང་དགའ་ལྷན་ནས་འདིར་སྦྱེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་དང་པོ་གཉིས་བསྟན། གསེར་མེད་
ལས། དེས་ན་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་མདོ་དེ་བརྒྱད་པའི་མདོ་འདོན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས།
འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་འདི་གཉིས་ཁྱུགས་པ་དང་པོར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པས། བརྒྱད་པར་བསྟུས་སོ། །གཉིས་པ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ལ། ཁྱུགས་པ་དང་། འབྲས་
གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀླང་པ་དང་པོས་བསྟན་པའི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་

བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དབང་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས།
 ནས། རྩོམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས། བཞི་པ། སྟོན་ཆེ་རིང་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷ་པ། བསམ་
 གཏན་སྤངས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པ་གཉིས་བསྟན་ནོ། །འདི་གཉིས་བྱང་སེམས་ཐབས་
 མི་མཁས་པ་དང་། འོག་མ་ཞེ་གསུམ་ཐབས་མཁས་སུ་བཤད་དོ། །ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་
 གི་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དབང་རྩོན་གྱི་མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་ནས། འཆང་
 རྒྱལོ། །ཞེས་པས། རྟག་པ། སངས་རྒྱལ་འཆོ་སྦྱང་ཞིང་དེར་སྐྱེས་པ་བསྟན་ནོ། །ལེ་བརྒྱད་
 མར། འདི་གཉིས་ཀྱི་གོང་དུ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་མདོ། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་ནས། ང་རྒྱལ་མི་བྱེད་
 པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་ཡོད་ལ། ལེ་མང་ན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་
 སོང་གི་འབྲས་གནས་ནི། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
 ཀྱི་མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་ཆེ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ། ནས། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དག་ཀྱང་
 ཡོད་དོ། །ཞེས་པས། བཅུ་པ། ཆེ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་དག་ལ་ལྟན་དུ་སྐྱེས་ནས་འདིར་འོང་
 བ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་མདོན་ཤེས་
 རྟག་ནས། བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེ་པས། བཅུ་གཅིག་པ། མདོན་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བརྒྱད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ། དམན་པའི་སྤྱེ་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཞིང་བརྒྱད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ། ཆེ་དཔག་མེད་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བརྒྱད་
 པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ། ལྷན་སྤྱིང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་གསུམ་པ་དང་བཞི་བསྟན་
 ནོ། །གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་པ་ནི། དེགས་ནས་དེགས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་
 ཞུགས་མའི་དེགས་སྐྱེས་ཀྱི་མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི། ནས། སྟོན་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པས། བདུན་པ། རྒྱལ་དེགས་སོགས་དེགས་མཐོང་སྐྱེས་པ་
 བསྟན་ནོ། །ལྷའི་དེགས་སྐྱེས་ཀྱི་མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན། ནས། རྣམས་ཀྱང་

མཉེས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས། བརྒྱད་པ། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སོགས་སྤྱོད་པ་མཉམ་པར་
སྦྲེས་པ་དང་། རྒྱ་བྱ། ཉན། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་པས། དགུ་བ་ཆངས་པར་སྦྲེས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པར་བསྐྱལ་བ་དང་གཉིས་བསྟན་
ཏོ། །བར་ཆད་གཅིག་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་
མདོ་ནི། རྒྱ་བྱ་བྱང་ཆེན་པོ་ཉི། ཉན། ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
པས། ཉི་བྱ་པ། པོ་ཉི་སོགས་ཐོབ་ཅིང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ལ་སེམས་ཅན་འགོད་པ་དང་།
ཉེར་གཅིག་པ། སྤྱིན་དུག་ལ་གནས་ཏེ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སོགས་སྦྱོང་བ་དང་། ཉེར་
གཉིས་པ། བསམ་བཏན་ཐོབ་ཅིང་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །བར་
སྦྲེས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བར་འདའ་བའི་མདོ་ན།
རྒྱ་བྱ་བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད། ཉན། དོན་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པས། བཙུ་ལྷ་པ་
ཁམས་གསུམ་དུ་མི་སྦྲེས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་སྦྲེས་འདའ་
བའི་མདོ་ནི། རྒྱ་བྱ་བྱང་ཆེན་སྤྱིན་དུག་ལ། ཉན། གནས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པས།
བཅུ་དུག་པ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ཐོབ་པ་དང་། བཅུ་བདུན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་དེས་ཆོས་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་གཉིས་བསྟན་ནོ། །དེའི་བྱེད་བཅས་ཀྱི་མདོ་ནི། རྒྱ་བྱ་བྱང་ཆེན་སྤྱིན་
དུག་ལ། ཉན། རྒྱན་གཙོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པས། ཉེར་གསུམ་པ། འཛིག་རྟེན་
བརྒྱད་ཅིང་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་བ་དང་། ཉེར་བཞི་པ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་བཙོན་ཞིང་སྒོ་
གསུམ་དག་པ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ། སངས་རྒྱས་ཞིང་བརྒྱད་ཅིང་ངན་འགྲོའ་རྒྱན་སེམས་སྦྱེད་
པ། ཉན། འདོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པས། བཙུ་བརྒྱད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
བརྒྱད་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་ལྷ་བ་བསྟན་ནོ། །འོག་མིན་འགོ། །འཕར་གསུམ་ཞེས་པའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་འོག་མི་འགོའི་མདོ་ནི། རྒྱ་བྱ་བྱང་སེམས་སྤྱིན་དུག་ལ་གནས་ཤིང་སྤྱིན་པར་
སྦྱར་ལེན། ཞེ་པ་ནས། འགོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པས། ཉེར་དུག་པ། སྤྱིན་པར་

ལྷར་ལེན། རས། སོ་གཅིག་པ། ཤེར་ཕྱིན་ལྷར་ལེན་གྱི་བར་ཕྱིན་དྲུག་ལྷར་ལེན་དྲུག་བསྟན་
 རོ། ། ཉི་ལྷང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་མ་གཏོགས་པར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་ལྷ་མེད་
 གྲང་། འབྲུམ་ཀ་པ་དང་། ལེ་མང་དང་། འབྲུམ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཡོད་དོ། ། ཉི་ལྷང་ལས།
 འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་གོང་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
 དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར། དེ་དབྱེ་གཞི་བྱས་ནས། དེ་ལས་བྱེ་བའི་འཕར་བའི་མདོ་ནི། ལྷ་
 བྱ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན། རས། འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། ། ཞེས་དང་། བྱེད་འཕར་གྱི་
 མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་ཆངས་པའི། རས། འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། ། ཞེས་པ་གཉིས།
 ཉི་ལྷང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་ཡོད། ལེ་མང་ན་མེད་དོ། ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་
 མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་ཕྱིན་དྲུག་ནས། སྤྱི་བར་བྱེད་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། ། ཞེས་པས།
 སངས་རྒྱུ་སྤྱུ་ལ་ནས་ཤར་ནས་སྤྱི་བར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་མང་
 བོར་ཆོས་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ། རས། བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་པའི་བར་བཅུ་བསྟན་རོ། ། སྤྱིང་
 ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤྱིང་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མདོ་ནི། ལྷ་
 བྱ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན། རས། སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། ། ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་
 གྱི་ཆགས་བཅོམ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་
 ཆེན་བསམ་གཏན། རས། སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཉི་
 ལྷང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་ཡོད། ལེ་མང་དུ་མེད་དོ། ། མཐོང་བ་ཡི། ཆོས་ལ་ཞེ་ལུས་མདོན་
 སུམ་བྱེད། ། ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ཆོས་ཞེའི་མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་ཕྱིན་དྲུག་
 ལ་སྤྱོད་ཅིང་མི་ཆེན་པོའི་མཆོན་སོ་གཉིས། རས། མཆོད་པ་བྱེད་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། ། ཞེས་
 པས། ཞེ་གཉིས་པ། མཆོན་དང་ལྷན་ཞིང་ལུས་དག་དག་པ་དང་། ཞེ་གསུམ་པ། དབང་བོ་
 དག་ཅིང་བདག་མི་བསྟོད་པ་དང་། ཞེ་བཞི་པ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་
 དང་། ཞེ་ལྷ་པ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་དག་བཅུའི་ལམ་མི་གཏོང་བ་དང་། ཞེ་དྲུག་པ། འཁོར་

བསྐྱར་གྱི་ལུས་གཟུང་ནས་སེམས་ཅན་དག་བཙུལ་འགོད་པ་དང་། ཞེ་བདུན་ལ། འཁོར་
བསྐྱར་གྱི་ལུས་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཆོད་པ་སྟེ་དྲུག་བསྟན་ནོ། །ལུས་མངོན་
བྱེད་གྱི་མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ། ནས། འཇུག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་
བས། བཙུ་དགུ་ལ། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་རིམ་དང་ཐོད་ཀྱིས་དུ་འཇུག་པ་བསྟན་ནོ། ། ཞེ་
བརྒྱད་ལ། ལྷ་ངན་ཅན་ལ་ཆོས་གྱི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་བསྟན་ནོ། །
ཉི་ལྷུ་ལ། བསེ་རུ་དང་ནི་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བསེ་རུ་ལྷ་བྱའི་མདོ་ནི། ལྷ་བྱ་བྱང་
ཆེན་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་། ནས། འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བ་རྣམས་ཡིན་
ནོ། །

གསེར་ཐེང་༣༣༩ ་ལས། འདིར་འབྱམ་གྱི་གཞོད་འཛོམས་ལས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
སེམས་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་དབང་གིས་མིའི་ནང་དུ་སྦྱེ་ཞིང་ཆེ་འཕོ་བ་དག་
ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་དག་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་ལ། དུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡང་མཉམ་བར་
འཛོག་རྒྱས་ཤིང་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་རྣམས་ཀྱང་འཕོབ་པར་རྒྱས་གྱི་དེ་མ་
གཏོགས་པ་དག་བའི་ལས་དང་བསོད་ནམས་གྱི་དབང་གིས་མིའི་ནང་ནས་ཆེ་འཕོས་ཉི་
མིའི་ནང་དུ་སྦྱེ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་དེའི་ཆེ་དུམ་ལ་བཙོན་ཡང་། སྟོན་དུམ་ལ་གོམས་པར་མ་
བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྒྱལ་བས་དུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུར་དུ་མཉམ་བར་
འཛོག་མི་རྒྱས་ལ་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་རྣམས་ཀྱང་ཐུར་དུ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འཕགས་བས་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་བཀོལ་བ་
ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་ལམ་ཁོ་ནས་ས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དབང་རྣམས་ཁོ་ནས་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པ་ཐོབ་པས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་བྱས་པར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ།
འདིའི་དོན་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། འབྱམ་གྱི་གཞོད་འཛོམས་དང་། ཉི་སྣང་གཉིས་

ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གསེར་སྒྲིང་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་མ་གཏོགས་ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ས་བརྒྱད་པ་བ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཚོན་ཁོ་ན་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་སྒྲུང་དང་། འབྲུམ་གྱི་གཞོན་འཛོམས་
 གཉིས་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་གསེར་སྒྲིང་རང་ལུགས་ལ་ཆེ་འོད་ལྟར་ས་བརྒྱད་པ་
 ཐོབ་ན་ཡང་དབང་པོའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྒྲིང་སྐབས་
 བཞི་པ་༡༣༡ ་ལས། །འོ་ན་ལམ་གསུམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་དབང་པོའི་བྱད་པར་འབྱེད་
 དམ་མི་འབྱེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱན་སྒྲུང་དུ་ལ་ལ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་ཚོ་
 བས་ངེས་པར་འབྱེད་བའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་བྱད་པར་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་
 པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་
 དོ། །ཞེས་དང་། ཉི་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་བཀོལ་བ་ནི་དབང་པོ་ཚོན་པོའི་ལམ་ཁོ་
 ཅས་ས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་ས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་ཚོན་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ཆེ་འོད་དུ་ཡང་འདིར་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོགས་
 ཀྱི་ས་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ངེས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར་ཆོགས་གཉིས་རྣམས་པར་བྱེད་པ་ན་ཉག་པར་མངོན་པར་སྦྱོར་བར་དགའ་བས་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པ་ཅན་ནོ། །དབང་པོ་འབྲིང་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་ཏེ་སྟོན་དུ་དེའི་ངེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་རྩལ་པོ་ནི་ས་མི་གཡོ་བ་ལས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པས་
 དབང་པོའི་བྱད་པར་འདོད་ལ་དེ་ཡང་ཆེ་འོད་ལྟར་ལེགས་ཞེས་འདོད་དོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་བསྐྱུ་
 ཆེན་ལས་སར་ཆུད་པ་ཁོང་ཁོ་སྦྱེ་བ་དང་ཕྱིར་ལྟོག་པ་གནས་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འགྱུར་
 བའི་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྟོག་པ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཐེག་དམན་གྱི་ཟུང་ན་ལས་འདའ་

བ་ཡོད་དམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། བྱང་སེམས་དེ་ལྟ་བུའི་བག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སངས་
 རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེས་སེམས་བསྐྱེད་འདོར་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་མཛད་པ་གནས་
 མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་ལས་ཀྱང་དབང་པོའི་བྱང་པར་མེད་པར་གསུངས་པས་
 བྱང་པར་མི་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་པལ་མོ་ཆེར་ས་བརྒྱད་
 པ་ནས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་གསུངས་པས་སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་
 གི་ཉགས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་རྣོན་དགོས་ཏེ་གལ་ཏེ་ས་དེར་འབྲིང་རྩལ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་
 བ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྤར་བཤད་པ་དེ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་བྱིར་མ་དག་ས་བདུན་དུ་ཡང་
 དབང་རྩལ་ཀྱིས་ཉགས་མ་ཐོབ་པར་བཞག་གོ། ཉགས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ས་ཐོབ་ནས་ཐེག་དམན་
 དུ་ལུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་
 པས་སོ། །འོན་ས་བརྒྱད་པ་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་
 ངར་འཛིན་མ་བཟང་ལ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་ལ་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདུག་པས་རང་དོན་
 ལ་གཞིལ་བའི་རྒྱུ་ཅུང་ཉེ་བར་གནས་ལ་བརྒྱད་པ་ནས་དེ་མེད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། འོ་ན། གསེར་ཐོང་སྐབས་དང་པོ་དང་སྐབས་བཞི་བ་གཉིས་ནང་འགལ་ཡོད་
 པ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོའི་སྐབས་སུ། ས་བརྒྱད་པ་བ་དམིགས་
 བསལ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུ་སྤང་གི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནམ་
 སྟམ་སྟེ། རྩི་མ་རང་ལུགས་ལ་སྒྲོའོད་ལྟར་ལེགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསེར་ཐོང་སྐབས་བཞི་
 པའི་ནང་གསལ་བ་གསུངས་སོ། །

གསེར་ཐོང་ ༣༣༩ ་ལས། འདི་ཁོ་ན་རྩི་བཅུན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་འདུན་འདི་དག་
 མདོན་པ་ནས་བཤད་པ་དང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་ཡང་དེ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་
 པས་ཡིན་ལ། མདོན་པ་ནས་རྒྱང་པ་དང་པོ་དང་དེ་ནས་བྱེད་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་སྤར་གྱི་
 ལུགས་པ་གསུམ་དང་དེའི་འབྲས་གནས་གསུམ་བསྟན་ལ་རྒྱུ་ལུགས་འབྲས་གནས་ནི་

འོག་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉི་ལྔ་ལས་ཀྱང་སྐབས་དེར་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་
ལྟ་བུ་བཞེན་བཤད་ནས་བརྒྱད་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་རང་
བཞེན་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །

འདི་ལྟར་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་ཉི་ལྱུར་བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་གསལ་
མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་འདིའི་དགོངས་པ་བཅའ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་
བཞེན་གསལ་བར་མ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དགེ་འདུན་འདི་དག་
མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་ཡང་དེ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་
པས་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་མངོན་པ་གང་ལ་འཛོག་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་
སྟོལ་མང་སྟེ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་པ་ནི་མཛོད་རྩ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་
དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་མངོན་པའི་མདོ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་བ་
བྱུང་ངོ་། །དེས་ན། བདག་གིས་སྟོངས་སྟོ་ཤར་ཆོད་ནི། མངོན་པ་ནས་རྒྱུ་བུ་དང་པོ་དང་
དེ་ནས་བྱེད་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་སྤར་ཀྱི་ཞུགས་པ་གསུམ་དང་དེའི་འབྲས་གནས་གསུམ་
བསྟན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མངོན་པ་ནི་མཛོད་རྩ་བ་ལ་གོ་དགོས་
སམ་སྟམ་སྟེ། འདི་དག་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཞུགས་གནས་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་
བསྟན་ལ། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་བུ་དང་
པོས་ཞུགས་པ་གསུམ་སྤྱིར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས། སྒྲོམ་པའི་སྤང་བྱ་མ་སྤང་ན། །འབྲས་
བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །རྣམ་ལྟའི་བར་བཅོམ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ལ། །དབྱ་བ་ཚུན་
ཆད་ཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདོད་པའམ་ཡང་ན་གོང་མ་ལས། །ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་
ལ་ཞུགས་པ། །ཞེས་ཆོགས་བཅད་བྱེད་བྱེད་ཀྱིས་སྤར་རྒྱུ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཞུགས་
པ་གསུམ་དང་། གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །ཞེས་
པ་བྱེད་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་གནས་གསུམ་བསྟན་ལ། རིམ་ཀྱིས་པའི་ཞུགས་འབྲས་སོགས་

འོག་ཏུ། འབྲས་གནས་སྒོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །སོགས་ཀྱིས་བཤད་པས། དེ་དང་མཐུན་པར་
 འཕགས་པས། མཐོང་ལམ་སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་
 །ཡང་བཞག་སྟེ། གསེར་ཐེང་༣༧། ་ལས། འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ནི། རྗེས་འབྲང་གཉིས་
 མཐོང་ལམ་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་སྒོམ་ལམ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 འདིའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་དང་པོས་བྲབ་པར་མི་འདོད་ཀྱི་ཆགས་
 བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཞུགས་པའང་འདོད་པས་སོ། །འོ་ན་ཉི་ལྔ་ལས། འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་
 དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དད་པས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཞེས་དང་། འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་
 དང་། གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་
 སོང་གི་ཞུགས་པའི་ཆེ་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བརྟེན་འདོགས་པ་དང་། མངོན་
 པ་གོང་འོག་ལས་དད་ཐོབ་གཉིས་འབྲས་གནས་ཀྱི་དུས་ལ་བཞག་པས་ཤེ་ན། སྟོན་མེད་
 དེ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་ཡིན་ཡང་དད་ཐོབ་ཀྱི་བརྟེན་སྦྱར་བ་ནི། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་དོན་དབང་པོ་རྩལ་རྣེ་ཡིན་ལ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཡང་དེ་ཡིན་པས་དབང་པོའི་རིགས་
 གཅིག་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་མངོན་
 པའི་མདོ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཀྱི་མངོན་པ་མཛོད་ལ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་བཅུན་གྱིས་
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅོམ་པའི་སྐབས་སུ་མཛོད་རྩ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་སྟོན་མེད་
 དེ། མངོན་རྟོག་རྒྱན་ལས་ཞུགས་འབྲས་བསྟན་པ་དེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཞུགས་
 གནས་བཤད་པ་དང་མིང་མཚུངས་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་ཡང་དེ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་
 ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་པོ་ནི་རྗེ་སྤྲུལ་སྟོབས་བཟང་བྲགས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་
 མགོན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་མེད་དོ་སྟུམ།

༡༡། །གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུར་འབྲེན་ཚུ་ལ་ལ།

ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་
སྣང་བ། ཡིག་ཆ་དང་བཅས་མ་སྟུན་པར་དངོས་བསྟན་བཅུ་བདུན་དང་། ལྷགས་བསྟན་
གསུམ་དུ་བགྱངས་ལ། དངོས་བསྟན་བཅུ་བདུན་ནི། འདི་ལྟར། ༡རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་
དབང་རྒྱལ། ༢རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དབང་རྟོན། ༣རྒྱན་ལྷགས་སྟོང་རིགས་ནས་རིགས་
སྟེ། ༤རྒྱན་ལྷགས་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ། ༥ཕྱིར་འོང་ལྷགས་ལ། ༦ཕྱིར་འོང་ཆེ་
གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་ལ། ༧ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་ལ། ༨སྟེས་འདའ་བ། ༩བར་འདའ་བ།
༡༠འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཉི་འདའ་བ། ༡༡འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། ༡༢འཕར་བ། ༡༣ཕྱེད་
འཕར་བ། ༡༤གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ། ༡༥སྲིད་ཅེ་མཐར་སྟག་འགོ་ལ་གཟུགས་
ཀྱི་ཆགས་བཙུག་ཞེས་བསྟན་དེ་དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་མཐོས་ཆོས་ཞི་དང་། ༡༦ལུས་མངོན་
བྱེད། ༡༧བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་བཅས་སོ། །ལྷགས་བསྟན་གསུམ་ནི།
༡རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ། ༢ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ། ༣དབྱ་བཙུག་
ལྷགས་པ་བཅས་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྤེང་༣༥༦ ་ལས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་ལྷགས་ལ་ལྷ། ཕྱིར་
འོང་ལ་གསུམ། ཕྱིར་མི་འོང་བཅུ་དྲུག་བཙུག་འབྲས་ལྷགས་རང་རྒྱལ་ཉི་ཉི་ཤུའོ། །དེས་
ན་རྩ་བར་བསྟན་པ་ལ་བཅུ་བདུན་ཁ་བསྐྱང་བ་ལ་གསུམ་བྱེད་ལ། འདི་དང་རྒྱན་སྣང་གི་
དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བྱ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དང་འབྲས་བྱ་
བཞི་པ་ལ་ལྷགས་པའི་གང་ཟག་ནི་གོ་སྟོབ་བཙུག་གིས་ན་བསྟུས་པར་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་
དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་༡༥༦ ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་སྟོར་ལ་
དངོས་སུ་ཟིན་པ་བཞི་དང་། རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་ཁ་བསྐྱངས་ནས་ལྷ་དང་།
ཕྱིར་འོང་གི་སྟོར་ལ་དངོས་སུ་ཟིན་པ་གཉིས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་ཁ་བསྐྱང་

ནས་གསུམ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དང་། འདའ་བ་བཞི་སྟེ་ལྔ་
 དང་། འོག་མིན་འགོ་དངོས་སུ་ཟིན་ཡང་། དབྱེ་གཞིར་མཛད་ནས་དེ་ལ་བྱེ་བའི་གོང་དུ་
 འཕོ་བ་གསུམ་དང་། འགྱུར་ཁ་ཅིག་ལས། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པ་སྲིད་པའི་
 ཅེ་མོར་འགོ་བ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་
 ཞེས་འབྱུང་ཡང་། འགྱུར་གསར་འདི་ལྟར་ན། སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ་དང་། གཟུགས་
 ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དངོས་སུ་ཟིན་ཡང་། གངས་ཀྱིས་ཡ་གྱལ་དུ་མི་བགང་བར་དོན་གཅིག་
 དུ་བསྐྱས་ནས་དབྱེ་གཞིར་མཛད་དོ། །མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས་སུ་
 བྱེ་ནས། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཁ་བསྐྱང་སྟེ། གཞུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་བཅུ་བདུན་དང་།
 གསུམ་ཁ་བསྐྱང་ནས་ཉི་ཤུ་མཛད་དོ། །དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅམ་གངས་སུ་མི་བགང་
 བར་དེས་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ཀའི་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མཛད་
 དོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆ་དག་འདུན་ཉི་ཤུ་སྟེ་དོན་༡༠༧ ་ལས། གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་
 ཀྱི་ལུགས་ལ། ཉི་ཞི་ལེའུ་བརྒྱད་མར། ཅ་བའི་སྐས་ཟིན་པ་ཉི་ཤུའི་སྟེང་དུ། བརྒྱད་པ། རྒྱན་
 ཞུགས། ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཉེར་ལྔ་ལ་མདོ་བངས་
 ཤིང་། ཅ་བར་ཉི་ཤུར་བསྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་མེད་དེ། བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་
 ཞུགས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། རྒྱན་
 ཞུགས་ནི་རིགས་སྟེ་གཉིས་དང་། ཕྱིར་འོང་ནི་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིར་
 མི་འོང་ནི་འདའ་བ་བཞི་དང་། འོག་མིན་འགོ་འཕར་བ་གསུམ་ཀྱི་དང་། སྲིད་ཅེར་འགོ་དང་
 གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གཉིས་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདི་དང་མཐུན་པར་ཉི་ལྔ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་
 པ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྟེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བར་

ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དགྲ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 བ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འོག་མིན་གྱི་
 མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 མདོར་ན། འདི་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ནི་ཤུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཞུགས་
 གྱི་སྒྲོར་ལ་ལྟ། ཕྱིར་འོང་གི་སྒྲོར་ལ་གསུམ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྒྲོར་ལ་བཅུ། དབྱ་བཅོམ་
 ཞུགས་པའི་མིང་ཅན། བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྣོན་
 ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་གཉིས། རྒྱུ་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན།
 རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་འོང་
 ཞུགས་པའི་མིང་ཅན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན། དེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆེ་
 གཅིག་པར་ཆད་གཅིག་པ་པའི་མིང་ཅན་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་
 མི་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན། འདའ་བ་བཞིའི་མིང་ཅན་བཞི། འོག་མིན་འགྲོ་དབྱེ་གཞིར་
 བྱས་ནས་དེ་ལས་སྟེ་བའི་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གསུམ། མིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་
 འགྲོར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལས་སྟེ་བའི་
 མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་རྣམས་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྣོན་པོ་དག །ཅེས་པས་རྒྱུ་
 ཞུགས་ཞུགས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་
 དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྒྱུ་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན་དེ་ཤུགས་ལ་བསྟན།
 རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པས་རྒྱུ་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་དངོས་
 སུ་བསྟན། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་

བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་
དངོས་སུ་བསྟན། བར་ཆད་གཅིག་ཅེས་པས། ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་
མིང་ཅན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བའི་མིང་ཅན་
དེ་བསྟན། བར་སྐྱེ་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་འདུལ་བ་བཞིའི་མིང་ཅན་བཞི་
དངོས་སུ་བསྟན། འོག་མིན་འགོ། འཕར་གསུམ། ཞེས་པས། འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་
ཅན་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན། མིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཙམ་མཐོང་
བ་ཡི། །ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད། །ཅེས་པས་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་
བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དག་བཙམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དེ་ཤུགས་
ལ་བསྟན་བ་ཡིན་ལ། བསེ་རུ། ཞེས་པས། བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དང་།
འབྲས་བུ་བཞི་བ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ནི་གོ་སླ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མ་བཤད། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དག་འདུན་ཉི་ཤུ་བྲངས་འདྲེན་པའི་ཆེ་འབྲས་བུ་བར་
བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་སོ་སོར་བགྲངས་དགོས་པར་ཐལ། ཞུགས་
པ་དང་པོའི་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་སོ་སོར་ནས་བགྲངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཞུགས་
པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཅོད་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་
ལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བས་དབང་པོ་འཕོ་འོང་མེད་པས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་
བགྲངས་བ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་པ་
ཡིན་ལ་དེའི་ཆེ་དབང་པོ་འཕོ་ཞིང་སོ་སོར་མ་ངེས་པས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དབང་རྒྱལ་དེ་དབང་རྣེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་༣༥༡ ་ལས། གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་

གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཉོན་བདུན་ནམ་བུ་དང་སྤངས་ཤིང་དགུ་བ་སྟོང་ཕྱིར་
 བཅོམ་བའི་དབང་པོ་ནི་རྩལ་གཉིས་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་བཞི་
 ནི་གངས་གཅིག་ཏུ་འབྲེན་པའོ། །འོ་ན་ཞུགས་པ་དང་པོའི་དབང་པོ་ནི་རྩལ་གཉིས་སོ་སོར་
 བགྲངས་ནས་བར་བ་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་
 བཅོ་ལཱའི་ཆེ་གཉེན་པོའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་ལ་དེ་ཡང་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་བ་ཐ་དད་
 དུ་ཡོད་པས་གཉིས་སུ་འཛོག་ལ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ན་གཉེན་པོའི་བྱེད་པ་ཆད་པས་
 གཅིག་ཏུ་བྱེད་གསུང་བ་ནི་འབྲས་གནས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་སྤང་སྟོང་བའི་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲོམ་
 སྤང་སྟོང་བའི་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །བྱང་ཡེ་ནི་མཐོང་ལམ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བས་དབང་པོ་འཕོ་
 འོང་མེད་པས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་བགྲངས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་ཆེ་དབང་པོ་
 འཕོ་ཞིང་སོ་སོར་མ་ངེས་པས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་གསུངས་པ་ཉིད་འཐད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

ལྷེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼༡༽ ཉི་སྤང་༤༤ ༽ལས། དེ་ལ་ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་ལས་
 དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཚུང་དུའི་
 ཚུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་དགུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ལས་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་གཤ་
 ཉི་རྣམ་པ་དུག་པའམ། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤྲུལ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་དེ་དག་
 འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཤ་ཉི་རྣམ་པ་དགུ་ཡང་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 འདོད་པའི་ཁམས་སམ་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་ཅིག་མ་བཅུ་
 དུག་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། དག་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་བསྒྲོམ་པས་སྤང་

བར་བྱ་བ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒར་ཡང་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། དོལ་བོ་བ་སོགས་གྲིས་འབགས་སེང་
ནོར་ཟེར་བ་དང་། བྱ་སྟོན་གྱིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྨྲིབ་ཡིན་པས། ཉི་སྤང་གི་དེ་
ཐེག་དམན་ལ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་
ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ། གསེར་སྤང་༥༩༧༽ལས། གཞན་ཡང་མཐོང་སྤང་རྣམས་
འཛོམས་པ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་གོས་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བས་
སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འོག་སའི་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་ལམ་དེས་
ངེ་ལྟར་སྤོང་། མཛོད་ལས། ལྷག་སྦྱེས་མཐོང་དང་སློམ་གཉིས་གྱིས། །ཞེས་སྲིད་ཅེ་མ་
གཏོགས་པའི་མཐོང་སྤང་མཐོང་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བཤད་
པས་ནི་མི་གཞོད་དེ་དེ་ནི་བྱེ་སྦྱས་ཀྱན་བཏགས་པ་ཡིན་པས་སྦྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་
པས་ཀྱང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་རྒྱུད་སྟོན་དུ་བྱང་བར་
བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་
བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་
མ་རིག་པ་དང་དངོས་སུ་འཇིན་སྤངས་འགལ་བས་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་
འཛོམས་པ་ལ་མཐུ་དང་ལྗན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་
ཕྱིར། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉེས་ཀྱན་དང་། །འགལ་བར་རབ་ཏུ་བྱུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སློམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཉོན་མོངས་མཛོད་ཀྱང་དང་བག་ལ་ཉལ་གཉིས་ཀ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མོས་
པ་ཡིད་བྱེད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱིས་སྟོང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་གཞག་འདི་
སྤང་གང་ཟག་གི་སྐབས་དང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་འཛོམས་
ཚུལ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། དེ་ནི་མཛོད་པ་ནས་སྦྱས་ཟིན་ཆོད་

གྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་ལྟར་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་དུ་འཐད་དབྱད་པ་མིན་པས་སོ། །
 ཞེས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་སྐབས་སུ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤང་པ་གསུངས་
 པ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་འཛོམས་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་མངོན་
 པ་དང་བསྟན་ཚུལ་ལས་རང་ལུགས་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་མི་རུས་གསལ་བ་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤོང་༥༤༦༥ །ལས། གཉིས་པ་ནི། ཞི་རགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཁམས་རྣམས་ལས་འདའ་བར་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དེ་དང་དེ་
 ལས་གསུངས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་སློ་མི་
 འཇུག་པ་རེ་ཞིག་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་སློད་དུ་མི་རུང་བ་ལ། རིམ་གྱིས་བདག་མེད་
 པའི་ལམ་ལ་བྱང་བའི་བྱིར་ཐབས་མཁས་པས་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་
 པའི་སློ་ནས་ས་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་བསྒྲིག་ནས་དེ་དག་སྤྱོད་པ་མི་འདོད་
 ཅིང་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་བདག་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་ནོ། །ལམ་སྤྱོད་མས་ནི་
 ས་དེ་དག་ཏུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག །ས་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པའི་
 སློ་ནས་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅུང་ཞིག་ཉམས་སློད་པར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཐམས་
 ཅད་འགོག་པར་མི་རུས་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་ནི་ལམ་དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་
 ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེས་དེའི་རྒྱ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་
 པ་ལ་མི་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་གསེར་སྤོང་༥༤༦༥ །ལས།
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་མངོན་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ། །དེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་
 བཟླ་བ། སྤང་གཉེན་གྱི་བྱད་པར་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 ལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་གོང་ལོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་བསྐྱོམས་ནས་དང་།
 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཕྱང་བོ་བདག་དང་

བདག་གི་བས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟོམས་ནས་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་དགུ་
ལ་སྟོམ་སྤང་དགུ་དགུར་བྱེ་བའི་གཉེན་པོ་འདྲིལ་ཆེན་པ་དང་འདྲིལ་ཆེན་ལས་འདས་པའི་
སྟོམ་ལས་ལ་ཡང་རྩས་དེ་སྟེད་དེ། འོན་ཀྱང་སྤིད་ཅེའི་སྤང་བྱ་དགུ་ལ་འདྲིལ་ཆེན་པའི་སྟོམ་
ལས་གྱིས་སྟོང་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་མངོན་གྱུར་དང་གཉིས་པས་ནི་བག་ལ་ཉལ་
སྟོང་ཞིང་དང་པོ་ནི་ཁུ་སྟགས་དང་ཡང་སྤུན་མོང་བ་དང་གཉིས་པ་ནི་ཆོས་འདི་པའི་སྤུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་མོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ལོ་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ཆུང་ལས།
ཉན་ཐོས་གྱི་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་ནི་མ་ཡིན་
པ་གསུངས་ཏེ། གསེར་ཐོང་༥༥༠༽ལས། གཉིས་པ་ནི། འབགས་པའི་དགོངས་པ་ལེན་
ཚུལ་ལ་ཨ་བ་དང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཉིས་མི་མ་སྤུན་ཡང་བྱི་མའི་རྩེས་སུ་འབྲང་སྟེ། ཐུབ་
དགོངས་ལྟར་བྱས་ན་འགལ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་ས་དེར་ཁམས་གསུམ་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཁོར་བ་འགག་པར་བསྟན་པ་རྣམ་འཐད་སྟོགས་སུ་བྲངས་
ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་ས་དགུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་བར་བཞེད་པའི་བརྗོད་
དེ་ནི་ངོ་མཆར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། གསེར་ཐོང་སྟེ་བྱི་མི་འགལ་བའི་
ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་བོའི་སྟོངས་ཆོད་གྱི་ལན་ནི། དེ་དག་མཐོང་ལས་གྱི་སྟོན་དུ་འདོད་
ཉོན་དུག་པ་རགས་པ་མངོན་འགྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བྱིར་འོང་ཞུགས་
པའི་མི་ཅན་དང་། དགུ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་
བཏགས་གྱི། མཐོང་ལས་གྱི་སྟོན་དུ་དགུ་བ་རགས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པ་བཞག་
པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོ་གསུམ་ནི། ཉོགས་པ་མཐོང་ལས་དང་དབང་པོས་ཆོས་འབྲང་
མ་སྤུན་པ་སྤྱར་རོ། །འོ་ན་བརྒྱུད་པ་དང་འདི་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྒྱུད་
པ་ནི། མི་ནས་འདིར་སྐྱེས་པས་ལས་སྤྱར་དུ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་
ཞིང་དང་དགའ་ལྷན་ནས་འདིར་སྐྱེས་པས་ལས་སྤྱར་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་མི་ཉམས་པ་

དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་ནི། སྡོན་སོ་སྤྱིས་སྤྱབས་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྤྱིས་པའི་སྡོབས་ཀྱིས་དབང་
 བོ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་བ་དང་། བསམ་གཏན་ཆོད་མེད་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་སྤྱིས་པར་
 སྤྱིང་རྗེ་ཐབས་མཁས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་སྤྱིས་པས་སྒོ་སྤྱར་
 བ་ལ་བྱས་ན་མདོ་དང་མཐུན་ནོ། །གཡགས་པའི་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་ལས། བྱང་སེམས་
 འབགས་པ་གཅིག་ལ་ཡང་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱ་འཇུག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས། འདིའི་མི་ཅན་གཉིས་འགལ་བ་མིན་ལ་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཀྱང་མིན་ཞེས་
 འདོད་དགོས་སམ་སྟུམ་སོ། ། དེ་དག་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་ཆོས་མཐུན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་བྱད་པར་ཅན་བསྟན་པར་འདོད་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཉན་
 རོས་ཀྱི་སྤངས་པའི་རིམ་བ་རི་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ལ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟུམ་
 མོ། ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་འབྲས་གནས་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི་མཐོང་ལམ་པ་མི་
 འདོགས་སྟེ། དེའི་བྱིར་འོང་གི་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ། ཞེས་དང་།
 གསེར་བྱང་༣༥༧༽ལས། ། ཆོས་འབྲང་དང་བར་ཆད་གཅིག་པའི་སྤྱབས་སུ་ཡང་མདོ་
 ལས་དེ་དག་སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་སེམས་དཔར་བཤད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དེས་ན། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གྱི་བྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱིས་བྱང་སེམས་
 དེས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱ་རོལ་དུ་འདོད་ཉན་དགྲུ་བ་སྤངས་པ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན།
 སྤྱིང་ཅེའི་ཉན་མོངས་དགྲུ་བ་སྤངས་པ་ཐལ་བ་འགྱུར་བའི་བྱིར་སྟེ། དེ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་
 འབགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གོང་བྱངས་པའི་ཉི་སྤང་གི་ལྷངས་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གསེར་
 བྱང་༥༤༧༽ལས། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བ་དང་། སྤང་བྱའི་རོ་
 བོ་དང་དུས་དང་། སྤངས་ཤིང་གྲོལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 འདོད་པ་དགོད། གནས་དོན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་སྤང་དུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་

གི་སྤང་བྱ་དགུ་པོ་ནམས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་ན་སྟོན་ཅིའི་སྤང་བྱ་མ་གཏོགས་
པ་ནམས་མཐོང་ལམ་གི་སྟོན་དུ་སྟོང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་གིས་
ཀྱང་འདོད་པ་ནས་སྟོན་ཅིའི་བར་གི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་ནམས་རིམ་གིས་སྟོང་བར་བཤད་
ལ། ཐུབ་དགོངས་སུ་ཡང་སྐྱབ་པ་སྟོམ་ལམ་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ས་དགུས་འདོད་པའི་སྤང་
བྱ་དགུ་དང་། རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་པར་གི་ལམ་ས་བཅུ་པས་བསྐྱས་
པ་ནམས་གིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གི་སྤང་བྱ་དགུ་ཆོན་ནམས་རིམ་གིས་སྟོང་
བར་འདོད་ཅིང་དེ་ཡང་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་འཆད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆོན་པོ་ནི་ཉི་
ལྔ་དགུ་དེ་ཉོན་ཐོས་དང་ཚུལ་བསྐྱེད་ནས་བརྗོད་པ་ཅམ་ཡིན་གི་བྱང་སེམས་ལ་སྤྲེའི་བཞིན་
པར་སྐྱར་དུ་མི་བྱང་སྟེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཉོན་སྐྱིབ་ལ་འདོད་ན་ནི་སྟོན་ཅིའི་ཉོན་
མོངས་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པ་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་
དོ། །ཉོན་ཐོས་གི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་སྐྱིབ་ལ་
འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་མཐོང་ལམ་གི་སྤང་གི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གི་སྤང་བྱར་
འགལ་ཏེ། ལམ་དེ་ཉིད་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པས་སོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་
གིས་ས་དགུའི་སྤང་བྱ་དགུ་ཆོན་ནམས་རིམ་གིས་སྟོང་བར་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ།
སྟོན་ཅིའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པ་སངས་རྒྱས་སུ་དང་། བརྒྱུད་པ་སྤངས་པ་ས་བཅུ་
པ་བཤད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྤང་ལྟར་རོ། །ཤེས་སྐྱིབ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིག་ན་
ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སྤང་བྱ་ཚུང་བུའི་ཚུང་བུ་སྤངས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་
བརྗོད་པ་འགལ་ཏེ། དེ་སྤངས་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་
པས་སངས་རྒྱས་སུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་བྱང་སེམས་
ལ་ཉོན་ཐོས་གི་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་དག་ལ་དེ་དག་
གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆོན་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་འདོད་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་པའི་རིམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འདོད་
 ཉན་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ་ཞེས་གསུང་དོ། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྲིད་ཅེ་འགོ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དུ་བསྟན་ཅིང་།
 དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ལ། བོད་སྤྱ་རབས་
 པ་ཁ་ཅིག་གིས། སློབ་དཔོན་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྲིད་ཅེ་འགོ་ནི། གཟུགས་ཁམས་
 བརྒྱད་དེ་སྲིད་ཅེར་སྤང་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་ཉིར་འགོ་ནི། གཟུགས་
 ཁམས་བརྒྱད་མི་དགོས་པར་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་ཏེ་སྤང་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་པས།
 དེ་ཉིད་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་། མཐོང་ཆོས་ཞི་ནི། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་
 བྱེད་ལ། ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱང་། ཁམས་གོང་དུ་འགོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་
 སློན་བཟོད་པ་ལ། གསེར་སྤང་ལས་ལན་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་༣༥༥ ་ལས།
 བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་འབྲུམ་པ་གསུང་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲིད་ཅེར་འགོས་བསྟན་
 ཉན་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱིས་བཤད་དེ། དེའི་དབྱེ་བར་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཁམས་གོང་
 མ་གཉིས་སུ་འགོ་མི་སྲིད་པ་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་དེ་གཉིས་སུ་འགོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་
 གཉིས་སུ་བྱེད་བཞི་དཔེར་ན་རྟ་ཞེས་བྱ་བཞི་སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ་དེ་དབྱེ་ན་ར་དང་ལུག་གོ་
 །ཞེས་པ་ལྟར་མ་འབྲེལ་ལོ་བྱས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་པ་བྱང་སེམས་
 བེ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་བརྒྱད་ཀ་སྟོམ་པས་སྲིད་ཅེའི་མཐར་
 ཐུག་འགོ་ཞེས་བྱ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་འཇུག་རུས་པས་གཟུགས་ཀྱི་
 ཆགས་བཅོམ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་འབྲུམ་སྤག་གསུམ་པས་གསུངས་པར་བྱང་ཡེ་འཆད་
 པ་ལྟར་འཐད་དོ། །དེའི་བྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་ནོར་བར་སྤྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 དོན་རགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤ་ཆེན་འདི་འབྲུལ་བ་ག་ལ་སྲིད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

རྒྱལ་སྤྱི་ཞེ་བརྒྱད་ནི་རྩེ་ལམ་རིམ་པ་དག་དབང་ཕྱན་ཆོག་གས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆོག་ལྟར་གངས་
འབྲེན་ཞིང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ནང་བསྐྱུས་ཚུལ་ནི། ༡སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་འཛུམ་
སྒྲིང་འདྲིར་སྐྱེས་པ། ༢དགའ་ལྡན་ནས་འདྲིར་སྐྱེས་པ། ༣སྒྲིང་གཞན་ནས་འདྲིར་སྐྱེས་པ།
དེ་གསུམ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་ཡིན། ༤སྒྲོན་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེས་པའི་
བྱང་སེམས། ༥བསམ་གཏན་སྤངས་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས། འདི་
གཉིས་ནི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་པའི་རྩེས་
འབྲང་གི་མིང་ཅན་ཡིན། སངས་རྒྱལ་སུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས། འདི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་
སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་ཡིན། ༦རྒྱལ་
རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སོགས་མཐོ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས། འདི་མིའི་
རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་ཡིན། ༧རྒྱལ་ཆེན་རིགས་སོགས་སྐྱལ་བ་མཉམ་པར་
སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས། ༨ཆངས་པར་སྐྱེས་ཏེ་ཆོས་སྒྲོན་པ་བསྐྱལ་བའི་བྱང་སེམས། འདི་
གཉིས་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་ཡིན། ༩འོ་མེ་གཅིག་དགའ་
ལྡན་དུ་སྐྱེས་ནས་འདྲིར་འཕོ་བའི་རྒྱལ་སྤྱི། འདི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཡིན། ༡༠ མངོན་ཤེས་དྲུག་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་བཟང་རྒྱད་
དེ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་སྤྱི། ༡༡ མངོན་ཤེས་དྲུག་ཐོབ་ཅིང་དམན་པའི་སྤྱོད་པའི་ཞིང་
བཟང་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་སྤྱི། ༡༢ མངོན་ཤེས་དྲུག་ཐོབ་ཅིང་ཆེ་དཔག་མེད་
ལྡན་པ་ཞིང་བཟང་བརྒྱད་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་སྤྱི། ༡༣ མངོན་ཤེས་དྲུག་ཐོབ་ཅིང་ལྷན་
སྒྲིང་དུ་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཤེས་པའི་བྱང་སེམས། འདི་བཞི་པོ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་
ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་ཡིན། ༡༤ ཁམས་གསུམ་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་མི་སྐྱེ་ཡང་འགྲོ་
དོན་མཛད་པའི་བྱང་སེམས་༡༥ ཕྱིན་དྲུག་སྤྱོད་ཅིང་ཕྱིར་མི་སྤྲོག་པའི་བྱང་སེམས་འདི་
ནི་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་ཡིན། ༡༦ འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཆོས་རིང་དུ་གནས་

པར་མཛད་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་སྐྱེས་འདའ་བའི་མིང་ཅན་ཡིན། ༡༩ སེམས་ཅན་སྒྲིན་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས། འདི་ཡང་བཙུ་བྱུག་པའི་བཞིན་དུ་
འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་ཡིན། ༡༩ སྐྱེས་འདུག་དགྲུང་རིམ་དང་ཐོད་ཀླུ་
འདུག་པའི་བྱང་སེམས། འདི་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་ཡིན། ༢༠ དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
སོགས་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་བྱང་སེམས། ༢༡ ཕྱིན་བྱུག་ལ་གནས་
ནས་དགའ་ལྡན་དུ་ལམ་ཡོངས་སུ་སྦྱོངས་པའི་བྱང་སེམས། ༢༢ བསམ་གཏན་དང་། བྱང་
སྐྱོགས་ཐོབ་ཅིང་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས། འདི་ཆེ་གཅིག་
བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་ཡིན།

༢༣ ཕྱིན་བྱུག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲོ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པའི་བྱང་
སེམས་དེ། འོག་མིན་འགྲོའི་མིང་ཅན་ཡིན། ༢༤ ཕྱིན་བྱུག་ལ་གནས་ནས་དག་འགྲོའི་ལམ་
གཙོད་ཅིང་ཞིང་བཟང་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཆང་རྒྱ་བའི་བྱང་
སེམས་དེ། འཕར་བའི་མིང་ཅན་ཡིན། ༢༥ ཕྱིན་བྱུག་ལ་གནས་ནས་སྒྲིན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་
བྱང་སེམས། ༢༦ ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་ལེན་པའི་བྱང་སེམས། ༢༧ བཟོད་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བྱང་
སེམས། ༢༨ བརྩོན་འགྲུས་ལྟར་ལེན་པའི་བྱང་སེམས། ༢༩ དེ་གཏན་ལྟར་ལེན་པའི་བྱང་
སེམས། ༣༠ ཤེས་རབ་ལྟར་ལེན་ཅིང་ཆོས་སྟོན་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱུལ་པའི་
བྱང་སེམས་བྱུག་ནི། བྱེད་འཕར་བའི་མིང་ཅན་ཡིན། ༣༡ དེ་གཤེགས་སྤྱུར་སྤྱུལ་ནས་ཤར་
སྐྱོགས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་རྒྱ་མཆོར་འགྲོ་བའི་བྱང་སེམས། ༣༢ དེ་བཞིན་སྟོ་སྐྱོགས་སུ་འགྲོ་
བའི་བྱང་སེམས། ༣༣ དེ་བཞིན་དུ་རྒྱབ་སྐྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱང་སེམས། ༣༤ དེ་བཞིན་
བྱང་སྐྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱང་སེམས། ༣༥ དེ་བཞིན་བྱང་ཤར་དུ་འགྲོ་བའི་བྱང་སེམས།
༣༦ དེ་བཞིན་ཤར་སྟོར་འགྲོ་བའི་བྱང་སེམས། ༣༧ དེ་བཞིན་སྟོ་རྒྱབ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱང་
སེམས། ༣༨ དེ་བཞིན་རྒྱབ་བྱང་དུ་འགྲོ་བའི་བྱང་སེམས། ༣༩ དེ་བཞིན་འོག་དུ་འགྲོ་བའི་

བྱང་སེམས། ༤༠བཞིན་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའི་བྱང་སེམས། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱུལ་ཅུ་སོ་གཅིག་ནས།
རྒྱལ་སྤྱི་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་བར་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་
བའི་མིང་ཅན་ཡིན། ༤༡ བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སྒྲུབ་ཅིང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་
དུ་མ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཆུང་བའི་བྱང་སེམས་དེ། སྤྱིང་
ཅེ་མཐར་བྱུག་འགྲོའི་མིང་ཅན་ཡིན་པ་འམ་གཟུགས་གྱི་ཆགས་བཅོམ་གཟུགས་མེད་ཉིང་
འགྲོའི་མིང་ཅན་ཡིན། ༤༢ མཚན་བཟང་དང་ལྷན་ཞིང་དབང་སོ་དག་པའི་བྱང་སེམས།
༤༣ བདག་ལ་མི་བསྟོན་པའི་བྱང་སེམས། ༤༤ ཕྱིན་ཆད་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་བའི་བྱང་
སེམས། ༤༥ ཕྱིན་ཆད་དགོ་བཅུ་མི་གཏོང་བའི་བྱང་སེམས། ༤༦ འཁོར་སྒྲུབ་དུ་སྤྱེས་ཏེ་
དགོ་བཅུའི་ལམ་ལ་སེམས་ཅན་འགོད་པའི་བྱང་སེམས། ༤༧ འཁོར་སྒྲུབ་དུ་སྤྱེས་ཏེ་སངས་
རྒྱུ་བརྒྱུད་མཆོད་པའི་བྱང་སེམས། རྒྱལ་སྤྱི་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་ནས་རྒྱུ་སྤྱི་
བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་པར་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་མཐོང་ཆོས་མིང་ཅན་ཡིན། ༤༨ ཆོས་གྱི་སྤང་
བ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བའི་བྱང་སེམས་འདི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་ཡིན་
ནོ། ། དེས་ན། སྤྱིང་ཅེ་འགྲོའི་མིང་ཅན་དང་། གཟུགས་གྱི་ཆགས་བཅོམ་གཉིས་དོན་གཅིག་
ཅིང་། མཐོང་ཆོས་ཞེ་དག་ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས་ནི་དེ་གཉིས་སུ་འདུའོ།
ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིབ་ལས། རྒྱལ་སྤྱི་དེ་རྣམས་དགོ་འདུན་ཉི་ལྔའི་མིང་ཅན་དུ་རི་
ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར། ༡ བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་ནི། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཞིང་གཞན་ནས་འཛམ་གླིང་འདིར་འཕོས་པ་དང་། དགའ་ལྷན་ནས་འཛམ་གླིང་
འདིར་འཕོས་པ་དང་། གླིང་གཞན་ནས་འཛམ་གླིང་འདིར་འཕོས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་གསུམ་
སོ། ། ༢ ཆགས་བཟང་སྤྱོད་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དད་མོས་པ་དད་མོས་པ་དང་
རིགས་མཚུངས་པའི་དབང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་བསམ་
གཏན་བཞི་ཐོབ་ཅིང་། ལྷ་ཆེ་རིང་སོར་སྤྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ། འདོད་ཁམས་གྱི་ལྷ་

དང་མི་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དབང་པོ་རྩལ་པོའི་རིགས་
 ཅན་ཞིག་གོ། ༣ ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་མཐོང་
 བའི་ཐོབ་པ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་དབང་ཚོན་གྱི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེས་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་གང་ན་སངས་
 རྒྱས་ཞུགས་པ་དེར། སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་བསྐྱལ་བཟང་འདི་ཉིད་ལ་
 འཆང་རྒྱ་བ་ཞིག་གོ། ༤ ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དད་མོས་པ་དང་།
 ༥ མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་ལ། ཡང་འདིར་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་འཆང་
 རྒྱ་བ་ཞིག་གོ། ༦ རྒྱན་ཞུགས་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་བསམ་
 གཏན་བཞི་ཆད་མེད་བཞི་གཟུགས་མེད་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ཡང་དེ་དག་ཐབས་མཁས་པས་
 བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལས་ལོག་ནས་འདོད་
 པའི་ཁམས་སུ་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། ༧ རྒྱན་
 ཞུགས་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྒྱལ་ཆེན་
 རིས་བཞི་ནས་གཞན་སྤུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་གྱི་ལྟ་རྣམས་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པ་ཞིག་གོ།
 ༨ ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་
 ཅིང་། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོད་པ་སྦྱོད་ཅིང་། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་
 ཐོགས་པ་ཞིག་གོ། ༩ ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་
 བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐབས་མཁས་པས། ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་ཞིང་། འོག་མིན་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ཞིག་གོ། ༡༠ ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་འདའ་བའི་མིང་
 ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཆང་རྒྱ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་

ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། སེམས་ཅན་གངས་མེད་པའི་དོན་མཛད་ནས། བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞིག་
གོ། ༡༡ ཕྱིར་མི་འོང་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བའི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་ཕྱིན་དྲུག་
ལ་སྟོན་པ། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ནས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་སུ་འགོ་ཞིང་། སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་ལ་ཉག་ཏུ་བཙོན་བ་ཞིག་གོ། ༡༢ ཕྱིར་མི་འོང་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་མིང་
ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་པ་ལས་
ཡང་དག་པར་འདའ་ཞིང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྦྱབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། ༡༣ འོག་མིན་འགོ་ལ་བྱེ་བའི་འཕར་བའི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་
ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་སྦྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས། བསམ་
གཏན་དང་པོ་སྦྱབ་སྟེ། ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྦྱེས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་ཞིག་གོ། ༡༤ བྱེད་འཕར་བའི་མིང་ཅན་
ནི། བྱང་ཆེན་ཆངས་རིས་ནས་གནས་གཙང་འོག་མ་གཅིག་གམ་གཉིས་སུ་སྦྱེས་ཏེ། དེ་
ནས་འོག་མིན་དུ་སྦྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་ཞིག་གོ། ༡༥ གནས་
ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སྤངས་ནས། འོག་
མིན་གྱི་ལྷའི་བར་དུ་སྦྱེས་ནས། སེམས་ཅན་དཔལ་བ་རྣམས་དང་། དུད་འགོ་དང་། ཤིན་
ཇེའི་འཛིག་ཏེན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་བ་ཞིག་གོ། ༡༦ སྤྱིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མིང་ཅན་
ནི། བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སྦྱབ་ཅིང་། ཆངས་རིས་ནས་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་
ལྷའི་བར་དུ་སྦྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་དུ་སྦྱེས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་ཞིག་གོ། ༡༧ གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཙོམ་
གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
དངོས་གཞི་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས། སྤྱིད་ཅེའི་བར་དུ་སྦྱེས་ཤིང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་ཞིག་གོ། ༡༨ ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་

མིང་ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་ལུས་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་སོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་ཅིང་དབང་
པོ་དག་པ་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས། བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་མཐོང་མ་ཐག་ཡིད་རབ་ཏུ་དྲངས་
བ་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་གསུམ་གྱི་རིམ་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ཞིག་གོ། ༡༩ ལུས་མངོན་བྱེད་
གྱི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཅིང་། འགོག་
བ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ། ཐོད་ཀླུ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་ཁྱགས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་སྣ་ཆོགས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་ཞིག་གོ། ༢༠ བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི། བྱང་
ཆེན་སངས་རྒྱས་མ་ཁྱགས་པའི་ཞིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
སུ་རང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འཆང་རྒྱ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་མང་པོ་
སློན་པར་བྱས་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཞིག་གོ།

འདི་དག་ནི་གསེར་སྤང་ནང་མདོ་བྲངས་པ་ལྟར་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་དུ་ངེ་ལྟར་སྦྱར་
ཚུལ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་མིང་ཅན་འཛིག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་མིང་ཅན་སྦྱར་བ་ན་འཕགས་པ་
གྲོལ་སྟེས། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་དང་། མཐར་གྱིས་པ་གཉིས་ཀ་དང་མིང་ཅན་སྦྱར་ལ།
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་མཐར་གྱིས་པ་ཁོ་ན་དང་མིང་ཅན་སྦྱར་བར་མཛད་དེ། གསེར་སྤང་
༣༩༣ ་ལས། དགེ་འདུན་འདི་དག་འདྲ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་ཐེག་དམན་
གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་ན་གང་དཔེར་བྱེད་ཅེ་ན། འཕགས་པས་ནི། ཐོད་ཀླུ་
བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་
དང་། དད་ཐོབ་གཉིས་ནི་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཁྱགས་གནས་བཞི་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་མཐར་
གྱིས་པ་དང་སྦྱར་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་མཛོད་དང་མཐུན་པར་འཆད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
ནི་རྒྱན་སྣང་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་གྱིས་པ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་ཅིང་། གཙུ་བོར་
ཀུན་ལས་བཏུས་དང་མཐུན་པར་འཆད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། འཕགས་

པ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བྲངས་འདེན་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་དེ་དག་ཐེག་དམན་ལ་གྲགས་པའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་པོ་
རྣམས་དང་མིང་ཅན་སྟོར་བའི་ཚུལ་གསེར་ཐོང་ལྟར་བཀོད་ན་ཐེག་དམན་ལ་གྲགས་པའི་
དཔེའི་དགེ་འདུན་དེ་དག་ལ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་དང་། སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། སྐྱེ་
བ་ལེན་ཚུལ་དང་། སྟོད་པའི་བྲད་པར་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་
པའི་རྒྱལ་སྤྱས་འབགས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་འདུན་དེ་དང་དེའི་བརྟེན་མཛད་
པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་༣༥༩ ་ལས། འོ་ན། དེ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་གང་ཞིག་གིས་
སྐྱར་ཞེ་ན། སྤངས་རྟོགས་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཏེ་གསུམ་གྱིས་སྟོར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། འབྲུམ་གྱི་གཞོན་འཛོམས་ལས། དེ་དག་གྲང་ཐབས་མཁས་མི་མཁས་དང་། དབང་
པོ་རྣེས་ཀྱིས་སྟོད་པའི་བྲད་པར་ལས་རྣམས་པ་བཞི་བཅུ་ཙུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ནས་འདིར་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་སྟོར་ཚུལ་སོ་སོར་བཀོད་
ན། དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་མདོར་བསྟན་གྱི་བྲང་སེམས་གསུམ་པོ་དེ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་མིང་ཅན་སྟོར་ཚུལ་ནི་རྟོགས་པ་དང་དབང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེ་རྟོགས་པའི་བྲད་
པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། དབང་པོའི་བྲད་པར་
དབང་པོ་རྣེས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར། དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བྲང་སེམས་གྲང་རྟོགས་པའི་
བྲད་པར་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། དབང་པོའི་བྲད་
པར་དབང་པོ་རྣེས་ཀྱིས་གཉིས་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་
མིང་ཅན་གྱི་བྲང་སེམས་འདི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པར་
འཛོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་བྱིར་འོང་དང་། བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་

བ་དབང་པོ་ཚེ་རྩལ་གྱི་མིང་ཅན་གཉིས་དང་། དེའི་འབྲས་གནས་དང་མོས་བ་དང་། མཐོང་
 ཐོབ་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གཉིས་བཅས་བཞི་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་དེ་དག་དང་དབང་
 པོའི་སློན་ས་མིང་ཅན་སྟོར་ཡང་རྟོགས་པའི་སློན་ས་མིང་ཅན་སྟོར་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་
 ཐོས་གྱི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་བ་དབང་པོ་ཚེ་རྩལ་གཉིས་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ཀྱང་། འདིའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གཉིས་ནི། སློམ་ལམ་
 ལ་གནས་བར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་བླང་༣༥༥ ་ལས། འཕགས་པའི་
 བཞེད་པས་ནི། རྗེས་འབྲང་གཉིས་མཐོང་ལམ་བ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་སློམ་ལམ་ལ་ཡིན་
 ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་དང་། ལྷའི་རིགས་
 ནས་རིགས་སྟེ་གཉིས་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གཉིས་ཉན་ཐོས་གྱི་དེ་དག་དང་མིང་
 ཅན་སྟོར་ཚུལ་ནི། སྤངས་རྟོགས་སྟེ་བ་གསུམ་གྱི་སློན་ས་མིང་ཅན་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་
 བླང་༣༥༩ ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་བཞི་སྤངས་པ། དེའི་
 གཉེན་པོ་བཀ་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་བ་དང་། སྟེ་བ་གཉིས་ལམ་གསུམ་ལེན་པའི་བྱང་བར་
 དེ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ཅམ་ལས་བྱང་ཞུགས་བར་ཉི་སྤང་ལས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
 ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་དེ་དང་མིང་ཅན་སྟོར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ཡང་སྤངས་རྟོགས་སྟེ་བ་
 གསུམ་གྱི་སློན་ས་མིང་ཅན་སྟོར་ཏེ། གསེར་བླང་༣༥༩ ་ལས། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་བདུན་
 བ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས། དེའི་གཉེན་པོ་བཀ་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ། སྟེ་བ་ལྷག་མ་གཅིག་
 ལུས་ཏེ། བྱང་བར་དེ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་འོང་ཅམ་ལས་བྱང་ཞུགས་བར་ཉི་སྤང་ལས་
 སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཉན་
 ཐོས་གྱི་དེ་དང་མིང་ཅན་སྟོར་ཚུལ་ནི། བར་དོར་འདའ་བ་ཞེས་པའི་སྟེ་བའི་བྱང་བར་གྱི་
 མིང་ཅམ་མཐུན་པའི་སློན་ས་མིང་ཅན་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་བླང་༣༥༩ ་ལས། དེ་

ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་བར་མ་གཟུགས་ཁམས་གྱི་གནས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱལ་
 རྣམ་འདིར་བྱང་ཆུབ་པ་སོགས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བར་དོར་འདའ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱང་སེམས་འདི་དང་། དཔེའི་དགོ་འདུན་བར་འདའ་བ་གཉིས་སྟེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཇི་
 བཞིན་མི་མ་ཐུན་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་བར་འདའ་བས་གཟུགས་གྱི་བར་སྲིད་དུ་སྟེ་བར་སྲིད་
 དུ་སྟེ་བ་སྤངས་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྟེ་བའི་སྟོན་མིང་ཅན་སྟོར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། གོང་དུ་གསེར་
 ཐོང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་ཐོས་གྱི་བར་འདའ་བས་འཆི་སྲིད་དང་སྟེ་སྲིད་གཉིས་གྱི་
 བར་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་མ་ཐུན་པར་བྱང་སེམས་
 འདིས་ཀྱང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་གཉིས་གྱི་སྲིད་པའི་བར་གཟུགས་ཁམས་གྱི་རྟེན་
 ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བར་འདའ་བ་ཞེས་མིང་ཅན་མ་ཐུན་པས་མིང་ཅན་སྟོར་
 བ་ཡིན་ནོ། ། སྟེ་ས་འདའ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་གྱི་དེ་དག་དང་མིང་ཅན་
 སྟོར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འདི་བསྟན་པའི་མདོར། བྱང་སེམས་འདི་ཉིད་འོག་
 མིན་དུ་འཁོར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཞིང་། དེ་རྗེས་འཇམ་བུའི་སྤིང་འདིར་
 སྟེ་བ་བཞེས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དུ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་
 པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། བྱང་སེམས་འདི་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འཁོར་བྱ་བའི་
 རྗེས་སུ་སྤངས་ཡང་འཇམ་བུའི་སྤིང་དུ་སྟེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པས། རྟེན་དེར་ལྷག་
 བཅས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་སྟེ་བའདའ་བས་
 གཟུགས་གྱི་སྟེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་པ་གཉིས་ཅན་
 མ་ཐུན་པར་སྟོར་བའི་སྟོན་མིང་ཅན་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་༣༥༥ ་ལས། འདིར་
 སེམས་དང་པོ་བསྟེན་པའི་འོག་མིན་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་དེ་ནས་འཇམ་བུའི་སྤིང་དུ་གཤེགས་
 རྣམ་ཁྲིམ་ནས་ངས་པར་འབྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུ་སྟེ་ལ་ཀྱང་བཅས་མ་ཐག་ཏུ་

སེམས་བསྐྱེད་བ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་འདའ་བས་སྐྱེས་འདའ་བ་ཞེས་དག་ལྡན་ལས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་འདྲ་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་མེད་
པར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གཉིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་དག་དང་མིང་ཅན་སྒྲོར་
ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་འདྲ་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་མེད་པར་
འདའ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོ་དང་། འབས་ཚོལ་ཆུང་དུས་སྤང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་འབད་ཚོལ་
ཆེན་པོ་དང་། ཆུང་དུས་སྤང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་མིང་ཅན་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་
དབང་པོའི་སྒྲོན་ས་མིང་ཅན་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སོ། །འོག་མིན་འགོ་ལས་སྤྱེ་བའི་
འཕར་བ་དང་། བྱེད་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
གསུམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་དག་དང་མིང་ཅན་སྒྲོར་ཚུལ་ནི། སྤྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་མིང་
ཅན་དུ་སྒྲོར་ཏེ། དེ་ཡང་། འཕར་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འདིས་སྤྱེ་བ་འདིའི་འོག་ཏུ་
ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་འོག་མིན་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་འཆངས་རྒྱ་བས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་འཕར་བ་དང་སྤྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་མཐུན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་འཕར་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་སྤྱེ་བ་འདིའི་འོག་ཏུ་ཆངས་རིས་དང་། དེ་ནས་གནས་གཅིང་འོག་མ་གང་རུང་
ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ལ། དེ་རྗེས་འོག་མིན་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ཏེ། འཆང་རྒྱ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་དང་སྤྱེ་
བ་ལེན་ཚུལ་མཆངས་པ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་ཀྱང་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་བར་རིམ་བཞིན་སྤྱེ་བ་སྤངས་ཏེ། དེ་ནས་འོག་མིན་
ཀྱི་ཞིང་དུ་འཆང་རྒྱ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་དང་སྤྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་མཆངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིད་
ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མིན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་དང་མིང་ཅན་སྒྲོར་ཚུལ་ནི།
བྱང་སེམས་འདི་བསྟན་པའི་མདོར་བྱང་སེམས་འདི་ཆངས་རིས་ནས་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་བར་
དུ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་དུ་སྐྱེས་ལ། དེ་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཆོག་གས་

སུ་འཁོར་རྒྱ་བའི་ཚུལ་གསུངས་ལ། འདི་བསྟན་པའི་མདོའི་སྒྲས་བེན་ལ་བྱང་སེམས་འདི་
སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་གསལ་ཡང་། བྱང་འཕགས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་
པ་མེད་པས། མདོའི་དགོངས་པ་ནི་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་
བྱེད་དགོས་པ་གསེར་ཐོང་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ན། བྱང་སེམས་འདི་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་
བཞེས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྲིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགོ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་
ཆ་མཐུན་ཙམ་སྒྲར་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་ཡང་ད་དུང་ཡང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་
ཉེར་འགྲོའི་མིང་ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་དང་མིང་ཅན་སྒྲོར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
དེ། བྱང་སེམས་འདི་བསྟན་པའི་མདོར། བྱང་སེམས་འདི་གཟུགས་སུ་མི་འགྲོ་བར་གཟུགས་
མེད་དུ་སྐྱེས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཁོར་རྒྱ་བའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་
ལ་བྱེད་དགོས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཆ་ཙམ་མཐུན་པའི་སྒྲོན་མེད་
ཅན་སྒྲོར་བ་འདོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་༣༥༦༽ལས། སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་
དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ན། སྲིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མིང་ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་དང་།
གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་མིང་ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་དག་དང་མིང་
ཅན་སྒྲོར་ཚུལ་ཉོགས་པའི་བྱང་པར་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་ཅན་སྒྲོར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་གཉིས་
སྲིད་ཅེ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་འདི་གཉིས་
ཀྱིས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་དེ་གཉིས་ཐོབ་པའི་བྱིར་སྒྲུལ་མོ། །བྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མིང་
ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་དང་མིང་ཅན་སྒྲོར་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་འདི་བསྟན་
པའི་མདོར་བྱང་སེམས་འདི་སྐྱེ་བོ་གང་གིས་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་བྱང་སེམས་དེ་ལ་
དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཐུང་འདས་
ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། བྱང་སེམས་འདི་ལ་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཞེས་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་

མཚན་ནི། མདོར་གསལ་བ་ལྟར་བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་མདོ་
 རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་གིས་ཞི་བ་མྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་པས། དེ་སྐད་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་༣༧༩ ་ལས། འདི་ནི་མདོ་དང་བསྟན་ན་བྱང་སེམས་
 འདི་གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ལ་གསལ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར། བྱང་སེམས་འདི་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཞེས་མིང་ཅུ་
 མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་མིང་ཅན་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གསེར་སྤང་ལས་མིང་ཅན་སྦྱར་
 ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། བྱང་སེམས་དེ་ཉིད། སྔོན་ལུན་རིང་པོ་ནས་
 སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་འཆང་རྒྱ་བས་
 མཐོང་ཆོས་ཞིག་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྤང་༣༨༠ ་ལས། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་
 མི་ཆད་པར་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མདོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་ཚུབ་བཅོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་ཅན་སྦྱར་ཚུལ་གཉིས་པ་འདི་
 ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་བྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་
 ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་མིང་ཅན་སྦྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མདོན་
 བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་དང་མིང་ཅན་སྦྱར་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་
 ཀྱི་ལུས་མདོན་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་འགོག་སྟོམས་མདོན་དུ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 བྱང་སེམས་འདིས་ཀྱང་འགོག་སྟོམས་མདོན་དུ་བྱས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པས། རྟོགས་
 པའི་སྒོ་ནས་མིང་ཅན་སྦྱར་རོ། །བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་
 ཐེག་དམན་ཀྱི་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་མིང་ཅན་སྦྱར་ཚུལ་ནི། འདིའི་མདོར་བྱང་
 སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་དང་སྦྱོད་ཚུལ་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་
 པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་མཛད་པར་གསུངས་པས། བསེ་
 རུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་སྦྱོད་ཚུལ་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་མིང་ཅན་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་

ཐེང་༣༥༩ ་ལས། རང་རྒྱལ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་གཞན་ལ་སྒྲར་བཅོད་པས་ཐོས་པ་
 མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲར་བ་བྱེད་པའོ། གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ཅམ་
 འཛིན་པའོ། ཞེས་དག་སྟབ་གཉིས་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལྷ་པ་མདོའི་དཀར་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ནི། དཀར་གནས་གསུམ་ལས། དཀར་གནས་དང་
 བོ་ནི། དག་འདུན་ཉི་ལྔའི་མིང་ཅན་གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་
 མོས་པའི་མིང་ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་བསྟན་པའི་མདོར་བྱང་སེམས་འདི་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་
 བ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་དོགས་སྒྲོང་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། ཅི་བྱང་སེམས་འདི་འཕགས་
 བར་མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོར་ལམ་བ་ཡང་
 མིན་ཏེ། སྐྱོར་ལམ་བྱོད་ནས་མི་ཁོམ་བ་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་ལམ་བར་
 ཡང་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འདི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དག་འདུན་དུ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལ་སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱིས་ལན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མཛད་
 བ་ལས། དང་པོ་བ་ག་ལ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། མི་ཁོམ་བ་
 ཟད་པ་ནི་སྐྱོར་ལ་བཟོད་པ་ནས་ཡིན་གྱི། བྱོད་ཅེ་ནས་མིན་པས་བྱང་སེམས་འདི་ལྷ་ཆེ་
 རིང་པོར་སྐྱེ་བ་སྒྲངས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཀྱི་སྟབ་བསྟུལ་ལས་ཆེར་མི་སྒྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས་ལུལ་ཨོ་དེ་ལ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་དག་འདུན་རྣམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་དག་འདུན་དུ་གསུངས་པ་ནི་པལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མིན་པས། ལྷ་ཆེ་
 རིང་པོར་སྐྱེ་བ་སྒྲངས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོགས་ལམ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 ཀོ་ཀ་ན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ལ་མི་ཁོམ་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་
 པས། བྱང་སེམས་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེས་པ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་མིན་པས། བྱང་
 སེམས་སྐྱོར་ལམ་བར་བཞག་པ་ལ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེས་པ་འགལ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས།
 གོང་དུ་བཀོད་པའི་ལུགས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་སེམས་འདི་སོ་སྐྱོར་བཞེད་ལ། འདིར་

མདོར་གསུངས་པའི་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་འཇིག་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི། སྐབས་གསུམ་
 ཡ་གུལ་གྱི་དགོ་འདུན་ཡིན་པས། དེ་ལ་འཕགས་པས་བྱབ་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
 གསལ་བ་གསུངས་པས། བཞེད་པ་དེ་གསུམ་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན། རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་
 པ་ནི། གསེར་སྒྲིང་༣༥༦ ་ཡས། ། ཆོ་སྤྲུལ་ཞིག་ལ་དེར་སྐྱེས། བྱིས་མིའི་ནང་དུ་འཕགས་
 ལམ་ཐོབ་པ་དེ། དབང་རྩལ་དུ་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོན་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་
 སྐྱེས་པ་ཞིག་སྤར་མིར་སྐྱེས་ཏེ་དབང་པོ་རྩལ་པོར་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་གོ། དགོ་འདུན་
 ཉི་ཤུ་སྐྱེ་དོན་༡༠༧ ་ཡས། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་འགའ་
 ཞིག་བཞེས་གཉན་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཐུ་དང་རང་
 གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྤྲུལ་མ་ལྟར་མི་ཉམས་པས་མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཞེས་རྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་སྟན་པར་བཟོད་པས་དགོ་སྤོང་
 དམིགས་པ་ཀུན་ལ་གནས་པར་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོད་གཅིག་ཡོད་པ་
 ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེས་པ་ན་གདུལ་བྱ་གཞན་མེད་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་ཡང་མིར་སྐྱེས་
 པའི་དོན་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དཀའ་གནས་
 གཉིས་པ་ནི། སྤེ་དགོ་བཀའ་འགྱུར་ཞེས་བྱིན་ཀྱི་མདོ་སྤུད་པ་༡༧ ་ཡས། བྱང་
 ཆུབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་བྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། །གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་
 དུ་གཉེར་མི་བྱེད། །དཔེར་ན་མི་ཞིག་རིན་ཆེན་གཏེར་རྣམས་རྟེན་གྱུར་ནས། །དེ་ལ་འདོད་
 པའི་སྟོན་མི་སྐྱེད་པར་མ་བྱས་ལ། །དེས་ཀྱང་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་དག་ཡོངས་སྤངས་
 ཞིང་། །སྤངས་ནས་བྱིས་དུ་སོང་སྟེ་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མཁས་པ་དགའ་བ་དང་། །བདེ་སྐྱིན་བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་ཞི་བ་བཞི་ཐོབ་
 ནས། །བསམ་གཏན་བདེ་ལྡན་བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་བཏང་སྟེ། །འགྲོ་ལ་སྦྱིང་བཅེར་
 ལྡན་པའི་བྱིར་ཡང་འདོད་ཁམས་འདུག །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་འཛིན་བསམ་

གཏན་གནས། །དབྱ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པར་འདོད་པའི་སྒོ་སྐྱེད་ན། །མཉམ་པར་མ་
བཞག་ཤོད་ཅིང་སེམས་གཡེངས་གྱུར་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་ཉམས་མཉན་
བ་བྱ་ཞིག་བཞིན། ཞེས་བྱང་འཕགས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་བཞེས་པར་གསུངས་པ།
སྐབས་འདིར་སྲིད་ཅེ་འགྲོའི་མིང་ཅན་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན་བསྟན་
པའི་མདོར། བྱང་སེམས་དེ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་མི་
འགལ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་བྱང་འཕགས་དེ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། དེར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དེ་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་འཕགས་གཟུགས་མེད་པའི་
ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་དོན་མིན་ཏེ། གསེར་ཐེང་༣༥༥ ་ལས། སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་
དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའོ། དེས་ན་སྐྱེ་
བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ན་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་ཐོབ་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཀུན་བཟུངས་སུ། གཟུགས་མེད་པའི་
ཁམས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ལ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྐྱོད་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྐྱོད་པ་ནི་
མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་གནས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཐུའི་བྱང་པར་ཐོབ་
པ་དག་དེར་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐེང་དངོས་
ཟིན་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ན་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་ཐོབ་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་
ལ་བསམ་ན་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་
ཡོད་ཀྱང་བྱང་སེམས་འཕགས་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་དགོས་སམ་སྟམ་སྟེ་དབྱུང་དོ། །
མདོའི་དཀའ་གནས་གསུམ་པ་ནི། དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་བསྟན་པའི་མདོར། འཕར་
གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ། འཕར་བ་དང་། བྱེད་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་
མིང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་གསུམ་གྱིས། དང་པོ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་

རྒྱག་པ་ས་མཆམས་ལ་དབྱད་པ་ནི། དགེ་འདུན་ནི་ཤུའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་དག་
 གི་ས་མཆམས། མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་འགོད་པ་དང་། རང་ལྷགས་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཨ་རྒྱས་སྐབ་དགོངས་སྟུ། རེས་འབྲང་གཉིས་བཙེ་ལྷ་

བ་སྟེ་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནད་བ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་གཉིས་ས་གཉིས་བ་
ནས་ལྷ་པའི་བར་དང་། ཕྱིར་འོང་ཁྱགས་བ་ས་དྲུག་པ་ལ་དང་། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
དང་བར་ཆད་གཅིག་པ་ས་བདུན་པ་ལ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཁྱགས་བ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་
པ་ལ་དང་། བར་འདའ་བ་ནས་གོང་འཕོ་བའི་བར་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དུ་གནས་བ་དང་། སྒྲོམ་
སྤང་སྟོང་བ་དག་བཅོམ་ཁྱགས་བར་གསུངས་ལ། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱུན་ཁྱགས་ཀྱི་
སྒྲོར་ལྷ་ནི། སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་བ་དང་། ཕྱི་འོང་འབྲས་
གནས་གཉིས་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཁྱགས་བ་དང་འབྲས་གནས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི། སྟོད་པ་ལ་
ཁྱགས་བ་སྟེ། ས་གཉིས་བ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། གོང་འཕོ་བ་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་མི་
འོང་བརྒྱད་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་བ་དང་། དག་བཅོམ་ཁྱགས་བ་
སྟེ་བ་གཅིག་ཐོགས་བ་བཅུ་པ་ལ་གནས་བ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
ནི། གོང་གི་ས་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་སུ་གནས་བར་བཞེད་དོ། ། གཉིས་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་
འཕགས་བ་གྲོལ་སྟེ་ནི། རྗེས་འབྲང་གཉིས་མཐོང་ལམ་བ་དང་། ལྷག་མ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་
བར་བཞེད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་ནི། རྒྱུན་ཁྱགས་ཅམ་པོ་བ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་བ་དང་།
ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་བར་བཞེད་དོ། ། བུ་རྟིག་ཏུ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་
དག་བཅོམ་ཁྱགས་བ་དང་བསེ་རུ་ཞེས་ཨ་མུ་ལོ། ཞེས་བ་མི་འཐད་པར་གསེར་མཛོད་ལས་
གསུངས་སོ། ། རྣམས་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་༥༠ ༽ལས། གསུམ་བ་ས་མཆོམས་
ནི། རྒྱུན་ཁྱགས་ཁྱགས་པའི་མ་མཐའ་ས་དང་པོ་དང་། དག་བཅོམ་ཁྱགས་བ་ས་བཅུ་པ་
ལ་འཕགས་བས་བཤད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཞིབ་ཏུ་དཀའ་
བར་སྤང་ན་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། མཁས་
པའི་ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་ས་མཆོམས་འཛོག་པ་དང་། ཆོས་མཚུངས་སྟོར་ཚུལ་
ནི། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་༩༣ ༽ལས། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཞེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་

བསྐྱུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་བཏེན་ནས་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ནམ་པ་གཉིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི། སྐབས་གཉིས་པར། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཅོད་པ་དང་། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་
 མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བའི་བཅོད་པ་བརྒྱད་ལ་སྟེ་དོ་བོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཏེན་ནས་གནས་
 བའི་ཡུན་རིང་བོར་ཤེས་པས་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ལྷུང་དུ་ཤེས་པས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དབང་པོ་ནོ་རུལ་གྱི་
 མིང་ནམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། ། དེ་གཉིས་རྟོགས་པ་དབང་པོའི་སྟོན་མཆོས་མཐུན་སྦྱར་
 རོ། ། གསེར་སྤང་༣༣༠༽ལས། དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་གནས་པ་གསུངས་ཀྱང་
 བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པར་དགོངས་པ་སྤང་རོ། ཅེས་དང་། ཡང་གསེར་སྤང་༣༣༠༽ལས།
 གཉིས་པ་ནི། རྗེས་འབྲང་གཉིས་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། གསེར་
 སྤང་སོགས་ལས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་དངོས་སྟེ་འདོད་པ་དང་
 མཐུན་པ་ཅམ་གྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་
 མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བཅོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ། དེ་རྗེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་
 དུ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པའི་སྟེ་དོན་༡༩༩༽ལས། དེས་ན། དང་པོར་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཅོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ། དེ་རྗེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱུལ་ཆོས་བཅོད་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་མཆོས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་
 སྤང་མ་ལུས་པར་སྤང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱུལ་
 ཆོས་ཤེས་དེ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་མཆོས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་

སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྤྱག་
བསྐལ་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་རྒྱས་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་སྤྱག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱ་ཏ་༡༩༠ ་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བའི་
བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་སེམས་
དཔལ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །བྱོད་
ལ་དེའི་མིང་ཅན་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག། སྐབས་འདིར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་པ་ཞུགས་
པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་འབྲས་གནས་སུ་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་སོགས་ཀྱི་
འདོད་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་
འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ནི། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟེ་ཚུལ་གྱི་བཞེད་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་གཟུ་ལུས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཀུན་འབྲུང་
གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་རྟོགས་བྱེད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འོག་ནས་དེ་ལ་སྒོས་སུ་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་འདི་དག་རྒྱ་ཞུག་ཞུགས་སོགས་ཡིན་
པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པར་འདོད་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
མཐོང་སྤངས་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་
བསྐྱབ་པ་ནི། རང་གིས་རང་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཞུག་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་པ་རོལ་དང་།

མ་ཐུན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་པ་རོལ་ལ་སུན་འབྱིན་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
འོག་ཏུ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཉོན་མྱིལ་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱན་དུ་
ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ནི། ས་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །
ཞུགས་པ་བཤད་ཅིན་པ་དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
དེ་ནི་སྤང་འདས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཙམ་པོའི་མིང་ཅན་ཡིན་ནོ། རྟོགས་
པ་དང་སྤྱོད་བཤད་ཀྱིས་ཆོས་མ་ཐུན་སྦྱར་རོ། ། ས་མཆོམས་ནི་སྤྱོད་ལྟར་རོ། ། དེའི་འོག་
ཏུ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་ཉིད་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་ཤིང་བསམ་
གཞུགས་བརྒྱད་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་མི་སྦྱེ་བར་འདོད་ལྟ་རིགས་བྱུག་གང་རུང་དུ་
སྦྱེས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ལྟའི་རིགས་སྦྱེས་ཀྱི་མིང་ཅན་དང་། སྤངས་རྟོགས་དེ་འདྲའི་བྱང་
སེམས་རྒྱལ་རིགས་བྲམ་ཟེ་རིགས་མཐོན་པོར་སྦྱེ་བ་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྦྱེ་བའི་
མིང་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཙམ་པོ་བའི་མིང་ཅན་ལས་གཞན་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་རྣམ་པ་
གཉིས་ཡིན་ནོ། ། ས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་ལ་གནས་པའོ། འདི་ནི་སྤངས་རྟོགས་སྦྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་
གསུམ་གྱིས་ཆོས་མ་ཐུན་སྦྱར་རོ། ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བྱུག་པའི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་
རྟོན་པོ་དད་པས་མོས་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དག་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་
པ་བའི་མིང་ཅན་ནི་ཤུའི་གངས་གཅིག་ཁོ་ནར་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། ། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་
པས་ཆོས་མ་ཐུན་སྦྱར་རོ། ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བྱུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་བསམ་གཞུགས་བརྒྱད་སོགས་ཐོབ་
ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་མི་སྦྱེ་བར་དགའ་ལྡན་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་
ཙམ་པོའི་མིང་ཅན་ཡིན་ནོ། ། སྤངས་རྟོགས་སྦྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་མ་ཐུན་

སྐྱར་རོ། ། འདིའི་མདོར་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་གསུངས་པ་འདོད་པར་ལན་གཅིག་
འོང་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ་དབྱུང་དོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་བྱིར་འོང་གི་མིང་ཅན་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་བྱང་
སེམས་བསམ་གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྩ་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་བྱུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་ལྟའི་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དེ་ནི་ཅམ་པོའི་
མིང་ཅན་ལས་གཞན་བྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྤངས་
རྟོགས་སྟེ་བ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར། འདི་ནི་ས་བརྩ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
འོག་ཏུ་སྤྲ་མ་བྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཉོན་
བརྒྱད་པ་སྤངས་ནས་དགུ་བ་སྤོང་བྱིར་དུ་བཅོན་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་དད་པས་
མོས་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གཉིས་ནི་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་བྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར། ས་དགུ་བ་
ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དབྱུང། དེའི་འོག་ཏུ་མདོ་དང་བསྐྱུན་ན་འཁོར་བའི་བསྐྱུས་པའི་ཁམས་
གསུམ་དུ་མི་སྟེ་བས་བྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ། གསེར་ཐོང་༣༥༥༽
ལས། གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་བྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ་དེ་ལ་ལྷ་ལས། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
ཆོས་ཅན། མིད་ཉོན་དགུ་བ་སྤོངས་པར་ཐལ། དེའི་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་བྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཚུང་ཚུང་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་
དགོས་པ་གསེར་ཐོང་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་༤༤༣༽ལས། འདི་
དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐད་སོ་ཐད་སོར་
བྱིལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་
པའི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་བསྒྲོམས་པས་དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལྟོག་ལ་དེ་ལོག་

བ་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉོག་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་འགག་བར་
 འགྱུར་ཏེ། བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྒྱན་སྒྲུང་
 དང་། གསེར་སྤེང་ལས་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་སྐབས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་གང་ལ་འཛོག་དབྱུང་དགོས་ཏེ། འདོད་ཉོན་
 མཛོན་གྱུར་ཅམ་དང་ས་བོན་གང་ལ་བཞག་ན་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་སོགས་རྣམ་བཤད་
 ལས་གསལ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་༡༩༣ ་ལས།
 ཡང་ཁ་ཅིག་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཕྱིར་མི་འོང་བཏགས་པ་བར་བྱས་ནས། ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་
 བའི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་ཉིད་
 ལ་རང་གིས་ཙེ་འབྲི་བའི་ཆེད་དུ། འཁོར་གསུམ་ག་ཁས་ལེན་པའོ། །ཡང་འདོད་ཉོན་དགུ་
 པ་སྤངས་པ་ཞེས་པ་དེ། མཛོན་གྱུར་ཅམ་མམ་ས་བོན་སྤངས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐེག་
 བ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྡོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་པ་
 དག་ཀྱང་འདི་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་དགོ་འདུན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་འགལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ས་བོན་ལ་བྱེད་ན་དཔན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོམ་སྤངས་དགུ་པའི་ས་
 བོན་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་སྤོང་བར་སྤོབ་དཔོན་བཞེད་པས་ལུགས་
 འདི་ལས་ཕྱིར་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བར་ཕྱིན་ཅ་རྟེན་༦༠ ་ལས།
 དེ་སྐད་སྤྱོད་བར་བྱའི་རྟེན་བྱེད་ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་སྤངས། མཛོན་པར་
 འགྱུབ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་མ་སྤངས་པ་དང་། སྤྱེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་མ་སྤངས་པ། སྐབས་འདིར་
 བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤིད་དང་སྤྱེ་སྤིད་དུ་སྤྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་འཆད་
 པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱེ་བ་མི་ལེན་པར་འདོད་པ་དང་

ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྒྲངས་པའི་བྱང་འཕགས་དེ་ཉིད་
ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་དུ་བསྐྱབ་བ་ལ། ཐ་མའི་ཆ་མ་བྱུན་ལྷ་སྒྲངས་བས་རབ་དུ་སྤེ་བའི་
དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་བ་ཏྲགས་སུ་འགོད་བ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ཕྱིར་མི་
འོང་བཏགས་བ་བར་བྱེད་བ་དང་འགལ་ལ་དེར་མ་ཟད་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྒྲངས་བ་ཞེས་
བ་དེ་མངོན་གྱུར་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒྲོམ་སྒྲངས་སུ་གྱུར་བའོ། །འདོད་ཉོན་དགུ་བའི་ས་བོན་
འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་སྒྲངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྒྲངས་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐེག་བ་ཆེན་པོའ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྡོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་བ་དག་ཀྱང་འདིར་བསྟན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་
གྱི་དགོ་འདུན་དུ་འཆད་རིགས་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་བ་ལྟར་ན་དམན་ལམ་སྡོན་མ་སོང་
གི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཉོན་དེ་ཉིད་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་
སུ་སྒྲངས་དགོས་བས་མི་འཐད་བ་ཤེས་སྒྲུབ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསེར་སྒྲིབ་
༣༥༧ །ལས། དང་པོ་བར་དོར་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྤེ་བའི་ཀྱན་སྦྱོར་དངོས་ནི་
སྒྲངས་ལ་དེའི་བར་དོ་འགྱུར་པའི་ཀྱན་སྦྱོར་ནི་མ་སྒྲངས་བས་བར་དོའི་སྤྱིད་བ་འགྱུར་བར་
བྱེད་བ་དང་། གྲུབ་བ་ན་ཡང་རུང་སྟེ། བར་དོར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །འདི་ཆོག་གསལ་ལས། ཆངས་པའི་འཛིག་ཏེན་དུ་སྤེས་ནས་ལུས་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཆོགས་བསགས་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་བཤད་ལ། དག་ལྟར་དུ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འདིར་འོག་མིན་ཉིད་དུ་སྟེ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་བ་སྤེས་ནས་འདའ་བ་
ནི་ཀྱན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲངས་བས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྤེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཐ་
མ་འཐོབ་པའོ། །འདི་སྤྱིད་བ་ཐ་མ་བ་དང་ཆེ་ཆད་མེད་བར་བྱས་ནས་ཆེ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་
འཆང་རྒྱ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་བ་ནི། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་འཕགས་
བ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤེ་བ་ལེན་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤེ་བའི་ཀྱན་སྦྱོར་

སྤངས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཀུན་སྐྱོར་མ་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་མ་སྤངས་པ་
 སྐབས་འདིར་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྲིད་དང་སྐྱེ་སྤྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་སོར་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན། སྐྱེས་འདའ་བའི་མིང་ཅན་གྱིས་ཀུན་སྐྱོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པ་
 དང་། བར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་གྱིས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་སྤངས་ལ་བར་དོ་འབྱུང་
 པའི་ཀུན་སྐྱོར་མ་སྤངས་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
 མི་ལེན་པའོ་ཞེས་སྒྲ་བ་གཉིས་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 སྤྱིང་བའི་རྒྱ་ཀྱེད་༡༩༡ ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་རྣམ་
 པ་བཞེད། །གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྲིད་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཉོན་སྤྱིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 རོབ་པ་བར་མ་དོར་འདའ་བ་དང་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་དང་། འབད་ཚུལ་གྱི་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཉོན་སྤྱིབ་ཅི་
 རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རོབ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་སྤངས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཀུན་སྐྱོར་མ་སྤངས་
 པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་མ་སྤངས་པ་སྐབས་འདིར་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྲིད་དང་སྐྱེ་སྤྲིད་
 དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་སོར་བཞག་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ལས་ཉོན་
 གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་སྤངས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་
 དང་། རྣམ་བཤད་གྱིས་བཏང་བའི་སྐྱོན་དེ་དག་གསེར་སྤངས་ལ་མི་འདུག་པའི་ཚུལ་སོགས་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་བོའི་སྤངས་ཆོད་ཀྱི་ལན་ནི། རྒྱ་སྤངས་དང་གསེར་སྤངས་དུ་འདོད་ཉོན་
 དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་པ་དང་། བར་འདའ་བ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་སྤངས་མངོན་
 པར་འབྱུང་བའི་ཀུན་སྐྱོར་མ་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེས་འདའ་བ་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པས་བཞག་

པ་ནི། ཉེ་ཀྱི་ལས། འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ན་ཐེག་དམན་ཉིད་ལ་འགྲིག་ཅིང་། དངོས་
སྒྱུ་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་དེ་དཔེར་བཞག་ནས་དོན་ཅ་བ་ལྟར་སྒྱུར་ན་ལེགས་ཀྱི་ཞེས་པ་ལྟར།
མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྒྲིབ་དུ་ཆོག་གསལ་དང་དག་ལྡན་བླངས་
ནས་བར་འདའ་བ་ཁམས་བར་བ་གཟུགས་ཁམས་དང་། སྒྲིས་འདའ་བ་ཆེ་གཅིག་གོ་དེ་
ལ་འཆང་བྱ་བའོ་ཞེས་ཅ་བའི་སྐབས་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རྣམ་བཤད་དུ་དགག་
པ་བྱས་པ་རྒྱན་སྒྲིབ་གི་དེ་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་འདུན་དུ་བྱས་པ་དགག་
པ་ཡིན་ཀྱི་གསེར་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་དེ་དགག་པ་མིན་ནམ་སྒྲིབ་པ་དང་། གསེར་སྒྲིབ་ལྟར་
ན། བསམ་གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་བར་མ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱ་བཤམ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། གཟུགས་
ཁམས་སུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་བར་མ་དོར་
འདའ་བའི་མིང་ཅན་དང་། སྤངས་རྟོགས་སྒྲིབ་བ་ལེན་ཚུལ་མིང་གིས་སྒྲོ་ནས་ཆོས་མཐུན་
སྒྱོར་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྒྱུ་རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པའི་རྒྱན་༡༥༡༽ལས། དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་
པའི་སྒྲོམ་སྤངས་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་བྱིར་ཏུ་བརྩོན་པའི་སེམས་དཔའ་
སྒྲོམ་ལམ་པ་སྒྲིབ་བཞེན་དུ་དད་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ནི་ཉི་ཤུའི་བྱངས་གཅིག་ཏུ་
བགྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གཅིག་ཡིན་
ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞེདོ། །གཟུགས་ཀྱི་
བར་སྤྱིད་ཀྱི་རྟོན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་བར་མ་དོར་
འདའ་བ་དང་གཟུགས་སུ་སྒྲིས་ནས་འདའ་བ་དང་། འབད་ཅོལ་གྱི་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་
པ་དང་བཅས་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཉོན་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞེ་ཡོད་པའི་བྱིར།
ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་དེ་ཉིད་འོག་

མིན་གྱི་ཉེན་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་སྤར་གྱི་གངས་འཛིན་ལྷ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དང་པོར་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་གཞན་དོར་ཏེ། དེ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་འཕར་བ་དང་། ཡང་ཆངས་རིས་ནས་གནས་གཙང་མའི་འོག་མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས། དེ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་ནས་འོག་མིན་གྱི་ཉེན་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱང་སེམས་དེ། སྐྱེ་འདའ་བའི་མིང་ཅན་དང་། འབད་ཚུལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། འབད་ཚུལ་མེད་པར་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ནས་འདའ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་བྱེད་ལྟར་ན། གཉིས་པ་ནི། འོག་མིན་ནས་དགའ་ལྡན་དེ་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་སྐྱེ་བས་དེ་མ་ཐག་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་སོགས་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་བ་པ་དེ། སྐྱེས་ནས་འདའ་བའི་མིང་ཅན་དང་། གསུམ་པ་ནི། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་མིང་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འབད་ཚུལ་རགས་པ་ཞི་བའི་ས་བརྒྱད་པ་པ་དེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་མིང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞེསོ། །དེ་འོག་དུ་ལྷ་བ་གོང་འཕོའི་མིང་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འོག་མིན་གྱི་ཉེན་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པས་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་

བ་སྟེ། དེ་ལ་གསུམ་ལས། ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་ཉོན་སྤྱི་བ་ཅི་རིགས་
སྤངས་ནས་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་འཕར་བའི་མིང་ཅན་དང་། ཚངས་རིས་
ནས་གནས་གཙང་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་དེ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་ཉོན་སྤྱི་བ་ཅི་
རིགས་སྤངས་ནས་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་བྱེད་དུ་འཕར་བའི་མིང་ཅན་དང་།
ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་པར་སྐྱེས་ནས་ཉོན་སྤྱི་བ་ཅི་རིགས་སྤངས་ནས་ངན་སོང་གསུམ་
སོགས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་མིང་ཅན་ཉིད་
ཀྱིས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གསེར་སྒྲིང་ལྟར་ན་སྤྱི་བ་ཅི་འགྲོ་ལས་དང་། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་གྲངས་
འཛིན་ལུ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་གསུམ་མདོའི་
སྤྱི་བ་ཅི་ཅེས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་
བཞི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ན། བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་ལས་
ཉམས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
འཕགས་པ་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྱི་བའི་བྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་བད་
པ་དང་ཞེས་བཤད་པས། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དག་པ་པའི་ལས་
དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་བད་པས་དེའི་དབང་གིས་སྤྱི་བར་སྐྱེ་བ་
མི་སྤྱི་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་བ་རྗེ་དང་
སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། མདོའི་སྤྱི་བ་ཅི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་། ཐ་
སྟོན་མཐུན་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
གཞུག་པའི་ཆེད་དང་། ཁ་ཅིག་ཞུགས་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མེད་པས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དང་། ཉན་
ཐོས་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་པ་དག་ལ་སྤྱི་བ་ལས་འདས་པ་དེ་ཅེས་གྱིས་ཐོབ་བྱ་
ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་གནས་པའི་སྤྱི་བ་ལས་འདས་པ་དག་ཐོབ་པར་བྱ་

དགོས་སོ་ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བགྱི་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རྣམ་བཤད་དང་གསེར་བླང་
 གཉིས་ལས་བཤད་དོ། ། འདི་གསུམ་ནི་སྤངས་ཏྟགས་སྟེ་བ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་
 མཐུན་སྦྱར་ལ། ས་མཆོམས་ནི་དག་ས་ལའོ། དེའི་འོག་ཏུ་གོང་འཕོ་གཉིས་པའི་མིང་ཅན་
 དེ་ཉིད་སྟིང་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཐོབ་པས་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྟིང་ཅེ་འགྲོར་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། རྣམ་བཤད་ལྟར་
 ར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྟེས་པ་བྱད་པ་དང་། གསེར་བླང་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་གང་གིས་
 མཐོང་བ་ཆེ་དེར་བྱང་འདས་ཐོབ་པས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བའི་མིང་ཅན་དང་། སྤངས་
 པ་དང་སྦྱོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་གཅིག་ཆར་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་སྟེ་བ་བྱད་པ་སོགས་གྱིས་
 ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རོ། ། ཡར་སོང་འགོག་པ་སྟེལ་བའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ལུས་གྱིས་
 མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་མིང་ཅན་སྤངས་ཏྟགས་གྱིས་ཆོས་མཐུན་སྦྱར། གསེར་བླང་
 ར། འོག་མིན་འགྲོ་ལས་དང་། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་ནི་ཤུའི་བྱངས་འཛིན་བརྒྱད་ལས་གཞན་
 རྣམ་པ་གཉིས་སོ། ། འདི་ས་བྲུག་པ་བར་རྣམ་བཤད་དང་། ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་ཏེ། དགོ་
 འདུན་ནི་ཤུའི་སྟེ་དོན་༡༩༥ ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་བརྒྱད་
 པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་
 བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་བྲུག་པ་ནས་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། སྟིང་ཅེའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་པ་བྱང་སེམས་ས་བྲུག་པ་བ་དེ་ནི་ཤུའི་བྱངས་
 འཛིན་བརྒྱད་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། ། མཐོང་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
 ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་སྟེ་བ་བྱད་པར་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱིས་ལུས་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 འོག་ཏུ་ཉོན་སྟེ་བ་བྱད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་ས་བརྒྱུ་པ་བ་

དག་བཅོམ་བ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་སྤངས་ཏོགས་ཀྱིས་ཆོས་མཐུན་
སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་སྤངས་དུ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་
རང་རྒྱལ་དུ་སྦྱལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྦྱོན་ཅིང་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་སེམས་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཏེ། ཅ་བའི་དངོས་བསྟན་བཅུ་བདུན་དང་ཤུགས་བསྟན་འབྲས་གནས་
ཅམ་པོ་གཉིས་དང་དག་བཅོམ་ཞུགས་བ་སྟེ་ཉི་ལྟའོ།

མདོར་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་ཉི་ལྔའི་གི་དེ་ཉན་ཐོས་དང་ཚུལ་བསྟན་ནས་བརྗོད་བ་ཅམ་
ཡིན་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་སྒྲིའི་བཞིན་པར་སྦྱར་དུ་མི་བྱང་སྟེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཉན་
སྦྱོབ་ལ་འདོད་ན་ནི་སྤྱིད་ཅེའི་ཉན་ཐོས་བརྒྱུད་བ་སྤངས་བ་སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་
རྒྱལ་སྤྱོད་སྦྱ་བཤད་བ་མི་འཐད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་བཅོམ་ཞུགས་བ་ལ་ཡང་ཏ་ཅང་
ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་སྦྱོབ་ལ་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་སྤར་ཀྱི་
འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱར་འགལ་ཏེ། ལམ་དེ་ཉིད་ཤེས་སྦྱོབ་ཡིན་པས་སོ། །འཛིག་
ཏེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱིས་ས་དགུའི་སྤང་བྱ་དགུ་ཆོན་རྣམས་རིམ་ཀྱིས་སྤོང་
བར་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱིད་ཅེའི་ཉན་ཐོས་དགུ་བ་སྤངས་བ་སངས་རྒྱས་སྦྱ་
དང་། བརྒྱུད་བ་སྤངས་བ་ས་བཅུ་བ་བཤད་བ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ་སྤར་ལྟར་རོ། །ཤེས་
སྦྱོབ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིག་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སྤང་བྱ་ཚུང་བུའི་
ཚུང་དུ་སྤངས་བ་བྱིར་མི་འོང་བར་བརྗོད་བ་འགལ་ཏེ། དེ་སྤངས་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་
སྤང་བྱ་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པས་སངས་རྒྱས་སྦྱ་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་
སྤངས་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱང་བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་བྱིར་འོང་ལ་སོགས་
པར་བཞག་པ་ནི། དེ་དག་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པར་འདོད་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་བ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་
པའི་རིམ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་འདོད་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ངས་སོ། །

གསེར་ཐོང་༢༩༩། ལས། གང་ལྟར་ཡང་། འདི་དག་རིམ་པ་ལྟར་ས་རིམ་ཅན་ལ་སྒྱུར་
བ་མི་འཐད་པར་གོ་སྟེ། ཆོས་འབྲང་དང་། བར་ཆད་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། མདོ་ལས།
དེ་དག་སྒྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་སེམས་དཔར་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
གོང་དུ་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པར་དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་
ས་རིམ་ཅན་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་བཞེད་དོ། །

།བདུན་པ་ནི། དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་དག་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་
དངོས་སམ་བཏགས་པ་བ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་གསེར་ཐོང་དུ། བོད་སྤྱི་
རབས་པའི་མཁས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ནི། དང་པོ་མཁས་པ་ཁྱུང་གིས། བཏགས་
པ་བ་ཡིན་ལ། བཏགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ནི། སྤངས་རྟོགས་ཆ་ཅན་འདྲ་བ་ནི། བཏགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། དག་འདུན་ནི་སྒྲིམ་བུ་བཞི་ཁོ་ནི་ཡིན་
ལ། བྱང་སེམས་ལ་དེའི་དོན་མེད་དོ་སྟུང་པའི་ལོག་རྟོག་ལྟོག་པ་དང་། དངོས་ལ་གཞིན་
བྱེད་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་གཉིས་ཀྱིས། འདི་དག་
བྱང་སེམས་སུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་བཞེད། མཁས་པ་དྲགས་པོ་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་འདི་དག་
ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་དངོས་ཡིན་གྱི་བཏགས་པ་བ་མིན་ལོ། །ཞེས་
བཞེད་དོ། །གསེར་ཐོང་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོར། རྒྱལ་སྤྱི་འདི་དག་
ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་བཤམ་མཛད་པ་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་གྱིས་དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་
མིང་ཅན་དུ་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པ་ན། དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་བཤམ་མཛད་ལ།
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་ནི། བྱང་སེམས་ལ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་། བརྒྱད་
པ་དང་། རྒྱན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་རྒྱལ་ཉེ་དགུའི་བཤམ་མཛད་པ་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་དེ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་
པ་ནི། གསེར་ཐོང་རང་ལུགས་ལ་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་ལ། དེ་ལ་དགོངས་གཞི་ནི།

གསེར་སྒྲིང་༣༥༩༽ལས། འོན་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་གཞི་དང་། དགོས་པ་དང་། དངོས་
ལ་གཞིན་བྱེད་ནམས་གང་ཞེ་ན། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་མཐོང་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །སེམས་
ཅན་དཔག་མེད་དད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་སྒོ་ལྟན་དད་པས་
འབྲང་། །ཞེས་དང་། ཆོས་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ། །རྒྱན་དེ་ལས་ཀྱང་འདའ་མི་
བྱེད། །ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཐོབ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྗེས་འབྲང་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་པ་
དང་། ལོག་པ་བརྒྱད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །ནམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་རེག། ཡང་དག་
བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། ལམ་ལ་རྒྱན་ཞེས་
ངེས་བརྗོད་དོ། །བསམ་དུ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ལས། །གང་དག་ལ་ལ་འདྲིར་གནས་པ། །དེ་
དང་དེ་དག་རྒྱན་ལ་གཞོལ། །ཞེས་དང་། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་འབྲུག་འབྲུར་བའི། །རྒྱན་
ནམས་མང་པོ་རབ་གསུངས་པ། །རྒྱན་དེ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས། །དེ་དག་འཆོལ་ཁིང་འོངས་
པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་ནམས་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། དེ་ནི་ཕྱིར་ཁིང་མི་འགྲོ་སྟེ། །སངས་
རྒྱས་ཆོས་ནམས་ཐོབ་པས་ན། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་དང་། གང་གིས་
སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐལ་བ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་བཅོམ། །ཉོན་མོངས་པ་ལས་
སེམས་ཅན་གྲོལ། །དེས་དེ་དག་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་སྟོན་
པ་མེད། །རྟོག་པ་མེད་པར་སྟོགས་པར་བྱེད། །སྟེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་ལ་སྟོགས། །དེས་ནི་
ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། མ་རིག་ནམ་མཁའ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །ཆོས་ནམས་ཐམས་
ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད། །འདི་ནི་མདོན་སུམ་གྱུར་པས་ན། །རང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ནམས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱད་པ་དང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྦྱ་འདུག་པའི་
རྒྱ་མཆོན་བཤད་པས་དགོངས་གཞི་བརྟན་ཏོ། །མདོ་འདི་ལས་གང་ཟག་དགུ་པོ་འདི་བྱང་
སེམས་ལ་བཞག་པས་དད་རྗེས་འབྲང་སོགས་ཉི་ཤུ་ཡང་བྱང་སེམས་སོ། །འདི་སྤྱགས་
ལ་བཞག་ནས་ཉི་ལྔ་དང་རྒྱན་སྣང་དུ་ཕྱིར་མི་སྟོག་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལ་ཞལ་འཕངས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། གསེར་ཐང་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ། སངས་རྒྱུ་མཐོང་ལ་ཆགས་མེད་དོ། །སེམས་
ཅན་དཔག་མེད་དད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་སྒོ་ལྷན་དད་པས་
འབྲང་། །ཞེས་དང་། ཆོས་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ། །རྒྱན་དེ་ལས་ཀྱང་འདའ་མི་
བྱེད། །ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་བརྟུང་མཛད་པའི་
དགོངས་བཞི་བསྟན། ལོག་པ་བརྒྱད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་རེག།
ཡང་དག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པས་བྱང་སེམས་
བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་བརྟུང་མཛད་པའི་དགོངས་བཞི་བསྟན། ལམ་ལ་རྒྱན་
ཞུགས་ངས་བརྗོད་དོ། །བསམ་དུ་མེད་པ་སངས་རྒྱུ་ལས། །གང་དག་ལ་ལ་འདིར་གནས་
པ། །དེ་དང་དེ་དག་རྒྱན་ལ་གཞོལ། །ཞེས་པས་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
ཀྱི་བརྟུང་མཛད་པའི་དགོངས་བཞི་བསྟན། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་འབྲུག་འབྲུར་བའི། །རྒྱན་
རྣམས་མང་པོ་རབ་གསུངས་པ། །རྒྱན་དེ་ཤེས་པར་བྱ་འོ་ཞེས། །དེ་དག་ཆོལ་ཞིང་འོངས་
པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱིར་འོང་གི་བརྟུང་མཛད་པའི་དགོངས་བཞི་བསྟན། འགྲོ་
བ་རྣམ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་ཕྱིར་ཞིང་མི་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱུ་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་
པས་ན། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་བརྟུང་
མཛད་པའི་དགོངས་བཞི་བསྟན། གང་གིས་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་བ། །ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་བཅོམ། །ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་ཅན་གྲོལ། །དེས་དེ་དག་བཅོམ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པས་བྱང་སེམས་ལ་དག་བཅོམ་ཀྱི་བརྟུང་མཛད་པའི་དགོངས་བཞི་
བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་སྟོས་པ་མེད། །རྟོག་པ་མེད་པར་སྟོག་པར་བྱེད། །སྟེ་བོ་དཔག་ཏུ་
མེད་ལ་སྟོགས། །དེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་བརྟུང་མཛད་པའི་དགོངས་བཞི་བསྟན། མ་རིག་ནམ་མཁའ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་

ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད། །འདི་ནི་མངོན་སུམ་གྱུར་བས་ན། །རང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བྱང་སེམས་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བརྟུང་མཛད་པའི་དགོངས་གཞི་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་བརྟུང་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི།
གསེར་ཐེང་༣༢༩ ་ཧེལས། །དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་འོད་དུ་ཉན་ཐོས་
གྱི་གང་ཟག་དང་། མིང་འབྲ་བ་ནི་དགོ་འདུན་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་དུའོ། །ཞེས་པ་ལྟར།
དགོ་འདུན་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲིམ་བུ་བྱང་བཞི་ཁོ་ནའི་སྟམ་ནས། བྱང་སེམས་ལ་དགོ་འདུན་
དུ་མི་མོས་པ་ཡོད་པ་དེ་བརྒྲགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིམ་བུ་བྱང་བཞི་ཁོ་ནའི་སྟམ་ནས། བྱང་
སེམས་ལ་དགོ་འདུན་དུ་མི་མོས་པ་ཡོད་པ་དེ་བརྒྲགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིམ་བུ་བྱང་བཞིའི་བརྟུང་
མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་
གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་བརྟུང་མཛད་པ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་ཡིན་ན། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐེང་
༣༣༠ ་ཧེལས། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་འཆོལ་བར་ཐལ་པ་ལ་སོགས་
པ་སྤར་བརྗོད་ཅིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ནམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལྟར་ན། འདིར་བསྟན་རྒྱལ་སྤང་ནམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་
དང་། ཕྱིར་འོང་སོགས་གྱི་བརྟུང་མཛད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་
སོགས་དངོས་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། དེའི་ཚུལ་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས་ཅི་ལྟར་གསུངས་
པ་བཞོད་ན། དེ་ཉིད་༤༡ ་ཧེལས། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞུགས་འབྲས་གྱི་ནམ་གཞག་ལ། དངོས་
བཅུགས་བཤད་པ། བྱངས་དང་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ་དགག་
བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྐབས་འདིར་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་འདོམས་
པའི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་མིང་གི་ཐ་སྟངས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པའི་བྱང་སེམས་མང་པོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཞུགས་འབྲས་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་ཉི་ཤུར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་ཅིང་དེ་དག་གྲང་གཞན་དག་ན་རེ་

བཏགས་པ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤང་རྟོགས་འགའ་
 ཞིག་ཆ་འདྲ་བ་ཙམ་དང་། དགོས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནམས་
 བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སུ། ལྷགས་པའི་སྒྲོན་ས་
 ཐེག་ཆེན་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་ལ་གཞི་དབྱེད་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་
 བྱང་སེམས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་
 འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་
 མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན། དང་པོ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་རིགས་
 ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལ། ལམ་དེ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེད་གོས་
 པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་འདོད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་
 དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གང་ཡང་རྒྱད་ལ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལྷགས་ཡོད་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ལ། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་དང་། བསྒྲུབ་ལམ་པ་སོགས་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་འདུན་
 དགོན་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་
 ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷགས་འབྲས་ཀྱི་
 མིང་འདོགས་དགོས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཉན་ཐོས་དབྱེད་བཙུག་གི་མིང་འདོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་
 སེམས་ཡིན་པ་ནི་རྒྱན་ལྷགས་སོགས་དངོས་ཡིན་པའི་གཞི་དབྱེད་དང་། དངོས་མིན་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་དངོས་ཡིན་མིན་ཅོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་དུ་ན་སྐྱ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཁ་
 ཅིག་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་

དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་སྦྲ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་སེམས་གྲིས་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་
བྱ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་འབྲས་མཛོན་ཉིད་
པ་མེད་པའི་སྦྲ་བ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཛོན་དང་
དགོས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་བར་མི་འཐད་དོ། །ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཡིན་ན།
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པར་འགལ་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེ་མ་ཐག་འབྲེལ་པའི་ཆོག་དོན་
འཆད་པ་ན། འདི་ལྟར་སྦྲ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་
མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྷ་ལ་གནས་པ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྤང་རྟོགས་
སྦྲ་བ་པ་ལ་བཅོན་པས་ན། འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་
རྗེས་འབྲངས་དང་། དབང་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་སོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་
འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་མཛོན་ཉིད་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་
བའི་དགོ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་ཅེས་སྦྲས་ནས། འབྲེལ་པའི་ ཆོག་དོན་
འཆད་པ་ན། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱན་
ཞུགས་སུ་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱོར་
གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་བཅོན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་སུ་ཐལ་ལོ། །མཛོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས་སོ། །ཡང་
ཁ་ཅིག་། མཐར་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཛོན་ཉིད། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་འདོད་
པའི་བསྐྱོམ་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྩང་ཟད་མ་སྤངས་པའམ། ལྷ་པའི་བར་ཅི་རིགས་པར་
སྤངས་ཀྱང་རུང་། དྲུག་པ་མ་སྤངས་ལ། རྟོགས་པའི་བྱང་པར་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་
ནས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྷ་གང་རུང་ལ་གནས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བྱང་སེམས་ཡིན་
ན་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པར་འགལ་ལོ། ། ཞེས་སྦྲས་ནས་ཆོག་དོན་འཆད་པ་ན། སྐབས་
གཉིས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་

བརྩུག་གི་དང་པོ་བཙུ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཤིང་། སྤར་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་མ་
 སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྤྲོ་བའང་བྱང་སེམས་དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་དེ་ཆང་བར་
 དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འདིར་བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པ་བའི་
 ཚུལ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གཞི་དཔེ་ལ་འབབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་པ་བར་བཞེད་ན་
 འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་སོགས་འཆད་རིགས་པ་ལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་མ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནས་བརྩམས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་
 དུ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་བཙུ་ལ་ལྟོན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་ནས་
 བྱང་སེམས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཡོད་པར་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྤིད་ཅེར་འགོ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཙུ་ལ་ཅམ་ལ་བཤད་པ་ཡང་། བྱང་
 སེམས་ལ་སྤིད་ཅེར་འགོ་མཆོན་ཉིད་པ་འདོག་བཞེད་ཅིང་། བྱང་སེམས་སྤིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་
 མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་མིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མཆོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོའི་དགོངས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་འབྲས་
 ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྤྲོ་བའང་མི་འཐད་དེ། ཅེ་
 ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་བྱང་སེམས་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་རང་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོངས་གཞི་འཆད་པ་ཡིན་
 ནས། ཡུམ་གྱི་མདོ་སོགས་སུ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོངས་གཞི་འཆད་པ་ཡིན་ནས། གང་
 འདོད་བྲང་། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། བྱེད་རང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དེའི་

སྐྱེད་གཞིའི་མཛུགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གང་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་བསྟན་པ་བཤད་
དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། དེའི་ལན་གསུངས་པ་གང་ཞིག། མདོ་དེར་དེའི་གོང་དུ་ཞུགས་
འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱང་སེམས་ལ་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། དག་བཅོམ་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་
གསུངས་པ་གང་ཞིག། །ཡུམ་གྱི་མདོ་སོགས་སུ་བྱང་སེམས་ལ་དག་བཅོམ་པ་གསུངས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དག་བཅོམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སོགས་
འཆད་པར་ཁས་ལེན་ན། སངས་རྒྱས་དག་བཅོམ་བཏགས་པ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་འཁོར་ལོའི་མདོ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་སྐབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལས། མཐར་ཐུག་གི་མུང་འདས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་
ཞུགས་སོགས་མེད་པར་བསྟན་ནས། བྱང་སེམས་ལ་དེ་དག་ཡོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། མདོ་འདིའི་འཆད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འདོད་དོ། །ཉན་
ཐོས་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དངོས་མེད་བཤང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་
དངོས་མེད་བཤང་གང་གིས་འགོག། ཉན་ཐོས་ལ་དག་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པར་
འདོད་དགོས་པས། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འགོག་བདེན་
དངོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ལ་མུང་འདས་དངོས་
ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མཐར་ཐུག་གི་མུང་འདས་དངོས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་མུང་འདས་ཙམ་
ཡང་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཐར་བཤང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མུང་འདས་ཡིན་ན་མི་གནས་
པའི་མུང་འདས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པས་མུང་འདས་ཀྱི་མཐར་ཐུང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉར་ཞིར་བྲིད་པའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་མི་ཁུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ལ་ཚེད་པ་སྤང་བ་ནི། བྱང་སེམས་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་མཆན་ཉིད་པ་མེད་པར་

ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ། ད་དུང་འགོ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་
 བ་ཆད་མེད་པ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཕྱིར་མི་འོང་དེའང་། སྤར་ཐེག་ཆེན་
 ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་གཞན་དོན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་འདྲིན་ནམ། མི་འདྲིན།
 མི་འདྲིན་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཐལ་ལོ་འདྲིན་ན་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ་དངོས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། བྱང་སེམས་ལ་དངོས་ཡོད་པ་བཀག་པ་
 ཅི་ཞེ་ན། གཞུང་དེ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་
 ཁས་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་འདིར་མི་གཞོད་དོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་རང་
 སངས་རྒྱས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདིར་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་
 རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་འབྲས་ཤྱ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་
 ནི་རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱིའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཚུབ་མདོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཡིན་ན་དག་བཙུག་པོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་
 མེད་ཅིང་བྱང་སེམས་གཞན་མེད་པའི་འདྲིན་ཉེན་དུ་རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱིར་གནས་ནས་བྱང་
 ཚུབ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་པས་དག་བཙུག་པོས་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་
 ན་ཐེག་ཆེན་དག་བཙུག་པོས་དཔྱུར་བས་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ནང་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན།
 དེ་བས་ན་མདོ་དང་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཚུལ་དེ་ཡིན་
 པས་སྐྱབས་འདིར་ཐེག་དམན་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཚུལ་འབྲས་བས་བཏགས་པ་བར་འདོད་
 པ་ནི་བབ་ཅོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་ལ་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
 པས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱིར་གནས་ནས་གནས་
 དེར་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། མདོ་ལས་
 རང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དེ། ཞེས་གསལ་
 བར་གསུངས་ཀྱང་འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་ཆོག་ཆོགས་

སྤྱངས་པ་ཡིན་པས། དོན་ནི་བསེར་རྩ་ལྟར་གནས་ནས་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཛང་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡིན་པའི་བྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་འང་ཡོད་
དོ། ། ། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གོང་དུ་བཤད་པའི་དོན་སྣང་པོ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དགོ་འདུན་
ཉི་ལྔའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་བརྟམ་མཛད་པ་ལྟར།
རྒྱན་ཞུགས་སོགས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་དངོས་མིན་པར་དེ་
དེའི་མིང་བཏགས་པའི་བཏགས་པ་བའི་རྣམ་གཞག་གི་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། ལེགས་
བཤད་གསེར་མེད་དང་། རྣམ་བཤད་སྣང་པོའི་རྒྱན་གཉིས་ལྟར་ན། བཏགས་པའི་རྣམ་
གཞག་མཛད་ལ། རྣམ་བཤད་རྫོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལྟར་ན། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་དངོས་
ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། ། དེ་ལ་ལེགས་བཤད་གསེར་མེད་ལྟར་ན། དུམ་གྱི་མདོ་
རང་ལས་རྒྱལ་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་བརྟམ་མཛད་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྗེ་
བཙུན་གྱིས་མངོན་རྫོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་བརྟམ་མཛད་པ་ཡིན་
ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོའི་
སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ལ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་། བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས། བྱིར་འོང་། བྱིར་མི་འོང་། དབྱ་བཅོམ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ་དགའི་
བརྟམ་མཛད་དོ། ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་བརྟམ་
མཛད་པ། དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་སྤང་དོན་
དུ་བཀའ་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤེ་དགོ་བཀའ་འགྱུར་མདོ་སྤེ་༩ ཞེས་
འབགས་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་༣༣༩ ། ལས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་འཁོར་འདི་ན་དག་སྒོང་དང་། དག་སྒོང་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་
 དག་ཀྱང་མང་། ལྷ་བརྒྱ་སྒོང་ཕྱག་ཀྱང་མང་། དེ་མ་ལགས་པ་གཞན་གང་དག་རྒྱན་དུ་ཞུགས་
 བའི་འབྲས་བུར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་།
 ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། དག་བཙུག་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུར་འདྲ་ཤེས་
 པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འདྲ་ཤེས་པ་མང་དུ་མཆིས་ན། དེ་དག་གི་འདྲ་ཤེས་རྣམས་
 བར་དགོལ་བའི་སྒྲིབ་དུ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གང་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་
 འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་
 བུ་དང་། དག་བཙུག་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་དང་། བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གང་ལ་
 དགོངས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་པ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བཞུགས་དུ་གསོལ།
 དེ་ནས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཅང་མི་གསུང་བས་གནང་བར་མཛད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ནི། རྣམ་བཞུགས་དཀའ་སྤང་བའི་ལུང་གོང་དུ་
 བངས་པ་ལས་གསལ་བ་ལྟར། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོར། བྱང་འཕགས་ལ།
 རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་བཅུ་མཛད་པ་བྱང་དོན་དུ་བཀའ་བ་དེ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་
 ཅིང་། མཁས་གྲུབ་རང་ལུགས་ལ་བྱང་འཕགས་ལ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་དག་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་དེ་
 དང་དེ་དངོས་ཡིན་པར་བཞེད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་།
 ཕྱིར་འོང་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་སོགས་སོ་སོའི་འཛིན་མཆོམས་
 རི་ལྟར་འཛིན་དགོས་པ་སོགས་དབྱེད་དོ།

༣༡། སྦྱོར་ལམ་སྐབས་ཀྱི་དོགས་དབྱེད་ནི།

གསེར་མེད་༣༥༧ ་ལས། སྦྱོར་ལམ་ཀྱི་སྦྱི་དོན། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྦྱི་དང་། ཡན་
ལག་གི་དོན། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་ལམ་སྦྱེ་བའི་རྟེན། བརྟེན་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་མོ། དང་
པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལུས་རྟེན་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། གསུམ་ནི་མི་དག་གི་ནང་ཁོ་ན་
དང་སྤྱིང་གསུམ་དུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། སྦྱོན་སྦྱེད་པ་རྣམས་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་མངོན་
སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །བཞི་བ་ནི། ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་
ན་མཐོང་ལམ་སྦྱེ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱེ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི་མཛོད་ལས། མི་
སྦྱོགས་མེད་པ་དང་། །བྱུང་པར་བསམ་གཏན་ས་བའོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་དང་།
གཉིས་ནི་འོག་ནའང་ཡོད་པའོ། །ཞེས་བཅུན་པ་དབྱངས་སྦྱོག་བྱོད་ཅེ་གཉིས་འདོད་པའི་
ས་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལའང་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཆོགས་ལམ་
ཆེན་པོ་ནས་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། མཛོད་ལས། སྦྱོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་
ཆུབ་པ། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་བསམ་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའི་
ལྷ་རན་སྦྱོར་ལམ་དུ་མ་ཟད་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བྱུང་པར་
དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཟད་པར་འགོག་སྦྱོམས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྷ་རྟུང་བས་གཙོ་
བོར་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་
ན། བྱེ་སྦྱའི་ལུགས་ལ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ལུས་རྟེན་
ལ་གཉིས་ལས། ལུང་འགོད་པ་དང་། དོགས་པ་སོ་སོར་དབྱེད་པ། དང་པོ་ནི། མཛོད་རང་
འགྲེལ་༡༣༩ ་ལས། འདོད་རྟེན་གསུམ་ནི་མི་དག་གི་ནང་ཁོ་ན་དང་། སྤྱིང་གསུམ་དུ་སྦྱེད་

བར་བྱེད་དོ། །སྟོན་བསྐྱེད་པ་ནམས་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་
 ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་གཉིས་
 གའི་རྟེན་ཅན་དག་འཐོབ་པོ། ཆོས་མཆོག་བྱད་མེད་ཀྱིས་གཉིས་གའི་རྟེན་ཅན་འཐོབ་པར་
 འགྱུར། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ནི་བྱད་མེད་ཁོ་ནས་གཉིས་གའི་རྟེན་ཅན་འཐོབ་པོ། །སྐྱེས་པ་ནི་
 སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་འབའ་ཞིག་འཐོབ་སྟེ། བྱད་མེད་ཉིད་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་
 འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་ཡི་རིགས་
 ཆོགས་པ་ཆང་བའི་རིགས་དྲུག་ཀའི་རྟེན་དུ་བྱང་ལ། དེ་ཡང་རྟོགས་སྤང་ལས། ཆེ་དེ་ལ་
 སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་ནི། སྦྱིང་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་འདོད་ལྷ་དང་བཅས་
 པ་གང་བྱང་ཞིག་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་ལུས་རྟེན་འདོད་
 པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་དང་པོ་གསུམ་གསལ་སྐྱེ་ནི་སྦྱིང་གསུམ་
 ཀྱི་མི་དག་གི་ནང་ཁོ་ན་དང་། དེ་གསུམ་སྟོན་བསྐྱེད་པ་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་མངོན་དུ་
 བྱེད་ཅིང་། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཆོག་ནི་ལྷའི་ནང་དུ་ཡང་གསལ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། འདོད་རྟེན་ཆོས་མཆོག་བྱད་མེད་ཀྱིས། །གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་
 ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་དང་། གང་སྟེལ་ལས། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ནི་
 དང་པོ་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་
 ཐོབ་པའི་རྟེན་དེས་རྟེན་ཐོབ་ཚུལ་ནི། དེ་གསུམ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་པས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་
 གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ཡོད། བྱད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་
 གསུམ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཆེ་དེ་ལ་དབང་པོ་འགྱུར་ན་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀའི་
 རྟེན་ཐོབ་པ་ཞེས་བྲུ་ལ། ཆེ་འཕོས་ནས་རེ་རེའི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་
 གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། གསུམ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་
 ཀའི་རྟེན་ཅན་དག་འཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་རང་འགྲེལ་ལས།

གསུམ་ནི་མི་དག་གི་ནང་ཁོ་ན་དང་སྤྱིང་གསུམ་དུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་སྦྱེད་པ་རྣམས་
ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་སྦྱེད་
པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས། གསུམ་ནི་ཞེས་པའི་གསུམ་དེ་སྦྱར་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་གཉིས་
ཡོད་པར་སྒྲུབ་། དང་པོ་ནི། རྫོང་ཅེ་བཟོད་པ་གསུམ་ནི་མིའི་རྟེན་ཁོ་ནར་སྦྱེ་བ་ལས་གཞན་
ལྷ་མི་གང་གི་ཡང་རྟེན་དུ་མི་སྦྱེ་བར་འགྲེལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བཞི་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
དུ་ཡང་སྦྱེ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བཞི་པ་དེ་ཆོས་མཆོག་ལས་འོས་མེད་པས་གསུམ་
དེ་རྫོང་ཅེ་བཟོད་པ་ལས་མེད་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་སྦྱོའི་ལུགས་ཡིན་ཡང་། དཔྱད་དགོས་
པ་ཞིག་ལ་རྫོང་ཅེ་བཟོད་པ་གསུམ་དེ་ལྷ་ཡི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་ལ་ཆོས་
མཆོག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལྷ་ཡི་རྟེན་ལ་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་གཡེང་བ་ཤིས་
ཆེ་བའི་དེ་ཅུམ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ལ་སྦྱོ་སྒྲུབ་ཚུང་དུ་སོང་ནའང་ལམ་དང་པོ་གསུམ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཆ་མཉམ་དུ་སྦྱོར་བའི་ངང་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་འབད་
ཚུལ་རགས་པའི་སྟོན་ནས་ལམ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་དེ་འདྲའི་ལམ་སྦྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་མཐར་
བཟོད་པ་མཐའ་མ་ཐོབ་ལ་སྐབས་དེ་དུས་ཆོས་མཆོག་སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཆང་མེད་པར་ཆང་
བའི་སྐབས་སུ་ཁེལ་བས་ཐོགས་བབས་ཀྱི་རེ་འགའ་ལས་པར་ཆར་བར་མི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཆོད་
འདུག འགའ་ཞིག་རྗེ་བཙུན་པས་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དེ་གསལ་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་དེ། ཁམས་
གོང་གི་སོ་སྦྱེ་རྣམས་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་སྦྱོ་ཤིས་ཚུང་བའི་བྱིར་ཞེས་
ཁ་ཅིག་གསུངས། ཟེར་བ་ལ་འཁྱུལ་ནས་ཆོས་མཆོག་གསལ་སྦྱེ་མེད་པར་འགྲེལ་ཡང་དེ་
གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་སྦྱོ་ཤིས་ཚུང་བ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་
གི་བྱུང་པར་ཡི་ནས་མེད་པའི་གོང་མའི་སྦྱོ་ཤིས་ཚུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་མི་སྦྱེ་ལ།
འོག་མའི་ལུགས་ལ་སྦྱོ་ཤིས་ཚུང་ཡང་དེ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྦྱོ་ཤིས་
ཚུང་ནས་མི་སྦྱེ་བ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་ཡང་།

རང་ལུགས་ལ་དེ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་འགྲེལ། དེ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཁམས་
 གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་གཞན་སྟོབས་གྱིས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 ཐལ། དེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྟོམས་འདུག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་འཁོར་བ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྐྱེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རྣམས་དོན་གྱིས་དངོས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཏགས་སྒྲ་ཕྱི་དག་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཁོར་བ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྐྱེ་ཤས་ཚུང་ཚུལ་ནི་སྒྲིབ་འདོད་ཁམས་ལྟ་བུའི་འཆོ་བ་རགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
 གཟུགས་ཁམས་སུ་མེད་པས་ཁམས་དེ་དུ་སྐྱེ་བ་ཚུང་ཚུལ་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་ཡི་ཆ་ནས་འཁོར་
 བར་སྐྱེ་ཤས་ཚུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དངོས་
 གཞིའི་ས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེས་ནི་ཆེ་
 འདི་ཉིད་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་བདེན་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་བ་ཤས་
 ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ཐར་གསལ་གནས་བྱུག་
 ༥༣ ་ལས། སྟོམས་བྱུང་མི་སྟོགས་མེད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །གཉིས་
 ནི་འོག་ནའང་ཡོད་པའམ། ། འདོད་རྟེན་ཆོས་མཆོག་བྱད་མེད་གྱིས། །གཉིས་ཀའི་རྟེན་
 ཅན་འཐོབ་པར་འགྱུར། །སྒྲིབ་ལམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་
 ཏེ། མཉམ་གཞག་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ས་གང་ལ་རྟེན་ཞེ་ན། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་རྟེན་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བསྐྱུས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བཅུན་པ་དབྱངས་སྟོགས་ལྟར་ན། རྟོད་ཅེ་གཉིས་ནི་འོག་འདོད་པ་ནའང་ཡོད་པ་
 ཡིན་ཞེས་ཟེར། གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིབ་ལམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་ལྟ་
 དང་སྤྲིང་གསུམ་གྱི་མའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མཆོག་བྱད་མེད་གྱིས་འཐོབ་ན་སྐྱེས་པ་
 དང་བྱད་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོན་གྱུར་བའམ།

ཡང་ན་འདོད་པར་སྐྱེས་ན་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་པས་ནི་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་
ཁོ་ན་འཛོལ་གྱི། བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མི་འཛོལ་བོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་
མཛོད་གནས་དྲུག་པ་ ༡༠༡ ་ལས། རྫོང་སོགས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒོམ་བྱུང་ཡིན་
ལ་ས་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའོ།༥ གཉིས་ནི་འོག་ནང་ཡོད་
བའོ། །ཞེས་པས། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲིག་གིས་རྫོང་ཅེ་གཉིས་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེས་
ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་རང་ལུང་སྤྱི་ནི་ཁས་མི་
ལེན་ཏེ། རྫོང་སོང་བཞི་ཆར་སྒོམ་བྱུང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་རྟེན་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་
ཅན་ཁོ་ན་ལས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པར་མི་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་
ནི་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་སྤིང་གསུམ་གང་རུང་གི་མིའི་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཕྱིས་ནི་འདོད་
པའི་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་མཆོག་གཉིས་ནི། འདོད་
ལྷའི་རྟེན་ལ་དང་པོར་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྦྱར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ལས་གསུམ་མོ། །གཙུག་པོར་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྒོན་
ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཀྱང་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཟས་འགའ་ཅམ་བྱིན་ནས་སམ། བསྐྱེད་པ་འགའ་ཅམ་ཡང་
མཁོས་ནས་ཐར་པ་འདོད་པའི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་པས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་འཕེན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་། མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་། །སྤིང་
གསུམ་ནས་འཕེན་གྱི་གཞན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་རིགས་པར་ཤེས་རབ་དང་སྦྱོར་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་གོང་གི་སྦྱར་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
མཆིམས་མཛོད་ལས། སྦྱར་བ་སྤིང་བ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤིང་པ་དང་པོ་
ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད། གསུམ་པ་ལ་
འབགས་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྦྱར་ན་སྤིང་བ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐར་བར་

འགྱུར་ཏེ། ངང་པོ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བསྐྱེད་དེ། ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དགོ་ཅ་དེ་གང་གི་ནང་ནས་འཕེན་ཞེ་ན།
སྒྲིང་གསུམ་གྱི་མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། མི་ཤེས་རབ་དང་སྐྱོ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་
ཕྱིར། རོ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡིད་
གྱི་ལས་གཙོ་ཆེད། གསེར་སྒྲིང་ལས། བཞི་བ་ནི། ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་དགོས་སོ། ། ཞེས་བ་ནི་ཆོས་
མཆོག་དང་མཐོས་ལམ་རྟེན་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ཚུལ་ཡིན་ནམ་སྙམ་འོན་ཀྱང་སྒྲོ་ལྷན་
རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་འཆོལ།

གོང་མའི་ལུགས་ལ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་བྱོད་ཅེ་གཉིས་སྐྱེ་ཆོག་པར་བཤད་ལ་བཟོད་
པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་འཁྲུགས་ལ་མེད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་མི་སྐྱེ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་
བཤད་༣༣༡ ་ལས། ཆོས་མཆོག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཡང་བྱོད་དང་ཅེ་མོ་ནི་
གཟུགས་ཁམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འང་སྐྱེ་མངོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཕྱིར། འདི་ལ་དབྱེད་
པ་བཟོད་པ་ལ། བྱོད་ཅེ་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བཟོད་པ་
སྐྱེ་བ་འདོད་ན། ཆོས་མཆོག་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་
ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་ཆེ་འབྲང་རྒྱུད་གསུམ་ལ་ཇེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོད་པ་ནི་བཟོད་པ་དང་
མཚུངས་པ་གང་ཞིག་ལ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་རིམ་པ་ལ་བསྐྱུན་ནས་ཇེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡུན་
ཆད་ལ་ཡང་རིང་ཅིམ་བྱས་ན་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་མཆོག་ཆེ་འབྲང་གསུམ་དེ་མཉམ་
བཞག་ཐུན་གཅིག་མིན་པས་དེ་དག་རིམ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཇེས་
ཐོབ་ཏུ་རྒྱ་རོ་འབྲས་བྱ་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་

ཅན། རང་གི་རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་རི་ལྟར་སྲིད་པ་བཞིན་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་
དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱའི་སློན་ནས། ཆོས་མཆོག་ཚུང་དུའི་གནས་
སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་སློན་ནས། བཟོད་པ་ཚུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་གཞན་དགུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པའི་སློན་ནས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་ཀྱི་སློན་ནས་དམིགས་པའི་བྱིར་ཅས་བཤོ། །
གནས་སྐབས་སོ་སོར་བཞག་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཀྱི། གཞན་
དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུང་པའི་བྱིར།
ཡང་རྣམ་བཤད་སྟངས་པོའི་རྒྱ་ཏ་༡༤༦ ་ཡས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྟེན། སྤྱིང་གསུམ་ཀྱི་སྦྱེས་
པ་དང་བྱད་མེད་འདོད་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། ཆོས་མཆོག་དངོས་སུ་
སྦྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཡང་། རྟོད་དང་ཅི་མོ་གཟུགས་ཁམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་སྦྱེ་བར་
མཛོན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱི་མ་རྗེ་བཙུན་པ་དང་བཤ་ཆེན་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། བོང་
མའི་རྟེན་ལ་ཆོས་མཆོག་སྦྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། སློ་མང་ཡིག་ཆ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་
ལ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་ལྟའི་བུ་སློ་གྲོས་རབ་གཞོན་ཀྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
ཡན་ལག་གི་མདོས་བསྐྱབས་ནས། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དེ་སྦྱེ་སྦྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
བསྐྱ་བ་ལས་མི་སྦྱེ་བར་བཤད་པ་ཐེག་དམན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་སོ། ། སེམས་
རྟེན་སློ་མང་ཡིག་ཆར། བསམ་གཏན་ས་བྱག་དང་འདོད་སེམས་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་
སོ། ། བཤ་ཆེན་པར་བྱིན་སྦྱི་དོན་༡༣༧ ་ཡས། ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་
གསུམ་འདོད་པའི་ལྟ་མི་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྦྱེ་ཞིང་། ཆོས་མཆོག་འདོད་པའི་རྟེན་
ཁོ་ན་ལ་སྦྱེ་བའི་བྱིར་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཆོས་མཆོག་དངོས་སུ་གསུངས་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་དེ།

དེའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་གསར་དུ་
 སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་ཞེས་
 གསུངས། ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བཟོད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱལ་
 དབང་ལུ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། བར་ཕྱིན་སློབ་བཟང་དགོངས་རྒྱུ་༡༠༡ ་
 ལས། ཁ་ཅིག །ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གསར་དུ་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་དེ་བཟོད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེའི་རྟེན་ལ་དེ་ཅེ་མོ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས།
 ཆོས་མཆོག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཡང་། རྟོད་དང་ཅེ་མོ་གཟུགས་ཁམས་པ་ལགའ་
 ཞིག་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་མཛོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡིག་ཆ་སྤྱི་དོན་ལས། ཁམས་གོང་
 གི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་མཆོག་
 དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཡང་རྟོད་དང་ཅེ་མོ་ནི་གཟུགས་ཁམས་པ་ལགའ་ཞིག་ལ་ཡང་
 སྐྱེ་བར་མཛོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་བཟོད་པ་ཁམས་གོང་འོག་གང་དུ་སྐྱེ་
 བ་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མ་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་༣༤༩ ་
 ལས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དངོས་
 སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོད་དང་ཅེ་མོ་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་བསམ་ན་ཁམས་གོང་
 མའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་དགོས་སམ་
 ལྷམ་མོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གཉིས་འདོད་པའི་ལྷ་
 མི་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཞིང་། ཆོས་མཆོག་འདོད་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
 གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཆོས་མཆོག་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་མཐོང་
 ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་

གཅིག་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་
རྟོན་པ་བ་ཅེ་མོ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ལ་དེད་པའི་
ཁམས་ལ་སྦྱེ་བ་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་
གསར་དུ་སྦྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཁམས་ནས་འདོད་པ་སྦྱེ་བ་ལེན་
པ་དེའི་ཆེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནམ་སྟོང་རྗེ་དང་སྦྱོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཟུགས་ཁམས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས།
འདོད་པ་སྦྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསམ་བཏན་གྱི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཉམས་པར་ཐལ། འདོད་པར་སྦྱེ་བ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མངོན་
དུ་གྱུར་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་
པའི་ནམ་སྟོན་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་
ལས་ཉོན་གྱིས་འདོད་པར་སྦྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཆོས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབའ་ཡིན་ན། བསམ་བཏན་གྱི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིར་ཟེར་
ན་འདི་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་
ལམ་རྟོན་ཅེ་བ་དེ། མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ལ་དེད་པའི་ཁམས་སུ་ལས་
ཉོན་དང་སྟོང་རྗེ་གང་གིས་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྲིད་པས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་མངོན་
དུ་བྱས་པ་མིན་ལ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡང་མི་སྲིད་ལ།
འོ་ན་ མཐོང་ལམ་གང་གི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ལམ་བ་དེ་
སྟོང་རྗེ་དང་སྦྱོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དག་ཞིང་ལ་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྟེན་ལ་མཐོང་
ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་
བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་རྟོན་ཅེ་བ་དེ། མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ལ་དེད་པའི་

ཁམས་སུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་ཡིན་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 ལྷོམས་འབྲུག་ཉམས་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རང་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་
 གཞི་ཉམས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་བྱང་སེམས་
 སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་
 པའི་སྟེང་ལེན་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ན་དངོས་གཞི་
 ཉམས་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། ཁྱོད་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་
 མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དེ་ལ་ཡང་། དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་
 པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་བ་དེས་འདོད་ཉོན་སྤངས་ན་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པས་ཐུབ་ཀྱང་།
 དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
 གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
 ཡང་པར་ཕྱིན་ཟེན་གྱིས་ལས། ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་ཆུང་དུ་འཁྱེད་སྐབས་སུ་དཔྱལ་བ་ཡི་
 དུག་ས་དུང་འགྲོ་སོགས་སུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་ཡོད། ཆོག་ལས་ལམ་
 འབྲིང་ཐོབ་ནས་ཆོས་མཆོག་བར་དུ་བདེ་འགྲོ་སོགས་སུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
 སྤངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ངན་སོང་ལ་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་མེད། བྱང་འཕགས་
 རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས་ན། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས་
 པ་མ་ཡིན་པས་ཐུབ། དཔེར་ན། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་ན་རྟོགས་པས་མ་ཐུབ་པ་བཞིན་
 རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་བཞེད་སྟོལ་མང་པོ་ཡོད་ལ་དོགས་པ་འིན་ཏུ་ཆེད། འོན་ཀྱང་
 ཁོ་པོའི་སྤངས་སྟོང་ཆོད་ཀྱི་ལན་ནི། པཎ་ཆེན་པར་ཕྱིན་སྟེ་དོན་༡༣༥ ་ལས། ཐེག་ཆེན་
 པ་ལྟར་ན་སྟོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་འདོད་པའི་ལྷ་མི་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྐྱེ་ཞིང་། ཆོས་
 མཆོག་འདོད་པའི་ཉེན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཆོས་མཆོག་དངོས་སུ་

གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གང་ཞིག
དེ་གཉིས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ན་དག་
ཞིང་གི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་མཆོག་འདོད་པའི་
རྟེན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་
ལམ་པ་དེ་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མིན་ལ། འོ་ན་གང་ཞེ་ན། སྤྱིང་
རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་
རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
ལེན་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་
བྲངས་པའི་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པས་སྟོན་ལམ་དེའི་རུས་པ་
སྟོན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ན། སྤྱིང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་
བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། ཉན་རང་ལ་མེད་དེ། གཙུ་བོར་
རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་སྟོབས་ལྡན་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་དེ་སྤྱིང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་
གིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་ཚུལ་བཞི་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སོ་སྐྱེ་ལས་དང་། ས་ཐོབ་དུང་འགོ་སོགས་སུ་སྟོན་ལམ་དང་། བསམ་
གཏན་ཐོབ་ཀྱང་འདོད་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པར་དབང་འབྱོར་
བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། སྟོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་
ནི། །གཞན་ཡང་སྟོན་ལམ་དག་དང་ནི། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་
སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་དེ་ལས་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
པ་ཡིན་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་

ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ནས་
 ཞི་འཕོས་ནས་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པ་
 སྐྱེ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁམས་དང་ས་དེ་དང་
 དེ་ལ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁམས་དང་ས་དེ་དང་
 དེར་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ལ་སྲིད་ལེན་སྲིད་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་
 རྟེ་ཡང་སྲིད་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱས་པ་མ་བྱ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་
 སྐྱེ་བ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། ། དེས་ན། གཟུགས་
 ཁམས་ནས་ཞི་འཕོས་ནས་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དེས་འདོད་
 པ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་
 རྟེ་དེ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་ལམ་གྱི་
 གསོས་བཏབ་རྟེ་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་
 སྦྱོར་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འདོད་པ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱང་དེ་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་སྟུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱང་དེ་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་བ་ཡིན་ན་
 གང་ཟག་དེ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པས་མ་ཁྲལ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷག་
 བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱེ་བཅོམ་པ་དེ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་
 བ་ལེན་པར་མི་སྲིད་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱང་དེ་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་
 བྱང་བའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་འབྲེལ་
 སྤྱི་དོན་ཡ ༣ ་ ། ལས། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྟུག་བཅས་མྱང་

འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་པའི་རྒྱད་ལ་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་ཏེན་
འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲག་
དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ག་ཟུགས་ཕུང་དེ་རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཕུང་བའི་ཟག་
བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན། དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྤྱེ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་སྤང་པའི་བྱེད་པ་ཡིག་
ཆ་བསམ་ག་ཟུགས་སྤྱི་དོན་དང་། ཏེན་འབྲེལ་གྱི་ཐལ་འཕྲེང་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་སོགས་
ལས་ཡན་མང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
ཡིན་ན་ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་སའི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་ག་ཟུགས་སྤྱི་དོན་༡༩ ་ལས། གཉིས་པ་གང་ཐོབ་པའི་ངོ་
ཐོ་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སའི་ངོ་བོ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བསྐྱུས་ཏེ་
གཞན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཤིང་ཡན་ལག་དང་དམིགས་
པ་གང་རུང་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གོང་སའི་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བའི་
རིག་པ་དེ། གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། ག་ཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
གཉིས་སུ་ཡོད། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
ནས་སྤིང་ཅིའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བར་བརྒྱད་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་
གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བའི་
རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད།
ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་

གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་དེ་ཙམ་པོ་བ་དང་། བྱང་པར་ཙན་གཉིས།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་ལ་སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིད་པའི་རྒྱ་
མཆན་དང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཙམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །
རང་དོན་དུ་ཐར་བ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མེད་ལུས་ཉེན་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྐྱབ་པའི་སློན་ལམ་སྣ་ཆོགས་བཏབ་པས་སློན་ལམ་དེའི་རྒྱས་
པ་སྤྲིན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ན། དེ་སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་
ལན་འདེབས་དགོས་སམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ནི། སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། ༥༥ ་ལས། ཉན་ཐོས་དབྱ་
བཙམ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱིར་མི་འོང་དེར་འཇུག་པ་མེད་པའི་
བྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱབ། གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་དགོས་པ་གང་
ཞིག །གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སློན་ལམ་མ་བཏབ་པའི་བྱིར་ཏེ། གཙུ་བོར་
རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སློ་སྒྲོབས་ལྡན་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། སློན་ལམ་
མ་བཏབ་པས་སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་སྤིད་དོ། ། དེས་ན་ཉན་རང་རྣམས་སྤྱིང་
ཇི་དང་སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོ་སློན་དུ་སོང་དགོས་པས། ཉན་
རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཡིག་ཆའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན་དེ་
ལྟར་འདོད་དགོས་སམ་སྟེ་དབྱུང་དོ། ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསེར་བྲང་ལས། གཙུ་
བོར་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་དངོས་སུ་གསུངས་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཉེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་

བསྟོགས་ཡོད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་
ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་
གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་བ་ཡོད་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་༥༥ ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི། བསམ་གཏན་
ས་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་བྱང་སེམས་ཐབས་མཁས་པས་འདོད་སེམས་ལ་
ཡང་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་འདོད་སེམས་ལ་ཡང་བརྟེན་བ་ཡོད་པ་ཡང་གསུངས་
སོ། ། རང་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྦྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་
ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཡིག་ཆ་སྦྱོར་ལམ་སྦྱེ་དོན་༥༦ ་ལས། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དངོས་སུ་
གསར་དུ་སྦྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
པས་བྱབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྦྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་
ཡང་མེད། སྲིད་ཅིའི་སེམས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག་ལམ་སྤྱོད་བ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བོར་ནས་ལམ་དཀའ་བ་ཉེར་བསྟོར་ལ་བརྟེན་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་
སྦྱོར་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་ཅིའི་སེམས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མེད་པར་ཐལ། བྱབ་སྟེ།
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཡིན་བྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་༤༡ ་ལས། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེས་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། བསམ་
 གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཁོ་ན་རེ། སྤང་
 བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་བྱུང་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟོག་བཅས་
 དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཁོ་པོའི་སྤངས་སྟོ་ཤར་ཆོད་ནི། གོང་དུ་ཐེག་ཆེན་
 སེམས་སྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མི་འཛོག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 སྐྱོར་ལམ་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་སྤྱི་ཅེའི་སེམས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་ནི་ཐེག་ཆེན་
 རིགས་ངེས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། ། མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་བའི་མདོན་རྟོགས་
 རྒྱུ་ཅ་འགྲེལ་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ནམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ་ཀྱི་སྤང་བ་༡༢ ་ལས། གཉིས་པ་
 སེམས་རྟེན་བཤད་པ་ལ། སྐྱོར་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་དང་བསམ་
 གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཅེ་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་
 པ་དེས་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོར་ལམ་སྐྱེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་
 དེ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཞུགས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་
 ལམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོར་ལམ་

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་རྒྱད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། བསེ་རུ་ལྟ་
 བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་ལམ་
 ཡན་ཆད་རྟེན་ཐོགས་གཅིག་ལ་བཟོད་དེ། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་
 གདམས་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་
 ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་
 གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན། མཁས་བྱུ་བ་བརྟན་དར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བ་འདོད་ལ། རང་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
 དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་དེ། གསེར་ཐོང་༣༥༩ ༽ལས།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་
 ཉེ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཆོས་རྒྱུན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། མཛོད་ལས། ལྟོན་
 དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པ། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀྱུ། །ཞེས་བས་སོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །འདིའི་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་དུ་མ་ཐད་ཆོས་རྒྱུན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་
 དང་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐོང་གོང་དུ། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་
 ལྟ་བུ་ནི་ཅིག་ཅར་བའོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཉེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སོ་སྒྲི་ཁམས་གསུམ་
 ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཉེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་སྦྱོར་ལམ་
 སྐྱེད་པ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་
 ན་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དགུ་བ་ཡང་སྤང་དགོས་པས་ཁམས་གསུམ་གའི་དགུ་བ་སྤང་དགོས་

བས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲིབ་ལམ་བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི། མཛོད་དང་མ་ཐུན་པ་གསུངས་ཚུལ་གཅིག་
 ཡིན་པ་ཁོ་བོའི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། དེས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་དེ་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་གསེར་བྱེད་
 དང་། ཡིག་ཆ་ལས་བསལ་བར་བཤད་དོ། ། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་སྒྲིབ་ལམ་ཤར་བའི་དོགས་
 པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་
 སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་ལམ་ཆེན་པོའི་
 སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ཐོབ་ལ་དེ་ཐོབ་ན་ལམ་གང་དཀའ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་
 པོའི་རྒྱ་ཆ་༢༠༡༠ ་ལས། དང་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་སོ། །དང་
 པོ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི། སྤྱི་མི་སྟན་པ་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་མ་གཏོགས་པའི་མི་དང་། འདོད་
 ལྡེའི་རྟེན་ལ་སྐྱེའི། གོང་མའི་རྟེན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆུང་བའི་བྱིར་
 རོ། །སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ལ། འབྲེལ་ཆེན་དུ་སྒྲོམ་
 ལམ་འདོད་སེམས་དང་། སྤིད་ཅེ་ལ་བརྟེན་པ་བཤད་ཀྱང་། དེས་མཐོང་ལམ་མཆོན་མི་
 རུས་སམ་སྟམ་སོ། །མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་བར། ས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་དང་
 མཛོན་ཤེས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་ཐོབ་
 ལ་དེ་ཐོབ་ན་ལམ་གང་དཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་སྐྱེད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ཆོག་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཆོག་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཆོས་རྒྱན་

ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་མཐའ་དབྱེད་༢༠ ་ལས། ཚོགས་
ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འདུག་ཐོབ་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ལམ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། ལམ་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱབ་སྟེ། གསེར་
ཐོང་༢༠༥ ་ལས། འོ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འཁར་
གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན་པ་དང་། ས་བོན་ལས་སྤུ་གྲུ་སྤྱེ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་
མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། ཁ་ཅིག་
གིས་མཛོད་ལས། སྒོ་མ་བྱང་མི་སྟོགས་མེད་པ་དང་། །བྱེད་པར་བསམ་གཏན་ས་བའོ། །ཞེས་
པ་ལ་བསམས་ནས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་
པ་བཀག་པ་ལ། མཐའ་དབྱེད་༢༥༩ ་ལས། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། མངོན་ཤེས་ཀྱི་སེམས་
རྟེན་འཆད་པ་ན། གུན་བཏུས་༢༡༩ ་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བསྟུབ་
ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་པའམ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་
གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། ཆད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་བསྟུབ་པོ། །ཆད་མེད་པ་རྣམས་
ཇི་ལྟར་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་བསྟུབ་པོ། །དེ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསམ་
གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཞིན་དུ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༢༠༠༩ ་ལས། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མངོན་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན། བརྟེན་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། ས་མཆོམས། རྒྱ། དགོས་པ། བྱད་
པར་དང་བྱུག་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་རང་གི་བདག་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། གཙོ་བོར་ལམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གོང་མར་འཕོ་དགོས་པའི་ལམ་
ཁོ་ན་ལ་སེམས་རྟེན་ཡོད་ཀྱི། གཞན་ལ་མེད་ཟེར་བ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། དང་
པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་བོད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའི་རྒྱད་ལ་ལྟའི་སྤྱོད་ཐོབ་བམ་མ་ཐོབ། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་འདོད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟའི་སྤྱོད་
གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་གོང་མར་འཕོ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཆོགས་ལམ་
ནས་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོ་ཆེ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་
གཞག་བརྒྱད་དགོས་པའང་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་སྦྱོར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་མ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་༡༧༠ ་ལས། འདི་སྤྱོད་ཆོགས་ལམ་ནས་དང་། ལྟའི་
སྤྱོད་སྦྱོར་ལམ་དང་། ཞེས་དང་། མཐའ་དབྱེད་༡༩༣ ་ལས། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གི་
གནས་སྐབས་སུ་ལྟའི་སྤྱོད་ངེས་པར་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྗེས་ཐོབ་ནས་ས་གོང་མར་འཕོ་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་དེ་
འབྲའི་ལྟའི་སྤྱོད་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་གོང་མར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
བཤད་ལས། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ཞི་གནས་འས་ཆར་སྦྱོད་པ་ལ་གོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
འཛིག་རྟེན་ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འཕོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གསེར་སྤེང་ལས།

དེའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ན། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤང་བ་སྤྱོད་བ་དགོས་ཞེས་པ་ནི་ཞིབ་
ཏུ་མ་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གོང་གི་ཉེས་པ་དེ་དག་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་ན། གསར་དུ་སྐྱེས་
པས་ཁྲབ་ཅིང་། དེའི་རྒྱན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་སེམས་རྟེན་མི་འཛོག་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་
མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་
རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་དེ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ས་རྒྱག་གང་རུང་གང་ཞིག་། མངོན་ཤེས་དེ་སྐྱེས་པ་ན་
དེ་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། གསེར་ཐོང་༣༠༥ ་ལས། འོ་ན་
ཅི་ཞེ་ན། བརྟེན་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ས་གང་དང་གང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་
མངོན་པ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མཐའ་དེའི་དུང་༣༥ ་ལས། ཁོ་ན་རེ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་ལྷའི་རྣ་
བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དབང་ཤེས་ཡིན་ཟེར་ན། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཙན།
དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་འཕམ་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། འགའ་ཞིག་གིས། སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་
 ལམ་ཡིན་ན། མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་དགོས་པར་སྤྲོ་བའང་ལེགས་པར་ཁེགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤིང་སྤྱན་སོགས་མངོན་འགྱུར་དུ་མེད་པ་དེ་
 དག་ལ་ཡང་། སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། སེམས་རྟེན་ཡིན་
 ན། ལམ་དེའི་སྒྱུར་བའི་དུས་སུ་མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་ཞེས་སྤྲོ་བའང་ནམ་བུ་མ་བརྟགས་
 པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 སྒྱུར་བའི་དུས་སུ་སེམས་རྟེན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཐལ། སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་དེ་ལྟར་མངོན་
 དུ་གྱུར་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི། དེའི་
 སེམས་རྟེན་མིན་ལ། སེམས་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ནི། དེའི་རྒྱད་ལ་མངོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཐོབ་
 ན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མངོན་གྱུར་པ་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་འགའ་
 ལོ། །གང་དག་སེམས་རྟེན་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ལམ་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པའང་
 དབྱེད་མི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ལམ་དུ་ཐལ། སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟུས་ལས།
 ཕྱི་རོལ་བའམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་དཔྱོད་༣༥ ༽ ལས། རང་གི་སེམས་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པའི་མངོན་ཤེས་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཕྱི་རོལ་བའམ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན། རང་ལུགས་
 ལ།

ལམ་དེ་སྒྲེ་བ་ལ་ངས་པར་དུ་ཁྱོད་འབད་པས་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་ལམ་དེ་སྒྲེས་དུས་ལམ་དེ་

ཁྱོད་གྱི་ངོ་བོ་སོང་བ་དེ། ཤེས་པ་དེའི་སེམས་རྟེན་གྱི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སོ། ། ཡིག་ཆ་
ལྟར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྡོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་
རྟེན་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་དགོས་པ་
གང་ཞིག་དེ་ཡིན་ན་ས་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ཀྱི་དཀར་གནས་ལེགས་
པར་བཤད་པ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་༡༥ ༽ ལས། སྐབས་འདིར་རྟེན་པའི་དོན་ནི་ལམ་དེ་ས་
དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་འཛོགས་སྟེ། ལམ་དེ་ས་དེ་ལ་བརྟེན་ན་ལམ་དེ་ས་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། འཁར་གཞིང་ལ་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བརྟེན་པ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསེར་ཐོང་ལས། ས་བོན་ལས་སྙུ་གུ་སྐྱེས་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ཡང་མིན་ནོ། ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མཐའ་དཔྱད་༡༩ ༽ ལས། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་
ཤེས་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་
དག་བཅོམ་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པས། དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐག་
པའི་དག་བཅོམ་པའི་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་སོང་
བར་ཐལ། སེམས་རྟེན་གྱི་དོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུང་དང་པོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་
དོན་ནི་འདི་ལྟར། སེམས་རྟེན་དེ་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། ས་བོན་ལས་སྙུ་གུ་བརྟེན་པ་
ལྟར་རྣམས་རྒྱན་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས། མཁར་
གཞིང་ལ་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན་པ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་མིན་ཞིང་། བརྟེན་པར་
བཤད་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ས་གང་དང་ས་མཚུངས་གང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་ཐ་སྙད་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་
འབྲེལ་བ་ལས། སྟོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་
བསྐྱོར་བར་མཛད་པ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཐོང་༥༩ ༽ མ་ལུས་པ་དང་ཐམས་ཅད་

གཉིས་སྟོན་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱོགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཅེས་འདུག་
 པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་ཆེ་བ་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །ཞེས་དང་། རོལ་མཆོར་༦༥ ་།
 ལས། ཐམས་ཅད་ཅེས་པས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་ཡང་
 ཟེར་བས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐའ་དག་ཅེས་པའང་འདིར་པལ་མོ་ཆེའི་དོན་དུ་གཟུང་
 བར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། དེགས་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དངོས་གཞི་
 ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེས་ཐག་ཐད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་མ་ཐོབ་པར་
 ཐལ། དེ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་དགོས་པ་གང་
 ཞིག་ །དེ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས་
 ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི། ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་འཕེལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
 བོ། །ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་༣༠༩ ་། ལས། དུག་པའི་རྟེན་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་པ་ནས།
 རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བཞད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་
 བཞིན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་འཕེལ་
 བ་གསུམ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་སྐྱེ་དོན་༩༣ ་། ལས། དེའི་དོན་ཡང་འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་
 སྐྱུངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དེ་དག་ལ་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་
 བྱ་ལ། འཕེལ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་རིམ་གྱིས་ལུགས་མཐུན་
 དང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཚུང་དུ། རེ་རེ་བར་དུ་བཞག་སྟེ། ཐོད་རྒྱལ་ལ་
 ལུགས་མཐུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི། འཕེལ་བ་འབྲིང་། དེ་ཉིད་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི། འཕེལ་
 བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འཕེལ་བ་གསུམ་
 ཐོབ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱེད་ཀྱི་དོན་དེ་མི་འཐད་དེ། ལམ་དེ་ས་དེ་ལ་བརྟེན་

ན། ས་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གི་སྦྱོར་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་
གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྦྱེ་ན། དེ་དེ་ཡིན་དགོས་པར་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱེད་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཟུགས་
བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་པས། བཞི་བའི་དངོས་གཞི་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱེས་ན། དེ་ཡིན་
པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དེ་བཞི་བའི་དངོས་
གཞི་ཁོ་ན་ལ་སེམས་རྟེན་བྱེད་པ་གསུངས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ལས་ཞི་རགས་ཆ་སྟོམས་
ཤོས་ཡིན་པས་སོ་སྟམ་དུ་དགོངས་པའོ། །འོན་ཀྱང་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་བསམ་གཏན་བཞི་
ག་ཡོད་པར་བྱུགས་ལ་གསུངས་པ་ནི། སྦྱོར་བསམ་གཏན་ནམས་ཁམས་གསུམ་ལས་ཞི་
རགས་ཆ་སྟོམས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་རང་གི་བསམ་པའི་བྱིར་སོ་ལ་སྦྱོས་ཏེ། བསམ་
གཏན་བཞི་སོ་གང་གི་ངོ་བོར་བསྦྱེད་པ་དེ་དང་དེ་སེམས་རྟེན་ཡིན་པས། བཞི་བའི་དངོས་
གཞི་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །གོང་གི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་འདོད་ན། ཞི་གནས་ཤས་
ཆེར་སྦྱོད་པའི་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱི་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཆོས་
ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་ཐལ། དེ་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་ལས་སྦྱེས་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་བཤད་༡༣༩ ་ལས། མཐའ་གྱིས་ཐོབ་ན། སེམས་རྟེན་སྤྲུལ་
དང་འབྲུལ། ཞེས་དང་། རོལ་མཆོར་༣༣༣ ་ལས། འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
གི་འབྲས་བྱ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རོལ་མཆོར་༣༣༣ ་ལས། རང་འཐོབ་
བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་
ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་

དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། ། མ་ཁྲབ་ན། རང་སའི་རྟོན་ལ་རང་སའི་ཉེར་བསྟོགས་བསྟོམ་
པ་མེད་པར་ངེ་ལྟར་སྒྱུབ། ། ཡང་དོགས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་རྟོན་ལ་
སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། བལ་མོ་ཆེས་གདོན་མི་བ་བར་མེད་པར་སྒྲ་མོད།
ཁོ་བོའི་སྒྲིངས་འཆར་ལྟར་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་བདེན་ཡང་།
སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཙུག་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་དེ་ལ་ནི། བསམ་གཟུགས་
བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་ཡིན་ན།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་རང་རེའི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་གསེར་ཐོང་སྐབས་བཞི་པར་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་དེ་ཤིན་
ཏུ་སྤང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་དགག་སྤང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་
མངོན་པ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། ། མངོན་ལས། སྤང་བ་སྤང་བའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་སོ། ། འོན་
ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་ས་དགྲ་གའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པས་སྤང་བ་ནི་རྩོམ་པ་དང་
པོའི་ཆེ་ལ་འདོད་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་སྟུམ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཡི་བརྟེན་
བྱས་པའི་ཐ་སྟོང་བྱས་པ་ཅམ་ལས་སེམས་རྟོན་དུ་མི་འཛོག་པར་ནི་སྲིད་ཅེའི་སེམས་དེ་
ཤིན་ཏུ་སྤང་བས་ལམ་གོང་མར་སྒྱུར་སྤང་བ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་ས་མཚུངས་སུ་ངོ་བོ་མི་སྒྱུད་
པར་ཆོག་དེའི་རྒྱས་པ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་
ཁོང་གིས་དགོངས་ཚུལ་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། མ་ཆད་ལམ་གང་དང་
གང་ས་དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་རྟོན་བྱས་ཞེས་པའི་ཆེ་དེའི་རྒྱ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེའི་
ངོ་བོར་སོང་བ་ཞིག་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོགས་བཤད་གསེར་ཐོང་ལས། ཚུལ་
འདི་ནི་ལམ་གྱི་སེམས་རྟོན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སེམས་དེའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་སེམས་གཞན་བྱང་བའི་སྤྲ་མ་དེ་བྱི་མ་དེའི་
སེམས་ཏེན་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སེམས་ཏེན་ལ་དེ་དེའི་ངོ་བོར་འགྲོ་བ་གཅིག་
དགོས་པས། དེ་ལ་དེ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མི་ཆོག་པའི་བྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་དགོ་སེམས་ཀྱིས་
འདོད་པའི་མི་དགོ་བའི་སེམས་ཏེན་བྱས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒོ་མང་
པར་བྱིན་༢༥༧ ་ལས། མདོར་ན་ལམ་གང་དང་གང་ས་དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་ཏེན་བྱས་
ཞེས་པའི་ཆེ་དེའི་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེའི་ངོ་བོར་སོང་བ་ཞིག་ལ་འཛོག་དགོས་
པའི་བྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིབ་ལས། ཚུལ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་སེམས་ཏེན་ཐམས་
ཅད་ལ་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་དེའི་མཆུག་
ཐོགས་སུ་སེམས་གཞན་བྱང་བའི་སྤྲ་མ་དེ་བྱི་མ་དེའི་སེམས་ཏེན་དུ་འཛོག་རིགས་པར་
ཐལ། དེའི་སེམས་ཏེན་ལ་དེ་དེའི་ངོ་བོར་འགྲོ་བ་གཅིག་མི་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་
དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆོག་པའི་བྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་
དགོ་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མི་དགོ་བའི་སེམས་ཏེན་བྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
གང་ཞིག །འདོད་པའི་དགོ་སེམས་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་དེའི་མི་དགོ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་
བྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་དགོ་སེམས་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འདོད་པའི་དགོ་མི་དགོ་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་
ཀྱི་སེམས་བཞི་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཅིག་
སྒྲིབ་དང་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་སེམས་རེ་རེ་སྟེ་དགྲ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོད་ལས། འདོད་
སེམས་དགོ་བ་ལས་སེམས་དགྲ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་༢༣༩ ་ལས།
འདོད་པའི་ཁམས་ན་དགོ་བའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ནི་སེམས་དགྲ་
འབྱུང་སྟེ། རང་གི་ས་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་སྟོང་པ་གཉིས་ཏེ། སྟོམས་པར་འཆུག་
པའི་དགོ་བ་དང་། ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བའི་ཆེ་སྒྲིབ་པའོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོང་པ་ནི་
ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བའི་ཆེ་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཤེན་ཏུ་བསྐྱལ་བའི་བྱིར་དགོ་བ་ནི་མ་ཡིན་

རོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྱུར་སྒྱུར་བ་དངོས་གཞིའི་གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་མངོན་གྱུར་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱུང་པར་སྒྱུར་བའི་དུས་སུ་སེམས་དེའི་ངང་ནས་དངོས་གཞི་བརྟེན་པ་དེ་བསྐྱབ་ཅིང་འབྲས་བུ་དངོས་གཞི་དུས་སུ་སེམས་དེ་དངོས་གཞི་དེའི་ངོ་བོ་སྒྱུས་པ། སེམས་རྟེན་གྱི་དོན་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། ཞེས་པ་དེའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་པོ་ཉིར་བསྐྱོགས་དང་བཅས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག་། ཞེས་པ་དེ་སྒྱུས་པ་ན། ས་དེ་དང་ས་མཚུངས་གྱི་ངོ་བོར་སྒྱུས་པ་དེ། ཞེས་པ་དེའི་སེམས་རྟེན་གྱི་དོན་ཏེ། འདིར་ས་མཚུངས་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་གཉིས་སེམས་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ས་མཚུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་བཞེད་སྟོལ་མང་པོ་ཡོད་པ་འདི་དག་ལ་ནམ་དུའོ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ལུང་རིགས་གྱི་ལུངས་བསུ་ནས་གང་བདེ་བྱའོ། ། གཉིས་པ་རྟེན་ཚུལ་ནི། ནམ་བཤམ་༢༢༣ ་ལས། འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་འདོད་སེམས་དང་སྤིད་ཅེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤམ། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་མཐའ་དཔྱད་ལས། འདོད་སེམས་དང་སྤིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མེད་པར་ཐལ། ལུང་དང་པོ་དེ་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྤིད་ཅེ་ན། བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མ་གྱུར་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་འགའ་བ་མེད་པར་བཤམ་ཀྱང་ལུགས་འདིར། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟགས་པ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དེའི་སེམས་རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་བཞི་པ་སོང་དང་མ་སོང་། སོང་ན་

དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ལམ་དེ་ས་དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་དོན་ནི་ལམ་དེ་ས་དེའི་རོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་
བསམ། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་ནི་གང་ཞིག །ལམ་དེ་ས་
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ནི་ལམ་དེ་ས་དེའི་རོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་སྒྲིབ་ལས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་མ་རྗེ་བཙུན་བསམ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་
སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་སེམས་དང་ལམ་བཟུང་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
བྱམ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་
རྒྱད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས།
ཆོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་བྱིས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། མ་སོང་ན་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། ། བྱམ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་ནས་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྐྱེ་ན་དེ་བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
རྟེན་གང་གིས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དུ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་ཡང་མངོན་སུམ་

དུ་བྱེད་ལ་འོག་མ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། ། མཛོད་འགྲེལ་
 ཐར་གསལ་ལས། གསུམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས། མཐོང་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ཅེ་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། སྤྲོད་ཅེ་ནི་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཟག་
 མེད་སྒྲོམ་ལམ་དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས།
 གང་ལ་བརྟེན་ཅེ་ན། མཐོང་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག ། མཐོང་ལམ་
 དེ་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་ལམ་གྱི་ཆད། སྙིང་རྩེ་ལ་
 སེམས་རྟེན་མི་དགོས་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆད་མེད་ལ་སེམས་རྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
 ཡིན། དཔུལ་བའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད། འདིའི་ལན་དུ་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་གསུངས་པ་འདིར་ལྟར། ཉེར་བསྟོགས་
 མ་ཐོབ་པར་སེམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་རྟེན་གང་ཡིན། དགོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལས།
 རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གུར་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ལ་དད་བྱེད་པ། ། བྱང་
 རྒྱལ་ལྷན་མེད་ལ་དད་གུར་ནས། ། སྤྱི་ལ་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱེདོ། ། ཞེས་པའི་
 ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་
 དང་། རྒྱལ་བའི་ཆོས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྦྱོང་པ་
 བདག་པམ་གཞན་གཅེས་པ་སོགས་ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོང་པ་ལ་དད་པ་སོགས་བསྒྲོམས་པས་
 ལྷ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཅོས་མེན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་དོན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་པ་དེ་དག་གིས་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དད་པ་དེ་དག་གིས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 བྱང་རྒྱེ། རྣམ་ཤེས་སམ་སེམས་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། སེམས་དང་དེའི་ཁམས་གང་རུང་

ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་མིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་
མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གསེར་སྒྲིབ་ལས།
སེམས་ཉེན་ནི་རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ།
བྱང་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཐོས་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིབ་ལས།
བཞེན་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ས་གང་དང་གང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་བཞེན་པའི་ཐ་སྙད་
བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་སེམས་ཉེན་དེའི་ངོ་བོར་སོང་བའི་ཚུལ་འདི་
ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སེམས་ཉེན་བཤད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲས་སྟེ།
ཆོས་མངོན་པ་མངོད་སོགས་ལས། ལམ་ལྔ་དང་ཆད་མེད་བཞི་མི་སྟུག་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན།
དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་བཟང་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་ལ་སེམས་
ཉེན་འདི་དང་འདི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། དེ་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ལམ་དེ་དེའི་
རང་བཞིན་ཏུ་རུང་མི་རུང་དཔྱད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱ་དང་
ཉེར་ལེན་ཅམ་ལ་སེམས་ཉེན་བཤད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་
གསེར་སྒྲིབ་ལས། ཚུལ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་སེམས་ཉེན་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་
མངོན་པ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཉེན་གྱི་
སྐྱོར་མངོན་པ་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྤང་ཡང་འདིར་མང་པོ་མ་གྱིས་ཤིང་སྐྱབས་སུ་བབས་
པ་དག་སྐྱབས་དེ་དག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཞི་གནས་དང་མཆོན་ཉིད་
སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་སྔ་མ་སྔ་མའི་ཕྱི་
མ་ཕྱི་མས་སེམས་ཉེན་མི་བྱེད་ཀྱང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་གྱི་ཉེན་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། སེམས་སྔ་མ་དེས་སེམས་ཕྱི་མ་དེའི་སེམས་ཉེན་མི་བྱེད་ཀྱང་དེས་དེའི་མཚུངས་པ་
དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་ཉེན་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོད་ལས། སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དག་

བཅོམ་པའི་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་མཚུངས་པ་དེ་
མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། རྒྱག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཁམས་
ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་དངོས་
གཞིའི་སེམས་རྟེན་མི་བྱེད་ཀྱང་རྟེན་ཅམ་བྱེད་དེ། སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱོར་མཐའི་
འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་མི་བྱེད་ཀྱང་དེས་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་
ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི།
བསམ་གཏོན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་ལ། རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་
བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་སྦྱེ་བ་ལུས་རྟེན་བཤད་པ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
སྦྱེས་པའི་སེམས་རྟེན་བཤད་པའོ། ཞེས་པ་ནས་གཉིས་པ་ལ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
སྦྱོར་བསྟན་པ། བསམ་གཏོན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཉེར་བསྟོགས་
ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གསུམ། ཞེས་བསམ་གཏོན་ཀྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སེམས་རྟེན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་དངོས་གཞི་སེམས་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱུང་བོ། དེས་ན། ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་བསམ་གཏོན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
གི་སེམས་རྟེན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། བསམ་
གཏོན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སེམས་རྟེན་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏོན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་ན་བསམ་གཏོན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་གི་སེམས་རྟེན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་
པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབྱུང་དོ། ། ཡང་ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་པས། དེའི་རྒྱུ་ལ་བསམ་གཏོན་ཀྱི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཐག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།

འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་། འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེ་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་
ལག་སྤངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་གྱི་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྲིད་ཅེ་འེ་སེམས་དང་ལམ་
ཟག་མེད་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་འབྲེལ་
གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་འབྲེལ་ལུང་དོན་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་སེམས་དང་ལམ་ཟག་མེད་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདོད་
པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་
པའི་རྒྱད་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་
གང་ཞིག །ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་
བ་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཆོགས་གྱི་ལམ་གང་
ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་
དག་གི་ལམ་རྣམས་སྟེ། །ས་གཞན་དག་གི་དཀར་བ་ཡིན། །སྟོ་རྒྱལ་མངོན་ཤེས་བྱལ་བ་
སྟེ། །གཅིག་ཤོས་གྱི་ནི་མངོན་ཤེས་སྟར། །ཞེས་བྱུང། འདི་ཡི་སྐྱབས་སུ་ལམ་དཀར་སྟེའི་
དབང་གིས་སེམས་རྟེན་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱད་པ་མང་བའི་སྟོ་ལྟན་རྣམས་གྱིས་དབྱད་
པར་བྱའོ། ། ཡང་ལམ་དེ་དཀར་སྟོ་སྟར་བྱལ་བ་ཞི་ཡོད་དེ། སེམས་རྟེན་དང་དབང་བའི་
སྟོ་ནས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་བྱིར། སའི་སྟོ་ནས་དཀར་སྟོ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་བཞི་ཡན་ལག་གིས་ཐེན་པ་དང་ཞི་ལྟག་ཆ་མཉམ་པས་ན་ལམ་གསལ་ལ་བརྟན་
པ་ངང་གིས་འབྱུང་བས་ལམ་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྟེ། ས་གཞན་བསམ་གཏན་དང་བའི་དངོས་
གཞི་བྱད་པར་ཅན་དང་། ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་ནི་ལྟག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བས་ལམ་གསལ་

ཡང་མི་བརྟན་པའི་དཀའ་བ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་ལ་
 ཡན་ལག་གིས་མ་བློན་པས་བརྟན་ཡང་མི་གསལ་བས་ལམ་དཀའ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྒྲ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཅ་
 བར། ས་གཞན་དག་གི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ལམ་དཀའ་སྒྲ་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བྱལ་
 གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྩལ་བོ་དཀའ་ལམ་སྒྲ་ཡང་རུང་མངོན་ཤེས་བྱལ། རྣོན་པོ་
 དཀའ་ལམ་སྒྲ་ཡང་རུང་མངོན་ཤེས་སྦྱར་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དཀའ་སྒྲ་སེམས་རྟེན་གྱིས་
 སྒྲར་ལྟར་ཡིན་ལ་སྦྱར་བྱལ་དབང་པོའི་སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་རྣོན་སྟོ་སྦྱར་དུ་
 ཡུལ་ལ་འཇུག། །རྩལ་བོ་འཇུག་པ་བྱལ་བའི་ཕྱིར།

༡༡། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

གསེར་སྤང་༣༥༣ ། ལས། འོན་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་བྱུང་བར་བཤད་པ་
 རི་དེ་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་གྱི་ཐོས་བསམ་ཡང་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། སྦྱོར་བའི་
 ལམ་གང་ཞེ་ན། ཆོགས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་སྦྱོར་བའི་ཡང་དེ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཆོགས་ལམ་ལ་
 བཤད་པའི་སོ་སྦྱེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་
 ལ་ཆོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་བཤད་པས་སོ། །ཆོས་ཉིད་འགྲེལ་བར་
 ཡང་དེ་ལས་ངས་པར་རྟོག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པས་བསྐྱུས་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོས་
 པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲོམས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སྟེ་དེས་དེ་ངས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་
 དེ་རྣམས་ཐར་ལམ་གཏན་མིན་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་

གྱི་སྒོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་
སུ་གསེར་ཐོང་༥༩ ་ལས། འདིར་གསུང་རབ་ཉན་པ་ལས་སྐྱེས་བའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐོས་
བྱུང་། དེའི་དོན་རིགས་བས་བརྟགས་པ་ལས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བསམ་བྱུང་།
ངེས་པ་རྙེད་པ་དེ་ཉིད་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྒོམ་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཁས་པ་འགའ་
ཞིག་གིས། གསེར་ཐོང་ལས་ཐོས་པའི་དོན་དེ་རིགས་བས་བརྟགས་པ་ལས་དོན་དེ་ངེས་
རྙེད་གྱི་སྒོ་བསམ་བྱུང་དུ་འཛོག་པས་དཔག་ན། ཐོས་བྱུང་ཡིད་དཔྱོད་དང་། བསམ་བྱུང་
ནས་རྟོགས་སྒོར་འཛོག་ཟེར་ན། གསེར་ཐོང་ལྟར་ན། ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་
པས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་ཐོས་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་
ཐོང་༣༥༩ ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་བྱུང་
པར་ཅན་དེ་རྣམས་ཐར་ལམ་གཏན་མིན་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཐོང་༥༠༥ ་ལས།
འོན་ཀྱང་མདོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ལ་ཁམས་གོང་མ་ན་སེམས་པ་བརྩམས་པའི་ཆེ་སེམས་ལོང་
མེད་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏུ་འགྲོ་བས་གོང་མའི་ས་ལ་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་ན་
ཐོས་བྱུང་མེད་པར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟོན་ལ་སྒོམ་ན་ཡིད་བྱེད་དང་
པོ་ལ་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་ལ་སྒོམ་ན་བསམ་བྱུང་མེད་དོ། ། ཞེས་
དང་། བསམ་གཟུགས་ཟེན་གྱིས་༣༣ ་ལས། མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ནི། ཉེར་བསྟོགས་
བརྒྱུད་པོ་དེ། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་སྒོམ་ན་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མ་སྒོམ་
པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་ལ་སྒོམ་ན་བསམ་བྱུང་མེད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟོན་ལ་ཐོས་

བྱུང་མེད་ཅིང་སྐྱེས་ཐོབ་ཡིན། ཞེས་ག་ཟུགས་ན་ཡིད་བྱེད་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐོས་
 སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉེར་བསྟོགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་
 དེག་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉེར་
 བསྟོགས་ལ་ཐོས་བྱུང་ཡོད་པར་བཤད་པར་མི་འཐད་དེ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱིད་
 ༤༠༥ ་ལས། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་སྒོ་ཐོབ་པར་
 ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག ཞི་གནས་ཡིན་ན་སྒོམ་
 བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱལ། ཅེས་ཞི་གནས་ཡིན་ན་སྒོམ་བྱུང་
 གི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒོམ་བྱུང་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་
 དགུ་སྒོམ་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་སྒོམ་བྱུང་ཞིག་དང་། གཙོ་བོར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་
 ཆད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྒོམ་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཉིས་ལས། འདིར་
 ལྷ་མ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཞི་གནས་ཡིན་ན་སྒོམ་བྱུང་གི་སྒོ་
 ཡིན་པས་བྱུང་ན་ཡིག་ཆ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐའ་དཔྱིད་ལས། རང་
 ལུགས་ནི་གཙོ་བོར་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཐོས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
 དེ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དང་། གཙོ་བོ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་
 བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དེ། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དང་། གཙོ་བོར་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡན་ཆད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
 རབ་དེ། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒོམ་བྱུང་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་
 ཆད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྒོམ་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་
 སྒྱུ་མེད་དེ། འདི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་
 དཔྱིད་༣༩༣ ་ལས། རོང་རྒྱུ་པ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱུང་སེམས་

སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་དེ། གཅིག་དུ་བལ་གྱི་ཉགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
བསམ་བློ་གི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱབ་པ་ནམས་སྐབས་
བཞི་པར་བསྐྱབ་པོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒོམ་བློ་གི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་༤༡༩།
ལས། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་
དཔག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐོས་བློ་གི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་
ཏེ། སྒོམ་བློ་གི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་བཞེད་སྟོལ་མང་
པོ་སྤང་ཡང་། གླ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་དགོངས་པ་དངོས་ནི། སྤྲ་མ་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་
ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ཕྱི་མ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
དཔག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། ཆད་མ་སྟེ་བདུན་གྱི་རྒྱན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་
༤༤༩། ལས།

ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེ་
དག་གི་རང་བཞིན་འདི་ལྟར། བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཉགས་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པས་མ་བྱུང་གི། སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་འཛོམས་
པར་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ཡང་ཡོད་ལ། ཤེས་རབ་གཞན་གཉིས་ནི་ཉགས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པས་བྱུང་བའི་འོན་ཀྱང་། ཆད་མ་དང་དེས་བྱངས་པའི་དབྱེད་ཤེས་ཀྱི་
ངོ་བོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཐོས་བློ་གི་ཤེས་རབ་ནི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་དག་ཐོས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བྱན་པ་སྐྱེས་པའི་ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
ཐོས་བློ་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ཉགས་ཡང་དག་ལ་གཞན་དོན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་
ཅེས་བྱའོ། །བསམ་བློ་གི་ཤེས་རབ་ནི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་

རང་ཉིད་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་རྟེན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་དབག་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་དང་། དེས་བྱངས་པའི་བཅད་ཤེས་
གྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ནི་རང་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །དེས་ན། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་
རབ་ཅེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མཐོང་བ་ལ་མ་བཟོས་བར་གཞན་གྱི་ཆོག་ཐོས་པ་ཙམ་
ལས་དོན་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་འདོད་པ་དག་ནི། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཆད་མ་ལ་རག་མ་ལས་
པར་ཆོག་ཙམ་གྱིས་སྒྲང་དོར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་ཤེས་པའི་དབྱེ་
བོ་མི་ཟད་པ་ཡིན་མོད་གྱི། འདི་དག་ལ་བཞུགས་པར་བྱ་བའི་ལེགས་བཞུགས་མི་ཟད་པའི་གཏེར་
ཡོད་ཀྱང་མ་གྲིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྡེ་བདུན་རྒྱུད་གྱི་
ལུང་འདི་ལ་བསམ་ནས། རང་དོན་སྐྱབས་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དབག་དང་བསམ་
བྱུང་གི་སྒོ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབས་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
དབག་དང་། ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐོས་བསམ་གཉིས་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་དབག་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
གང་རུང་ཡིན་ན་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པར་གསེར་སྤང་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀས་དེ་གསུམ་གྱི་
ངོ་བོ་འཛིག་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན་སྒྲོམ་བྱུང་གི་
སྒོ་ཡིན་པས་བྱུང་ན། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཡིད་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགེ་
སེམས་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། སྒྲིན་མེད་དེ། དེའི་སས་
བསྐྱས་གྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་སོགས་ཐོས་བསམ་གང་རུང་ལས་འོས་
མེད་པའི་སྤྱིར། འདི་རྣམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
དང་ཉེར་བསྟོགས་གང་ཡང་མིན་ནོ། ། འོ་ན་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་སུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་
ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཅན་ཐབས་སུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སེམས་རང་འགའ་བ་

གང་ཡིན་ཡང་། ལུས་རྟེན་ས་གང་ཡིན་དེའི་སར་གཏོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ལྟར་
སྤང་ངོ་། དེས་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༢༢༧ གྱུ་ལས། གཞན་ཡང་། དེ་འབྲེལ་ཆོགས་
ལམ་ཆེན་པོ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་བློ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་
གང་ཞིག་དེ་འབྲེལ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་དེ་འབྲེལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་
གང་ཞིག་ཞི་གནས་ཡིན་ན་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཞི་གནས་ཡིན་ན་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཡིན་པས་བྱུང་གྲང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དུ་
བྱེ་བའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། གསུམ་དུ་བྱེད་བའི་སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན་ན་འཛིག་
སྒྲོམ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་༢༡༤ གྱུ་ལས། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་
པ་དབྱེད་སྒྲོམ་ཡིན་པས། དེ་བསྒྲོམས་པས་ཞི་གནས་སྤར་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་བསྐྱབ་པར་
མི་རུས་པའི་བྱིར་ངོ། །སྤར་སའི་དངོས་གཞིའི་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཅེ་གཅིག་
པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་མེད་ལ། ཤིན་ཏུ་སྤངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མ་བྱལ་པར་དགོངས་འབྲེལ་
ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མི་འཐོབ་
ངོ། །དེས་ན་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་དུག་གི་ཐོག་མ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་
པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་པའི་འགོ་ཡིན་གྱི། ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་ཅམ་གྱི་ཐོག་མ་མིན་ཏེ།
དེའི་གོང་དུ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཞི་གནས་འགྲོ་དགོས་པས་སོ། །ཉེར་བསྟོགས་
དང་པོས་བསྐྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འདོད་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་བཤད་པ་དང་བསྟུན་ན་ལྷག་མཐོང་
ལྟ་ཞོག་ཞི་གནས་འཐོབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྤང་ངོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༢༡༥ གྱུ་
ལས། །དེ་ལྟར་ན་ས་གོང་འོག་གི་སྦྱོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་

བ་ནི་རེས་འགའ་ཐོས་པ་དང་རེས་འགའ་བསམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་ཐོས་བསམ་འདྲེས་
 མཛོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་ཞི་རགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དོ། ། ཞེས་
 དབྱུང་སྒྲོམ་དང་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མཛོའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན། ཐོས་
 བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན་ན་འཛོགས་སྒྲོམ་ཡིན་དགོས་པར་གསལ་བའི་
 ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཡིན་ན་ཞི་གནས་ཡིན་པས་བྱུང་ཡང་། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་
 སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཉེར་བསྟོགས་དེས་ཁམས་གོང་འོག་ཞི་རགས་ཀྱིས་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་དབྱུང་པའི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་དང་། དབྱུང་པའི་མཐར་དོན་
 དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོགས་པའི་མཚམས་ནས་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པར་འཛོགས་དགོས་པས། ཉེར་
 བསྟོགས་དེས་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་གང་རུང་དང་། ཞི་གནས་སྒྲོམ་
 པའི་སྐབས་སུ་འཛོགས་སྒྲོམ་དུ་བཞག་དགོས་པས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་དོན་འཛོགས་པ་ན། གཙུ་བོར་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སོགས།
 དེའི་དོན་དུ་སྤྱི་མཐའ་དཔྱད་གཉིས་ཀར་མ་ཐུན་པར་འཛོགས་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནམ་
 ལྷན་ཉེ་དབྱུང་དོ། །

གསེར་སྤང་༣༥། རྟེན་ལས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། སྤྱེ་བའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་བཟླ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དང་། སོ་སོའི་རོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་བྱུང་ཞེས་པའི་
 མཛོད་འབྲེལ་ལས། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ཆར་ཡང་
 སྒྲོམ་བྱུང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་
 སྦྱོར་ལམ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་བྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་དེ་གཙུ་ཆེ་བས་ཡིན་གྱི་ཐོས་བསམ་
 ཡང་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། ཆོགས་ཀྱི་གང་ཡིན་

བ་སྐྱོར་བའི་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོགས་ལམ་ལ་བཤད་པའི་སོ་སྐྱེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་
བ་རྣམས་སྐྱོར་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་ལ་ཆོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡིན་
ཏན་ཡང་བཤད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ལ་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་བ་ཡིན་
པས་བྱབ་བ་འདོད་དགོས་སམ་སྟུམ་ཏེ། འགྲེལ་ཚུང་ལས། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་བ་བཞི་པོ་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒོམ་བ་ལས་བྱུང་བ་དོ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོ་
བའི་རྩ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་བློང་༣༥༩ ་ལས། གཉིས་བ་
ནི། མདོ་རྒྱན་ཀུན་བརྟུས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་
བྱོད་སོགས་བཞིའི་སོ་སོའི་དོས་འཛིན་གསུངས་པས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་
ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་བྱོད་ནི། བྱང་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡིད་གྱི་བརྗོད་བ་ལས་
མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་མ་མཐོང་གི་ཡིད་གྱི་བརྗོད་བ་ཁོ་
ན་རང་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྣང་བར་མཐོང་སྟེ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །ཆོས་ལ་
དེས་རྟོག་གི་བཟོད་བ་དང་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ནས་དེ་འབར་གྱུར་བ་ཡི། །བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་པས། ཡིད་གྱི་བརྗོད་བ་མ་གཏོགས་པ། །དོན་ཀུན་རབ་
རྟུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་བ་རྩེ་མོ་ནི། བྱོད་དུ་ཐོབ་པའི་ཆོས་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་
རྗེ་ཆེ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་བྱེད་པས་བཙོན་འགྲུས་བཟན་པོ་རྩེ་
བ་སྟེ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆོས་གྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བའི་
ཕྱིར། །བཙོན་འགྲུས་བཟན་པོ་ཀུན་རྩ་རྩམ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་པར་བཙོན་འགྲུས་
བཟན་བ་ལ་འབྲུ་མནན་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཟན་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཞེས་བཟན་པའི་འབྲུ་
གཞོན་བྱང་སེམས་ལ་མཛད་དོ། །གསུམ་བ་བཟོད་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་བཙམས་
པས་ཆོས་གྱི་སྣང་བ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་ནས་སེམས་ཙམ་ལ་གནས་ཏེ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་

ཉི་ནང་གི་སེམས་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ལོ། །དེ་ནས་དོན་དུ་སྤང་བ་རྣམས་ནི་སེམས་
 ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་སེམས་ལས་གཞན་མིན་ནོ་ཞེས་མཐོང་སྟེ་དེའི་ཆེ་ནི་གཟུང་བའི་གཡེང་བ་
 སྤངས་ལ་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལུས་སོ། །འདི་གཟུང་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
 ལ་ཞུགས་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
 ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་
 ཅུམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་དོན་དུ་སྤང་བ་ནི། །སེམས་སུ་རབ་རྒྱ་མཐོང་བར་
 འགྱུར། །དེ་ཆེ་འདི་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤོང་འགྱུར། །དེ་ནས་དེ་ལ་
 འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལུས། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ནི།
 དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་ཅུམ་ལ་གནས་པ་དེ་ཡང་
 འདི་སྟུམ་དུ་དེ་ལྟར་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་འཛིན་
 པའི་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་སྤངས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 རིག་པར་བྱེད་དེ་འདི་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཟུང་བའི་གཡེང་བ་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་འཛིན་པའི་
 གཡེང་བ་སྤོང་བ་དང་། འཛིན་པའི་གཡེང་བ་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་ས་དང་པོར་འཇུག་
 པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ལ་བསམ་ན་འདི་གསེར་སྤེང་རང་ལུགས་མིན་པ་མངོན་ནོ། །ལང་ག་ཤེགས་དང་། མདོ་
 རྟེན་རྒྱ་དང་། ཀུན་བརྟུས་དང་། ཐེག་བསྟུས། སྒྲིམ་རིམ། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སོགས་ལས་
 དངོས་བསྟན་ཀྱི་བཤད་པ་སེམས་ཅུམ་པའི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་དང་། ས་བཞི་པ་ཉིད་ལ་ས་བརྟུ་དང་། པར་ཕྱིན་བརྟུ་དང་། བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས།
 སེམས་ཅུམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་

གྱི་ས། ལྷང་མེད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་བཞིའོ། འང་བཀའ་འགྲུར་མདོ་
 རྟེན་ཅེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་༡༣༩། ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་གནས་ནས་ནི། བྱི་
 རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། ཡང་དག་དམིགས་ལ་གནས་ནས་ནི། སེམས་ཅམ་ལས་ནི་
 འདའ་བར་བྱ། སེམས་ཅམ་ལས་ནི་འདས་ནས་ནི། ལྷང་བ་མེད་ལས་འདའ་བར་བྱ། རྣམ་
 འབྱོར་ལྷང་བ་མེད་གནས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་མཐོང་ངོ། ལྷུན་གྱིས་བྱུང་རྟོགས་ནི་བ་
 རྟེ། ལྷོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྦྱངས། བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ལྷང་
 བ་མེད་ཆེ་མི་མཐོང་ངོ། སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་བཟུ་བར་བྱ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡང་སྦྱོང་ཡུལ་
 བཟུ། ཞེས་པས་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་བྱི་མ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དང་པོ་བྲགས་ལ་
 བསྟན་པ་དེ་ཉིད། ཐེག་བསྟུས། ལྷོམ་རིམ། ཤེར་བྱིན་མན་ངག་བྱས་པས། ཆོས་མཆོག་
 གི་ཆེ་མཉམ་བཞག་ཏུ་བྱི་དོན་གྱི་ལྷང་བ་རྒྱབ་ཅིང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷང་བ་ཡང་
 ཤེན་ཏུ་སྤྲ་བར་སོང་ཞིང་མཐོང་ལམ་དེ་མ་ཐག་བསྐྱེད་པས། ཆོས་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དེ་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུའི་བཅོད་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གཉིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ནོ། ལྷང་བ་མེད་ལས་
 འདའ་བར་བྱ། ཞེས་པས་ནི། བྱི་དོན་གྱི་ལྷང་བ་མེད་ཅམ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 ལྷང་བ་སྤྲ་མོ་ལས་ཀྱང་འདའ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། ལྷོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་
 མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ལྷང་ངོར་དགག་བྱ་བྱི་དོན་གྱི་
 ལྷང་བ་ཡང་མེད། ཆོས་ཅན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷང་བ་ཡང་མེད་པར་བྱི་དོན་གྱིས་
 ལྷང་པའི་སྦྱོང་ཉིད། གཉིས་ལྷང་སྤྲ་མོས་ཀྱང་མ་ཆོད་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་ལྷང་མེད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་
 འབྱོར་གྱི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལྷང་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེ་ཡང་དེར་འཇུག་ཅེས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རྟོད་ཅིང་སྐབས་སུ་ཀུན་བཏགས་ལ་

འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་བྱི་དོན་གྱི་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་བྱིར། བཅོད་མཆོག་གི་ཆེ་
གཞན་དབང་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྤང་བ་ཆེར་འཕེལ་
ཞིང་ཤེས་པ་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེ་དག་ལུང་
གིས་སྟོན་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་དམིགས་ནས་ནི། བྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་
རྟོག་གོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། འདི་ནི་སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ། །ཅེས་པས། སེམས་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་
སྟོན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ནི། །སེམས་ཅམ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱ། །ཞེས་
དང་། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་སྟོན། སེམས་ཅམ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱ། །ཞེས་པས་ཆོས་
མཆོག་གི་དུས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྤང་བ་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་འདའ་དགོས་པར་བསྟན་
ཏོ། །སེམས་ཅམ་ལས་ནི་འདས་ནས་ནི། །ཞེས་པས་ནི། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱི་དུས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྤང་བ་མེད་པར་སྟོན། །སྤང་བ་མེད་ལས་འདའ་བར་
བྱ། །ཞེས་པས་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྤང་བ་བཅོད་མཆོག་གི་མཉམ་བཞག་གི་རོ་
བོར་ཡོད་ཅིང་། བྱི་དོན་གྱི་སྤང་བ་དེའི་རོར་མེད་ཅམ་དེ་ལས་འདས་ནས་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། བྱི་དོན་གྱི་སྤང་བ་མེད་པ་ལ་གནས་ནས་
ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། ། འདིར་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་དང་སྐར་བ་ནི།
ཚུལ་དེ་ཅམ་ཞིག་སེམས་ཅམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབྱུ་མ་པས་བྱན་མོང་དུ་
འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན། གསེར་
སྤང་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་གསེར་སྤང་ལས། སེམས་ཅམ་ལ་གནས་ཏེ་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་འདི་ནི་ནང་གི་སེམས་

ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་ཉོགས་པའོ། །དེ་ནས་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་
སེམས་ལས་གཞན་མིན་ནོ་ཞེས་མཐོང་སྟེ། ཞེས་དང་། བརྟན་དར་རྒྱུག་ལས། སྤུང་མོང་
མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་རྫོགས་ཤིང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདིར་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་ལས་བཞི་
པོ་དེ་ལ་མིང་གིས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲུང་བ་ཐོབ་
པ། གཉིས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲུང་གསུམ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་
པ། བཞི་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་བརྟན་
༡༥༣ ་ལས། རྫོབ་རྒྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་ཐོབ་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཅེ་མོ་གང་ཞེ་ན།
སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་
པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ། །བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མ་སྤུང་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་
རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དང་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀྱན་
བརྟན་དར་རྒྱུག་༡༥༤ ་ལས། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྫོད་ནི། རྫོབ་རྒྱུར་
པ་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་
ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་སྤུང་དང་པོའོ། །གཉིས་པ་ཅེ་མོ་
ནི། ཅེ་མོ་ཞེས་ཏེ། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སོགས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་གསལ་སྒྲུང་
མཆེད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་སྤུང་གཉིས་པའོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་ནི། བདེན་པའི་ཞེས་

ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་
 རྫོགས་ཤིང་། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་
 གསུམ་པའོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ནི། འཛིན་ཏེན་པའི་ཞེས་ཏེ། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྤང་རྫོགས་ཤིང་། དེ་མ་ཐག་བདེན་པ་མངོན་ཏོགས་སྤྱི་བ་དང་རྗེས་
 སུ་མ་ཐུན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཞི་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསེར་ཐྱིང་༣༥༥༽ལས། རྒྱན་སྤང་ལས། དང་པོ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཚུང་འབྲིང་
 ཆེ་གསུམ་དུ་གསལ་བ་དང་བཞི་པ་སྤང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་རྫོགས་པ་ལ་བཤད་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གསུམ་ཀྱིས་ནི་གཟུང་མེད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་རྙེད་ཀྱང་སེམས་
 ཅུམ་དུ་ཞེན་པས་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་མ་ཞི་ལ། བཞི་པས་ནི་སེམས་ཅུམ་དུ་ཡང་མི་འཛིན་
 པས་འཛིན་མེད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་རྙེད་རོ། ། ཅེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་དང་། འཛིན་
 པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་རྫོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་
 བྱང་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ཀ་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་དེ་
 དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་པོར་ཤར་བ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 སྟོང་པོའི་རྒྱན་༡༩༩༽ལས། བཞི་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ལ། གསལ་སྤང་ཚུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་དང་། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་
 གསལ་སྤང་རྫོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་པར་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་གཟུང་
 འཛིན་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱས་ནས་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་པོར་ཤར་བ་ལ་ཡང་བྱང་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་སྟོང་

བའི་རྒྱས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་ནས། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་སྦྱིས་པའི་ཆེ་
གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྦྱིས་མངོན་གྱུར་གྱི་ཡང་རྒྱས་པ་རགས་པ་ཉམས་པར་བྱས་
པས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བྱའི་ཆོས་རྣམས་
མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་སྤང་བའི་སྦྱི་ལེགས་པར་ཤར་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་
སྦྱིས་པའི་ཆེ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ལ། རིམ་བཤེ་
ལྟར་འོང་བ་ཡང་གཟུང་བྱ་དང་། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་དཀའ་སྤེའི་དབང་ལས་ཡིན་
ནོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤོང་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་འབྲུག་ཐོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤོང་ཞེས་སྤངས་པའི་
ངོས་ནས་བཞག་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་སྤང་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་འབྱེད་པ་སྐད་
བྱེད་པ་ནི། ཟེར་རྒྱས་ཐོངས་པར་གསལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གསེར་
ཐེང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། ཀུན་བཏུས་དང་། རྒྱན་སྤང་སོགས་
ལས་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་
པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནམ་སྟམ་མོ། ། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་༥༥ ༽
ལས། གཉིས་པ་ངོ་མོ་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཐར་བ་ཆ་
མ་ཐུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་འཛིག་
རྟོན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། གྲོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞིའོ། །དྲོད་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་
ལ་བབ་པའི་དོན་སྒྲོམས་པས་གཟུང་བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྤང་དང་པོར་ཐོབ་པ་ཙམ་
ཀྱི་འཛིག་རྟོན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་། ཅེ་མོའི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དྲོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟུང་
བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྤང་ལྟག་པར་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་འཛིག་རྟོན་པའི་
སྒྲོམ་བྱུང་། བཟོད་པའི་མཆོན་ཉིད། འཛིན་པ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྤང་དང་པོར་སྦྱིས་པ་

ཅམ་གྱིས་བྱ་བའི་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་། ཆོས་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 བཟོད་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། འཛིན་པ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྤང་ལྷག་པར་གྱུར་པའི་འཛིག་ཉེན་
 པའི་སྒོམ་བྱུང་། དེ་ཡང་སྦྱར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྒོམ་པར་འདྲ་ཡང་། ཇི་ལྟར་
 རགས་པའི་རིམ་པས་རྟོགས་བྱ་ལ་གསལ་སྤང་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཡིག་ཆ་སྦྱར་ལམ་སྦྱི་དོན་༡༩ ་ ལས། རོང་རྟེན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་
 ཆ་མ་ཐུན་དང་པོ་གང་ཞིག་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་དང་པོར་
 ཐོབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་པ་གང་ཞིག་དེའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་འཕེལ་བ་དང་། དེ་གསུམ་པ་
 གང་ཞིག་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞི་པ་གང་
 ཞིག་དེའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་འཕེལ་བ་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་བྱོད་སོགས་
 བཞིའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ལ་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་
 གཙུ་པོར་གྱུར་པའི་མཐུན་པས་བྱུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་
 ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ཐེན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཡིན་
 བ། སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར། གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་ཁོ་བོའི་སྤངས་ཆོད་ནི་གསེར་སྤང་དང་རྣམ་བཤད་སྤངས་ཐེན་ལྟར་ན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་བཞི་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་འཐོབ་ཚུལ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་འཛོམས་
 པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་འཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྦྱོན་ས་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་བཞི་པོ་སྦྱང་ཉིད་
 ལ་མ་འབྲུལ་བར་མཚུངས་ཀྱང་དམན་ལམ་སྦྱོན་མ་སོང་གི་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱར་ལམ་
 བྱོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་དབང་པོ་ལྷ་དང་པོར་ཐོབ་ཅིང་། ཤེས་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་
 ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ། ཅེ་མོའི་ཡེ་ཤེས་
 དེས་དབང་པོ་ལྷ་འཕེལ་ཞིང་། ཤེས་སྤྱོད་རྣམ་བྱུང་གཟུང་རྟོག་ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་

བ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ། བཅོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོབས་ལྡན་པོར་
ཐོབ་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་
པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་སྟོབས་ལྡན་འཕེལ་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་
འཛིན་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྫོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་སྤང་བ་ཐོབ། ཅེ་
མོའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་འཕེལ་ཞིང་། བཅོད་པའི་སྐབས་སུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
པར་སྤང་བ་ཐོབ། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་དེ་འཕེལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ལ་སྐྱར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་པས། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར། འོན་ཀུན་རབ་ཏུ་
མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་འཕེལ་བའི་
ཕྱིར། །བཙུན་འགྲུས་བརྟན་པོ་ཀུན་ཏུ་ཚུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་
ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཅམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་
དོན་དུ་སྤང་བ་ཀུན། །སེམས་སུ་རབ་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་གཟུང་
བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤོང་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་
སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྫོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་འཐོབ་ཆུང་ཡོད་དེ། དང་
པོའི་སྐབས་སུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་
བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མེ་མོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་
བརྟན་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཅམ་དུ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་མི་འབྱུང་། ཅེ་མོའི་ཡེ་
ཤེས་དེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་།

རྣམ་བྱང་གི་ཚོས་རྣམས་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་སྤང་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་
 ཅུ་མ་དུ་འཛིན་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་། བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་མཉམ་གཞག་དུ་
 རྩས་འཛིན་གྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩིས་ཐོབ་དུ་ཤེས་སྐྱིབ་
 རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྩས་འཛིན་གྱི་ཚོས་རྣམས་
 བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་སྤང་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་མཆོག་ལ་ཡང་སྐྱར་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེར་ཐལ། ཡིག་ཆ་སྟོར་ལམ་སྟེ་དོན་༡༩༦༥ ལས། གསུམ་པ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་གང་ཞིག་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་
 རྟོག་མངོན་གྱུར་པ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་
 བྱེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་བོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཤེས་སྐྱིབ་རྣམ་
 བྱང་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་པ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་
 པས་རབ་དུ་བྱེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཅེ་མོད་མཆོན་ཉིད། དེ་གསུམ་པ་གང་ཞིག་ཤེས་
 སྐྱིབ་རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་
 གནས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་བཟོད་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་བཞི་པ་གང་
 ཞིག་ཤེས་སྐྱིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་
 གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཚོས་མཆོག་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསེར་སྤང་རང་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཚོས་མཆོག་ལ་ཆུང་
 འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དུས་ཀྱི་མུང་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་འདོད་
 པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་ལས། བཞི་པ་ཚོས་མཆོག་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་གཡེང་
 བ་སྤངས་ནས་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་ཅུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཡང་འདི་སྟུང་དུ་དེ་ལྟར་གཟུང་
 བ་མེད་ན་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་

བ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤངས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རིག་པར་བྱེད་དེ་འདི་ནི་
 དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་
 ཞེ་ན། གཟུང་བའི་གཡེང་བ་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་སྤོང་བ་དང་།
 འཛིན་པའི་གཡེང་བ་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ས་དང་པོར་འབྱུག་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་དང་། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་
 ཆེ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གསེར་བླང་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོའི་
 ད་བྱེ་བ་ཡོད་པར་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་བླང་༣༦༩ །
 ལས། གཉིས་པ་ནི། རོ་བོས་བྱེ་ན་ངོད་ཅེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་ཡོད་ལ། ཆེ་འབྱིང་གིས་བྱེ་
 ན་བཅུ་གཉིས་ཉེ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 ཆོས་མཆོག་ལ་པར་བྱིན་གྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཆེ་འབྱིང་གི་ད་བྱེ་བ་བཤད་ལ། མདོན་
 པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། མདོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་
 པའམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བཤད་པས་སྐད་ཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་འདྲའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་ངོད་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུང་འབྱིང་
 ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཆོག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ཁོ་ན་ཡིན་པ་འདོད་དེ། མཆིམས་མདོད་༡༥༩ །ལས། བྱེད་པར་དུ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་
 ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་གྱི་སྤྲ་མ་རྣམས་ལྟར་རྒྱན་ཆགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་
 བཟོད་པ་ཆེན་པོ་འདོད་པའི་སྤྲ་བ་སྤྲལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་སྐད་ཅིག་
 མ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་འདོད་པའི་སྤྲ་བ་སྤྲལ་
 གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཤིང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནི་ཐག་བཅས་ཡིན་
 ཞིང་སྤར་ཐག་མེད་མེད་པས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་རང་གི་རྩལ་གྱིས་མཐོང་ལམ་
 དངོས་སུ་འཕྲེན་པས་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བཟོད་

བ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཆོག་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་བཅོམ་དང་། གསུམ་འདོད་པའི་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཤིང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་ངོ་བར་
 གྱུར་པས་ན་བཅོམ་པ་འབྲིང་པལ་ཆེ་བའི་བར་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེན་བཞི་ལ་ཅི་རིགས་
 བར་དམིགས་ཤིང་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན། གྲེ་སྤྱིའི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་རང་ལུགས་གིས་སྒྲིན་ནི། དེ་ལྟར་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པས་
 འོད་ཅེ་མོ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ནི་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལའང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་
 པོའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ལ་གཞིར་བཟེང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ཆར་
 ལ་དམིགས་པ་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པའང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་
 ར་འདི་ནི་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཀྱན་བརྟགས་པའོ་ཞེས་ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་འཆད་དོ། །
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་པ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་ཡང་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཆོག་ནི་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོས་ནི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་
 བ་ལས། རི་ལྟར་བཅོམ་ཆེན་སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་བ་ལས། བཤད་པ་དེ་ནི་རང་དོན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་འདིར་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ནི་རབ་དང་
 མཆོག་རབ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སྤིང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉན་
 རོས་རང་དོན་གྲེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་གྲེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 འདིར་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་དང་། གཞུང་གཞན་དུ་བཅོམ་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དང་ཆོས་མཆོག་ལའང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བྱས་

བར་བཤད་དོ། ། མདོར་ན། མཛོད་ལྟར་ན། དང་པོ་གསུམ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ། ཆོས་
མཆོག་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན། སྒོམ་བྱུང་གཙུག་ཅེ། བསམ་གཏན་ས་ཐུག་གང་རུང་
ལ་བརྟེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟོད་བ་ཆེན་པོ་ཡང་འདོད་པའི་སྤྱག་བདེན་ཁོ་ན་དམིགས་
ཡུལ་དུ་བྱེད་ལ། བཟོད་བ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་བ་ལས་སྤྲ་མ་རྣམས་ལྟར་
སྐད་ཅིག་མ་རྒྱན་ཆགས་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཀྱང་འདོད་
པའི་སྤྱག་བདེན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཤིང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་བ་འདོད་ལ། ཐེག་བ་གོང་
མ་བ་རྣམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་
བ་འཐད་བ་མ་ཟད། སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེན་བ་བཞི་ཆར་ལ་དམིགས་
ཤིང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགལ་ལ། འདིར་བྱོད་ཅེ་བཟོད་བ་རྣམས་
ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་མཆོག་ལ་དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ཡང་འདོད་པའི་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་བ་ཅན་ཁོ་ནར་
འདོད་བ་སོགས་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བས་ཀྱན་བརྟགས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། ། ། བྱེ་བའི་
སྒོ་གང་ཡིན་བརྟག་བ་ནི། གསེར་ཐོང་༣༦༣ ། ལས། གསུམ་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱོར་
ལམ་མཉམ་བཞག་ནི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་ཡིན་གྱི་རྟོག་བ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་
ལ། གཞན་དག་ནི་བན་བ་བཅད་ཤེས་སོ། ། ཞེས་འདོད་དོ། ། དེ་ལ་མཁས་བ་དག་གི་ཞལ་
སྤྲ་ནས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་སྦྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་དེ་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་བ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་འགའ་སྤངས་བ་དང་། རྟོག་བཅས་དང་ཆུར་མཐོང་
གི་ཤེས་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དང་པོ་
གསུམ་འདོད་ན་ཀྱན་བརྟག་ལས། ཞེས་བ་ནས་གཞན་ལུགས་འགོག་པར་བཤད་དོ། །
ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན། སྦྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་ནི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་ཡིན་གྱི་རྟོག་བ་གང་ཡང་མེད་

དོ་ཅེས་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ནི། འབྲོམ་དང་ལོ་ཆེན་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་མཉམ་
 བཞག་ནི་བྲན་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ནི། འབྲེ་ཤེས་ཤེས་རབ་
 འབར་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། ། འདོད་ཚུལ་དང་པོ་ཀྱན་བཅུས་དང་སྐབ་དགོངས་ཀྱི་ལུང་
 གིས་བཀག་ཅིང་། གཉིས་པ་གསལ་སྒྲུང་ཡོད་པས་བཀག་ནས། ཞེས་གཞན་ལུགས་འགོག་
 བར་བཤད་དོ། ། ཞེས་པ། བུ་རྒྱུ་ཏུ་བཤད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མངོན་སུམ་ཟེར་བ་
 བཀག་པ་རང་ལུགས་བྱས་ནས། གཉིས་པ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་ཟེར་བ། ཆོགས་ལམ་གྱི་བདེན་
 སྒྲུང་ཤས་ཆུང་དུར་སོང་བའི་དོན་སྦྱིའི་གསལ་སྒྲུང་ལ་བྱས་ན་རུང་ལ། གསལ་སྒྲུང་ཡོད་
 བར་འདོད་ན་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བ་བསྒྲོག་མི་རུས་ལ། འོག་ཏུ་རྟོག་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་
 རྟོག་པ་བཞི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དགག་རྟོག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། འདིར་རང་ལུགས་སྐབས་
 སུ་སྒྲོད་ན་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་ཡང་ནང་འགལ་ལ། དེ་ཡང་
 འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། འོག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་གསེར་བྲང་༢༠༩ ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་སྐྱན་པར་
 བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་བྱད་རྩེ་གྲི་ཡང་དགག་རྟོག་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་
 བྲེད་སྒྲི་བྲེ་པལ་ཆེ་བ་ཡང་དགག་རྟོག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩ་བ་དང་འཕགས་པ་དང་
 སྒོ་བ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པར་སྒྲི་སྟེ། དགག་རྟོག་མིན་ན་བྲེད་པར་བྲེད་ཆོས་སུ་མི་རུང་
 རོ་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་རྩ་ལ་འཛིན་སྐབ་རྟོག་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྲེད་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་བྲེད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བས་དེ་ནི་དགག་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཉི་བར་མི་དམིགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 ལ་གཞན་གསུམ་ནི་སྐབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྦྱིར་བྲེད་སེམས་ལ་དགག་
 སྐབ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་རྟོག་པ་དགག་
 པའི་རྣམ་པར་འཆད་པ་ནི་རྩ་འབྲེལ་གང་གི་ཡང་དགོངས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ལ་རྩ་བའི་

མིན་ཏེ། གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་བར་ཞེན་པ་དང་
འཇོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་རྟོག་པར་གསུངས་སོ། །འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་
གསལ་ཏེ། དེའི་ཆོག་གིས་ཟིན་ཆོད་ལ་ནི། བདག་གཅིག་ཕྱར་རྟོག་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། ཞེས་
དང་། གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་།
ཕྱང་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཞེས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཏགས་པར་
ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཞེས་སོགས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་
པ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཆོག་གི་ཟུར་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་སོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་བྱ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་རང་ལུགས་བཞག་པའང་བཀག་གོ་ ཡང་
རང་ལུགས་སྐབས་འདི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འཇུག་པའི་སྐབས་
སྲིད་པར་ཐལ་བ་ཞེས་པ་སོགས་གསེར་ཐོང་གོང་འོག་སྐབས་མང་པོ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་
གསུངས་པ་ནི་ཉ་རྟེན་ལྟར་གསུངས་པ་འཇམ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་
གྱི་དབྱེ་མ་པའི་ལུགས་ལ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད་དོ། ། གསེར་ཐོང་༣༤༩།
ལས། དེ་ལྟར་བྱུང་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། བདག་མེད་གྱི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་
ལ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་ནི་
བཅད་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་ས་བཅུའི་བར་དུ་འཇོག་དགོས་པ་བསམ་
བྱུང་གི་ས་མཆམས་ལས་ཤེས་སོ། །

ཡང་གསེར་ཐོང་༣༤༩། ལས། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་སྣང་ཡོད་
པར་འདོད་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བ་གང་གིས་བསྟོན་ ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན།
གསེར་ཐོང་རང་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་
སྣང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
དོན་སྟོན་དེ་དོན་སྟོན་དང་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་སྣང་བའི་བྱིར། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་

ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མཐོན་སུམ་དུ་རྟོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཏེ། ཡུལ་ཅན་དེས། ཡུལ་དེ་དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པར་དངོས་སུ་རྟོག་པ་དེ། ཡུལ་དེ་མཐོན་
 སུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། ཆོས་ཉིད་མཐོན་སུམ་དུ་རྟོག་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མཐོན་སུམ་དུ་
 རྟོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་བོ། མདོར་ན། གསེར་སྒྲིང་ལུགས་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་
 བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་དང་
 རྣམ་བཤད་གཉིས་སྒྲས་ཟིན་ཅུང་མི་མཐུན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་བཤད་སྒྲིང་བའི་རྒྱ་ཉ་༡༥༥ ་
 ལས། སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཆེ་ནི། གཉིས་སྒྲིང་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་མ་གཉིས་
 ལྟ་བུའི་གཉིས་སྒྲིང་རགས་པ་ལོག་ནས། ཡུལ་དེ་ལ་བྱུག་པ་ལྟར་སྒྲིང་ཞིང་། ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་
 པའི་ཚུ་ལ་དུ་འགྱུར་ལ་ཁད་པ་ལྟར་སྒྲིང་བས། ཚུ་ལ་དེ་ལྟ་བུར་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་
 བ་ལ། ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་སྒྲིང་ཞེས་བྱའི། རྟོག་བྱལ་གྱི་གསལ་སྒྲིང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། དེ་འབྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་སྒྲིང་བ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་
 མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་སྤྱི་དང་འདྲེས་པར་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲིང་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། ཡིག་ཆ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྐབས་དང་བའི་སྤྱི་དོན་༤༥༡ ་ལས། དེ་འབྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་
 ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་སྒྲིང་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་དེ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མོམས་
 པར་བྱས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་གྱུར་ནས། སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་སྒྲིང་
 བ་སྒྲོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་
 ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲིང་བའི་ཤེས་པར་ཐལ། སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་

སྤང་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱབ་
སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་སྟོ་གང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་མེད་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་
བའི་ཤེས་བ་ཡིན་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་དུ་རྟེན་ཀར་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་འདྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་
པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་
པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ན་མ་བྱབ། མ་བྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་
བྱབ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལ་ཡང་སྟོ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་རྟུན་བྱུང་དགོས་
པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ་ལས། གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་སྟོ་གང་། །དེ་ནི་དེ་
ལ་རྟོག་མེད་འདོད། ཅེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པའི་ཆེ་ཐར་གསལ་སོགས་ཆད་གཞུང་ཐམས་
ཅད་ལས་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར་བར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༣༡༣ ་ལས།
རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་ན། རྣམ་པར་རྟོག་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་
རྟོག་པའི་སྟོ་ཡིན་ན་དོན་གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པས་བྱིར་བའི་བྱིར། ཞེས་དང་།
ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༣༡༤ ་ལས། གཉིད་ལོག་བཤམ་སད་བ་ན། ཡུལ་གསལ་བར་
སྤང་བ་ཅན་ཀྱི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་བ་ལ་གསལ་སྤང་མི་
སྲིད་པར་སྐྱབ་བེན་པ་དེའི་བྱིར། འདས་པ་བྱན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
གནས་སྐབས་གཉི་གར་ཡང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་མི་གསལ་བར་སྤང་
བའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་རྣམ་ངེས་རྟེན་ཆེན་༣༡༥ ་ལས། མི་རྟོག་

སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པའི་རྣམ་
 བ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་
 དེ་ཉིད་༡༣༡ ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་
 བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛེར་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 བ་དང་། ཚད་མ་རིག་རྒྱན་༤༡ ་ལས། ཚད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་མི་གསལ་
 བར་སྤང་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཚོས་ཅན།
 རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་ན། ཚོས་ཅན། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་
 བྱི་ དོན་གསལ་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། གཉིད་ལོག་པའམ་སད་པ་ན། གསལ་
 བར་སྤང་བ་ཅན་ལྟོག་དང་། འདི་ནི་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀར་ཡང་། འདི་ལྟ་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༤༩ ་ལས། རང་ལན་ནི། བྱབ་མཐས་རྒྱུད་
 མ་བསྐྱད་པའི་མཁས་པས་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་རྟོག་
 བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་ལ། བྱབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱད་པའི་རིགས་པ་ཅན་པ་ལྟ་
 བུ་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ལའང་དོན་བྱབ་གྱི་རྟགས་
 དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། འདིས་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
 ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་སྟེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
 མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་སྤང་བར་ཐལ། རྒྱན་སྤང་ལས། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་གསལ་བས། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འབྲིང་ཙམ་དུ་གསལ་བར་
གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ནི་ཅེ་མའི་གནས་སྐབས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཤེས་པའི་
སྤང་བ་སྟེས་པ་དེའི་ཆེ་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་རྫོགས་
པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་སྟོང་ཉིད་ལ་
ཐོས་བསམ་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་རགས་པར་སྤང་བ་ལས་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་དུ་
སོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོལ་ལ་གསལ་སྤང་རྒྱུ་དུ་སོགས་སྟེ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་
སྤང་ཅན་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གསེར་ཐེང་༣༤༥ ་ལས། ཆོས་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་གསལ་སྤང་ཡོད་པར་འདོད་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བ་གང་གིས་བསྟོན་ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་སྤང་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་
རྫོགས་པ་བཞི་ཐོབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་གསལ་
བའི་ངོ་བོར་སྟེས་པ་ལ་ཡང་བྱེད་མི་རུང། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྤང་དུ་འདོད་པ་བཀག་
ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཀ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་བཞི་ཀ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་སྤང་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་ཟེར་རྒྱུས་
པོངས་པར་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དོན་སྟོལ་སྟེན་ནས་སྤང་བས་
གསལ་སྤང་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ལ། ཆོགས་ལམ་མན་ཆད་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་
རགས་པར་སྤང་བ་རྒྱུ་དུ་སོང་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོལ་སྟེན་ནས་ཐོང་
བ་ལ་དོན་སྟོལ་གསལ་སྤང་ཞེས་བཤད་པ་ལས། རྒྱན་སྤང་དུ་སྤང་བ་གསལ་ཞེས་པ་ལས་

ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་བྱུང་ཚམ་ཡང་མེད་ལ། རྣམ་བཤའ་ལས། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་
སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ལ། ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་སྒྲུང་ཞེས་བྱའི། ཞེས་དོན་སྤྱིའི་
སྒྲུང་བར་སྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་བཤའ་རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་༥༦ ་ཤེས་ཤིང་། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱོད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ཆོས་
ཉིད་དེ་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་
གསལ་སྒྲུང་ཡོད་པར་བཤའ་བ་ནི། སྒྲོ་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དེའི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་
དོན་ཡིན་གྱི། མདོན་སྤྱི་དུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་དོན་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་རྣམ་པ་བཞི། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྒྱུར་ལམ་བྱོད་སོགས་
བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་
ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ནི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་སྒྲོགས་གཅིག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་བྱེད་ཅིང་།
དེ་ཉིད་བྱོད་སོགས་བཞི་པོས་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དེ་དང་མ་ཐུན་པ་ཞེས་བཟོད་པའོ། ། བྱོད་སོགས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོ་བྱུང་
ཡིན་ལ་ས་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའོ།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་འཆད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤའ་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཅ་བ་ལས། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ། རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཡིས། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕྱོག་པ་ཡི། ། བྱོད་སོགས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ། ། རྣམ་
རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་བརྟེན་པ། ། རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། ། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་
དང་། བཅས་པ་དག་ལས་བྱུང་པར་འཕགས། ཞེས་དང་། ཡང་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་༣༠ ་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་
པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཅ་བའི་འོག་
ཏུ་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་

བཞི་པོ་འཛིག་ཉེན་པའི་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་ཙུ་
བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བཟོད་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་
ཏུ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བས་སམ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་
ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་སྤྱུ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་
པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་རྟོགས་
པའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་
སྤྱུ་འཛིན་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཆུལ་དང་འབྲེལ་བར་
འགྱུར་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཙུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་པའི་ཆེ་ཡལ་སྤྲས་
གསུམ་གྱིས་སྤྲས་བེན་མི་མ་ཐུན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་འཕགས་
པའི་ལུགས་དང་། སྒྲོབས་དཔོན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཀླང་བ་བར་བ་
བཞི་བྱེད་གཞི་དང་། དང་པོ་གཉིས་བྱེད་ཆོས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་གང་ལས་བྱེད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་༣༤༤ ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་
པར་དུ་འཕགས་སོ། །གང་ན་བྱང་སེམས་ཡིན་ལ་སྦྱོབ་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པས་སྦྱོབ་པའི་
དྲོད་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་འོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་སོགས་
སོ། །གང་གིས་ན། རྒྱ་དང་སོགས་སོ། །ཉི་སྤང་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་
པར་རྣམ་པ་བཞི་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་བྱེད་ཆོས་སྤྱུ་
བཞེད་ལ་སངས་ཡེས་ཀྱང་ངོ། །ཁྲོས་སྤོང་གི་སྐབས་སུ་དུག་གསུངས་པ་ནི་བྱེད་པར་

འཕགས་ཆོས་མིན་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐོང་
 ལས་སྒྲོས་སྟོང་གི་སྐབས་སུ་འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོས་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་༡༩༩།
 ལས། འདིར་འཕགས་པས་བྱད་པར་དུག་གིས་འཕགས་པར་གསུངས་པས་འབྲུལ་གཞི་
 བྱས་ནས་འཕགས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་མཆོག་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཞེས་འཆད་པ་
 བྱིན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཉན་རང་གི་ཆོས་མཆོག་གཅིག་སུ་ལས་དུག་གིས་འཕགས་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། འཕགས་པས་སྐབས་གཉིས་པར་བཤད་པའི་སྟོར་ལས་གཉིས་ཀྱང་སྔ་མ་
 སྔ་མ་ལས་དམིགས་ཅན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པར་བཤད་པས་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་པ་ནི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ལ་བཤད་དེ།
 སྒྲོས་སྟོང་གི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་འགའ་
 ཞིག་གིས་ཉི་ལྔ་ལས། རྟོག་པ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་བྱད་ཆོས་སུ་བཞེད་ཅེས་པ་མི་འཐད་
 དེ། དམིགས་པ་དང་། ཅན་པ་དང་། རྒྱ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཅན་རྟོག་ལྟ་
 ཚུལ་དང་ལྟ། ཉི་ལྔ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཉི་ལྔ་ལ་ཞིག་ཏུ་མ་བཞུས་
 པ་འོལ་ཆོད་དུ་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།

འདི་ལྟར་ཉི་ལྔ་ལས་ནི། དམིགས་པའི་བྱད་པར་དང་། ཅན་པའི་བྱད་པར་དང་། རྒྱའི་
 བྱད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་འཕགས་ཆོས་སྔ་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼༡༽ ཉི་ལྔ་༣༥༽
 ལས། ཉི་ལྔ་༤༩༽ལས། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཅན་ས་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱད་པར་
 ཅན་པ་བཞི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྱད་པར་དང་། ཅན་པའི་བྱད་པར་

དང་། རྒྱའི་བྱེད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་རོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བ་གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟག་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་པར་འབྱེད་
 པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་གང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་དང་། འདི་
 དག་གི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ཡང་སོ་སོར་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་
 ཕྱིར་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཉི་བར་བཀོད་དེ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་
 དང་། །རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སྐྱོབ་པ་ཡི། །བྱོད་སོགས་
 བདག་ཉིད་རི་བཞིན་དུ། །རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟན་བསྟེན་པ། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
 རྣམས། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་བྱེད་པར་འཕགས། །ཞེས་
 བྱ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼༡༽ཉི་ལྔ་༼༢༽ལས། ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ་བཤད་
 པའི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གི་ལུགས་ལ་བྱེད་པར་ལྟར་
 བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་༼༣༩༽ལས། འབྲེལ་བ་འདིས་སྐྱོར་ལམ་གྱི་གངས་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་ལྟན་ཞིང་རྟོན་པའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་བཅས་པའི་བྱེད་པར་ལྟར་བཞེད་དེ། དག་
 སྤྱིང་ཆེ་འོད་བྱེད་ཏེ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱང་རོ། ། རྒྱན་སྤྱང་དུ་བྱེད་པར་དང་པོ་བཞིས་འཕགས་
 པར་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་དུ་རྟོག་པ་བཞིས་གངས་བཞིན་དུ་སྐྱོར་ལམ་འདི་དག་ཀུན་ནས་
 ཉན་ཐོངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་རི་
 རྒྱུད་བཤད་པའི་རྟོག་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་
 རྣམ་པ་ལྟའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་དོར་བའི་བྱེད་ཆོས་ལྟའོ་ཞེས་

འདོད་ཀྱང་། ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་ལམ་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་ན་རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་
 མེད་པར་བསྟན་གྱི་ཚུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་མེད་པར་མ་བསྟན་པས་དེ་མི་འཐད་དོ། །དེས་
 ན་གཞུང་འདི་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ། འདི་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་
 རི་སྐད་བཤད་པའི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཡང་བརྟེན་
 བར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པས་ཞེས་འགྲེལ་བ་འདི་ལྟར་དུ་དབྱེ་བ་འཕགས་གཞི་དུ་བྱའོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་ཁྱད་ཆོས་ལྡར་བསྟན་ན། ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་སྒྲིབ་ལམ་འདི་གཉིས་
 དམིགས་པ་བདེན་བཞིན་མཚུངས་པ་དང་། བྱེད་ལས་རང་རང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་སྤངས་
 རྟོགས་ཅམ་སྒྱུབ་པ་དང་། ཡོངས་འཛིན་སངས་རྒྱས་སུ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དང་།
 བྱེད་ལས་དང་ཡོངས་འཛིན་ལ་ཁྱད་མེད་དོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་དེ་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་ལྡ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་ཏེ།
 ལྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼ཆ༽ རྒྱན་སྒྲུང་༣༥༽ ལས། ལས་དང་པོ་བ་དེ་ལྟར་
 གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ། བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་ཡང་དག་ཇོགས། །དེ་ནས་སྒོ་ལྡན་
 བསམ་པ་བརྟན། །དད་སོགས་དགོ་བའི་ཆོས་ནམས་ཀྱིས། །རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་
 གྱུར་བ། །བསྐལ་བ་གངས་མེད་ངེས་འབྱུང་བས། །ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ནི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །མངོན་
 ཤེས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ཡིས། །སྒྲིབ་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། ཅེས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་མོས་པས་སྒྲིབ་པའི་ས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཀྱི་
 མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དགོ་
 བའི་རྩ་བའི་འོག་ཏུ་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་འདི་གཉིས་པའི་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཏོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཏོ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལས། མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པས་ཁྱད་པར་

དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་ཆོས་སུ་བལྟ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་
པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་
པ་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་
ཕྱིར་བྱུང་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་གཉིས་དང་། སྐྱེས་བྱ་རྩལ་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་
ལ་བརྟེན་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཅེ་མོའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རིས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མ་ཐུན་པ་འདི་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཚུང་
དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་དབྱེ་བས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པས་བྱུང་བར་རྣམ་པ་ལྟའོ། ཞེས་དང་། སྡེ་དག་བསྟན་འགྲུར་ཤིང་ཕྱིན་༼ ༤ ༽འབྲེལ་པ་
རྟོགས་པར་དཀར་བའི་སྤང་བ་༡༥༤ ༽ལས། བལ་ཆེར་སྡེ་བ་རྣམས་བདག་ཅག་གི་སྡེ་སྡོད་
གསུམ་ལ་བྱིད་ཀྱི་ཐེག་པ་མི་སྤང་བས་བྱིད་ཅག་གི་ཐེག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སུན་འབྱེན་པར་སྤྲོ་བས། དེ་བསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཕྱགས་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་
པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་བྱུང་བར་རྣམ་པ་ལྟས་བྱུང་
པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱགས་ཁོ་ན་
གཞན་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་

དུ་ཡང་སུན་འབྱེན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བཀའ་བར་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འབྲེལ་ཚུང་དོན་གསལ་
 ༡༠ ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས་བྱང་པར་
 དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་
 འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་གཞི་བསྟན་ནས། དམིགས་པའི་བྱང་པར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཅེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཕགས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་བླང་༣༤ ་ལས། གཉིས་
 པ་ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱང་པར་ལྔ་ལྔ། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་བྱང་པར་ལྔ་
 བྲལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དམིགས་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ནིའོ། ཞེས་
 པ་ནས། གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་སོགས་སོ། །གང་གིས་ན། ལྔ་
 ལས་དང་པོ་དམིགས་པའི་བྱང་པར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། རྒྱས་བཤད་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་སྟེ། བྱང་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱང་
 པར་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའོ། །དེའི་
 རྒྱུ་མཆན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་
 པོ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུའི་བྱང་པར་ནི། འབྲས་བུ་ཡི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་རྟོགས་པ་སྟེ། ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་དང་། ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་ནི། དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་
 བར་དུ་སྤིང་ཞིར་ལྟུང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ལྡན་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། ཅེ་སྦྱོར་
 གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་འབྲས་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་

འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྒྱས་བཤད་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་དང་རྒྱད་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའོ། ཞེས་བར་གསུངས་སོ། ། མདོར་ན། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་འཕགས་
ཆོས་བཞི་དང་། སྟོབས་དཔོན་སེང་བཟང་གི་ལུགས་ལ་འཕགས་ཆོས་ལྔ་འཛིན་དགོས་
པ་ནི་གསེར་སྒྲིང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཁས་གྲུབ་རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་ན་འཕགས་
སེང་གཉིས་ཀས་རྒྱུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྲེལ་
རྒྱུང་དོན་གསལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་བསྟན་
ནས། རྒྱུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུང་
འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་
༩༩ ་ཡས། ཅ་བ་ནི། ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་
བཅས་པ་དག་གི་སྒྲིར་ལམ་ལས་སོ། །གང་ན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཡི་བྱོད་
སོགས་སོ། །གང་གིས་ན་དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུང་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི། དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། ། དག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱོད་སོགས་
བཞི་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་བྱོད་སོགས་བཞི་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། དམིགས་པ།
རྣམ་པ། རྒྱ། ཡོངས་འཛིན། རྟོག་པ། དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་
པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་རྒྱུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཞེད་
པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
༩༩ ་ཡས། དེ་བས་ན། དེ་དག་ནི་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཅམ་པོ་རྒྱས་པར་འཆད་
པ་མིན་ལ། མདོར་བསྟན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་
ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་བསྟན་ནས། རྒྱུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་འཆད་པར་
འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཁྱད་

ཆོས་སྤྱ་འགྲུར་བའི་རྒྱ་མཚན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
 ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་དོ། །དེས་ན་གཞུང་པལ་ཆེ་
 བར་ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་འཆད་པར་འགྲུར་བ་ཞེས་པ་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་མ་དག་
 བར་མངོན་པས་འཆད་པར་འགྲུར་བ་དང་། ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འབྲེལ་
 ཆེན་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པ་འགྲུར་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་
 བ་བཞི་པོ་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་བར་གྲུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱུང་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། དེ་བཞིན་
 དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་དུ་
 དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ཆད་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་ཆ་ཅམ་
 ཡང་འཆད་ཤེས་པ་མ་བྱུང་བར་སྤང་རོ། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱན་
 ལྟར་ན། ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་བསྟན་འམ་སྤྱས་ཟིན་ཆོད་ལྟར་ན། ཀླང་བ་བར་བ་
 བཞི་བྱུང་གཞི་དང་། དང་པོ་གཉིས་བྱུང་ཆོས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་གང་ལས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་པའི་དོན་ཀྱིས་ཆེ་འབྲིང་གི་བྱུང་པར་ཡང་བྱུང་
 ཆོས་སྤྱ་ཡང་བསྟན་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱན་༣༡༠ ༽ལས།
 སྤྱས་ཟིན་ཆོད་ལྟར་ན། ཀླང་བ་བར་བ་བཞི་བྱུང་གཞི་དང་། དང་པོ་གཉིས་བྱུང་ཆོས་དང་།
 ཐ་མ་གཉིས་གང་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་བསྟན་ལ། འབྲེལ་པ་འདིར་ཡང་དོན་
 ཀྱིས་ཆེ་འབྲིང་གི་བྱུང་པར་ཡང་བྱུང་ཆོས་སྤྱ་བསྟན་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་འབྲེལ་
 པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབ་པ་ཡི་འོད་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དག་ལས་བྱུང་པར་
 འཕགས་ཏེ། གང་གིས་ན། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་ཡོངས་སྤྱ་འཛིན་པ་

ཡིས་དང་། བདག་ཉིད་ངི་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
འགེལ་པའི་སྒྲིམ་བཞིན་ལྟར་ན། ཀླུ་པ་དུག་པ་བྱུང་གཞིར་བྱའོ། ། དེ་དག་གི་དོན་ལྷག་མ་
རྣམས་འོག་ཏུ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དམན་པའི་སྒྲོར་ལམ་ལས་
བྱུང་ཞུགས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དམིགས་ཚུལ་བཅུ་གཉིས་བཞིར་བསྐྱབ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་
གཉིས། བྱུང་པར་འཕགས་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། ། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པའི་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་ཆོས་
དུག་གམ་ལྡན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་གཞི་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དེ་རྒྱ་བྱུང་
པར་འཕགས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་པ་
དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དད་
པའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པས། དད་སོགས་
ཡུལ་ལ་མཁས་པའི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱངས་པས་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་དང་བཅས་ཏེ།
བདེན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་རྟེན་
པའི་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ངོ་
བོའི་དབྱེ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་།
དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་
སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་དང་པོར་ཐོབ་པས་བཟོད་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་
པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུད་གཅིག་ལ་

ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་རིམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བས་སམ་རྒྱུད་ཐ་
དད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་
གི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་བྱད་པར་འཕགས་སོ། ། ཡང་ན་བྱད་
ཆོས་སུ་སྦྱར་ལ་བཤད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤར་ཡང་གསལ་བར་བཤད་ན།
འདི་ལྟར། གསེར་བྱེད་ལྟར་ན། ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ནི་འཕགས་གཞི་ཁོ་ནར་སྦྱར་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱེ་བ་འཕགས་གཞི་བྱ་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
བཤད་ལྟར་ན། དབྱེ་བ་འཕགས་གཞི་དང་འཕགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་བྱད་པར་འཕགས་སོ། ། ཡང་ན་བྱད་ཆོས་སུ་
སྦྱར་ལ་བཤད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་སྤང་ལྟར་
ན། བྱད་ཆོས་ཁོ་ནར་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་འབྲེལ་ཆུང་དུ་ཆུང་འབྲིང་གི་
དབྱེ་བ་བྱད་ཆོས་སུ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་བཤད་གཉིས་དང་། ཡིག་ཆ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བྱད་ཆོས་སུ་
འགྲུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡོད་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ལྷེ་དགོ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་བྱེན་༩༩༩ ་དག་ལྟར་༡༠༠༠ ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་བཤིང་གིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྐྱོབ་པའོ། །དེ་
རྣམས་ཀྱི་གང་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་བྱད་པར་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་
པར་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལས་ཤིན་ཏུ་ ཉན་ཐོས་དག་དང་བསེ་བྱ་དང་བཅས་
པ་དག་ལས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཏན་ཆོགས་
གང་ལས་ཤིན་ཏུ་ དམིགས་པ་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
སོ། གཉིས་པ་ནི། མདོར་བསྟན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོབ་པ་ཡི། །དྲིད་སོགས་
བདག་ཉིད་ངི་བཞེན་དུ། །རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟར་བཞེན་པ། །ཞེས་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤངས་བྱ་ལྟན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་པར་
དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་བདེན་མེད་ཉོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང། དེ་ཡང་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིམ་བ་
བཞིན་བདེན་མེད་དོན་སྤྱི་དང་མ་འབྲེས་པར་གསུང་དུ་ཉོགས་པ་དང་། མཐོང་བེན་ཡང་
ཡང་གོམས་པ་ལས་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྤྱིས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་
པོ་བྱེད་ལ། ཆོགས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
གཏན་ལ་བབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ཉམས་
སུ་སྤང་པ་ལས་སྤྱོད་ལམ་བོད་སོགས་བཞི་ལ་རིམ་བ་བཞིན། ཉོན་མོངས་གཟུང་ཉོག་རྣམ་
བྱང་གཟུང་ཉོག་རྣམས་འཛིན་ཉོག་པ་སྟེ་ཀྱན་བཏགས་བཞི་པོ་མངོན་
འགྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་པ་ལ་
ནི། བྱང་པར་དེ་ལྟར་མེད་དེ། རང་ལམ་དུ་བདེན་མེད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མེད་
པས་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་མངོན་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་མགོ་གཞོན་མི་རྒྱས་པ་མཚུངས་
པའི་སྤྱིར་རོ། ། རྒྱང་དང་འབྲེང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཞེས་པས་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་པར་
དུ་འཕགས་པ་བསྟན་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་བྱེ་
བ་ནི། དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ལས།
རི་ལྟར་བཟོད་ཆེན་སྐད་ཅིག་ལ། །གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་བཤད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ལ། འདིར་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་
བརྟེན་པའི་རྒྱང་དུ་དང་། འབྲེང་དང་། ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཉན་རང་
རྣམས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱིར་དུ་ཞུགས་པས་རྒྱང་འབྲེང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་
མ་བྱས་ཀྱང་རང་དོན་དུ་ཐར་པ་ཅུ་ཐོབ་རྒྱས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་

རྟེན་གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་གཞན་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 ལ་ཐོག་མར་རང་གི་དོན་དུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་
 ཐོག་མར་བྱང་སེམས་ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་དང་ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་
 མེད་དང་པོའི་ཆོགས་རྫོགས་དགོས་པ་དང་། མ་དག་ས་ལྟག་མ་དུག་གི་སྐབས་སུ་གྲངས་
 མེད་གཉིས་པའི་ཆོགས་རྫོགས་དགོས་ཤིང་དེ་ནས་དག་པ་ས་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་གྲངས་
 མེད་གསུམ་པའི་ཆོགས་རྫོགས་དགོས་པས། ལམ་དང་ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆོགས་རྒྱལ་ས་མེ་དེ་འདྲ་མ་རྫོགས་
 བར་ལམ་གོང་མར་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལ་ནང་གསེས་སོ་སོར་
 རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་
 རྣམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་
 ཐེག་དམན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་འཛོག་པས་
 ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་དུ་ན། གསེར་སྤང་ལས། དེ་ཡང་
 ཐེག་དམན་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཞེས་འཆད་བ་ནི་དོན་མིན་
 ཏེ། དེ་ལྟ་ན། ཉན་རང་གི་ཆོས་མཆོག་གཅིག་སུ་ལས་དུག་གིས་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་མཆོག་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་
 འཕགས་པ་དེ་ཅུ་ཞེག་ཡིན་ན་སྒྲིན་དེ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅུ་མིན་པར་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྦྱོར་
 ལམ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དབྱེ་བ་ཅུ་ཡོད་མོད། དེ་ལས་ཀྱང་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་འཛོག་དགོས་ལ། ཡང་ཡིག་ཆ་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༢༥༥ ་ལས། དུག་
 པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་འཐད།
 ཐེག་དམན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་མཐའི་སྐད་
 ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་

དབྱེ་བ་ཡོད་པས་དེའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་གསུངས་པ་ཡང་དེས་མཆོན་ནས་
སྒྱུར་ལམ་བཞི་གཤམ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་པར་གྱི་བསམ་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོས་ཐེན་པས་ལམ་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་ཆེ་བ་རྣམས་དུས་ལྟན་
རིང་པོའི་བར་དུ་ལམ་བསྐོས་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་འཛོག་གི་ཐེག་དམན་
ལ་དེ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་འཕགས་ཆོས་སུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་༡༡༠ ་ལས། རྒྱུང་འབྲིང་བྱུང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་གོམས་པར་
བྱེད་པ་ནི་བྱུང་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་རྫོགས་དཀའི་སྟངས་བ་༩༩ ་
ལས། འོ་ན་རྒྱུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ལྟ་བུ་སྟམ་ན། འདིར་སྒྱུར་
ལམ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་
ཀྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་
ལ་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་རྣམ་པའི་བྱུང་ཆོས་དང་བསྐྱོས་པར་མི་འགྱུར་རམ་
ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱིའི་ལྗོན་པ་ནས་བསྟན་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་ལ་
ཡང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ལྗོན་པ་ནས་བྱུང་ཆོས་སུ་བརྫོང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཉི་མེ་སྟངས་བར་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ནི་རྣམ་པ་རྒྱུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་།
ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། འོ་ན་འགྲེལ་རྒྱུང་
དུ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཆོས་སུ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཤེན་ཏུའང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྫོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་
སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། སྡེ་དགེ་བསྟན་
འགྱུར་ལེར་ཕྱིན་༩༩ ་ དག་ལྟར་༡༠༠ ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འོད་དང་། ཅེ་

མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་དང་།
 འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ངོ་བ་ཆུང་དུ་འི་
 རི། །དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟོན་ཅན་དེ་ཡི་རི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་
 ལ་སོགས་འགོག་ །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། དམིགས་པ་དང་རི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཡིན་ན། ལྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། འོ་ན། བདེན་བཞི་བདེན་མེད་དུ་སྒྲོམ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིབ་
 ལམ་བཟོད་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་
 ཐལ། དམིགས་པ་དང་རི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
 སྒྲིབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོར་བསྟན་ཀྱི། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་
 བས་མིང་ཅམ་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱས་
 བཤད་ཀྱི། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ནས། ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ཅེས་
 པའི་བར་གྱིས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བརྩ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་བཞི་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལུས་
 ངག་ཡིད་གསུམ་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་
 བཞི་ལ་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པའི་བཟོད་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་
 ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གསེར་ཐོང་༣༤༣ ་།
 ལས། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་རི་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། སྒྲེ་བ་དང་ངེས་
 འབྱུང་མེད་པ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ལུས་སོགས་དག་པ་ལྗེའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང། སྒྲོ་གསུམ་དང་། མཆོན་བཟང་པོ་དང་།
 །ཞིང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་རྟོགས་པའི་

བཅོད་པ་འབྲིང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང། གཟུགས་དོན་དམ་པར་སྤང་ཚུལ་
 དང་གནས་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་པར་རྟོགས་པའི་བཅོད་པ་ཚུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལྷོང་
 ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་བར།
 དེ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 ༡༣༠ ་ལས། དོན་དམ་པར་དངོས་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱེ་བོ་
 དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ངོར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་གནས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བཅོད་པ་ཚུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས།
 ཁ་ཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཐོང་ལས། བཅོད་
 པ་ཚུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང། བདེན་བཞི་སོགས་བདེན་མེད་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲོམ་པ་
 ལས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཆོས་མཆོག་ཚུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་འཛིན། ཞེས་པས་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། ཅེས་
 པས་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བ་ལས། ཚུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲོམ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་གསལ། གཞན་ལ་དམིགས་

འབྲེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲེད་པ་ལས། རྣམ་པ་ནི། རང་གི་
 སྟོན་ལམ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་འདུག་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འབྲེད་ཉིང་དེ་འཛིན་
 བསྟོམ་པ་ལས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འབྲེད་པ་ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྟོན་སྟེ། ཞེས་དང་། གསེར་བྲེང་ལས། དཔའ་
 བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་འབྲས་བུ་དང་
 ལྷན་ནོ། ། ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོར་བསྟན་གྱི་
 འབྲེད་པ་ལས། ཚོས་སྤྱ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 པར་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་
 རྣམ་པས་བྲུབ་པར་ཐུག་མདོར་བསྟན་གྱི། རྣམ་པ་དང་། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་
 གྱིས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱ་མའི་རྣམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གསེར་བྲེང་
 ༣༡༧ ་ལས། རྣམ་པའི་བྲུང་པར་ནི་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤྱ་མ་
 ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༣༡༧ ། དེ་ལྟར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྟོར་ལམ་གྱི་དཔེགས་རྣམ་
 འཆད་པ་ལ་གཉིས།

སྟོར་ཐེག་ཆེན་སྟོར་ལམ་གྱི་དཔེགས་ཚུལ་དང་རྣམ་པའི་བྲུང་པར། བྱེ་བྲག་ཏུ་དཔེགས་
 རྣམ་བཅུ་གཉིས་ཅ་བས་བསྟན་ཚུལ་ལ་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྟོར་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྟོར་ལམ་ལས་བྲུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་

བཞིན་འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་སེམས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ལས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་འབྱམ་འབྱུར་གྱི་སྒྲོ་བ་ཤས་ཆེ་ལ། དེ་བཞིན་བདེན་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་འབྲུག་ལྗོན་གི་རིམ་པ་ལ་ཡང་ཆེས་ཆེར་སྒྲོ་རྒྱས་པར་གྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བཅེ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ལས། རང་དོན་དུ་དེ་ལྟར་ལྟར་མཛད་པ་མི་རིགས་མོད། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་པས། གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ཡང་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དང་། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། སྤྱིར་སྒྲོར་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ལྟར་སྤྱིད་པ་བཞིན་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལས་ཀྱུན་ཏུ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་རྣམས་རང་གི་འདྲིལ་སྒྲུངས་ཇི་ལྟར་སྤྱིད་པ་སྟེ། རིགས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ལམ་རྟོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དབང་གིས་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ་སྤྱི་བ་འཁོར་བ་དང་། དེས་འབྱུང་ལྱང་འདས་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་

བས་ལུས་སོགས་དག་པ་ལྟ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་ནི། དེའི་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཉིད་འདིའི་ཡུལ་
 གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ལུས་སོགས་དག་པ་ལྟ་ཡང་འབྲས་དང་། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་ལེ་
 བརྒྱད་མ་སོགས་སུ་ལུས་ལས་གསུམ་དང་། ཡིད་ལས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་གསུམ་
 རྣམ་པར་དག་པ་གསུམ་དང་། མཚན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། གསལ་
 ལ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་བཞི་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། འདིའི་པན་
 ཡོན་དུ་ཞིང་དག་པ་འབྱུང་བས་དག་པ་ལྟ་མཛད་དོ། །ཆོས་མཚོག་ཆུང་དུའི་གནས་སྐབས་
 ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྟོ་ནས་ཉེ་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་
 རོ་བོ་གཅིག་པའི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་བཤེགས་
 པའི་འཕྲིན་ལས་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་དངོས་
 སུ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་རྣམ་པར་འཛོག་པས་འབྲས་བུའི་སྟོ་ནས་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཉེ་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ལྷག་མ་དགའི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྟོ་ནས་
 ཉེ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་སྟོས་བྲལ་དོན་དམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བྱེད་པས་སོ། ། དེ་
 ལྟར་ཡང་གསེར་བྱེད་༣༥༡ ་ལས། གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་སྦྱེད་སྟོ་ནས་ཇི་ལྟར་བྱེད་
 པའམ་རིགས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་སོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་རྣམ་པར་
 སྦྱར་ཉེ་ལྷག་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་སྦྱེད་

སྒོ་ནས་དམིགས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་ངེས་འབྱུང་མེད་པ་ཉོགས་པ་འདི་ནི་ལུས་སོགས་དག་པ་
ལྗེའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཆོག་ཚུང་དུའི་སྐབས་ཁ་ཅིག་
ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཏེ། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་
ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་མས་ནི་
འབྲས་བུ་སྒོན་དུ་མ་ཉོགས་པར་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་རྣམ་པར་བྱེད་ལ། ཕྱི་མས་ནི་འབྲས་བུ་
ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པར་ཉོགས་ནས་རྣམ་པར་བྱེད་དོ། །བཟོད་པ་
ཚུང་དུའི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པས་སོ། །རྣམ་པ་ལྷག་མ་
དགུའི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཏེ། བདེན་བཞི་སྤྱོད་
བྲལ་དོན་དམ་པ་དེ་རྣམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀྱུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཀྱི་རྣམ་པ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གསུམ་རྣམ་པར་བྱེད་ལ། དོན་དམ་པ་
ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མས་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཞེན་པ་
མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འོ་ན། དམིགས་
ཚུལ་འདི་དག་ཐ་དད་པ་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་
ཅད་དམིགས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་ཨ་ཨ་༣༥༠ ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྣམ་
པའི་འཛིན་སྟངས་ཇི་ལྟར་སྤྱིད་པ་བཞིན་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
ལམ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟོད་པ་འབྱིང་གི་
གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱུའི་སྒོ་ནས། ཆོས་མཆོག་ཚུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་
ནི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས། བཟོད་པ་ཚུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་དགུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་

བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རྗེས་
 ཐོབ་དུང་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། ། གནས་སྐབས་
 སོ་སོར་བཞག་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྐབས་
 འདིའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་
 ཡིན་པས་སྒྲུང་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་སྟངས་གི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་
 ཅན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ནི་དེའི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་སྟེགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་
 འགོག་པའི་སྒྲུང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་དེའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་འཛིན་
 སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྒྲིང་༣༧༩༥ ལས། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་
 རྣམ་ལ་འདོད་ལུགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་དོན་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་གཞི་ནི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་སྟངས་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་དོན་གཅིག་ལ་
 རྣམ་པར་འདོད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་
 གཉིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོས་ཁྱད་པར་དུ་བྲས་པ་ལ་ཡུལ་དེས་བྲས་པར་བཏགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ན་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་
 དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་
 རྣམ་གཉིས་ཀ་དམིགས་བྱེད་དུ་མཚུངས་པས་ཁྱད་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་གཞི་
 དང་ཁྱད་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སོ། ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། ། འོ་ན། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་དགོས་སམ་
 ལྟམ་ན། གསེར་སྒྲིང་ལྟར་ན། རྩ་བཤགས། རྩ་ཡ་ནན་ཏ། སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། ཤེར་འབྱུང་།
 དག་བ་ལྷ། བེ་མ་ལ་མི་ཏ་རྣམས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
 བཞེད་པ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཞི་འཆོ་དཔོན་སྒོ་བ་དང་།

འཕགས་སེང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ཕར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་མེད་སྐབས་
གསུམ་པ་༡༥༢ ་ལས། འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུ་ན། དུལ་སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་ཀྱང་
སྒྲོས་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཡོད་པས་ཉི་རིང་གི་བྱད་པར་བྱུབ་ཅེས་པའོ། ཞེས་
དང་། ཡང་གསེར་མེད་སྐབས་གསུམ་པ་༡༥༣ ་ལས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉན་རང་
རིང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉི་བར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་དེའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ཉན་རང་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་
དེ་རིང་བར་གྱུར་པ་སྟེ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་སྟེ་ཡིན་ལུགས་
མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཆོན་མ་
དང་ལྟན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསེར་
མེད་སྐབས་གསུམ་པ་༡༥༤ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དབྱུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་ཅེས་གྲགས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་དག་གིས་རྒྱ་མཆོན་འདི་ལྟར་བཀོད་ནས་བསྐྱབས་པ་མི་སྤང་
ངོ། །ཅི་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདི་
ལ་གཉིས། མདོ་དག་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་ངེ་ལྟར་བཀྲལ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷང་འདས་
དཔལ་འཕྲིང་ལང་ག་ཤེགས་དགོངས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་འདི་
ནི་གྲགས་ཆེ་བས་ཁྱངས་སུ་མ་བྲིས་སོ། ། ཞེས་པ་ནས་གསེར་མེད་སྐབས་གསུམ་པ་
༡༥༥ ་ལས། ལྷམས་ཆོས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྤྲས་ཐེན་ལ་རང་རྒྱལ་ལ་བྱད་པར་ཅམ་མ་
གཏོགས་པ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མེད་དོ། །དེའི་རྗེས་

སྤྱི་འབྲངས་ནས་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་དང་སྤྱི་གོས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་དུ་ཡང་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉན་རང་གིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མི་སྤྲང་ངོ་། །དབུ་མ་པའི་སྤྱི་བ་
དཔོན་ལ་ཡང་། སྤྱི་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་། ཞི་འཆོ་དཔོན་སྤྱི་བ་དང་།
འཕགས་སེང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་པར་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཐོགས་འདི་ལ་ནི། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་
མང་ངོ་། །ཡུམ་ཀྱི་རྒྱན་འདི་ལས་ཉན་རང་གི་སྤྱོད་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲང་ཡང་སྤྱི་འཁོག་ལ་མི་འགྲིག་གོ་ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་
བློང་༡༩༠༡ལས། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བླགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཆེད་རྣམས་དང་སྤྱི་བ་དཔོན་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་རྣམས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་
ཡོད་པ་སྤྱི་བ་དཔོན་སྤྱི་བ་ཀྱི་བཞེད་པར་འཆད་དེ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ཉིད་༡༩༣༡ལས། དེ་
ལྟར་ན་ཉན་རང་ལ་མི་རྟོག་སོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་པར་བཞག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་
རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་བདག་མེད་དེ་རྟོགས་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པའོ། །དགོས་
པ་ནི་སྤྱི་བ་ཐེན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོར་ན་གསེར་བློང་ལས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟ་
བྱའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་
པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་
པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་པ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་
བློང་༡༩༣༢ལས། མདོར་ན། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མདོན་ཞེན་མི་སྤྱོད་ན་དེ་དག་
ལ་འཕགས་པ་མི་འོང་ཞེས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་
སྤྱོད། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
པར་ནི་འདོད་དེ། བསྐྱ་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་
པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

གྲིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་
དག་བཅོམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཆོས་དག་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་
གཉིས་དང་། ཞེས་པ་དང་། དབྱས་མཐའ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་
པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་བཤད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པས་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དང་།
ཤུ་རྟེ་པས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ལམ་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དེ། བྱའི་ལམ་དང་།
བསེ་རུའི་ལམ་དང་ཉི་མའི་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་
དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུལ་ཆེ་ཆུང་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནམ་
མཁའ་ལ་བགྲོད་པར་ཁས་སྦྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་མིན་
སོགས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ལས་པའི་སྟོན་པ་རྟོགས་པ་
མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་
མཐའ་ལས་པའི་སྟོན་པ་བདེན་བཞི་ལ་སྟོན་འདོགས་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། ཅིག་ཤོས་
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་དམན་སྦྱོར་ལམ་ལ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དེ་དེ་ལས་རྣམ་པའི་སྟོན་པ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་
སོགས་བསྟུས་པའི་སྟོན་པ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དེའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ལས་པའི་སྟོ་
ན་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ། དེ་འབྲའི་

ཤེས་རབ་ཉན་རང་ལ་མེད། ཐབས་སྒྲིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱང་མེད་པས་སྲིད་
 ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱད་པར། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བ་ཉན་ཐོས་ཉིད་
 ཏུ་ལྷུང་། །ཞེས་དང་། ཅ་བར། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་བྱིར། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཆང་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད།
 ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་གྱིས་བྱེད་པ་དེ་རྒྱས་བྱུང་བར་འཕགས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་། ལྷ་མས་
 ཉེ་རྒྱ་མི་བྱེད་བྱི་མས་ཉེ་རྒྱ་བྱེད་པས་འཕགས་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འདིའི་སྒྲོར་ལམ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་རྣམ་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྷར་རྫོགས་པར་ཐོས་
 བསམ་དང་སྒྲོམ་པ་ཡོད། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ལ་དེ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། འགེལ་པ་ལས། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱིན་པ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་
 ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པས་དད་སོགས་ཡུལ་ལྷ་
 ལ་མཁས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྷར་མ་བཤད་པར་བདག་མེད་གསུམ་རྟོགས་
 པའི་འཕགས་པར་བྱེད་པ་ལྷན་གཏམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོར་ལམ་བཞི་ཀ་རྒྱས་འཕགས་ཚུལ་མདོ་
 ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ཏུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་འདི་ལས་གང་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཏྲག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་རྒྱ་ཆེར་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྲབ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་རྒྱ་ཆེར། ཞེས་གསུངས་པ་
 དེ་རྒྱའི་བྱུང་བར་འཕགས་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་རྒྱ་ཆེར་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བས་དེ་ལྷ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་ཐེག་པ་གསུམ་ག་རྟོགས་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལེའུ་བརྒྱད་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ས་ལ། ཞེས་པ་ནས། གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་
 ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་

དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར། གསེར་སྒྲིབ་ ༣༥༡ ་ལས། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བཞི་རྒྱད་ལ་མི་ལྟན་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་རོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ཉན་རང་གི་རྒྱད་ལ་མེད་དེ། ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་ལས་ཁྱད་པར་ལྡ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་ན་རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་མེད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་སྤང་གཉིན་དུ་མི་ལྟན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་གི་རྒྱད་ལ་རྣམ་རྟོག་བཞི་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྒྲིབ་ ༣༥༢ ་ལས། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་རྒྱ་འོད་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མི་མ་སྟན་པའི་སྟོགས་མིན་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་བྱས་སོ། ། ཞེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། རྣམ་རྟོག་བཞི་ཀ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པའི་གོགས་མིན་པས་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་བྱིན་ཆ་ཀླུན་སྤང་ ༣༩ ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ནི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བགོགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་ན་གང་གི་བྱིར་དེ་དང་འབྲེས་པར་གྱུར་ཀྱང་མ་འབྲེས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་དང་། གསེར་སྒྲིབ་ ༣༥༣ ་ལས། རྣམ་རྟོག་བཞི་ཀ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པའི་གོགས་མིན་པས་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པས་ཉན་རང་ལ་གཟུང་འཛིན་མ་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་དགག་རྟོག་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་ངེ་ལྟར་བཞག ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་བཞི་པོ་བྱེད་ཆོས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟུང་ན། འདིར་བཞག་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ལྟན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་རྟོག་པ་བཞི་དང་སྒྲིབ་ལས་

བཞི་རིམ་བཞིན་མཚུངས་ལྡན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དག་བསྟན་འགྱུར་
 ཞེས་ཕྱིན་༡༩༩ ལྟར་བའི་དཀའ་འབྱེད་ཀྱི་ལམ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་
 པའི་གནས་སྐབས་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བས་སྤང་བར་
 བྱ་བ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་
 གང་གིས་ན་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཅམ་དུ་ཞེས་པའོ། །གཉིན་
 པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གང་གིས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། །འཛིན་པར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་རྩིས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གང་གིས་ན་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པ་གང་ཟག་གི་རྩིས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་
 གྱི་དངོས་པོ་འགོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེར་གདགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གང་གིས་ན་དེར་
 གདགས་པ་ཅམ་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་དག་
 གྱུར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞི་པོ་དག་ལ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
 གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་དགའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ལྟར་སྒྲོད་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོ་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་
 སུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་རྟོག་པ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་
 རྟོད་ཅེ་བཟོད་མཆོད་བཞི་ཡིན་པར་འདོད་དོ། ། དེ་དག་གི་རྩིས་སུ་འབྲང་བའི་བོད་ཀྱི་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སློལ་ཅུང་ཅམ་འགོད་ན། བྱ་ཉ་སོགས་ཡིན་ཏེ། བྱ་རྟེན་ལུང་
 གི་སྟེ་མ་༡༩༩ ལྟར། རྟོག་པ་འདི་དག་སྤྱོད་རྟོག་དང་། དགག་རྟོག་ཏུ་བྱས་ནས་སྒྲོར་
 ལམ་གྱིས་སྒྲོང་བར་འདོད་པ་ནི་མི་མཛེས་སོ། ། ད་ལྟ་སྒྲོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་མ་
 འོངས་པ་ན་རང་གི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པས་བྱུང་བར་འཕགས་ཏེ། ཉན་རང་ལ་

དེ་མེད་པའི་བྱིར།

ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་བས་ཀྱང་འདི་དང་མ་སྟན་པ་བཞེད་དེ། ཉི་ལྔ་ག་
༡༡༣ ་ལས། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་
པར་ཤེས་པ་བྱོད་ལ། རྣམ་བུར་གི་གཟུང་བ་དེར་ཤེས་པ་ཅེ་མོ་ལ། རྣམ་འཛིན་དེར་ཤེས་
པ་བཞེད་པ་ལ། བཏགས་འཛིན་དེར་ཤེས་པ་ཆོས་མཆོག་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། ། དེ་
ཡང་རྣམ་ཐ་དད་པའི་མཚུངས་ལྡན་མིན་གྱི་ཆ་མ་སྟན་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ལྡན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོར་ན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། ལུ་ཉ་
སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་
ཡིན་པས་ངོ་བོར་ལྡན་པ་ལས་སྤང་བུར་ལྡན་པ་ལ་བཤད་དུ་མེད་དོ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། པར་བྱིན་རྟོགས་སྤང་དུ་དེ་དག་བཀག་ནས། དེས་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་དེ་
ལྟར་སྤང་བྱེད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་བྱུང་ཆོས་ཡིན་ལ། དེའི་སློན་ནས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་
ལམ་ལས་འཕགས་ཏེ། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ལ་བདེན་སྤང་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཞེན་ལུལ་
དུ་བྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་སྤང་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་འཕགས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའ་སྤང་བ་༡༡༣ ་ལས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་གཟུངས་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྐབ་རྟོག་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་
ཀྱི་གཟུང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་སྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་རྟོག་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་
ཀྱི་གཟུང་བ་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་སྟོགས་ཀྱི་གཟུང་བའི་བདེན་མེད་དེ་

ཉིད་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་
 བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་ལྷག་མ་རྣམས་བྱང་གི་ཕྱོགས་དང་། འཛིན་པ་གཉིས་ལའང་
 རྟོགས་ཚུལ་རིགས་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་ན་འདིར་བསྟན་གཟུང་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད། ཤེས་
 སྒྲིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་གང་ཞིག་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཟུང་བ་དེ་ཉིད་དགག་
 སྒྲིབ་གང་རུང་གི་རྣམ་པས་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ། འདིར་བསྟན་འཛིན་རྟོག་གི་མཆོན་
 ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད། དགག་སྒྲིབ་གང་རུང་གི་རྣམ་
 པས་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ། དེ་དག་གིས་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་རིགས་
 བསྐྱེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཐོང་སྤང་གི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་སྤང་གི་
 ཟག་བཅས་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བརྒྱད་འགྱུར་ལ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་འབྲིང་
 ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུ་དང་། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
 དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཅམ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་ནས། དེ་ནི་
 ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཀྱི་བྱང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་
 བཞི་པོ་འདི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཡིན་གྱི། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཐེག་
 ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པས་བྲབ་པ་ནི་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སུ་ཡང་དབང་
 ཡོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་ལ། གང་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ནས། སྤང་ཡང་འདིར་
 བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཀྱི་བྱང་ཆོས་སུ་གྱུར་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་
 བྲབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཀྱི་
 བྱང་ཆོས་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པས། དུད་འགྲོ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཀྱི་
 ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར། ཚུལ་འདི་
 ནི་ལྷགས་པའི་འཇུག་བག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་གསེར་མེད་དང་། རྣམ་བཤའ་གཉིས་ལྟར་སྒྲོར་ལམ་བཞི་དང་མཐོང་སྤང་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བཞི་རིམ་བཞིན་ཉམས་སྒོད་བྱེད་གྱི་སྤོང་གཉེན་དུ་ལྡན་པ་
དེ་བྱུང་ཆོས་སུ་འཛིན་ལ་རིམ་བཞིན་ཉམས་སྤང་ཚུལ། སྒོན་ཐོག་མེད་ནས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་
ལ་གོམས་ཆེ་བས་ཁོ་ངོས་ཟེན་སྒྲོལ་བ་བཞིན་དུ་ཁོ་རང་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་ངོས་ཟེན་
སྒྲོལ། དམིགས་ལུལ་རྣམ་བྱུང་ངོས་ཟེན་དཀའ་བ་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་འཛིན་
ཡང་ངོས་ཟེན་དཀའ་བས་བྱོད་གྱི་ཆེ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཉམས་སྤང་མི་བྱུང་ལ། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་ལས་འཛིན་པ་ངོས་ཟེན་དཀའ་བས་ཅེ་མོས་རྣམ་བྱུང་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུར་འཛིན་
རྟོག་སྤང་མི་བྱས་ལ། དམིགས་ལུལ་རྣམས་འཛིན་ལ་སྒོན་གོམས་པ་ལྟ་བུ་བཏགས་འཛིན་
ལ་མ་གོམས་པས་བཟོད་པས་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་སྤང་པ་ལྟ་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་
པར་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་བཤའ་སྤྱིར་བྱེད་པ་༡༡༣༥ ་ལས། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་སྤང་དཀའ་སྤོང་
གནད་གྱིས་བྱོད་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་ལ་གཟུང་བྱར་བདེན་འཛིན་ཉམས་སྤང་པ་ཅམ་དུ་
གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་གཟུང་བྱར་བདེན་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
སྤོང་དུ་རྟོགས་པར་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། གོམས་པ་ལུན་རིང་བྱུང་གིས་དབང་དང་། ཡོན་
ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་གནས་སྐབས་དེ་བཞིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་
གྱུར་བཞི་རིམ་གྱིས་ཤུགས་ཚུང་དུ་འགྱུར་བས་མངོན་གྱུར་སྤང་བྱར་ཚུལ་དེས་ལྡན་པའི་
དོན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། སྤྱི་དང་འདྲིར་བསྟན་སྒྲོར་ལམ་ལ་སྒྱུར་ན་དེ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བྱེད་བྱ་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་སོགས་ལ་སྒྱུར་ན།
གསེར་མེད་༢༠༩ ་ལས། དེས་ན་རྟོག་པ་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་དགག་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་པས་མིན་གྱི། རང་གིས་སྤྱིད་པའི་མཐོང་སྤོང་གྱིས་ཟད་པར་བྱ་བུས་པའི་རྣམ་
རྟོག་བཞི་དང་ལྡན་ཞེས་རང་འབྲས་གྱི་སྤང་བྱར་ལྡན་པའི་སྒྲོན་སྤྱིད་ཆོས་ཡིན་པ་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱངས་པའི་ལུང་དང་འདི་ལས་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་

བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཞེས་པས་
 སོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རང་འབྲས་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་རྟོག་པ་དེ་དག་སྤོང་བྱེད་དུ་སྦྱེད་
 པ་དེའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པ་འད་དང་གསེར་བྱེད་གཉིས་ལས། རྟོག་པ་བཞི་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་སྒྱོར་ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་ལ་སྤང་གཉིན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པ་གསུངས་
 བའི་ཁུངས་ནི། ཨ་ཟུ་ཀ་རའི་གནད་ཀྱི་ཟླ་འོད་དང་། ཤེས་འབྱུང་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན་
 རྣམས་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། འདིར་ལྟར། རྟེན་གཤེག་འབྱུང་ཤེས་ཕྱིན་ཏེ་དེ་གནད་ཀྱི་
 ཟླ་འོད་༡༩ ་ལས། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། རྒྱུའི་བྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དང་ལྡན་པས་རིམ་ལྔར་རང་གི་ཞེས་པའི་བྱད་པར་རྣམ་པ་ལྔ་
 རྣམས་ཀྱིས་སོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་རང་གི་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་ལམ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་བྱས་སོ། ། ཞེས་དང་། རྟེན་
 གཤེག་འབྱུང་ཤེས་ཕྱིན་ཏེ་དེ་བསྐྱུས་དོན་༡༩ ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡོད་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་རྟོགས་
 སོ། ། དེས་ན་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྱོར་བའི་ལམ་དུ་དེ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཉན་ཐོས་
 ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་། བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་ན། མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱོར་བ་བྱད་པར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྐད་བརྗོད་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་
 ཟག་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གིས་སྤོང་
 བར་སྦྱེ་བས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་དང་། སྦྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་
 ཅན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གིས་སྤོང་ན་ལས་འདས་པར་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ནོ། ། བདེན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་གནས་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་

ཕྱིར་ཀླུ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཐོང་༣༧༩ ་ལས། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀླུ་པ་བརྩ་བྱག་ལས་མང་བའི་ཀླུ་བཞག་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། མཛོད་ལས། ཇི་མེད་བརྩ་བྱག་གཞན་ཀླུ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པས་ཤེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀླུ་བཞག་འདི་ལ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་སྲུན་འབྱེན་པ་བཟོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་འདི་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ཀླུ་བཞག་ལས་གཞན་མི་མཆུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་སྤྱི་བྱ་བ་བསྐྱབས་པ་ན་བྱེ་བྲག་སྒྲོར་ལམ་གྱི་དམིགས་ཀླུ་ལ་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་རོ། ། རིགས་བྱིན་མང་པོས་བཀྱར་བ་དག་བདག་ཅག་གི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཐེག་ཆེན་མི་སྤང་བས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ལན་དུ་གཞུང་འདི་བཏོན་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱང་། ཨར་གྱིས་ཚྱོད་པ་སྒྲོང་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཡང་མཛད་དེ་དེ་ཉིད་འགྲིག་པར་མཐོང་ངོ་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན་དམིགས་ཚུལ་བརྩ་གཉིས་བཞིར་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི། དངོས་དང་། ཀླུ་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ས་དམིགས་ལ། དེ་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུ་པ་གྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཀླུ་པ་ཆོས་ཅན། ཀླུ་པའི་འདྲིན་སྤངས་རི་ལྟར་སྤྱིད་པ་བཞིན་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟོད་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱའི་སྒྲོན་ས། ཆོས་མཆོག་རྒྱུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྒྲོན་ས། བཟོད་པ་རྒྱུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བདེན་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྲོན་ས། དེ་ལས་གཞན་དགའའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཀླུ་པའི་སྒྲོན་ས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤུ་མ་ཉན་ཐོས་

གྱི་སྒྲོར་ལམ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཀྱན་དུ་
 དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐབས་དེར་ཉོན་མོངས་པའི་དབལ་གཞིམ་པ་
 དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་དང་། དམན་པའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བརྩུང་བའི་
 ཆེད་དུ་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཅོད་པ་
 བློ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་གྱིས་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོན་ས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། བྱི་མེད་བཙུ་བྱག་གཞན་རྣམ་མེད། ཅེས་བདེན་པའི་
 སྟེང་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཙུ་བྱག་ལས་མང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཐེག་པ་གཞན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྐབས་འདིར་མ་ཟད་གོང་འོག་གང་
 དུ་ཡང་སུན་འབྱེན་པ་བཛོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོན་ས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པའི་རིགས་ཅན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ཆོད་མར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྡེ་
 མ་ལས་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཤེས་
 རབ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་བྱུང་ཆོས་དུག་གི་སྒྲོན་ས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཇི་ལྟར་
 གསུངས་པ་བཞིན། སྐབས་བཞི་པར། རྩོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་
 གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལས་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གཞན་
 པན་གྱི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ས་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་
 དུ་འཕགས་པར་གསུངས་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས། ཐབས་བྱུང་པར་
 ཅན་དེའི་དབང་གིས་བྱང་ཆེན་ཉིན་གཅིག་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ། ཆོས་དུག་
 ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་པོ་མཆོག་གིས་དཔེ་རྒྱ་མི་འོས་པར་གསུངས་
 པ་དང་། སྐབས་བཞི་པར། བསམ་མི་བྱབ་སོགས་བྱུང་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་དང་།
 བསམ་མི་བྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་། །ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་རྣམས་གྱིས་

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་ཤིང། དེ་བཞིན་དུ། སྒོ་མ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོ་མ་ལམ་དེ་ཡང་དམན་པའི་སྒོ་མ་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པས། མདོར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བར་གྱི་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། རང་ལུགས་ནི་ཡིག་ཆ་ལྟར་རང་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་སྐབས་འདྲིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

༡༡། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་ནམ་བཙུག་གཉིས་ཅེ་བས་བསྟན་ཚུལ་ལ་
སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི།

འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དམིགས་པ་དང་ནམ་པའི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་ནམ་པ་དག་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་གྱི་བཤད་དེ། ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པ་ནས། གནས་དང་བཏགས་དང་བརྗོད་དུ་མེད། །ཅེས་པའི་བར་ཆོག་རྟེན་གྱིས་བློ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ནམ་བསྟན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ཆོག་རྟེན་བཙུས་ཅེ་མོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ནམ་བསྟན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །ཅེས་པ་ནས། མོས་མེན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་རྟེན་གྱིས་བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ནམ་བསྟན་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་ནས། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ཆོག་རྟེན་གྱིས་ཆོས་

མཚན་ལྟར་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། རྫོང་ལ་ཆུང་
 འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྫོང་ཆུང་དུའི་དམིགས་ཀྱིས་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་
 ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བདེན་བཞིའི་རྟེན་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་དེའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཡི་ནི། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་། ཅེས་
 པས་བདེན་བཞི་དེའི་བྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པའི་རྫོང་
 ཆུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་མཉམས། དེ་
 ལ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སོ་ལ་བརྟེན་པ་མི་
 རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་
 པའི་བདེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྫོ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཅན་རྟོགས་པ་འཕྲོ་བའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཡིན་
 པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། །གཉིས་པ་རྫོང་འབྲིང་གི་དམིགས་ཀྱིས་
 ནི། གཟུགས་སོགས་འདྲ་འགོད་ཅེས་པས་འདྲ་བ་སྤྱེ་བ་དང་། འགོད་པ་འཛིག་པ་དོན་དམ་
 པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའམ་དེ་དག་སྤྱབ་པ་དང་དགག་པ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དོན་དམ་
 པར་མི་དམིགས་ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་མ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་
 དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་དེའི་དམིགས་པ་དང་། གནས་བྲལ་དང་། གནས་དང་ཞེས་པས་
 མིང་གི་རྒྱ་གནས་པ་དང་བྲལ་བའམ་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་དང་། རིགས་རྒྱན་འདྲ་བ་གནས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྫོང་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་མཉམས། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་མོས་པ་དང་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་གངས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསྤྱབ་པ་དང་།
 དགག་པ་དག་མི་དམིགས་ཤིང་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པ་ནི་མིང་ཐམས་
 ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་དང་རྒྱན་འདྲ་བར་འདྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་མེད་

བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གསུམ་པ་བྱོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་ལྷན་ནི་
 བཏགས་དང་། ཞེས་པས་མིང་བདུན་བཞག་ཅམ་གྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་
 དེའི་དམིགས་པ་དང་། བཟླ་དུ་མེད། ། ཅེས་པས་དོན་དམ་པར་དག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་
 དུ་ཡང་བཟླ་དུ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་བྱོད་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ལྷན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ༣༣ ་ལས། ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདར་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། ། ལྷན་པ་ནི་དག་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་བཟླ་དུ་མེད་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷན་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་ལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱོ་
 བར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་ལྷན་པ་ལྷན་པ་གསུམ་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བདར་བཏགས་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་མིང་བདུན་བཞག་ཅམ་གྱི་ཡོད་པ་ལ་འཛོག་
 དགོས་ཏེ། བྱང་པའི་སྤྱི་དོན་གྲོལ་ངན་ཆར་གཅོད་ ༡༦༦ ་ལས། ལྟོ་ལྷུང་བ་བྱམ་པ་ཞེས་
 པའི་བདུན་བཞག་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྷུང་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་མིང་བདུན་བཞག་
 ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདར་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དམིགས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་
 གྱུར་པའི་དམིགས་ལྷན་གཉིས་གང་ལ་འཛོག་སྟམ་ན། དམིགས་པ་ནི་དམིགས་ལྷན་དང་
 དེའི་བདེན་སྟོང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་ལྷན་ལ་དོན་ལྷན་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་
 ལྷན་དུ་འཛོག་ལ། བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བྱེད་ཆོས་ནི་ཤེས་ལྷན་གཅིག་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་བྱེད་
 གཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། བྱེད་ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་ལྟོག་ཆ་ནས་སོ་སོར་བཞག་པ་མ་
 གཏོགས་ཡིན་འབྲས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་མངོན་ཞེན་མེད་པ་སྦྱོར་ལམ་དེའི་བྱེད་
 ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཐེང་ ༣༡༠ ་ལས། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་ལྷན་

ལ་འདོད་ལུགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་དོན་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱའི་དོན་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་འདོད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་ལུལ་དེས་བྱས་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱད་པར་འཆད་པ་ན་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ། ཞེས་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀ་དམིགས་བྱེད་དུ་མཚུངས་པས་བྱད་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱད་གཞི་དང་བྱད་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་ལམ་འདི་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ལ་ཞེས་བརྟུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འབྱེད་པའི་སྤྱུ་ལྷས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཟོད་དོ། །

༣༡ ། དེ་བཞིན་དུ་ཅེ་མོ་དམིགས་རྣམ་འཆད་པ་ལ།

མངོན་རྒྱན་ལས། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་དེ་མི་རྟོག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྒྲིབ་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོག་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་ཚུལ་ཞིག་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེས་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་

པའི་བཤད་པ་མཛད་ཚུལ་ནི། སྡེ་དག་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་བྱིན་༼༡༽ ཉི་ལྔ་༼༢༽ ལས།
ཅེ་མོ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་དང་།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ཡང་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅེ་མོ་
རྣམས་ལ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་རྣམས་དང་འཛིན་ཉེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་
ལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཅེ་མོའི་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
སྟོན་པའི་ཆོ། དེས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བབྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྟོང་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་
ལྟར་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེའི་
དངོས་པོ་བཀག་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པའི་བྱེད་པར་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་མ་ལགས། སྟོང་བ་ཉིད་ལས་
གཞན་ནའང་གཟུགས་མ་མཆིས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་པན་ཚུན་
དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་ཅན་དང་། དེ་ཅིའི་སྟོང་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་
སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་
པན་ཚུན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྡེ་མས་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་
བཀག་པ་ཡིན་ལ། ཅིག་ལོས་ཀྱིས་ནི་ཆད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་དང་།
གསེར་ཐེང་༼༣༩༽ ལས། དང་པོ་ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་ལ། བདེན་པ་རྣམ་པར་
མ་བཞག་པ་དང་། བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེའི་
ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད་པས་ཞེན་ནས་མི་གནས་པ་སྟེ་གནས་བྱུང་མེད་པའི་གཟུགས་
སོགས་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གཅིག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དང་
རང་བཞིན་ཅན་གཅིག་པ་ཐ་དད་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྟོན་པས་གཟུགས་ལ་

གནས་པར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་། ཞེས་དང་། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་མ་ལགས། སྟོང་པ་
 ཉིད་ལས་གཞན་ན་ཡང་གཟུགས་མ་མཆིས་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 གཟུགས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པས་ནི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱིས་
 བྱི་ཆད་པའི་མཐའ་བཀག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་
 བྱི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་པས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་
 གནས་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་དེའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་
 རྣམས་དེའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཅེས་གཟུགས་སོགས་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཅེ་མའི་ཆུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་
 དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་
 བྱི། འཕགས་པས་དགོངས་པ་གཙོ་བོ་བྱི། །དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། ཞེས་པའི་
 མི་རྟག་པ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་བྱུང་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་སྐྱས་བདེན་པ་
 ལྟག་མ་བཅོ་ལྔ་བསྟུས་ཏེ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་བཅུ་དྲུག་དམིགས་པ་ལ་སོང་བས་བདེན་པ་
 རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། སྟེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤེས་ཕྱིན་། ཀ།
 ཉི་ལྔ་༢༩ །ལས། བདེན་པ་བཞིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པའི་སྐབས་
 སུ་གནས་པ་མེད་པའི་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་བྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པའི་ཆོ། དེས་གཟུགས་ལ་
 མི་རྟག་ཅེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཟུགས་ལ་ཞི་བའོ་ཞེས་
 བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་རྒྱས་པར་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྦྱང་དུ་ཞེ་ན།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ནི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
 སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་

བརྟེན་པའོ། །འདིར་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་གནས་མེད་པ་ཅ་མ་གནས་པར་མི་
བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ་གང་གནས་མ་
ཡིན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ནི་ཐལ་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་ཚུ་ལ་རི་
ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འདི་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པའི་བྱད་པར་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་
མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེའང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ལགས། མི་རྟག་པ་
ལས་གྲུང་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་པན་ཚུན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་ཅན་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱད་
དུ་ཞེ་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་
མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་དག་པན་ཚུན་རང་བཞིན་གཅིག་འདོད་པས་གང་ག་སྤངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་མེད་པའི་དོན་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་དོན་ནི་མ་སྐྱེས་
པའི་དོན་ཡིན་པ་དེས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་པན་
ཚུན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་
ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་
ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དེ་གཉིས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་པན་
ཚུན་བྱུང་བར་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱན་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་
ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དངོས་
པོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཉིས་པ་མེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་རྣམ་པ་རྟུ་དང་། ཀྱན་
འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱད་པར་
དག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པའི་བྱད་པར་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྟོད་པ་

དེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པར་མི་བགྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་
 པར་མི་བགྱི་སྟེ། དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བསམས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་ན་དེར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པའི་བྱང་
 པར་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེའང་དེ་བཞིན་ཉིད་
 མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་
 ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་མ་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པ་
 རོན་དམ་པར་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་ན་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་གྱིས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །དབྱེར་
 མི་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་སྟེ་སྤྲུལ་པ་དང་འབྲུལ་། གཅིག་ཏུ་
 དེས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོས་དེས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་
 རོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གནས་པ་མེད་པ་དང་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་
 མེད་པའི་དོན་གྱིས་དམིགས་པའི་བྱང་པར་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་གནས་
 བ་དེ་གཟུགས་མཛོན་པར་འདུ་བགྱི་བ་ལ་སྟོང་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་མི་
 སྟོང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན། མཛོན་པར་འདུ་བགྱི་བ་ལ་སྟོང་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པས་ཡོངས་སུ་བྱེན་
 པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི།

དེ་ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་གཟུགས་ནི་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་མཆིས་
 བ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་
 ལྟོང་པའི་སྒྲུབ་དུ་གཟུགས་མ་ལགས་ཞེས་བྱ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་
 བཟུང་བ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་བཀག་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་
 ཞེས་བགྱི་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅེ་མོར་གྱུར་པའོ། །དེ་འང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཆོགས་གཞན་
 དང་གཞན་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དགྱིལ་འཁོར་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཡངས་པའོ། །མདུན་དུ་བྱས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་དག་
 གིས་མདུན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོད་མེད་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེ་སྟོན་དུ་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་།
 རྒྱ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དེ་འང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་དུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེ་སྟོན་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཆུང་དུ་ཡིན་ནོ། ། ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དེས་ན། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །ཞེས་པ་དང་།
 དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་དང་སོ་གསུམ་གྱི་
 དམིགས་རྣམ་གཉིས་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟག་བདེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་འཆད་པའི་
 མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཡུལ་ལ་སྟོན་པས་གཟུགས་མི་རྟག་གོ་ཞེས་གནས་པར་མི་བགྱི་སྟེ་
 ཞེས་གཟུགས་སྟག་བསྟེན་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་ནས་དེའི་དམིགས་པ་དང་། ཞི་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྦྱར་ནས་དེའི་དམིགས་པ་བསྟན། ཡང་། མདོ་ལས། གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་གཟུགས་

མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ག་ཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་
 ག་ཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ལགས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ན་ཡང་ག་ཟུགས་མི་རྟག་པ་
 ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ་ག་ཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ག་ཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་
 རོ། །ཞེས་པས་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སྦྱར་
 རས་སྤར་བཞིན་དམིགས་རྣམ་བསྟན་ཅིང་། འགོག་བདེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་སྦྱར་བ་ནི།
 མདོ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་ཡང་དག་མཐའ་ལ་
 སྦྱར་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐེང་༣༤༣ ་ལས། གཉིས་པ་ནི་དེ་མི་རྟག་
 རས་ངོ་བོས་སྟོང་གི་བར་དང་། དེ་དག་ཅེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་གོ། འདི་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་གཉིས་ལས། སྦྱག་བདེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ནི།
 བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྟོང་པས་ག་ཟུགས་མི་རྟག་གོ་ཞེས་གནས་པར་མི་བགྱི་སྟེ་ཞེས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ག་ཟུགས་སྦྱག་བསྤལ་བ་དང་ཞི་བ་ལ་སྦྱར་ནས་ག་ཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་
 ག་ཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ག་ཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་
 པ་དེ་ཡང་ག་ཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ལགས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ན་ཡང་ག་ཟུགས་
 མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ། ག་ཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ག་ཟུགས་
 མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལྟག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཀུན་འབྱུང་གི་
 རྣམ་པ་བཞི་ལ་ཡང་དམིགས་རྣམ་སྦྱར་ངོ་ཞེས་ཉི་ལྟང་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སྟོན་མེད་དཔེན་པ་བཞི་ལ་སྤར་ལྟར་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་སོགས་བཞི་བཀག་པ་སྦྱོར་རོ། །འགོག་བདེན་གྱི་དམིགས་
 རྣམ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་ཡང་དག་མཐའ་ལ་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་ནི་དེ་
 མི་རྟག་སོགས་ནས། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ ཅེས་པའི་དོན་སྤང་པས་རྒྱུ་

བ་གསུམ་པོ་དེས་བསྟན་རྟོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོར་ན། སློབ་དཔོན་སངས་བཟང་
 དང་། འཕགས་པ་གཉིས་ཀྱིས། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། ཞེས་པའི་ཙ་བའི་ཆིག་
 ཟུར་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་གོ་བ་ལེན་སྟོགས་མི་འདྲ་བའི་གནད་ཀྱིས་བདེན་པ་རྣམས་པར་བཞག་
 མ་བཞག་གཉིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ་དབྱེད་དོ། ། ཙ་བ་ལས། གཟུགས་སོགས་མི་
 གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག། །ཞེས་
 པའི་བདེན་པ་རྣམས་པར་མ་བཞག་པའི་ཙེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམས་བསྟན་པའི་གཞུང་གི་
 མཆམས་གཅོད་ཚུལ་ལ་གསེར་སྒྲིབ་དང་རྣམས་བཤད་མཐུན་མོད། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེས་
 བདེན་པ་རྣམས་པར་བཞག་མ་བཞག་གཉིས་མཛད་པ་དེར་གསེར་སྒྲིབ་དང་རྣམས་བཤད་ཀྱིས་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ཡང་ཆིག་གི་གཅོད་མཆམས་བྱུང་བའི་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བའི་
 དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་འགོད་ན། དང་པོ་ནི། གསེར་སྒྲིབ་ལྟར་ན། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་
 མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །ཆོས་
 རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། ཞོ་ལོ་ཀ་དེ་བདེན་པ་རྣམས་པར་བཞག་པའི་ཙེ་མོ་ཆུང་དུའི་
 དམིགས་རྣམས་བསྟན་པའི་གཞུང་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྟེན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་
 བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རྣམས་འཆད་ཅིང་། རྟེན་པ་ཐ་མས་ལམ་བདེན་
 ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རྣམས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྒྲིབ་༣༤༩ ་ལས། དེ་ལྟར་བདེན་
 པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་ལ་ནི་དེ་མི་རྟག་སོགས་ནས། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་
 བཞིན་གཅིག་ ཅེས་པའི་དོན་སྤང་བས་རྟེན་པ་གསུམ་པོ་དེས་བསྟན་རྟོ། །ལམ་བདེན་གྱི་
 དམིགས་རྣམས་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་གཞུང་
 འདིས་མཆོད་མར་གཟུང་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་པར་བྱུགས་ལ་བསྟན་ནས།
 དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་ཆེ་ཐབས་མི་མཁས་པས་
 བདག་ཏུ་བགྱི་བ་དང་བདག་གིར་བགྱི་བ་ལ་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་གནས་ན་

དེ་ག་ཟུགས་མངོན་པར་འདུ་བ་གྱི་བ་ལ་སྒྲིད་གྱི་ཡུམ་ལ་མི་སྒྲིད་དོ། །ཞེས་དངོས་སུ་ཕྱང་
 སོ་ལྷ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བའི་ཉེས་པ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤུགས་ལ་འཛིན་
 པ་དེ་ག་ཉེས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་དམིགས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་སྒྲིང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཉི་ལྔ་དགེ་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིང་དག་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ ༡༽ ཉི་ལྔ་༼ ༢༽ ལས། རྣམ་པའི་
 བྱང་པར་ནི། དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྟན་འདས་འདི་ལྟར་ག་ཟུགས་ནི་ཡོངས་སུ་
 ག་ཟུང་བ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། ག་ཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ག་ཟུང་བ་མ་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ་
 དེའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྲང་བའི་སྦྲད་དུ་ག་ཟུགས་མ་ལགས་ཞེས་ཞེས་བྱ་བས་ག་ཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་བཀག་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
 ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་མ་བཟུང་བ་ཞེས་བགྱི་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅེ་མོར་གྱུར་བའོ། །དེའང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 ཆོགས་གཞན་དང་གཞན་སྟོབ་པར་བྱེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཡངས་པའོ། །མདུན་དུ་བྱས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱང་
 པར་དག་གིས་མདུན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆད་མེད་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་སྟོན་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དང་།
 རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱང་པར་གྱིས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་མ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དེའང་
 ཉན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྦྲད་དུ་ཡོངས་སུ་ག་ཟུང་བ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་དེ་མ་ཐག་
 དུ་རི་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཆུང་དུ་ཡིན་ནོ། ། འབྲིང་
 སོ་ནི་དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྟན་འདས་འདི་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་

མཚན་མ་གཟུང་བར་བགྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། མཚན་མ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་ངོ། །མཚན་
མ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་མཚན་མའོ། །ཚོར་བ་ནི་མཚན་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་
མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་གང་ལ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་གང་
གི་ཆེ་མི་རྟག་པའམ་རྟག་པ་ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་སྟོན་པ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་གསེར་ཐོང་༣༥༥ ་ལས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ནི་ཆོས་རྣམས་མི་འཇིན་
ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་པོ་འདིས་ལམ་བདེན་དང་། ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་
བསྟན་པར་བྱས་ནས་ཅེ་མོ་རྩེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་
ཀྱི་དམིགས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཅིང་། དེ་དག་མཚན་མར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས་
འབྲིང་གི་དམིགས་པ་བསྟན་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི། མདོ་ཆོག་ལ་པལ་
ཆེར་འགྲིག་པ་སྟམ་བྱེད་ཀྱང་དགོངས་པར་རྩེད་མ་སོང་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས། ལམ་བདེན་
ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཀྱི་མདོ་སྟོར་ཚུལ་སྤར་ལྟར་མཛད་པའི་མཇུག་ཏུ་འདི་ནི་ཅེ་མོ་རྩེད་ཀྱི་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་འབྲིང་པོ་ནི་ཞེས་མཚན་སྟུར་ནས་དམིགས་
རྣམ་རིམ་བཞིན་སྟུར་བ་དང་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པས་སོ། །གང་དག་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་གསུམ་
ཀྱིས་བདེན་པ་མ་བཞག་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་དེའི་འོག་མ་གསུམ་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞག་
པའི་དམིགས་རྣམ། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་འབྲིང་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཆེན་པོའི་དམིགས་
རྣམ་བསྟན་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི། དག་ལྟན་གྱི་བཤད་པ་མཐོང་ནས་
ཉི་སྤང་གི་བཤད་པ་མ་དེས་བཞིན་དུ་སྟུར་བས་ཆེར་ཅིངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ལ། གྲུང་ཐང་མཚན་འགྲེལ་༣༩༣ ་ལས། རྫོག་ལོའི་རྟེན་རྩེད་ལས། སྤར་བཤད་པའི་ཅེ་
མོ་རྩེད་ཀྱི་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་

དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱ་
 བ་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཅེ་མོ་འབྲིང་
 གི་དམིགས་པ་སྐྱད་པ་ནི། དེ་དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་ཅེ་མོ་
 རྒྱུ་དུའི་ལམ་བདེན་གྱི་དམིགས་པ་སྤར་གྱི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་སྟོན་
 པའི་གཞུང་གིས་བསྐྱས་ལ། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན། ཞེས་པས་ཅེ་མོ་རྒྱུ་དུའི་ལམ་བདེན་
 དང་། ཅེ་མོ་འབྲིང་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། དེ་དག་མཆོན་མར། ཞེས་པས་འབྲིང་གི་
 དམིགས་པ་བསྟན་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་འཆད་པ། འབྲིང་གི་རྣམ་པའི་མདོའི་ཆིག་
 ཟེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་སྤྲད་དུ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་
 དང་། ཞེས་པ་པལ་ཆར་འགྲིག་སྟམ་པ་བྱེད་ཀྱང་། ཉི་སྒྲུང་ལས། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། སྦྱོར་
 བའི་འོག་ཏུ་དེ་རེ་ཞིག་ཅེ་མོར་གྱུར་བ་རྒྱུ་དུ་ཡིན་ནོ། ། འབྲིང་བོ་ནི་ཞེས་པས་གོ་རིམ་
 དང་མི་མཐུན་པས། འཕགས་པའི་དགོངས་པར་ཅུང་ཟད་མ་སོང་ཞེས་གསེར་སྤོང་ལས་
 བཀག་པས། དེ་ཉི་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་མིན་ཀྱང་། སྦྱོར་དེ་ལྟར་སྦྱར་ནའང་མདོ་དང་འགྲིག་
 པས་གསེར་སྤོང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས། དེས་ན།
 ལམ་བདེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་
 པས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས་བདག་ཏུ་བགྱི་བ་དང་། བདག་
 གིར་བགྱི་བ་ལ་གནས་པའི་ཡིད་གྱིས་གཟུགས་ལ་གནས་ན་དེ་གཟུགས་མདོན་པར་འདུ་
 བགྱི་བ་ལ་སྦྱོད་གྱི་ཡུམ་ལ་མི་སྦྱོད་དོ། །ཞེས་མཆོན་མར་གཟུང་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་
 འདིའི་དམིགས་པ་ལྷགས་ལ་བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་བྱིས། དེ་ལྟར་མདོ་མཆོམས་བྱེ་ཚུལ་འདི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལེགས་བཤད་
 རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་སྤོང་བ་ལས་གསལ་བར་འབྱུང་གི་འདི་ལ་འགྲེལ་བྱེད་པལ་བ་དག་
 གིས་བཤད་པ་རི་བཞིན་ཐོན་པར་དཀའ་བ་སྤངས་སྟེ། གསེར་སྤོང་༣༥༥ ༽ལས། དེས་ན་

འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ནི་ཁོ་བོས་བཀོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་
དམིགས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པའི་དམིགས་ཀྱིས་དང་པོ་དེ་ཉིད་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །ལམ་བདེན་གྱི་དམིགས་པ་དེ་མི་རྟག་སོགས་
ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱས་ན། མདོ་ལ་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་དང་མི་རྟག་
སོགས་ཀྱི་དོན་མི་སྤང་བས་མདོ་དང་མི་འགྲིག་གོ། མདོ་མཆམས་འབྱེད་ཚུལ་འདི་ནི་ཉི་
སྤང་ཇི་བཞིན་དུ་ལེ་བརྒྱད་མར་བྱེ་ལ། འོན་ཀྱང་དེར་ཅེ་མོ་རྒྱུད་དུ་ལ་བདེན་པ་བཞག་མ་
བཞག་གི་དམིགས་ཀྱིས་གཉིས་བྱས་ནས་མདོ་མ་བྱངས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་བྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་
བྱེད་པལ་མོ་ཆེ་ལ་དཀའ་མི་དཀའི་ཐེ་ཆོམ་མི་སྤང་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱུང་ཡང་
མ་གོ་སྤང་བས་བདག་གིས་འབད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྣམས་བཤད་
ལྟར་ན། །ཆོས་རྣམས་མི་འཇིན་གང་ཡིན་དང་། ། དེ་དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། ཞེས་
པའི་རྐང་པ་དང་པོའི་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་། རྐང་པ་གཉིས་པའི་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་
རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་༡༣༣ ་ལས། གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ལ། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་
བཤོ། །དང་པོ། ཅུ་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། ། དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་
མེད། ། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཅེ་མོ་རྒྱུད་དུའི་
དམིགས་ཀྱིས་ལ་བདེན་པ་རྣམས་པར་མ་བཞག་པ་དང་བཞག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།
གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་དེའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་
མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་དེ་
དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་དང་། མདོ་ནི་རིམ་པ་བཞིན།
བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱི་ཞེས་དང་། གཟུགས་
ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་གཟུགས་མ་ལགས་སོ། ། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ན་ཡང་
གཟུགས་མ་མཆིས་ཞེས་སོ། ། ཅུ་བ། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། ། དེ་རྣམས་དེ་

ཡི་རོ་བོས་སྟོང་། ། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་དེའི་རོ་བོས་སྟོང་པས་དོན་དམ་པར་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་
 པར་མི་གནས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དམིགས་པ་དང་། མི་ཏྲག་སོགས་དང་དེའི་ཆོས་
 ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པའོ། །མདོ་ནི་རིམ་
 པ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པ་དེའི་ཆེ་དེས་གཟུགས་
 མི་ཏྲག་ཅེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱི་ཞེས་པ་ནས་གཟུགས་ཞེས་བགྱི་བར་གནས་
 པར་མི་བྱ་ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་
 མི་ཏྲག་པ་མ་ལགས། མི་ཏྲག་པ་ཉིད་ལས་གྲུད་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ། ། ཞེས་
 སོ། །རྩ་བ། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །དེ་དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར། །ཆོས་
 རྣམས་མཆོན་མར་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་བདེན་པའི་མཆོན་
 མར་མི་མཐོང་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲིང་གི་རྣམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ། རྣམ་བཤད་ལས་ཆོག་གི་གཅོད་མཆོམས་གསུངས་པ་འདི་འགྲེལ་པ་དག་ལྡན་གྱི་
 དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤེས་ཕྱིན་༼༡༽ དག་ལྡན་༡༠༠༽
 ལས། ཅེ་མོ་ཚུང་དུའི་ནི། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་རོ་བོ་རང་བཞིན་
 མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཅེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་དམིགས་པའོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 གསུངས་སོ། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཅེས་བྱ་བ་ནི་པན་ཚུན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་

པའོ། །གཞན་ཡང་། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་
 དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་། ཅེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པར་མི་གནས་པ་ནི་གནས་པ་མེད་པའོ། །གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མི་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དམིགས་པའོ། །གཟུགས་
 མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་པའོ། །གང་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནས། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་བར་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གཞན་གྱིས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཅེ་མོ་ཚུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །འབྲིང་གི་ནི། ཆོས་རྣམས་
 མི་འཇིན་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་འཇིན་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པའོ། །དེ་དག་མཆན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་མཆན་མའོ། །མཆན་མ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེ་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པའོ། །གང་དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་མཆན་མར་མི་གཟུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་
 གཟུང་བའི་སྤྲད་དུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་
 པ་དང་རྣམ་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་
 ཡོངས་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་
 ཡིན། ཆོས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་མི་དམིགས་པའམ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དམིགས་པའོ། །གང་
 མི་དམིགས་པ་ཞེ་ན། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་
 སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པའོ། །གང་གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྟགས་པ་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
 བས། རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་
 པ་དང་རྣམ་པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཅེ་མོའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན། གསེར་ཕྱོང་དང་རྒྱུ་བཤད་གཉིས་གཞུང་གི་མཚམས་གཙོད་
 ཚུལ་ཅུང་ཟད་མིན་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ། རྗེ་གྲུང་ཐང་སློབ་གྲྭ་རྒྱ་མཚོའི་
 འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། གྲུང་ཐང་མཚན་འགྲེལ་༣༣༣ ་ལས། ཉ་དང་རེད་མདའ་བས་ཅ་
 བའི་རྒྱུང་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བདེན་པ་རྒྱུ་བར་མ་བཞག་པའི་དང་། དེ་ནས་གསུམ་
 གྱིས་བདེན་པ་རྒྱུ་བར་བཞག་པའི་རྒྱུང་དུའི་དམིགས་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་གྱིས་
 འགྲོང་དང་། དེ་ནས་གཉིས་གྱིས་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྒྱུ་བསྟན་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་
 བར་འཆད་པ་ལ། གསེར་ཕྱོང་ལས། དག་ལྟན་གྱི་བཤད་པ་མཐོང་ནས་ཉི་ལྟར་གྱི་བཤད་
 བ་མ་ངེས་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་ཆེར་ཅིངས་སོ། །ཞེས་བཀག་པས། རྒྱུ་བཤད་ལས། དེ་
 ལྟར་སྦྱར་བ་ཉི་ལྟར་དང་ཉི་ཟེར་དུ་དག་ཐུབ་གཉིས་སུ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་བཀའ་
 བ་ལྟར་རྗེས་གསུངས་བཤད་ལ་གནང་ཡང་། རང་ལུགས་མིན་པ་དཔེར་ན། བསྐྱབ་བྱ་
 གནམ་ཅིང་ཕྱིང་མ་དང་། མཛོད་ལྟེ་ག་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ། མཚོ་ལྟེ་ག་དང་མཆིམས་
 མཛོད་ལྟར་གསུངས་པ་འགའ་རང་ལུགས་སུ་མི་རུང་བ། བཞིན་བྱས་ཆོག་གམ་དཔྱད་
 ལ། དེ་ཉི་ལྟར་དང་མཛོད་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་གྲུང་ལས། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་
 བ་ན་རེ་ནི་ཞེས། དེས་བཤད་ཚུལ་བཀོད་ནས། དེ་ཡང་མཛོད་དང་སྦྱར་རུང་བར་སྦྱང་མོད་
 གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསེར་ཕྱོང་ལས། ལམ་བདེན་གྱི་དམིགས་པ་དེ་
 མི་རྟག་སོགས་ཞེས་པའི་རྒྱུང་བ་གཉིས་གྱིས་བསྟན་པར་བྱས་ན། མདོ་ལ་དེའི་ངོ་བོས་སྦྱང་
 དང་མི་རྟག་སོགས་གྱི་དོན་མི་སྦྱང་བས་མདོ་དང་མི་འགྲིག་གོ། །ཞེས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་
 ཟེན་ལ་མེད་པས་དོན་ཡིན་གྱི་དོན་ཐོབ་ལ་སྦྱོན་མེད་དེ། འོག་གི་འགྲེལ་རྒྱུང་གི་འགྲེལ་
 ཚུལ་དེ་སྦྲུལ་གསུམ་གའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྗེ་
 ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་གཤམ་ཆེའི་དོན་གནད་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་ལ་ཁོ་བོ་ནི་ལུང་
 རིགས་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་སྟོན་ཆོངས་ཤེས་རྒྱ་ཏ་ཅང་དམན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་འདི་

ཡིན་པའི་མིན་གྱི་ཁ་ཚོན་གཙོད་པའི་སྒྲོབས་པ་མ་མཆིས་མོད་འོན་ཀྱང་། ཁོ་བོའི་སྒྲོངས་
སྒྲོ་ཤར་ཆོད་ནི། གསེར་སྒྲིང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་
དམིགས་རྣམ་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཆིག་གི་གཙོད་མཆོམས་ཅུང་ཟད་མི་མ་སྤྱན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ནི། གསེར་སྒྲིང་གིས་མདོའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོ་དང་ཉི་སྤྱང་གི་ཆིག་ཟིན་དང་མ་སྤྱན་པར་
བཤད་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ཀྱིས་རྩ་བ་དང་བསྐྱུན་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་ཉི་སྤྱང་གི་དོན་ཐོབ་
དང་དག་ལྡན་དང་མདོ་ཡི་ཆིག་ཟིན་གྱི་བཅད་མཆོམས་དང་བསྐྱུན་པའི་བཤད་པ་མཛད་
པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། ཉི་སྤྱང་གི་ཆིག་ཟིན་དང་བསྐྱུན་ན་གསེར་སྒྲིང་གིས་བཤད་པ་
དེ་ལེགས་པ་དང་། དག་ལྡན་དང་མདོའི་ཆིག་དང་བསྐྱུན་ན་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་
ལེགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གསེར་སྒྲིང་ལས། མདོ་ཆིག་ལ་པལ་ཆེར་འགྲིག་པ་སྟམ་
བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ནི་ཁོ་བོས་བཀོད་
པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་། བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
མ་བཞག་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་གསལ་བོ་མ་མཐོང་ཡང་
ཁོ་བོའི་སྒྲོངས་སྒྲོའི་འཆར་ཚུལ་ནི།

ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱད་པ་ལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་
རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་དབྱེ་བས་བྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་བརྟེན་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཆང་བར་བྱས་
ནས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་
ལ་བདེན་པ་བཞི་ཆང་བ་མ་ཡིན་པར། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་
བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱད་པར་དག་བཟོད་པར་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མདོར་ན། ཅེ་མོ་ལ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་

རང་བཞིན་གཅིག་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་
 པར་དེའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་
 དང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་
 ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞག་
 པར་ནི། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་
 གི་རང་བཞིན་གཅིག་། ཆོས་རྣམས་མི་འཇིག་གང་ཡིན་དང་། །དེ་དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་
 ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། ། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན།
 ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཞིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
 ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་རྟག་པ་
 དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་མི་གནས་པར་རྟོགས་པའི་ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཞིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་མི་རྟག་པ་དང་
 ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དག་པན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲིང་གི་
 དམིགས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དག་པན་ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་
 པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་
 བཞིན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པར་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་

དོན་དམ་པར་རང་གི་ར་མི་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཞིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྟོན་པོ་
དང་ལ་སོགས་པ་དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་མཆན་མར་མི་མཐོང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་
ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ལྷན་པས་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་ཅེ་མོ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཅེ་
མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གསེར་ཐོང་༣༤༦༥ལས། གཉིས་པ་ཅེ་མོ་
འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་ནི། དེ་དག་མཆན་མར་མི་མཐོང་བྱིར་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་
མཆན་མར་གཟུང་བྱས་སྟོང་པ་ཤུགས་ལ་དམིགས་པར་བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པའི་
རྣམ་པ་དངོས་སུ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ནི་མཆན་མར་གཟུང་བར་བསྐྱེ་བ་མ་ལགས་
ཏེ་མཆན་མ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལགས་སོ། །མཆན་མ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ་
གཟུགས་ནས་ཡང་དག་མཐའི་བར་རྣམས་མཆན་མར་གསུངས་པས་དམིགས་པ་བསྟན་
ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐོང་ལྟར་ན། ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་
བསྟན་པ་ལ། དེ་དག་མཆན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་གིས་དམིགས་
རྣམ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དངོས་སུ་དང་། དམིགས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་
པའི་བྱིར། འདི་ལ་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་
གང་ཡིན་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་འདི་ཅེ་མོ་རྩེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་
མཆན་མར་གཟུང་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། དེ་
ལྟར་མི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས་ནི།

ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་པས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མཆོན་མར་
མི་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་
མཆོན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། །ཞེས་པས་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མཆོན་མར་
མི་མཐོང་བར་རྟོགས་པའི་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བས་
འཆད་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲའོ།

གསུམ་པ་ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོག་པ། ། ཐམས་
ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོ། ། ཞེས་པས་དོན་དམ་ལ་དཔྱུད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་རྟོག་པ་སྟེ་དེའི་བརྟགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་དེའི་དམིགས་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོ། ། ཞེས་པས་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
གསེར་བླང་༣༩༥ ། ལས། གསུམ་པ་ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཡིན་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྟེ་བརྟག་པའི་གཞི་རྣམས་ཡིན་
ལ། རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་
སྦྱོར་བ་ན་ཡུམ་ནི་གང་། ཡུམ་འདི་ནི་གང་གི་ཡུམ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཅིའི་བྱིར་ན་འདི་ལ་ཡུམ་
ཞེས་བྱ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རྩ་སམ་
ཡོན་ཏན་ནམ་བུ་བའམ་རིགས་གང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་གང་གི་ཡིན་
ཞེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྤར་ཡང་གསལ་བར་བཤད་ན། འཕགས་པའི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ལེགས་བཤད་གསེར་བླང་དང་། རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་པ་གཙོད་
མཆོམས་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོན་
པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དང་པོ་དེ་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་།
བྱི་མ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་ཅ་འགྲེལ་སྦྱར་ཏེ་ཉི་ལྔ་གསུང་གིས་

འགེལ་ལ། ཅེ་མའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་བྱེད་ལ་རྩ་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་དང་བྱེད་ཡོད་དེ།
འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་
གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་
སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཆོས་རྣམས་མི་འཇིག་གང་ཡིན་དང་། །དེ་
དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོག་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་
སྤྱུ་མེད་པར་རོ། ། ཞེས་པའི་སྟོན་ལ་དེ་ཡང་རྟེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བདེན་པ་རྣམ་པར་
མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཅེ་མོ་རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་བཞེད་
པ་ལ་གསེར་ཐོང་དང་རྣམ་བཤད་འབྲེལ། དེ་ཡང་རྩ་བའི་མདོ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་ཡོད་
དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ན། རྟེན་པ་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་རྩ་
བའི་མདོ་ནི། སྡེ་དགོ་བཀའ་འགྱུར་ཤེས་བྱིན་འབྲུམ་༼ཀ༽ ༡༤ ༽ལས། བཙུག་ལྷན་
འདས་གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་
པའི་ཆོ། དེས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་
གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེའི་དངོས་
པོ་བཀག་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པའི་བྱེད་པར་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གཟུགས་
ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་མ་ལགས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ནའང་
གཟུགས་མ་མཆིས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་པན་ཚུན་དེའི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་ཅན་དང་། དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་པན་ཚུན་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་འདོད་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷ་མས་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་
ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་ཆད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། ། མདོ་དང་པོ་རྟེན་པ་དང་པོ་

གཉིས་ཀྱིས་ཅ་བའི་མདོ་དང་། བྱི་མ་ཁྱེད་པ་གསུམ་པའི་ཅ་བའི་མདོ་སྟེ། བདེན་པ་རྣམ་
 པར་མ་བཞག་པའི་ཅེ་མོ་ཚུང་ཚུའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པའི་བཤའ་བྱ་ཅ་བའི་མདོར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། ། བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་
 གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། ། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཆོས་
 རྣམས་མི་འཇོན་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཅ་བའི་མདོ་ནི། སྡེ་དགོ་
 བཀའ་འགྱུར་ཤེར་བྱིན་། ཀ། ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་༡༠༣ །
 ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ། དེས་གཟུགས་ལ་མི་རྟག་ཅེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱིའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་སྟོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་བྱིན་པར་
 མི་འགྱུར་ཞེས་བར་གསུངས་སོ། །

གསེར་བྱིང་ལྟར་ན། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །
 དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ ཞེས་པའི་རྟག་པ་གསུམ་ཀྱིས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་
 ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་
 དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། ཞེས་པས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཅེ་མོ་ཚུང་ཚུའི་དམིགས་
 པ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ ཅེས་པས་དེ་གསུམ་
 ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལམ་བདེན་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ནི། ཆོས་རྣམས་
 མི་འཇོན་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་པས་ལམ་བདེན་བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་རྣམ་གཉིས་ཀ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། ཞེས་པས་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་
 གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་ཁྱོག་ལ། ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་
 པར་རོ། ། ཞེས་པས་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པར་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་
 བཤའ་ལྟར་ན་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལ། བདེན་པ་རྣམ་པར་

བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་
སྟོང་། ཅེས་པས་བདེན་པ་བཞི་ཀ་བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་སྤུང་མོང་བ་དང་། ། དེ་དག་གཅིག་
གི་རང་བཞིན་གཅིག་ ཅེས་པས་རྣམ་པ་སྤུང་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་
གང་ཡིན་དང་། ། དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་བྱིང་། །ཆོས་རྣམས་མཚན་མར་མི་འཛིན་
པ་གང་ཡིན་པ་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་བདེན་པའི་མཚན་མར་མི་མཐོང་བར་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོག་པ། ། ཐམས་ཅད་
དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། ། ཞེས་པས་དོན་དམ་ལ་དཔྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་
སུ་རྟོག་པ་བརྟགས་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་དམིགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་
སོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། ཞེས་པའི་
མི་རྟག་པ་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་མཐའ་དང་སོགས་སྐྱས་རྟག་མཐའ་བསྐྱས་
པར་བཞེད་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་གཉིས་ལས་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་གཞུང་དུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་
ཏེ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་༣༣ ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱུ་དུའི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས།
རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
པ་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་དག་པན་
ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་བྱིན་༼ཆ༽འབྲེལ་ཆེན་༣༦ ་༽
ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཅེ་མོ་རྒྱུ་དུར་གཙོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་

སྐྱོད་པ་མ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །འདི་
 སྐད་དུ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ག་བྱང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
 ཡང་ཅེ་མོ་ཆུང་དུར་གཙོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་པ་མ་ལགས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །འདི་སྐད་དུ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ག་བྱང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དོན་དམ་པར་ག་བྱགས་
 ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དག་ནི་པན་ཚུན་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་
 པ་དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ག་བྱགས་ལ་སོགས་
 པ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་གནས་པར་མི་བྱ་བས་མི་གནས་པ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟོང་པ་སྟག་
 ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ལས། ག་བྱགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ག་བྱགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཅོམ་
 ལུན་འདས་ག་བྱགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ག་བྱགས་མི་རྟག་པ་
 ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ག་སྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་
 གཉིས་ཀའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བཤད་པ་མཛད་དོ། །དེས་ན། ཡིག་ཆ་ལྟར་
 ན་ཅེ་མོའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་མཆམས་གཅོད་ཚུལ་ནི། ག་བྱགས་སོགས་
 མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་
 དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། ཞེས་པས་ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་ཀྱི་བྱང་པར་
 སྟོན་པ་དང་། དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ ཚོས་
 རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། ཅེས་པས་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་དང་། དེ་དག་མཆོན་
 མར་མི་མཐོང་བྱིས། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་
 པར་རོ། །ཞེས་པས་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་
 སྤྱི་དོན་༤༣༠ ་ལས། གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་ཀྱི་བྱང་པར་སྟོན་པ་ལ།

བཙུག་ལྷན་འདས་གང་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་
 བ་ནས། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་བཟུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་
 དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །ཞེས་དང་། རྟུང་དུ་འེ་
 དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས།
 རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 འོ། །རྣམ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་
 དག་པན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་མི་གནས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས། ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་
 སྒྲིང་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་མཆོན་མར་
 བཟུང་བ་བགྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། མཆོན་མ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། བཙུག་
 ལྷན་འདས་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཕྱིན་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ ཆོས་
 རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་དང་། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་དག་པན་ཚུན་བདག་ཉིད་
 གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་འོ། །རྣམ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
 རང་གིར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས། ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་
 དམིགས་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། བཙུག་ལྷན་འདས་གང་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པ་ན་ཤེས་
 ཕྱིན་གང་ཤེས་ཕྱིན་གང་གིས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཤེས་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་

བ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྟག་པར་བགྱིའོ། ། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་ཏུ་སྒྲག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་
ན་བྱང་ཆེན་དང་ཤེར་ཕྱིན་མ་བྲལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། དེ་དག་མཆན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་ཏྟགས་པ། །ཐམས་
ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མར་མི་མཐོང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་ངེས་པར་ཏྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དག་པའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩ་མོ་
ཡིན་པའི་བྱིར། རྩ་མོར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་འགལ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་གཞུང་གི་མཆམས་གཅོད་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། གསེར་སྤེང་
དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་གང་གི་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་ཟེར་བ་ནི་གཞུང་ལུགས་
རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་བྱངས་མེད་འོལ་ཆོད་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་
བཤད་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་སྤེང་བ་ལས་ཉི་སྒྲ་གི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་དང་། འབྲེལ་
པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འབྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་
ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་དང་ཡིག་ཆ་ལས་རྩི་མོའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་
མཆམས་གཅོད་ཚུལ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤེང་༣༤༩༽
ལས། དེ་ལྟར་ན་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་རྣམ་པའོ། ། གཉིས་
པ་རྩི་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་མི་རྟག་པ་སོགས་དང་དེ་དག་རང་གི་དོ་བོས་
སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དག་པན་ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་
བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་སོ། ། ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་མི་རྟག་སོགས་དང་སྒྲོང་ཉིད་དག་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། དམིགས་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་གིར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། བདག་
དང་བདག་གིར་གཟུང་བྱས་སྒྲོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་ནི།
བདག་དང་བདག་གིར་གཟུང་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པས་སོ། །འདི་ལ་རྒྱང་
པ་གཉིས་དམིགས་པ་དང་གཅིག་རྣམ་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་
ཁོ་ནར་སྒྲོན་པོ་དང་སོགས་པས་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མར་མི་མཐོང་བ་སྟེ་མཚན་
མ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་
མཚན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། དམིགས་པ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་
མཚན་ནི། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་སོ། །འདི་ལ་རྒྱང་པ་གཅིག་དམིགས་པ་དང་
གཉིས་རྣམ་པ་ལོ།

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལ་རྩ་བའི་རྒྱང་པ་གཅིག་དམིགས་པ་དང་གཉིས་རྣམ་པར་
སྐྱར་བར་གསེར་མེད་དང་ཡིག་ཆར་ལས་སོ། །གྲགས་ཆ་དང་ཤེས་སྒྲོན་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་
དང་། བུ་ཁྲིཀ་ཏུ་ཡང་རྩ་བ་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་ ། ཆ ། རྒྱན་སྒྲུང་
༣༧ ། ལས། ད་ནི་རྩོ་བའི་རྗེས་ལ་ཅེ་མོར་གཏོགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་དུའི་དམིགས་
པའི་དོན་གསུངས་པ་ནི་བཙུམ་ལྟར་འདས་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཞེས་པ་
ནས། འདི་རྒྱད་དུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བརྟགས་པའི་བྱིར། དབྱེད་པས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དག་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩ་མོར་གྱུར་
 པའི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཟུགས་
 སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་
 གཅིག་ །དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་
 གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །དེ་དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་
 ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྩ་མོའི་འོག་ཏུ་བཅོད་པར་གཏོགས་པའི་དག་བའི་རྩ་བ་ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྩ་བའི་རྟེན་ལ་ ། ལས།
 སེལ་བཟང་པོས་འདིར་རི་སྐད་བཤད་པ་ནི་མདོ་དང་ཤེན་ཏུ་མི་མཐུན་པས་འབྲུལ་བ་ཡིན་
 པར་བདག་གིས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། མདོར་རྒྱུང་འབྲིང་གི་མཆམས་གསུངས་
 པ་མེད་པས་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སམ་སྟུམ་སོ། ། མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་
 ཡང་བྱང་ཆེན་ ། རྣམ། བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་དང་མ་བྲལ་བར་རིག་པར་བགྱེད། །ཞེས་པའོ།
 འོ་ན། གསེར་སྤང་ལ་སྤྱི་ཕྱི་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩ་མོའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་
 པའི་རྩ་བའི་གཞུང་གི་མཆམས་གཅོད་ཚུལ་སྤྱི་ཕྱི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 སྟུམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། བཤད་ཚུལ་སྤྱི་མ་ནི་ཉི་ལྔ་དངོས་ཟེན་དང་མཐུན་པའི་བཤད་པ་
 ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འབྲེལ་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་འཆད་པ་ཡིན་པས་
 འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་༣༩༥། ལས། དེ་དག་ནི་འཕགས་པའི་
 ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༣༩༩། ལས། འདི་ནི་རྒྱན་གྱི་སྤྱང་བ་དང་འདི་གཉིས་
 ཀའི་ཡིན་ལ། གཤགས་ཆ་དང་བྱད་རྩ་གཉིས་ཀྱང་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་རོ། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྟོར་ལམ་འདི་གསུམ་ལ་རྩ་མོར་གྱུར་པ་ཞེས་བཅོད་པའི་རྩ་བ་ཆོན་
 ཡོད་དེ། རྩོད་མན་ཆད་དུ་ལོག་ལྟས་དག་རྩ་བཅོད་སྤྱད་པས་དག་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་ཡིན་

ལ། དེ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་བའི་ཅེ་མོ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །
བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་ནི། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་
བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་སྟེ་
དམིགས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་
རྣམ་པའོ། །གང་དེ་རྣམ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་བཟོད་པ་
ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། ཉི་སྤང་ལྟར་ན། སྤྲས་པ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆེན། རྣམ། ཡང་དག་པ་མཐའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་
པའོ། །ཞེས་པས་དམིགས་པ་དང་། ཆེ་ལྡན་ལྷ་བྱ་རྣམ་གངས་དེས་ན། རྣམ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སེར་
བཟང་ལྟར་ན་འཕགས་པས་རྣམ་པ་ལ་བྱངས་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་བསྟན་པ་
དང་། རང་བཞིན་ངེས་པའི་ལན་དུ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་གསུངས་
པས་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟེ་དག་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་བྱིར་༼ ༡༽
ཉི་སྤང་༤༩༽ལས། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་
དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་པའི་དམིགས་པའི་བྱང་པར་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། དེ་ཅིའི་
སྐད་དུ་ཞེ་ན། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏོ། །མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་རང་
བཞིན་གྱི་མཆན་ཉིད་དག་ནི་པན་ཚུན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པའི་བྱང་
པར་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་མཆན་ཉིད་ལའང་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད།
མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལའང་མཆན་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མཆན་

ཉིད་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་པན་ཚུན་ལྟོག་
 པར་གྱུར་ན་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགའ་འང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་
 རོ། །པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ནི་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་
 རྣམས་པར་གཞག་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་བཟོད་པ་ཚུང་དུ་ལོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼ཆ་༽ཀྱུན་སྒྲུང་༣༩༼ལམ།༽ད་ནི་ཅེ་མོའི་འོག་
 ཏུ་བཟོད་པར་གཏོགས་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་ཚུང་དུ་འཇམ་གས་པའི་དོན་འདི་བ་སྟོན་དུ་འགོ་
 བས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མའོ། །འདི་སྐད་དུ་གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ཆུ་གང་གིས་གཙོ་བོ་བཟོད་
 པ་ཚུང་དུ་འཇམ་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མ་བྲལ་བར་རིག་པར་བྱ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟ་སྟེ་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་པས་གཟུགས་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་རིག་པར་བྱེད་པས་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་
 གི་ཆེ་གཟུགས་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་ངེས་པ་ན། གཟུགས་ཉིད་
 གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་རི་
 ལྟར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་བསྐྱུ་ནས། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེ་གསུངས་
 པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཡང་བྲལ་བ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཡང་གི་སྤྲུལ་སོ། །འོ་ན་ནི་བསྟན་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ལྡོག་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར་མཆན་ཉིད་དང་མཆོན་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྤྲོས་ཏེ། མཆན་ཉིད་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ་མཆན་གཞི་མཆོན་བྱ་ནི་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་
དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་བྲལ་བའོ་
ཞེས་སྤྲོས་ཏེ། མཆོན་བྱ་མཆན་ཉིད་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་ནི། །དེ་
ཉིད་མཆོན་བྱ་མཆན་ཉིད་དུ། །གནས་པ་བཏགས་པ་ཡིན་པར་རིགས། །ཞེས་བསམས་
པའོ། །འདི་སྐད་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་བྱ་དང་མཆན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་
བཞིན་མེད་པའི་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་དམིགས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་འདྲི་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམ་
པའི་དོན་གསུངས་པ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་དེས་བཟོད་པ་
ཆུང་དུར་གཏོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །ཆོས་
ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་སྤྲུལ་སོ་ཞེས་ཁས་སྒྲང་བའི་དོན་དུ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་
བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོན་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དངོས་
པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྟོམས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་
རི་ལྟར་ན་བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སྟོབ་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་དེ་ཅི་འདྲི་བྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ནས། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན། ཉི་སྤང་དང་། རྒྱན་སྤང་གཉིས་ལས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་ལྟར་གསེར་ཐེང་ལས་

།ཡང་གསུངས་ཏེ། གསེར་བྱེད་༣༤༩ ་ཡས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི། གཟུགས་ནས་
 ཡང་དག་མཐའི་བར་ནམས་རང་རང་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་དང་། ནམ་པའི་འོག་ཏུ་
 ཆོས་དེ་ནམས་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པས་ནམ་པ་ལ་
 བྲངས་པའི་མདོ་ནམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་ནས་ཡང་དག་མཐའི་བར་ལ་རང་
 བཞིན་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའི་མཇུག་ཏུ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ངེས་པའི་ལན་དུ་དེ་དག་
 གི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་གསུངས་པས་ནམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་འདི་མདོ་དང་
 མཐུན་པའི་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོག་རྒྱུ་༡༣༩ ་ཡས། ནམ་
 པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་ལན་དུ། གཟུགས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་བསྟུང་པ་
 ནི། དེ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དག་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་
 བ་ཀྱང་རྩོམ་པ་ཉིད་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
 དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་གསེར་བྱེད་༣༤༩ ་ཡས། ཅེ་
 མའི་དམིགས་ནམ་ནི། མདོ་རྟོགས་རྒྱན་དང་མི་མཐུན་པས་དབྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལེ་བརྒྱད་མར་དམིགས་ནམ་འདི་གཉིས་སོ་སོའི་མདོ་
 མཆོམས་བཟུང་བ་མི་སྤང་ཡང་། འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ནམ་གྱི་བཤད་པའི་ཆོག་
 རིས་ནམས་མདོ་ཆོག་དང་བསྟན་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུང་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་
 པའོ། །མདོ་ལས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་
 བས་སྤར་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་བསྒྲུབས་ནས། དེའི་འོག་
 ཏུ་གཟུགས་སོགས་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་སོགས་གསུངས་པས་དམིགས་ནམ་རིམ་པ་
 བཞིན་མདོ་དང་སྤྱར་ན་འཕགས་པའི་དེ་འགྲེལ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་གཟུགས་
 སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་གཞི་སྤྱོད་ཉིད་དུ་གཅིག་

བ་བཀོད་བ་ནི་མདོ་ལས་མི་གསལ་ལོ། །འདི་སྐད་དུ་མདོ་ལས་རང་བཞིན་དང་མཆོད་ཉིད་
གཉིས་དང་བྲལ་བ་དང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་པར་གསུངས་པས་དམིགས་
བ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པའི་རྣམ་པ་མདོ་ནས་འབྱུགས་ལ་གསུངས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་
སོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་ཡང་ལེགས་བཤད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྲིས་བཞེད་སྟོལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། གྲུང་ཐང་སློབ་གྲྲིམ་རྒྱ་མཆོ་ལྟར་ན་བཟོད་པའི་སྐབས་
སུ་དམིགས་རྣམ་བསྟན་ཚུལ་སློབ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་པོའི་བཤད་བ་སྟེ་མདོ་དང་རྗེས་
སུ་མ་ཐུན་པས་ལེགས་པར་བཤད་པར་ཁོ་བོས་རྟོགས་སོ། ། ཅེ་མོའི་སྐབས་སུ་འཕགས་
བ་རྣམ་གྲོལ་སྟེས་དམིགས་རྣམ་བསྟན་ཚུལ་ནི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་མ་ཐུན་
པར་མི་སྤང་བས་དབྱུད་དགོས་སོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་འགྲེལ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
མཆོད་འགྲེལ་ཐར་འདོད་ཐུན་སེལ་༣༣༣ ་ལས། ། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་
པོའི་བཤད་བ་སྟེ་མདོ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པས་ལེགས་པར་བཤད་པར་ཁོ་བོས་རྟོགས་
སོ། །འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། ཅས། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་མ་ཐུན་པར་མི་སྤང་
བས་དབྱུད་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མཆོད་འགྲེལ་
ལྟར་བཤད་བ་ནི་གསེར་ཐོང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེས་ན། ཁོ་བོའི་སྤངས་སློ་
ཤར་ཆོད་ནི། བཟོད་པའི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་ཚུལ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་པོའི་
བཤད་བ་སྟེ་མདོ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པས་ལེགས་པར་བཤད་པར་ཁོ་བོས་རྟོགས་སོ། །འཕགས་
པ་གྲོལ་སྟེས་ཅེ་མོའི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་མ་ཐུན་པར་
མི་སྤང་བས་དབྱུད་དགོས་ཞེས་པ་ནི་གསེར་ཐོང་གི་དགོངས་པར་ཅུང་ཟད་མ་སོང་བའི་
བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་༣༩༠ ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི། གཟུགས་ནས་
ཡང་དག་མཐའི་བར་རྣམས་རང་རང་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པའི་འོག་ཏུ་

ཤོག་ངོས། 422

འདི་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སློབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ངེས་
པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འགྲེལ་ཆུང་དོན་
གསལ་༣༥ ་ལས། ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་དམིགས་པ་ཅན་ཀྱི་ངོར་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་
ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་
ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་བཟོད་པའི་
དམིགས་རྣམ་བཤུན་ཆུ་ལ་འདི་མདོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ལེགས་པར་བཤད་པར་ཁོ་
བོས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོའི་ཅེ་མོའི་དམིགས་རྣམ་བཤུན་པ་
ནི། མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་དང་མི་མཐུན་པས་དབྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
གསུངས་སོ། ། འོ་ན། སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་ཅེ་མོའི་དམིགས་རྣམ་འཆད་པའི་སྐབས་
མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་དང་མི་མཐུན་པ་གང་ཡོད་སྟུང་ན། འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀས་ཅེ་
མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་
རྣམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་མ་མཛད་ལ། དེ་མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་དང་མི་
མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་
ཅེ་མོའི་དངོས་ཟིན་ལ་ཐོན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཅེ་མོའི་དམིགས་རྣམ་བཤུན་པའི་སྐབས་
མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་
མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ ཞེས་དང་། ཡང་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་དག་

གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཞེས་གཉིས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལྟང་
ལས། བདེན་ལ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་བཞག་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ཅ་བའི་དངོས་
ཟིན་འདི་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན། གསེར་སྒྲིང་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་འདི་
ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། ། ཡང་གསེར་སྒྲིང་༣༥༠ ་ལས། དེ་ལ་ལེ་བརྒྱད་མར་དམིགས་
རྣམ་འདི་གཉིས་སོ་སོའི་མདོ་མཆོམས་བཟུང་བ་མི་སྣང་ཡང་། འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་
རྣམ་ཀྱི་བཤད་པའི་ཆིག་རིས་རྣམས་མདོ་ཆིག་དང་བསྟན་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུང་
པ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་བཞེད་པའོ། །མདོ་ལས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་
པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་སྒར་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་
བསྐྱབས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གཟུགས་སོགས་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་སོགས་གསུངས་
པས་དམིགས་རྣམ་རིམ་པ་བཞིན་མདོ་དང་སྤྱར་ན་འཕགས་པའི་དེ་འགྲིག་ལ་ཁྱད་པར་དུ་
སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་
གཞི་སྟོང་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་བཀོད་པ་ནི་མདོ་ལས་མི་གསལ་ལོ། །འདི་སྐད་དུ་མདོ་ལས་
རང་བཞིན་དང་མཆོན་ཉིད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་
པར་གསུངས་པས་དམིགས་པ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་མདོ་ནས་ཤུགས་ལ་གསུངས་པ་བསྟན་
བཅོས་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་སོ་ཞེས་སྟེན་ན་ཡང་ལེགས་བཤད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་
པའི་དོན་ནི། ཉི་ལྟང་གི་རྣམ་པར་སྤྱར་བའི་མདོ་རྣམས་དམིགས་པར་སྦྱོར་བའི་འཐད་གཅིག་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ཀྱི་བདེན་མེད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཆིག་
རིས་དང་བསྟན་ན་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་ལས་ནི་ཆོས་རྣམས་བདེན་དངོས་
མེད་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་བདེན་དངོས་དང་བྲལ་བར་བསྐྱབས་ནས། དེའི་འོག་

ཏུ་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པས། དམིགས་ཀྱི་རིམ་བཞིན་
མདོ་དང་སྒྲུར་ན་ཉི་ལྔ་གི་དེ་འགྲིག་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དག་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཅེས་པ་
མདོར་མི་གསལ་བས། དམིགས་ཀྱི་མདོ་ཀྱིས་དམིགས་པ་དངོས་སུ་གསུངས་
ནས་ཀྱིས་པ་ལྷགས་ལ་གསུངས་པ། བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱིས་དངོས་སུ་
གསུངས་ཞེས་སྒྲུབ་ན་ལེགས་བཤད་དུ་འགྱུར་བར་གསེར་སྒྲིབ་ལས་གསུངས་པས།
དམིགས་ཀྱི་མདོ་སོ་སོར་མ་བྱས་པར་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀར་སྒྱུར་ན། ལེ་བརྒྱད་
མར་སོ་སོའི་མཆོམས་མ་བྱེ་བ་དང་འགྲིག་ལ། སོ་སོར་སྒྲུར་ན་འཕགས་སེང་གཉིས་གང་
ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། ། འབྲིང་གི་ནི། དེ་དག་སྒྲེ་མེད་ངེས་
འབྱུང་མེད། །དག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རང་གི་དངོས་སོ་མེད་
པའི་ཕྱིར་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་
པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་དག་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དག་པ་སྟེ་ཀྱིས་པའོ། །གང་དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་ཀྱིས་པར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་༣༥ ་ལས། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲེ་བ་ཡང་མེད། ལྷ་རྒྱ་
ལས་འདས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀྱིས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་
རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཀྱིས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཀྱིས་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྐབས་འདིར་རྒྱུའི་སྟོན་ས་
དམིགས་ཏེ། སྒྲེ་བ་དང་ངེས་འབྱུང་མེད་པ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ལུས་སོགས་དག་པ་ལྷན་སྒྲུ་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལུས་སོགས་དག་པ་ལྷན་སྒྲུ་ལུས་ཡོངས་སུ་

དག་པ་དང་། དག་ཡོངས་སུ་དག་པ། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ། མཆན་ཡོངས་སུ་དག་
 པ། སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཏེ་ལྟོ། དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་གཏོགས་པ་
 བཞི་རྒྱན་སྣང་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་
 ཕྱིན་༼ཆ༽ རྒྱན་སྣང་༤༩༽ལས། རྣམ་པ་གང་གིས་དམིགས་པར་བྱ་ཞེན། དེ་ལྟར་སྟོང་
 ར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་སྟོང་ཅིང་བསྟོམས་
 ར་སྟེ། འགྲོ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་སྤྱད་དུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་
 ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སྟོར་བ་ལ་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པས་ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་པ་རྒྱུ་ལྟོ་
 ར་ས་བསྟན་པས་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ལུས་ཡོངས་སུ་
 དག་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་
 དག་པའོ། །མཆན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་གནས་
 ར་གནས་པ་དང་། གསལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སངས་རྒྱུ་གི་
 ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དོ། །ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ན་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཉི་སྣང་ལས།
 ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་ཡོངས་སུ་དག་པ། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ། མཆན་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་གསུངས་ལ། སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་༼༧༽ཉི་སྣང་༥༠༽ལས། དེ་ལྟར་ལུས་

ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཆོན་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་ཡང་
 དག་པར་འདའ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ནི་ནམ་ཡང་
 མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཏྲ་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། གསེར་བློང་༣༩༡ ་ལས།
 ལེ་བརྒྱད་མ་འབྲུམ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཉི་ལྔ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་ས་སུ་ཞིང་དག་པ་མེད་པར་འདིའི་པན་
 ཡོན་དུ་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་ཡང་བཤད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཆེན་པོའི་ནི། དེ་
 དག་དེ་ཡི་མཆོན་མེད་ཉིད། །དེ་ཡི་མཆོན་མར་མི་རྟོན་པས། །མོས་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་
 པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་མེད་པ་ནི་དམིགས་པའོ། །རྣམ་
 བ་ཡང་དེའི་མཆོན་མ་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་བཅས་པའི་མོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་
 པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་བཟོད་པའི་བྱིར་ན་བཟོད་པའོ། །

ལྷེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་བྱིན་༼ཆ༽རྒྱན་སྤང་༣༩ ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བཟོད་ཐོབ་
 དན་སོང་མི་ལྟར་དོ་ཞེས་བཤད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བཟོད་པ་སྐྱེད་པར་
 མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་པ་རྟོགས་པ་གསུངས་པའི་
 བྱིར་རོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དན་སོང་དུ་མི་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ།
 ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟམ་དུ་དགོངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེས་པར་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཤུ་རིའི་བྱ་བ་སོགས་པ་ཡང་མཛེས་དགའ་

ཁྲིམ་ཏེ་དཔྱལ་བར་རྒྱུར་སོང་ངོ་ཞེས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་བཤད་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་དོན་
 ལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུན་༡༢༡ ་ལས། དེ་ལྟར་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་བ་རྒྱུར་དུ་
 ཐོབ་ཅིང་། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་བ་ཐོབ་པས་ངན་འགྲོ་མེད་
 པས་ཆོས་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱག་བ་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བས་བཟོད་བའི་ཕྱིར།
 འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དུ། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་ལྟར། ཞེས་བཤད་པས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་བཟོད་བ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། ། ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་
 གྱི་གསུངས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 གྱིས་བཟོད་བ་རྟགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། ། བཟོད་བ་ཐོབ་བ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་
 ཞེས་བྱ་བའོ། མདོ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣམ་དུ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་
 དོ། ། འདི་ནི་ངེས་པར་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་
 ། ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་བ་ཡང་མངེས་དགའ་ཁྲིམ་ཏེ་དཔྱལ་བ་རྒྱུར་སོང་ངོ་ཞེས་ཕྱོགས་
 གཞན་དུ་བཤད་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་ལྟར་བཤད་བ་སློབ་
 དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་དགག་བ་མངོན་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་ལུགས་མཛོད་རྩ་
 འགྲེལ་དུ་བཀོད་བ་འགོག་བ་ཡིན་ལ། སྟེ་བ་ཁ་ཅིག་བསེ་དུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོར་ལམ་བོད་ཡན་ཆད་སྟན་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྟོང་མེའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་ཡང་ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་མི་སྲིད་ལ། བྱང་པར་བཟོད་བ་ཐོབ་ནས་ཐེག་བ་དམན་
 པའི་གང་ཟག་དུ་མ་ཟད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་
 འདོད་བ་འགོག་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་ཡང་མི་འགལ་བ་ནི། བཟོད་བ་ཐོབ་
 རས་ལས་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྲོ་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་བ་ཐོབ་པར་མ་ཟད། འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་

སོགས་པས་མཛེས་དགའ་བྱིར་ཉེ་དཔྱལ་བ་རྒྱར་སོང་ཞེས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོད་ཡན་ཆད་སྟན་གཅིག་ལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡང་ཐེག་པ་
དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་གདུལ་བྱ་གཞུག་པའི་ཆེད་ཉིད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གྱིས་
གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། བྱབ་མཐའ་གོང་
མའི་ལུགས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་དང་སྟོང་
ཇི་དང་སྟོན་ལམ་གང་གི་དབང་དུས་བྱས་ཀྱང་དན་སོང་གསུམ་དུ་མི་འགོ་ལ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བཟོད་པ་ཐོབ་ན་ལས་དབང་གིས་དན་འགོར་མི་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་
སྟོང་ཇི་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་སམ་
སྟམ་མོ། ། མདོར་བར་མཛོད་ལྟར་ན། ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་ཆད། །བཟོད་ཐོབ་དན་སོང་ཡོངས་
མི་ལྟར། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་བྱོད་ནས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱ་
དན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ལས་མི་ཉམས་ལ། ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་ཉམས་ཀྱང་དགོ་རྩ་ཆད་
པ་མི་སྲིད་ཅིང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་འགའ་ཞིག་ཉམས་པ་སྲིད་ཀྱང་དན་སོང་གསུམ་དུ་དུ་
མི་འགོ་སྟེ། དན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་རིང་དུ་བསྐངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་དན་འགོ་བ་གསུམ་དང་། སྟོང་སྐྱེས་དང་བྱོད་
གཤེར་གྱི་སྐྱེ་གནས་གཉིས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྐྱ་མི་སྟན་དང་།
ཆངས་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་། ཟ་མ། མ་ནིང་། མཆན་གཉིས་པ་སྟེ་ལུས་གསུམ་དང་།
བརྒྱད་པ་པན་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ཉེ་འགོ་བ་དང་།
སྐྱེ་གནས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ལུས་དང་། སྲིད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་
ནམས་ལ་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པས་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུག་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆེས་མཛོད་ ༡༦༩ ་ལས། ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་
ཀྱང་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཀྱན་དུ་མི་ཆད་པ་ཡིན། དེ་ནི་དན་སོང་དུ་ཡང་འགོ་བ་སྲིད་ལ་མཆེས་

མེད་པ་བྱེད་པ་དག་གྲང་སྲིད་དོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་གྲང་ངན་སོང་གསུམ་
 དུ་མི་འགོ་སྟེ། དེར་འགོ་བའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
 འགོ་བ་གསུམ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་སྒོ་ང་དང་བློ་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་གཉིས་
 དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་དང་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་སྐྱེ་
 བ་གསུམ་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་སྟེ་ལུས་གསུམ་དང་། བརྒྱད་པ་
 བན་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། འགོ་བ་དང་སྐྱེ་
 གནས་དང་སྐྱེ་བ་དང་ལུས་དང་སྲིད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུག་འཛོལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པ་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་པོས་ནི་ངན་སོང་གི་འགོ་བར་མི་སྐྱེ་བ་
 འཛོལ་ལ། ཆེན་པོས་ནི་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་འཛོལ་མོད་ཀྱི་རྩ་བར་ནི་ངན་སོང་
 དུ་མི་འགོ་བ་གཅིག་དུ་སྒྲོས་སོ། །དེས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གསུམ་པ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་
 ལ་བཟོད་པ་རྒྱུད་དུ་ཐོབ་ཅིང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ངན་འགོར་སྐྱེ་བ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་
 གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པས་ངན་འགོ་མེད་པས་ཆོས་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱག་པ་མངོན་
 གྱུར་དང་བྲལ་བས་བཟོད་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་སྐྱུར་བའི་ལམ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བྱུང་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུད་འབྲིང་
 ཆེ་གསུམ་ལ་དམིགས་རྣམ་བྱུང་རེ་རེ་ཡོད་པ་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཐེན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟོན་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བློ་
 རྒྱུད་དུ་འཛིན་དམིགས་རྣམ་ལ་བདེན་པའི་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྐྱུར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་
 མ་སྐྱུར་བས་ཆོས་ཅན་བདེན་པ་ཞི་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སྐར་བློ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་སྐབས་
 སུ་དམིགས་རྣམ་ལ་བདེན་པའི་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྐྱུར་བ་དང་། བློ་རྒྱུད་མན་ཆད་དུ་

ཡང་ཆོས་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་བཞི་དེའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྲགས་ཀྱིས་གོ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཆོས་བརྟེན་གྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྟེན་པའི་སྒྲའི་རྣམ་གཞག་ཡིག་ཆ་ལས་
འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། བྱད་པར་གཞན་སྟོང་ཞེས་པ་སྟོང་རྒྱུད་གཞི་ཡིན་པར་སྟོང་
བའི་སྟོན་པ་དེའི་ཆོས་སུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་བ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་
སྟེ་བྱད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་སྟོང་རྒྱུད་འཕངས་པ་ལ་ཟེར། འདི་རྣམས་གཙུག་པོ་རྟོག་པའི་དོར་འཆར་
ཚུལ་ཙམ་ལས་ཡུལ་ལ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཤེས་ཆེན་གྱི་
སྟོང་ལས་བཞི་ལ་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་
དང་། རྒྱན་ཅ་བས་བསྟན་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞེས། དེ་ཡང་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པའི་མདོ་འབྲེལ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་ལས་ལ་གདམས་པའི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས། བྱད་སེམས་ཅེ་
མའི་སྟོན་དུ་མི་ལྟར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་ཅ་རྟོགས་པར་བགྱི་བར་འཆལ་བའི་བྱད་སེམས་
ཀྱིས་ཡུལ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་སྟོན་
དེ་ཟིན་ཤིང་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེའི་ལན་དུ་ཐབས་མི་མཁས་པས་བྱིན་བྱུག་དང་རྣམ་ཐར་
སྟོན་གསུམ་ལ་བཏེན་ཏེ་ཉན་རང་གི་སར་ཡང་མི་ལྟར་ལ་བྱས་སེམས་ཀྱི་སྟོན་མེད་པ་ལ་མི་
འདུག་པའོ། །ཞེས་སྒྲས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཅིའི་བྱིར་
བྱད་སེམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་ཟིན་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱད་ཆེན་གྱི་སྟོན་ནི་ཆོས་
ལ་སྟེད་པའོ་ཞེས་སྒྲས་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་ཆོས་ལ་སྟེད་པ་གང་ཡིན་ཞེས་
ཟིན་པའི་ལན་དུ། བྱད་ཆེན་གསུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལྟག་
པར་གནས་པ་དང་། ཀྱན་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། སྟོང་བ་དང་། བདག་མེད་
པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལྟག་པར་གནས་པ་དང་ཀྱན་ཤེས་པ་འདི་
ནི་ལྷ་རིའི་བྱ་བྱད་ཆེན་གྱི་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟེད་པ་སྟེ་སྟོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོང་ལས་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་གསུངས་སོ། །སྐབས་

འདིའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་གནས་པ་དང་། གྲུན་ཤེས་པ་གསུམ་ལ་མངོན་
 ཞེན་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་ཞེས་དག་ལྡན་དུ་གསལ་ལ། ཡུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམས་སུ་
 དེ་འབྲེལ་ཞེན་པ་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞེན་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་དང་ལྟ་བ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །གཟུགས་མི་རྟག་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ན་མཐུན་པ་ཞེས་བྲ་
 ལ། ཆོས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟེད་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། སྐབས་གསུམ་པར་རྒྱལ་
 ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། ཞེས་བདེན་འཛིན་ལ་ཆགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་ཚུལ་
 འབྲས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསེར་བླང་༣༩༥ ་ལས། ཆོས་མཆོག་ཆུང་དུ་འདེད་མིགས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
 བ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པར་
 བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་དམིགས་པར་བསྟན་པས་དེས་མཆོན་ནས་དེ་ཁོ་ནར་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་
 དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་སོ། །སྤྲ་མ་དག་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་བཞི་དང་གཙོ་བོ་གང་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེས་སྤངས་པོ་ལྟ་དང་དེས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་པས་བདེན་
 པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ཡང་རྒྱན་སྤངས་གི་དགོངས་པ་སྤྲ་མའོ། །རྣམ་པ་ནི།
 དམིགས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པ་སྟེ་འབྲས་བྱ་གདུལ་བྱ་ཡོད་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་དུ་རང་རང་གི་སྐལ་པ་རིམ་ལྔ་བ་བཞེན་དུ་འབད་ཚུལ་ལ་མི་སྟོས་པར་ལྷན་གྱིས་
 བྱུང་པར་ཐོན་ལས་འདུག་པའོ་ཞེས་འབྲས་བྱའི་སྟོན་པ་དམིགས་སོ། །རྒྱ་གང་གིས་འདུག་
 ན་སྟོན་གྱི་རང་གི་སྟོན་ལམ་དང་ཆོགས་གཉིས་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞེན་ཅི་ཡང་མ་
 བྱུང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། གང་ལ་སྟོང་

པ་ཉིད་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་
ཅད་མི་རུང་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདིའི་འབྲས་བུ་ཆོས་མཆོག་ལ་མི་འགྲིག་
གོ་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དམིགས་མཁན་དེ་ཆོས་མཆོག་ཡིན་པས་དམིགས་
ཡུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུར་བཤད་དགོས་སྐྱེ་མེད་དོ། །
ཅེས་བཤད་དོ། ། དོན་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆུང་བུའི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
པའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་དཔའ་བར་འགོ་བལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་བསྒྲིམ་
པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དེ་དང་བདེན་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་
གཟུགས་སོགས་ཡིན་ནོ། ། བོད་མྱ་མ་དག་ན་རེ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་།
རྒྱ་རྒྱུན་དང་། བདག་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་བཞི་དང་། གཙུ་བོ་གང་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཁོར་དང་བཅས་ན་དེའི་རྗེས་འབྲང་གིས་ལུང་སོ་ལྔ་དང་
དེས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་བསྟུས་པས་བདེན་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། ཉིང་
རེ་འཛིན་རྣམས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་ཡིན་པ་རྒྱུན་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་བཞི་ཆོགས་
ཟེན་ལ་དམིགས་རྣམས་ཡིན་པ་རྒྱུན་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། ། གསེར་ཐོང་ ༣༩༩ ་ལས། འབྲང་གི་དམིགས་པ་ནི། ཤེར་བྱིན་རྣམས་འབྱོར་ལ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་རྣམས་འབྱོར་པ་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པ་
ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ་ལུང་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུའི་གཟུགས་སོགས་
ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་རྟོགས་ན་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲེ་བར་བྱེད་
པ་སྟེ་བདེན་པ་བཞིའོ། །ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་ཆེ་བ་
ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། དམིགས་པ་དེ་དེ་ཁོ་ནར་མཉམ་པར་གཞག་འཛོག་གིས་སྟོང་པའི་
སྒྲོས་བྲལ་དུ་བསྐྱབས་པས་བྱང་སེམས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རང་གི་རོ་བོ་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་

མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བདག་ནི་སྤར་མཉམ་པར་བཞག་པའོ་སོགས་པས་མ་འོངས་པ་
ན་འཛོག་པར་འགྱུར་རོ། །ད་ལྟ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའོ་སྤམ་པའི་ཤེས་པ་མངོན་
གྱུར་མི་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པལ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དོན་
ནི། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
མ་འོང་བ་ན་འཆང་རྒྱལ་གསུངས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་པ་ལྟར་དུས་འདི་ཅུ་ན་ཞེས་མི་གསུངས་
པས་སྒོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་འདི་ནི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
པས་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱ་བདེན་པར་མེད་པའི་བདེན་བཞི་ཡིན་ནོ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཆོ། བདག་ནི་ད་ལྟ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ་སྤམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གསུམ་
དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པས་སོ། ། འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ལྟ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའོ་སྤམ་པའི་ཤེས་པ་མངོན་གྱུར་མི་འབྱུང་བར་རྟོགས་
པའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པལ་ཆེ་
བ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པས་སོ། ། ཞེས་པ་འདི་ནི། ཡིག་ཆ་སོགས་ལས། མཉམ་བཞག་
པའི་རྒྱད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་སོགས་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བ་གསུངས་པའི་
ཁྱད་སྤངས་འདི་ཡིན་ནོ། ། གསེར་ཐེང་༣༩༥༽ལས། ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་ཏེ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ངོར་སྒྲོམ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྒྲོམ་པ་པོ་བྱང་སེམས་དང་བསྒྲོམ་བྱ་
ཡུམ་གྱི་དོན་གསུམ་པོ་པན་ཆུན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པས་ཁྱད་པར་

དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་སོ། ། རྣམ་པ་ནི། དམིགས་ཡུལ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དོན་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་
ཉོག་པའི་ལམ་ནི་མཐོང་ལམ་མམ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དམ་པའོ་ཞེས་ཉོགས་པའོ། །དེ་
ལྟར་དམིགས་ཡུལ་བརྟག་པར་བྱ་བས་སྟོང་བ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་བརྒྱད་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དོན་ནི།
བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བསྐྱེམ་
བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། དོན་གསུམ་པན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་པས་བྱང་པར་
དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་རྣམ་
པར་མི་ཉོག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་དམ་པར་ཉོགས་པའི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་པའི་བྱང་ཆོས་ལ་ལོག་པར་སྒྲོ་
འདོགས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཁོ་ནར་
ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བརྟག་བྱར་མ་བྱུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

དེས་ན། སྒྲོར་ལམ་འདི་གསུམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
མཐོང་ལམ་གྱི་དངོས་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་འཛིག་ཉེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་
དེ་སྐད་ཅེས་བཟོད་དོ། ། གསུམ་པ་བཟོད་ཚུལ་ལ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་།
ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། རྟོད་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་སྟོན་ཆེ་དམིགས་པ་
མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་ཉེན་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
དམིགས་རྣམ་སྟོན་པ་ན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བཟོད་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་མི་
རིགས་ཏེ། དམིགས་པ་བྱང་པར་ཅན་དང་ཆོས་ཅན་དང་རྣམ་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་བཟོད་

པའི་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཟོད་པ་ནི་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཅོད་པར་སྐྱར་
ལ། བྱ་དང་རེད་མཉམ་བས་ཀྱང་སྐྱར་ཀྱང་ཅོད་ཚུལ་རིག་བྱིན་ལྟར་བྱས་སོ། །གསེར་ཐེར་
ལྟར་ན། དམིགས་པ་དང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་བཟོད་ཚུལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་ཆོས་ཅན་དང་རྣམ་པ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་བཟོད་དགོས་པ་ལ། གཉིས་
ཀ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཅོད་པ་ཁོངས་ནས་བཏོན་པ་གསེར་གླིང་
བ་དང་ཉ་སོགས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འོག་མ་རྣམས་སུ་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ཆོག་གིས་མ་
ཐེན་པ་ལ་ཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱ་ན་༣༥༣ །ལས། གསུམ་
པ་བཟོད་ཚུལ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་(ཅོད་པ་)ནི། ལམ་བཞི་
པོ་འདི་དག་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་
པ་དགོས་པས། དེ་ཉིད་སྐྱས་སྟོན་པའི་ཆེན་ཡང་། བདེན་བཞི་དམིགས་པ་དང་། བདེན་
བཞིའི་སྟངས་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་རྣམ་པར་མ་བསྟན་ན་མི་རྟོགས་པས། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་
སྟོན་རིགས་པ་ལ། རྟོན་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་སྟོན་པའི་ཆེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་
པ་བདེན་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་
རྣམ་པ་སྟོན་པ་ན། བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བཟོད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོད་
པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དམིགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟངས་དུ་ཆོས་བཟོད་
པར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཡིན་ཡང་སྟེ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་སུ་ཅོད་པའི་གཞུང་དུ་
མ་སྐྱར་ཡང་། རོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་། རྟོན་
ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་སྟོན་པའི་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། རྟོན་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་
བདེན་བཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེའི་ནི་ཞེས་པའི་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱས་དམིགས་རྣམ་
ལྷག་མ་རྣམས་བདེན་བཞི་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་འཕངས་པས་ལྷག་མ་རྣམས་བདེན་བཞི་

ལ་བརྟེན་པར་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བ་ཙྰ་ད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་དགག་བ་བྱེད་
པ་ན། ལྷག་མ་རྣམས་ཆོས་བརྟེན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་པ་ནི་ཞེས་འབྱུང་བ་མི་རིགས་
པར་ཐལ། ལྷག་མ་རྣམས་སྐྱ་གཉིས་ཀས་བརྟེན་པར་ཙྰ་ད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སུན་
འབྱེན་པ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། གསེར་ཐེང་༣༩༤༥ ་ལས། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྟེ་ཡང་ན་ཆིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་བསྐྱེབ་
པའི་དོར་ཉེ་སྟེབ་སྒྱུར་དང་འགལ་བའི་འཛིགས་པས་ཆོས་ཅན་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་ལས་
ཐ་དད་པར་རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བདེན་པ་ཀུན་
ཏུ་བངས་ཉེ་དམིགས་རྣམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ལྷག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་
བདེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་དེར་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་ཆོས་ཡིན་
རོ་ཞེས་འཆད་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡང་དག་
པར་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་
རིགས་སོ། །ཞེས་པའི་ཆད་མས་བརྟགས་པ་ན་རི་བོང་གི་དུ་དང་འབྲ་བར་དགག་སྐྱབ་ཀྱིས་
སྒྲོང་པས་དེ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཆོས་སུ་མི་རིགས་པར་མཐོང་བ་
ན་དོན་གྱིས་ན་བདེན་པ་རྣམས་དེར་གོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་འོག་
མ་དག་ལ་ཡང་སྟེ་གང་དུ་ཆོས་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་བདེན་བཞེ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། ། འདིའི་ལྟར་
ན་གཞུང་གོང་མ་ལ་ཡང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་བརྟེན་པས་དམིགས་པ་
བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་འདོན་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀ་ཆོས་སུ་བཤད་
ནས་བདེན་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་། བྱད་པར་གཞན་སྒྲོང་མི་སྒྲོང་གི་གཞུང་དང་། མཐུན་
དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །ཕྱོག་པ་ལ་ནི་རྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་

གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་བྱང་པར་གཞན་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གི་དོན་རིགས་མི་མ་བྱན་ལས་ལྷོག་མི་
 ལྷོག་ལ་འཆད་དོ། །རྟེན་གྱི་ཕྱི་མ་རྣམས་བཤད་པ་འདི་འཐད་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་མོད། འདི་
 རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པར་མི་འདོད་དེ། དམིགས་པ་རྣམས་ཆོས་སུ་བཤད་ཅིང་བྱང་པར་
 གཞན་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ལོག་པར་བཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དམ་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་སྐྱབས་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ནི།
 དམིགས་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཐབས་ཆོས་ཡིན་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མངོན་
 རྟོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་པས་བདེན་པ་དང་དེའི་སྤྱིང་གི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞིའི་སྐྱས་ཟེན་པ་དང་རྣམ་པ་རྣམས་དེའི་
 སྤྱིང་གི་ཆོས་བརྟེན་པའི་སྐྱས་བརྟེན་པར་རིགས་པ་ལ་བྱོད་ཚུང་དུའི་སྐྱབས་སུ་དམིགས་
 པ་དེ་བདེན་པའི་སྐྱས་ཟེན་པར་བསྟན་ནས་དམིགས་པ་གཞན་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དེའི་སྐྱས་མ་
 ཟེན་པར་བསྟན་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་དུ་བྱོད་འབྱིང་མན་ཆད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བདེན་
 བཞིར་གཏོགས་པར་མི་གོ་སྟེ། ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་མ་བསྟན་པས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་དམིགས་རྣམ་བརྟེན་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་ཆོས་ཅན་དང་རྣམ་
 པ་རྣམས་ཆོས་བརྟེན་ཀྱི་སྐྱས་བརྟེན་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆོས་བརྟེན་པས་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་བླ་བརྟེན་གྱི་སྤྱིང་ལས་འདིར་ལྟར་གསུངས་
 ཏེ། རྣམ་བཤད་རྟོག་དཀའི་སྤྱིང་བ་༡༠༥ ་ལས། གསུམ་པ་བརྟེན་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱང་པ་
 ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩོད་པའི་ཡུལ་ནི་སྐྱ ་ཏའི་
 སྤྱིང་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་འདུ་འགོད་གནས་བྲལ་ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྷག་མ་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་བརྟེན་ཀྱི་སྐྱར་ཡོད་པས་དེ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བོད་སྤྱིང་
 ལ་རྩོད་ཡུལ་མེད་པས་རྩོད་ལན་འདི་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འགྱུར་ལོག་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་སྐྱར་ལ་གཞུང་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་དོན་ལོག་པར་ཐལ་བའི་

ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏེང་འཛིན་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཅེས་སོགས་
 སུ་སྐྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་དམིགས་པ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟོན་
 ཅན་དེ་ཡི་ནི། ཞེས་པའི་དྲུག་སྐྱེའདི་གཞུང་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལའང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་
 པས་ཚད་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་པའང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ཐལ་བ་བྱི་མ་སོ་ན་གནས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཤད་བ་བྱེད་བ་གཞན་དག་ལ་ནི་སྤྲོད་པོ་ཅིའང་མི་སྤྲོད་བས་
 དགག་ཡུལ་གྱི་ནམ་གངས་མང་པོ་དགོད་པར་མ་བྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན། དམིགས་པ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟོན་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་བློ་རྒྱུ་དེའི་དམིགས་ནམ་ལ་བདེན་པའི་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་
 ལ་མ་སྐྱར་བས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་མ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་མེད་དེ། སྐྱར་བློ་རྒྱུ་དེའི་སྐབས་
 སུ་དམིགས་ནམ་ལ་བདེན་པའི་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་དང་། བློ་རྒྱུ་འབྲིང་མན་ཆད་དུ་
 ཡང་ཆོས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་བཞི་དེའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཤྲགས་ཀྱིས་གོ་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱེད་ནམ་གཞག་ཡིག་ཆ་ལས་
 འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། བྱུང་པར་གཞན་སྤོང་ཞེས་པ་སྤོང་བྱུང་གཞི་ཡིན་པར་སྤོང་
 བའི་སྤོང་ནས་དེའི་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱུང་པར་གཞན་མི་སྤོང་བནི་དེ་ལས་ལྷོག་
 རྟེན་དེ་བྱུང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་སྤོང་བ་འཕངས་པ་ལ་ཟེར། འདི་ནམས་གཙོ་བོ་རྟོག་པའི་ངོར་
 འཆར་ཚུལ་ཅམ་ལས་ཡུལ་ལ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། ། མཁས་པ་
 ཁ་ཅིག་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱེད་གཉིས་
 འགལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་དེ་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་
 ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བྱས་པ་བྱུང་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་བྱས་པ་བྱས་པར་སྐབས་པའི་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་

མ་དེར་ཐལ། དེ་བྱས་པ་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། བྱས་པ་དེ་བྱས་པ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱད་པར་
 གཞན་ནི་སྤྱང་བ་དང་། །མི་སྤྱང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །བརྒྱ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི། །འདོད་
 པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། རང་
 གི་བརྗོད་བྱ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤྱང་གི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་དེ། ཆོས་བརྗོད་
 གྱི་སྤྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤྱང་གི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་
 བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་དེ། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་
 བརྗོད་ཀྱི་སྤྱ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་
 མི་རྟག་ཅེས་པའི་དག་དེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱ་གང་ཞིག་ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མི་
 རྟག་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་སློ་ཡུལ་དུ་
 གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་གཞི་
 ལྟ་བུར་སློ་ཡུལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ འདིར་
 ཆོས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤྱང་མི་སྤྱང་གི་དོན། ཁྱད་ཆོས་
 གཞན་རྣམས་བརྗོད་བྱར་འཕེན་མི་འཕེན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བ་ལང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་
 ན་བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་ན། བདག་
 མེད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའང་དེར་ཐལ་ལོ། ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། ཆོས་དེ་ཁྱད་ཆོས་
 གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་བརྗོད་པ་དང་། རུང་བར་བརྗོད་པ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 དེ་ལྟར་ན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱ་ཡིན་ན་སྤྱ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་
 ཏེ། སྤྱས་དངོས་སུ་སློས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་བྱ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་

མི་རུང་བའི་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། ། དེས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ནི་སྤྲུལ་བ་པོ་རང་
དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་དང་། ཉན་པ་པོའི་ཤེས་འདོད་
ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྤྲུལ་པར་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་གཞན་སྤྲོད་ཞེས་པ་ནི།
དོན་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྤངས་
ནས་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤྲོད་བཞི། ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་
སྒོ་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི། ཉན་པ་པོས་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཐོས་
པ་ན། རྟ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་རྟེའི་སྟངས་ཀྱི་རྟ་མ་ཡིན་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལས་
གང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་འདོད་ནས་ངེས་པ་ན་བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། རྟ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁྱད་གཞི་ཡིན་ལ། བ་ལང་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རྟ་མ་
ཡིན་པ་དེ་མ་རྟེའི་སྟངས་ཀྱི་རྟ་མ་ཡིན་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་
ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། དཔེར་ན། སྤྲུལ་གཙན་གྱི་མགོ་ཞེས་པས་མགོ་དེ་ལྟ་དང་མིའི་མགོ་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པས་སྤྲུལ་གཙན་ནི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ལ། མགོ་ཁྱད་
གཞི་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེས་ན་སྤྲུལ་དེས་བ་ལང་གི་ལྷོག་པ་དེ་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༥ ་ ལས། རང་
ལུགས་ནི། སྤྲུལ་བ་པོའི་འདོད་པ་དང་། ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད།
ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་དེ། སྤྲུལ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་
དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྲུལ་མཆན་ཉིད། བ་སྤངས་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན།
བ་སྤངས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤྲོད་གི་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ། བ་སྤངས་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་
བྱེད་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྤངས་ནས་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་
པའི་སྤྲུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཉན་པ་པོས་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཐོས་པའི་ཆོ། དཀར་
པོ་དེ་དུང་དང་། བ་སྤངས་སོགས་གང་གི་དཀར་པོ་ཡིན་སྟེ་ཤུ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་ངེས་

བ་ན། འཆད་པ་བོས་བ་སྒྲང་གི་དཀར་བོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། དཀར་བོ་བྱང་གཞི། བ་སྒྲང་
 བྱང་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བ་སྒྲང་དེའི་དཀར་བོ་དྲུང་གི་དཀར་བོ་སོགས་ལས་བྱང་
 བར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བ་བོ་དང་ཉན་བ་བོའི་འདོད་པས་དམིགས་
 པའི་དོན་དེ་ཉིད། བྱང་གཞི་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ། སྒྲ་བ་བོ་དང་ཉན་བ་བོའི་འདོད་པས་
 དམིགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བ་
 སྒྲང་དཀར་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། བ་སྒྲང་དཀར་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བ་སྒྲང་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་བྱང་པར་གཞན་མི་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། བ་སྒྲང་དེ་བྱང་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱང་
 གཞི་ལྟ་བུར་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མི་སྤོང་བར་བྱང་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉན་བ་བོས་བ་སྒྲང་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཐོས་པའི་ཆེ། བ་སྒྲང་སྟོན་བོ་དང་
 སེར་བོ་གང་ཡིན་སྟེ་ལྟོས་པར་འདོད་ནས་བྲིས་པ་ན། འཆད་པ་བོས་བ་སྒྲང་དཀར་
 བོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། བ་སྒྲང་བྱང་གཞི་དང་། དཀར་བོ་བྱང་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཀར་བོ་དེ་བ་སྒྲང་སྟོན་བོ་ལས་བྱང་པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཞི་
 དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱང་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་
 དགོས་པ་དང་། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱང་
 པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་སྒྲ་ཡིན་པས་བྱང་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ་དོན་འདི་བྱང་གཞི་དང་བྱང་ཆོས་
 གཉིས་ཀར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྐབས་དང་
 བོའི་སྤྱི་དོན་རོལ་མཆོ་༤༥༩ ་ལས། བྱང་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་བྱང་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་
 བྱང་ཆོས་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་མཉན་བྱ། ཆོས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཆན་ཉིད།
 ཆོས་དེ་བྱང་གཞི་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་མཉན་བྱ། ཆོས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་
 སྒྲའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཀུན་ལས་རྗེས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །སྒྲ་

ཡི་བྱད་པར་འདི་ཉིད་ནི། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་བཟོད་བྱ་ལ། །བྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱ་དེས་རང་གང་ལ་ཆོས་བཟོད་
ཀྱི་སྐྱར་སོང་བའི་དོན་དེ་བྱད་པར་གཞན་སྟོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱེད། ཆོས་ཅན་བཟོད་
པའི་སྐྱ་དེས་རང་གང་ལ་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱར་སོང་བའི་དོན་དེ་བྱད་པར་གཞན་མི་
སྟོང་བའི་ཚུལ་དུ་གོ་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་བརྟུང་དང་འདོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དངོས་
དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱད་པར་གཞན་ནི་སྟོང་བ་དང་། །མི་
སྟོང་བ་ནི་མ་གཏོགས་པ། །བརྟུང་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པའོ། །འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་
གཞི། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དབེར་མཆོན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བཟོད་པའི་སྐྱ་
དེ་སྐྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བཟོད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ཏེ།
དེས་སྐྱ་བྱད་གཞི་དང་། མི་རྟག་པ་བྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་
བཟོད་པའི་སྐྱ་དེ་སྐྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱ་
ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱ་བྱད་ཆོས་དང་། མི་རྟག་པ་བྱད་གཞིར་བྱས་ནས་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱ་
དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པ་དེས་མི་རྟག་པ་སྐྱས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གོ་བའི་ཕྱིར་དེ།
བྱམ་པའི་གཟུགས་མངོས་ཞེས་བཟོད་པའི་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པ་དེས་གཟུགས་
མངོས་པ་བྱམ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གོ་བའི་ཕྱིར་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྐྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། །བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས། །གཞི་གཅིག་པ་ཅན་སྐྱ་མ་ཡིན། །དེ་
རྣམས་བྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཕྱོགས་འདི་གཞན་ལའང་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དེ་བཞེན་དུ་ལྟས་བྱེན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་བཟོད་པས་ལྟས་བྱེན་བྱད་ཆོས་དང་། །རིལ་
བ་བྱད་གཞི། མཆི་གུའི་ལུས་ཞེས་བཟོད་པས་མཆི་གུ་བྱད་ཆོས། ལུས་བྱད་གཞི། རྩ་
ཅན་གྱི་མགོ་བོ་ཞེས་བཟོད་པས་རྩ་ཅན་བྱད་ཆོས་དང་། མགོ་བྱད་གཞིར་བྱས་ནས་བཟོད་
པར་ཞེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་པར་བྱེན་རྣམས་བཤད་རྟོགས་དཀའི་

ལྷ་བ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྟོག་སྒྲུང་༡༠༠ ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཐུན་པར།
 དམིགས་པ་དང་པོ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོས་ཅན། བཟླ་བའི་སྤྱོད་དང་གཞུང་ལྷག་མ་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་བཟླ་བའི་ཤི་སྤྱོད་ལས་སྤངས་ནས། ལན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཟླ་བའི་
 ཤི་སྤྱོད་འདི་དག་ལ་བྱུང་པར་གཞན་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་མ་གཏོགས་བཟླ་བའི་དོན་ལ་བྱུང་པར་
 ཅིང་མེད་དོ། ། ཞེས་སྤྱོད་བཞི་བཟུང་ལ་ཏེ། སྤྱོད་ལས་བཟུང་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་ལ་
 བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་དག་གི་བཟླ་བའི་བྱུང་པར་ཅིང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་བྱོད་ཅེ་སོགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཞུང་ལས་དམིགས་
 རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཟུང་གཉིས་བཟུང་པ་ལ་དངོས་སུ་བཟླ་བའི་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་
 རྣམས་འགྲེལ་སོགས་སུ་བཟུང་པའང་། བ་ལང་གི་རྟ་མིན་པ་ཅེས་པའི་ཆོས་བཟླ་བའི་སྤྱོད་
 བ་ལང་ཆོས་སུ་བཟླ་བའི་ཅིང་། བ་ལང་རྟ་མིན་པ་ཅེས་པའི་ཆོས་ཅན་བཟླ་བའི་སྤྱོད་བ་ལང་
 ཆོས་ཅན་དུ་འཕངས་པས། སྤྱོད་གཉིས་གཅིག་གིས་ཆོས་སུ་འཕངས་པ་དང་། གཅིག་
 གིས་ཆོས་ཅན་དུ་འཕངས་པ་གཉིས་ཀ་བ་ལང་གི་ཕྱོག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་
 མེད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བཟླ་བའི་བྱུང་པར་ཅིང་མེད་ཅེས་པ་མིན་པས་
 རང་ཉིད་བསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ཚོད་པ་ནི། སྤྱོད་ལས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་བཞིན་ལ་སྤྱོད་འདོགས་གཅོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། བདེན་བཞིན་
 རྟོག་ཆོས་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། དམིགས་རྣམས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ལྟ་བུར་
 བསྟན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བདེན་བཞིན་དང་མ་འགྲེལ་བའི་དམིགས་རྣམས་ཡན་གར་བ་
 བསྟན་པར་འགྱུར་བས། གཞི་གང་གི་སྤྱོད་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་འདོགས་རི་
 ལྟར་གཅོད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་འདིར་བྱོད་ཆུང་དུ་འདི་དམིགས་པ་སྟོན་
 པ་ན། བདེན་བཞིན་རྟོག་དང་། མི་རྟག་སོགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་ཆོས་ལྟ་བུར་བཟླ་བའི་ནུའང་།
 དམིགས་རྣམས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ན། བྱུང་གཞི་བདེན་བཞིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱུང་

ཆོས་དམིགས་རྣམ་ཁོན་བཟོད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་
བདེན་བཞི་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་མ་བཟོད་པར་དེ་དག་བདེན་བཞི་ལ་མ་བརྟེན་
པར་མི་འགྱུར་པའི་ལན་དང་། རྟོད་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་དངོས་
སུ་བཟོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དག་ཀྱང་བརྟེན་པར་འཕངས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
སྒྲོར་ལམ་བདེན་པ་མངོན་ཏྟགས་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དམིགས་
པ་དང་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ན། བདེན་བཞི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཏེ་བྱུང་གཞི་དང་། དམིགས་
པ་དང་རྣམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་ཆོས་སུ་བཟོད་པས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་
དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར། དམིགས་
རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་སྟོན་པའི་ཆེ་བདེན་བཞི་བྱུང་གཞིར་མ་བཟོད་པར་དམིགས་པ་དང་
རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་འབའ་ཞིག་བཟོད་པས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོད་པ་ནི་རྟོད་ཆུང་
དུའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་ཅིང་། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་བདེན་བཞི་
དང་མ་འབྲེལ་པས་མིན་གྱི་བཟོད་ཚུལ་ཅམ་ཐ་དད་པར་ཟད་ལ། བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་
བར་དངོས་སུ་བཟོད་མ་བཟོད་ཀྱིས་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་པར་འབྱུང་
བ་མིན་ཏེ། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྒྲས་བ་ཡང་བྱུང་ཆོས་སུ་བཟོད་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྒྲས་བ་
ཡང་བྱུང་གཞིར་བཟོད་ཀྱང་བྱུང་པར་གཞན་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བ་མ་གཏོགས་པར་འདི་
དག་ལ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་བ་ཡང་ཅམ་བཟོད་པ་ནི་བྱུང་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་རིགས་
པའི་དབང་ཤུག་གི་ཤུགས་ལས་འབྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་བཟོད་
པའི་སྤྱི་དེ་གཉིས་བཟོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་དོན་བ་ཡང་གི་ལྷོག་པ་བཟོད་པ་ལ་
བྱུང་པར་མེད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་བཟོད་མ་བཟོད་
གྱི་བཟོད་ཚུལ་ཅམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་རྣམ་
བཟོད་པར་བྱུང་པར་མེད་དེ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་དང་པོ་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན་བཟོད་

བའི་སྤྱོད་དང་དམིགས་ཀྱིས་ལྷག་མ་སྟོན་པ་ཀྱིས་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་
 མིན་ནོ། །དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྫོང་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་ན་བདེན་
 བཞི་དང་འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་། དམིགས་ཀྱིས་ལྷག་མ་ཀྱིས་དེ་དང་འབྲེལ་
 བར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་ལ་བདེན་བཞི་དང་
 འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བ་ལང་ལ་བསྟོས་པའི་ཆོས་ཆོས་
 ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱང་བ་ལང་གི་ལྷོག་པ་བརྗོད་པ་ལ་བྱུང་བར་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ལན་གཉིས་པ་ནི། ལན་གྱི་ཀྱིས་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་བ་སྟེན་
 བའི་དོར་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་ཀྱང་རྫོང་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་དང་
 འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བསྟེན་ལ་སོགས་པ་
 བདེན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་དང་ཀྱིས་པར་བྱ་བ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་
 ནོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་དང་ལྟན་པ་རྫོང་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་བདེན་
 བཞི་དང་འབྲེལ་ན་དེ་ཁོ་ནར་སྦྱབ་པ་དང་དགག་པ་དང་བྲལ་བ་རྫོང་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་
 ཡང་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་
 རྗེས་སུ་མ་སྟན་པའི་མངོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །འོག་མ་རྫོང་ཆེན་སོ་
 སོགས་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་སྐབས་དོན་འོག་མ་དག་ཅེས་
 ཟེར་རོ། །དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྫོང་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་
 བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྩ་ཆོག་གིས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དམིགས་ཀྱིས་ལྷག་མ་འང་དེ་དང་
 འབྲེལ་བར་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་ཐལ། སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་སོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་
 མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པའི་མངོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཞུང་སྤྱི་ཕྱི་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། ཁོ་སོ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པས་
 ཙམ་དུ་གོམ་པ་མ་དོར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༡། རྒྱལ་ས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པའི་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དོགས་དཔྱད་ནི།

གསེར་ཐོང་༢༠༡༡ ེ ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས།སྤང་བྱ་རྟོག་པ། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་འོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། གང་གིས་རྟོག་
པའི་ངོ་བོ། གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ། རི་ལྟར་རྟོག་པའི་ཚུལ། རྟོག་པ་དེའི་རབ་དབྱེ། གངས་
ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། ལུ་བཅི་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་ཅིང་བའི་རྣམ་པ་
ཅན་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྤྱོད་ན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་
མིང་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་དང་། དབྱུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་
ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཁམས་གསུམ་
པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལས། འདིའི་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། ཕྱིས་ཀྱི་
རྟེན་བྱེད་རྣམས་སྤྲ་མ་གཉིས་མིན་གྱི་ཕྱི་མའོ་ཞེས་འདོད་ལ། སྤྲ་རབས་པ་རྣམས་བར་བར་
འདོད་དེ། དེ་ལ་ལུགས་སྤྲ་མས་ནི་རྟོག་པ་འདི་དག་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དོན་གོ་ཡང་
བརྟེན་ལ་མོངས་ཏེ་རྟོག་པ་འདི་དག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་འདི་དག་
ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པའོ་སྟུམ་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཆོས་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཉམ་
གཞག་དགག་རྟོག་གི་ངོ་བོར་བཞེད་པ་དང་དེ་ལ་སྤྱོད་ན་སྤང་བའི་རྟོག་པ་མེད་པར་བཞེད་
པ་ནི་འགལ་བའི་ཁུར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འབྲུལ་ཡང་དེ་དང་དེར་ཞེན་
པར་མི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་ས་འདིའི་རྟོག་པར་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་གཟུང་བའོ་འདི་ནི་འཛིན་
པའོ་ཞེས་ཞེན་པའི་མཆན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཚུར་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་
བཞེན་ནོ། །འཕྲེར་རུང་འཛིན་པ་ལ་ནི་ཀྱན་རྟོག་གིས་བྱུང་ལ་དེ་ལ་ནི་དེས་མ་བྱུང་པས་

འདྲེན་རུང་འཛིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ལ་བྱའི་དེ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྟོག་ལ་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། ཡང་རྣམ་པ་ལད་སྟོང་རྒྱ་ན་༣༥༩ ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྟོག་པ་གསུམ་སྟེ། ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་། སེམས་ཅིང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། འདྲེན་རུང་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་ལས་འདྲིར་ནི་བྱི་མའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། སྐབས་འདྲིར་བསྟན་
 བྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་སྐྱོད་ན་འདྲེན་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐབས་
 དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༥༧༧ ་ལས། སྐབས་འདྲིར་བསྟན་བྱི་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྐྱོད་ན་འདྲེན་རུང་
 དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བྱབ། ཚུར་མ་བྱབ་པོ། །དེས་ན་རང་ཡུལ་བདེན་བྱུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་
 གྲོ་སྐབས་འདྲིར་བསྟན་བྱི་ཤེས་སྤྱིབ་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 འོ་ན། འདྲིར་དགག་སྐྱབ་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སོགས་
 འདྲིར་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྤྱིབ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཟུགས་བྱི་
 རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་འདྲིར་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་
 དག་བཅོམ་པའི་སྤངས་ཟེན་པའི་བྱིར། འདྲིར་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་
 སྤྱོད་པའི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། ། སྐབས་འདྲིར་བསྟན་བྱི་རྟོག་པ་དེ། དགག་རྟོག་དང་།
 སྐབས་རྟོག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སྟོལ་མང་པོ་ཡོད་དེ། གསེར་
 བྱིང་༥༠༥ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། འོན་རྟོག་པ་འདི་དག་དགག་པའམ་སྐབས་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གང་ཞེ་ན། སངས་ཡེས་ཀྱིས་ནི་དགག་རྟོག་ཏུ་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་གཟུང་བར་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན་སྤང་པོ་
 ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པའོ། །གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་
 གིས་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་ཅམ་
 དུ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པའོ། །འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་
 ཟག་གི་རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་སྤྱོད་བྱེད་པས་

བ་གཙུག་པོར་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་འགོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་
དག་གདགས་པ་ལ་བཞུགས་པ་ནི། གང་གིས་ན་དེར་གདགས་པ་ཅམ་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་
ཀྱིས་མ་ཐུན་པར་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་བྱད་རྩེ་གྲི་ཡང་དགག་རྟོག་དུ་འདོད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ལྷན་གྱིས་བྱེད་སྒྲིལ་ཆེ་བ་ཡང་དགག་རྟོག་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩ་བ་དང་
འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་ལྔམས་ཀྱི་བཞེད་པར་སྒྲིལ། དགག་རྟོག་མིན་ན་ཁྱད་པར་བྱེད་
ཆོས་སུ་མི་རུང་ངོ་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་འཛིན་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་
ན་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བས་དེ་
ནི་དགག་པའི་ལྔམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཉི་བར་མི་དམིགས་ཞེས་
སོགས་གསུངས་ལ་གཞན་གསུམ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ལྔམ་པ་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བྱང་
སེམས་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀའི་ལྔམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲུབས་འདིའི་
རྟོག་པ་དགག་པའི་ལྔམ་པར་འཆད་པ་ནི་རྩ་འགྲེལ་གང་གི་ཡང་དགོངས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་
ལ་རྩ་བའི་མིན་ཏེ། གཟུང་བར་རྟོག་པ་ལྔམ་པ་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་བར་ཞེན་
པ་དང་འཛིན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་རྟོག་པར་གསུངས་སོ། །འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་
མི་གསལ་ཏེ། དེའི་ཆོག་གིས་ཟེན་ཆོད་ལ་ནི། བདག་གཅིག་ཤུར་རྟོག་པའི་ལྔམ་རྟོག་ནི།
ཞེས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོན་གྱི་བདག་དུ་ལྔམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཞེས་སོགས་
དང་། ཤུར་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་ལྔམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཞེས་དང་། སྒྲིལ་ཆེད་བཏགས་
པར་ཡོད་པའི་ལྔམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་པའི་ལྔམ་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་
པ་དགག་པའི་ལྔམ་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཆོག་གི་ཤུར་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་སོ། །རྒྱན་གྱི་
སྒྲུང་བར་ཡང་། ལྔམ་པར་རྟོག་པ་བཞེད་པོ་ནི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
པས་ན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲེས་པར་གྱུར་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྔམ་

བར་བཞག་གོ་ཞེས་ཀྱམ་རྟོག་བཞི་ཀ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་
 བའི་གོགས་མིན་པས་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ཉན་རང་ལ་གཟུང་
 འཛིན་མ་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་དགག་རྟོག་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་ངེ་
 ལྟར་བཞག་ །དེས་ན་རྟོག་པ་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་
 མིན་གྱི་རང་གིས་སྐྱེད་པའི་མཐོང་སྟོམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱ་བ་ལྟས་པའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་ལྟན་
 ཞེས་རང་འབྲས་ཀྱི་སྤང་བྱར་ལྟན་པའི་སྟོན་སྟེན་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱངས་པའི་ལྷང་དང་འདི་ལས་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་
 བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཞེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉི་
 སྤང་ལས། དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ནི་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་དང་བཞི་
 པ་དག་ཀྱང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགག་
 རྟོག་ཡིན་ཏེ། སྐབ་རྟོག་གི་ངོ་བོར་སྦྱར་ལམ་མི་ལྟན་པས་ཤེ་ན། དེ་ནི་བྱོད་སོགས་བཞི་
 ནི་རྟོག་པ་བཞི་ལྟན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྦྱང་བཞིན་པར་འདོད་ན། ཉི་སྤང་ལས། གཟུང་རྟོག་
 དང་པོ་གང་ཡིན་གཉིས་པའང་ཡིན་པར་བཤད་པས་བྱོད་གང་ཡིན་ཅེ་མོར་ཁས་སྤང་དགོས་
 པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཏེ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྣམ་
 རྟོག་བཞི་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མིན་
 པས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་འདིར་བསྟན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་དགག་རྟོག་གིས་བྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སྐབས་
 འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་དང་། སྐབས་ལྟ་བུར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་
 ལ་བསྟོས་པའི་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་

ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཆམས་སྐྱབ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འདིར་
བསྟན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་སྐྱབ་རྟོག་གིས་བྱུང་བེད་ན། མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་བདེན་
མེད་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་འདིར་བསྟན་སྤང་
བྱ་རྟོག་པ་གང་ཞིག་དགག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདིར་བསྟན་སྤང་
བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་
བས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྤྱིབ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ལ་དགག་རྟོག་དང་། སྐྱབ་རྟོག་
གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་གསེར་ཐོང་དང་། ཆམ་བཤད་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
གསེར་ཐོང་༢༠༠ ་ལས། དེ་ལ་སྤྱིར་བྱང་སེམས་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀའི་ཆམ་པ་ཅན་
གྱི་རྟོག་པ་ཡོད་མོད། ཅེས་དང་། ཡང་ཆམ་བཤད་སྟོང་རྒྱ་༢༥༡ ་ལས། ཁ་ཅིག་། དགག་
རྟོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདི་དང་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྐབས་གཉིས་ཀར་
སྐྱབ་རྟོག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐྱབ་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། ཤེས་སྤྱིབ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆམ་པར་རྟོག་པའི་གཙོ་བོ་ཀུན་འདི་དང་།
སྐབས་འོག་མ་གཉིས་སུ་བསྟན་དགོས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་འདི་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་
ཏུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་ན་ཆམ་པའི་བྱང་ཆོས་
དང་རྫོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འདིར་བསྟན་དགག་རྟོག་གང་ཡིན་གཟུང་འཛིན་
བདེན་མེད་ཏུ་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་ཆམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་
ལ། གཟུང་འཛིན་བདེན་སྟོང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་དགག་རྟོག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་འདིར་བསྟན་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆམ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། ཡིག་ཆ་སྐབས་དང་པོའི་སྟེ་དོན་༢༡༢ ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ལ་དགག་རྟོག་གིས་
བྱུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདི་དང་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྐབས་གཉིས་ཀར། ཤེས་སྤྱིབ་

ཉོག་པ་དང་སྐབ་རྟོག་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་མོངས་སྟོད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། ཤེས་
 སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
 མོངས་སྟོད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཅེ་སྟོར་གྱི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་
 བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་
 ལ་དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ལྟོག་པ་གཟུང་
 རྟོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐབ་རྟོག་གིས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་བདེན་སྟོང་བདེན་
 བྱུང་ཏུ་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 ཡང་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་༢༢༩ ་ལས། ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་
 པ་ཡིན་ན། སྐབ་རྟོག་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། གཟུགས་བདེན་སྟོང་བདེན་བྱུང་ཏུ་འཛིན་པའི་
 སྒོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
 ན། བདེན་སྟོང་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། སྐབ་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བདེན་
 སྟོང་ཡོད་པ་སྐབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན། རང་ལུགས་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་ཞེན་ལུལ་
 བཀག་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་མཆོན་
 ནས་དགག་སྐབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། འདིར་
 བསྟན་རྟོག་པ་ལ་དགག་རྟོག་དང་སྐབ་རྟོག་གཉིས་ཡོད་དོ། ། འོ་ན། དགག་རྟོག་དང་སྐབ་
 རྟོག་གི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དོན་མ་ཐུན་དང་། དོན་མི་མ་ཐུན་པ་རྣམས་སོ་སོར་
 བྱེ་ནས་འཛིན་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་རྣམས་དམིགས་ལུལ་
 གྱིས་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་པས་རང་གི་དམིགས་ལུལ་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་

གང་རུང་ལ་དམིགས་པ་དགག་ཏེ་དང་། རང་གི་དམིགས་ལུལ་སྐྱབ་པ་ལ་དམིགས་པ་
 རྣམས་སྐྱབ་ཏེ་གཡིན་ལ། འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་ཏེག་པ་དོན་མ་ཐུན་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་
 ལུལ་གྱིས་སློན་པ་འཛིན་དགོས་པ་འདྲ་ལ། འཛིན་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཏེག་པ་དོན་མ་ཐུན་རྣམས་
 རང་ལུལ་དགག་པ་འཛིན་པས་རྣམ་པར་ཅན་དགག་ཏེ་དང་། རང་ལུལ་སྐྱབ་པ་འཛིན་
 པས་རྣམ་པར་ཅན་སྐྱབ་ཏེ་དུ་འཛིན་དགོས་པས་སྟོང་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དགག་
 ཏེ་དུ་བཅོམ་དེ་ལྟར་ན་སློབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་དགག་ཏེ་གང་ཡིན་དཔྱད་
 དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་
 ཏེགས་པ་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་༡༩༡༽
 ལས། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།
 དོན་དམ་བདེན་པ་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། སེམས་ཅན་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། སེམས་ཅན་དེ་སེམས་ཅན་བདེན་སྟོང་དུ་ཏེགས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་སྐྱབ་བསྐྱེད་དང་བྱལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཏེགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་
 རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ལུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུལ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དོན་གཉིན་གྱི་སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏེགས་པར་ཐལ།

དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱོད་གས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱོད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱོད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཚེས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པའི་རྣམ་པ་
ཤར་ན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་པས་བྱལ་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་
འཛིན་རྟོག་པ་ཚེས་ཅན། དགག་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པའི་
རྣམ་པ་ཤར་པའི་སློའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པའི་སློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བྱམ་
འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པའི་སློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བྱམ་
འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་
རབ་གསལ་༢༠༥ ་ལས། བྱང་འདིས་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྤང་བ་བྱམ་པའི་
སློའི་གཞན་སེལ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱམ་པའི་སློའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་འདིས་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་དགག་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། བྱང་འདིས་བྱམ་པའི་སློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན།
བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་སློའི་གཞན་
སེལ་ཡིན་ན། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས་
གྲང་གསུངས་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། སྤྱི་རྟོག་བཏགས་པའི་གཞན་སེལ་བ། དངོས་སུ་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་དོན་ཉི་ལ་བ་བཟུང་ནས། སྤྱི་ཡི་སློ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན། །དེས་ན་སྟན་དབྱང་
བ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་

ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པའི་རྣམ་བཤེར་ན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་པས་
ཁྱབ་ཅེས་སྒྲ་བ་རྣམས་འབྲུལ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཚད་མའི་བརྟེན་བྱང་ཆེ་མོ་
༤༣ ་ཧེལས། འོ་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
པར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་གྱིས་མེད་དགག་ག་ཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་རྣམས་འདྲེ་བ་མེད་
པར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་མཚན་འདྲེ་བ་མེད་པ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་ཁྲོའི་སྒྲ་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་། རང་ལྡོག་དང་གཞི་ལྡོག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཐོང་༤༠༩ ་ཧེལས། གཉིས་
པ་ནི། ག་ཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སོ། །འོ་ན་འདིའི་ག་ཟུང་འཛིན་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན།
སྒྱིར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ག་ཟུང་འཛིན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། སྒྱེ་མཆེད་དང་ཤེས་པ་
དང་ཤེས་བྱ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། ཡུལ་
བྱག་ག་ཟུང་བ་དང་དབང་པོ་བྱག་ནི་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བེམ་པོ་ཐམས་ཅད་
ག་ཟུང་བ་དང་རིག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། བདག་ནི་འཛིན་པ་དང་
བདག་གི་བའི་ག་ཟུང་བའོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་ག་ཟུང་བའི་རྣམས་
བཏགས་ཀྱི་བདག་གིས་སྒྱུད་པར་བྱ་བ་སྟེ་བཟའ་བྱའོ། །འཛིན་པ་ནི་དེ་ལ་སྒྱུད་པར་བྱེད་
པ་སྟེ་ཟ་བ་པོའི་ཞེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གསུང་པ་ལ་སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་དག་ཀྱང་འཐད་
སྒྲོགས་སུ་བྱེད་པ་ལྟར་འཐད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དང་
དབྱེ་བ་ངོ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ཆད་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན། འདིར་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་
ཡུལ་ག་ཟུང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྒྱུད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་དེ། འདིར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ག་ཟུང་རྟོག་གི་དོན་དང་། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་

པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ།
འདིར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་བཞི་ལ་
རིགས་འགྲེལ། ལ་ལ་གཟུང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་འཛིན་པ་འཆད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
བྱ་ལ་གཟུང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ལ་འཛིན་པར་བྱས་ནའང་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། རྟོག་
པ་གཉིས་ཀྱང་གཟུང་བ་ལ་རྟོག་པས་གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་པ་ལ་རྟོག་པས་འཛིན་རྟོག་
ཅེས་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་གཟུང་བ་རུ་རྟོག་པས་གཟུང་རྟོག་དང་།
འཛིན་པ་རུ་རྟོག་པས་འཛིན་རྟོག་ཅེས་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པར་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
རང་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོད་ལ། དེས་ན་ཡུལ་ལ་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཆ་ནས་འདིར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས་
སུ་ངེས་པ་དང་། ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ཚོས་དང་། རྣམ་བྱང་
སྤྱོད་པས་ཀྱི་ཚོས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཆ་ནས་གཟུང་རྟོག་ལ། ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་།
རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སུ་ངེས། ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་ལ་རྣམ་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཆ་ནས་འཛིན་རྟོག་ལ། རྣམ་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་
སུ་བྱངས་ངེས་པར་འགྲུབ་པོ། །གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཡང་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་
དཀའ་སྤེའི་དབང་གི་ཡིན་པས། ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་འཛིན་
པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་དཀའ་བ་དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་བ་ལས་གཉིན་
པོ་རྣམ་བྱང་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་དཀའ་ཞིང་། རྣམ་འཛིན་ལོག་ཤེས་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་བ་
ལས་བཏགས་འཛིན་སྒྲོ་དོན་མ་ཐུན་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་དཀའ་བའི་གནད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། ། འོ་
ན། རྟོག་པ་དེ་དག་ཙ་བ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་། ཙ་བར། གཞི་དང་
དེའི་གཉིན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཚོངས་དང་ཕྱང་སོགས་བྱེ་བྲག་
གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགྲ། །ཞེས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་

བྱང་ག་བྱང་ཉིག་མདོར་བསྟན། རྩས་དང་བཏགས་པའི་ཉེན་ཅན་གྱིས། །འཛིན་པ་འང་རྣམ་
པ་གཉིས་སུ་འདོད། །རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཕྱང་སོགས་ཉེན་ལས་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་ཞོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྩས་འཛིན་ཉིག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་ཉིག་
པ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞོ་ལོ་ག་དང་པོས་ག་བྱང་ཉིག་བསྟན་པ་བྱུང་སྟེ། གཞི་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེའི་གཉེན་པོའི་ཉེན་ཅན་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་
ཕྱང་པོ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞོ་ལོ་ག་གཉིས་
པས་འཛིན་ཉིག་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་པར་ཉིག་པ་འང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་
སུ་འདོད་དེ། གང་ཟག་རྩས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིབ་སུ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་
འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉེན་ཅན་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཛིན་ཉིག་གཉིས་
པོ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། གསེར་སྒྲིབ་༤༡༦ ་ལས། བཞི་བ་ནི།
རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་ཡིན་ལ་ཡུལ་གྱིས་བྱེ་བས་དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་དགུ་དགུར་འགྱུར་བས་
སོ་བྲག་གོ། །དེ་ཡང་ཁམས་གྱིས་དབྱེ་ན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དོན་
ནི། ཡུལ་གྱི་སྒྲིལ་ནས་དང་པོ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་ཉེན་ཅན་མ་
རིག་པ་དང་། ག་བྱུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། མིང་དང་ག་བྱུགས་ལ་མདོན་པར་
ཞེན་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་
བ་མི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། བདག་
ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་པ་ལ་ག་བྱང་བར་རྣམ་གཉེན་པོའི་
ཉེན་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱང་པོ་དང་། སྒྲིབ་པའི་སྒྲིལ་ནས་དང་།
རིགས་དང་། སྒྲིབ་དང་། སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་དང་། མཐོང་བ་དང་།
སྒྲིལ་བ་དང་། མི་སྒྲིབ་པའི་ལམ་ལ་ག་བྱང་བར་རྣམ་པར་ཉིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། བདག་རང་དབང་ཅན་དང་། གཅིག་ཕྱ་དང་། རྩ་དང་། ལྷ་བ་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་བདག་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐོང་
 བ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། རོན་བྱས་པའི་རྟོན་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པ་དང་། བཞི་པ་ནི། སྤང་པོ་དང་། སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། བྱད་པར་དང་། མི་
 སྒྲོབ་པའི་ལམ་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། གུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དགུ་དང་། རྣམ་བྱུང་གཟུང་རྟོག་དགུ་དང་། རྣམ་འཛིན་རྟོག་
 པ་དགུ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་སྟེ། དགུ་བཞི་སུམ་བཅུ་སོ་བྲུག་དང་། དེ་ཁམས་
 གསུམ་ལ་སོ་བྲུག་སོ་བྲུག་དབྱེ་བའི་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། ། རྣམ་འཛིན་སོ་སྦྱེའི་རྟོན་
 ཅན་དང་བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟོན་ཅན་དུ་བཤད་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམ་གྱི་
 བཞེད་སྟོལ་མང་པོ་སྣང་ཡང་། རང་ལུགས་ནི། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུན་སྤྱོད་སྦྟབས་ཀྱིས་ཁྱེད་པས་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ལ་མེད་ཅིང་། དེ་
 གང་ཟག་རྣམ་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། འཕགས་པས་བདག་འཛིན་དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་སྤྱོད་སྦྟབས་ཀྱིས་ཁྱེད་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པ་ཤས་ཚུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་འཛིན་སོ་སྦྱེ་ལ་བཤད་ཅིང་བཏགས་འཛིན་
 དེ་ལ་མ་བཤད་པ་ནི་སོ་སྦྱེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པ་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་
 ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན། བཏགས་འཛིན་འཕགས་པ་ལ་བཤད་པ་ནི། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།
 སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༩༥༩ ཉི་མ་༡༦༩ ཉེལས། དེ་དག་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་
 སྦྱང་བོ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་

འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བཅས་ཡོད་བར། །རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་
 ཏུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པར་ལྟར། སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 འཕགས་པས་སྤྱིས་བྱ་བཅས་པར་ཡོད་པ་འཛིན་པ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་
 བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་རྣམས་པར་རྟོག་པར་འཛིན་པ་དག་ནི། རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཅས་
 འཛིན་རྟོག་པ་སོ་སོ་ནས་འཛིན་ཅིང་། རྣམས་འཛིན་ཞེས་པ་ཡང་རང་གི་འབྲུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 བའི་རྣམས་ཡོད་འཛིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གི་སྤྱིར་རྣམས་ཡོད་ལ་དམིགས་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཉ། རང་དབང་བའི་བདག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་འཛིན་ལ་སློ་དོན་མ་སྤྱན་དང་
 དོན་མི་མ་སྤྱན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་སློ་དོན་སྤྱན་ནི་སྤྱིར་རྣམས་ཡོད་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 དོན་མི་མ་སྤྱན་ནི་རང་གི་འབྲུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་རང་དབང་བའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ།
 གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་ཞེས་པ་ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་
 བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་
 པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཅིག་ལ་འཛིན་གི་ཡུལ་གཟུང་བ་དང་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་བདེན་
 པར་གཟུང་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུང་བ་རུ་རྟོག་པས་གཟུང་རྟོག་ །འཛིན་པ་རུ་རྟོག་
 པས་འཛིན་རྟོག་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །རྣམས་འཛིན་དེ་བཞིན་དུ་བཅས་འཛིན་
 ལ་ཡང་སློ་དོན་མ་སྤྱན་དང་། དོན་མི་མ་སྤྱན་གཉིས་ལས། སློ་དོན་མ་སྤྱན་ནི། སྤྱིས་བྱ་བཅས་
 པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 སློ་དོན་མི་མ་སྤྱན་ནི། སྤྱི་རྟོག་འཛིན་རྟོག་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །རྣམས་འཛིན་དང་བཅས་འཛིན་འགལ་ལམ་ཞེན་མི་འགལ་ཉ། རྣམ་མཐུན་དེ་དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་བཞིའི་སོ་སོའི་ངོ་བོར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིག་ཆ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཡང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 སྤྱོད་པ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བྱུང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ།

ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ན་ཉོན་མོངས་གཟུང་ཏོག་གི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་རྣམ་བུ་སྤྱོད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
 ཞེན་རིག་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བུ་གཟུང་ཏོག་གི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་པའི་རྣམ་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་
 དེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་འཛིན་ཏོག་པའི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་
 འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་
 བཏགས་འཛིན་ཏོག་པའི་མཆོན་ཉིད། ཏོག་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། དང་
 བོ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་ཏོག་ནི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཤེས་
 སྒྲིབ་གཟུང་ཏོག་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། སྤྱག་ཀྱན་སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་
 གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དམིགས་པ་བཞི། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་བོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་གི་སྤྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་།
 སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱི་བྲག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོ་ལ་དམིགས་པ་དང་
 གཉིས་ཡོད་དོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་འཛིན་སོ་སྟེ་ལ་ཡོད། འཕགས་པར་
 མེད། ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་ཏོག་པ་འཕགས་པར་ཡོད་སོ་སྟེ་ལ་མེད་དེ། ཅུ་བར། སོ་
 སོ་སྟེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྣམ་དང་བཏགས་ཡོད་པར། །རྣམ་ཏོག་འཛིན་
 པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་འཛིན་གྱི་དམིགས་
 ཡུལ་སྟེས་བྱ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་འཛིན་གྱི་ཏོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་
 དུ་ཏོགས་པའི་སོ་སྟེ་མེད་པས་རྣམ་འཛིན་སོ་སྟེའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བཤད། དེ་མེད་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་ཏོགས་པ་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པས་བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་
 བཤད། སོ་སྟེ་དང་འཕགས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་ཏོག་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ལྔ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ་སོ་

སྐྱེ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མིན་ནམ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་དེ་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་སྒྲིང་བོ་མེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་བཤད་༣༥༩ ་ལས། དེས་ན་རྣམས་བཏགས་
ཀྱི་བྱེད་པར་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་འཛིན་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་འཛིན་
པ་དང་། རང་སྐྱེ་བུ་བ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའོ། །ཕྱི་མའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་
ཁེགས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་མེད་ཅིང་། འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པས། རྣམ་འཛིན་སོ་སྐྱེའི་རྟོན་
ཅན་དང་། བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟོན་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱིས་སྤྱིར་གཉིས་ཀའང་
གཉིས་ཀའི་རྟོན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་
གང་ཟག་ལ་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་
ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པ་ཅན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་
པ་དང་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགྲེལ་བའི་སྐྱོན་
མེད་དེ། དེ་ནི་གང་ཟག་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཤེས་སྐྱེབ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་
པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་འཛིན་དང་། སྐྱེས་བུ་ཕྱང་པོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་ཡོད་
དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཤེས་སྐྱེབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
བཏགས་འཛིན་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བུ་བའི་རྣམ་
ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སོ་སྐྱེའི་མདོན་སུམ་ཀྱིས་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་ཁེགས་
པ་མེད་ཀྱང་། འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པས། རྣམ་འཛིན་སོ་སྐྱེའི་རྟོན་ཅན། བཏགས་འཛིན་
འཕགས་པའི་རྟོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐེང་༢༡༠ ་ལས། དེ་ལ་གཟུང་རྟོག་གི་ཡུལ་ནི་ཉི་ལྔ་ལས། དངོས་པོ་ཅན་ལ་

བཏེན་པ་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་བཏེན་པའོ། །ཅམ་སྒོས་པ་ནི་བྱད་པར་བསལ་བའི་དོན་
 དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་པོའི་ཡུལ་ཀུན་བྱང་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་ཅམ་པ་དང་། གཉིས་པའི་
 ཡུལ་རྣམ་བྱང་དུ་རིས་ཆད་པ་ལ་བྱས་ནས་དང་པོ་ལ་གཉིས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་
 ལ་དང་པོ་མིན་པས་བྱབ་པ་མཛད་ཀྱང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། གཞན་དག་ན་རེ་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་གཞི་ལ་བཏེན་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཞི་ལ་བཏེན་པ་ནི་
 གཉིས་པ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་པན་ཚུན་རྣམ་པར་ཆད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདི་
 གཉིས་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སྤྲུམས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 བྱད་པར་བཞག་པ་བཀག་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པ་འདི་བཞིན་དུ་འཐད་དེ། གཞི་དང་དེ་
 ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། །ཞེས་གཞི་སྤང་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། སྤྲུམ་ལྟར་ན་མ་རིག་
 པའི་རྟོག་པ་སོགས་རེ་རེ་ཡང་ཀུན་བྱང་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཀུན་བྱང་ངམ་རྣམ་བྱང་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྣམ་བྱང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་རྣམས་
 སོ། །འདིན་རྟོག་གི་ཡུལ་ལ་ནི་ཆོག་གསལ་དུ་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱིས་བྱ་ཇས་
 སུ་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་བཏགས་པར་
 ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ཞེས་གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པར་སྦྱར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་སོ་སྤྱིས་ཇས་
 སུ་དང་འཕགས་པས་བཏགས་པར་རྟོག་པར་བཤད་པ་མ་དགོངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། ། འདིའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་དང་འདྲིན་རྟོག་འགལ་མི་འགལ་དབྱེད་པ་
 ལ། འཕགས་སང་གཉིས་ཀ་གཞི་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་
 གཟུང་རྟོག་དང་སོ་དང་། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་
 གཟུང་རྟོག་གཉིས་འགལ་བར་བཞེད་པ་མཚུངས་ལ། འཕགས་པས་གཞི་དང་། ཞེས་པའི་
 གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དེ་ཀུན་བྱང་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་ལ་དམིགས་
 པ་དང་། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་

དེ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་བྱབ་པར་བཞེད། སྒྲོབ་དཔོན་ནི། གཞི་
དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་
ན་ལ་དམིགས་པས་བྱབ། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་
ལ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་བྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་
ཐལ། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་
པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་བཞེད། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ། གཞི་
དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་
མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡི་གཉེན་
པོ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཕགས་
པའི་ལུགས་ལ། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་དམིགས་ལུལ་
དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དམིགས་ལུལ་འཆད་
པའི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས། གཟུགས་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཤེས་མི་མཐོང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་
མི་ཤེས་མི་མཐོང་། རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་ཤེས་མི་མཐོང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་གནས་
པ་མ་ཡིན། རི་ལྟར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་གནས་པ་མ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ལ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་བྱབ་
པར་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་འགལ་བར་
བཞེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཤེས་སྤྱིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་འགལ་བར་
མི་བཞེད་དེ། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དེ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་

དང་ཉོན་མོངས་གཟུང་ཏྲོག་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་ཚས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་
 རས་མོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན། ཉོན་མོངས་གཟུང་ཏྲོག་ཁོ་ན་
 ཡིན་གྱི་རྣམ་བྱང་གཟུང་ཏྲོག་མ་ཡིན། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 གཟུང་ཏྲོག་དེ་རྣམ་བྱང་གཟུང་ཏྲོག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་གཟུང་ཏྲོག་མ་ཡིན་པར་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ ༡༽ ཉི་ལྟང་༤༤༽ལས།
 དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་
 པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་འདི་
 དག་གི་བྱང་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་དང་
 པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་སྒྲ་མ་དང་སྒྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་
 དང་པོ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དཔེར་ན། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་དང་པོར་གྱུར་པ་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུང་
 བའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ལ་བཞེན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་ཉེན་ཅན། ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞི་དང་། ཞེས་
 པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་ཏྲོག་དང་པོ་དེས་ཀྱན་བྱང་སོ་སོར་སྤེལ་ནས་དམིགས་པ་བཅད་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་ལྟང་ལས། ཅམ་སྟོས་པ་ནི་བྱང་པར་བསལ་བའི་
 དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱན་༤༥༠༽ལས། སྟོབ་དཔོན་
 འཕགས་པས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་དོན་
 ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས། གཟུང་བྱར་
 བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ན། རྣམ་བྱང་གཟུང་ཏྲོག་ཡིན་པས་བྱང་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཀྱན་
 རས་ཉོན་མོངས་གྱི་གཟུང་ཏྲོག་ལ་རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་ཏྲོག་གིས་བྱང་པར་བསྟན་པར་འདོད་
 པ་ནི། འབྲེལ་བ་མེད་པའོ། ། དེས་ན་སྤྱི་ལོ་ཉེན་ཅན་ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་ཉེན་

ཅན་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཞེས་དང་།

སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༡༠ ་ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་
ནས་གཟུང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། ཤེས་སྤྱོད་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་
དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ལ་གཉིས་པས་བྱུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉ། དེ་ཤིག་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་པོར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
པོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་དོན་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
བྱང་གི་གཟུང་བ་ཅུ་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ན། གཟུང་
རྟོག་ཡིན་པས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ལ་རྣམ་བྱང་
གཟུང་རྟོག་གིས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་འབྲེལ་མེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག་སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་
དང་པོ་ལ། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ཡིན་
པས་བྱུང་། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་
བྱང་གཟུང་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱུང་། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་
ལ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གིས་བྱུང་བར་བཞེད་པས་འཁོར་གསུམ་སོང་ངོ་ཟེར་ན། དེ་མི་
འཐད་དེ། འབྲེལ་པ་དེ་དག་གི་དོན་སྒར་བཤད་པ་དེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་གཉིས་
ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་འཕགས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པའི་གནས་ལ་སྤོངས་པ་མི་སྤྱིད་

བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་
 བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དང་པོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་སོགས་དང་མི་འགལ་ཏེ།
 དང་པོའི་དོན་ནི། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞུང་རྟོག་དང་པོ་ལ་གཞུང་རྟོག་
 གཉིས་པ་རྣམ་བུང་གཞུང་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྲབ་བའི་དོན་དང་། ཕྱི་མའི་དོན། ཉོན་མོངས་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་
 དེ། ཉོན་མོངས་གཞུང་རྟོག་ཡིན་གྱི་རྣམ་བུང་གཞུང་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སློབ་དཔོན་ནི། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞུང་རྟོག་དང་རྣམ་བུང་གཞུང་
 རྟོག་འགལ་བར་བཞེད་དེ། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞུང་རྟོག་དང་པོའི་
 དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་
 བུང་གཞུང་རྟོག་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་
 བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼ཆ༽ འགྲེལ་ཆེན་༤༥༽
 ལས། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཞུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་
 གཉིས། །ཚོངས་དང་ཕྱང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགྲ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་
 བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པར་བུང་བ་ཁོ་ནའི་གཞི་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ནི་
 གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོག་སྟེ་
 མ་དང་སྐར་རོ། །རེ་ཞིག་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཞུང་
 བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གཞི་ཐམས་ཅད་པ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་
 དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་ན་རྣམ་པར་བུང་བ་ཅམ་གྱི་ཉེན་ཅན་གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་གཉིས་པ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་

བརྟེན་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པས་འདི་
གཉིས་པ་ན་ཚུན་རྣམ་པར་ཆད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་
ནའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་
གསུངས་པ་ནི། བཙུང་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་
སློབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློབ་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིམ་པས་གཟུང་
བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་མི་བྱེད་པར་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོས་སློབ་ན་
སློབ་བམ་ཅི་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སློབ་པ་ཡིན་པར་མ་ཚུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ནི། མི་སློབ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མའོ། །གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ལས་དང་
པོ་པ་འདི་ལྟར་སློབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སློབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་
བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་
བས་རྣམ་པ་དགུར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
གཅིག་ཕྱིར་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་
པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་གྱི་བདག་
ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་
རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རོན་བྱས་པའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཤེས་སློབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ།
ཐག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་

གྱི་ཚེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་ག་ཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་
 ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་ཡིན་ན་རྣམ་བྱང་གི་ཚེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་
 རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་བྱང་གི་ཚེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་འགྲེལ་ཀང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ག་ཁུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ག་ཟུང་རྟོག་གཉིས་འགལ་བར་བཞེད་ཀྱང་།
 ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
 བཞེད་དེ། སྟོང་ཞི་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད། ཚེས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡང་ཡོད། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྟོང་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཞི་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་
 པའི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཅན། སྟོང་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། སྟོང་ལོངས་སྟོང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
 སྟོབ་རྣམ་བྱང་ག་ཟུང་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་ག་ཟུང་རྟོག་མི་འགལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་སྟོབ་ཉོན་མོངས་
 ག་ཟུང་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་ལ་དམིགས་
 རྣམ་ལོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་
 མོངས་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་གང་ཞིག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམ་བྱང་ག་ཟུང་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ་རྣམ་

བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་དེ་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་ཆད་མེད་བཞི་རྣམས་སྟོན་པའི་མདོ་
རྣམས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འཕགས་སེང་གཉིས་ལ་ཤེས་
སྒྲིབ་བཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་འགལ་བ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན། མདོར་ན། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་
གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དང་། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་
རྟོག་གཉིས་འགལ་བར་བཞེད་པ་མཚུངས་ཀྱང་། འཕགས་པས། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དེ་ཀྱན་བྱང་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྦྱར་དམིགས། དེ་
ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དེ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་བྱབ་པར་བཞེད། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་
དམིགས་པའི་བྱབ། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་
རྟོག་ལ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་བྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ཆོག་གི་ངོ་གདོང་གི་བསྟན་ཆོད་སྤྱི་ཐོབ་པའི་བྱབ་
ན་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། འཕགས་པས་མདོ་ཡི་དངོས་བསྟན་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་སྟེ། དེའི་དམིགས་ལུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
མདོ་ལས། གཟུགས་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་
དུ་མི་ཤེས་མི་མཐོང་། གཟུགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་ཤེས་མི་མཐོང་། རྣམ་པར་
བྱང་བ་མི་ཤེས་མི་མཐོང་། གཟུགས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཅི་ལྟར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གནས་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་
གཙུ་བོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་དམིགས་ཡུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་བར། རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཕྱང་
 སོགས་བརྟན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཙོ་བོར་མཛད་པས་ཤེས་
 སོ། ། རྗེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་བྱིན་༼༡༽ཉི་ལྔ་དང་༼༡༠༽ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བཞི་སྟེ། སྤྱི་དང་
 བོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྷན་
 པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་
 པ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཅུང་
 ཟད་དཔྱད་ན། ཡང་ཁ་ཅིག་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ལ་སྤྱི་བཞི་ཅི་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་རྟོག་གི་དམིགས་
 ཡུལ་ཡིན་ལ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལ་སྤྱི་བཞི་ཅི་ཟེར་ན། གཟུགས་
 སོགས་ཡུལ་དུག་པོ་དེ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཐལ་བ་དང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་
 པའི་མིག་ཤེས་དེ་རྟོག་པར་ཐལ་བས་མི་འཐད་དོ། ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་གཟུང་རྣམ་
 དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལ་སྤྱི་བཞི་ཅིས་པའམ་མི་འཐད་དེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་
 ཅད་གཟུང་རྣམ་གྱི་སྒོ་ཡི་ཆ་གཞན་རིག་ཏེ་ཁ་བྱིར་ལྟས་ཤེས་པ་དང་། གཞན་རིག་གི་ངོ་
 བོ་སྤྱོད་ཅམ་གྱི་སྒོ་ཡི་ཆ་རང་རིག་ཏེ་ཁ་ནང་ལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་
 པའི་བྱིར། དེས་ན། རང་རིག་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དང་
 སེམས་བྱུང་གང་དང་། འཛིན་པ་ལ་སྤྱི་བཞི་བཅི་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་
 ཡུལ་དུག་ནི་སོ་སྟེའི་མདོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ཡིན་ལ་འཛིན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱི་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ནི་བྱི་

མ་ཡིན་ལ་སྲ་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱད་དང་། སོ་སྤྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་ཤེས་བ་ནི་གཉིས་
ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱད་དང་། འབྲས་བྱ་ཤེས་ཕྱིན་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་༢༡༣ ་ཤེས་ས། འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཤད་པའི་ཞར་
ལ། སྤྱི་སྐད་ལ་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་བཤད་ནས། དེ་ལ་སྤྱ་བཅིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
བ་ལྟར། ཡུལ་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་དྲུག་གཟུང་བ་ཁོ་ན་དང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་བའི་
ཤེས་བ་སོ་སྤྱེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་རུས་བས་འཛིག་རྟོག་སྤྱི་སྐད་ལ་གྲགས་ཆོད་
ཀྱི་གཟུང་བ་མིན་ལ་འཛིན་བ་ཁོ་ན་དང་། རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཤེས་བ་སོ་སྤྱེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
རྟོགས་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀར་བཞག་ནས། དེ་དག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་རྣམས།
སྤྱད་དང་པོ་གསུམ་དུ་བཞག་གི་བོད་སྲ་མ་ལྟར་སྒོ་ན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་
བྱ་འཛིན་བ་ཁོ་ནར་བཞག་པ་མིན་པ། གསེར་ཐོང་ལས། རྩ་གཉིས་བ་ནི། རྗེས་སུ་སྤྱེ་བའི་
ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྩ་གསུམ་བ་ནི། ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་
བསམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་བཛྟེད་ན་ལེགས་སོ། །ཞེས་བས་འབྲུབ་སྟེ། དུས་མཐའི་
སྐད་ཅིག་མའི་ཤེས་བ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱང་བའི་སོ་སྤྱེའི་སྒོས་ངེས་ཤེས་འཛིན་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས། ཉ་རྟེན་ཏུ་འཕགས་བས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་
པར་བཤད་པ་སྤྱིར་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིའི་རྟོག་པ་བཞི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་
ཡིན་པས་གཞི་མཐུན་མེད་པ་དང་། བྱ་ཉ་གཉིས་ཀས་གཟུང་བ་ལ་རྟོག་པ་ཞེས། རྟོག་པ་
བྱས་ནས་དམིགས་ཡུལ་ཁོ་ནས་བཞག་པ། གསེར་ཐོང་དུ་བཀག་གོ། །སྤྱིར་སྤྱ་བཞི་བཞག་
ཆོག་སྟེ། འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྦྱོད་བྱ་དང་ལྡོག་བྱ་འཇུག་བྱ་སོགས་སུ་བདེན་
པར་ཞེན་པ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་ཁོ་ན་དང་། འཛིན་པ་པོ་དང་ལོངས་སྦྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་
ཞེན་པ་རྣམས་གཟུང་རྟོག་ཁོ་ན་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་།
དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བཀག་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ཏུ་

ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཚེར་ཕུང་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པ་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཞག་པ་དང་འགྲིག་གམ་སྒྲམ་སྟེ་དབྱེད་དོ། ། བཤེན་པར་བྱིན་སྟེ་
དོན་༡༠༩ ་ཡས། འོ་ན། ཉི་ལྔ་ལས། རེ་ཞིག་དང་པོ་དེ་ནི་གཉིས་པའང་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་
ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དང་པོ་མིན་པ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་
ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སོ་སོ་སྟེ་བའི་རྒྱུད་
གྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་ཐུ་བཞིར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུ་གཉི་
སོ་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ཡིན་ལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟུ་
སོ་སྟེ་རྒྱུད་གྱི་དུས་མཐའ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་བྱི་མ་ཡིན་ལ་སྟུ་མ་མ་ཡིན་པའི་སྟུ་
སོ་སྟེ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱན་བཅས་གྱི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྟུ་ གཉིས་སྟུ་མེད་པའི་
ཤེས་བྱིན་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་
འདི་ནི་ཉི་ལྔ་གི་དགོངས་པ་རི་སྐད་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡོ་བར་མ་བྱེད་ཅིག ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། བར་བྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ཤེས་རབ་གྱི་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་ཀུན་གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་༣༥༥ ་ཡས། དེས་ན་འདི་
གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་ཁོ་ན་དང་། གཟུང་ཚུལ་ཁོ་ནས་མི་འཛིག་
ལ། དམིགས་པའི་སྟོན་ས་ཀྱང་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་ལ་ཐུ་བཞིར་བཤད་དེ་དམིགས་
ཡུལ་གཟུང་བ་ཁོ་ན་ལ་འོངས་སྟུད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། གཟུང་རྟོག་
ཡིན་ལ་འཛིན་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་སྟུ་ ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འོངས་སྟོད་པ་པོར་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། འཛིན་རྟོག་ཡིན་ལ་གཟུང་རྟོག་མིན་པའི་སྟུ་ རྒྱན་དང་བཅས་
པའི་ཤེས་པ་འོངས་སྟུད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྟུ་

སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་དེ། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་བྱིན། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་དམིགས་པ་དང་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་པ་ཤེས་སྤྱོད་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་བྱིན་ཏེ། ཉི་སྤྱང་ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་བཞི་སྟེ། སྤྱོད་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། བྱུང་སྟེ། ཡུལ་བཤད་པས་ཡུལ་ཅན་གོ་བའི་བྱིན་ཏེ། རྒྱན་སྤྱང་ལས། དེ་ལ་སྤྱོད་པོ་ནི་ཡུལ་དུག་ཏུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སོ་སོ་སྤྱོད་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྤྱང་བས་གཟུང་བར་མ་བཞག་ཅིང་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་འཛིན་རྟོག་ཡིན་པའི་བྱིན་ཏེ། ཉི་སྤྱང་ལས། གཉིས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། འདིས་ཀྱང་ཡུལ་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་གོ་བའི་བྱིན་ཏེ། རྒྱན་སྤྱང་ལས། གཉིས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། རྒྱན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་སོ་སྤྱོད་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱང་བས་གཟུང་བ་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པས་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིན། ཉི་སྤྱང་ལས། གསུམ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྤྱང་ལས། གསུམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་དུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། ཉི་སྤྱང་དང་རྒྱན་སྤྱང་གཉིས་ལས། བཞི་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན།

དང་སང་འགའ་ཞིག་གིས། གསེར་མེད་ལྟར་ན། རྩས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། རྩས་འཛིན་ཁོ་ན་མིན་པར་རྩས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གང་དུ་སྟོང་འདོགས་པའི་གཞི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤང་ཁམས་སྤྱོད་མཆེད་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཡང་། བཏགས་འཛིན་ཁོ་ན་མིན་པར་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་

ཟག་དང་། དེའི་བདག་ས་གཞི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་ལ། དེ་དག་ལ་
 དམིགས་ནས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་པ་པོ་འཕྲ། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི། འཛིན་
 རྟོག་ཏུ་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། རྣམས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་དང་། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་འབྲེལ་དང་།
 རྣམས་འཛིན་རྟོག་པས། དེ་རྣམས་དོན་དམ་རྣམས་ཀྱབ་ཏུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་
 པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པས་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་བདག་ས་
 གཞི་ལ་བཏགས་ཅམ་དུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་
 བས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་དེ་ལྟར་འབྱེད་དགོས་པ་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཕྱངས་
 ལས་གསལ་བ་ལྟར་རོ། ། རྣམས་བཤད་ལྟར་ན། རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི། དམིགས་ཡུལ་རྣམས་
 འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་
 པ་ལ། རྣམས་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡང་།
 དམིགས་ཡུལ་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་
 ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་བཏགས་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་རིང་དུ་མ་འབྲིས་པ་ཁུངས་མེད་འོལ་
 ཆོད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས།
 སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གང་རུང་
 ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་དམིགས་པའི་བྱུང་
 པ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་༢༩༢ ་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམས་
 འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་སྟེ་འཛིན་
 པ་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཛིན་རྟོག་ལ་དབྱེ་ན་རྣམས་པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ།
 དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་སམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྤངས་དགུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་

སོ། །འཛིན་སྤངས་དགུ་གང་ཞེན། དང་པོ་ནི། བདག་སྟེ་ཡུལ་གྱི་འཛིན་པ་པོ་གཞན་ལ་མ་
 ལྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༤༡༩ །
 ལས། གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པའི་གཞི་རྩུ་སྟེ་བུ་བ་དང་། དེར་བཏགས་པའི་གཞི་བཏགས་
 བ་ཅམ་འདི་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པ་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་སྟུང་དུ་ཞེན་པའི་འཛིན་
 རྟོག་གི་ཞེན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་སེམས་ཅན་དང་སྦྱེས་བུ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་འབའ་ཞིག་ལ་བསམས་པ་མིན་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པ་པོ་
 ཅམ་གྱི་མཆོན་བྱེད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་ཐོང་༤༢༥ །ལས། དེ་ཡང་སྦྱེ་མཆེད་
 ཁམས་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་ཐར་གསུམ་བསམ་གཏན་ག་བྱུགས་མེད་སྟོང་པ་
 ཉིད་སྟོབས་ནས་མ་འབྲེས་པའི་བར་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྦྱེ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུང་
 མམ་ཞེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩུ་སྟེ་བུ་མེད་པའི་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པས་ཡུལ་
 བསྟན་པའི་སྟོན་མཛོད་ལས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཞེན་པའི་ཚུལ་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་འཛིན་
 པའི་སྟུང་དུ་ཞེན་པའོ། །བཞི་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། ཡང་གསེར་ཐོང་སྐབས་ལྔ་པ་༥༤ །ལས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། །དང་པོ་
 ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ་ལས། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་སེམས་
 ཅན་དོན་སྟོང་དུ་རྩུ་སྟེ་བུ་ཡོད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྟོས་བཏགས་པར་ཡོད་པར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་རྩུ་སྟེ་བུ་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པར་འདོད་
 དེ། །སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་དབྱེ་བས་ཉེ་དེའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། ། ཞེས་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༥༦ །ལས། གསུམ་པ་ལ་བཞི། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། སྤང་བུར་བསྟན་པ།
 དབྱེ་བ། འབྲེལ་པར་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ལ་ནི་སྦྱེས་བུ་དང་དེར་གདགས་
 པའི་གཞི་རྩུ་སྟེ་བུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཉེ་ཡུལ་གྱི་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་

ནི་སྐྱེས་བྱ་དང་དེར་གདགས་པའི་གཞི་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དག་
ཡོད་པས་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྩིས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་གཉིས་སོ། ། ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་།

སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ཆ༽ འབྲེལ་ཆེན་༼༤༽ ལས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡུལ་
གྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དགྱུར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་། གཅིག་ཕྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་གྱི་
བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
གྱི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རོན་བྱས་པའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་
པའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་སྐྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །
དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགྱུར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱང་པོ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཁམས་སུ་བཏགས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
རྣམ་པར་བྱང་བར་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བྱང་བར་
གྱི་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྩིས་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི། །འཛིན་པའང་རྣམ་
པ་གཉིས་སུ་འདོད། །རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཕྱང་སོགས་རྟེན་ལ་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་འགའ་
ཞིག་གིས་གསེར་བྱེད་ལྷགས་ལ་རྩིས་འཛིན་རྟོག་པས་རྩིས་འཛིན་ལ་དམིགས་པ་དང་།

བཏགས་འཛིན་རྟོག་པས་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་པའི་མ་བྱ་སྟེ།

གསེར་སྒྲིབ་ལས། རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་དུ་
མ་སྒྲིབ་བའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། གསེར་སྒྲིབ་ལ་བཏགས་
དབྱེད་ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་འོལ་ཆོད་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གསེར་སྒྲིབ་ལས།
རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་དུ་མ་སྒྲིབ་བའི་བྱིར་
རོ། །

ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སོ་སྐྱའི་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་
འཛིན་པ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་དུ་མ་སྒྲིབ་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་རྩ་མ་འཛིན་རྟོག་པས་རྩ་
འཛིན་ལ་དམིགས་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོགས་པས་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་པའི་
མ་བྱ་བའི་དོན་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྒྲིབ་༤༡༤ ་ལས།
གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སོ་སྐྱའི་འཛིན་པ་ལ་རྩ་མ་འཛིན་དང་། འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་
བཏགས་འཛིན་དུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་པར་བྱས་ནས་འཛིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
རྟོག་པ་སོ་སོར་འཆད་པའི་ཞིབ་ཆ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
འཛིན་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་དུ་མ་སྒྲིབ་བའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེས་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྐུ་དོན་༤༡༥ ་ལས། དེས་ན་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སེམས་ཅན་
རྩ་མ་སྐྱའོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བཏགས་པར་ཡོད་པར་རྟོག་པ། ཞེས་བཤད་པས་འཛིན་
རྟོག་སྒྲ་མ་རྩ་མ་འཛིན་དང་། གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་རྩ་མ་འཛིན་རྟོག་པས་རྩ་མ་འཛིན་ལ་དམིགས་པ། རྩ་མ་འཛིན་གྱི་རྩ་མ་འོད་ལ་
དམིགས་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོགས་པས་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་པ། བཏགས་འཛིན་གྱིས་
བཏགས་ཡོད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་
བྱུང་པའི་རྩ་མ་འོད་གཉིས་འདིར་བསྟན་རྩ་མ་འོད་དང་། དེར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་གཉིས་རྩ་མ་

འཇིན་དང་། སྤང་པོའི་ཚོགས་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་
 ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་གཉིས་འདྲིར་བསྟན་བཏགས་ཡོད་དང་། དེར་འཇིན་པའི་
 རྩོ་གཉིས་བཏགས་འཇིན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱན་
 ༡༥༧ ་ཧེལ་ས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ཚེས་ཅན། ཡོངས་
 སྤྱད་བྱའི་གཟུང་བར་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། སྤྱག་ཀུན་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་
 ལ་དམིགས་པ། དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་
 སྤྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལ་ཡོངས་སྤྱད་བུར་བདེན་པར་ཞེན་
 པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༡༥༨ ་ཧེལ་ས། གཉིན་པོའི་རྟེན་ཅན་གཟུང་
 བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཚེས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་ཤེས་བྱ་ལ་དམིགས་པ་ལྔ་དང་།
 སྤྱོད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་དང་། རོ་བོ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བྱང་གི་སྤང་པོ་དང་བདག་རྒྱུན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོ་
 དང་ཉིར་ལེན་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་རིགས་དང་རྣམ་བྱང་གི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
 རྟོག། །ཤེས་བྱ་རི་སྟོད་པས་བསྐྱས་པ་བཞི་དང་། རི་ལྟ་བུ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་
 སྤར་ལྟར་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱན་༡༥༩ ་ཧེལ་ས། གང་
 ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཇིན་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
 འཇིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཚེས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་རྣམས་འཇིན་དེའི་ཞེན་
 ལུལ་གཅིག་དང་། ཞེན་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྲེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བདག་
 རང་དབང་ཅན་ཏུ་འཇིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།
 རང་དབང་ཅན་ནི། དམིགས་ལུལ་རྣམས་འཇིན་དེའི་འཇིན་སྟངས་ཡིན་གྱི། ཤེས་སྤྱོད་རྟོག་
 པའི་འཇིན་སྟངས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྤྱི་བ་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམས་འཛིན་
དེ་ལ་དོན་མ་ཐུན་དང་དོན་མི་མ་ཐུན་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དོན་བྱེད་ཅུས་པར་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་དེ་དང་པོ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་
གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་
བཏགས་འཛིན་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ཕྱང་པོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གང་ཟག་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་།
དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་ལྟན་
གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་ཀུན་ལྟན་གྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་ན་ཏ་
ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟན་སྒྲེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན། སྦྱིར་རྣམས་བཏགས་དང་། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱིར་སྐབས་གྱི་རྣམས་བཏགས་གྱི་ཁྱད་
པར་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བས་ཅུང་ཙམ་དབྱེད་ན། སྦྱིར་རྣམས་བཏགས་ལ། མཆོན་མཆོན་
གྱི་རྣམས་བཏགས། སེམས་བྱུང་རྣམས་བཏགས། མིང་བདུས་བཞག་ཙམ་གྱི་རྣམས་བཏགས།
བསྐྱ་བ་ལས་བཤད་པའི་རྣམས་བཏགས་སོགས་རྣམས་བཏགས་འཛོག་ཚུལ་མང་ཡང་། བསྐྱ་
བ་ལས་བཤད་པའི་རྣམས་བཏགས་དེ། སེམས་ཙམ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་གྱི་ལུགས་
ལ་རྣམས་བཏགས་གྱི་དོན་དུ་འཐད་སྟུམ་ཡང་།
བྱེ་བྲག་སྒྲུ་བས་དེ་ལྟར་མི་འཛོག་པར་སེམས་ཏེ། བྱབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་པའི་བྱ་
རྒྱུད་ས་༡༩ ་ཤེས། བྱེ་བྲག་སྒྲུ་བས་ཐད་ཀར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་བཏགས་ཡོད་དོན་
གཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྣམས་ཡོད་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་འདུག་པས་དེ་འཐད་
མིན་མཐུན་ལྟན་ནམས་གྱིས་དབྱེད་པར་འཆོལ། རིགས་ལམ་འབྲུལ་ལྟེ་ལས་དངོས་པོ་ལ་
རྣམས་ཡོད་གྱིས་བྱབ་པ་དང་། ཏྲག་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་གྱིས་བྱབ་པ་གསུངས་འདུག་པས།

མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པར་སྦྲུལ། ཐལ་འགྱུར་པས་གཞི་གྲུབ་ན་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་
 བྱུང་བ་ཁས་ལེན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཅམ་འདོད་པས་སོ། །བསྐྱུ་
 བ་༤༩༽ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་
 གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་
 རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་།
 ཞེས་པའི་དོན་རང་ཉིད་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན་ཆོས་གཞན་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་མི་ལྟོས་
 པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར། ཞེས་པ་རང་ཉིད་ཆད་
 མས་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པར་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་མི་ལྟོས་
 ཞེས་པ་རང་ཉིད་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྐྱ་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་
 དང་། མི་བརྟེན་ཞེས་པ་ནི་རང་ཉིད་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ། གང་གས་གཞི་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་
 བ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་བདེར་བྱའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལས་གཞན་
 པ་དག་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 གོང་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྟོག་སྟེ་སྦྱར་རོ། །བསྐྱུ་ན་རང་ཉིད་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཆོས་གཞན་
 ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་མི་བརྟེན་པ་དེ་རྫས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དང་། རང་ཉིད་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་
 ཆོས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བརྟེན་པ་དེ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་འཛོགས། སྐབས་འདིའི། སོ་
 སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྫས་དང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 རྫས་བཏགས་ནི་དེ་རྣམས་གང་ལའང་འཛོགས་དཀའ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྫས་བཏགས་
 དང་། སྐབས་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་རྫས་བཏགས་དོན་གཅིག་པར་གསེར་སྤང་དང་རྣམ་བཤད་
 གཉིས་ཀར་གསལ་ལ། རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
 བདག་རང་དབང་ཅན་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་མང་བོ་ཞིག་འདིར་བསྟན་རྫས་ཡོད་དུ་བསྟན་
 འདུག་པས་སྐབས་འདིའི་རྫས་བཏགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་བོའི་བསལ་ཚུལ་ནི།

བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། མདོ་ཡིས་རྣམ་པར་བཞག་
པའི་རྣམ་ཡོད་དང་། མཚན་ཉིད་དང་གསུམ་པོ་གང་རུང་དམིགས་པ་དེ། སྐབས་འདི་
བསྟན་གྱི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དང་། མཚོན་བྱ་དང་། བསྐྱ་བ་ནས་བཤད་པའི་བཏགས་ཡོད་
གང་རུང་དམིགས་པ་དེ། སྐབས་འདི་བསྟན་གྱི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་བཞག་ན་འགྲིག་
གས་སྟུམ།

དེས་ན། བསྐྱ་བ་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་ཡོད་ཡིན་ན་སྐབས་འདི་བསྟན་གྱི་རྣམ་ཡོད་ཡིན་
པའི་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་མདོ་ཡིས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱབ་པའི་བྱིར།
དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་དར་རྒྱུ་ཀ་༡༠༣ ་ལས། ཁ་དོག་སྟོན་པོ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་
སྤྱད་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྤྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་བ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་
ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རིགས་
མི་མ་ཐུན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར། དེ་དག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་
པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱགས་འདིར་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་དང་། བུམ་བ་
དང་བུམ་འཛིན་གཉིས་རྣམས་གཅིག་མི་འདོད་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་རྣམས་
གཞན་འདོད་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་སྤྱོད་བྱབ་ན་རྣམ་ཡོད་ཡིན་པས་བྱབ་
པར་འདི་པའི་བྱགས་དང་དོན་བྱེད་རུས་པ་ལ་རྣམ་སྤྱོད་བྱབ་བྱབ་པར་སྟོན་དཔོན་རིགས་
པའི་རྣམས་འབྲང་གི་བྱགས་ཡིན་པས། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་དང་རྣམས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་བུམ་
བ་བུམ་འཛིན་དང་རྣམས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་ཏེ། བུམ་བ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་བྱིར་
ཏེ། དེ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་དར་རྒྱུ་ལས། གཟུགས་ཚོས་ཅན།
རྣམ་སྤྱོད་དེ། ཚོས་གཞན་མ་བལྟོས་པར་བཟུང་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བུམ་བ་ལ་སོགས་
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་ལས་སྟོན་སྟེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཁས་
པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟེས་བུ་བདེན་སྟོང་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། འོངས་སྟོན་པ་པོར་

བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་
 བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤའད་སྟོང་པོའི་རྒྱུ་ལས། སྐྱེས་
 ལུ་བདེན་སྟོང་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། འོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེལ། དེ་ལ་ཁོ་བའི་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་
 བཤའད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྐྱེས་ལུ་བདེན་སྟོང་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། འོངས་སྟོང་པ་པོར་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཤའད་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་ལུ་
 བདེན་སྟོང་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། འོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་
 ཟག་བདེན་པར་བྱུང་པ་དང་བདེན་སྟོང་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་བཏགས་སུ་བྱེད་ན། འདིར་
 བསྟན་སྐྱེས་ལུ་བཏགས་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་མི་སྲིད་པར་ཐར་པའི་སྐྱོན་མེད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་བཤའད་སྟོང་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལས། ཡང་
 གང་ཟག་བདེན་པར་བྱུང་པ་དང་བདེན་སྟོང་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་བཏགས་སུ་བྱེད་པ་ནི།
 འདིར་བསྟན་སྐྱེས་ལུ་བཏགས་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཁོ་བའི་སྒྲོངས་སྒྲོར་ཤར་ཆོད་ནི། རྣམ་བཤའད་
 སྟོང་པོའི་རྒྱུ་ལས། སྐྱེས་ལུ་བདེན་སྟོང་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། འོངས་སྟོང་པ་
 པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་
 ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྐྱེས་ལུ་བདེན་སྟོང་
 སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། འོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་
 ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། རྣམ་བཤའད་ཀྱི་གང་

ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་གཏན་ནས་མ་ཉོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ།
གོང་དུ་རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་༣༥༩ ་ལས། ཡང་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བདེན་
སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་རྩས་བཏགས་སུ་བྱེད་པ་ནི། འདིར་བལྟན་སྐྱེས་བུ་བཏགས་འཛིན་གྱི་
རྟོག་པ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སྐྱེས་བུ་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་
བུ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཀུན་
བཏགས་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རང་ལུགས་ལ་རྣམ་བཤད་གྱི་ལུངས་དོན་ནི། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་
གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྐྱེས་བུ་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་
བུ་ལ་དམིགས་ནས། ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་
ལ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
ཞེས་པའི་དེ་སྒྲུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་
བུ་ལ་དམིགས་ནས། ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་འཇུག་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་
པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་འཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་གཉིས་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་འབྱེད་
ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་རྩས་འཛིན་
རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་འབྱེད་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་
བར་འགྱུར། ཞེས་འགྲེལ་ཚུལ་ཞིག་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་
སྐྱེས་གཉིས་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་འབྱེད་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་འགྲེལ་

ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། རང་ལུགས་ནི། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། རྣམ་བཤད་སྟངས་
 རྒྱན་༡༥༣ ་ལས། སྐྱེས་བུ་བདེན་སྟངས་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། ལོངས་སྟོང་བ་པོར་
 བདེན་བར་འཛིན་བ་ཡང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་
 སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་བར་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲེད་ན་ནི་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་
 བདེན་བྱུང་ཇུས་ཡོད་དང་། དེར་འཛིན་པའི་རྟོག་བ་ཇུས་འཛིན་རྟོག་བ་དང་། གང་ཟག་
 བདེན་སྟངས་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་བཏགས་ཡོད་དང་། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་བ་ཤེས་སྐྱེས་བཏགས་འཛིན་
 རྟོག་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། འདིར་བསྟན་ཤེས་སྐྱེས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་བ་ལྟན་སྐྱེས་མེད་
 བར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་སྟངས་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་སྟངས་ཉིད་མ་རྟོགས་བར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར།
 འདོད་ན། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྐྱེས་རྟོག་བ་བཞི་དང་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྐྱེས་རྟོག་བ་བཞི་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་བ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་
 མི་སྲིད་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། སྐྱེས་བུ་བདེན་སྟངས་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་
 ལ་དམིགས་ནས། ལོངས་སྟོང་བ་པོར་བདེན་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་བ་ཡིན་ན། ཀུན་བཏགས་
 ཡིན་པའི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་པའི་དབྱེད་བ་ལ་མི་སྟོས་བར་དེ་ལ་
 དམིགས་ནས་བདེན་ཞེན་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་ཡོད་བར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་།
 རྟེན་ཆེན་༡༠༡ ་ལས། བདེན་ཏེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་བར་སྦྱར་བའི་དོན་དམ་
 ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་
 རས། དེས་སྤར་བཤད་བ་ལྟར་མ་བྱུང་བ་ཅིག་དང་། སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་བ་མིན་བར་
 དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་སུ་ཡོད་བ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་བར་བཞག་བ་གཉིས་གྱི་དང་པོའི་

དོན་དམ་དང་། དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་
 ཀ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ན་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་
 གྲང་། སྤྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ནི་
 ཕྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་དགོས་སོ། ། ཞེས་དང་། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་༡༧༩ ལས། ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་
 ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཡང་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཁས་པ་
 ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱེས་བུ་བདེན་སྟོང་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། འོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགག་བྱ་སྤྱི་མོ་བཀག་པའི་བདག་མེད་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྤྱི་མའི་དར་
 རྟེན་༡༧༩ ལས། བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་རགས་པའི་བདག་མེད་བདེན་
 པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་བའི་བདག་མེད་ཆད་མས་རྟོགས་ཅིན་མ་བཟེད་ན་དེ་འབྲེལ་བདག་
 བཀག་པའི་བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 དགག་བྱ་སྤྱི་མོ་བཀག་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེན་ལྷན་
 སྐྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་མ་འདྲེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་
 དང་བཅས་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདྲེས་པར་མ་བྱས་ཀྱང་། རིགས་པའི་དབྱུད་
 པ་ལ་མི་སྟོས་པར་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་ཞེན་སྐྱེན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་ལུགས་ལ། རྒྱུད་སྤྱི་མའི་དར་རྟེན་གི་ལུང་དོན་

གྲ་བའི་བདག་མེད་ཆད་མས་ཉྱེས་ཟེན་མ་བཟེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གྲ་བའི་བདག་
 མེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲ་བའི་བདག་མེད་
 ཆད་མས་ཉྱེས་ཟེན་མ་བཟེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དགག་བྱ་སྒྲ་མོ་བཀག་པའི་བདག་
 མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློ་མཛོན་གྱུར་དུ་སྒྲེན་སྒྲེས་ཡིན་པའི་བྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་
 གྱི་སྒྱིར་དགག་བྱ་སྒྲ་མོ་བཀག་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལ་སྒྲེན་སྒྲེས་
 ཡིན་པའི་བྲུབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགག་བྱ་སྒྲ་མོ་བཀག་པའི་བདག་
 མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲ་བ་དེ་སློ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཆ་པ་ཆོས་སེང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་
 བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་
 འདོགས་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲོ་
 འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རགས་པའི་བདག་མེད་ཆད་མས་ཉྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་རགས་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པ་ནི།
 དཔེར་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སྟུང་ལ་མཆོན་ན། རང་རྒྱུད་པའི་རགས་པའི་བདག་
 མེད་ཆད་མས་ཉྱེས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་རགས་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་
 གྱི་སྟོང་པ་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གིས་གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་བྲུབ་པ་ཁས་

ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གཞི་བཞག་པའི་ཆེས་སེམས་ཅམ་བུ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཆོད་མས་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་
འདོགས་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་ལ་ལྟན་སྤྱེས་དང་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར་ནམ་བུར་གཟུང་རྟོག་
གི་ཡུལ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ནམ་བུར་རྟོག་པ་དགུ་ལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་
ཤེས་སྤྱོད་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྤྱོད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
གསེར་ཐོང་༤༢༩ ་ལས། གཉིན་པོ་ནམ་བུར་གི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ལ་དབྱེ་ན་ནམ་
བུ་དགུར་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཡུལ་དགུ་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །ཡུལ་དགུ་གང་ན། དང་པོ་
ནི། སྤང་པོའི་དོན་ནམ་བུར་དུ་མ་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་རྟོག་
ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ནམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན།
ཞེས་སོ། །ནམ་བུར་དུ་གཏོགས་པ་ཞེས་འོག་མ་ནམས་ལའང་སྤྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོ་
བའི་སྒྲོའི་དོན་སྒྲོ་མཆེད་དང་། གསུམ་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་དོན་ཁམས་དང་། བཞི་པ་ནི། སྒྲོ་
བའི་དོན་རྟོན་འབྲེལ་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །འདིར་མདོ་ལས་མ་རིག་པ་ནས་ཆ་ཤིང་
བར་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
རྟོན་འབྲེལ་ལུགས་བསྐྱོད་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལྷང་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས། ནམ་པར་བྱུང་པའི་
ཆར་གཏོགས་པའི་སྤང་པོ་དང་སྒྲོ་མཆེད་དང་ཁམས་དང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ནམ་བུ་དགུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་སོ། ། ལྔ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་དོན་ཏེ། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀྱན་ངེས་པར་འབྱེན་
བར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་མེད་དགག་ཅམ་ལྟ་བུས་བྱས་པའི་འཛིན་པའི་གཉིར་པོར་
མི་བྱུང་བས་གང་ལ་དམིགས་ན་དེ་དག་བྱུངས་འབྱེན་པའི་ཐབས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་

ལྷོང་ཉིད་དེ། ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ། །དྲུག་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་
 ཏེ། དངོས་པོ་མེད་ཅེས་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བྱེད་མིན་པས་དེའི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བྱེད་དོ། །བདུན་པ་ནི་མཐོང་སྤང་གི་སྤང་བྱ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རུས་
 པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་གི་མཐོང་ལམ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི་ཡན་ལག་དང་
 དམིགས་པའི་སློན་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་
 སློམ་ལམ་དང་། དགུ་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མི་སློབ་པའོ། །དེ་དག་གྲང་ནམ་
 བྱང་གི་དངོས་པོ་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དམིགས་པ་དང་། སྦྱོང་པ་དང་དབྱེ་
 བ་སྟེ་དང་པོ་དྲུག་དང་ཐ་མ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཞེན་ཚུལ་ཡང་འདི་ནི་
 རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་ཡིན་པས་སྤང་བའོ་སྟུང་ཏུ་ཞེན་པའོ། །འདི་དགུ་ནི་མདོ་ལས་བཞི་
 པ་མ་གཏོགས་པ་རོ་བོའི་སློན་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་
 ༣༩ ་ལས། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན། བྱང་པོ་དང་། སྦྱེ་བའི་སློན་རྣམས་དང་། རིགས་དང་།
 སྦྱེ་བ་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དང་། མཐོང་བ་དང་། སློམ་པ་དང་།
 མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དར་རྟེན་༡༧ ་ལས། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོ་བཀག་
 པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཇིན་པའི་སློ་མཛོན་གྱུར་ཏུ་སྦྱེ་ན་ལྟན་སྦྱེས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་
 ལྷོང་པའི་ལྷོང་པ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་
 མེད་དེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་འཁོར་
 བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདྲིས་པར་མ་བྱས་ཀྱང་། རིགས་པའི་དབྱེད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་དེ་
 ལ་དམིགས་ནས་བདེན་ཞེན་སྦྱེ་བ་ལྟན་སྦྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཏུ་ན་མཛོན་པར་

རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་ས་ལམ་ཆུང་བ་
༣༡ ་ེལས། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་
བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་
སུམ་ཅུ་ཅ་བྲུག་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སུམ་ཅུ་ཅ་བྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ལྗོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགྲ།
འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགྲ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དགྲ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགྲ་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་རྣམས་རིགས་འགྲེལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༣༣ ་ེལས། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་སུམ་ཅུ་ཅ་བྲུག་། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་
གྱི་སས་བསྐྱས་གྱི་སོ་བྲུག་། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་གྱི་སས་བསྐྱས་གྱི་སོ་བྲུག་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་
པ་གཟུང་རྟོག་དགྲ། ལྗོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགྲ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དགྲ། བཏགས་འཛིན་
རྟོག་པ་དགྲ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཀུན་བཏགས་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱད་ལ་མེད་པར་བཤད་གྱི། སྤྱིར་ན་དེ་འདྲའི་སྒོ་ཀུན་བཏགས་མེད་པར་བཤད་
པ་མིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ལྟན་སྐྱེས་
ཡིན་པའི་བྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། ། དེང་སང་གི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། ཁོ་
ན་རེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་ཐལ། ཆ་པ་
ཆོས་སེང་སོགས་གྱི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྲུབ། ཞེས་བཤད་པ་དང་། རྒྱད་སྟེ་

མའི་དར་རྒྱུ་གི་ཕུང་དོན་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་ལྟ་སྤྱོད་ཡིན་
 དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་འོང་ས་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་
 རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱལ་ལས། སྤྱོད་བུ་བདེན་སྟོང་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་བུ་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྤྱོད་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། ཞེས་བྲངས་པ་མཛད་དོ། ། ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་གཞུང་ལུགས་
 རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཟླ་མའི་དར་
 རྒྱུ་ལས། སྤྱོད་བུ་བདེན་མེད་ཆད་མས་རྟོགས་ཟེན་མ་བཟེད་ན་དེ་འབྲེལ་བདག་བཀག་
 པའི་བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་མི་སྤྱིད་པ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་
 སྤྱོད་བུ་བདེན་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་མེད་པ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་ཟླ་མའི་དར་རྒྱུ་༡༥༣ ་ ལས། དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱོད་ལུགས་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་)ནི། དེ་ལ་གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་
 རས། རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བཟོད་ལ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྟོ་མ་སྤྱར་བ་རྣམས་
 ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་གནས་ལུགས་
 ལ་ཡང་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་(དོན་དམ་པའི་སྤྱོད་
 ལུགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་)ནི། འདི་ལས་ལྟོག་པས་ནི་ཞེས་པ་རས། འདི་ནི་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞི་ལས་ལྟོག་པའོ། །དེ་ཡང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕུང་
 པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཕུང་པོ་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོང་དང་
 དམིགས་ལུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། སྤྱོད་མའི་འཛིན་
 སྟངས་ཕུང་པོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གནས་ཆོད་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་རྟག་པ་སོགས་སུ་
 འཛིན་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པ་

ནི་ཡུང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུང་
པོ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་
འདོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡུང་པོ་མི་རྟག་པར་ཡང་
གཟུང་དུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ནི། ཆོས་གང་ཡང་
ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་
རྩ་ཤེད་གི་ལུགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ལྟར་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་མ་ལོག་པའི་རྣམ་
དབྱེ་གང་ཡང་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་རགས་པའི་
བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། སྤ་བའི་བདག་མེད་ཆད་མས་རྟོགས་ཐེན་མ་
བརྗེད་ན་དེ་འབྲེལ་བདག་བཀག་པའི་བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགག་བྱ་སྤ་མོ་བཀག་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་
མཛོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་ན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པར་ཞེན་
པའི་གཞི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
འཁོར་བར་མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདྲིས་པར་མ་བྱས་
ཀྱང་། རིགས་པའི་དབྱེད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་ཞེན་སྐྱེ་བ་ལྟན་
སྐྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་མ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་བཞག་ཏུ་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྐྱེས་བྱ་བདེན་སྟོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་
བྱ་ལ་དམིགས་ནས། ཡོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ཅུ་ལས། སྐྱེས་བྱ་བདེན་སྟོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་

འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།
 ཞེས་པ་ཚིག་དེ་རྣམ་བཤད་ནང་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱ་མཚོ་༣༥༣ །
 ལས། སྐྱེས་བུ་བདེན་སྟོང་སྐྱེས་ལྷ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། མོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་
 འཇིན་པ་ཡང་བརྟགས་འཇིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་
 ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་འབྱེད་ན་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་ཉིད་བདེན་
 པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་ལྷན་སྐྱེས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་
 པ་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་པ་མ་ཟད་བདེན་བཞི་བདེན་པར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་གཉིས་པའི་སྟེ་དོན་༡༡༣ ། ལས། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་གྱི་
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་ན་དེ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
 ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེས་དེ་ལ་དམིགས་ན་དེ་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་
 བ། དེ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེས་
 དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེས་སྟོང་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་སྟོང་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་
 པ་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། བདེན་གཞི་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་

བཞི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་བྱིར། འབྲེལ་པ་འགྲིག་ཞེས་དང་།
 ཡང་སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དེའི་ཉིད་ཀྱི་ལས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་
 པའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་པར་ཐལ།
 གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དམིགས་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱིར་དེས་
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྟོ་འདོགས་པའི་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། བྱིར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 གཞུགས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་བདེན་པས་སྟོང་
 པ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞུགས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་
 འགལ་ཁྲུབ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་
 སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་བྱིར།
 འབྲེལ་པ་མོང་། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། བྱིར་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། བྱིར་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་
 དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་༣༡༧ ༽ལས། ལྷ་བྱ་ལྷ་བྱ་

ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་དེར་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་དེ་གཉིས་གང་གིས་
 གྲང་བྱས་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། ལྟ་བུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་
 ག་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་བྱུང་པར་
 རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་
 ཞེ་ན། ལྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་སྤྱི་སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སོ། ། འོ་ན། ལྟོང་ཉིད་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་ལྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཉིས་དམིགས་
 པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་
 བ་སྒྲོན་མེད་དེ། ལྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེས་ལྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་
 ལ་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོས་ཐེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྷན་པས་འདིར་ལྟར་གསུངས་
 ཏེ། བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སྒོ་གསལ་གཅེས་ནོར་
 ༥༣༩ ་ལས། མཁས་པས་དབྱས་ལའང་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །ཅེས་པའི་དངོས་
 བཞུན་གྱི་དབྱས་སམ་དབྱ་མ་ལ་ལྟོང་ཉིད་སྤྱི་མོ་ཡོད་མེད་དབྱུང་དགོས་ཏེ། འདིར་རྣམ་
 རིག་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྤྱོད་ཉེ་ཆེ་བ་རེ་བཀག་པའི་དབྱས་ཞེས་རགས་པའི་
 ལྟོང་བ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྟོང་ཉིད་སྤྱི་མོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟན་
 སྐྱེས་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་མེད་པར་རྒྱལ་ཆབ་ཐེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྒོ་དེའི་དབང་གིས་གཞི་དེ་བདེན་
 བྱུང་ཏུ་མི་འཆའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་དར་རྟེན་ལས། བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 ཡང་རགས་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་བའི་བདག་མེད་ཆད་མས་
 རྟོགས་ཟེན་མ་བཟེད་ན་དེ་འདྲའི་བདག་བཀག་པའི་བཀག་པ་བདེན་བྱུང་ལ་བྱུང་མཐའ་
 འཆའ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགག་བྱ་སྤྱི་བཀག་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་

འདྲིན་པའི་སྒོ་མཛོན་གྱུར་དུ་སྒྲེན་ལྷན་སྒྲེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་
 ཅིག་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སྒོ་ཀྱན་བཏགས་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱད་ལ་མེད་པར་བཤད་ཀྱི། སྦྱིར་ན་དེ་འདྲའི་སྒོ་ཀྱན་བཏགས་མེད་པར་བཤད་པ་མིན་
 ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོངས་བྱུང་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སྒོ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་བདེན་བྱུང་དུ་
 ལྟ་བུ་དེ་སྒོ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་དེ། བདེན་སྟོང་སྦྱ་མ་
 ལྟ་བུ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སྒོ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
 བར་དུ་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སྒོ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་ལ་སྒོ་ཀྱན་
 བཏགས་མེད་པར་ཁས་སྐྱེད་ས་ན་གཅིག་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཚམས་
 གི་རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྦྱིས་བྱུང་བདེན་སྟོང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་
 ཡོངས་སྟོང་པ་བོར་བདེན་པར་འདྲིན་པ་ཡང་བཏགས་འདྲིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀྱན་
 བཏགས་དང་ལྷན་སྒྲེས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 རོ། །འོན་ཀྱང་བྱུང་མཐས་བཏགས་པ་འགོག་པ་ནི་ལྷན་སྒྲེས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཅམ་
 ཡིན་པས། མདོའི་སྐབས་སུ་གཙོ་ཆེར་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་མ་བྱུང་པ་གཏན་ལ་
 དབབ་དགོས་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་གསུངས་འདུག་པས། གཞུང་འདིའི་དངོས་
 བསྟན་གྱི་དབུ་མ་ལ་ཡང་རགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་མི་དགོས་སམ་སྟམ་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྐབས་འདིར་དོགས་པ་ནི། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱན་༣༥༡ གྱེལས། གཟུང་
 བར་རྟོག་པ་དང་འདྲིན་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཐོགས་ཅམ་མཚན་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་གྱི། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འདྲིན་སྤངས་དེ་དང་འདྲ་བར་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
 རོས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལྟོག་བྱུང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་། འདིར་བསྟན་པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་འདིར་བསྟན་ནས་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་

ནས་བསྟན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐབས་ལྔ་བའི་ཅེ་
 སྒྲོར་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྐབས་དང་པོའི་རྟོག་པས་བྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དང་པོའི་
 རྟོག་པ་ལ་ཅེ་སྒྲོར་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པས་མ་བྱབ་པར་སྟུང་སྟེ། སྐབས་དང་པོར་ཀུན་ཉོན་
 གཟུང་རྟོག་དང་རྣམ་བྱུང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་བསྟན་ལ། སྐབས་ལྔ་བར་རྣམ་བྱུང་གཟུང་རྟོག་
 མ་གཏོགས་ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་མ་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་
 དམིགས་ཡུལ་ལ་སྒྲིར་སྤང་བྱ་ཅ་མ་མི་འཛོག་པར། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྤང་བྱ་ཞིག་
 དེས་པར་འཛོག་དགོས་ཏེ། པར་ཕྱིན་ཐེག་མཆོག་སྟོ་འབྱེད་ ༤༤༥ ་ལས། ལྷོག་པ་གཟུང་
 རྟོག་ནི། དམིགས་པ་བཞིར་འདུས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་གིས་བསམ་པ་དམན་པ་
 དང་། བདག་རྒྱུན་ཡོངས་འཛིན་དམན་པ་དང་། ལམ་དམན་པ་དང་། འབྲས་བྱ་དམན་པའོ་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པ་དང་ལྔ་བར་བསྟན་པ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛོག་དཀའ་བས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན།
 ཁོ་བོའི་མོངས་སྒྲོར་ཤར་ཆོད་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། ཅེ་སྒྲོར་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་དང་
 དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པ་དང་
 ལྔ་བར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོང་སྒྲིད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་
 པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་ བྱབ་པ་སྟོ་བརྒྱད་ཡིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་
 རྣམ་སྟུང་སྟེ། གསེར་གླེང་༤༡༩ ་ལས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་།
 གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པས་རི་ལྟར་
 ཞེན་ཞེན། ཀུན་བྱང་གི་གཟུང་པ་ལ་དམིགས་ནས་རིམ་བཤར་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 དོར་བྱའི་གཟུང་བའོ་སྟུང་དུ་མི་མཐུན་པ་དང་། འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བྱའི་གཟུང་
 བའོ་སྟུང་དུ་མཐུན་པར་འཛིན་པ་འདིའི་གཟུང་རྟོག་གི་ཞེན་ཚུལ་ལོ། །འདི་ནི་ཐེག་དམན་
 ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་འདི་ལས་ལྷོག་པ་དང་། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་འདི་ལ་

འཇུག་པར་བྱའོ་སྐམ་དུ་ཞེན་པ་ནི་ཅེ་མའི་གཟུང་རྟོག་གི་ཞེན་ཚུལ་ལོ། ། ཞེས་སྐབས་
དང་པོ་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཞེན་ཚུལ་མི་མཐུན་ཚུལ་གསལ་
བར་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། ཅེ་སྟོར་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྐབས་དང་པོའི་རྟོག་པས་བྱབ་
ན་ཅེ་སྟོར་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྫོས་སྟོན་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་དང་
པོར་བཤད་པ་ནི་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་གི་ཞེན་པ་སྟོང་བའི་བྱིར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་
ལམ་ཅེ་སྟོར་སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་ནི་བྱང་སེམས་རིགས་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཞེན་པ་སྟོང་བའི་བྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་
བ་དང་འཛིན་པ་ནི། བདག་དང་བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱེད་པར་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་
ཤེན་ཏུ་གསལ་བའི་བྱིར། ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་ནི། གསེར་བྱེད་༤༡༦༽
ལས། འོ་ན་མདོར་བསྟན་དང་གོ་རིམ་འགལ་བས་རྒྱས་བཤད་དུ་འང་རྟོག་པའི་སྟོན་དུ་
བཤད་དགོས་ཤིང་། མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤར་གསུངས་པའི་དགོས་
པ་ནི་དམིགས་རྣམ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཆོགས་བཅད་སྤར་བ་དང་མཐུན་པར་ཏེ་སྤར་སྤྲ་བའི་
བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་མཇུག་ཏུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤར་རི་རྒྱད་བཤད་
པའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་
ཡོངས་འཛིན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་སྤྲ་མས་ནི་དོགས་
པའི་ངོ་བོ་བསུས་ནས་རྒྱལ་བ་ཁོང་ནས་ལེན་ལ། བྱི་མ་ནི་མདོར་བསྟན་དུ་སྟོན་དུ་བཤད་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད་པའོ། ཞེས་གསུགས་པའི་དོན་ནི། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་
འདིར་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མདོར་བསྟན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་
བྱིར། མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤར་བསྟན་པའི་བྱིར་ན། སྟོན་མེད་དེ། མདོར་
བསྟན་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་གོ་རིམ་དང་བསྟན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་
ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་དེ་སྤར་

བཤད་པའི་བྱང་ཆོས་སྤྱི་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡོངས་འཛིན་དག་གི་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་བཤམ་རག་ལས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་འཛིན་
 སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྦྱར་བ་
 དང་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྤར་གསུངས་ན་ཡང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་སྒྲིག་བཤད་
 བ་བྱང་པར་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མཐུག་ཐོགས་སུ་བར་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསེར་བྱང་༢༡༩ ་ལས། གཉིས་
 བ་ནི་འཕགས་པས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་སྒྲེལ་བ་ཐབས་མཁས་དང་། གཉིས་པ་དང་ཐ་
 མ་སྒྲེལ་བ་དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 སྟོན་པས་གཉིས་ཀའི་བྱང་པར་དུ་འཆད་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདི་ལ་སྟོབ་
 དཔོན་འཕགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སང་བཟང་གི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟར་ན། མདོ་ཆོན་དང་པོ་དེས། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ནང་
 གི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །དེ་
 ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་པོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། གཞུང་འདིས་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་མི་འགོང་བ་སྟེ་མི་ཁྱམ་ཞིང་
 མི་སྐྱུག་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོཾ་དེའི་
 རང་གི་ཡོངས་འཛིན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། ཐབས་མཁས་པ་དང་
 དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་དེ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་མི་ཁྱམ་པ་ཉིད་དང་མི་
 དངང་བ་ལ་སོཾ་པའི་རྒྱུ་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་
 སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་པོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་
 པའི་མདོ་ཆོན་གཉིས་པས་དོན་འཆད་པའི་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དངོས་སུ་བསྟན་

བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཚོས་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྔ་
ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ནི་གཟུང་ལ་སོཾ་པའི་མ་འདྲེས་
པའི་ཚོས་ཀྱི་བར་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོཾ་བ་རྣམས་སུ་མི་དམིཾ་བར་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཐོང་༤༡༩ ་ལས། ལེ་བརྒྱད་མར་ཐབས་མཁས་དང་ཡོངས་
འཛིན་གཉིས་སོ་སོར་མཛད་ཀྱང་རྒྱན་སྣང་དང་འདི་གཉིས་སུ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
ནས་དགོ་བཤེས་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་དུ་འཆད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྟོབ་དཔོན་
གྱིས་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མར་སྟོར་ཉི་ལྔ་ལས་གསུངས་བཞིན་མདོ་ཆོན་དང་པོས་ཐབས་མཁས་
གྱིས་ཡོངས་འཛིན་དང་། གཉིས་པས་དགོ་བཤེས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པར་བཤད་ལ།
རྒྱན་སྣང་དང་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་འདི་གཉིས་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་དགོ་
བཤེས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་ནས། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་པ་བྱང་སེམས་སྟོར་
ལམ་པའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། ཞེས་
སོཾ་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྗན་པ་ལས་དང་པོ་བཞི་
ཐབས་མཁས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཟུང་བ་ལ་སོཾ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
འདིར་ཡང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། ཅུ་བ། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་
སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །བྱང་
སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་མཁྲིན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་ཐབ་
མོའི་དོན་ལ་སེམས་མི་འགོང་ཞིང་མི་སྐྱག་པ་ཉིད་ལ་སོཾ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་།
དཔེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་། བདེན་ཞེན་ཅི་རིགས་བོར་བའི་ཡེ་ཤེས་

ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་ལམ་པའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་
ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དེའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་
དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་བཤེས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
བདུད་དང་སྤྲིག་ཕྱོགས་སོགས་བོར་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཆོག་གི་སྤྱལ་
པའི་སྐུ་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཕྱིའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་དེའི་བདག་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡༡། རིགས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་དབྱེད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་བསྟན་བཅོས་མངོན་
རྟོགས་རྒྱུ་ལས། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་བྱུག་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འབྲུག་པའི་རྟེན་ལ་
རིགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གོང་གི་མདོ་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་འགྲེལ་པའི་སྒྲོ་ནས་
རིགས་བཙུག་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན། སྒྲུབ་ལམ་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་
ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒར་བཤད་ཟིན་
པའི་སྒྲུབ་ལམ་རྟོད་སོགས་བཞི་དང་། ཕྱིས་སུ་འཆད་འགྲུར་གྱི་མཐོང་ལམ་སོགས་ཀྱང་
རང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲུར་དགོས་པ་ཤེས་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གསེར་ཐོང་༤༣༠༽ ལས། བཞི་བ་ལ་བཞི། སྐབ་པའི་རྟེན། སྐབ་
པའི་དམིགས་པ། སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་
དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ། རིགས་སུ་འགྲུར་ཚུལ།
རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། རིགས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ། སེམས་
ཅམ་པ། དབུ་མ་པའི་ཕྱགས་སོ། ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདོད་ཚུལ་ལ། དང་པོ་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པའི་ཕྱགས་ལ། འདུལ་བའི་མདོ་ཁྲུངས་

སྤྱངས་ནས་ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྦྱོམས། གནས་མལ་སོགས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་
ཆོག་ཤེས་ཤིང་དེ་དག་བཟང་པོ་དང་ལྷག་པོ་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་རིགས་སྤྱི་
འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཡིག་ཆ་ཆེན་པོ་གསུམ་སོགས་བཞེད་པ་མཐུན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་གོས་
དང་། བསོད་སྦྱོམས། གནས་མལ་སོགས་གཅིག་ཅམ་དང་ངན་ངོན་ཅམ་བྱུང་ན་ད་འགྲིག་
སོང་སྦྱུང་པའི་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་ན། དེ་དག་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་ལ་ཆགས་
པའི་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྒྲོག་ཐུབ་པ་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་
ཆགས་པ་དེའི་མཆོན་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནམས་སྤོང་བ་དང་། དེ་
དག་གི་གཉེན་པོ་སྦྱོམ་པ་ལ་དགའ་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་སྦྱོམ་པ་ལ་
བཅོན་པར་བྱས་ན་ཆགས་སོགས་གཏན་ནས་ཟད་དེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་
མཛོད་གནས་བྱུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། །ཁ་ཅིག་སྤྱངས་པ་ལས་
གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དབང་བཅོམ་པ་ལ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། འཆི་བ་སེམས་པ་སོགས་བྱུག་
ཏུ་བཤད་ནས་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་པར་ལ་རིགས་ཏུ་བཤད་པའང་ཡོད། དེ་ཡང་ཁ་
ཤས་དང་པོ་ནས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་རིགས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ངེས་པ་དང་། ཁ་
ཤས་ཕྱིས་སྤྱི་རིགས་སྤྱངས་པ་ལས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་གྱུར་པའང་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་ཡོངས་
སྤྱི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་རིགས་དང་དབང་པོ་སྤྱངས་པས་འཆི་བ་སེམས་པའི་ཆོས་
ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ་ཞིག་
རིགས་སྤྱི་བཤད་པ་དང་། དབང་པོའི་བྱུང་པར་ལ་རིགས་སྤྱི་བཤད་པ་གཉིས་རིགས་ཞེས་
པའི་མིང་འདྲ་ཡང་བསམ་དོན་ནི་མི་འདྲོ། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་པས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་ནམས་
ཀྱིས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་རྟོགས་པའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སྤྱི་འདོད་དེ།
ཞེས་བྱེ་སྦྱོའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གསུང་ཡོད། བྱེ་སྦྱོའི་ལུགས་ལ་

རིགས་ཞེས་པ་དེ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བྱུང་གི་འདུས་བྱས་
ཤིག་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་དགོས་མིན། མཐར་གང་ཟག་དེའི་
རྒྱད་ལ་འཕགས་པའི་ཉོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་རིགས་དེ་འཕགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་
གྱུར་ནས་དེ་འདྲའི་འཕགས་ལམ་དེ་འཕགས་པའི་རིགས་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་ཡིན་
ནམ། ཡང་ན་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་རིགས་མེད་ཅེས་གསུངས་དགོས་པ་གང་ཡིན་བསམ་
ཞིབ་བྱ་རིགས་སོ། ། མངོན་སྤྱི་དོན་༣༡༩ ་ཡས། འོ་ན་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་གསུངས་
པ་དེ་གང་སྟུམ་ན། །མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བྱུག་
སྟེ། འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
སེམས་བྱུང་དགེ་བར་དམིགས་པ། འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་
དེ། ཆོས་གོས་ངན་ངོན་ཅན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས། བསོད་སྟོམས།
གནས་མལ། སྤོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བའི་འཕགས་པའི་རིགས་རྣམས་སོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་བྱུགས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་
དང་འདོད་པ་ཆེ་བ་དེ་གང་སྟུམ་ན།

མངོན་སྤྱི་དོན་༣༡༩ ་ཡས། ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལ་སྦྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོག་མི་ཤེས་
པ་དང་འདོད་པ་ཆེ་བ་དེ་གང་སྟུམ་ན། རྟེན་ལ་ཡང་སྤེད་ཆོག་མི་ཤེས། །ཞེས་སོགས་གཉིས་
ཉི། ཆོས་གོས་སོགས་རྟེན་པ་སྦྲར་ཡང་རྟེན་ན་སྟུམ་དུ་སྤེད་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ཡིན། མ་རྟེན་
པ་ལ་དེ་རྟེན་ན་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལས་སྒྲོག་པ་འདོད་ཚུང་
ཆོག་ཤེས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། མཆིམས་མངོན་གནས་བྱུག་པ་༡༣༠ ་ཡས། བསྤོང་
བ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཚུང་བ་དང་ཆོག་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་གྱི་ཆོག་མི་ཤེས་
པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཆོས་མངོན་པ་བ་
རྣམས་ན་རེ། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་བྱུ་ཞོམ་པ་རྟེན་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤེད་ཅིང་འདོད་

བ་ནི་ཚོག་མི་ཤེས་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་རྟོག་བ་ལ་འདོད་བ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཚོས་གོས་ལ་སོགས་བ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱད་བ་དེ་ཡང་མ་རྟོག་བ་ཁོ་ན་
ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་འདོད་ཆེན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེས་ན་ངན་ཉུང་རྟོག་བས་
ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཚོག་མི་ཤེས་བ་དང་། བཟང་མང་མ་རྟོག་བ་ལ་འདོད་བ་ནི་འདོད་ཆེན་
ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་འཆད་དོ། ། ཡང་ན་སྟོན་མ་རྟོག་བ་ལ་འདོད་བ་ནི་འདོད་ཆེན་
ཡིན་ལ་རྟོག་བ་ན་དེ་བས་བཟང་མང་འདོད་བ་ནི་ཚོག་མི་ཤེས་བ་ཡིན་ནོ། ། ཚོག་མི་ཤེས་
བ་དང་འདོད་ཆེན་ལས་བསྐྱེད་བ་ནི་དེ་གཉིས་པོའི་གཉེན་པོ་ཚོག་ཤེས་བ་དང་འདོད་ཆུང་
དག་ཡིན་ནོ། ། གཉེན་པོ་འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས་དེ་གཉིས་ནི་འདོད་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་
གསུམ་དུ་གཏོགས་བ་དང་ངི་མ་མེད་བ་དག་ཡིན་ལ། ཚོག་མི་ཤེས་བ་དང་འདོད་བ་ཆེ་
བ་ནི་ཆགས་བ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་འདོད་ཁམས་བ་ཡིན་ནོ། ། འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས་དེ་
དག་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་
ཐོང་༤༣༡ ༽ལས། མདོ་སྡེ་བས་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་བ་སྤང་རུང་ལ་འདོད་
ཅེས་འཆད་བ་ལ་ནི། ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ངོ་། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་མཁས་བ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་བ་སྤང་རུང་ལ་རིགས་སུ་
འདོད་ཅེས་འཆད་བ་ལ་ནི། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་མ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར།
དེ་ལྟར་ན། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ། འཕགས་ཚོས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་བ་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་
འདོད་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱིས་གསེར་ཐོང་གི་ལུང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་དང་། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་བ་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་བ་སོགས་དགེ་ལྡན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་བྱུང་གསེར་རི་འཕྲུང་བ་ལྟ་
བུའི་མང་པོ་ཞིག་གི་མདོ་སྡེ་བས་ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་རུང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་བའམ་
ས་བོན་ལ་རིགས་སུ་འདོད་དེ། མདོ་སྡེ་འགྲེལ་ཚུལ་སྤྲས་མ་ལས། མདོ་སྡེ་བ་དག་གིས་

རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་སློབ་
 པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མཁས་བྱུང་རྟོགས་
 ལྡང་། ༡༣༧ ་ལས། མདོ་སྡེ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་ན་ཡོད་པ། འཕགས་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱས་པ་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འདོད་དེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲེང་གིས། མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་
 རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། སློབ་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་ཡང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཡིག་ཆ་སྐབས་དང་བོའི་སྤྱི་
 འོན་པ་ལྟར་། ༡༣༨ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདོད་དེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་
 བོ་སྤྲེང་ལས། མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡིན་
 རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ས་
 བོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བརྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་
 དཔྱད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་ཀྱན་གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྦྱོན་མེ་ ༣༦༨ ་
 ལས། མདོ་སྡེ་པ་ས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་རུང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཕམ་ས་བོན་ལ་
 རིགས་སུ་འདོད་དེ། རྒྱལ་སྤྲེང་མ་ལས། མདོ་སྡེ་པ་དག་གིས་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 དབྱེ་ན་དག་བཅོམ་དགུའི་རིགས་དགུ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། གསེར་ཐང་
 ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སློལ་
 མང་པོ་སྤང་ཡང་། བདག་གི་སྤོངས་སློར་ཤར་ཆོད་ནི། ཉ་རྒྱུ་ལས། མདོ་སྡེ་པ་སྐྱེ་མཆེད་

བྱུག་གི་བྱུང་པར་སྐྱིབ་པ་སྤང་དུ་རུང་ལ་རིགས་སུ་འདོད་དེ། བསྐྱ་བར། སྐྱིབ་པ་གཉིས་
ཀ་སྤང་དུ་རུང་ན་ཉན་རང་གི་རིགས། གཉིས་ཀ་སྤང་དུ་རུང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས།
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་པ་ཡིན། སྤྱིར་མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་ལ་སྐྱེ་
མཆེད་བྱུག་གི་བྱུང་པར་སྐྱིབ་པ་སྤང་རུང་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་
ཞེས་པ་མིན་ནོ། ། ཉེ་ལྷོ་ཀ་༣༧༥ ་ལས། མདོ་སྤེལ་བ། སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་གི་བྱུང་པར་སྐྱིབ་པ་
སྤང་རུང་ལ་འདོད་དེ། བསྐྱ་བར། སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་དུ་མི་རུང་ན་རིགས་ཆད། ཉན་
སྐྱིབ་ཅམ་སྤང་དུ་རུང་ན་ཉན་རང་གི་རིགས། གཉིས་ཀ་སྤང་དུ་རུང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དབྱུང་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། ཉེ་ལྷོ་ཀ་ལས།
བསྐྱ་བའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་དེ་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
དེ་ཡོད་དེ། བསྐྱ་བ་ནི་སེམས་ཅམ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པས་མདོ་
སྤེལ་པས་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་གི་བྱུང་པར་སྐྱིབ་པ་སྤང་དུ་རུང་བ་ལ་རིགས་སུ་འདོད་དེ། བསྐྱ་
བར། སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་དུ་རུང་ན་ཉན་རང་གི་རིགས། གཉིས་ཀ་སྤང་དུ་རུང་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རིགས། ཞེས་བྱངས་པ་ལ་འགྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་
སྙམ་སྟེ། རྗེ་གྲུང་ཐང་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཆོའི་འགྲེལ་མཆན་༡༩༩ ་ལས། དེར་མདོ་སྤེལ་པས་
སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་གི་བྱུང་པར་སྐྱིབ་པ་སྤང་རུང་ལ་འདོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ་ནི་ཤེས་བྱེད་མ་
མཐོང་ཞེས་པ་ནི། ཉེ་ལྷོ་ཀ་ལས། མདོ་སྤེལ་བ་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་གི་བྱུང་པར་སྐྱིབ་པ་སྤང་དུ་རུང་
བ་ལ་འདོད་དེ། བསྐྱ་བར། སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་དུ་རུང་ན་ཉན་རང་གི་རིགས། གཉིས་
ཀ་སྤང་དུ་རུང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དབྱུང་དགོས་སོ། ། ཞེས་
པ་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། རྟོགས་སྤང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས།
མདོ་སྤེལ་བ་དག་གིས་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་
བོ་དང་སྐྱོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་

ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་འདོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་གྱིས་མདོ་སྡེ་པ་དག་གིས་རིགས་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་
 ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་
 ཟག་མེད་གྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་འབྲས་བུ་འབྲུང་རུང་གི་རྒྱས་པའོ། འོ་ན། རྣམ་རིག་པ་དང་
 བྱད་པར་མེད་པར་འབྱུང་རོ་སྣམ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཞེས་སོགས་སློབ་ཏེ་རྣམ་རིག་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་རྒྱུན་དབང་གིས་གསར་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། འདི་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ན་སྤར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་བཞག་པ་དང་། སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིར་འོང་
 དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ན་ཡང་དེའི་ས་བོན་ཡོད་པ་རིགས་སུ་
 འདོད་པས་བྱད་པར་ཞིན་ཏུ་ཆེད། དེས་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་
 རིགས་སུ་འདོད། དེ་ཡང་དད་མོས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་དང་། མི་གཡོ་
 བ་ལ་དབང་བོ་སྤངས་པས་དེར་གྱུར་པ་དང་། དང་བོ་ནས་མི་གཡོ་བའི་རིགས་ཅན་ཏེ་ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་བདུན་དང་། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་དང་། སངས་འཕགས་ཏེ་དག་བཅོམ་
 དགའི་ཟག་མེད་སེམས་འབྲུང་རུང་གི་རྒྱས་པའམ་ས་བོན་དགའ་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པས་
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་འདོད་དོ། ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་ཅམ་ལས་
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འབྱུང་གྱི་རིགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འདོད་དོ། ། གསེར་
 བྱེད་རྣམ་བཤད་རྟོགས་སྤང་རྣམས་སུ། ཉི་སྤང་ལྟར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་འཛོག་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅམ་
 པའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་འདོད་དེ། རིགས་འདྲ་
 ལྟ་མ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ།

འཛོག་བྱེད་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱེད་པར་
ཉེ་གསུམ་མོ། །བྱེད་པར་དང་པོའི་གོ་དོན་ནི། ས་བོན་དེ་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་ནས་རང་འབྲས་
མཐར་ཐུག་གི་བླ་མེད་ཀྱི་ཉོགས་པ་མ་སྐྱེད་ཀྱི་བར་སྐབས་འགར་སྒོ་མངོན་གྱུར་བའི་
ངོ་བོར་འགྱུར་འགོ་བ། སྐབས་འགར་ས་བོན་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་འགོ་བ་དེ་འབྲ་མ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ཡང་སྐབས་འགར་ཡོད་པ་དང་སྐབས་འགར་མེད་པ་དེ་འབྲ་མ་ཡིན་པར་ས་བོན་
ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། བྱེད་པར་གཉིས་པའི་གོ་དོན་ནི། གང་བླ་མེད་ཐོག་
མར་གྲུབ་དུས་ནས་ས་བོན་དེ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་མེད་ལ་བྱིས་
སུ་འཛོག་བྱེད་ཞིག་གིས་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོ་དགོས། བྱེད་པར་གསུམ་པའི་
གོ་དོན་ནི། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་དགེ་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོག་སའི་
གཞི་གཙུག་པོ་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་དང་སྐྱེ་གནས་བཞི་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་སོགས་གང་
དུ་ཡང་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་གདགས་གཞི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྤྲེང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
ཀྱས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་གོ་དགོས་སྟུང་མོ། །གསེར་ཐོང་༤༣༩ ་ལས། གཉིས་པ་ནི།
དོན་གསང་ལས། ཞེས་པ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་བེན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བར་སེམས་ཅམ་
པའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་སོ། ། འོ་
ན། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོང་བ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱེད་པར་གང་
ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུགས་འདིར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱེད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་
ཞེ་ན། འདི་ལ། གསེར་ཐོང་ལས། མཁས་པ་གསུམ་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་གསུམ་བཞོད་
དེ། དེ་ཉིད་༤༣༩ ་ལས། འོན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱེད་པར་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་
ཁོ་ན་རེ་དབང་པོ་ལྟ་རིགས་སུ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་

བྱེ་ཟེར་བ་ལ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དབང་པོ་ལྷ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅམ་
 ཡིན་པས་སོར་བཞག་པས་ཆོག་པར་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱི་སྤྱི་མཆེད་དུག་པ་ཆོས་
 ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རམ་ནང་ཆོན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་
 བས་སོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་མཆེད་དུག་ནང་གི་ལ་འདོད་པས་
 སྤྱི་མཆེད་གང་ཡིན་ལ་མ་འཁྱུལ་ཡང་སྤྱི་མཆེད་དུག་པ་དང་དུག་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པ་
 ནི་འཁྱུལ་ལ། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་མཆེད་དང་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཁྱུལ་ལོ། །ནང་
 གི་སྤྱི་མཆེད་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན། ཉན་ས་ལས། ས་བོན་དེ་ནི་སྤྱི་མཆེད་དུག་པོ་དེ་
 དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱད་
 དེ་འོངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྤྱི་མཆེད་དུག་པོ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་
 དེ་ལ། རིགས་དང་ས་བོན་དང་ཁམས་དང་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དང་ཐ་སྙད་དེ་དག་
 བཏགས་པར་ཟད་པས་དེའི་སྤྱི་རྒྱ་ན་དེ་ནི་རྒྱ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ནི། ཁུ་མདོ་སྤྱི་འབར་སོགས་ཀྱིས་ལུང་འདིས་སྤྱི་མཆེད་དུག་རིགས་སུ་བཞག་པར་
 གོ་ནས་དུག་མིན་དུག་པ་ཡིད་ཡིན་ཟེར། ཤེས་རབ་འབར་ཀྱིས་ལུགས་འདིར་དབང་པོ་
 ལྷ་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱི་མཆེད་དུག་པོ་རིགས་ཡིན་ཟེར། རོ་ནང་བ་རྗེས་
 འབྲང་སྤྱི་སྤྱི་མཆེད་དུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ནང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱི་རྒྱ་ཞེས་ཟེར་ལ།
 དེ་རྣམས་མི་མཐད་པའི་ཚུལ་ཡང་། དང་པོ་གཉིས་རིགས་ལ་འཁྱུལ་ལ། གསུམ་པ་རིགས་
 དང་སྤྱི་མཆེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཁྱུལ་བར་ཉན་ས་དང་བྱང་སའི་འགྲེལ་བ་བྲངས་ནས། སྤྱི་
 མཆེད་དུག་གདགས་གཞི་དང་རིགས་དེ་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐོབ་པའི་དོན་སྤྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་དགོས་ན། ཉན་སར་སྤྱི་མཆེད་དུག་
 ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པར་བཞག་པ་དང་། སྐབས་འགྲོ་དང་སྤྱི་རྒྱ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཞག་པས་
 དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་༤༣༥༽

ལས། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནང་གི་ལ་འདོད་པས་སྐྱེ་མཆེད་གང་
ཡིན་ལ་མ་འབྲུལ་ཡང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པ་དང་དྲུག་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པ་ནི་འབྲུལ་ལ།
གསུམ་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་མ་དང་འབྲུལ་རུང་གི་རྒྱས་པ་ལ་རིགས་
འཛོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་༤༣༥ ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གས་གང་
རུང་གཅིག་ལྟན་པས་ཀྱང་ཆོག་པས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་གཞིའམ་གནས་
སྐབས་ཅན་ནོ། །རིགས་ནི་དེའི་བྱུང་བར་རམ་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་
སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཟེར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཁམས་དང་སྐྱེ་གནས་སོགས་གང་དུ་
ཡང་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པའི་སྟངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་དོན་བྱེད་པས་རྩིས་སུ་
ཡོད་ཀྱང་། བྱུང་དུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་མིན་པས་གདགས་གཞི་དང་དེ་ཉིད་གཞན་
གང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཉིད་ཀྱང་རིགས་མིན་ལ། དེ་
ལས་གཞན་པ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་ཤེས་པ་མི་འཛོགས་པ་ཡང་ཤེས་རྒྱས་སོ། ། གསེར་ཐོང་ལས།
བྱུང་དུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་མིན་པས་གདགས་གཞི་དང་དེ་ཉིད་གཞན་གང་དུ་བརྗོད་
དུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཉིད་ཀྱང་རིགས་མིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་
ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཀུན་གཞི་རྩ་བར། བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྟེན་ལས་ནི། །རྩིས་
གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན། །ས་བོན་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ལྷ་ཡི་ས་བོན་
རྣམས། །འཆོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །ཁམས་ཀྱང་འཆོལ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཀུན་གཞི་སྟངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྟེན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལས་
ནི། །རྩིས་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། །འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དང་པོ་
ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་བཞིན་དེའི་སྟངས་ཀྱི་ས་བོན་ལའང་

དམིགས་ཀྱི་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་དང་། རན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མི་གཉིས་ཏེ་འགོ་བ་
 ལྷ་ཡི་ས་བོན་ཀྱིས་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་འཆོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མ་ཟད་རྒྱ་
 འདྲེས་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཁམས་འདོད་ཁམས་
 སུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཁམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དུས་
 མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འགོ་བ་ལྷ་དང་
 ཁམས་གསུམ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་
 ཆ་ཤས་བསལ་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་བག་ཆགས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་སྤེ་རྒྱ་མེད་པའི་གཅིག་
 ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་ས་བོན་གསུམ་འཆོལ་བའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་ཡང་
 འཆོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བག་ཆགས་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་གཅིག་སྟེ་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་མིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ་མོ། ། འོན་ཀྱང་གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་འབྲེལ་
 ལུགས་མི་འབྲ་བ་གསུམ་གྱི་ཏེ། འབྲེལ་ལུགས་དང་པོ་ནི། རྗེ་གྲང་ཐང་པའི་བཞེད་པ་
 ཡིན་སྟེ། རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་། རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་
 གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་རང་རྒྱ་གྲུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ལ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འབྲེལ་
 ལུགས་གཉིས་པ་ནི། མཁས་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟེ། རྗེ་གྲང་ཐང་
 པས་བཞེད་པ་དེ་བཀག་ནས། དེ་གཉིས་རིགས་མཐུན་གྱི་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
 ཡང་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྲས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་རིགས་མཐུན་གི་རྗེས་གཅིག་
 ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པས་ས་བོན་ལ་དམིགས་ཀྱི་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང་
 བར་བཞེད། འབྲེལ་ལུགས་གསུམ་པ་ནི། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། འདིར་རྗེས་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་ཞེས་པའི་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ནི། མདོ་སྡེ་པས་འདོད་པ་ལྟར་
 གི་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། བཞེད་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་རྣམ་
 སྒྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཞིང་། དེ་ལས་དོན་གཞན་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཀུན་

གཞི་རང་འབྲས་དེ་དང་དེ་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ལ་བག་ཆགས་ཞེས་བཏགས་
ཅ་མ་གྱི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དོན་གསང་ལས། དེ་ཉིད་
དང་གཞན་ཉིད་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་ལས། རྣམ་སྤྲོད་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་
པའི་བག་ཆགས་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་
འདིར་རྩས་གཅིག་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ས་བོན་དེ་ཀྱན་གཞིའི་རྩས་ཀྱི་ཆ་དང་གཅིག་མིན་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། རྩས་ཐ་དད་མིན་ཞེས་པའང་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྩས་ཐ་དད་མིན་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་རྩས་གཅིག་འགོག་པའི་སྟོགས་སྡེ་
གཙོ་བོ་སྡེ་སྟོགས་གསང་བ་པ་སོགས་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་འགོག་
ཡུལ་བོད་སྡེ་མའི་མཁས་པ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་བྱུ་བ་སྟེ། ལུགས་འདི་གཉིས་
ཀྱིས་བཏགས་ཤིང་དབྱེད་པའི་ཆེ་ཤེས་པ་ལ་སྤྲང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་
ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་སྟོགས་གསང་བ་སོས་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན། བོད་སྡེ་མ་
ལའང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མཁན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། དེས་གཟུགས་སོགས་
དོན་ལ་བདག་ཤེས་རིག་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་། འབྲེལ་སྤང་ལ་ཐ་དད་དུ་སྟོབ་བཏགས་
ནས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྤང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་
ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱེ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འབྲེལ་ལས། གསང་
བ་པའི་རྩས་སུ་འབྲང་བ་དག་ནི་བདག་དམ་པ་ནི་གཅིག་བྱ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་
གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་
གོམས་པས་གཉུག་མ་དང་གཉུག་མ་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་ནས་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ་ཆག་ན་དེའི་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོར་འདུ་བ་བཞིན་དུ། སྟོག་ཀྱང་དེར་
འདུ་ན་རབ་ཏུ་སྦྲེལ་བ་དག་གིས་དེ་སྟོག་དང་ཡོན་ཏན་དང་འབྱུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དངོས་

བོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་སོ། །འདི་གཉིས་འདི་ནི་སྤྱི་མཐི་རང་བཞིན་ཏེ་གཉིས་
 སུ་མེད་ཀྱང་མི་ལམ་མིས་པ་བཞིན་དུ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྤང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་བོད་སྤྲུལ་མ་དུ་མས་ཀྱང་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 དེ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་ལས། སྟོབ་དཔོན་འདི་རྣམ་འབྱོར་
 སྟོད་པ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བོད་
 སྤྲུལ་མའི་བཞེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། འདི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་གཅིག་
 ཐ་དད་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ཀུན་གཞི་དང་དེའི་སྤྱིང་གི་ས་བོན་གཉིས་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་ཡོད་དམ་རྣམ་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམ་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་
 ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་སྤང་ལས། གུད་
 དུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་མིན་པས། གདགས་གཞི་དང་དེ་ཉིད་གཞན་གང་དུ་ཡང་
 བཟོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པས། ཞེས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་མིན་པ་རྒྱ་མཚན་
 དུ་བཀོད་ནས་གཅིག་ཐ་དད་བཟོད་མེད་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་གོང་དུ་བྲངས་
 པའི་དོན་གསང་ཡང་བྲན་ཅམ་མཛོད། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཁོ་བོའི་མོངས་འཆར་ནི། རྩེ་
 གུང་ཐང་པས་གསུངས་པ་དེ་གསེར་སྤང་དངོས་ཟེན་ལྟར་མཐུན་ཆབ་ཆེ་སྟམ་སྟེ། གསེར་
 སྤང་ལས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་མིན་པས་གདགས་གཞི་དང་དེ་ཉིད་གཞན་གང་དུ་
 བཟོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པས་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག གསེར་སྤང་
 ལས་གསུངས་པ་དེ་དང་། ཀུན་རྩ་ལས་གསུངས་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐམས། གསེར་སྤང་༤༣༩ ་ལས། གུད་དུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་མིན་པས་གདགས་
 གཞི་དང་དེ་ཉིད་གཞན་གང་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པས་སྟེ་མཆེད་བྱ་གཉིད་
 ཀྱང་རིགས་མིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་

ན། སྒོ་བྱེད་དེས་བསྒོ་གཞི་དེ་རུས་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ལ་བག་ཆགས་ཞེས་བཏགས་པ་
ཡིན་པས་བག་ཆགས་རྩས་སུ་བྱུང་ན། རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྩས་བྱུང་ཏུ་འགྱུར་
ལ། དེ་རྩས་སུ་བྱུང་ན་རྩས་བྱུང་གི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། དེ་གང་
དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་
ན། རང་ལུགས་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། ལུགས་གསུམ་ཀ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་ཏེ། ཆོག་
ཙམ་འགལ་ཡང་དོན་མི་འགལ་བ་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པའི་བྱིར་རོ། ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
༩༥ ་ཧལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། །ཡོད་མེད་
ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་དོན། རིགས་འདི་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་
ནམ་མིན། མིན་ན་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་གསུངས་
པ་ནི་རྒྱན་དང་མ་འཕྲད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན།
ལེགས་བཤད་གསེར་བློང་༩༥ ་ཧལས། རིགས་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱ་ཡོད་ལ་འབྲས་
བུ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་བཤད་པས་དེ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་རྒྱ་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་
རྒྱ་ཡང་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། མཁས་པ་
འགལ་ཞིག་གིས། དོན་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་རིགས་དེ་གཉིས་སྟོབ་
ལམ་ན་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན། ཀུན་གཞི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་བཞིན་ལྟར་ན། ལུང་དེའི་དོན་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱེད།
རྒྱ་ཡོད་པའི་དོན་ཡང་རྩས་རྒྱན་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཡོད་པ་
དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་ནི་རྒྱན་དང་མ་ཕྲད་ན་རང་འབྲས་བུ་མེད་ཡོ་ཞེས་སྟེ་མི་རུས་

བའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ན། རང་གི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྒྲིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅི་མ་ལ་མི་
 བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲུང་བྱས་ན། རྒྱ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་གི་རྣམས་རྒྱན་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ལས་
 བྱུང་བས་ན་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་ནི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་
 མ་སྤང་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས། རྒྱས་འགྱུར་གི་རིགས་དེར་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་རུང་དུ་གནས་པས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་
 ཏེ། སྐྱེ་རུང་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོག་ཆོག་ལ་དགོངས་ཤིང་། དཔེར་ན། མ་སྒྲུམ་མ་ལ་སྤྱ་གུ་ཡོད་ཅེས་
 བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། ། དེས་ན། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་ཡོད་ལ་འབྲས་
 བུར་མེད་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་༤༥༥ ་ལས།
 གལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱས་རིགས་ཐོབ་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་མེད་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུའི་རྒྱ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་རྒྱུན་
 གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པ་ཅི་མ་ཞིག་རྒྱས་རིགས་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་ཡོད་ལ་འབྲས་
 བུར་མེད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུའི་
 རྒྱར་བཤད་པས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཡང་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པར་
 བྱ་སྟེ། ཉིས་པ་དང་པོས་གཞོད་པར་མི་རུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུན་གྱིས་བརྟན་པར་
 བྱས་པའི་ཆེ་ཡང་ཐོས་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་རྒྱུང་དུ་དང་། དེ་ཉིད་བསམ་པ་ལན་མང་
 དུ་བྱས་པས་འབྲིང་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ཅི་མ་
 ཡིན་ལ་ས་བོན་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་མིན་གྱི་ཉན་བྱེད་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུན་དང་། ས་བོན་རིགས་འདྲ་སྒྲུ་མས་རྒྱ་རྒྱུན་བྱས་པའི་མཐུས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་

བས་ན་དེའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་གཉིས་
ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུར་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུར་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱུན་དང་
མ་སྤང་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པ་གཉིས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། ཐེག་
བསྐྱུས་སུ། ཐེག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུའི་ས་བོན་དུ་གསུངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡང་སྒྲིབ་
གཉིས་བག་ཆགས་བཅས་པ་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆོས་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀས་བཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་དང་
པོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དེར་ཡང་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུའི་
རྒྱ་དང་། རྗེས་ཐོབ་གཟུགས་སྐྱུའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་
ཆོགས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་གསེར་སྒྲིབ་༤༣༦ ་ལས། དེ་ནི་ལྷོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་རྗེས་འགལ་
བ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་ལ་བསམས་ན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
ས་ལས། ས་བོན་དེས་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་བ་ན་སྤྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་
གི་ཆེ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་ན་ནི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲས་
བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་དེའི་ཕྱིར་རིགས་དེ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉི་སྤང་ལས་གཞན་དག་ནི་རིགས་ནི་
སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་གི་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་
སྒྲངས་པ་དང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་
ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བྲངས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་
ན། དེ་ནི་ལྷོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་རྗེས་འགལ་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་ལ་བསམས་
ན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་
སྟོལ་གཉིས་དེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་པ་ཆེན་པོས། སེམས་ཙམ་པས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་

གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཟད། དེས་ལམ་
 ཟུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། དེས་ན་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོས་
 སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་བཏབ་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེས་གསོས་
 བཏབ་པ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་རིགས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཉན་ས་དང་
 གསེར་སྒྲུང་སྤངས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །འོ་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པ་དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་
 ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་འགལ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྩ་ས་འགལ་བའི་
 དོན་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་རིགས་གཉིས་མི་འགལ་བར་འདོད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པས། རིགས་ཅན་གྱི་རིགས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་
 བཏབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཅམ་དང་། ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་
 རྒྱས་འགྱུར་དང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞེས་གོང་
 གི་གསེར་སྒྲུང་གི་གསུང་དེ་དང་ས་ནས་བསྐྱབས་པས། རིགས་གཉིས་མི་འགལ་བར་འདོད་
 པ་འདྲ། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བསྟན་དར་བས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། རྒྱ་མཚོ་སྤྱིན། ཉན་ས་སོགས་
 རྒྱངས་སྤངས་ནས་རིགས་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་དོ། །བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་
 པས། ཉན་ས་དང་ཉི་མུང་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་དཔག་ན་ལྷགས་འདི་ལ་ཡང་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་འགལ་བར་སྤང་བས་ཆོགས་ལམ་ཡན་ཆད་ན་
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་མེད་པར་སྤྲད་གོས་པ་འདྲ་སྟེ། པལ་ཆེར་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་འདུག་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རིགས་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པ་འདྲའོ། དེས་ན། གསེར་སྒྲུང་

གི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན་རིགས་གཉིས་པོ་རྩལ་རྒྱན་མི་འགལ་བའི་དོན་ཡིན་སྟེ་དེ་ཡང་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཞིག་རང་ཉིད་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཐོས་སོགས་རྒྱུ་གྱིས་གསོས་
བཟབ་སྟེ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་
པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཀའི་རྩལ་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་སྟེ། གསེར་ཐོང་ལས། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ནི་སྟོབ་ལམ་ཐམས་ཅད་
དོ། །ཞེས་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྟོམ་
གསུམ་གྱིས་བརྟམ་པར་བྱས་པ་ན་མིང་གཞན་རྒྱས་གྱུར་ཞེས་བཟགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་རྒྱ་མཆོ་སྟོན་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་ན་གསེར་ཐོང་གི་གསུང་སྒྲུབ་ཟིན་
ལྟར་ན་རིགས་གཉིས་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞི་མ་ཐུན་
མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན། རང་ཉིད་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཐོས་
སོགས་རྒྱུ་གྱིས་གསོས་མ་བཟབ་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ན།
རང་ཉིད་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཐོས་སོགས་རྒྱུ་གྱིས་གསོས་བཟབ་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་
པ་ནི་བྱང་ས་དང་རྒྱ་མཆོ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་དབྱེད། རང་
ལུགས་ལ་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་འགལ་བ་འདོད་དགོས་སོ། །

འདི་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་འགྱུར་གི་རིགས་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
ཡིན་པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་། མ་བྱུང་ན། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་༤༡ ་ལས། རྒྱས་པའི་རིགས་
ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་ནང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་
གྱི་རྒྱུ་དང་ཕྱད་དེ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱིས་བརྟམ་པར་བྱས་པས་རྒྱས་པ་མ་ཐུ་ཅན་
དུ་སོང་བ་ཉིད་ལ་འཛོགས་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ས་
ཐོན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཐག་མེད་ཀྱི་ས་ཐོན་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱིས་བརྟམ་
པར་བྱེད་པ་ཅམ་མིན་གྱི་གསལ་དུ་བཞག་པ་མིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བསྐྱབ་

བའི་རིགས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་གནས་ལ་གསར་དུ་རིགས་འདོག་པ་ཡང་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་རིགས་གསར་གཞག་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་སོགས་དང་འགལ་ལོ། ། རྒྱས་
 འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་ན། ཡིག་ཆ་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་
 འོད་༥༡༣ ་ལས། ཁོ་ན་རེ། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 འདི་སེམས་ཅམ་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
 ལམ་ཁྲལས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཀྱང་དེས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་
 ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཡང་ལུགས་འདིས་ཚོས་ཉིད་རིགས་སུ་མི་འདོད་པ་དང་། འདོད་པའི་གསུངས་ཚུལ་མི་
 འབྲ་བ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་༤༣ ་ལས། དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་
 མེད་ཀྱི་བཞེད་པས་རིགས་མཆན་ཉིད་པ་ནི། སྤར་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་
 ཡི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚོས་ཉིད་རྟོན་དང་། ཚོས་ཉིད་རིགས་ཡིན་ལོ་ཞེས་འབྲུང་བ་དེ་
 ཡང་ཁམས་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་འཕྱིན་ལས་བཞི་འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པའི་རྟོན་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རིགས་སུ་འདོགས་པ་བཞིན། ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་
 རས་ལམ་ལ་འབད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་བར་འགྱུར་བ་ཅམ་ལ་རྟོན་
 རིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་ན། རིགས་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་
 དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལྷག་མ་མེད་ཀྱི་ཆེ་ལྷོག་པར་མི་སྤྱོད་བར་བྱུར་པ་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་ཀུན་གཞི་མེད་ན་འདིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་བུང་མི་རུང་
 སྟེ། འདིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་པ་ལ་གནས་

སྤྱི་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱོན་མང་པོ་འདུག་གོ ཞེས་གསུངས་ནས་ལུགས་འདིས་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པ་
ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་བཀག་ནས་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་མི་འདོད་པར་གསུངས་པ་དང་།
གསེར་ཐོང་ལས། རོན་གསང་དང་། དཔལ་འཕྲེང་སེང་གའི་ང་རོའི་མདོ་དང་། ཐེག་བསྐྱས་
དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། བྱང་ས་དང་། ཉན་ས་སོགས་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་གོང་བསྒྲིགས་
ནས་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་ནས་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་༤༣༡ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། རོན་གསང་ལས། ཡོངས་སུ་བྱུང་
བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པའོ་ཞེས་དང་། མི་ཏྲག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་
དང་། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་
དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ལ་ཡང་ལྟོས་
ནས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཐ་སྙད་གདགས་ཏེ། དཔལ་འཕྲེང་སེང་གའི་ང་རོའི་མདོ་
ལས། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ས་བོན་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྤྱི་པོ་ཅན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཞེས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀུན་གཞིའི་སྤྱི་པོ་
ཐེག་མེད་སྦྱེད་པའི་བྱས་པ་ལ་འདོད་དེ་འདུས་བྱས་སོ། །ཐེག་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་
ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རྩེ་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ས་བོན་
དུ་བལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་ཀུན་གཞི་ལ་འོ་རྒྱ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དེ་སྤྱི་ཅམ་
འཕེལ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ངང་བས་རྒྱ་ལས་འོ་མ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་ས་བོན་རྣམས་ཐད་ནས་
གནས་འགྱུར་བར་བཤད་དེ་འདིས་ཀྱང་མི་ཏྲག་པར་གསུངས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྤྱབ་

བ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་
 པར་བརྗོད། །ཅེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རྒྱ་ཁམས་ཐ་དད་དང་།
 རྒྱུན་ཐེག་གསུམ་ལ་མོས་པ་ཐ་དད་དང་། ངེས་པར་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་ཐ་དད་དང་། འབྲས་བུ་
 བྱང་ཚུབ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་ཆོས་
 ཅན་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་མོས་པ་ཐ་
 དད་སོགས་གྱིས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་རང་གི་
 ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེའི་ཆེ་ཡང་མི་ཟད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་རིགས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་
 པས་སོ། །བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དང་། ཉོན་སྐྱབ་ཙམ་སྤང་དུ་རུང་བ་དང་
 སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་བུ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་དང་ཐེག་དམན་དང་རིགས་ཆད་ཡིན་
 པར་བཤད་དེ། འདི་ཡང་ཀུན་གཞིའི་སྤྲེང་གི་ས་བོན་ལ་དགོངས་སོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
 མ་གཞག་པའི་རིགས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྒྱས་པ་ལས་གྱུར་པ་གཉིས་
 ཡོད། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་རིགས་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་
 གྱིས་གནས་པ་དང་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་
 བྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བྱི་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་བྱི་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་
 པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། འོ་ན་རིགས་དེའི་
 རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་བྱི་ལུས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གིས་
 ཐེན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་དེ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་

ལ་ཚེས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཡང་གསུངས་ནི། གསེར་ཐོང་
 ༤༣༧ ་ལས། དེ་ནི་འདུས་བྱས་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། ཚེས་ཉིད་
 རིགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་འདིར་ཚེས་ཉིད་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ཤུའི་བས་
 གྲང་དེ་ལ་རིགས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་ཅམ་པའི་སློབ་དཔོན་ཤུའི་བས་
 ཚེས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པར་གསུངས་སོ། ། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བསྟན་དར་
 བས། ཁ་ཅིག་རིགས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་བར་ཐལ། རིགས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་
 ལ། །བྲད་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འཇོ་ཀྱན་དེ་
 ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ཤུའི་བས་རྟོགས་པ་ཡི་ནི་
 ཚེས་བྱུག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་དང་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཀྱན་བརྟུས་སུ་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། དང་པོ་གཉིས་པོའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྲད་པར་མེད་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲབ་པས་རིགས་ཀྱི་མིང་གིས་
 བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དགོངས་གཞི་བཞག་སྟངས་ལ་བལྟས་ན་སློབ་དཔོན་ཤུའི་བས་ཚེས་ཉིད་རིགས་
 སུ་མི་འདོད་པར་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་བས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་བསམ་
 ཞིབ་བྱ་རིགས་སོ་སྟུང་། དེས་ན། ཚེས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཞིག་ཡོད་
 པ་འདོད་དགོས་པ་ནི། གསེར་ཐོང་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་༤༤༠ ་
 ལས། །སེམས་ཅམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་གཤེས་ལ་རང་གི་ངོ་
 བོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲབ་ཅིང་ངི་མ་དེ་དག་དེ་ལ་གཉེན་པོས་འབྲལ་དུ་རུང་ལ། ཅི་ཅམ་

བྲམ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པས་
 ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་དེ། སྤྱི་མ་ནི་རྒྱུན་འདི་དང་། སྤྱི་མ་ནི་རྒྱུན་སྤྱི་མ་འདྲ་ཆོད་དུ་
 མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པར་མཆོངས་ཀྱང་དེ་མའི་སྤྱང་གཞི་བདེན་
 པར་འདོད་མི་འདོད་མི་འདྲ་བས་རིགས་སུ་འཛོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་མཆོངས་སོ། །དེའི་
 སྤྱིར་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དེ་མ་གཞོད་མ་ནས་ཟད་པར་གསུངས་པ་ནམས་སྤྱན་ཅི་
 ལོག་གི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱེད་པས་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་ལ་བཤད་ཀྱི། རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྒྲོས་བཏགས་པའི་མིང་ཙམ་དུ་མི་བཤད་དེ་འདྲེས་པར་འགྱུར་
 བའི་སྤྱིར་ངོ། །ཞེས་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པ་མཆོངས་པར་
 གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ལ་རྗེ་གྲུང་ཐང་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་མཆན་ ༣༠༢ ་ལས།
 གསེར་སྤེང་ལས། སྤྱི་མ་རྒྱུན་འདི་དང་། སྤྱི་མ་ནི་རྒྱུན་སྤྱི་མ་འདྲ་ཆོད་དུ་སྤྱང་མང་
 ངོ། །ཞེས་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་རྒྱུན་འདི་དང་། རིགས་སྤྱོད་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སེམས་
 ཙམ་པས་རིགས་དང་དེ་མའི་འཛོགས་ཚུལ་དེ་རྒྱུན་སྤྱི་མ་འདྲ་ཆོད་ཅེས་པ་ཡིན་ནམ།
 ཡང་ན་རིགས་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དེ་མ་འབྲལ་བྱང་སོགས་ཡིན་པ་རྒྱུན་སྤྱི་མ་འདྲ་ཆོད་དུ་
 རྗེ་ནང་བ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་དཔྱད། ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་
 རང་ལུགས་ལ་ལུགས་དེ་གཉིས་གང་འཐད་སྒྲུལ་ན། བདག་གིས་སྤྱོད་སྒྲོར་འཁར་ཆོད་
 བེ། སྤྱིར་སེམས་ཙམ་ནམ་བདེན་བརྩུན་གང་གིས་ལུགས་འདིར་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་མི་
 འདོད་པར་འཐད་ཅིང་། རྒྱུན་སྤྱི་མ་འདྲ་ཆོད་ལས། ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་གསུངས་པ་ནི།
 ཐེག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་དཔེགས་ཉིན་ཙམ་ཡིན་པས་ན།
 ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁམས་བྱང་ཆུབ་
 ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་བཞེས་པོ་དེ། འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉིན་
 ཙམ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་ལ་རིགས་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བཞེན་ནོ། །འོན་

ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པ་ལ་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་དུ་སྒྲིན་གསུམ་ཡོད་
པར་གསུངས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སོགས་རིགས་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་
བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་ཟུང་ན་ལས་
འདས་པ་དེའི་ཆེ། རིགས་རྒྱན་མི་འཆད་གནས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ལྷོག་པ་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་བསྐྱུས་ལས་ཀྱན་གཞི་མེད་ན་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་བྱང་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དེ། ཀྱན་གཞི་ལས་གཞན་པ་ལ་གནས་སུ་མི་རུང་བར་གསུངས་
པ་དེ། སེམས་ཅན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་གཞི་
མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གསེར་
ཐོང་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་ལ་འཆལ་ཚུལ་ནི།
དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུ་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་
འདོད་པའི་སེམས་ཅན་པ་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་འདོད་པའི་སློབ་དཔོན་ཤུཌྱེ་བས་ཆོས་
ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམ་བཤེན་བརྩུན་གང་གིས་
ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་མི་འདོད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམ་བཤེན་
བརྩུན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་གསེར་
ཐོང་ལས་གསལ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་༤༣༧༽ལས། ཞེས་སེམས་ཅན་པའི་
རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྤངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་འདུས་བྱས་
ལ་རིགས་སུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ་རྒྱན་
འདིར་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་བརྟན་པ་ལ་ཤུཌྱེ་བས་ཀྱང་དེ་ལ་རིགས་སུ་བཤད་པ་བཞེན་

རོ། །རིགས་སུ་འཛོག་པ་སྤྲུལ་མ་ནི་དེས་ཟག་མེད་སྐྱེད་བས་ཡིན་ལ་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་
 འཆད་པ་ནི། གུན་བརྟུས་སུ། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 དེ་ལ་དམིགས་པས་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་རིགས་སུ་འཛོག་གོ། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་
 རྒྱུན་དང་རྒྱུའི་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་ལུགས་འདིར། གསེར་སྤང་ལས། གུན་བརྟུས་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་ཆོས་ཉིད་
 ལ་རིགས་སུ་འཛོག་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་སུ་འཛོག་པ་སྤྲུལ་མ་ནི་
 དེས་ཟག་མེད་སྐྱེད་བས་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འཆད་པ་ནི་གུན་བརྟུས་སུ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་པས་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་རིགས་
 སུ་འཛོག་གོ། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་རྒྱུན་དང་རྒྱུའི་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རིགས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་
 པར་མཚུངས་ཀྱང་དེ་མའི་སྤྱང་གཞི་བདེན་པར་འདོད་མི་འདོད་མི་འབྲུག་པས་རིགས་སུ་
 འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་པའི་ཆོས་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་དང་མཚུངས་སམ་
 ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྲུལ་མ་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུབ་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ཆོས་
 ཉིད་ལ་རིགས་ཞེས་ལུགས་འདིར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་རིགས་དངོས་མིན་ལ། ལུང་
 ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་དབུ་མེས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་ཚུལ་དངོས་འཆད་
 ལ། དེ་ཡང་དབུ་མེས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པ་ཙམ་ནི་འབྲུག་པའི་ཀྱང་།
 གང་ཆོས་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་མི་འབྲུག་དབུ་མ་བས་མེས་པའི་མེས་སྤྱང་པ་དེ་མེས་
 ཀྱི་གཞིས་ལུགས་སམ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་དེ་མ་མཐའ་དག་
 འབྲུལ་རུང་དང་། གཉེན་པོ་སྐྱེ་རུང་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཛོག་ཅིང་། མེས་ཙམ་པ་ནི། དེ་མ་

སེམས་དང་བྲལ་བ་རྒྱུ་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ངི་མས་སྦྲད་པ་
མ་ཞུགས་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཤེས་སམ་དེའི་ཆོས་
ཉིད་ལ་འཛོག་ཅིང་། ངི་མ་དེ་རྣམས་གནས་སྐབས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སློ་བུར་དུ་སྦྱིབ་པ་ཅ་
ཡིན་གྱི། མཐར་གཉེན་པོས་འབྲལ་དུ་རུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྦྱེད་
པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་དབྱུ་མ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གཤེས་ལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་ན། ཐ་སྦད་དུ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་
འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་འགྱུར་ཞིང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་སྦྱེ་བར་འགྱུར་
བས། ཞེས་དང་། སེམས་ཅ་མ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་གཤེས་ལ་རང་
གི་ངོ་བོས་དུས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་ཅིང་། ངི་མ་མཐའ་དག་དེ་ལ་གཉེན་པོས་འབྲལ་དུ་རུང་
ལ། ཅི་ཅ་མ་བྲལ་བ་དེ་ཅ་མ་དུ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྦྱེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་
བྱེད་པས་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་དེ། སྤྲ་མ་ནི་རྒྱན་འདི་དང་། སྤྲེ་མ་ནི་རྒྱན་སྒྲའི་བཤད་
ཆོད་དུ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་སྤྲ་མ་དབྱུ་མ་པས་དེ་ལྟར་འཛོག་ཚུལ་ནི་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་
སྐབས་འདིར་གསུངས་ལ། སྤྲེ་མ་སེམས་ཅ་མ་པའི་དེ་ལྟར་འཛོག་ཚུལ་རྒྱན་སྒྲའི་སྐབས་
སུ་ངི་མ་སློ་བུར་བའི་བསྦྱིབ་བྱ་སྦྱིབ་བྱེད་སོགས་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཤེས་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་མཐུན་པ་རྣམ་འབྲེལ་ལེ་ལུ་གཉིས་པ་
ལས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། ངི་མ་རྣམས་ནི་སློ་བུར་བ། །ཞེས་གོང་
དུ་བཤད་པ་ལྟར། དབྱུ་མ་པས་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
བ་དང་། སེམས་ཅ་མ་པས་ངི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་གཤེས་
ལ་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། ། ཡང་རྗེ་གྲུང་ཐང་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་འབྲེལ་མཆན་ ༣༠༧ ་
ལས། འདིར་གསེར་ཐོང་ལས། སྤྲ་མ་རྒྱན་འདི་དང་། སྤྲེ་མ་ནི་རྒྱན་སྒྲ་མའི་བཤད་ཆོད་དུ་
སྦྱང་ངོ་། །ཞེས་པ་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་རྒྱན་འདི་དང་། རིགས་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སེམས་

ཅམ་པས་རིགས་དང་ངི་མའི་འཛོག་ཚུལ་དེ་རྒྱད་ཟླ་མའི་དོན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ཡིན་ནམ།
ཡང་ན་རིགས་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ངི་མ་འབྲལ་རུང་སོགས་ཡིན་པ་རྒྱད་ཟླ་མའི་དོན་དུ་
ཛོ་ནང་བ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་དཔྱད། ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་
པ་ལ་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་ལས། སྤྲ་མས་ཀུན་གཞིའི་སྟངས་གི་ཟག་
མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ཕྱི་མས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་སྟངས་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ས་བོན་ལ་འདོད་དོ། །

རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཡང་། ཐོས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེད་རུས་ཀྱི་རུས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་ལ་རྒྱས་འགྱུར་ཀྱི་རིགས་དང་། དེ་
འབྲའི་རུས་པ་རྩེ་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེས་ཟིན་ཀྱི་ངོ་བོར་
འཕོས་རུང་། རིགས་སུ་འདོད་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་གནས་འགྱུར་ནས་
དེའི་ངོ་བོར་སོང་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་། གསེར་སྤངས་གི་གཞུང་གོང་འོག་
རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །འོན་ཀྱང་། རྟོགས་དཀའི་
སྤང་བར། དེ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་བཞག་ན་དེའི་སྟངས་ན་ཡོད་པ་
དང་། རྣམ་པར་མ་བཞག་ན་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་སྟངས་ན་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
ས་བོན་རིགས་འབྲས་སྤར་མེད་གསལ་དུ་རྒྱུན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་མེན་ཀྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་རིགས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པ་འཕགས་ལམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་
སྟེ། གལ་ཏེ་འདི་མེད་ན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྐྱལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཕགས་ལམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་འདི་
ལྟར་དོགས་ཏེ། ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པ། སྤར་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་ཕྱིས་རྒྱུན་ཀྱིས་གསོ་བ་དང་། འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པས་བཞག་པའི་
བག་ཆགས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་རི་ལྟར་འཐད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་

ལས། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགྲུབ། ཅེས་ཤེས་
པའི་རྒྱན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་དུ་འགྱུར་ན། ཤེས་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཡང་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། འཕགས་
ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ན་དེའི་སྡོན་དུ་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་
སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་རིམ་གྱིས་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་འཕགས་ལམ་
སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆེ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གསར་དུ་གྱུར་བ་མིན་པར། ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཞུགས་
གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཟིན་པས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་འཛོག་
ཚུལ་ལ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གོང་དུ་དཀར་འགྲེལ་
གྱི་ལུང་བྲངས་ཟིན་པ་ལྟར། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་ལ་མི་སྟོས་པར་གསུངས་
པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་མ་སོང་ན། རང་གི་རིགས་འབྲས་སྒྲུབ་མས་
སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་མ་བྱས་པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་གསར་དུ་ཉོགས་པའི་སྒྲུབ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་། འཕགས་ལམ་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རིགས་འཛོག་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་
བོན་གྱི་ངོ་བོ་གནས་འགྱུར་ནས་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་འཕོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བོན་
དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྲོ་རུང་གི་ཉེར་ལེན་འཛོག་ན་རུང་མ་བདེ་བར།
ལུང་གི་དགོངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྲི་མ་བཤད་རུང་དང་།
གཉེན་པོ་སྐྱེ་རུང་གི་རྒྱས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཕགས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་བས་ཉེར་ལེན་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ་སྟམ། འོ་
ན་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་ཆོས་སྒྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་
འགྱུར་ནས་ངེ་འབྲཞིག་གནས་ཤེ་ན། དེའི་ཆེ་ནི་སྒྲུབ་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་བྲི་མ་དང་
འབྲལ་རུང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་བྲལ་ཟིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་རུང་གི་རུས་པ་སྒྲེས་ཟིན་དུ་གྱུར་པས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་དག་
 པ་ཞེས་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་ཟག་ཟད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར་མི་དགོས་སམ་
 ལྷན་པས་དོན་འདི་རྣམས་ལ་ངེ་བཞིན་ངེས་ཉིད་མ་ཐོབ་པས་སྒྲོགས་ལ་རྣམས་ནས་དབྱེད་
 པར་བྱའོ། འོ་ན། རིགས་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་བཞེད་སློལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་༥ ་༡ ལས། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་
 ཉིས་པར་སྒྲིད་ངེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པའི་
 ཆ་མ་ཐུན་དགོ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། །ཞེས་གནས་སྐབས་
 རིགས་ཆད་དང་གཏན་རིགས་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤའ་པ་༡༡༥༥ ་༡ ལས། གོང་གི་ཆོག་བཅད་ཀྱི་དོན་
 འགྲེལ་བའི་ཆེ་དོན་འདི་ལ་ནི་རིགས་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེའི་དུས་
 དང་གཏན་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེའི་དུས་སུ་ཡོངས་སུ་ཐུ་
 ང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གཅིག་དུ་ཉིས་པར་སྒྲིད་པ་དང་།
 དགོ་བའི་རྩ་བ་ཀྱན་ཏུ་ཆད་པ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མེད་པ་
 དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་དམན་པ་ཡོད་པ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའོ། །གཏན་ཡོངས་
 སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གང་ལ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་
 ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་བཞི་དང་གཏན་
 རིགས་ཆད་གཅིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དང་པོ་བཞི་གནས་སྐབས་རིགས་
 ཆད་དང་། ཐ་མ་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་དེ་གཏན་རིགས་ཆད་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་
 དུ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་གྲོས་བཏན་པས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤའ་༡༣༩ ་༡ ལས། དེ་དང་
 མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །ཉེ་ལྷོ་ཀྱང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་

གྱི་རིགས་ཆད་པ་མེད་པར་བཤད་དོ། ། ཉེགས་སྒྲུང་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཆད་པ་
 མེད་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་འདོད་པའི་སྐབས་མེད་ལ་དེ་ཡོད་ན་ཉན་རང་གི་རིགས་
 ཆད་པ་འདོད་དགོས་པས། ཐེག་གསུམ་གྱི་རིགས་ཆད་འདོད་དགོས་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཉེགས་སྒྲུང་༡༣༥ ་ཧལས། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་གང་། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་ཉེགས་པའི་རྒྱུར་ངེས་པ་ནི་ངེས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
 རྒྱུན་དབང་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཉེགས་པའི་རྒྱུར་བསྒྱུར་དུ་རུང་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་
 རིགས་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་མེད་པ་ནི་རིགས་ཆད་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ནམ་རིག་པ་རིགས་ཆད་མི་འདོད་དོ། ། ཞེས་སྒྲུབ་དག་ནི་བབ་ཅོལ་ཏེ། སངས་
 རྒྱས་གྱི་རིགས་ཆད་པ་མི་འདོད་པ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་
 ཅན་དུ་འདོད་དགོས་པས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ།
 སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཆད་པ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་འང་
 རིགས་ཆད་འདོད་དགོས་པས། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རིགས་ཆད་འདོད་པ་དང་། རིགས་
 ཆད་མི་འདོད་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་
 དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། གཏན་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མི་
 འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་
 བའི་རིགས་ཉིད་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡིག་ཆ་
 ལྟར་ན་ཡང་རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་གསུངས་ཏེ།

སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༥༣༩ ་ཧལས། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱིས་མ་བྱུང་
 གྱི་རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར། རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་བཞེར་
 ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཉིས་པ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པ་དང་། ལ་ལ་ཁོང་ཁྱོས་དཀར་པོའི་
 དགོ་རྩ་བཅོམ་པ་དང་། ལ་ལའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་མེད་པ་དང་། ལ་ལའི་

རྒྱུད་ལ་དཀར་པོའི་དགེ་བ་དམན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་རྒྱུད་
 ལ་མི་ལྡན་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྒྲིད་ངེས་
 ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བཅོམ། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆ་མ་ཐུན་དགེ་བ་
 མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་
 དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཆད་པ་དང་། བཞི་པས་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་མདོ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་སྤུལ་
 ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་རྟེ། དེ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 འབྱུང་ཞིང་མཐར་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་
 ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཤད་པ་གཞན་ལ་པན་ཕྱིར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཆེན་ལ། །མི་ཤེས་
 བཞིན་དུ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་ཞིང་སྒྲུབ་ལ་བཟོད། །དེ་དག་ཐ་མར་རྣམ་པ་གཉིས་
 མཆོག་སུན་སུམ་ཆོགས་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་བཞིན་ཡོན་
 ཏན་ལྡན་དེ་རྒྱས་པའི་རིགས་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། །དགའ་བདེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གཞན་ལ་པན་བདེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
 འབྲས་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོའི་
 སྤྱི་དོན་༥༣༦ ་ལས། ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་
 ཅན་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
 ཡིན་ན་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་

དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྙིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་།
དེའི་འགྲེལ་བ་སེམས་ཅམ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་རིགས་ཆད་
པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། །སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རིགས་རྒྱད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཉ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་བར།
དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ནི་དེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཉ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་
སོགས་ཅུ་བའི་གཞུང་འདིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞུང་དེས་དེ་ལྟར་
མ་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རྒྱད་ལྡན་ཡིན་
པས་མ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས།
སེམས་ཅན་ཡིན་ན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རྒྱད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་
དགོངས་གཞི་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེའི་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་
ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་
དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྟོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉ། དེའི་དོན་སྟོར་རྣམ་དག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཁས་
གྲུབ་བསྟན་དར་བའི་པར་བྱེན་ལས། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་གཏན་རིགས་
ཆད་གསུམ། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་གཅིག་དང་རིགས་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་བཞི་འདོད་
པར་གོང་གི་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་གྱི་ལུང་དེ་དངས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །གསེར་ཐོང་དང་རྣམ་བཤད་

གཉིས་ལྟར་ན། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བར་མདོ་བྲངས་ནས་རིགས་ཆད་བཤད་བ་བྲངས་དོན་
 དགོངས་བ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཏན་ནས་རིགས་ཆད་བ་མི་སྲིད་བ་འདོད་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་
 བྱང་༤༤༡ ་ལས། གསུམ་བ་ནི། ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་རིགས་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་
 རིགས་ཆད་བ་ལྟར་ལང་ག་ཞེགས་ལས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་ནི་གྲོལ་དཀའ་བ་ཙམ་ལ་
 དགོངས་གྱི་རིགས་གཏན་ཆད་མི་སྲིད་དེ་དྲི་མ་སྤང་དུ་མི་རུང་ན་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་
 དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྲིད་བ་ལས་ཀླལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེ་ལ་མེའི་ཆ་
 བ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་བ་རིགས་གཏན་ཆད་འདོད་ཅེས་གྲགས་ཀྱང་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་
 ལྟེ་འགྲེལ་ཞིག་ནས་བཤད་བ་དེ་དང་དེར་རྣམ་གཞག་མཛད་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་དུ་
 མི་བཞེད་དེ། འདོད་ན་སྤྱི་བ་བ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བྱུང་བ་འདོད་བས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་རྣམ་བཤད་སྤྱིང་རྒྱན་༣༧༠ ་
 ལས། ལྟར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཉིད་ཐེག་བ་སོ་སོའི་རྟོགས་པའི་རྟེན་
 བྱེད་བ་དང་། ཐེག་བ་གང་གི་ཡང་རྟོགས་པའི་རྟེན་དུ་བསྐྱུར་དུ་རུང་བའི་གནས་སྐབས་
 རིགས་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་སུ་ཐ་སྙད་བྱེད་བ་ཡིན་གྱི། གཏན་ནས་རིགས་
 ཆད་བ་ནི་མི་འདོད་དེ། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བར་མདོ་བྲངས་ནས་རིགས་
 ཆད་བཤད་བ་དགོངས་བ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན།
 རིགས་ཆད་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་དང་། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་གྱི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ལ་རིགས་ཡོད་མེད་སོགས་ནི།

ཁོ་བོས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་བཞེད་བ་ལས་འདི་འཐད་འདི་མི་འཐད། འདི་རྗེ་སྒྲ་
 མའི་དགོངས་བ་ཡིན་འདི་རྗེ་སྒྲ་མའི་དགོངས་བ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཆོན་གཙོད་མི་རུས་སོ། །
 འོན་ཀྱང་བདག་གིས་མོངས་སྒྲོར་ཤར་ཆོད་ནི། གསེར་བྱང་༤༤༣ ་ལས། བསྐྱུ་བ་ལས་
 ཀྱང་། སྤྱི་བ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། ཉོན་སྤྱི་བ་ཙམ་སྤང་དུ་རུང་བ་དང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུད་

ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་དང་ཐེག་དམན་དང་རིགས་ཆད་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཞེས་དང་།
 ཡང་གསེར་མེད་༢༢༡ ་ལས། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་དང་མ་ངེས་པའི་
 རིགས་དང་རིགས་ཆད་པ་ལྟར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་ནི་གྲོལ་དཀའ་བ་
 ཅུ་མ་ལ་དགོངས་གྱི་རིགས་གཏན་ཆད་མི་སྲིད་དེ་དེ་མ་སྤང་དུ་མི་རུང་ན་སེམས་གྱི་རང་
 བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྲིད་པ་ལས་ཀླལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེ་ལ་
 མའི་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅུ་མ་པ་རིགས་གཏན་ཆད་འདོད་ཅེས་གྲགས་ཀྱང་བྱང་དོན་
 གྱི་མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་ནས་བཤད་པ་དེ་དང་དེར་ནམ་གཞག་མཛད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི་ངེས་
 དོན་དུ་མི་བཞེད་དེ། འདོད་ན་སྲིབ་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། དེ་མ་ཐམས་ཅད་སྒོ་བྱར་བ་འདོད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་སྟར་གྱི་
 གཉིས་གྱི་དོན་དང་། རྣམ་བཤད་དང་། དུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དར་རྒྱུ་
 དང་། རང་རེའི་ཡིག་ཆ་སོགས་ཡབ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་
 ཏུ་བསྒྲིགས་ན་སེམས་ཅུ་མ་རྣམས་རྩལ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅུ་མ་
 པའི་ལུགས་ལ་མཐར་ཐུག་གི་རིགས་ཆད་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེ་འབྲེལ་རིགས་
 ཆད་པ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་དང་། སེམས་ཅུ་མ་རྣམས་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་གནས་
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀའི་རིགས་ཆད་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་ཞེས་གཞུང་ལུགས་
 རྣམས་ཀྱང་སྟར་བས་རྒྱ་ཆེར་ལེགས་པར་བཏུས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་འདོད་ཚུལ་ལེགས་
 པར་བྱེ་ནས་ནང་གསེས་གཞུང་ལུགས་ཆེ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་མ་འདྲེས་པ་གསལ་
 བར་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དགག་སྒྲུབ་གྱི་འབད་བཅོལ་ལ་ངར་བ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་སོ། ། རིགས་
 ཆད་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ན། འདིར་ལྟར་
 གསེར་མེད་༢༢༠ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྦྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་
 ཏན་སྦྱེ་རུང་ཞིང་སྲིབ་པ་སྤང་དུ་རུང་བའི་རྒྱ་ཅུ་མ་ཞིག་རིགས་སུ་འཛོག་པ་དབུ་སེམས་

གཉིས་ཀ་བཞེད་པ་མ་ཐུན། གློ་བུར་བའི་དོན་ལ་མི་མ་ཐུན་ཏེ་འདི་ལྟར་དབུ་མ་པ་རྣམས་
 ཉི་ཅི་མ་ཞེས་པ་གློས་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་རྩམ་སུ་མ་གྲུབ་པའི་
 སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་གློ་བུར་བར་འདོག་གོ། །སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཉི་ཅི་མ་ཉི་སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་དབང་གི་དོ་བོ་ཡིན་པས། རྩམ་སུ་བདེན་ཡང་ཕྱང་པོའི་གནས་
 ལུགས་ལས་གོལ་བའི་གཙང་བདེ་ཏྲག་བདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་
 བསྐྱེད་པས་དེའི་རྒྱ་དེ་ཡུལ་སུན་བྱུང་བའི་སྟོན་ས་བསྐྱོག་པར་རུས་ལ། དེ་ལོག་པ་ན་འབྲས་
 བྱར་བྱར་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱང་རང་གི་རང་གིས་སྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འབྲལ་རུང་
 ཡིན་པས་གློ་བུར་བར་འདོད་དོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱུད་མ་མའི་དར་རྒྱུ་ཀ་༡༩ ་ལས། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་། འོག་མ་དང་གཉིས་ཀར་དུ་
 མ་ངེས་པ་དང་གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱང་པོར་གནས་པ་
 རྣམས་ལ་འོ། །སངས་རྒྱས་མི་རུང་བ་གཏན་རིགས་ཆད་པ་མི་འདོད་པ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དང་ཅི་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་
 བྱུང་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའོ། །གཟིགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་
 ཅིང་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེབ་པ་མེད་པས་གཟིགས་ནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༡༩ ་ ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིད་པ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་
 སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐར་པའི་ལམ་དང་ཞེ་འགས་པ་ཐར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་
 པ་དང་། ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་རྒྱུ་བ་གྱིས་སྟོགས་པ་ལོག་སྟེད་ཅན་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་
 མི་འདའ་བའི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རིགས་ཆད་ཅེས་གྲགས་པ་འཁོར་བ་ཉིད་འདོད་ཀྱི་
 མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། །དེ་ནི་རེ་ཤིག་

འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ཐར་བ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་ཡིན་
གྱི། རིགས་གཏན་ཆད་དུ་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འོག་ནས་བསྐྱབ་པས་སོ། ། ཞེས་
དང་། ཡང་རྒྱད་སྒྲ་མའི་དར་རྒྱུག་ ༡༩༣ ་ལས། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པའི་གང་ཟག་
དེ་དག་ལ་ཡང་རིགས་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། ཕྱིས་
དེའི་འོག་ཏུ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་ན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱད་དུ་
སྒྱུར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ལྷག་པའི་
བསམ་པ་དགེ་བ་དང་། མོས་པ་རི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་རིམ་གྱིས་སོག་པས་
དེ་དག་ལ་པན་ཐོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ཐར་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་
པས་ན་ཞེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དུས་འཁོར་རྒྱུག་ཆེན་ ༡༩༠ ་ལས། རྒྱད་
སྒྲ་མ་ལས། སྤྱག་བདེའི་སྦྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི། །རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་མ་ཆད་པ་སོགས་ནི་སྤྱག་བདེའི་སྦྱོན་ཡོན་
མཐོང་བ་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོ་བ་དང་། ཐར་བ་ལ་དོན་གཉེར་སྦྱེ་མི་སྦྱེ་བཞག་དགོས་
ལ། མཐར་ཐུག་གི་རིགས་ཆད་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེ་འདྲའི་རིགས་ཆད་དབུ་མ་
པ་ཡང་འདོད་དགོས་ཤིང་། མངལ་དུ་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་བྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོག་འདོད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦོབ་འདོད་སྦྱེ་བས་
བྱུང་ན། མངལ་དུ་མ་སྦྱིས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པས། སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་མ་
སྦྱིས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པ་དང་། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
ལ་རིགས་ཡོད་པར་སྦོ་བརྟེན་གྱི་མདོ་སྦྱེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་

བ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་ན་ངི་མ་འབྲལ་རུང་།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ད་ཤེ་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་དང་མ་ངེས་པ་
 དང་གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་དུ་དུས་འཁོར་རྟེན་ཆེན་ལྟར་འཐད་ཀྱང་། གཏན་ནས་རིགས་
 ཆད་མེད་པར་རྣམ་བཤད་དང་དུས་འཁོར་རྟེན་ཆེན་གཉིས་ཀར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་།
 ཐོགས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་བྱིར། འགའ་
 ཡང་གཏན་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་འོས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 སྤྱིར་ཡང་གསལ་བར་བཤད་ན། གསེར་སྤེང་༤༤༡ གྲུ་ལས། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་རིགས་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་རིགས་ཆད་པ་ལྟར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་
 ཏེ། བྱི་མ་ནི་གྲོལ་དཀའ་བ་ཅུ་ལ་དགོངས་ཀྱི་རིགས་གཏན་ཆད་མི་སྤྱིད་དེ་ངི་མ་སྤང་དུ་
 མི་རུང་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱིད་པ་ལས་རྒྱལ་བ་མི་
 སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེ་ལ་མེའི་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅུང་པ་རིགས་གཏན་ཆད་འདོད་
 ཅེས་གྲགས་ཀྱང་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་ནས་བཤད་པ་དེ་དང་དེར་རྣམ་གཞག་
 མཛད་པ་ཅུང་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་དུ་མི་བཞེད་དེ། འདོད་ན་སྤྱིབ་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་
 ལེན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ངི་མ་ཐམས་ཅད་སྟོ་བྱུར་བ་འདོད་པས་སོ། ། ཞེས་
 པའི་དོན་ནི། མེ་ལ་མེའི་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་རིགས་
 ཆད་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། རིགས་ཀྱི་ད་ཤེ་བ་ལྟ་གསུངས་ཀྱང་།
 རིགས་ཆད་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་དུས་ལྟར་རིང་མོར་ལམ་རྒྱུད་ལ་མི་སྤྱི་བ་དང་།
 དགོས་པ་ལོག་སྤེད་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བ་སྤོང་བ་དང་། དངོས་ཟེན་ལ་གཞོད་སྤེད་ནི།
 སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དང་ངི་མ་སྟོ་བྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས།
 ཏྲག་ཉིད་བྱིར་རམ་ཐབས་མེད་བྱིར། ཞེས་སོགས་ལྟར་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་སོ། ། ཡང་
 གསེར་སྤེང་༤༤༢ གྲུ་ལས། སེམས་ཅུང་པ་རིགས་གཏན་ཆད་འདོད་ཅེས་གྲགས་ཀྱང་།

བྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་ནས་བཤད་པ་དེ་དང་དེར་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་དུ་མི་བཞེད་དེ། འདོད་ན་སློབ་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འི་མ་ཐམས་ཅད་སྟོ་བྱར་བ་འདོད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་བར་ནང་འགལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཙམ་བས་རིགས་ཆད་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དང་འི་མ་སྟོ་བྱར་བ་ཡིན་པས་འབྲལ་རུང་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་ན་འི་མ་སྤང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན་དེ་སྤང་བའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་སེམས་ཙམ་བར་ནང་འགལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཙམ་གཞིར་བཞག་པའི་ཆེ་གསེར་སྒྲིབ་ལས་རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཙམ་མེད་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྒྲིབ་༤༣༥ ་ཧལས། བསྟུ་བ་ལས་ཀྱང་། སློབ་པ་གཉིས་ཀ་དང་། ཉོན་སློབ་ཙམ་སྤང་དུ་རུང་བ་དང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱད་ལ་རིམ་བཤར་ཐེག་ཆེན་དང་ཐེག་དམན་དང་རིགས་ཆད་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཅེས་དང་། གསེར་སྒྲིབ་སྐབས་གཉིས་བ་༡༠ ་ཧལས། གཉིས་བ་ནི། གལ་ཏེ་ས་སྤྱིར་དག་བཅོམ་བ་སྟེ་བ་མི་ལེན་བ་དང་། མཐར་ཐུག་རིགས་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱད་སྒྲའི་འབྲེལ་བར། དཔལ་སྒྲིབ་གི་མདོ་བྲངས་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་དང་། སྟེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དག་བཅོམ་བ་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བསྟེན་བའདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པ་རྣམས་ལ་འཕྲོག་དགོན་པའི་དབུས་སུ་གྲོང་ཁྲིར་སྟུལ་བ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་དམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཐེག་པ་གཉིས་རེ་ཞིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཅ་བར་ཡང་། ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་

བ། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་
 ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་སྤར་འཛིན་ལས་བསྒྲིག་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་
 བརྒྱུང་བས། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སློན་མཛད་དེ། །ཞེས་བད་དཀར་དུ། །འཁོར་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་དག་ལས་བྱེད་ཐར་ཡང་། །བྱེད་ནི་ད་དུང་མྱ་ངན་ཡོངས་མ་འདས། །སངས་རྒྱས་
 ཐེག་པ་འདི་ནི་བཙུག་པར་གྱིས། །ཞེས་བའི་ཆོག་གིས་བསྐྱལ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་
 བར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཞེ་ན། དང་པོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། བསྐྱེད་བད་རྒྱུད་སྤྱི་
 འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀས་དགོངས་འགྲེལ་དང་དཔལ་སྤེང་གི་དོན་བཀའ་བས་གཉིས་ཀ་ཡང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བར་མཚུངས་ལ། འགལ་བ་ལྟར་སྤང་བ་ནི་བསྐྱེད་བར་
 བཤད་པ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྦྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་
 སྦྱེ་འཆི་དང་ཆ་མཚུངས་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །ཡང་ན་
 སྤར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་འདའ་ཚུལ་
 བསྟན་ཅིང་། དབང་པོའི་ལུས་ཀྱིས་དབེན་བར་གནས་པ་ན། །ཁམས་གསུམ་བའི་སྦྱེ་འཆི་
 ལས་འདས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྟེན་བག་ལ་ཉལ་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་དང་
 དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་བའི་ཡིད་ལུས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་།
 ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་བྱས་བའི་ཡིད་ལུས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ལེན་བར་བཤད་ཀྱི། དག་
 བཙུག་པ་ཤི་ནས་རིག་པ་བྱི་མ་མཆམས་མི་སྦྱོར་བ་འདི་དག་གི་རྩ་བའི་བྱུང་མཐའ་
 རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། མདོ་དེ་བྲངས་ནས་ཉན་རང་ལ་སྤངས་པ་ནི་ཆེ་བ་ལས་
 མེད་པའི་བྱིར། མྱ་ངན་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་བྲང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི་ཉན་རང་ཐམས་
 ཅད་ཐེག་ཆེན་དུ་སྒྲིག་བའི་སྟོན་པ་ཐེག་གསུམ་བྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྲང་
 སེམས་ཀྱིས་ཞི་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་ཞི་བཟོད་ཀྱི་ཉན་
 ཐོས་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་དང་བསྐྱེད་

བ་གཉིས་ཀར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་ནི་ཡོངས་སུ་
འགྱུར་བ་ལ་བཤད་ཀྱི་ཞི་བའོད་ལ་མིན་ལ། འདིར་ཡང་དམིགས་བསལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
ཡིད་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད་བ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་བསྐྱལ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་སྤར་བཤད་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡིན་ཀྱི། །ཞི་
བའོད་ཀྱི་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མི་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགའ་
ཞིག་གིས་སེམས་ཅམ་གཞིར་བཞག་པའི་ཆེ་གསེར་ཐོང་ལས། ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་བཤད་
པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གསེར་ཐོང་ལས། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་
གསང་དང་། དཔལ་འཕྲེང་སེང་གོ་ང་རོའི་མདོ་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་།
ཉན་ས་སོགས་གཞུང་མང་པོ་བྱངས་ནས་རིགས་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་༤༣༡ ༽ལས། གཉིས་པ་ནི། དོན་གསང་ལས། ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་
ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པའོ་ཞེས་དང་། མི་ཏྲག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་ས་བོན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་
དང་། ས་བོན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་
དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་རང་བཞིན་ཀྱི་རིགས་ལ་ཡང་སྟེ་
ནས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཐ་སྙད་གདགས་ཏེ། དཔལ་འཕྲེང་སེང་གོ་ང་རོའི་མདོ་
ལས། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ས་བོན་ལ་སྟོས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོང་པོ་ཅན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཞེས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱན་གཞིའི་སྟོང་གི་
ཟག་མེད་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ལ་འདོད་དེ་འདུས་བྱས་སོ། །ཐེག་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་
ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་ས་བོན་
དུ་བལྟ་སྟེ། ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

རོ་མོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་ཀུན་གཞི་ལ་འོ་ཚུ་བཞིན་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་དེ་རི་ཅམ་
 འཕེལ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ངང་པས་ཚུ་ལས་འོ་མ་འཐུང་བ་ལྟ་བུར་ས་བོན་རྣམས་ཟད་ནས་
 གནས་འགྱུར་བར་བཤད་དེ་འདིས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྐྱབ་
 པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་
 པར་བརྗོད། །ཅེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རྒྱ་ཁམས་ཐ་དད་དང་།
 རྒྱུན་ཐེག་གསུམ་ལ་མོས་པ་ཐ་དད་དང་། རེས་པར་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་ཐ་དད་དང་། འབྲས་བུ་
 བྱང་ཚུབ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་ཆོས་
 ཅན་ཐ་དད་པ་ཅམ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་མོས་པ་ཐ་
 དད་སོགས་གྱིས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་རང་གི་
 ལྟག་མེད་གྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེའི་ཆེ་ཡང་མི་ཟད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་རིགས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་རྒྱན་ཆད་པ་མི་སྲིད་
 པས་སོ། །བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དང་། ཉོན་སྐྱབ་ཅམ་སྤང་དུ་རུང་བ་དང་
 སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་དང་ཐེག་དམན་དང་རིགས་ཆད་ཡིན་
 པར་བཤད་དེ། འདི་ཡང་ཀུན་གཞིའི་སྡེང་གི་ས་བོན་ལ་དགོངས་སོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
 མ་གཞག་པའི་རིགས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྒྱས་པ་ལས་གྱུར་པ་གཉིས་
 ཡོད། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་རིགས་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྐྱུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་
 གྱིས་གནས་པ་དང་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་
 ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ནི་སྟོན་དགོ་པའི་རྩ་བ་གོམས་

པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། འོན་རིགས་དེའི་
རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུས་ལས་བྱེད་པར་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་
ཐེན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པ་དེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐོང་ལས་
སེམས་ཚུལ་པའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་
པའི་སེམས་ཚུལ་རྣམས་བདེན་པ་རང་ལུགས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གསེར་ཐོང་
༤༥༣ ་ལས། མ་ངེས་པ་སྟོག་པའི་སྐབས་པའི་གཉེན་པོར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལུང་བསྟན་པ་
དང་། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དང་དགོངས་པ་དང་ལྡེམ་དགོངས་གཉིས་
པ་རྣམས་སེམས་ཚུལ་ཁོ་ནའི་འདོད་པའོ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་སྐབས་གཉིས་པ་༡༢ ་ལས།
དགྲ་བཙེམ་པ་ཞི་ནས་རིག་པ་བྱི་མ་མཆམས་མི་སྒྲིར་བ་འདི་དག་གི་རྩ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་
འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་ལུགས་ལ། སེམས་ཚུལ་རྣམས་ལུང་ལ་རིགས་
གཏན་ཆད་མི་འདོད་ཀྱང་། རིགས་གཏན་ཆད་འདོད་པའི་སེམས་ཚུལ་པ་མེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་
འདོད་པའི་སེམས་ཚུལ་པའི་ལུགས་ལ་རིགས་ཆད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་སྐུ་དོན་༥༣༦ ་ལས། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རིགས་
རྒྱད་ལྟན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར། རིགས་ཆད་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཉེས་པ་འབའ་ཞིག་སྟོང་པ་དང་། ལ་
ལ་ཁོང་ཁྱོས་དཀར་པོའི་དགེ་རྩ་བཙེམ་པ་དང་། ལ་ལའི་རྒྱད་ལ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དགེ་
བ་མེད་པ་དང་། ལ་ལའི་རྒྱད་ལ་དཀར་པོའི་དགེ་བ་དམན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་མེད་སེམས་
ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་རྒྱད་ལ་མི་ལྟན་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལ་ལ་
གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྟོང་ངེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བཙེམ། །ལ་

ལ་དཀར་པོའི་ཆ་མ་ཐུན་དག་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་བ་ཡོད་བ་རྒྱ་དང་བྲལ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུད་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཆད་བ་
 དང་། བཞི་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བསྟན་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་
 དེ་དག་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནི་དུ་མ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཉེས་པ་འབའ་ཞིག་
 སྤྱད་བ་དང་། ལ་ལ་ཁོང་ཁྱོས་དཀར་པོའི་དག་ཅ་བཅོམ་བ་དང་། ལ་ལའི་རྒྱད་ལ་ཐར་བ་
 ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དག་བ་མེད་བ་དང་། ལ་ལ་རྒྱད་ལ་དཀར་པོའི་དག་བ་དམན་བ་ཡོད་ཀྱང་
 ཐག་མེད་སེམས་གྱི་ས་བོན་གྱི་རུས་བ་རྒྱད་ལ་མི་ལྡན་བ་སྟེ་བཞི་ཡོད། དང་པོ་གསུམ་
 ལ་དག་ཅ་རྒྱུད་དུ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། འགལ་རྒྱུན་ཉོན་མོངས་སོགས་གྱིས་བེན་ནས་ཐོས་
 སོགས་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རི་ཅམ་གསོས་རུང་འགལ་རྒྱུན་དེ་རྣམས་དང་མ་བྲལ་བས་དག་ཅ་
 གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཆད་དང་། བཞི་པ་ཐག་མེད་སེམས་
 གྱི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གྱིས་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ངན་ལས་མི་འདའ་བས་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་ཆད་བ་འཛོག་གོ། །གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་
 བཞི་དང་། གཏན་རིགས་ཆད་གཅིག་སྟེ་ལྷ་གསུངས་བ་ཡོད་ཀྱང་། དཀར་པོ་དམན་བ་
 ཡོད་བ་དང་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སོ་སོར་འདྲེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། རྒྱན་ལས། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་བ་སྤྱོད་ངས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་
 ཀུན་ཏུ་བཅོམ། ལ་ལ་ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་དག་བ་མེད། དཀར་པོའི་དམན་བ་ཡོད་བ་རྒྱ་དང་
 བྲལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་ཚན་དགའའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་པབ་པའི་རིགས་དེ་
 ཡང་གང་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཐག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་ལ་ལ་རིགས་གྱི་ཉེས་
 དམིགས་གྱི་དབང་གིས་གནས་སྐབས་དང་གཏན་དུ་རིགས་ཆད་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ཐོས་
 སོགས་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཐེག་བ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་ལམ་དུ་བཀྱིར་རུང་བའི་མ་ངས་པའི་

རིགས་དང་ལྟན་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། སྤ་བའི་མི་རྟག་པ་
སོགས་བསྟན་པ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སད་དེ་དེའི་ལམ་འབྲས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་
ཤིང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
ངེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་དང་། མཁས་བྱའི་དངོས་པོ་དུག་སོགས་བསྟན་པ་ན་དེའི་རིགས་སད་
དེ་ལམ་འབྲས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་ཀྱི། ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་བསྟན་ན་རིགས་ཅན་དེ་ལམ་དུ་འབྲིང་མི་ཅུས་སོ། ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་
རྣམས་ནི་བདག་རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་
ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གོ་བ་རྟེན་ནས་རིགས་
སད་ལ། དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལྟ་རིམ་གྱིས་བསྟོད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་སྐྱབ་བཞིའི་
གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཆད་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་
པའི་ལུགས་ལ། རིགས་ཆད་སོགས་འཆང་རྒྱ་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱི་མ་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་འབྲེལ་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཁོ་རང་
གིས་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་མི་སྲིད་པས་དེ་སྤང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
རིགས་པ་ནི། གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་བདེན་པར་བྱུང་བས་འཁོར་འདས་གཉིས་བདེན་
པར་བྱུང་ལ། དེས་ན་དེ་དག་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་བདེན་པར་བྱུང་བས། རིགས་ཆད་ལྟ་
བྱ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱ་དང་བྲལ། ཞེས་པ་ལྟར། ཐར་པའི་ས་བོན་ཐོག་མ་ནས་གཏན་
མེད་པ་ཞིག་དང་། ཞི་བ་བསྟོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སམ་ས་བོན་མེད་པས་རིམ་
པ་བཞིན་དེ་དག་གིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་འདོད་པའི་རྩ་བ་གཞན་དབང་བདེན་
བྱུང་དང་། ཐེག་གཅིག་གི་རྩ་བ་གཞན་དབང་བདེན་མེད་ལ་ཐུག་གོ། །ས་སྡེའི་རྗེས་འབྲང་

གི་སེམས་ཙམ་པས་རིགས་ཆད་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དེ་དག་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་
 ཟུགས་ཀྱང་། ཁོ་རང་གིས་སྤང་མི་རུང་ཡང་རྒྱད་པ་དད་པས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྤང་རུང་ངོ་། །དེ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ལྟ་བུས་རིགས་ཆད་སོགས་ཀྱི་རྒྱད་
 ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྟོར་དགྲའི་དང་པོ་དང་དམིགས་ནམ་ཕྱ་རགས་མཚུངས་པའི་
 དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་པོ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བདག་འཛིན་དང་པོ་རང་དང་རྒྱད་
 གཅིག་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་སྤངས་པས་འཛོག་སྟེ། དེ་ཆེ་རིགས་ཆད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་དང་པོ་དེས་སེམས་རྒྱུད་ལ་ངེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཆོད་ཙམ་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །
 ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་རང་སྤྱེ་དང་གཞན་སྤྱེ་གཉིས་ལས། གཞན་སྤྱེས་དེ་ལྟར་མི་
 འདོད་དེ། དེས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ནམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་སྤྱེའི་ནང་ནས་
 བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ལམ་དུ་
 འཇུག་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོན་པ་མཛོད་ལས། གཉིས་སྟོབ་རིགས་ལས་
 རྟོག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་
 ལས་ཀྱང་། རྩོམ་གྱུར་པ་དང་། ཅེ་མོ་སྐྱེས་པ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་རྟོག་ནས་
 ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་མིན་ཀྱི། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མི་མིན་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་
 ལམ་ནོད་ཅེ་གཉིས་ནས་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་རྟོག་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
 ཡང་། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་
 ལས་གཞན་རང་རྒྱལ་དུ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ནོད་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་གསུམ་ཀ་ནས་འགྱུར་
 བ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཡང་
 རྣམ་བཤེན་བརྒྱན་གཉིས་ལས། སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པ་དང་ལྷུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་

སེམས་ཙམ་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། རྣམ་བཤེན་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་
འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕྱི་ཉན་ཐོས་སངས་མི་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། ལུང་གང་ལ་བཏེན་ནས་འདོད་ཅེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། སྡེ་དགོ་བཀའ་འགྱུར་མདོ་སྡེ་༼ ༣ ༽
པ་དགོངས་འགྲེལ་༡༩༽ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ནི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕྱི་
བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ལ་
བཞག་སྟེ། གླེང་དུ་རྒྱལ་བྱང་ཐོབ་པར་བྱར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
དེ་ནི་སྦྱིང་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་རིགས་དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་
ལས། གང་ཡང་དག་པའི་སྦྱོན་མེད་པ་ཞེས་སོགས་དང་། ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མདོ་ལ་
སོགས་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཙན་ནི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །བཙོན་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྦྱོབས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་མེད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
ཀྱང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ལྡར་ཉི་བར་བསྟན་ཏོ། །འཕགས་པ་སྒྲོ་བྱོས་མི་བཅད་
པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་དེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་མང་པོ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་
བོ། །འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྲུ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས། ཐེག་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་
ནའོ་ཞེས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་ཙན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་
ལ་དགོངས་པ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། ཐེག་

བ་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།
 སངས་རྒྱུ་མཐམས་ཅད་བཅོད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཤུའི་ཉན་ཐོས་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཤིག་
 ཅེས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་
 རྒྱུ་འགྱུར་བ་པོའི་ཉན་ཐོས་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱེད་པར་མཛད་ཀྱི་ནི་
 བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཤུའི་ཉན་ཐོས་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་
 རྩེད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་
 བ་ལ་བཤད་ཀྱི་ནི་བཟོད་ལ་མིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་
 དེ། རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁམས་སམ་མོས་པ་
 མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེའི་དབང་གིས་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སྐྱབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེའི་
 དབང་གིས་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
 ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྐྱབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བཅོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་མདོ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་
 པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དེ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
 གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་
 གཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་དབྱེད་ནམ་མཁའ་ལྟར་ངོ་མོ་ཐ་མི་དད་པ་དང་།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་
 པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྐྱག་ཀུན་སྟོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་དང་། གནས་
 སྐབས་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་གཉིས་མཐར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་
 མཚུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་གིས་སྟོན་བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔའི་སྟོན་

བ་སྤྱད་བས་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་ལ་ཞུགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་། བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་
བ་སྤྱད་བས་བདག་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའི་བསམ་བ་མཚུངས་པ་ཐང་གཅིག་
ཅམ་སྟེ་བ་དང་། སྤྱལ་པའི་ཉན་ཐོས་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་པ་དང་བདུན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། །ཆོས་དང་
བདག་མེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་
ཕྱིར་སྤྱལ་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཁ་བྱངས་བ་དང་།
ཐེག་ཆེན་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟར་བར་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱངས་ཕྱིར་དང་། །གཞན་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་
བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་
བསྟན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཐོང་སྐབས་གཉིས་པ་༡༥ ་ལས། །ཁ་ཅིག་
ནི་ཉན་ཐོས་དང་གཞན་དག་ནི་བྱང་སེམས་རིགས་མ་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྐབ་པའི་ལུང་རིགས་གཉིས་
ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་པོའི་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་
པ་ན་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ནས་འཇུག་གི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ནས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ།
བསྐྱ་བ་ལས། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། བྱང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་
པའི་མུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སྐབ་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་བྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མུང་ན་ལས་འདས་པའི་
དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱས་པ། བྱང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མུང་ན་ལས་
འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་བྱང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མུང་ན་

ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་
 བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གཞན་ངོར་ལྷག་བཅས་པའི་རྟེན་
 དེ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་བ་ན། དེས་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་ངོར་ལྷག་མེད་དུ་སྤྱོད་
 ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། དབེན་པར་གནས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 གསེར་སྤེང་ལས། ལྷག་མེད་ནས་མི་ལྷོག་པ་དང་། ལྷག་བཅས་ནས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་ཡང་
 རྟེན་འཇུག་གི་མཐུས་ཆེ་བསྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་ལུས་སྤྱོད་ལས་མི་
 འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། སྤྱོད་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་ངོར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་
 ཚུལ་བསྟན་ནས་ལུས་སྤྱོད་མ་ལྷོག་ནས་ཀྱིས་བྱང་མི་མཐོང་བར་དབེན་པར་གནས་ཏེ་ཆོགས་
 ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
 གྲུབ་པར་འདོད་པ་པལ་ཆེ་བས། རིགས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་ཀྱང་།
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ན། རིགས་ལ་
 འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཤེས་པ་དེ། མཐར་ཐུག་
 ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེས་རིགས་ཡིན་
 ན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཤེས་
 པ་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་
 ལེན་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་སྤེང་སྐབས་གཉིས་པ་༤༽ལས། ཤེས་
 པས་བྱང་ཐེག་གསུམ་ངེས་དོན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་ཉིད་རིགས་
 སུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤེང་༤༤༡༽ལས། ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་

ཡོད་དེ། རྒྱ་འདིར་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ལ། འཁྱི་བས་ཀྱང་དེ་ལ་རིགས་སུ་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་སེམས་ཅམ་བ་རྣམས་
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་མཆོངས་ཀྱང་དེ་གསུམ་མཐར་ཐུག་
ཐེག་པ་གསུམ་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅམ་བས་དེ་གསུམ་འདྲེན་པའི་ཆོ། མཐར་
ཐུག་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ། མཐར་ཐུག་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དང་གསུམ་དུ་འདྲེན་ཅིང་བྱེ་མདོ་གཉིས་གྱིས་དང་པོ་གཉིས་སེམས་ཅམ་བ་དང་
འདྲ་ཡང་། གསུམ་བ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་མི་འདྲེན་པར། མཐར་ཐུག་སངས་
རྒྱས་གྱིས་ཐེག་པ་ཞེས་འདྲེན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་
པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ནི་ཡོད་དེ། རིགས་པའི་
རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་ཞིང་། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོང་མེད་ཅེས་སྐྱར་
བ་འདེབས་མི་འདེབས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་
ཡོད། གནས་མ་བྱ་བའི་སྟེ་བ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཏྲགས་གཉིས་ཀ་བྱུབ་སྟེ།
རྒྱུད་ཁྲ་མའི་དར་རྟེན་༡༦༥ ་ལས། གནས་མ་བྱ་བའི་སྟེ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོང་
ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་མི་འདེབས་པ་གཉིས་ཡོད་པ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་སོགས་
ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་བརྟེན་
ཆོས་སྐབས་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་རིགས་བཅུ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་།
དང་པོ་བློད་གྱི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན། ཉམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སྐྱ་མས་དཔེ་བསྟན་ནས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དོན་ལ་སྐྱར་ཞིང་། དཔེ་དང་པོ་

ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱར་བ་བཞིན་མི་ལམ་དང་། སྐྱ་མ་དང་། སྐྱུ་རྒྱ་དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་། མིག་
 ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། ཇི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་པ་
 རྟེན་དཔེ་ལྷག་མ་བརྒྱད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་སྐྱར་རོ། །སྐྱབས་འདིར་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་ཇི་ལྟར་
 གཟུང་བ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་མཆོན་པ་དང་། དོན་ལ་མེད་
 གྲང་ཡོད་པར་ལྟར་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་བྱོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དགུ་མཆོན་
 པ་ཡིན་ནོ། །མཆོན་ཚུལ་འདི་བཞིན་འོག་མ་ལ་སྐྱར་རོ། ། ཅེ་མོའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་། མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཤམ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དང་། ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་བདེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་
 མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་
 མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་ཅེ་མོའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུང་གཟུང་རྟོག་དགུ་དཔེ་དགུས་
 མཆོན་ནས་གསུངས་སོ། །བཟོད་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་
 འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
 སོ། །ཞེས་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་རབ་
 འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་
 སྐྱབས་འདིར་རྩལ་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ལ་དཔེ་དགུས་མཆོན་ནས་གསུངས་སོ། །ཆོས་
 མཆོག་གི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
 སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བུའི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ། ཆོས་མཆོག་གི་
 རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱ་མའི་
 སྐྱེས་བུའི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པར་ཕྱིན་གྱི་ཕྱོགས་
 མཐུན་སྟོབས་སོགས་དང་། ཕྱང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་

མེད་གི་སྒྲིམ་འབྲུག་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ། ཞེས་
གསུངས་ནས་རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་
དམིགས་པ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་པའི་བར་དོ། །སྐབས་འདིར་ནི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་
དགུ་ལ་དཔེ་དགུས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
སོ། ། ཞེས་པ་ནས། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
སོ། ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་གྱི་ལ་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་
མི་དམིགས་སོ། ། ཞེས་པའི་བར་དཔེ་བཞིན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་མཆོན་ནས་བསྟན་པའོ།
སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་བྱེ་བ་
མེད་པའི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ། ཞེས་པས་འགག་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་
འདུ་བྱ་མེད་པ། འབྱུང་བ་མེད་པ། མི་དམིགས་པ། ཀུན་ཉོན་མེད་པ། རྣམ་བུང་མེད་པའི་
ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་བདུན་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་མེད་
ཅིང་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་དང་། ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
པའི་དཔེ་དགུས་སྒྲིམ་སྤང་རྟོག་པ་དགུ་མཆོན་ཏེ་གསུངས་སོ། ། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདོན་པར་འཆར་བའི་ཆེ་ལུན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ། ཞེས་
དང་། སྟོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་
སྟེ་དཔེར་ན་བསྐྱལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གནས་མེད་ཅིང་
མི་དམིགས་སོ། ། ཞེས་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་
རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། དེ་བཞིན་

གཤམ་གསལ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ངན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དང་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་ཡང་། རྣམ་གཡེང་དང་ཤེས་འཆལ་སོགས་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་
 མི་དམིགས་པ་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྣང་བཅེར་བཅས་པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ལ་
 གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །སྒྲོབ་མ་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་དང་། སྐར་མ་དང་། འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
 སྒྲོག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དོན་གོ་རིམ་བྱེད་
 པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 བ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྩེ་ལ་བ་མི་མངའ་བར་འབྱུག་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་དག་བཅོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་སོ། །མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་སྟེ། རྟོགས་
 པ་ཡི་ནི་ཆོས་བྱུག་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་བར། དེ་ཞིག་དང་པོར་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །བསྟན་
 ཚུལ་ནི་རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་སྟེ། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཅུ་བར་ཡེ་ཤེས་རྩེ་ལ་བ་མི་མངའ་བ། །འབྱུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན། སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ནི། བྱང་སེམས་

ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་སེལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་
ངེས་ལ་སྐྱོན་མ་སེལ་བར་ཡོན་ཏན་མི་ཐོབ་པས་དང་པོར་སྐྱོན་སེལ་བ་དང་། དེ་ཡང་གཉེན་
པོ་མ་སྐྱེས་པར་སེལ་མི་རུས་པས་དང་པོར་གཉེན་པོ་དང་། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་འགོ་གཞོན་
པའི་གཉེན་པོ་སྤར་དང་། ས་བོན་སྤང་བ་བྱིས་དང་། དེ་ལ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤར་
དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་བྱིས་སྤང་བ་རིམ་ཅན་དུ་སྟོན་པས་རེ་ཞིག་དང་པོར་འཛིག་
ཏེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བཞི་བོ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་སྐྱེས་པའི་འོག་
ཏུ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། ས་བཅུའི་སྟོམ་པའི་ལམ་དག་གོ། །དེའི་
འོག་ཏུ་ས་བོན་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་ས་བོན་སྤང་ཚུལ་ནི། གཉེན་པོ་དེ་དག་སྐྱེས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱན་པོ་སྤར་ནང་དུ་མི་ལྟོག་པར་བྱས་པའི་སྟོན་ས་བྱིར་སྤྱང་བ་དང་སྟོ་
འཕར་ཏེ་སྟོ་སྟེགས་ཀྱིས་བཅད་པ་དུས་མཉམ་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་
པ་དང་སྤང་བའི་ས་བོན་འགག་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱེས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་
པ་དུས་མཉམ་པ་དག་གོ། དེས་ན། གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ་དང་། སྤང་བའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ངེས་
བཟུང་ཚུལ་ལ། གསེར་ཐོང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཅུང་ཟད་མི་མ་ཐུན་ཏེ། གསེར་ཐོང་
དང་ཡིག་ཆར་ལྟར་ན་གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྤང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་༢༢༩ ་ལས། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་འཆར་བའི་འོད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
པའི་ཞེས་སོ། །སྤང་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་བསྐྱལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །གཉེན་པོ་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྣམ་ཏྲོག་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ་སྤང་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ངན་པའི་གནས་

མེད་ཅིང་ཞེས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༥༧༦ ་ལས། དེ་ཡང་ས་མཚམས་
 ལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཤེས། ལུ་བ་མཐོང་ལམ་དུག་བ་སློམ་ལམ། བདུན་བ་དང་དགུ་བ་ནི་
 དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བལ་བ་དང་བལ་བའི་ཐོབ་པའོ། ། བརྒྱད་བ་ནི། ས་འོད་བྱེད་བ་ནས་ས་དུག་
 བའི་བར་རོ། ། བརྒྱབ་ནི་ས་བདུན་པའོ། ། བརྒྱ་གཅིག་བ་ནི་མི་གཡོ་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་
 ཀྱི་བར་རོ། ། བརྒྱ་གཉིས་བ་ནི་སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་བ་དང་སྤྱིད་བ་ཐ་མ་པའོ། ། བརྒྱ་
 གསུམ་བ་ནི་བྱེད་བར་ཀྱི་ལམ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་བ་དང་། གཞན་
 དུ་བཤད་བ་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཀྱི་བཞེད་བ་མ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཅ་བར་
 རང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོས་དུག་གི་མཐོང་ལམ་དང་སློམ་ལམ་གཉིས་སྤྱི་ལྟར་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་སློམ་ལམ་ལ་ས་བརྒྱ་ཀ་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་བདུན་ཅི་རིགས་པར་དེ་དག་གི་བྱེད་ཆོས་
 སུ་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་རང་དོན་དང་། ལམ་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་དང་། གཞན་དོན་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་ཡང་། གཉེན་པོའི་སྐབ་བ་དང་། སྤོང་བའི་སྐབ་བ་གཉིས་ནི། གཉེན་པོ་སྤྱིད་བ་
 དང་། སྤང་བུ་འགོག་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་བ་ནི་སྤོང་གཉེན་ཀྱི་བྱེད་བ་
 གཉིས་རྫོགས་པའོ། ། གཉིས་བ་ལ། ཤེས་རབ་སྤྱིང་བཅེར་བཅས་པའི་སྐབ་བ་ནི་བྱེད་བར་
 དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐབ་བ་ནི་བྱེད་བར་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གསུམ་བ་ལ། གཞན་དོན་གོ་རིམ་ནི་གཞན་དོན་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་རྩེ་ལ་
 བ་མི་མངའ་བ་ནི་གཞན་དོན་སྐབ་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ལེགས་བཤད་
 གསེར་ཀྱི་བྱེད་བར་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། གཉེན་པོ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ལ་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སློན་ས་བཤད་བ་ཡིན་ཏེ།
 གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྤྱི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་བ་དང་། སྤང་བུའི་ས་བོན་འགག་
 བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྩེ་ལ་ཀྱིས་སྤོང་བ་གཉིས་ལ་འཛིག་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་
 རྒྱན་༥༧༦ ་ལས། རིམ་ཅན་དུ་སྟོན་པས་རེ་ཤིག་དང་པོར་འཛིག་ཏེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་

པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་
ནས་བསྒྲུབས་པས་རང་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
པས་སོ། ། དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་
རྟོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་གི་
རྟེན་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། དེས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་འབའ་ཞིག་
བསྟན་པར་མི་བསམ་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་དེ་
དག་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྟོང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་
དེ་དག་གིས་བསྟུས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ངོས་སྒྲུབ་གྱི་སྤང་བྱའི་
ས་བོན་ཟད་པ་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱན་པོ་ཕྱང་བ་དང་སྟོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་
འབྱུང་ལ། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་པའི་
སྟོགས་ངོས་སྒྲུབ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་དག་
གོ། འདིས་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་
གྱི། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོར་བ་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། གསེར་ཐོང་རང་ལུགས་ལ། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་
སྟེས་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ནམ་འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་གང་ཡིན་
ཞེ་ན། གསེར་ཐོང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟེས་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་
གསུངས་ཏེ། གསེར་ཐོང་༤༤༩ ་ལས། རང་ནས་ཕྱང་བ་སྟེ་ཕྱིར་འབྱེན་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་
སྟོང་བཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། །རྒྱན་པོ་ཕྱང་ནས་སྟོ་འཕར་སྟོ་ལེགས་
བཅད་པ་ལྟར་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སྤངས་ཟིན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སྟེའོ། །དེ་ཡང་གཉེན་
པོའི་སྟོགས་སྟེ་བ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་དུའོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གསེར་ཐོང་སྐབས་དང་པོ་ས་ལམ་གྱི་སྐས་སུ་རང་དང་དུས་མཉམ་

བའི་མཐོང་སྤང་ཉྱུག་པ་ད་ལྟ་བ་རྣམས་མཛོ་སྤྱེལ་གཡང་ལ་ལྟར་བ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡིན་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་༥༩༣ ་ཤེས། འོ་ན་སྤང་བྱ་དུས་གསུམ་ལས་
གང་སྤོང་ཞེ་ན། ཀྱན་བརྟུས་ལས། འདས་པ་ནི་འགགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་
པ་ནི་མ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་
མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྤོང་སྟེ་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་
དེ་འགག་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་སྟེ་དཔེར་ན་སྤང་བ་དང་སྤྱན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་མངོན་གྱུར་པ་འདས་མ་འོངས་ནི་ཞིག་ནས་དང་། མ་
སྤྱེས་ནས་མེད་པས་སྤང་མི་དགོས་ལ། ད་ལྟ་བ་ནི་གཉེན་པོ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲུག་
པས་མངོན་གྱུར་མི་སྤོང་ཡང་སྤང་བའི་ས་བོན་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་
གཅིག་ཏུ་འབྲུག་པ་མི་འགལ་བས་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་ངོ་། །དེ་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུད་
དེ་ལ་སྤྱེ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགག་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ལ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྫོགས་
པར་སྤྱེས་པ་དང་སྤང་བྱ་ཡང་རྫོགས་པར་འགག་གོ །དེ་ལྟར་ན་སྤང་བྱ་གང་དང་གང་གི་
ངོ་སྤྱེལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྤྱེས་ཟེན་པ་ན་ངོ་སྤྱེལ་གྱི་སྤང་བྱ་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤོང་
བའི་དོན་ནི་གཉེན་པོ་མ་སྤྱེས་ན་རྒྱུད་དེ་ལ་སྤང་བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆམས་སྤྱོར་བ་
ལས་དེ་སྤྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་རྒྱན་འཐུད་པ་འགོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན། གསེར་སྤང་རང་ལུགས་ལ་གང་འཐད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་
བཞེད་སྟོལ་མང་པོ་སྤང་སྟེ། གྲུང་ཐང་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཆོའི་འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་
བ་གསེར་སྤང་རང་ལུགས་ཡིན་པ་གསུངས་ཏེ། གྲུང་ཐང་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཆོའི་འགྲེལ་མཆན་
༣༠༥ ་ཤེས། གསེར་སྤང་ལས། དུས་མཉམ་ན་ལམ་གཉིས་སུ་མི་རུང་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་
སྤྱེ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་པར་སྟོན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་

ནི་ལམ་གཉིས་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཡང་། མངོན་འགྲེལ་ལས། གཉིས་གྱིས་རྒྱ་པོ་འབྲིན་པ་
དང་། སློ་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟར། འགག་འགྲུར་གྱི་སྟོང་བའི་དབང་དུ་མངོན་
པར་གསུངས་པས་རང་ལུགས་མིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རྗེ་གྲུང་ཐང་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་
མཆན་༤༡༩ ་ལས། གསེར་ཐོང་དུ་ཀྱན་བརྟུས་ལས། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་
གི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགག་པ་ནི་མཉམ་
པས་མཉམ་བ། ཞེས་པའི་དོན་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགག་པ་མཉམ་
པ་ལ་སྦྱར་ནས། སྟོང་བའི་དོན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་སྐྱེད་
པ་དང་། སྤངས་པའི་དོན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་སྟོན་མ་ཡིན་པར་བྱས་པ་ལ་བྱེད།
མངོན་དང་ཀྱན་བརྟུས་མཐུན་པར་བྱས་ནས། མངོན་གྱི་དོན་སྤང་གཉེན་འགག་པ་དུས་
མཉམ་པའི་དོན་མིན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོགས་པ་དང་སྤང་བྱ་འགག་པ་
ལ་མངོན་དུ་སྦྱོགས་པ་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགག་པ་དུས་
མཉམ་ན་རྒྱན་མཐར་སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་སོགས་མང་པོས་བསྐྱབ་པ་ནི་
སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་མིན་པ་སྤར་རིགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། གསེར་ཐོང་
ལས། སྤང་བའི་ས་བོན་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མི་
འགལ་བས་གནས་ངན་ལེན་སྟོང་ངོ། ཞེས་འགག་འགྲུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བར་གསུངས་
པ་ནི། མངོན་དང་བསྐྱུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡན་
ནམ་སྟམ་སྟེ། གསེར་ཐོང་༤༢༠ ་ལས། མངོན་ལས་ནི་གང་གྲོལ་ན་སྐྱེ་འགྲུར་མ་འོངས་
པ་མི་སློབ་པའི་སེམས་གྲོལ་ལ་གང་གིས་སྟོང་ན་འགག་འགྲུར་ད་ལྟ་བའི་ལམ་གྱིས་སྐྱིབ་
པ་སྟོང་ཞེས་འདོད་དེ། མངོན་ལས། མི་སློབ་སེམས་ནི་སྐྱེས་འགྲུར་བ། སྐྱིབ་པ་ལས་ནི་
རྣམ་གྲོལ་འགྲུར། །འགག་པར་འགྲུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྐྱིབ་བ་རབ་ཏུ་སྟོང་། །ཞེས་

སྟོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཐོང་རང་ལུགས་ལ་སྐྱེས་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
 སྤོང་བ་དེ་འཐད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། ཡབ་སྲས་གསུམ་ཀའི་གཞུང་ལས་གཉེན་པོ་སྐྱེས་
 བ་དང་སྤང་བྱ་འགགས་པ་ཡང་དུས་མཉམ་བ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་དེའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ལམ་དེ་སྤང་
 བྱ་དེ་སྤོང་བཞིན་པ་ཡིན་པ་མགོན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ
 ཞེས་ནམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་༣༧༧༽ལས། གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡེ་ཞེས་ཀྱིས་སྤང་
 བྱ་སྤོང་བ་མར་མེས་ཐུན་བ་སེལ་བ་དང་འདྲ་ན་དེའི་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། ཡུལ་གཅིག་
 ན་སྤང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་བ་དང་། ཐུན་བ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་
 ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་སྤང་བ་སྐྱེས་པ་དང་ཐུན་བ་འགགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དུས་
 མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་ན་མར་མེའི་དུས་ན་དེའི་བསལ་བྱའི་ཐུན་བ་མེད་ཀྱང་མར་
 མེ་ཐུན་པའི་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་སྤྱི་མའི་དུས་ན་ཕྱི་མ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་མ་
 ཕྱི་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གཉེན་པོ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་དང་དེའི་སྤང་བྱ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ནི། དེ་དག་ལན་འགའ་
 ཅམ་ཡང་འགྲོགས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་གཉེན་པོ་དེས་
 སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མི་འགལ་བ་ནི། ཡེ་ཞེས་བཞེན་ནས་མི་ཞེས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་
 འོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གཉིས་
 རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ལམ་དེ་སྤང་བྱ་དེ་སྤོང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱའི་སྒྲོམ་སྤང་སྤོང་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲོ། །གལ་
 ཏེ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་མེད་ན་ཡེ་
 ཞེས་ལ་བཞེན་ནས་མི་ཞེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཞེས་
 ཀྱི་དུས་ན་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པར་སོང་བེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་སྤང་གཉེན་སྤང་ཐུན་

དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་དེ་
དང་དེའི་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་གཉེན་པོ་སྐྱེས་
པ་དང་སྤང་བྱ་འགགས་པ་ཡང་དུས་མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
དུས་སུ་ནི་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པ་མིན་གྱི་ནམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཆེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་འཐད་དེ་གཉེན་པོ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ལམ་གྱི་དུས་དེར་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པ་ཅམ་ལ་སྤངས་པར་འཛོག་ན་སྒྲིར་
ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་མཐོང་སྤང་དང་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སྐྱོམ་སྤང་
མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་འགལ་བས་དེ་ནམས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྐྱོམ་ལམ་ཐ་མའི་ཆེ་སྐྱོམ་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཚུང་དུ་འེ་ཚུང་དུ་མེད་མོད་ཀྱང་།
སྤངས་པ་ནི་སྤང་བྱ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཀྱན་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་
པོའི་དུས་སུ་ཡིན་ནོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་སྤྲོ་མོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་
ལྟོག་གི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་མི་ལྟོག་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཤེས་རྒྱུད་
གང་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་གཏན་ནས་སྐྱེར་མི་རུང་དུ་སོང་བ་
ནི་དེ་དག་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
དགོས་ཏེ། སྤང་ལྟར་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ནི་གཉེན་པོ་དེས་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤང་གཉེན་ཡང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ལ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཚུལ་
ཡང་ཆ་གང་ལྟར་རྒྱན་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ས་མིན་གྱི། སྤང་ལྟན་ལྟར་དུས་ཀྱི་
སྐྱོན་ས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་ཐག་མེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་དེའི་སྤང་བྱ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འདུག་གོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་དེའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་མེད་མོད་ཀྱང་སྐྱོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་

ཡོད་དགོས་ལ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་༣༡༩ ་ལས། ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་དངོས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས། རྒྱན་མཐའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལན་གྱི་དེ་མ་སྤྲོ་མོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་
 གྱིས་སྤོང་བ་དང་། འགག་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བའི་བྱ་བ་མཐའ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་ཡིན་
 ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་སྤང་གཉེན་
 གྱི་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས།
 འདས་པ་འགགས་པའི་བྱིར་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་མཐའ་མ་ཆོད་པར་
 མདོན་གྱུར་ལ་སྤོང་ཚུལ་གསུམ་པོ་མི་འཐད་ཀྱང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་དང་དེའི་དངོས་གཉེན་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་མཉམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་མཐའ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་
 ཀྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སྤང་སྤྱོད་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་དེའི་དཔེར་མཛད་པའི་བྱིར་ལོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་དངོས་ཀྱི་གཞོན་
 བྱ་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དེ་རང་དུས་ན་འདས་པ་བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ལ། རང་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པ་མདུན་ནས་འཕུལ་བ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མཛོ་
 སྤེལ་གཡང་ལ་སྐྱུར་བ་ལྟར་རང་དུས་ན་ཡོད་པ་དུས་མཉམ་དུ་འགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྤང་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ས་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉེན་
 པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་དུ་སྤྱོད་ས་པ་དང་སྤང་བྱའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་འགག་པ་ལ་
 མདོན་དུ་སྤྱོད་ས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་
 པའི་སྐོ་ནས་སྤང་བྱ་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་
 ནོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྤང་བྱ་སྤོང་
 ཚུལ་ལ་འཆད་པ་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ། །རྒྱན་པོ་བྱིར་བྱུང་བ་དང་། སྐོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་
 མི་མཉམ་པར་བསམས་ནས། འདིའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་སྐད་བྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་༣༣༥ ་།
ལས། །སྤང་བྱ་དེ་དག་གཉིན་པོས་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཡང་། མཐོང་ལམ་ལ་མཚོན་ན། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཉིན་
མོངས་པ་ནམས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་སྟེས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཉིན་མོངས་པ་ནམས་སྤར་རྒྱད་ལ་སྟེ་མི་རུང་དུ་བྱས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་ལ། དེའི་སྟངས་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
རང་བཞིན་ནམ་དག་མཐོང་སྤང་སྟོ་བྱར་གྱི་ཇི་མས་དག་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་འགོག་
པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །སྤང་བྱ་
མངོན་གྱུར་རེ་ཤིག་ཅམ་རྒྱད་ལ་མི་སྟེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། མངོན་གྱུར་སྤར་རྒྱད་ལ་སྟེར་
མི་རུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་འདས་ལམ་གྱིས་དེའི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དགོས་
སོ། །འདི་ཅམ་ཞིག་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་སྟོ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ལ། ཞེས་དང་།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱད་ལ་སྤང་བྱ་གང་གི་
ཡང་ས་བོན་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤང་བྱ་དེ་དག་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་སྟོབས་
ཀྱིས་རེ་ཤིག་མ་སྟེས་པ་ཡིན་གྱི། གཉིན་པོས་སྤར་སྟེར་མི་རུང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས།
དེའི་ཆེ་སྤང་བྱ་དེ་དག་རྒྱད་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤང་བྱ་དེ་དག་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡིག་ཆ་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་༥༠༠ ་།ལས།
འོ་ན་རི་ལྟར་སྟོང་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས། མཐོང་སྤང་
ཉོག་པའི་ས་བོན་སྟོང་བའི་སྟོན་ས། དེས་མཐོང་སྤང་ཉོག་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཉོག་པའི་
ས་བོན་གྱི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་

གྲི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་
 འབྲུག་མ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་པའི་བྱིར། མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ཆོས་བཅོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་ཆད་བཞག་ཏུ་
 ཡོད་དེ། དེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། དེས་མཐོང་སྤང་
 རྟོག་པ་སྤོང་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་སྤྱིང་བའི་རྒྱན་ལས། འོ་ན། ཅི་ཞེ་ན། སྤང་
 གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གོམས་པ་ལ་རྟོན་ནས་གཉེན་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་
 སྤང་བའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་འབྲུག་མ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་།
 གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བྱ་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་
 ཅན་དུ་སོང་བ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། གྱུན་བརྟུས་ལས། མ་འོངས་པ་ན།
 ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་སྤོང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཞེས་དང་། ཡང་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་༤༩ ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་རྒྱན་པོ་ཕྱང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དག་གོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས་དེ་དག་
 སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 འོ་ན། གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ་དང་། སྤོང་བའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་གང་། གཉེན་པོས་སྤང་
 བྱ་སྤོང་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་ཤར་
 བའི་ཆེ་མུན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེལ་པའི་
 མེ་འཕར་བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤོང་བ་དང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་འདིར་ཡང་། དེའི་
 འོག་ཏུ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་གྱིས་རྒྱན་པོ་ཕྱང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་
 མཉམ་དུ་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དག་གོ། །ཞེས་སོགས་

གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་
ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་མཐོང་སྤངས་གྱི་ས་བོན་
འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་
ལམ་སྐྱེས་ཟིན་པ་དང་། དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་མཐོང་སྤངས་གྱི་ས་བོན་
འགགས་ཟིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདིའི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དང་རྒྱན་མཐའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འི་མ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་སྤོང་བ་ལ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་
ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་གྱི་དུས་སུ་སྤང་བྱ་གཉིས་མེད་
པའི་ཕྱིར། སྤོང་བའི་གཉེན་པོས་ངོས་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། རང་གི་ངོས་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགག་པ་
ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཟིན་པ་དང་རང་གི་ངོས་སྤྲུལ་
གྱི་སྤང་བྱ་འགག་ཟིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤང་བ་དང་ལྷན་པ་བཞིན།
ཀུན་བརྟུས་ལས། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་
གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་འགག་པ་མཉམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤང་བ་དང་ལྷན་
པ་དག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ངོས་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
ཏེ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་སྐྱེ་མི་རུང་ཡིན་ཀྱང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གིས་སྐྱེ་མི་
རུང་ད་དུང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་རང་གི་
ངོས་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་མཐའི་དུས་ན་འི་མ་མེད་ཀྱང་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
ཐད་པ་དང་སྤངས་པ་གང་རུང་མིན་ཏེ། དངོས་གཉེན་གྱི་ལག་རྗེས་རྗེས་པར་བཞག་སྟེ་
སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་གཉེན་

བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་གི་ངོས་སྐལ་
 གྱི་དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་འཛོག་ཚུལ། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་རང་དུས་སུ་འདས་
 ཉན་ཡུན་རིང་སོང་བ་དང་། མ་སྤངས་ན་མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་རུང་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་རང་
 གི་སྤྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་འགག་པ་ལ་བྱ་ལ། དེ་སྤོང་ཚུལ་དང་པོ་བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་
 ལྟར་མི་བྱེད་ཀྱང་། ཁོ་རང་རིགས་འབྲའི་ས་བོན་སྤོང་བ་དང་། གཉིས་པ་མདུན་ནས་འཕྱལ་
 བ་ལྟར་སྤང་ནས་མི་སྤོང་ཡང་སྤྲར་སྐྱེ་རུང་གི་ས་བོན་སྤོང་བ་དང་། གསུམ་པ་དུས་མཉམ་
 དུ་འགོག་པས་མི་སྤོང་ཡང་རང་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་བྱ་དེ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྤོང་ཞེས། མདོར་བསྡུས་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་ནམས་ཀྱིས་རང་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་
 ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་འབྲ་ཐ་མའམ་རྩས་རྒྱུན་ཐ་མ་འགག་པ་དུས་
 མཉམ་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱེར་མི་རུང་བར་བྱས་པ་དེ་དག་སྤོང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་
 ལས། གཉེན་པོའི་ནམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ནམ་པ་དེ་འགོག་པ་ནི་
 མཉམ་པས་མཉམ་སྟེ། སྤང་བ་དང་སྐྱུན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 དཔེར་ན། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤོང་བས་འཛོག་
 པ་སོགས་རང་དང་སྤྲ་རགས་མཚུངས་པའི་དེ་སྤོང་བས་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། གཟུགས་
 ཐམས་ཅད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ནི་ཞེས་སོགས་བྱེ་སྤྲུལ་གོང་མས་
 མི་འདོད་དེ། འཕངས་འབྲས་སོགས་ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གྲུབ་མཐའ་
 གོང་མ་བ་ལྟར་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགག་པ་དུས་
 མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བའི་དོན་དང་། མཛོད་པ་ལྟར་ན་ནི།
 གཉེན་པོའི་དུས་སུ་སྤང་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་པས་འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་
 ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་འགག་པ་དུས་མཉམ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བས་འགག་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མི་སྤོང་བའམ་ས་

ནི་སྤྱི་འགྱུར་བའི། སྤྱི་བ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་
ནི། །དེ་ཡི་སྤྱི་བ་པ་རབ་ཏུ་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསེར་ཐོང་དང་རང་རེ་ཡིག་
ཆ་ལྟར་ན་རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་གཉེན་པོ་དང་། དེ་སྤྱོད་
བའི་ཆ་ནས་སྤྱོད་བའི་སྤྱབ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་གཞན་ལྟར་ན་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་དེའི་གཉེན་པོ་ཅམ་བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་བའི་
གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བྱད་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར། །ཞེས་དེས་སྒྲོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་གྱི་
གཉེན་པོ་ཅམ་བྱེད་པ་ཉི་འོད་ཀྱིས་སྤྱན་པ་སེལ་བ་དང་། ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱོད་གཉེན་
བྱེད་ཚུལ་བསྒྲུལ་བའི་མེས་བསྐྱེད་བྱ་ལྟག་མེད་ཏུ་སྐྱེག་པ་དང་སྤྱར་བ་ནི། གསེར་ཐོང་
ལས། གཉེན་སྤྱོད་ནི། གཉེན་པོ་སྤྱོད་པ་དང་སྤང་བྱ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གཏུགས་
པ་ནི་སྤང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ཇོགས་བཤོ། །ཞེས་པ་དང་། ཉི་སྤང་ལས། མི་མ་སྤྱན་
སྤྱོགས་སྤྱོད་བའི་རྟེན་ནི། རས། བག་ཆགས་ཀྱི་མཆམས་སྤྱོར་བ་སྤྱོད་བའི་དོན་གྱིས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་རྣམ་པ་དང་། མདོ་དང་རྩ་བའི་སྤྱོད་ཞེས་པའི་དགོངས་པ་
མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། ། གསེར་ཐོང་༤༤༩༽ལས། བཅུ་གསུམ་ཏུ་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་། ཁ་
ཅིག་ཤེས་རབ་སྤྱོད་ཇི་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ནས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་དོན་མིན་པས་ཉི་སྤང་
དང་ལེ་བརྒྱད་མ་གཉིས་ཀར་གཉེན་པོ་དང་སྤྱོད་བ་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ནས་བཅུ་གསུམ་
ཏུ་མཛད་པ་ལྟར་རོ། ། ཞེས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བཟངས་པ་ཡིན་ནོ། ། གསེར་ཐོང་
༤༥༠༽ལས། གཉིས་པ་ནི། སྤྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་པོའི་གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་བཤད་པའི་
རྣམ་གཞག་འདི་ནི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །འོན་འདི་སྤྱ་མ་ལས་བྱི་མ་སྤྱི་བ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་
རིམ་པའམ་འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ཉན་པ་སོས་རྟོགས་སྤྱོད་བའི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་
ཞེས། རིགས་བྱིན་བྱད་ན་ལྷོ་ཤེས་འབྱུང་ནི་སྤྱི་བའི་རིམ་པར་འདོད་དོ། །ཆོག་གསལ་
ལས་ནི་སྤྱ་བྱི་རྣམས་ལ་ས་མཆམས་གོང་འོག་ཏུ་བཞག་པས་སྤྱི་བའི་རིམ་པར་མི་འདོད་

བར་མངོན་ནོ། །རྒྱན་གྱི་སྤང་བར་དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་
 རི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཟུང་སྟེ། སྐབ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཞེས་རྟོགས་པ་འདི་དག་སྐྱེ་བའི་གནས་
 སྐབས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པས་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་སྐྱེ་དང་ཕྱི་མ་བདུན་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་
 བཤད་པའི་གོ་རིམ་ལ་འཆད་མི་རུས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། །གདམས་ངག་བརྟུང་མ་
 ཟད་བརྟུང་གསུམ་པོ་འདིས་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་ཞིག་འཆང་རྒྱ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤུན་ཆོག་ས་
 སུ་སྐབ་རུས་ཏེ། སྤྱིར་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་སྤར་མ་མཐོང་མངོན་སུམ་དུ་
 བལྟས་ཏེ་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ནས་གཉེན་པོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་
 འབྱེན་པར་བྱེད་ཅིང་སྤང་གཉེན་ལ་རྒྱུ་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་སྤུན་མོང་མིན་
 པའི་ལམ་ཐོབ་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་བདུལ་ཏེ་སངས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་
 པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། ལྷ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །དུག་པ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མོ། །བདུན་
 པ་དང་དགུ་པ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ས་འོད་བྱེད་
 པ་ནས་དུག་པའི་བར་རོ། །བརྟུ་པ་ནི་ས་བདུན་པའོ། །བརྟུ་གཅིག་པ་ནི། མི་གཡོ་བ་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱི་བར་རོ། །བརྟུ་གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་སྤིད་པ་ཐ་
 མ་པའོ། །བརྟུ་གསུམ་པ་ནི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། ། ཞེས་དང་།
 བྱད་རྩ་ལྷོས་དུག་པ་ས་བདུན་པ་སྤྱིན་ཆད་དེ་ནས་གཅིག་དང་གཅིག་དང་བཞི་དང་གཅིག་
 རི་རིམ་པ་ལྟར་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བརྟུ་པ་དེའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་གོ། །ཁ་ཅིག་
 བྱད་རྩ་ལྷོས་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞག་ཅེས་གསུང་པ་ནི་འབྲེལ་བ་དེ་
 མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་སྤྱ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ས་མཆམས་གོ་ལོག་ཏུ་བཞག་པ་
 རི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མིན་ལ། བྱད་རྩ་ལྷོས་བདུན་བརྒྱད་ས་སོ་སོ་ལ་བཞག་པ་ཡང་
 སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །སྤྱིན་གྱི་མཁས་པ་དག་ག་ཡ་གོ་རི་ལས། དེ་ལ་ཤེས་

པའི་ལམ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་འོ། སྟོང་བའི་ལམ་ནི་ས་བརྒྱད་
པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་འོ། ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་པ་དང་རྟོགས་པ་གནད་
གཅིག་པས་སྒྲིམ་ལམ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་། དེ་ནས་བཞི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་དང་། དེ་
ནས་གཅིག་ས་འོག་མ་ནས་ཡོད་ཀྱང་ས་དགུ་པ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་དབང་
ཐོབ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནས་བཞག་གོ། དེ་ནས་གཅིག་
ས་བཅུ་པ་ལ་སྟེ་ས་དེ་ལ་གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་དང་འབྲུ་བར་བཤད་པས་སོ། །བཅུ་གསུམ་
པ་ནི་ས་བཅུ་ཐ་མ་ལ་བཏགས་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཐ་མ་སངས་རྒྱས་
སར་བཤད་པ་མེད་ཅིང་ས་བཅུ་པ་ན་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཉི་བར་གདགས་མི་དགོས་
སོ། །ག་ཡ་གོ་རི་ལས་ཤེས་པའི་ལམ་ལ་སྒྲིག་རུང་སྤང་ཡང་སྟོང་བའི་ལམ་བཤད་པ་མི་
འགྲིག་པས་ས་མཆམས་འདི་ལ་འོལ་སྒྲིག་ཅམ་སྤང་ཡང་ངེ་ལྟ་བ་དཀའ་བར་སྤང་རོ། །རྩ་
བ་རང་གི་དོན་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དུག་གི་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་སྒྱི་དང་ལྷག་མ་བདུན་ཅི་
རིགས་པར་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དུ་བཞག་སྟེ་དེ་ཡང་རང་དོན་དང་། ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་།
གཞན་དོན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཡང་གཉེན་སྤང་ནི་གཉེན་པོ་སྐྱེད་པ་
དང་སྤང་བྱ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གཏུགས་པ་ནི་སྤང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་རྫོགས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྟོང་བཅེ་གཉིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཐུན་མོང་
མིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། གཞན་དོན་གོ་རིམ་ནི་གཞན་
དོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་སོ་
ཞེས་བྱ་བར་སྤང་སྟེ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོགས་བཅད་
གཉིས་པོ་འདི་ནི་བྱང་སེམས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྐབས་
འདིར་རིགས་སུ་འཛོག་གོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པས་རྟོན་དངོས་པོ་བ་ནི་མེད་དོ་
ཞེས་པའོ་ཡང་དག་པར་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་མེད་པས་ཞེས་རྟོགས་དཀའ་རོ། །རྒྱ་

མཚན་ནི་སྤང་ཅི་སྤང་བ་འད་པའི་སྐྱབ་པའི་ཚོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཉེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚོས་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་བྱང་༤༤༦ ་ཧལས། དེས་ན་ཉི་སྤང་ལས་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་རྟོག་པ་དང་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་
 གསུངས་ལ། དཔེ་དགུ་བྱང་བས་རྟོག་པ་ཡང་དགུར་བྱེད་དགོས་ཤིང་དེ་དག་ཀྱང་ས་དགུ་
 ལ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་འདིའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ས་བཅུ་བ་ཕྱིན་ལ་བཞེད་
 པར་གསལ་ལོ། ། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འདི་ནི་དཀའ་ཞིང་རྒྱུ་བྱེད་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་དོར་བས་འདིར་བདག་གིས་བཤམ་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཉེན་
 པོའི་སྐྱབ་པ། སྤྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་གང་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་
 ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་གསལ་པོར་བཤམ་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཁོ་བོའི་
 མོངས་སྒྲོར་འཕར་ཚོད་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གཉེན་པོའི་སྐྱབ་
 པ། སྤྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ནི་རྟོགས་པའི་ཚོས་དུག་གི་འོག་ཏུ་བཤམ་པ་གང་ཞིག་སྐྱབ་
 པ་བཅུ་གསུམ་པོའི་གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་བཤམ་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་རྒྱ་འབྲས་དོན་
 གྱི་རིམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་བྱང་༤༤༧ ་ཧལས། གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་
 བཅུ་གསུམ་པོའི་གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་བཤམ་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། ། འོ་
 ན་འདི་སྤང་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་བའམ་འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་བཤམ་ན་ཉན་
 པ་པོས་རྟོགས་སྤང་པའི་བཤམ་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 རྟོགས་པའི་ཚོས་དུག་གི་ནང་དུ་སྒྲོམ་ལམ་བཤམ་བེད་པའི་སྒྲོས་པ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་སྐྱོན་
 མེད་དེ། རྟོགས་པའི་ཚོས་དུག་གི་ནང་མཚན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འཛོག་དགོས་ལ་གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ནི་ས་
 བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ལ་འཛོག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་བྱང་༤༤༨ ་ཧལས། གསུམ་པ་ལ་བཞི། ཉེན་ཚོས་ཀྱི་རོ་བོ།

གོ་རིམ། གངས་ངེས་ས་མཆམས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པ་བརྟུ་གསུམ་གྱི་དང་པོར་འཛིག་
རྟེན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཞི་པོ་རྣམས་སྐྱེའོ། །རེ་ཞིག་ནི་རིམ་པ་སྟོན་པའོ། །དེ་སྐྱེས་
པའི་འོག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོམ་པའི་
ལམ་དག་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་གོ། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་
ཀྱི་རྒྱན་པོ། རང་ནས་ཕྱང་བ་སྟེ་ཕྱིར་འབྱེན་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་སྟོང་བཞིན་པའི་གཉེན་པོ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། །རྒྱན་པོ་ཕྱང་ནས་སྟོ་འཕར་སྟོ་ལེགས་བཅད་པ་ལྟར་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
སྤངས་བེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། སྐྱབ་པ་བརྟུ་གསུམ་གྱི་ས་མཆམས་འཛིག་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་
སྟོལ་མི་མ་ཐུན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་གསེར་བླང་༢༥༡༽ལས། བཞི་བ་ནི།
ཆོག་གསལ་ལས། ལྷ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །དྲུག་པ་ནི་སྟོམ་པའི་ལམ་མོ། །བདུན་
པ་དང་དགུ་པ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ས་འོད་བྱེད་
པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་ལོ། །བརྟུ་པ་ནི་ས་བདུན་པའོ། །བརྟུ་གཅིག་པ་ནི། མི་གཡོ་བ་ནས་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་ལོ། །བརྟུ་གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་སྤིད་པ་ཐ་
མ་པའོ། །བརྟུ་གསུམ་པ་ནི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
བྱེད་ཆ་ཕྱིས་དྲུག་པ་ས་བདུན་པ་ཕྱིན་ཆད་དེ་ནས་གཅིག་དང་གཅིག་དང་བཞི་དང་གཅིག་
ནི་རིམ་པ་ལྟར་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བརྟུ་པ་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་གོ། །ཁ་ཅིག་
བྱེད་ཆ་ཕྱིས་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་དེ་
མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་སྤྱ་སྤྱེ་རྣམས་ཀྱི་ས་མཆམས་གོ་འོག་ཏུ་བཞག་པ་
ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མིན་ལ། བྱེད་ཆ་ཕྱིས་བདུན་བརྒྱད་ས་སོ་སོ་ལ་བཞག་པ་ཡང་
སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་ག་ཡ་གོ་རིམ་ལས། དེ་ལ་ཤེས་
པའི་ལམ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བརྩུང་སྟེ་ས་བདུན་པའི་བར་དུའོ། །སྟོང་བའི་ལམ་ནི་ས་བརྒྱད་

བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་འོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་པ་དང་རྟོགས་པ་གནད་
 གཅིག་པས་སྒྲོམ་ལམ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་། དེ་ནས་བཞི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་དང་། དེ་
 ནས་གཅིག་ས་འོག་མ་ནས་ཡོད་ཀྱང་ས་དགུ་པ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་དབང་
 ཐོབ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནས་བཞག་གོ་། དེ་ནས་གཅིག་
 ས་བཅུ་པ་ལ་སྟེ་ས་དེ་ལ་གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བར་བཤད་པས་སོ། །བཅུ་གསུམ་
 པ་ནི་ས་བཅུ་ཐ་མ་ལ་བཏགས་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཐ་མ་སངས་རྒྱས་
 སར་བཤད་པ་མེད་ཅིང་ས་བཅུ་པ་ན་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཉེ་བར་གདགས་མི་དགོས་
 སོ། །ག་ཡ་གོ་རི་ལས་ཤེས་པའི་ལམ་ལ་སྒྲིག་རུང་སྒྲུང་ཡང་སྟོང་བའི་ལམ་བཤད་པ་མི་
 འགྲིག་པས་ས་མཆམས་འདི་ལ་འོལ་སྒྲིག་ཅམ་སྒྲུང་ཡང་ངེ་ལྟ་བ་དཀའ་བར་སྒྲུང་དོ། །ཅ་
 བ་རང་གི་དོན་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དུག་གི་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་སྟེ་དང་ལྟག་མ་བདུན་ཅི་
 རིགས་པར་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དུ་བཞག་སྟེ་དེ་ཡང་རང་དོན་དང་། ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་།
 གཞན་དོན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཡང་གཉེན་སྦང་ནི་གཉེན་པོ་སྦྱེད་པ་
 དང་སྦང་བྱ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གཏུགས་པ་ནི་སྦང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་རྫོགས་
 པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། མདོར་ན། དེ་ལ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དུག་དང་གཉེན་པོའི་སྦྱབ་པ། སྟོང་བའི་སྦྱབ་པ། དེ་དག་ཡོངས་
 སུ་གཏུགས་པའི་སྦྱབ་པ། ཤེས་རབ་སྟོང་བཅེར་བཅས་པའི་སྦྱབ་པ། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་
 དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱབ་པ། གཞན་དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་པའི་སྦྱབ་པ། ཡེ་ཤེས་རྩེ་ལ་
 བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྦྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ས་མཆམས་ནི།
 སྒྲོམ་ལམ་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་། དེ་ནས་གཉེན་པོའི་སྦྱབ་པ་དང་། སྟོང་བའི་སྦྱབ་
 པ་གཉིས་ནི། གོ་རིམ་གཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 དང་། དེ་དག་གཏུགས་པའི་སྦྱབ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་རྟོག་ཅིག་མཐའ་མར་སྟེ་པའི་ཡེ་

ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་སྣང་བཅེར་བཅས་པའི་སྐྱབ་པ་ནི། ས་དགུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་པ་ནི། ས་དགུ་པའི་སྐད་ཅིག་མཐའ་
མར་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཞན་དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་ནི། ས་བཅུ་པའི་རྗེས་
ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚུལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནི། ས་བཅུ་མཐའ་
མར་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དབྱེད་དོ། ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་
གསེར་ཐོང་ལས། དཔེ་དགུ་བྱུང་བས་རྟོག་པ་ཡང་དགུར་བྱེད་དགོས་ཤིང་དེ་དག་གྲང་
ས་དགུ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་ས་དགུ་ནི་ས་
དང་པོ་ནས་དགུ་པའི་བར་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་ས་
དགུ་ནི་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། གསེར་ཐོང་
༤༤༦ ༽ལས། དཔེ་དགུ་བྱུང་བས་རྟོག་པ་ཡང་དགུར་བྱེད་དགོས་ཤིང་དེ་དག་གྲང་ས་
དགུ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་བྱིར་འདིར་སྐབས་ཀྱི་སློམ་ལམ་ས་བཅུ་པ་བྱིན་ལ་
བཞེད་པར་གསལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐོང་རང་ལུགས་ལ་
ས་དང་པོ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་བ་དང་ས་དང་པོའི་སློམ་ལམ་མེད་པར་འདོད་
དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། དཔེ་དགུ་བྱུང་བས་རྟོག་པ་ཡང་དགུར་བྱེད་དགོས་ཤིང་དེ་དག་གྲང་
ས་དགུ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་བྱིར་འདིར་སྐབས་ཀྱི་སློམ་ལམ་ས་བཅུ་པ་བྱིན་
ལ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་ཐོང་༤༤༩ ༽ལས། ས་དང་པོའི་ཆོགས་
དང་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ས་དང་། ས་ལྷག་
མ་དགུ་དང་སློམ་སྤང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་ནི་སློམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོས་དང་། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། ཡང་གསེར་ཐོང་༡༦༩ ༽ལས། སློམ་ལམ་བྱེད་པ་ནི། སློམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱར་
གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་ཏེ། དབྱེན་དུག་གོ། །ས་མཆོམས་ས་གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་དོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་ཐོང་སྐབས་ལྔ་པ་༡༠༣ ༽ལས།

ཐོད་ཀྱི་དོན་གང་ན། མི་འདྲ་བར་འགོ་བ་སྟེ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བོར་
ནས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འགོ་བས་ན་ཞེས་སྒྱུར་བས་མར་འོང་གི་དོན་བསྟུས་ལ། དེ་ལྟར་
འགོ་ག་སྟོམས་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འགོ་བས་ཞེས་སྟེལ་བས་ཡར་འགོའི་
དོན་བསྟུས་ཏེ་འགོ་ག་བའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགོ་ཞེས་དང་། ཐོད་ཀྱི་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་
པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བའོ། །

དོན་འདི་ལ་དང་པོའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འོངས་ཞེས་རིགས་པ་ལ་འགོ་ག་བའི་བར་དུ་མི་
འདྲར་འགོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཞེས་བྱས་པ་ན། ལུ་ག་ཏ་ཕྱི་རྒྱ་རེ་འདོད་སེམས་སྟེལ་བའི་
ཡར་འགོ་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་ལ། འབྲེས་འགོ་བ་སྟེ་དང་སོང་འོང་གཉིས་ཀྱི་
བྲག་གི་སྒྲ་ཡིན་པས་འགོ་ག་བའི་བར་དུ་ཞེས་པ་ནི་སྟེར་དེར་འགོ་བ་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་
པར་བྲགས་ཀྱང་སྒར་ལྟར་གཞུང་སྟེལ་བས་ཅོད་པ་རང་གོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ས་བརྒྱད་
པ་ཡན་ཆད་ལ་བཞེད་ཀྱང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་མཆམས་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སྟོམ་
སྒང་རྟོག་པ་སྟོང་བའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པས་སོ། །དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྒར་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་
ཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ས་མཆམས། རེད་མདའ་བའི་ཉི་ཟེར་དུ། དཀོན་
མཆོག་སྟེན་དང་། བསྟུ་བའི་ལུང་ལ་བཞེན་ནས། འདིའི་ཐོད་ཀྱི་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ས་བརྒྱད་
པ་ཡན་ཆད་ནས་འཛོག་པར་གསུངས་པ། ལུང་དེ་དག་གིས་ས་དེ་དག་ནས་སྟོམས་པར་
འཇུག་པར་བསྟན་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཐོབ་དུས་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། ས་བྲུག་
པ་ནས་ཞེས་པ་འཇུག་པ་ལྟར་ཤེར་བྱིན་ལྟག་པ་ཐོབ་པ་དང་། གསེར་སྟེང་ལས། ས་གཉིས་
ནས་ཞེས་པ་དེར་ས་དང་པོའི་སྟོམ་ལམ་མ་བཞག་པས་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྟམ་
སོ། །

༡༡། །ས་དང་པོར་སྒོམ་ལམ་དང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་
སྒོར་ལ་དབྱད་པ་ནི།

ཐོག་མར་ས་དང་པོར་སྒོམ་ལམ་འཛོག་པའི་ཁུངས་ཀྱི་སྒོར་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་
ས་དང་པོར་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོར་ལ་བཤད་ན། དེ་ཡང་སྤྱིར་འཕགས་བོད་
མཁས་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ས་དང་པོར་སྒོམ་ལམ་ཡོད་མེད་ལ་ཡང་གསུང་ཚུལ་མང་དུ་
འདུག་མོད་འདིར་རང་རེ་ཡིག་ཆ་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་ན། ས་དང་པོར་
སྒོམ་ལམ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཁུངས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མངོན་པ་ཀྱན་
བཏུས་དང་། སྒོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོའི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལ་གཏུགས་
པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྤྲང་ཡང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་བཞེད་
མིན་དབྱད་གཞི་ཆེ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་
བར་སྒོམ་ལམ་དེ་ས་གཉིས་པ་ནས་བཞག་པས་སོ།། སྤྱིར་བོད་དུ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་གྱི་ཐོགས་
འགྲེལ་མ་འགྱུར་མོད། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་གྱི་ཐོགས་འགྲེལ་ཡོད་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་ཀྱང་
བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཙུན་ལྷན་རིགས་རལ་གྱི་བྱམས་པ་དང་འགྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་
ཞེས་བྱ་བའི་བཙུན་བཙུན་ལས། དེ་དག་མི་ཡུལ་དུ་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གདན་
དངས་ནས་སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ལ་བཤད་ནས་ཆོས་བཞིའི་འགྲེལ་པ་སྤྱི་མཆེད་གཉིས་
ཀྱིས་མཛད་དོ།། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཟལ་བར་གནས། ཞེས་གསུངས་
སོ།། དེའི་ཕྱིར་བོད་འགྱུར་གྱི་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་གྱི་ཐོགས་འགྲེལ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་ཡིག་གི་
འགྱུར་ལས་ཡོད་པ་མངོན་ནོ། དེའི་དོན་ཆོག་རིས་ལྟར་བསྐྱར་བ་ནི། ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་
སྤྲས་པ། དེ་ནས་འདི་ནི་ལྷག་མ་ཡི། ས་རྣམས་བསྒོམ་པའི་ལམ་འདི་ལ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་
པ་གཉིས་པོ་དག། བསྒོམ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད། འགྲེལ་དུ་བཛྲོད་པ། ལྷག་མའི་ས་
ཅན། མཐའ་མའི་ས་དགུ་ལ་བཛྲོད། ཅས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་ལྷག་མའི་ས་རྣམས་ལ་སྒོམ་

ལམ་འཛོག་ཅེས་པའི་ལྷག་མའི་དོན་ལ་རྗེས་ཀྱི་ས་དགུ་འཛོག་པར་གསུངས་པས་སོ། དེ་
 བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་སློ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་
 གྲང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ལ།
 ཞེས་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་ཆེས་མང་བ་ལས་སྒྲོམ་ལམ་ས་གཉིས་པ་ནས་གསུངས་པར་
 མཐོང་ཡང་འདྲིར་མངས་སུ་དོགས་ནས་མཆོན་ཅིང་བྱས་སོ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ས་
 དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་རྒྱ་གཞུང་གསལ་ཁ་ཅན་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། སྡེ་དགེ་བརྟན་འགྱུར་སེམས་ཅིང་། སློབ་དཔོན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་༡༡༥ ་ ལས། དེ་ནས་འདི་ནི་ལྷག་
 མ་ཡི། །ས་རྣམས་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་འདི་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་
 ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ས་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་ས་
 གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འདི་སྐད་
 དུ། དེ་ནས་འདི་ནི་ལྷག་མ་ཡི། །ས་རྣམས་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་འདི་ལ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གང་
 གི་ཕྱིར། དེ་ནས་དེས་ནི་འཛོག་རྟེན་ལས། །འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མེད་པ། །རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་ཅི་མ་མེད། །འཛོན་པ་གཉིས་དང་བུལ་བ་འཐོབ། །དེ་འདིའི་གནས་ཡོངས་སྒྱུར་བ་
 རྟེ། །ས་ནི་དང་པོ་ཡིན་པར་འདོད། །འདིའི་དེ་བསྐྱལ་བ་དབག་མེད་ཀྱིས། །ཤེན་ཏུ་རྣམ་
 པར་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ལས་གྲང་ས་དང་པོ་ལ་ཡང་བསྒྲོམ་པའི་
 ལམ་ཡོད་པར་མཛོན་ཏེ། ས་ཐོབ་པ་དེ་བསྐྱལ་བ་དབག་ཏུ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གང་
 ཡིན་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ལུགས་ལ་ས་དང་པོ་ལ་ཡང་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡོད་པར་མཛོན་
 ཏེ། ས་ཐོབ་པ་དེ་བསྐྱལ་བ་དབག་ཏུ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་ཡང་ནས་
 ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། གུན་བརྟན་༡༣༥ ་ །
 ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་བརྟན་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་

སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་སྒྲོམ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་
ལུང་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་འདིར་མ་བྲངས་སོ། ད་ནི་དབྱེད་གཞི་དངོས་ལ་འཇུག་པ་
ནི། འོ་ན། ས་དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ལུགས་ལ་ས་དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡོད་
དམ་མེད་ཅེ་ན། སྒྲ་མ་ཇེ་བཙུན་པའི་གསུང་ལས་མེད་པའི་ཚུལ་ཐོན་ཏེ། ཇེ་བཙུན་ས་ལམ་
ཚུང་དུ་ལས། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
ཏོགས་གང་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་དེ། ས་
དང་པོའི་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
དོན་གཅིག་ཅེས་དང་། ས་ལམ་ཚུང་བ་^{༡༤} ་ལས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་
ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་
བྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ས་དང་པོའི་སྐད་
ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། ཇེ་བཙུན་
ས་ལམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གིས་ས་དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡོད་གསུངས་
པར་དེ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་ཅེས་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་^{༡༥} ་ལས། ཁོ་ན་དེ། ས་
གཉེས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་དངོས་སུ་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ས་གཉེས་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ལ་དེའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ། ཁ་ཅིག་ས་དང་པོའི་
སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དར་
རྒྱུག་ལས། མཐོང་ལམ་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ཞིང་ས་དང་པོ་བསྐྱལ་པའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་
དགོས་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་
མ་བྲལ་སྟེ། དེ་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཁ་ཅིག་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་དོན་གཅིག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་སྒྲིག་ལས། ས་དང་པོའི་སྐད་
ཅིག་གཉེས་པ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བཞག་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུར་འདུ་བས་སྒྲོམ་

ལམ་ལ་དགྲུང་གངས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ས་
བཅུ་པ་བ་དེས་ས་བཅུ་འཛིན་ཏེ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཟེར་ན། དེས་ས་བཅུ་འཛིན་སྐྱོན་ཟད་པར་
སྤངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེས་ཤེས་སྤྱོད་ཟད་པར་སྤངས་
པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། ས་དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་
ཅེས་ཁས་སྤངས་ནས། དེར་སྒྲོམ་ལམ་ཇེས་ཐོབ་མེད་ཅེས་བཤད་ན། གཞུང་གོང་འོག་དུ་
མ་ཞིག་འགྲེལ་དཀའ་བར་སྒྲུམས་སྟེ། སྐབས་གཉིས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྤྱི་དོན་ལས། གཟུགས་
ཁམས་པའི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་
སེམས་མཐོང་ལམ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་
ལམ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་འདིའི་གནད་ནི། མཐོང་ལམ་ཡུན་ཤིན་དུ་སྤང་བའི་དབང་
གིས་འདོད་པའི་རྟེན་དུ་གསར་དུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་སྟེ་ཆེ་དེར་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་པའི་དབང་
གིས་ཡིན་པས་ནའོ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན། ས་དང་པོ་ནི་བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་ཡུན་གྱིས་
རྫོགས་དགོས་པས། དེའི་དུས་ཡུན་ལ་འཆི་འཕོས་ཏེ་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཞན་དོན་དུ་
སྐྱེ་བ་མི་བཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ་སྟུམ། ཁམས་གོང་མར་སྐྱོ་ཤས་ཚུང་བའི་དབང་
གིས་མཐོང་ལམ་བ་མི་སྐྱེ་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མི་སྐྱོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྐྱོ་ཤས་ཚུང་
བས་མཐོང་ལམ་གསར་ཐོབ་འདྲེན་མི་རུས་པར་གསུངས་ཀྱི་ཐོབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་ལ་
མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་ཁུངས་ལུང་ཆད་སྤང་བ་ཅན་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། དེར་མ་ཟད་
རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་ཇེས་རྒྱད་སྟེ་དར་རྒྱུ་ཡང་། ལམ་ངེས་ཐེག་མཆོག་སྟོ་འབྲེད་གཉིས་ཀར་
མཐོང་ལམ་ཡུན་ཤིན་དུ་སྤང་བ་དང་། ས་དང་པོ་ཡུན་ཤིན་དུ་ངེས་བའི་རིགས་བ་ལས་ས་
དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་བསྐྱལ་བ་འདི་ལས་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་ཡུན་ཤིན་དུ་སྤང་ཚུལ་ནི་ཆོས་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་ཅམ་ལས་ཤེས་སྤྱོད་སྒྲོམ་སྤང་སྤྱོད་
བ་ལ་སྤྱོད་བ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་ལམ་མི་འདོག་པ་ཆེས་
གསལ་ལོ་ཡང་སྒྲུམ་སྟེ། ལམ་ངེས་ཐེག་མཆོག་སྟོ་འབྲེད་དམ་ཇེ་བཅུན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་

ལས་ས་ལམ་གྱི་འགྲེལ་སྒྲིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་མཚན་གསོལ་མཛད་པའི་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས།
ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོམ་ལམ་དུ་མཛད་པ་ནི་སྟོམ་ལམ་
ཆུང་དུའི་ཆུང་དུར་སྐད་པས་དགྲུང་གངས་མ་ངེས་པའི་སྟོན་མེད་དོ། ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་
བཞེད་པ་ལྟར་ངེས་པར་ཁས་སྦྲངས་དགོས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཡུན་ཤིན་ཏུ་བྱང་ལ། ས་དང་
པོ་བསྐལ་བ་དུ་མའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་དགོས་ཏེ། བསྐལ་བ་གངས་མེད་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་
འདོད་པ་ལྟར་ན་ནི། གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་དགོས་ལ། གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་
ཆོག་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ས་དང་པོ་ལ་བསྐལ་བ་དུ་མས་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེར་མ་ཐད་སྐབས་ལྔ་པའི་སྤྱི་དོན་ ༡༣༣ ་ལས། གསུམ་པ་ལ།
ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྤྱིར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱར་
གྱུར་པའི་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་དོན་དུ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་
དགྲུ་ལ་བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྒྲེལ་བར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
རྟོགས། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྤྱིར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རིང་སྤྱིར་དང་། ཉེ་སྤྱིར་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱད་གྱི་མཐར་གནས་ཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་
ལ་བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྒྲེལ་བར་ལུགས་མཐུན་ཁོ་ནར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་
འཇུག་ལྟ་བུ། དེའི་གནས་དེ་ལ་དགྲུང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་འདི་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་བཤད་ཅིང་དེ་དང་མཐུན་
པར་གསེར་ཐེང་དུ་གསུངས་པས་འདིར་ཡང་གོང་དུ་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་དང་
མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོད་ཀྱིས་
གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། དེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཐོད་ཀྱིས་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་
འཇུག་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བར་དུ་གང་ཡང་མ་བརྟགས་པར་
མཐར་ཆགས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་

བཤད་སྒྲུབ་ཆ་༡༣༣ ་ཤེས་པ། མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
 དགུ་ལ། ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་སེལ་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་ས་དང་། བར་དུ་གང་ཡང་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་
 དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། མཐར་གནས་སྟོམས་
 འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་འོང་གཅིག་རྣམས་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་ཐོད་
 ཀླུ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ནས་ས་གཉིས་པར་དེའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ས་
 དང་པོར་ཐོད་ཀླུ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་འདི་ཡང་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་སྐྱབས་ལས་གཞན་མེད་པར་བཤད་པའི་ལུགས་ལ་དཀའ་སྟེ། ཐོད་
 ཀླུ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅིང་། དེས་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་དགོས་པས། བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ཡོད་པ་
 རི་ལྟར་འཐད་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལོ། དེ་ལྟར་ཡང་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་དགོས་པས་མཐར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་དགོས་ལ། འགོག་པ་ལ་
 སྟོམས་པ་འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡིད་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པས་བྱབ་བ་རྗེ་བཅུན་
 རང་གི་འགོག་སྟོམས་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། སེམས་
 མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་
 ལ་ཡིད་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།
 དེ་ནི་སྒྲ་མ་རྗེ་བཅུན་པའི་གསུང་གོང་འོག་ལ་བཞེན་ནས་དབྱེད་དགོས་པའི་གནད་ཡིན་ཏེ།
 ལུང་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤེད་གོ་བསྟན་འགྱུར་སེམས་ཅན་༼ཕྱི་༽མདོ་སྤེའི་
 རྒྱན་གྱི་ལེ་ལྷ་བཙོ་ལྷ་བ་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ལེ་ལྷ་༡༩༥ ་ཤེས་པ། དེ་ནས་
 འདི་ནི་ལྷག་མ་ཡི། ས་རྣམས་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་འདི་ལ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དག།

བསྐྱོམ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འབྲེལ་རྒྱས་མིན་ལ་དོགས་
ཏེ། འདིས་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཟིན་པའི་མེས་དེ་ནས་ཐོབ་པའི་སྐྱོམ་ལམ་བསྟན་ཅིང་། དེ་
ལ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཞེས་མཉམ་བཞག་དང་མེས་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་
བས་སོ།། གལ་ཏེ་སྐྱོམ་ལམ་ས་གཉིས་པ་ནས་བཞག་ན་ས་གཉིས་པ་ལ་སྐྱོམ་ལམ་མཉམ་
བཞག་དང་མེས་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པ་ཀུན་གྱི་གསུང་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་གནས་བས་འདི་གོ་བདེ་
ཡང་། ས་དང་པོར་སྐྱོམ་ལམ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོམ་ལམ་མེས་ཐོབ་མེད་པར་བཤད་པའི་སྤྱོད་གས་
གིས་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྤང་ངོ་། དེའི་ཕྱིར་ས་དང་པོར་སྐྱོམ་ལམ་ཡོད་
པར་དམ་བཅས་པ་ནས་བརྩུང་ས་དང་པོར་སྐྱོམ་ལམ་མེས་ཐོབ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་
ལས་འོས་མེད་ཅིང་། ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཆོས་མེད་ལྟམས་གཉིས་
པའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་༡༩༥༥ ་ལས། དུམ་གྱིས་རང་དོན་སྒྲུབ་རྒྱས་པའི་
ཆ་ལ་མོས་པ་ཅུང་ཟད་ལྷག་པའི་སྐྱོམ་ལམ་ནི། རང་དོན་མོས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་མ་དག་ས་
བདུན་གྱི་སྐྱོམ་ལམ་མེས་ཐོབ་ན་ཡོད་དེ། ས་དེ་དག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷག་མ་
མེད་པར་མ་སྤངས་པའོ། ཞེས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐྱོམ་ལམ་མེས་ཐོབ་ཡོད་པ་ཆེས་ཤིན་
ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སྟོབ་དགའ་ལྡན་ཁྱི་ཆེན་
གཙུང་པ་བདུན་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་མ་རྗེ་སྟོ་གྲོས་བརྟན་པའི་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་
རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་འཇུག་དོགས་༡༩༥༧ ་ལས། མཐོང་ལམ་རྫོགས་པ་དེ་ནས་ས་དང་
པོའི་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ཆོས་ཅན། གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་སྐྱོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་དང་མེས་ཐོབ་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྩུང་འབྲེལ་དུ་སྐྱོམ་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཆེན་མོ་ལོ་ཆེན་ས་བཟང་སྟོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆན་
ཀྱི་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐེག་ཆེན་རབ་གསལ་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་
པའི་མེས་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་ས་དང་པོའི་སྟོད་ཀྱི་ཆ་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་

བའི་ལྷག་མ་ཡི་ས་ནས་བརྒྱུ་ཏེ་ས་བརྒྱ་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བེན་སྒྲོམ་
 བའི་ལམ་འདི་ལ་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དག་བསྒྲོམ་
 བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། མདོར་ན། ལུང་རིགས་འདི་དག་
 ལས་ས་དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ས་དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་
 ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ་སྙམ་སྟེ་དབྱེད་དོ། དེ་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་ན་རྣམ་བཤད་
 སྟོང་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པའི་རྣམ་
 བཤད་སྟོང་རྒྱ་ལས། སྒྲོམ་ལམ་དགུ་གའི་རྗེས་ཐོབ་ན་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་
 མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས། གལ་ཏེ་ས་དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་ན། མོས་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་དེ་སྒྲོམ་ལམ་དགུ་ཅམ་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་ནས་སྒྲོམ་ལམ་བརྒྱུ་
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེས་དོགས་སྲིད་ཅིང་། དེ་བཞིན་
 དུ། གལ་ཏེ་ས་དང་པོར་ཐོག་མར་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་
 བ་མ་ཡིན་ན། ཡང་རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱ་ལས། ཤེས་སྐྱིབ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་པོན་དངོས་སུ་
 གཞོམ་པའི་ཆེད་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་མི་འཛོག་པ་དེ་སྲིད་ཚུན་
 ཆད་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་ཤེས་སྐྱིབ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་པོན་
 དངོས་སུ་གཞོམ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ན་དུས་དེར་སྒྲོམ་
 ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པས། སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་སྐྱེས་པ་གཞུང་དོན་ནོ་སྙམ་ནས་དེ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྦྱ་སྲིད་དོ། དེ་
 གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་འགལ་སྟོང་གཞུང་དོན་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན། རྣམ་བཤད་དུ་སྒྲོམ་
 ལམ་དགུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ས་དགུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་མ་གསུངས་པས། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་དགུའི་ནང་དུ་འདུའོ། དེས་ན། སྒྲོམ་ལམ་དགུ་ནི་གང་ཞེ་ན། ས་བརྒྱ་
 ཀའི་སྒྲོམ་ལམ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐོར་
 དགུའོ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་སྒྲོམ་ལམ་དགུའི་ནང་དུ་འདུ་བ་རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་རྗེ་

མཆོག་གི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རྒྱུག་ལས། ས་དང་པོའི་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྒྲིམ་ལམ་དུ་བཞག་པ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུར་འདུ་བས་
སྒྲིམ་ལམ་དགུར་གངས་མ་ངེས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པས་ནའོ། །གཞུང་གཉིས་
པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་པའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་
སྒྲོར་གྱི་སྐབས་སུ། ཤེས་སྤྱོད་ལྟན་སྤྱོད་གཞོན་པའི་ཆེད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ཀུན་ལྟན་གཉིས་ལས་ཀུན་བརྟགས་
གྱི་ས་བོན་དག་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དངོས་སུ་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ས་བོན་གཞོན་པའི་ཆེད་དུ་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན། ས་དང་པོའི་སྐབས་ལ་ནི། ཀུན་བརྟགས་གྱི་ས་
བོན་བཅོམ་ཐེན་པས། ད་ནི་དངོས་སུ་ཤེས་སྤྱོད་ལྟན་སྤྱོད་གྱི་ས་བོན་གཞོན་པའི་ཆེད་དུ་
སྒྲོར་བ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། ཤེས་སྤྱོད་ལྟན་སྤྱོད་གྱི་ས་བོན་དངོས་
སུ་གཞོན་པའི་ཆེད་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ན་ཡང་བར་ཆད་
མེད་ལམ་མཛོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་མིན། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་སྤྱོད་ལྟན་སྤྱོད་གྱི་ས་བོན་གཞོན་
པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོར་བ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་ནམ་གསལ་པ་ན་སྒྲིམ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་
སྟེ་དབྱེད་དོ། །ཡང་ས་དང་པོར་སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་བའི་ཆེ། ལྷ་མ་
རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆའི་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་གསར་དུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་རྟེན་
ལ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་སྤྱོད་པར་འགྲེལ་རུས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་
སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྱིར་མཐོང་ལམ་སོགས་གསར་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ལ། འདོད་སེམས་དང་
དངོས་གཞི་སོགས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་ཡང་། སྐབས་དེར་གང་
མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
མཐོང་ལམ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སེམས་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས། མཐོང་
ལམ་གསར་དུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གསུངས། ཚུལ་དེ་ལྟར་
གྱིས་བསམ་ན། ལམ་ལྔ་ལས་གང་རུང་གསར་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ། གང་མཛོན་དུ་གྱུར་

བའི་ལམ་དེའི་སེམས་རྟེན་ནི་གསར་སྐྱེའི་ལམ་དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་བཤད་པ་སྤྱིའི་འགོ་
 ལུགས་སུ་སྤང་བས། ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་
 ཆེར་ཡང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས། འདོད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ལམ་མངོན་དུ་
 གྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་སྒྲོང་སྤང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པར་བྱེད། དེའི་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་འཛོག་ཚུལ་དེས་གཞན་གྱི་ཁམས་གསུམ་ལས་
 ས་བརྒྱད་ལ་རིགས་འགྲོ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཐ་དད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་
 མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་སེམས་དང་། གཞན་གྱིས་བསམ་གཏན་
 དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་གྱུར་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་
 པར་བྱེད་དོ། གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་པའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་དུ་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་གསར་
 དུ་སྐྱེས་པའི་ཆེར་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ཡང་། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲོང་སྤང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕོ་
 བ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། དེ་ནི་རྣམ་བཤད་སྙིང་ལ་འགའ་སྒྲོང་བྱེད་པའི་རིམ་པའོ།

༢༡ ། དགོངས་ལྗེས་དགོངས་ཀྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ་ནི།

གསེར་སྤོང་༤༥༡ ༽ལས། འདིའི་མཐའ་དབྱད་པ་ལ་གསུམ། དགོངས་ལྗེས་དགོངས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར། བྲངས་ངེས་གང་ཡིན་བསམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོངས་
 པ་དང་། ལྗེས་དགོངས་སོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་
 དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་
 པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཞེ་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། ང་ཉིད་དེའི་
 ཆེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཉམ་པའོ། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་
སོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། གང་དག་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སྒོམ་ལམ་འདེབས་
པ་དེ་དག་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འེེ་འཕོས་མ་ཐག་མི་སྐྱེ་ཡང་
དུས་གཞན་ནའོ་སྟམ་དུ་དགོངས་པའོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། དགོ་ཅ་
འགའ་ཞིག་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བསྐྱུགས་ལ། རྒྱུ་དུས་ཆོག་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྤང་བ་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ལས། གཞུག་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཆན་ཉིད་ལྡེམ་
པོར་དགོངས་པ་གཞན། །གཉིན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །བསྐྱར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་
པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་
དུ་སྐྱག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡིག་ཆ་སྐབས་
དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༥༠༥ ་ལས། དེའི་འོག་དུ་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་། ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་བཤད་པ་དང་། དང་ངེས་
གྱི་མདོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཅི་བཞིན་དུ་ཁས་
སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཉམ་པ་ཉིད་
ལ་དགོངས་པ། དོན་གཞན་ལ། དུས་གཞན་ལ། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་
བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་
ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དང་པོ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། ང་དེའི་ཆེ་
དེའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། མཉམ་པ་ཉིད་
གསུམ་ནི། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐུ་འགོ་བའི་དོན་
སྤྱོད་པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐུ་ཆེ་དང་། །རིགས་དང་སྐུ་བོང་ཆད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གཉིས་སྤང་བུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། བ་
དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །བྲམ་ཟེ་གཙང་སྤྱ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་།

བཅས་བཅུ་མ་ན། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལེ་
 ལོ་ཅན་གྱི་ངོར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྒོན་ལམ་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་དེར་སྐྱེ་བར་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་སྤྱིན་པ་ལ་
 སྤང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དགོངས་པ་གཙུག་པོར་
 གྱུར་པའི་སྤྱི་ཐོབ་ཞེས་ཞུ་བུ་ལས་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ། ལྷེས་དགོངས་ཀྱི་མདོའི་མཆན་
 ཉིད། དབྱེ་ན། གཞུག་པ་ལ། མཆན་ཉིད་ལ། གཉེན་པོ་ལ། བསྐྱར་བ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་
 པའི་མདོ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱ་ལས། གཞུག་པ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཆན་
 ཉིད་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་དང་། །གཉེན་པོ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་དང་། །བསྐྱར་བ་ལྷེས་
 པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། གཞུག་སྤྱི་དང་རང་སྤྱི་འགའ་
 ཞིག་བསྐྱར་བ་ལ་གཞུག་པའི་བྱིར་དུ། སྤང་པོ་ལྷ་ནི་ཁྱུང་ཡིན་ལ། །ཁྱུང་འབྱེར་བ་ཡི་གང་
 ཟག་ཡོད། །རྟག་གམ་མི་རྟག་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དགོངས་
 འབྲེལ་ལས། མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་གསལ་
 བར་བྱེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱ་ལས། སངས་
 རྒྱུ་ཆོས་ལ་བརྟན་པ་དང་། །ལེ་ལོ་རུང་ཟད་ཆོག་འཛིན་དང་། །ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་
 སྤོད་པ་དང་། འགྱོད་དང་མ་ངེས་ལྟོག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་
 གཉེན་པོར་ཐེག་མཆོག་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། དང་པོ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལ་བརྟན་པའི་
 གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་རྟོགས་
 པའི་ཆོས་ལ་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་བཀྱར་བྱས་
 ར་ད་གཞོད་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་གི་
 ཆོས་ལ་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། པ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་
 ལྟ་བུ། དེའི་དོན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉོན་གཉིས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཆོག་འཛིན་
 གཉིས། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་མ་ལུས་པ་སྤངས་ན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་

པའོ། །ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ལྟ་བུ། ཅུང་ཟད་ཚོག་
འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ལྟ་བུ། ང་རྒྱལ་
གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ལོའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྟོན་པ་ལྟ་བུ།
འདོད་ཆགས་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་བསྐྱུགས་པ་བརྟོན་པ་
ལྟ་བུ། འགྲོད་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་མ་སྦྱིས་དབང་ཚོས་ཟབ་མོ་འདི་ལ་དད་ཅིང་
མོས་ན་མཚམས་མེད་བྱས་པའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྤྲོད། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ། མ་ངེས་པ་ལྟོག་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རིགས་མ་
ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་བྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཐེག་དམན་ལ་སྦྱད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། རབ་ཏུ་
གྲགས་པའི་ཡི་གེ་ངན་པ་མ་གྲགས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་
བུ་སྟེ། སྟོང་པོ་མེད་ལ་སྟོང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་
པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་རྣམ་གཤེད་གི་སྟོང་
པོ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ། གཙང་བདེ་ཉག་བདག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། ཡུན་རིང་པོར་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ངལ་བས་ཉོན་
མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམས། ཉམས་སུ་བྲངས་ན་
བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་
ནི། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུན་༡༩༣ ་ལས། གཞུག་པ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། གཞན་སྡེ་
དང་རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་གི་དོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལ། འོ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྡེ་ཡོད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་
ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་
བདག་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མང་བཀྱར་བ་དེས་འཛིག་ལྟ་ལོག་ཤེས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། མང་བཀྱར་བས་འཛིག་

ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷག་ལན་ལྟ་
 ངན་སུན་སེལ་པ། ་༥ ་ལས། གཞན་ཡང་། མང་བཟུར་བ་དེས་འཛིག་ལྟ་ལོག་ཤེས་སུ་ཁས་
 མི་ལེན་པར་ཐལ། མང་བཟུར་བས་འཛིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་ལྟ་བ། རྩས་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ཞེས་བ་དང་
 འགལ། གཞན་ཡང་། མང་བཟུར་བས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། མང་བཟུར་བས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། ་དེ་ཆེ་དེས་པར་
 དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། ་རྟག་བདག་སྟོང་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་
 སམ་སྤང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། ཞེས་བཤད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། ལར་བྱེད་ཀྱིས་བདག་
 ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། མང་བཟུར་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལྟ་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་པར་བདག་ཁས་ལེན་མི་ལེན་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་ཅེས་སོགས་ནང་འགལ་འབའ་ཞིག་ལ་བ་ནས། གངས་ཅན་མཁས་
 པ་རྣམས་ལ་འདི་བསྤིང་ངོ་། ཞེས་ཟེར་བར་འདུག་པས། བྱེད་ཁ་འཆལ་འདོན་པ་ལ་ཁ་པོ་
 བྱེད་པའི་རིགས་སུ་འཇུག་ དེ་ལྟར་ན་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས་མང་བཟུར་བ་སོགས་སྤང་པོ་
 བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྤྲེལ་གོ་ག་པའི་ཆོ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་
 ཡིས། ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འབྲེལ་
 མེད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། མང་བཟུར་བ་སོགས་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྤྲེལ་རྣམས་
 ཀྱིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། དེས་ན་བྱེད་
 ཀྱིས་ཕྱོགས་སྤྲེལ་མ་གོ་འདུག་པས། ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེད་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་སངས་
 རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲེལ་བ་བཞི་ཀས་བདག་ཁས་ལེན་ཅིང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དཔེར་ན་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བདེན་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགའ་
ཞིག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྡེ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་
རོལ་པའི་བདག་ཡོད་པར་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བསམས་ནས་སྤྱོད་པ་ནི་བསྟན་ཆོད་
དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་གང་ལ་བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་དང་སྤྱོད་
ཟེན་གྱི་དོན་གཉིས་ཆེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་༣༣༣ ་།
ལས། བདག་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བདག་མེད་ལ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པོ་དང་བདག་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟུབས་ལ། དེ་
ལྟར་བྱས་ན་བདག་ཡོད་པར་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བསམས་ནས་སྤྱོད་པ་ནི་བསྟན་
ཆོད་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་གང་ལ་བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་
དང་སྤྱོད་ཟེན་གྱི་དོན་གཉིས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་དང་། བདག་ཡོད་པར་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་རྟག་པ་སོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི་སྤྱོད་ཟེན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དུས་ཀྱི་ཏུངས་པ་བརྟན་
དུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་གསུངས་པ་ནི་རེ་ཞིག་སྤྱོད་ཟེན་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་
པར་བསྟན་ནས་ཕྱི་ནས་གང་ལ་བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལ་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་
པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་མཚུངས་པ་འབྱེད་དགོས་པས། སྟོང་པོ་སྤྱི་ལྟར་
གསུངས་པ་སྤྱི་ལྟར་བཞིན་པར་འདྲིན་ན་བདག་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་པར་གསལ་
བར་བསྟན་ཏེ་དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་མེད་
དེ། ལེགས་སྟོང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་རྩ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱི་བདག་
ཡོད་པ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གསེར་ཐེང་སྟུབས་ལྔ་པ་༤༣ ་། ལས། དེ་ཡང་
ཕྱིའི་ལུ་སྟེགས་བདག་ཁས་ལེན་པ་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པས་བདག་རྟག་པ་ཞེས་པའི་
ངོ་བོར་སྤྱོད་ལ། བྱེ་བྱག་པ་སོགས་ནི་བདག་རྟག་པ་བཅས་པའི་ངོ་བོར་འདོད་ཅིང་རྟག་པ་ཡང་

དོན་གྱི་དཔེ་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པས་སྐྱེ་འཛིག་གིས་སྟོང་པ་དང་། ཉན་གི་
 ལྷ་སྟེགས་བདག་ཁས་ལེན་པ་གནས་མ་བྱ་སོགས་ནི་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྟོན་བྲལ་
 དུ་འདོད་པས་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་འཛིག་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་མཁས་པ་
 ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྡེ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གནས་
 མ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་གསུངས་
 མ་བྱ་པའི་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
 ཆོས་བདག་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་ཀྱང་ཡོད་དེས་སུ་ཁས་ལེན་
 པའི་བྱིར། རྟགས་དང་སོ་བྱུང་སྟེ། བྱི་བྲག་སྐྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་
 གྲངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆོད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱི་སྟུན་སེལ་༣༥༦༽
 ལས། ཆོས་བདག་ཀྱང་གཞི་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་བདག་
 གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་དེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ངི་ཅམ་ཡང་ལྟ་ངོ་
 དེ་སྐྱོན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཁོ་བོའི་མྱོངས་སྟོང་ལའང་ཆོད་ནི། རང་སྡེ་
 གནས་མ་བྱ་པའི་སྡེ་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་ཀྱང་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་
 དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་
 ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། ། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གནས་
 མའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་པ་ལྗེའི་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
 ཀྱིས་རྟག་གི་འབར་བ་ལེའུ་བཞི་པ་༣༠༣༽ལས། དེ་རྣམས་ལས་སྤར་བསྟན་པའི་དགོ་
 འདུན་པལ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་། བྱིས་བསྟན་པའི་གནས་བརྟན་པ་དང་། ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། འོད་སྤང་པ་རྣམས་
 ནི་བདག་མེད་པར་སྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྟེགས་པའི་འདོད་པས་བཏགས་པའི་བདག་དང་བདག་

གི་དག་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་པར་སྒྲ་བཤོ། །ལྷག་
མ་གནས་མའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་པ་ལྗེའི་གང་ཟག་ཏུ་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ནི་སྤང་པོ་
དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ནམ་པར་ཤེས་པ་བྱག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་
བ་ལའོར་བར་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་དག་ནི་སྡེ་
པ་བཙེ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཙེ་བ་བརྒྱད་ལས་སྡེ་པ་བཙེ་བ་གསུམ་
གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་འདོད་པ་དང་། མང་བཀྱར་སྡེ་ལྷས་གང་
ཟག་གི་བདག་འདོད་པར་བཤད་དོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་གི་འབར་བ་
ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོན་ནི། མང་བཀྱར་སྡེ་ལྷས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་
བདག་ཁས་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་པ་རྗེ་སྒྲ་མས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ།
ཅ་ཤེ་ཤིག་ཆེན་རབ་བྱེད་དགུ་པ་ ༣༥༠ ་ལས། གནས་མ་བྱ་པ་དང་བཟང་པོའི་ལམ་པ་
དང་ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་དང་སྒྲ་མ་པ་དང་ཆོས་སྤྲས་པ་ལྷས་གང་ཟག་རྣམས་སུ་སྒྲ་བར་རྟོག་
གི་འབར་བ་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོའི་ནང་མང་བཀྱར་
སྡེ་ལྷས་གང་ཟག་རྣམས་སུ་སྒྲ་བར་གསུངས་སོ། ། སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་ད་ལྟའི་རྒྱ་
དེབ་འགའ་ཞིག་ལས་རང་སྡེ་གནས་མ་བྱ་པའི་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་།

སེ་ར་བྱས་དབར་རྩིང་ལས་རང་སྟེ་གནས་མ་བྱ་བའི་སྟེ་བས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་
 དང་པོའི་སྤྱི་དོན་ལས། དོན་སྤྱོད་པའི་ཕྱགས་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ཕྱགས་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། སྤང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ནི་སྟོང་གཞི་ཡིན་ལ། ལུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་
 ཏྲག་པ་དང་གཅིག་ཕྱ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་དགག་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་དགག་གཞི་
 སྤང་སོགས་གསུམ་མམ་བདེན་བཞིའི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་དགག་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ཕྱང་
 ལས། འདི་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་མེད། །ཆོས་འདི་རྒྱ་དང་བཅས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་

གསུངས་པ་དང་། སེམས་འགྲེལ་ལས། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྒྲིག་དོན་དུ། །ཕྱང་པོ་ཁམས་
སོགས་བསྟན་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དང་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་མ་གཏོགས་པ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ལ་འཛོག་ཚུལ་མི་མ་སྟུན་པ་མེད་དེ། དེ་ནི་སྟུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་རང་སྟོང་དུ་འདོད་ཅིང་། ཕྱང་སོགས་ཆོས་རྣམས་རང་གིས་
མི་སྟོང་པར་གཞན་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་དེ། རང་སྟེ་གནས་མ་བྱ་པའི་སྟེ་པས་
གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྟུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ། ཉོག་གི་
འབར་བ་ལས། ལྟག་མ་གནས་མ་བྱ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལྟ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྟོབ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་ཁྱད་སྤྲོད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ནང་སྟེ་ཡོད་པར་འདོད་
དོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ནང་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ནང་
སྟེ་གནས་མ་བྱ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་
པའི་སྟོན་ཡོད་དོ། ། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྟུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དང་། ང་རང་རྒྱ་
སྟུབ་པའི་རྣམས་ཡོད། བདག་རང་རྒྱ་སྟུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཅེས་པ་རྣམས་གོ་རྒྱ་གཅིག་པ་
ཡིན་པས། བདག་རང་རྒྱ་སྟུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཁས་ལེན་ན་རང་རྒྱ་སྟུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་
བདག་ཁས་ལེན་ཨེ་དགོས། དེ་དགོས་ན་ནང་སྟེ་གནས་མ་བྱ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་
ལེན་ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་རང་རྒྱ་སྟུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་
ཚུལ་གཉིས་ཡོད། སྟེ་མ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཡང་རང་རྒྱ་སྟུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། བདག་མེད་ལ་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་རང་རྒྱ་སྟུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཡོད།

སྤྲུལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་བྱི་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲུལ་མོར་འཛོག་
 དགོས་པའི་བྱིར་ཞེས་དབྱེད། རོན་འདི་ལ་འབྲེལ་བཤམ་གནད་སྤངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་
 ཞིག་ཡོད། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནང་སྡེ་གནས་མ་བྱ་བ་སོགས་མང་བཀྱར་སྡེ་ལྟས་
 ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཁས་མི་ལེན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པ་
 ཡིན། དེ་དག་གིས་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་བཀའ་
 བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གྱི་བདག་མེད་ལ་མི་འཛོག་སྟེ། ལྟ་བུ་བཀའ་བཏགས་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གྱི་བདག་མེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཉིད་
 ལ་འཛོག་དགོས། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ནི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་སྟོང་དུ་
 འཛོག་དགོས་ཞེས་འདོད་དོ། ། ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། ལྟ་བུ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པའི་མཆོན་
 ཉིད་དུ་བཞག་ནས། ནང་སྡེ་གནས་མ་བྱ་བ་སོགས་མང་བཀྱར་སྡེ་ལྟས་གང་ཟག་གི་བདག་
 ཁས་ལེན། དེ་ཡང་རང་རྒྱུ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། དེ་དག་གིས་
 ལྟ་བུ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་
 བདག་མེད་ནི། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་བའི་བདག་མེད་ལ་འཛོག་གོ་ཞེས་
 འདོད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་སྤངས་གཙོ་བོ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སྤང་བོ་སྤྲུ་
 ནི་སྤྲུ་ཡིན་ལ། །སྤྲུ་འབྲེལ་བ་ཡི་གང་ཟག་ཡོད། །ཏྲག་གམ་མི་ཏྲག་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་
 པའི་མདོས་བྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བུ་ལ་གོ་མས་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་
 པའི་དོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་འདོད་པ་དང་། མདོ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་
 པའི་གདུལ་བྱ་ནི་ནང་སྡེ་གནས་མ་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད། གཞན་ཡང་། ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་
 དགུ་པ་ལས། ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཆོར་སོགས་དང་ཡང་དབང་བྱས་པ། །གང་
 གི་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་། སྤྲུ་རོལ་དེ་ཡོད་ཁ་ཅིག་སྟེ། །ཞེས་གཞུགས་ལ་ལྟ་བུ་པོའི་གང་ཟག་
 གཞུགས་ལ་ལྟ་བུ་པོའི་སྤྲུ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྤྲུ་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་སྤྲུ་ཉན་པའི་སྤྲུ་རོལ་

དུ་ཡོད་པ་དང་། བདེ་སྤྱད་སོགས་ཚོར་བ་པོའི་གང་ཟག་བདེ་སྤྱད་སོགས་ཚོར་བའི་སྤྱི་
 རོལ་དུ་ཡོད་པར་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་དོ། ། གསེར་སྤང་༢༥༣ ་ཧལས། མ་ངེས་པ་ལྟོག་
 པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་
 པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དང་དགོངས་པ་དང་ལྡེམ་དགོངས་གཉིས་པ་རྣམས་སེམས་ཅམ་ཁོ་ནའི་
 འདོད་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྟོག་པའི་གཉེན་པོར་སེམས་ཅམ་པ་
 ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་བསྟན་པ་དང་། དབུ་མ་བ་ལྟར་ན། རིགས་མ་ངེས་པ་ལྟོག་
 པའི་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་
 བུ་འདོག་དགོས་ཏེ། བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་༣༣༢ ་ཧལས།
 རིགས་མ་ངེས་པ་ལྟོག་པའི་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་
 གཉིས་ཀྱི་མདོའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་བའི་བཞེན་དུ་ཁས་
 གྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་གང་ཞིག་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་
 མདོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོའི་
 མཆན་ཉིད། ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། དེས་ན། དགོངས་པ་ཅན་དང་ལྡེམ་
 དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
 དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་
 ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གླུ་བས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་༥༠༩ ་ཧལས།
 དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད་དང་། དགོངས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལྡེམ་
 དགོངས་ཀྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ་
 ཞེ་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། གསེར་སྤང་༢༥༤ ་ཧལས། འདི་ལ་སྤྱི་མ་རྣམས་དགོངས་གཞི་
 དང་དགོས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འདི་གཉིས་

འགལ་དགོས་ཏེ་དགོས་པ་གཙོ་ལ་དགོངས་གཞི་མི་གཙོ་བ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་པའི་
ཁྱད་པར་ཡོད་དགོས་པས་སོ། །མི་འགལ་བ་ནི་དགོངས་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་གཉིན་
པོ་ལ་ལྷེམ་དགོངས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཐེག་བསྐྱས་སུ་བཤད་པའི་གཉིས་པ་ཡང་གཉིན་པོ་
ལ་ལྷེམ་དགོངས་ཡིན་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་གཉིས་ཀྱི་མདོའི་དོན་འཛིན་ཚུལ་ནི། གསེར་ཐོང་དང་།
རྣམ་བཤད་ཡིག་ཆ་སོགས་མི་མ་བུ་ཏེ། གསེར་ཐོང་༤༥༥ ་ལས། འདི་ལ་སྤྲ་མ་རྣམས་
དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟ་ན་འདི་གཉིས་འགལ་དགོས་ཏེ་དགོས་པ་གཙོ་ལ་དགོངས་གཞི་མི་གཙོ་བ་དང་། དེ་ལས་
བསྒྲིག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དགོས་པས་སོ། །མི་འགལ་བ་ནི་དགོངས་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་
གཉིས་གཉིན་པོ་ལ་ལྷེམ་དགོངས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཐེག་བསྐྱས་སུ་བཤད་པའི་གཉིས་པ་
ཡང་གཉིན་པོ་ལ་ལྷེམ་དགོངས་ཡིན་པས་སོ། ། ཞེས་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་དང་
དགོས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་དོན་དང་།
ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་དོན་འཛིན་ན་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པ་གསུངས་
ཀྱང་། རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྐྱོང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་གང་
ཞིག་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ། དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་
གང་ཞིག་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་བྱུང་༣༤༥ ་ལས། གཉིས་པ་(དགོངས་པ་ཅན་དང་ལྷེམ་དགོངས་
ཀྱི་ཁྱད་པར)ནི། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་ཡང་དགོངས་པའི་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་
པ་དགོངས་པ་ཅན་དང་། དགོས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལྷེམ་དགོངས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་
དང་པོའི་མཐའ་དཔྱིད་༥༠༦ ་ལས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་མདོ་དང་། ལྷེམ་
དགོངས་ཀྱི་མདོ་འགལ་བེར་ན། དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
མདོ་དང་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་

མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན། ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་
 དགོས། ཕྱི་མ་ཡིན་ན་སྤྲུལ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། གཉེན་པོ་
 ལ་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྤྱི་ཇི་བཞེན་དུ་ཁས་སྦྱང་
 དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་གང་ཞིག་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའི་
 མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོའི་མཆན་
 ཉིད། དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༥༠༩ ་།
 ལས། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་
 སྤྱི་ཇི་བཞེན་དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་གང་རུང་དུ་མི་དམིཌ་པ། དང་དོན་གྱི་མདོའི་
 མཆན་ཉིད། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱི་
 ཇི་བཞེན་དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་རུང་བའི་མདོ། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད། དགོངས་པ་ཅན་
 གྱི་མདོ་དང་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

དེས་ན། བཤད་སྒྱུར་ལས། དགོངས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་པ་རོལ་ལ་སྟོས་
 པར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཅམ་ཞེས་
 པས་ཆིག་གི་དགོངས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་། པ་རོལ་ལ་སྟོས་པར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པས་
 ཆིག་ཟེན་གྱི་དོན་དགོངས་པར་མི་འཛོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་
 འབྲེང་༤༥༤ ་། ལས། དགོངས་པ་ལ་པ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་མི་སྟོས་ཞེས་པ་ནི་དེའི་ཆ་ནས་
 དགོངས་པར་མི་འཛོག་ ཅེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགོས་
 པ་དེ་ལྷེམ་པོའི་གོ་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་ལྷེམ་དགོངས་
 གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ལྷེམ་པོའི་དག་ནི་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་དག་
 གི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་ཆིག་ཡི་གེ་དེས་བརྗོད་པ་འཛིག་ཉེན་ན་གྲགས་པ་ལས་གཞན་
 གྱིས་བརྗོད་པ་ཐབ་མོ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་༤༥༤ ་། ལས། ལྷེམ་པོའི་མ་

ཤོག་ངོས། 595

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། མདོ་ལ་ཆོག་དང་ངེས་ཆོག་གིས་སོ་སོར་བཤད་པ་མང་བས་དེ་
 གཉིས་ལ་མདོ་བཞིན་མི་མཁས་ན་བྱང་ངེས་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ལང་ག་ཤེགས་ལས།
 ཆོག་གི་དོན་དང་ངེས་པའི་ཆོག་ལ་མི་མཁས་པས་མིང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཚུལ་
 མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་བཞིན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་༢༥༢ ་ལས། རྒྱན་འབྲེལ་ལས།
 སྤྱི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྣམས་དེའི་དཔེར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
 རྒྱན་འབྲེལ་ལས། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ནས། དོན་སྤྱི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསེར་ཕྲེང་རང་ལུགས་ལ། དགོངས་གཞི་ཡོད་
 གུང་སྤྱི་ཐེན་ཆོད་དེ་ཆོག་དེའི་དགོངས་པ་མིན་པར་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་དོན་དེ་སྤྱི་
 ཐེན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྟུམ་
 སྟེ། དོན་དགོངས་གཞི་ཆོག་གིས་མ་བཟོད་གུང་ཡིད་གྱིས་བཟོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་༢༥༢ ་ལས། །འོ་ན་ལུང་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྱི་ཐེན་ཆོད་དེ་ཆོག་
 དེའི་དགོངས་པ་མིན་པར་ལོགས་སུ་བཤད་ནས་འདི་ལ་བསམས་ཏེ་གསུངས་སོ་ཞེས་
 སྤྱི་བ་པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཐད་ཀར་མི་སྟོན་པར་འབྲེག་
 པོའི་ངག་གིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་འདིའོ་ཞེས་དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་ལྡེམ་བོར་
 དགོངས་པ་སྟེ་ལྡེམ་པོའི་ལྡེ་ལུང་འབྲེག་པོ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤུཌིས་བསྟན་
 པའི་དོན་བཟོད་པ་ནི་དགོངས་ཅན་ཡིན་ལ། བསྟན་པའི་སྤྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི་ལྡེམ་
 བོར་དགོངས་པ་དང་ཡང་མ་ཐུན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཤད་སྒྲུར་ལས། དགོངས་པ་ནི། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱན་ལས། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་
 དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་
 པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་དེ་ལྟར་ཡོད་གུང་དགོས་དབང་
 གིས་ཐད་ཀར་མི་སྟོན་པར་འབྲེག་པོའི་ངག་གིས་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་སྤྱི་ཐེན་སྤྱི་བཞིན་

མ་ཡིན་པའི་མདོ་དེ། ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་
ལྷེམ་པོ་ནི་སྤྲི་ཇི་བཞེན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་གཞུག་ལྷེམ། མཆན་ཉིད་ལྷེམ་དགོངས།
གཉིན་ལྷེམ་དང་། བསྐྱར་ལྷེམ་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱན་ལས། གཞུག་པ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་
དང་། །མཆན་ཉིད་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་གཞན། །གཉིན་པོ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །
བསྐྱར་བ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཆན་ཉིད་ལྷེམ་དགོངས་
སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་བདེན་བྱུང་དང་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་
ཉིད་གྱིས་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་བྱུང་། དེས་ན། གསེར་སྒྲིབ་ལྟར་ན་ཡང་དགོངས་པ་
ཅན་གྱི་མདོ་དང་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་འདོད་དམ་སྟུམ་སྟེ། གསེར་
སྒྲིབ་༤༥༥ ་ལས། འོ་ན་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བ་ལྷེམ་དགོངས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། འདོད་པ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱེ་ཞེ་ན། ལྷོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་དགོངས་ལྷེམ་
དགོངས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དགོངས་པ་དང་པོ་ཡང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱན་འབྲེལ་ལས། སྤྲི་ཇི་བཞེན་པ་མིན་པར་བཤད་པ་
རྣམས་དེའི་དཔེར་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་སྒྲིབ་༤༥༥ ་ལས། དེས་
ན་དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་གཉིས་པོར་དོན་གྱི་གཞུང་དང་གཅིག་ལ་འཛོག་ཚུལ་ཐ་དད་པས་
བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་ནས་སོ་ཞེས་དང་། འདིའི་ཆེད་དུ་གསུངས་སོ་
ཞེས་པ་གཉིས་སོ། ། དགོངས་པ་ལ་པ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་མི་སྟོས་ཞེས་པ་ནི་དེའི་ཆ་ནས་
དགོངས་པར་མི་འཛོག་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷེམ་དགོངས་ལ་དེ་ཉིད་ཅེས་པས་གཉིས་ཀ་གཞི་
གཅིག་ལ་ཅི་བར་གསལ་ལོ། །རྗེ་ཀུན་གྱི་དག་གིས་ནི་ཚུལ་འདི་ཅམ་ཡང་ལེགས་པར་མ་
བཏགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཀྱང་པར་བྱིན་རྟོགས་སྤང་ལྟར་ན་དགོངས་
པ་ཅན་ལ་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱིས་བྱུང་ལ། ལྷེམ་དགོངས་ལ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་བྱུང་པར་
འདོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྟོགས་སྤང་༡༩༩ ་ལས། དེ་མང་དགོས་པའི་དབང་གིས་
ལྷེམ་པོའི་ངག་གཞན། སྤྲི་ཇི་བཞེན་པ་མིན་པ་གསུངས་པ་ནི་ལྷེམ་དགོངས་ཡིན་ལ། དགོངས་

གཞི་གཙོ་ཐོར་གྱུར་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། དགོངས་པ་ཅན་ལ་ལྗེས་དགོངས་
ཀྱིས་བྱུང་ལ། ལྗེས་དགོངས་ལ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་
མི་རུང་བ་ལ་དགོངས་གཞི་ཡིན་བསམ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༡༡། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་མ་ངེས་ལ་དབྱུང་བ་ནི།

གསེར་ཐོང་སྐབས་གཉིས་པ་༡༩ ་ལས། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་བ་སྟུང་བ་ན་དེ་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ཏེ་དེའི་བྱང་
འདས་ཐོབ་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་བ་སྟུང་
བས་སངས་རྒྱས་སོ། ། ཞེས་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་སྤྱོད་བདག་
སྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་བ་སྟུང་བས་འཆང་རྒྱ་བར་འབྱུང་རོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་མཚུངས་
པ་ཐང་ཅིག་ཅམ་རྟེན་པ་དང་། སྤྱལ་བ་ནི་གདུལ་བའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ལན་དུ་
མར་བྱང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དེ་ལས་བྱུང་བར་
དུ་འབགས་པའི་ཆོས་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་བདུན་པོ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་
ངེས་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་
སུ་རིགས་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ནམ་སྟེས་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་
ལམ་རྒྱུད་དུ་ཐོབ་པར་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་དང་
པོའི་སྤྱི་དོན་༢༠༣ ་ལས། བཞི་བ་འཕོ་ཚུལ་ལ། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་
པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ནམ་

སྐྱེས་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱ་དུ་ཐོབ་པར་འཛོག་དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱ་
ལ་དེས་བྲངས་པའི་དེ་འབྲིང་སྐྱེས། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་
སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དམིཌ་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོང་
ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། ཞེས་དང་། ཡང་ས་ལམ་རྒྱ་བ་༩༩ ་ལས། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་
སུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་
པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱ་དུ་ཐོབ་པར་འཛོག་། དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱ་ལ་
དེ་འབྲིང་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱ་ལ་དེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་
ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེས། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནམ་ཐོབ་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོང་
ཐོབ་པར་འཛོག་། དེའི་རྗེས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་ལམ་
བཟོད་པ་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་མཆོག་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་མཉམ་གཞག་སྤུང་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཁོ་པོའི་སྤོངས་སྒོར་ཤར་ཆོད་ནི། གསེར་ཐོང་ལས།
ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཡིག་ནོར་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། རྣམ་
བཤད་དང་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀ་ལས། ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱ་༣༩༩ ་ལས། ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་
ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་ནས་མཐར་དེ་བཏང་སྟེ་བྱང་འདས་ཐོབ་པ་
ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པས་སངས་
རྒྱས་སོ། ། ཞེས་དགོངས་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བདག་སྟོན་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པས་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་མཚུངས་པ་ཐང་
གཅིག་ཅམ་རྟེན་པ་དང་། སྤུལ་པའི་ཉན་ཐོས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ལན་དུ་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ཐེག་པ་ས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་
 མེད་པའི་དགོངས་གཞི་བདུན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་ཉན་ཐོས་རིགས་
 མ་ངེས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་བྱང་བར་བྱ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་
 གཞན་དུ་མི་ལྟར་བར་རྗེས་སུ་བབྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ཐོབ་ལ་གཞོད་བྱེད་
 ལུང་ནི་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་སོགས་དང་། རིགས་པ་ནི་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་
 བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་
 ༡༩ ་ལས། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ལས་དུ་ཞུགས་
 རས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་
 རིགས་ཐ་དད་པར་མཚུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་
 ཞིག་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་ནས། དེ་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ལས་དུ་ཞུགས་ཏེ་
 དེས་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྡོན་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་
 པ་སྦྱད་པས་སངས་རྒྱས་སོ་སྟེ་དུ་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མཐུས་བདག་སྡོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པས་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྟེ་པའི་
 བསམ་པ་མཚུངས་པ་ཐང་གཅིག་ཅུ་ཆེད་པས་བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱི་པའི་
 ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྤང་ལས་འདའ་ཚུལ་ལན་དུ་མར་བསྟན་པ་དང་།
 སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་སྟེ་བདུན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་གང་ཟག་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །མཚུངས་ཕྱིར་
 རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྱི་པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་
 གཅིག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཁ་བྱངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསེར་བླང་༢༢༡ ་ལས། དེས་ན་སྤྱི་མ་རྣམས་ནི་ཆོགས་ལས་ནས་རིགས་
 ཡོད་ཀྱང་ཐོས་བསམ་ཤས་ཆེ་བས་དེས་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟོན་དང་བརྟོན་པ་ངོ་མ་

འཕྲོད་ལ། སྐྱོར་ལམ་ནས་སྒོམ་བྱུང་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ངོ་འཕྲོད་པས་དེ་ནས་རིགས་བཞག་གོ། ཞེས་འདོད་དོ། ། སྐབས་དོན་ནི་སྐབས་འདིའི་རིགས་ལ་གཉིས་ལས་བྱུང་བར་ཅན་ནི་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་བྱོད་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་བཤད་པས་དེ་དང་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆོགས་ལམ་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་མ་ཐོབ་པས་མ་བཞག་སྟེ་འདིར་བསྟན་པལ་བའི་རིགས་ནི་ཆོགས་ལམ་ན་ཡོད་པར་ཉི་སྒྲུང་དང་རྒྱན་སྒྲུང་གི་རིགས་དང་སྐྱོར་ལམ་གྱི་འཆད་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱོད་བས་ཤེས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་དང་པོ་སྤྱི་དོན་༥༥༥ ་ལས། འདིར་བསྟན་གྱི་རིགས་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་སུ་ཡོད། རང་གི་རྟོན་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཞིག་ ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་འགྱུར་བྱུང་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གང་ཞིག་ འདུས་བྲས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུར་འགྱུར་བྱུང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། སྐབས་འདིར་མ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་དེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས། རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་དེ་དང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་ཐོབ་ཐྱོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་

བོ་གང་དུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་རྒྱན་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་མཛད་ནས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་སྒྲོར་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
 ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་
 ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉན་རང་
 གཉིས་གང་གི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཐོབ་ཐྱོང་གི་སེམས་
 དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཐོབ་ཐྱོང་
 གི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་གཞི་
 བྱེད་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཐོབ་ཐྱོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་
 འོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཟུར་དང་པོ་བྱབ་སྟེ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༡༽
 ལས། གསུམ་པ་ལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབ་པའི་རྟེན་
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་འདྲ་བ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོར་ལམ་ཐོབ་ཐྱོང་གི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག་ཐེག་
 ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་
 རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དུག་

གི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིན་པོའི་སྐབ་ལ། སྤོང་བའི་སྐབ་ལ།
དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་སྐབ་ལ། ཤེས་རབ་སྟོང་བཅེར་བཅས་པའི་སྐབ་ལ། སྤོང་
མ་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབ་ལ། གཞན་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་
སྐབ་ལ། ཡེ་ཤེས་སྟོལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་གྱི་བར་དུ་བཅུ་གསུམ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
གྱི་ས་མཆམས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གྱི་ས་མཆམས།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བློ་དུ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དང་
པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐོབ་སྤྱོད་བའི་སེམས་
དཔའི་རྒྱད་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
སྐབས་དང་པོ་སྤྱི་དོན་༥༧༥ གཤམ། གསུམ་པ་ལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་
དེ་དང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་
ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་
ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐོབ་སྤྱོད་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་གྱི་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་
ཀུས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་དུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་མ་
ཁྲབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་
བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དམན་ལམ་དུ་ལྟར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེས་སྟོང་

ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་བྱོད་
 ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་
 སྒྱི་དོན་༡༧༩༩ ་ལས། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་
 ལམ་པ་ངེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ན། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྒྲོར་ལམ་བྱོད་ཐོབ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱང་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་
 མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་༡༡ ་ལས། གཞན་
 ཡང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་
 ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་བསྒྲོམ་གྱི་
 དོན་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་
 པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་།
 ངེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་བྱོད་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ངེས་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་
 དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་པ་འདོད་དགོས་སམ་སྟུམ་མོ། ། ཡང་འགའ་
 ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཐོབ་
 པའི་ཁྲབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མའི་སྒྱི་དོན་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤགས་གྱི་
 སྐབས་སུ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཐོབ་པས་
 ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་བཅུ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤགས་ལམ་དུ་མི་
 འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུད་པའི་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་
 ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དུ་རིགས་ངེས་པའི་མ་ཁྲབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་

བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་
བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་༡༥ ་ལས། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལམ་
མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོར་འདོད། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་ཆོགས་
ལམ་པ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་
ན་ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་སོ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་དམན་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན།
ཅ་བར་མ་བྱུང་། ཐེག་དམན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་
པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་
པས་བྱུང་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་སོང་། རྟགས་བྱུང་། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
བྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལྷ་འགལ་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྷ་འགལ་བའི་
བྱིར། འདོད་ན་སོང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་
ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་
ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་

ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཐེག་
 དམན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་
 ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་ཐེག་དམན་ཚོགས་ལམ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་
 པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་
 དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་གཞི་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འོག་ཏུ་སྦྱབ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མ་ངེས་པའི་
 རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱིད་༢༤༩༥ ལས། གཞན་ཡང་།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
 ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཚོས་ཅན། བྱིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིད་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཚོགས་ལམ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་
 ལམ་པ་དམན་ལམ་དུ་སྦྱང་བ་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་
 རིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་
 ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ཐོབ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་

སྒོམ་བྱང་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་
ཆེན་གང་དང་མཐོང་གྲང་དམན་ལམ་དུ་ལྷུང་བ་མེད་པའི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་
ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་དགོང་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟོ། ། ཡང་འགའ་ཞིག་
གིས་ལུང་དེ་དོན་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་དགོང་པ་
ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། ། དེ་ཡང་། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཤིང་། སྦྱར་ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་གྱི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱབ་པའི་རྟེན་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་སངས་ཐེག་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འཛོག་དགོས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡིན་མི་
དགོས་ཏེ། ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་གང་
ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་ཙམ་པར། ལུས་ཅན་ཀྱུན། རྟག་ཏུ་སངས་
རྒྱས་སྟོང་པོ་ཙན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་མ་སངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན་དེ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཐག་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་རྣམས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་ཐལ་སྟོ། །
དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་བཅུ་གསུམ་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བསྟན་
པ་ལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ།

རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་
 པར་ཐལ། བྱང་སེམས་བརྩ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་གང་ཞིག་དེ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ལ་སྦྱིར་གནས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་ན། དེ་ཡང་། ཉི་སྒྲུང་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རིགས་ཉིད་
 ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ནི་སྦྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེ་ན་ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྦྱིར་གནས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་། འོ་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དེ་ནི་སྦྱིར་གནས་
 པ་ཡིན་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་པའི་སྐྱེ་བོ་སྟོ་དམན་པའི་ངོར་
 རོགས་པ་བསུ་ནས། ཞེས་གསུངས། ལན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ།
 བྱང་སེམས་བརྩ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྦྱིར་གནས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྟོབ་
 པའི་སེམས་བདེན་སྟོང་ཉན་ཐོས་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རང་རྒྱལ་
 སྟོབ་པའི་སེམས་བདེན་སྟོང་རང་རྒྱལ་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་བྱང་སེམས་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟོབ་པའི་སེམས་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སྐབ་
 པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་རྟེ། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་
 གང་ཞིག་ཉན་ཐོས་སྐབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་གཉིས་ལའང་དེ་བཞིན་སྦྱར་
 རྟེ། དེ་ལྟར་ཉི་སྒྲུང་ལས། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་
 བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན་འདིར་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་ཆོལ་བར་བྱེད།
 ཅེས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་
 རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་རྒྱའི་ངོ་བོར་ནམ་པར་འཛོག་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས། དེ་དག་ནི་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཚོད་ལན་ཡིན་ལ། ཅ་ཆིག་གིས་ཟིན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་འདི་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་ཞེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་མ་མ་སྤངས་པའི་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་
བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཅ་བར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་
ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །ཅེས་དང་། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤེས་ཕྱིན་༼ ༡༽ ཉི་སྤང་༼ ༤༩༽
ལས། དེ་ལྟ་ནའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་
ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ། །ཞེས་རིགས་ནི་
ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། ཇི་སྐད་དུ་འཇམ་དཔལ་གལ་ཉེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒོད་དང་སྒོད་
མིན་པར་གདགས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ལན་ནི་ཅ་བའི་ཐལ་འགྲུར་
ལ་བྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཆོས་སྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཉན་རིགས་གསུམ་གྱི་
དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཡང་རང་གི་ནང་དུ་སྤང་ཅི་དང་བྱ་
རམ་དང་ལི་ཁར་ནམས་རིམས་ཀྱིས་སྒྲག་པའི་ཆོ། རང་གི་ནང་ན་སྤང་ཅི་ཡོད་པའི་བྱམ་
པ་དེ་ལ་སྤང་ཅིའི་བྱམ་པ། རང་གི་ནང་ན་བྱ་རམ་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་དེ་ལ་བྱ་རམ་གྱི་བྱམ་
པ་དང་། རང་གི་ནང་ན་ལི་ཁར་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་དེ་ལ་ལི་ཁར་འི་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་
བཞིན་ནོ། །དཔེ་དོན་སྒྱུར་རྩལ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེ་སྤྲུལ་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་བཅས་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་དབྱིངས་དེ་གཅིག་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཉན་ཆོས་སྐྱབ་པའམ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་
པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཇི་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཇི་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་

གནས་རིགས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཁྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ཅ་བར། རྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། ཅས་དང་། འགྲེལ་བར། དཔེར་ན་འཛིན་པ་
 གཅིག་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་མེ་ལྷེ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བའི་རྟེན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྟེན་པ་སྤང་ཅི་དང་ལི་ཁར་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་པའི་
 ཚོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ཐ་དད་པ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དམིགས་བྱེད་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་ཉན་རང་གི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་
 རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་། མདོ་ལས། འཕགས་
 པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན་
 པ་འགྲེལ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ལོ། །འདི་དག་ལ་དཔགས་ནས་དེང་སང་གི་དུས་སུ།
 སྤྱིར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་དགོངས་པ་ཐལ་རང་གང་དུ་གནས་
 དཔྱོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཐལ་རང་གང་གི་གཞུང་ཡིན་དཔྱོད་
 པ་ནི་བདག་ཉིད་ངལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐལ་རང་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་རང་རང་
 གི་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཅོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་
 བར། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་པའི་ཚོས་
 ཀྱི། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་འདི་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་གཞུང་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། འཕགས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ་ཐལ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུས་སོགས་ཉན་རང་
 ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདིར་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་
 བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཞག་སྟོང་རྒྱན་༣༡༩ ༽ལས། ཡང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་རྣམ་

མོལ་སྒྲུལ། སྐབས་འདིར་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་
ཀྱང་མཛད་དེ། ཉི་མེ་སྤང་བ་ལས། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་
མཆན་མ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། ། ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། ། དེས་ན་འདིས་
ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དུ་
གནས་པའི་རིགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་དངོས་པོ་དང་
དེའི་མཆན་མ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པས་གཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདེན་
སྟོང་ལ་བཤད་དོ། ། དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་
ལ་གནས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་གནས་པའི་ཕྱིར་དོ། ། ཞེས་
པའི་རྩོད་པ་བཀོད་དེ། རིགས་ལ་གནས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམ་པའོ་དེའི་
ལན་དུ། རི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་
ཡིན་པར་བཟོད་པ་དེས་ན། འདིར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་པར་གསུངས་རྟེ། ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་
ཅམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མིན་རྟེ། ཆོས་ཉིད་ལ་ལམ་གྱིས་དམིགས་
ནས་བསྟོམ་པ་ན། འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ། རིགས་བྱང་པར་
ཅན་དུ་འཛོག་པའི་དོན་རྟོ། ། དེ་ལྟར་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་རིགས་ནི་ཐ་དད་མི་རུང་དོ། ། ཞེས་པའི་ལན་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
གྱི་དབྱེ་བས་རིགས་ཐ་དད་དུ་བཟོད་དོ། ། ཞེས་སྟོན་རྟོ། ཞེས་དང་། པར་ཕྱིན་སྟོ་བཟང་
དགོངས་རྒྱན་༡༩༩༥ ལས་ གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་དབྱུ་མ་
ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ཡིན་ཟེར་ན། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་ན།

ཐུ་ལུ་འགྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་
 འཐད་པ་ཐལ། དེ་འབྲེ་རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་
 རབ་གསལ་ལས། རང་རྒྱུད་པ་དེ་དག་ཉན་རང་གི་ལམ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་འོང་ཡང་། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་
 རོས་འཕགས་པས་ཀྱང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་
 པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྟན་
 བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་
 ཀྱི་སྐབས་འདིར་སྤྱིར་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་གཞག་དང་།
 རྩེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་སྤྱོད་སྐྱོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་དགྲ་དང་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཀྱི་བར་སྤངས་གཉེན་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། ཞེས་དང་། །ས་དགྲ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཞེས་བཤད་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་རང་རྒྱུད་པའི་
 མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རང་རྒྱུད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། སྟོན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་དང་། རྩེ་བཅུན་བྲམས་མགོན་གཉིས་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་དོ། ། ཞེས་དང་།

ཡང་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་༥༠༩ ་ལས། རིགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཐལ་རང་གི་གཞུང་
 གང་ཡིན་དབྱེད་པ། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གཞུང་འདི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་
 ཡིན་ཟེར་ན། སྟོབ་དཔོན་སེལྷེ་བཟང་པོ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་
 དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཕགས་སེང་གཉིས་དབུ་

མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་རང་རྒྱུད་པ་དེ་དག་གིས་ཉན་
 རང་ལམ་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་འོང་
 ཡང་། ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པའི་གྲོགས་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་
 བོ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་འོང་ཞེས་བཞེད་དགོས་པས། ཤེས་སྤྱིབ་མངོན་གྱུར་
 པ་རེ་ཤིག་སྤངས་པ་ཉན་རང་ལ་སྲིད་ཀྱང་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་སྲིད་པར་སྤྲོད་དགོས་སོ། །ཞེས་
 པ་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་མེད་པར་
 ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་
 སང་གི་བཟང་པོ་དེས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རིམ་བཞིན་ཁས། ཅ་
 བར་འདོད་ན། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་སེལྷེ་བཟང་པོ་དེས། ཤེས་སྤྱིབ་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
 སྤྱི་ཐེ་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། གཞུང་འདི་ཐལ་འགྱུར་པའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། སྟོང་
 ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་སློབ་དཔོན་འཕགས་སང་གི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་
 བཀལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ་འདིར་
 བྱབ་མཐའ་དེའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་འཕགས་སང་རང་རྒྱུད་པར་འདོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༥༡ ༽ལས། རང་རྒྱུད་པ་དེ་

དག་ཉན་རང་གི་ལམ་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་
 སྤངས་པ་འོངས་ཡང་། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཀྱང་སྤྱོད་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞིན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 མང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསེར་སྤེང་༢༤༤ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་
 ཉིད་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་རིགས་ཐ་དད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་རྟོན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟོན་
 དེའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའམ་བསྟན་ཏེ། མདོར་ན་རྟོགས་བྱེད་བཞིན་ཉིད་ལ་ཐ་དད་
 མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་བྱུང་བས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་ཐ་
 དད་པར་བཏགས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་དེ་དམིགས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་རྟོན་པ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་
 བྱ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་བྱའི་རྟོན་རྒྱ་རིགས་དེ་ཡང་ཐ་དད་པ་གསུམ་
 ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉེར་ལེན་འཛིམ་པ་གཅིག་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་ལྟན་
 ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མེ་ལྷུ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བར་བྱུང་བར་མེད་པའི་རྟོན་སྟོད་བུམ་པ་དང་
 སོགས་པས་ལྷུང་བཟེད་རྣམས་བརྟོན་པ་བཅུད་སྤྱང་ཅི་དང་མི་ཁ་ར་སྟེ་ཀ་ར་ལ་སོགས་
 པའི་སྟོད་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་དང་དེའི་བུམ་པ་ཞེས་ཐ་དད་པར་འཛོག་
 པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཤུལ་དང་རད་ཀིར་གྱིས་སྤྱང་ཅི་ལ་སོགས་པའི་བུམ་པ་རྣམས་བྱུང་བར་
 མེད་ཀྱང་བཅུད་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་བུམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་ཅེས་པ་ལྟར་མདོ་གཞན་
 ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་བུམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་
 ལ་དེང་སང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསེར་སྤེང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལུགས་གཞི་བཞག་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་
 ལ་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གསེར་སྤེང་གོང་འོག་གུན་ལ་
 ཞིབ་འཇུག་བཟླ་བྱུང་ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་འོལ་ཆོད་དུ་སྤྲོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གསེར་

སྒྲིབ་ལས། བཞེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། ཅེས་པ་
འདི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གཞི་བཞག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་མཛད་པའི་བྱིར། འོ་ན། གསེར་
སྒྲིབ་རང་ལུགས་ལ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་ལས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་
ན་སྒྲིབ་མེད་དེ།

ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་ལས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་ལས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རིགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པས་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་བཞག་
པ་གསེར་སྒྲིབ་སྐབས་གཉིས་པ་ལས་གསལ་བ་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྒྲིབ་
སྐབས་གཉིས་པ་༡༢༥ ་ལས། མདོར་ན། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མདོན་ཞེན་མི་སྟོང་
ན་དེ་དག་ལ་འཕགས་པ་མི་འོང་ཞེས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་
པ་རྣམས་སྒྲུའོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་
རྟོགས་པར་ནི་འདོད་དེ། བསྐྱ་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་རྟོག་ལས་
འདས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉན་
རང་དབྱེ་བ་ཅོམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྗོགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་
རྟོགས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་
པ་གཉིས་དང་། ཞེས་པ་དང་། དབྱུས་མཐའ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་བཤད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པས་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་
བཞག་པ་དང་། འཁྱེད་པས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ལམ་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་

དེ། བྱའི་ལམ་དང་། བསེ་རུའི་ལམ་དང་ཉི་མའི་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་
 གྱི་དཔེར་བཟོད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ལ་ཆེ་ཆུང་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བཟོད་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་
 གི་མཉམ་གཞག་ན་མི་ཉག་སོགས་སུ་བདེན་ནོ་སྟུང་པའི་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་མེད་དེ།
 རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་སྒྲུའོག་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་མདོར། རྣམ་
 འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅུ་མ་མཐོང་། །ཞེས་རྣམ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་རྣམས་མིང་དང་མ་འདྲེས་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་
 པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པས་བདེན་པའི་རྣམ་
 པ་ལ་འབྲུག་པ་ན་མི་ཉག་པའི་དོན་མཐོང་གི་མི་ཉག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་
 ཉག་པ་ཉིད་ལ་རི་ལྟ་བུ་བདེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐོང་རང་ལུགས་ལ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་
 པ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པའི་འདི་མ་སྟོས་སོ། ། དེས་ན། ཁོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་ནི།
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་གཞུང་འདི་སྤྱིར་ཐལ་རང་སོ་སོའི་བྱུང་མཐའ་དབང་དུ་
 བྱས་ན། སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གཞུང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་གཞུང་འདི་འགྲེལ་མཛད་
 པལ་མོ་ཆེས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀལ་བས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་བཀལ་མི་རུང་ངམ་སྟུང་
 བ། དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་པའི་ཆེ་དེའི་རང་གཞུང་དུ་འཐད་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱི་བྱེད་རིམ་བཞིན་འགོད་ན། ཅ་བར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེད་མེད་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གི་ཁྲབ་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་མཚུངས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་
 ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་བྱེད་པས་རིགས་ལ་དཔེགས་ནས་ངོ་བོ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་པ་

གང་ཞིག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཚོགས་སྦྲེང་གི་སྐབས་
སུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ལེས་བས་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྤང་
རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལ་འཛིག་དགོས་པའི་བྱིར། གསེར་ཐོང་༢༩༥༧༡༽ལས། དེ་ལྟར་ན་
འཕགས་པ་ལྷན་སྒྲུབ་ལོད་རད་ཀྱི་རྣམས་སུ་བྱེད་སྒྲུབ་མས་ཚོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པས་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་བྱེད་བྱི་མ་སྦྲེང་ཞེད། ལྷོད་
དུ་བཟོད་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་བཟོད་པ་པོ་བྱེ་ལེབ་བྱ་བྱུང་ཉི་མའི་ལམ་ཞེས་
ཐ་དད་པར་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔེར་མཛད་དོ། །བྱེད་ཆ་བྱིས་ནི་རིགས་དེ་ཐ་དད་
པའམ་ཐ་མི་དད་ཅེས་པའི་ལན་དུ་བྱེད་སྒྲུབ་མས་ཐ་མི་དད་པར་བསྟན་ནས། འོན་སྐྱབ་པའི་
ཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བཟོད་ཅེས་པའི་ལན་དུ་བྱེད་བྱི་མ་སྦྲེང་ཉི་ལྔའི་བྱི་གཉིས་ཀ་རང་
གཞུང་ངོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ནི་བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར་བཅད་པའི་ལན་
དུ་བྱི་མ་སྦྲེང་ལ། ཚོས་བཞེས་ཀྱང་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཞེད་དེ། འདི་ནི་གཞུང་
འོག་དང་འབྲེལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་གྲུང་ཐང་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་འདི་ལྟར་
གསུངས་ཉི། ཇི་གྲུང་ཐང་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་འབྲེལ་མཆན་༣༡༩༽ལས། བྱེད་ཆ་བྱིས་
རིགས་དེ་ཐ་དད་པའམ་ཐ་མི་དད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། ཀྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་
ལྟར་ཀྱན་ལ་བྱབ་པས་ཐ་མི་དད་ཅེས་བསྟན་ནས། འོན་སྐྱབ་པའི་ཉེན་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བཟོད་
ཅེས་པའི་ལན་དུ་ཀྱང་བ་བྱི་མ་གཉིས་སྦྲེང་ནས་བཞི་ག་ལན་དུ་བྱས་ལ་རྒྱན་འབྲེལ་གཞན་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཚོད་པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ལན་དུ་སྦྲེང་བ་ལྟར་ཐོག་ཤིག་
ཏུ་གསུངས་པ། གསེར་ཐོང་ལས། འདི་ནི་གཞུང་གོང་འོག་དང་འབྲེལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་
ལ། ཚོགས་གསལ་དང་ལོ་ཆེན་གྱིས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཉེན་དུ་དབྱེ་མི་རུང་བར་བཅད་
པར་འདོད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། རང་ལུགས་ལ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་
དབྱེར་མེད་བྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཚོད་པ་དང་། བཞེན་པའི་ཚོས་
གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཟོད། ཅེས་པ་ནི་དེའི་ལན་མཛད་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བ་ལ་ཚྲོད་རྒྱ་ཡིན་གྱི། རིགས་བཅུ་གསུམ་
 ལ་བྱས་ནས་ཚྲོད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་ཕྱིན་༼༡༽
 ཉི་མེ་སྤང་བར་༤༠༽ལས། རི་སྐད་དུ། འང་མ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་དང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་རི་ལྟར་སྟོད་དང་སྟོད་
 མ་ཡིན་པར་གདགས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇིག་
 པའི་རྗེས་གཅིག་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་མེ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བ་ནི་སྤང་ཅི་དང་ལི་
 ཁ་ར་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་དཔེས། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་
 ཡི་དབྱེ་བར་རབ་ཏུ་བཞོད། ། རི་སྐད་དུ། གང་ལ་འདུ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ནི་འདུས་
 མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་
 ཏེ། རིགས་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པའོ། །རིགས་དེ་ནི་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཆོས་དབྱིངས་
 ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོད་དང་སྟོད་མ་ཡིན་པར་རི་ལྟར་བརྟག་ཅེས་གསུངས་
 པ་དང་འདི་འདྲ་བས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བ་ལ་ཚྲོད་རྒྱ་ཡིན་གྱི། རིགས་བཅུ་
 གསུམ་ལ་བྱས་ན་སྟོད་དང་སྟོད་མ་ཡིན་པར་ཚྲོད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་ཐལ། དབྱུ་
 མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༤༤༽ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་
 ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་
 བཞོད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་འང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
 བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མེ་སྤང་བ་ལས། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཆན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་

རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་དངོས་སོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལ་ཆགས་པས་བཟུང་
བ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་
སྦྱིར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་དེ། རིགས་ལ་གནས་པ་ནི་ལམ་གྱི་
སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ། རི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་
ཆོས་ནམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན། འདིར་ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་
གནས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་ལ་ལམ་གྱིས་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པ་ན། འཕགས་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། རིགས་བྱང་པར་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་
ན་འང་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ནི་ཐ་དད་མི་རུང་ངོ་
ཞེས་པའི་ལན་དུ། བརྟན་པའི་ཆོས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་རིགས་ཐ་དད་དུ་
བརྗོད་དོ། །ཞེས་སྟོན་ནོ། །རྟེན་ནི་འདིར་དམིགས་པ་དང་། བརྟན་པ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཡིན་
ལ། དམིགས་བྱེད་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་
ལ་དེ་སྟོ་ངོར་འགྱུར་དགོས་ལ། བདེན་གྱུར་སྟོ་ངོར་མ་བཅད་པར། །བདེན་སྟོང་སྟོ་ངོར་མི་
འགྱུར་ཅིང་། དེ་མ་གྱུར་ན་ཆོས་ཉིད་སྟོ་ངོར་མི་འགྱུར་གོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་ཆོས་ཅན་
གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དེས་དགོས་པས། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས།
དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་
རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས། རང་རྒྱལ་ལ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་
ཞེན་སྟོང་མི་རུས་པས་མ་བྱུང་གོ། །ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་
པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་ཚུལ་གཉིས་
གསུངས་པས། གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ། ཤེས་སྦྱིབ་དུ་འཛོག་

མི་འཛོག་གཉིས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་
 རུང་ངོ་ཞེས་མི་ཚྣོད་ཀྱི། རིགས་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར་ཚྣོད་པ་ཡིན་སྟེ་ནུམ་ནུམ་
 མི་འཐད་དེ། ཉི་མེ་སྒྲིབ་བར་ཇི་སྒྲིབ་དུ་འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་དང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲོད་དང་
 སྒྲོད་མ་ཡིན་པར་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་མདོ་གཞན་ལས་
 ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོད་དང་སྒྲོད་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་བརྟག་
 ཅེས་གསུངས་པ་དང་འདི་འདྲ་བས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བ་ལ་ཚྣོད་རྒྱ་ཡིན་
 གྱི། རིགས་བཅུ་གསུམ་ལ་བྱས་ན་སྒྲོད་དང་སྒྲོད་མ་ཡིན་པར་ཚྣོད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྒྲོད་དཔོན་ཆེན་པོ་སེང་གོ་བཟང་པོ་ཡང་འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེལ་དང་མ་ཐུན་པར་བཞེད་
 དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྒྲུབ་ཅ་ཙུ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་
 རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་གཉིས་འོང་བ་ནི་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་
 ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱུའི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཟབ་མོའི་སྒྲོད་དུ་
 གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལའང་ཕྱི་མ་ཆེས་མང་བས་པལ་ཆེར་དེའི་ལམ་
 མང་དུ་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅམ་ལ་མ་བྲིད་པར་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་
 མི་རྟོད་པ་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལའང་ཡོད་པར་མདོན་
 བོ། །གཞན་ཡང་ཉི་མེ་སྒྲིབ་བ་དང་། བརྒྱུད་སྒྲོད་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཆོས་དབྱིངས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་
 ཅད་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བར་གསུངས་པ་བྲངས་ལ། དེ་ནི་རྟོ་རྟོ་གཅོད་པ་
 ལས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་
 པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་སྒྲིབ་
 དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཐེག་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་

ཅད་ནི་ཚོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་མངོན་དུ་བྱས་པས་
བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདི་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས་འགལ་
བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རང་ལུགས་ལ། རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོས་གྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་སྤྲོད་ཀྱི། ལྟ་ས་བཀའ་འགྲུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ཁ༽བརྒྱུད་སྟོང་པ་
༡༩༠༽ལས། མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་གཤལ་ཏེ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་དག་སྟོང་ལྷ་རིའི་བྱ་
དང་མོ་ལྷ་འགལ་གྱི་བྱ་ལྷ་བྱ་ཤ་སྟག་གིས་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་མ་འབྲེས་པ་བཙེ་
བརྒྱུད་རྣམས་གྱི་སྤྱིན་པ་པོ་ཡིན་ན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལུང་འདི་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་
ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་རང་
དང་བྱང་སེམས་ལ་བསྟོམ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་མེད་པ་དང་སྟོམ་བུའི་གྱི་སྟོང་རང་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པ་མཚུངས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ཅིས་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་སྟོན་སྲུང་དུ་འཕགས་
པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༣༠༩༽ལས། ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་
པའི་མིང་ཅན་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མོ་ལྷ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་མཆོག་བྱང་གཅིག་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ།
དེ་གཉིས་དང་སྤངས་རྟོགས་ཆ་འབྲེ་བའི་ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པ་རྣམས་གྱིས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་
འདིས་མཆོན་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་འཛིག་རྟོག་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་
དག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་བསྟོམས་པའི་བསོད་ནམས་
ལས། བྱང་ཆེན་དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་གཤལ་ཏེ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་དག་སྟོང་
ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མོ་ལྷ་འགལ་གྱི་བྱ་ལྷ་བྱ་ཤ་སྟག་གིས་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་མ་འབྲེས་
པ་བཙེ་བརྒྱུད་རྣམས་གྱི་སྤྱིན་པ་པོ་ཡིན་ན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལུང་འདི་ཉན་རང་
གི་རྒྱུད་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ལ་བསྟོམ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་མེད་པ་དང་སྟོམ་བུའི་ཀྱི་སྟོང་རང་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མཚུངས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཅིས་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་སྟོན་ས་ཁྱད་དུ་
 འཕགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་ལས། ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་
 པའི་མིང་ཅན་ལྟ་རེའི་བྱ་དང་མོ་ཁྱུ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།
 དེ་གཉིས་དང་སྤངས་རྟོགས་ཆ་འདྲ་བའི་ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་བུའི་སྤྱིང་
 འདིས་མཆོན་ནས་སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟོག་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་
 དག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་བསྟོམས་པའི་བསོད་ནམས་
 ལས། བྱང་ཆེན་ཉིན་གཅིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོམ་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་
 ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་
 སྟོམ་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་
 ལ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་
 པ་མགོན་པོས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཞེད་དེ། མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་
 བཞད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། རི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱར་འགྱུར་བ། ཞེས་རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཞེས་པའི་སྐབས་
 འདིར་དམིགས་རྟོག་ལ་བཞག་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའམ་སྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་རྟོགས་པ་ངོ་བོ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་
 རྒྱུ་མཆོན་གྱི་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བུའི་ལྟ་བུའི་རྟོག་དང་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
 མོ། ། གཞན་ཡང་། རྗེ་རྗེ་གཙུག་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོན་མ་སོགས་ལས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་

ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཤད་དོ། ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཉན་རང་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་
པ་མེད་དེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ཀྱན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་བསྟན་
པས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། སྤྱི་བེན་ལ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་མེད་པ་བཤད་པར་སྤང་ཡང་། ཉན་རང་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་རང་རྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཉན་རང་གིས་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཟླ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་
པ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཡང་བྱམས་ཆོས་རྣམས་སུ་སྤྱི་བེན་ཆོད་
དང་། འཕགས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་རྣམས་ཅད་སྟོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་
པར་མ་བཤད་ཅིང་མི་བཞེད་པས་འདིར་ཁས་མ་སྤངས། ཞེས་འདིས་ཀྱང་སྤྱི་བེན་ལ་
ཉན་རང་གིས་ཆོས་བདག་མ་རྟོགས་པར་བཤད་ཀྱང་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་མི་སེམས་སོ། ། དེའི་
དོན་ནི། བྱམས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བེན་ཆོད་དང་། འཕགས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
ཐེག་དམན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་སྟོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་བཤད་
ཅིང་འདིར་ཁས་མ་སྤང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ་དབྱེད་དོ། ། ཡང་ལེགས་བཤད་
སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཞི་བྱེད་པ་ནི་
ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
བཞེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡིག་ཆ་རྣམས་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༡༩ ་
ལས། རང་ལུགས་ནི། དང་པོ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་
ལ་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ།
དེ་དག་གི་དོན་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་ཉན་རང་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་ལ་རྟོགས་པ་

མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ་སྟུང་མོ། ། རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སྟོང་
 ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་
 འབགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཉན་རང་
 ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཉན་རང་ལམ་དུ་འཇུག་
 པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཉན་རང་ལམ་
 དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟེན་
 ཚེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༥༩ ་ལས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཁྱེད་པའི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་གཅིག་དང་། ཉན་རང་དུ་སྦྱང་བ་གཉིས་གཞི་
 མ་ཐུན་སྲིད་པ་ནི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཞན་ཡང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཞིག་དམན་ལམ་དུ་སྦྱང་ནས་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་
 ཁྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་ཐེག་དམན་
 ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱེད་པ་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉན་རང་དགོས་དོན་
 མེད་པའི་བྱིར། དེ་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་ཐེག་དམན་
 ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱེད་པ་མི་ཁྱེད་པ་ཀྱི་དོན་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱན་རྩེ་བ་སེམས་བསྐྱེད་
 དེ་ཉན་རང་མ་ཉན་རང་ལ་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་
 དེ་ཉན་རང་མ་ཉན་རང་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་ནི་
 ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་འདོག་པ་ཡིན་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆ་ནས་འདོག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེས་ན། རྒྱ་ཐོད་ཀྱི་མཁས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་ཚུལ་ལ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་སྤྱོད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འདོད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། དེ་ལ་མེད་པར་འདོད་པའི་
 ལུགས་གཉིས་སུ་བྱུང་བས། སྤྱི་ཐོབ་ལྟར་ན་འགལ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་མོད་ཀྱང་།
 འོན་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་རྟོགས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་སྟོང་ལོང་ཆོད་ནི། གསེར་

བྱེད་མོགས་ལས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་
 དོན་ནི། ཉན་རང་རིགས་ངེས་སྟོབས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་
 མོ་རྟོགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་སྟེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་པ་མེད་པར་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཉན་རང་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་
 ཏུ་བསྐྱབས་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་ཉན་རང་
 ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ཟེར་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཆེད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བསྟན་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ་ལས། ཐེག་པ་དམན་པར་རིགས་ངེས་
 པ་ཡིན་ན་ཡང་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྟེན་པར་བྱས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པས་སྤིང་པ་ལས་
 གྲོལ་བར་མཛད་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་པས་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཏུ་བགྱི་བར་མཛད་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་(༡༩) ལས། ཁ་ཅིག་ དང་པོ་ཉིད་
 རྣམ་ཐེག་དམན་ཏུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
 པས་བྱུང་ཟེར་ན། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ་ལས། ཐེག་པ་དམན་པར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་
 ན་ཡང་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྟེན་པར་བྱས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པས་སྤིང་པ་ལས་གྲོལ་
 བར་མཛད་དེ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྟོན་སྟོང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཏུ་བགྱི་བར་མཛད་ལ།
 ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ཏུ་རིགས་ངེས་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན།
 སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཏུ་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རིགས་ཀྱི་གཞུང་
 འདི་རྣམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། སྟོང་
 ཉིད་མཛོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་

རང་རྒྱུད་པ་དེས། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོན་ས། ཞེས་སོགས་དང་། གཟུང་དོན་
 ཉོག་པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱི་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་
 འཕགས་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། གཞུང་དེ་ཅུམས་སྤྱི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྤྲེམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་ཉོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་ཉོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉོགས་དང་པོ་འབྱུང་གཉིས་པ་སོང་། འདོད་ན། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིའི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་གཞན་ཞིག་ནི་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན་མིན་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ལུགས་འདི་ལ་འགོག་བདེན་དོན་དམ་
 བདེན་པར་བཞེད་དང་མི་བཞེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་
 ཉོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
 དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འགོག་བདེན་ཉོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
 ཡིན་ན་བདེན་བཞི་བྱད་ཆོས་མི་ཉོག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཉོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྐབས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། ཁོ་ན་རེ། སྒྲོན་མེད་དེ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། བྱོད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མ་ཉོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་བཞི་མི་ཉོག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས། ཡང་ཁ་ཅིག ། འཁོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་
པས་བྱབ་ཀྱང་འཁོག་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། འཁོག་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་ལས། གཞན་ཡང་། ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོག་བདེན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོག་
བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཁོག་བདེན་ཚོས་ཅན། བྱོད་
དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་
གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། ཁ་ཅིག་འཁོག་
བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་འདོད་
པ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཞིབ་རྒྱུ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་༤༡༩ ་ལས།
འོན་བདེན་པ་བཞི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་བསྐྱུ་སྐྱམ་ན། འཁོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་
པ་དང་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས།
དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ག་ལ་ཡོད་ཅེ་
ན། ཞེས་པའི་དེ་བ་བཀོད་ནས། ལན་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ཀུན་
འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། ། འཁོག་
པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་
པ་རྒྱག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་འཁོག་
བདེན་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དག་ག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་ས་འཁོག་བདེན་དུ་
འཛོག་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དག་ག་བྱ་སྟོན་བྱུང་གི་དེ་མ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤིང་ཅིང་། གང་རྣམ་པར་

བཅད་པའི་སློན་ས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་
 ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་བྲབ་པ་ཆེས་འབྲུལ་ཏེ། བྱམ་མེད་རི་བོང་རྩ་མེད་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བྱམ་མེད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་དགག་
 བྱ་བྱམ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཅིང་། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སློན་ས་རི་བོང་རྩ་
 མེད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་རི་བོང་གི་རྩ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་
 བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྲད་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་དབྱེ་མ་པ་
 ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་ལ་འད་བྲད་མེད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་ས་བོན་སྤངས་
 པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་
 དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་མིང་གི་རྣམ་གངས་དང་དོན་
 གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་
 སྒྱུར་སྒྲིམ་པ་དང་ཆེས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་དོན་དམ་པའི་སྒྱུ་
 དང་འདུས་བྱས་ཀྱིས་སྒྱུ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྱུར་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་སྤངས་
 དུ་མི་རུང་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འཕགས་སེང་གི་འགྲེལ་པ་དག་
 ལས་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྲེ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་རྫོགས་ལོ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་སོགས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་
 བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་ཞིང་འགོག་བདེན་སྒྲོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་རུས་པ་སུགས་སུ་འཆངས་
 པའི་གཏམ་ཡིན་ལ། འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། འགོག་བདེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
 པར་སྒྲ་བ་ནི་མཐའ་མ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
 རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གསུང་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བོད་དུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་འགོག་
 བདེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་བྱང་བའང་མ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འཆད་

པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལ་གསུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་ལུགས་དེ་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་དུ་སྤྱོད་ནི། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མིན་པར་ཐལ།
དགག་བྱ་གང་བཅད་པས་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་གཞི་མ་བྱུང་ལ། དགག་བྱ་
གང་བཅད་པས་འགོག་བདེན་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་འི་མ་གཞི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་རང་རྒྱད་པ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་འདོད་
དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ལ་འང་འགོག་བདེན་ཀྱན་རྫོང་བདེན་
པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའང་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤོང་བྱན་རང་
རྒྱད་པའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དཔུ་
མ་སྤོང་བྱན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་༣༧༧༽ལས། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་སེང་ལུགས་ལ།
གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་བྱན་པའི་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྫས་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་
པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱིས། ཉན་རང་
གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་
ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན། གང་ཟག་བདེན་པར་བྱུང་པས་སྤོང་པར་རྟོགས་པ་ལ་
མི་འདོད་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅ་བའི་དགོངས་པ་ནི། གང་ཟག་བདེན་པར་བྱུང་པས་
སྤོང་པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡང་
མེད་པར་བཞེད་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སུ་གནས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་
ནི་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། དེས་
ན་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན། འཕགས་སེང་ལུགས་ལ་འང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་སྤོང་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་དུ་དེ་ལྟར་གཉིས་
འོང་བ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྤོང་པ་ནི། ཉན་རང་
གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱུའི་ཐེག་

དམན་ཡང་ཟབ་མའི་སྣོད་དུ་གྱུར་མ་འགྱུར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལ་འང་བྱི་མ་ཆེས་
 མང་བས་པལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་རིགས་
 ཅན་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པས་ཟབ་མའི་དེའི་ཆེ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་ལ་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་ལམ་
 མི་རྟག་སོགས་བརྩུག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་བསྟན་པ་མང་དུ་མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ནའང་ཡོད་ཅིང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་དེའི་ཆེ་བའི་མོ་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདེན་མེད་
 རྟོགས་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ་
 དེ་ལྟར་སྟོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་འཕགས་སེང་ཡང་བཞེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་
 རྒྱུད་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་སོ་སྟེ་ལ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་ཁས་
 ལེན་པའི་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡོད། འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཆོས་
 ཉིད་མ་རྟོགས་པའང་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་རྩ་
 བྱེ་ཞིང་འགའ་ཞིག་མ་བྱེ་བར་འདོད་དགོས་པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་འདུས་
 མ་བྱས་གྱིས་རབ་རྩ་བྱེ་བར་རྗེ་ལྟར་འཆད། གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་
 འཛིན་པ་ནི་སྟོ་གོས་རྩེ་དུ་ཞིབ་པར་མ་སྦྱངས་པ་དག་གི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྩ་
 སྤང་བས་འདིར་ཞིབ་པར་མ་བཤད་གྱི་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། ། ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་
 པ་དང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་སྟོབ་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་
 ལམ་གཞན་དུ་མ་ཞུགས་པར་རང་ལམ་གྱིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་
 ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོགས་ལྡན་ལ་སོགས་རང་རྒྱུད་པ་
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་
 པས་བྱབ་པར་ཁས་སྦྱང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འང་མ་ངེས་པའི་
 རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 གཏན་ལ་པབས་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་བཞིན་པ་རང་ལམ་ལས་ལོག་ནས་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་

ཞུགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའང་དེས་སྤར་རྟོགས་ཟེན་གྱི་བདག་མེད་བསྐྱེལ་པའི་རྒྱན་
གོམས་པར་བྱེད་པའང་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའང་འདོད་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་རྒྱད་སྟེ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ནི། གཞན་དག་ན་ལེ། རྒྱད་སྟེ་
ལས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་དང་།
དེའི་འབྲེལ་པར། མདོར་བསྡུ་ན་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་
མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་
འདི་ནི། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་སྤྱང་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་
རྣམས་དང་། སྣང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམས་པར་གཡེངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་སོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་
པར་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་སོ་
སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་བཤད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་ཉན་རང་ཡིན་
ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་
སྤྱོད་ལམ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་
ན། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཅ་འབྲེལ་
ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པའི་སློན་ས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་ཁས་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
སྤྱོན་འབྱུང་བར་ཐལ། གཞུང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པའི་སློན་ས་རྟོགས་ན་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་སྤྱང་བ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་དང་

འཇིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་ཚད་མ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་དང་། ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ་མི་རྟག་སོགས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སློན་ས་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་སྤྲ་བ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འགའ་ཞིག་དང་། ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་སྤྲ་བ་ད་ལྟ་རེ་ཞིག་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་མི་ལྡན་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་
 རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་
 མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་
 སྐྱེས་བུ་དག་གིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་གི་མིག་གིས་བལྟས་པའི་སློན་ས་རང་སྟོབས་
 གྱིས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཉི་
 མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། གང་ཟག་
 དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་སྟོབས་གྱིས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྟོང་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་དད་པའི་སློན་ས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སྐྱེ་དང་
 ཉན་རང་སོགས་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་ལ་བཤད་ན་འབྲེལ་མེད་
 དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་
 དག་གི་དོན་བསྟུས་ན། ཉན་རང་དང་དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དང་པོའི་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་ཉན་རང་སྟོབས་པ་འཕགས་
 པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་སོ། ། དང་པོ་ཉིད་ནས་
 རིགས་ངེས་ཉན་རང་སྟོབས་པ་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་
 འབྲའི་ཉན་རང་གཉིས་གྱིས་རང་རང་གི་འཕྲོག་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་ཐོབ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མི་དགོས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པ་ཤུགས་ཅན་
 བྱེད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ན་སྟུམ་སོ།

༄༅། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བའི་དཀར་གནད་རྣམས་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་
ཉི་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

།པོད་གསུམ་པ།།

ཚུམ་སྐྱེག་པ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།
དེབ་གཞུགས་བཀོད་སྐྱེག་པ། ཁམས་པ་རྒྱ་པོ།
པར་གཞི། དགེ་ལུན་སྟན་བརྒྱད་སྟོག་རྩལ་ཅིས་འཁོར་ཁང་ནས་བསྐྱེགས།

